

ཐོག་མའི་སྟོན་སྒྲོན།

ལ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་བཀའ་སྤྲུལ་ཞིང་།
གསུང་རྩོམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཕྲོ་ཟགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྡུ་དགོས་པར་ཡང་བཀའ་གནང་ལས་གྲུབ་པའི་བཀའ་འབུམ་འདི་ཉིད་འགྲེམས་
སྤེལ་ལུས་པའི་ཐོག་མའི་སྟོན་སྒྲོན་ནི།

ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ལྷ་མོ་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་མེས་རིམ་བྱོན་དང་
འགྲུང་སྤྱི་ལོ་བཅུ་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་རྗེ་དང་ཕྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དེང་སང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རིག་གཞུང་ཞེས་མི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་
མི་སྣ་གཟུང་གནས་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་འགྲུལ་ཆུ་ལྷངས་ཏེ་ངོ་མཚར་བའི་གནས། རྩོན་
བྱོན་དམ་པ་ཚོའི་མཁུན་ལུས་རྩལ་དགུ་ཡོད་ཚད་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་
ལོ་རྒྱུ་མཐོན་ཀ་ལྷ་བུ་འདི་ལོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་འབད་དུང་དུང་གི་མཚན་འཕྲིན་ལ་གཞིགས་
ན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས།

འོན་ཀྱང་འདོད་བྲལ་སྤྲུག་འཕྲད་ཀྱི་འཕོ་འགྲུང་ནི་སུ་ལའང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་
ལྷོག་མེད་ཅིག་ཡིན་སྟབས། གཅིག་དགུ་ལྷ་དགུའི་ཇ་དྲག་ལས་འགྲུལ་གྱི་འཛིན་གྲིས་བདེ་
ལྷན་ཁ་བའི་ལྷོངས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷ་འགྲུང་པའི་གདན་ས་ཆེན་མོ་འདི་གའི་རིག་གཞུང་ལ་བསམས་
ན་ཀུན་གཟིགས་རབ་འབྱམས་གཉིས་པའི་གསུང་འབུམ་པོད་དགུ་ལོངས་པ་དང་། ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་གོང་མ་

གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཡར་འཕེལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ལུ་ཙམ་དང་། རྒྱལ་དབང་བཅུ་བཞི་པས་མ་རྒྱ་པ་རྗེ་ཏུ་ཞེས་མཚན་གྱི་
ཙོད་པན་དབྱངས་པ་མ་རྒྱ་པ་རྗེ་ཏུ་དབོན་སྐྱུལ་མཐུན་པས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་དུག་ལྷག་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
འབྲུམ་སྐར་ཤིང་སོགས་ནི་ད་ལྟ་མིང་ཙམ་ལས་མེད། གསུང་འབྲུམ་འདིའི་མ་ཕྱི་ཙམ་ཞིག་ཚོས་བརྒྱུད་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་སྟོན་ཟླ་
ལྟར་དཀར་བའི་སངས་རྒྱས་བརྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྲོག་དཀར་པལ་གང་ལའང་ལྷོས་མེད་དུ་རྒྱུར་འབྲུངས་ཞེ་
བསྐྱེད་གྱི་དཀར་འཛིན་ལས་རྣམ་པ་ཚོའི་སྐྱུན་ལམ་དུ་འབྲུལ་ཚོག་ཚོག་བྱུང་འདུག། ། ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གྲུབ་
མིད་གཏོང་བའི་ན་ཟུག་སྒྲོས་ན་སེམས་སྐྱོང་སྐྱོང་པོ་ལས་ཅི་ཡོད།

དེ་བས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་རིག་གཞུང་ལྷུང་སྐྱོབ་དང་རྒྱུན་འཛིན་སྐྱུར་གསའི་བྱ་
གཞག་ལུང་བཤད་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པ། མིག་རྒྱུང་རིང་པོས་དཔེ་སྐྱུན་འགྲེམས་སྒྲིལ་སོགས་
ལུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱོབ་གཉེས་བ། ཉམས་ལེན་བ། ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གི་སྐྱུན་ལམ་དུ་
འབྲུལ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་ནམ་བརྟན་
འགྲོའི་དོན་ཕན་འབྲས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོ་མཚན་ལ་སྲུ་མི་རངས།

ད་ལམ་འདིར་རྟེན་གྲགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རིང་དུ་དོར་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་བཤོན་སེམས་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་ཀུན་བཟང་མཚོག་གིས་ཡེ་འཇམ་མགོན་མཆོད་ཀོང་ཟུང་དང་ཀུན་མཆོད་
མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐས་ཀྱི་བུ་བོ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལུན་པ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་
འགྲུང་མེད་པདྨ་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་གི་གསུང་འབྲུམ་ཚོས་ཚན་ཅི་ཡོད་ཨ་དུམ་ནང་བཞུགས་དཀར་ཆག་ལོར་བུའི་ཕྱིང་
བར་གཟིགས། ། འདི་ཉིད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་རིག་གཞུང་སྐྱིད་དང་། ཉུང་པར་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་པའི་
ལྷ་གྲུབ་བས་ཀུན་མཆོད་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་འཛིན་པ་དག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་
ཏུ་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་དོན་གཉེས་ཙམ་རྣམ་པའི་སྐྱུན་ལམ་དུ་འགྲེམས་སྒྲིལ་གནང་བ་སྟེ།

ཉུང་ག་ལག་བརྟན་བྱས་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཡིག་ལོར་ངེས་ཙམ་རྣམས་ཐད་ཀར་བསྐྱུར་བ་

དང་། ལ་ལ་འགྲུག་རྟགས་ནང་ལ་དཔེར་ན་འཇུག་ས་འབྲུག་ས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱུར་བའི་དེ་
 མ་ཐག་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་བསྐྱུར་ཡིག་དེ་ཐོལ་སྤྱང་དང་། ཚོག་གཅིག་ཐེངས་མང་ཞོར་རིགས་
 གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་སྐྱེག་འགྲུག་ས་འདི་ལྟ་བུ་ལྷན་འདྲུང་འདི་ལྟ་བུ་དང་། གསར་བཏགས་
 རིགས་འགྲུག་རྟགས་ནང་དུ་གྲིས་ལྷན་འདྲུང་འདི་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་རིགས་འགྲུག་རྟགས་
 ནང་དུ་ལ་ལྷན་འདྲུང་འདི་ལྟ་བུ་དང་། མ་སྤྱི་ནང་མི་གསལ་བའི་རིགས་གྲུག་རྟགས་ནང་དུ་
 །ཡང་མ་དཔེ་མི་གསལ། །འདི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་མཚན་སྤྲུགས་ཡོད། གཞན་ཡང་མ་སྤྱི་ནང་མི་
 གསལ་བ་དང་དོགས་ཅན་ཁ་ཤས་སྤྱང་ཡང་རང་སར་བཞག་པ་ལས་སྤྱི་བསྐྱུར་ཐོལ་ཐོགས།
 དེ་མིན་དཔེར་ན་དགའ་བའི་ཞེས་ལ་དགྲེས་པ་དང་དགེས་པ། རྒྱ་བོ་རྒྱང་དུ་ལ་རྒྱ་སྐྱོན་དང་
 རྒྱ་སྐྱོན་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཚོག་དང་བྱེད་ཚོག་གང་ལྟར་རྒྱང་རིགས་མ་སྤྱི་ལྟར་རང་སར་བཞག་
 དགོས་པ་ལ་ཐན་ཚུན་བསྐྱུར་བ་དང་ཆད་ལྷག་གི་ལོངས་པ་སོགས་ནི་བཤགས་ཡུལ་རྣམས་
 གྱི་མདུན་དུ་མཐོལ་བཤགས་བཟོད་གསོལ་ལྟ།

འདི་ལ་ཐེངས་དང་པོ་མཁའ་ཀློན་བཟང་བཟོད་ནམས་དང་སྐྱོན་གཉིས་གྲིས་མ་སྤྱི་དང་
 ལན་གཉིས་བསྐྱུར་བ་དང་། འབྲུལ་པར་རྒྱང་ཐོག་ལན་གཅིག

ཐེངས་གཉིས་པར་དཔལ་ཡུལ་བཤད་གྲུའི་དགོ་སྤོབ་རྣམས་གྲིས་མ་སྤྱི་དང་འབྲུལ་
 པར་གཉིས་སྤྲུགས་ཚར་གཅིག་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱང་ཐོག་ལན་གཅིག

ཐེངས་གསུམ་པ་ཞེ་ཚེན་བཤད་གྲུའི་དགོ་སྤོབ་རྣམས་གྲིས་མ་དཔེ་དང་ཚར་གཅིག་
 གཏུགས་པ་དང་འབྲུལ་པར་རྒྱང་ཐོག་ལན་གཅིག

ཐེངས་བཞི་པར་སྐྱོན་པས་འབྲུལ་པར་རྒྱང་ཐོག་ཚར་གསུམ་དང་ལྷན་མཐར་མ་
 སྤྱི་དང་འབྲུལ་པར་གཉིས་སྤྲུགས་ཚར་གཅིག་ཡང་འབྲུལ་པར་རྒྱང་ཐོག་ཐེངས་གཉིས་

བཅས་བསྐྱེད་མཁུ་༡༧ ལྷག་བསྐྱུར་ཞིབ་ཞུས་པ་ཡིན།

སྲུང་གིང་པར་དུ་མ་ལོན་པའི་ཕྱན་ཚེགས་དང་མ་དཔེ་ནང་མི་གསལ་བ་དང་ལྡེབ་ཆད་
རིགས་མཁོ་འདོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་དག་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ།

ཕྱན་ནས་ལོ་གཅིག་ལྷག་རིང་ལ་རང་གི་སློབ་སློང་དང་དཀའ་ཚེགས་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་སུ་འདི་ལྷ་སུ་ལ་ཞབས་སྲི་ལུ་བའི་གོ་སྐབས་འཕྲད་པ་འདི་སྐལ་བ་
རེ་བཟང་སྣམ་པའི་དགའ་སློང་དང་འགན་འཁུན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ། གཟབ་ཁུལ་གྱིས་སྣམ་
འདོག་དང་ཕོ་ཚོད་ཉམ་ཤེད་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་ཏུ་བསམས་ནས། ཚིག་གསར་གཉིས་སོགས་
ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ་བདེ་སློང་མཁས་དབང་དང་། ལུ་དག་ཉམས་སྦྱོང་པ། ཚོས་གོགས་
རྣམས་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཏེ་རང་ལུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཞབས་སྲི་སེམས་གཏོང་ནས་ཞུས་ཀྱང་།
སྐྱེས་སྐྱོང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོང་ཞན་པ་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཆ་དང་ལོར་འབྱུལ་
རིགས་ཅི་ཡང་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ནས་བཀའ་བཀྱོན་དང་བཅས་
ལེགས་བཅོས་ཡོ་བསྐྱེད་གི་དགོངས་འཆར་ལྷུག་སྐྱེལ་ཡོད་པ་ལུ་རྒྱ་བཅས།

བསོད་ནམས་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཏུ་འོ་གོང་ཁྱེད་ནས།

༡༩༩༩ལོའི་ལྷ་བཀའ་ཚོས་ ༩ལ།

༄༅། །དཔལ་མགོན་སྐུ་མ་འགྲུང་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་
བསྐྱེད་མཇུག་མཐོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ལུང་མ་བཙུག་
ལྷ་བའི་རང་མདངས།

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྲུང་མེད་པ་དྲུག་བསྐྱེད་འཛིན་མཁས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་སྣེ་ནི།

དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་རྩོན་མ་ཨོ་རྒྱལ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ལ་
ཉེ་བའི་སྐབས། ད་སྟེ་བདག་ནི་ཀ་དང་ན་བའི་ཟུག་རྩུས་མནར་བའི་ལྷས་འདི་བོར་ནས། ལྷིས་པ་
ལྷས་ཡང་ཞིང་གོམ་ཟོ་བདེ་བ་ནད་ཀྱིས་མི་གཙུག་བ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་སྤང་ན་དགའ་བར་འདུག ཅེས་
ཐེབས་པ་དང་། ཡང་དེ་རང་ཚོ་མགོ་རྟིང་གཉིས་ཀར་བསྐྱོས་ཤིང་ཐོས་པའི་རྣམ་སྤྱིན་ཤིན་ཏུ་ལྷི་བས་
ཐར་པ་ཐོབ་དགའ་བར་འདུག སང་སྤྱི་རེས་སྐྱེ་རན་འདྲ་སྤིད་ན། ཤ་འདི་ཟ་མི་དགོས་པ་ཞིག་གྱུར་
ན་ཨོ་རེ་ཤི་གསུངས་ནས་ཐུགས་སྐྱོའི་བའི་རྣམ་པ་ཚེས་ཚེར་མཛད་པ་དང་། ཞབས་འབྲིང་བ་དག་
ལ་རྒྱ་རམས་པའི་ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་པར་གསོལ་དཔོན་པ་དྲུག་རང་བྱུང་ལ། ད་
ནས་ལྷན་པར་འདི་རྩོད་དགོས་མེད། ལྷོ་ལོག་ཏུ་སོང་ལ་ཡོ་ཚེན་བི་ཇ་ཡའི་མདུན་ནས་རིག་གནས་
ཐུན་བུ་རེ་ཨོ་ཤེས་ལྷོས། ང་དང་ལྷུང་དུ་འཕྲད་འོང་ཞེས་གསུང་གི་ཐ་མ་ཞལ་ཚེམས་སྟུལ།

མ་རྒྱལ་བའི་འགྲུང་མེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་སྐུ་ཨོ་གོ་རྒྱ་རམས་པའམ་འོ་ཚེན་
བི་ཇ་ཡ། བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁུལ་རབ་ཀྱི་པར་རྣམ་པར་རྒྱས་ཤིང་ངེས་དོན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་དམ་པ་གང་ལ་ལྷ་ཡིག་དང་པཎ་ལུ་བཅས་གནང་བའི་ཟུར་འཛིན་
ཕུག་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ནང་དུ། ཨོ་མ་ཉོ། རོ་བོ་ཀ་ནས་དག་སོགས། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་
སུ། །རྩ་གསུམ་རྒྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། །རུང་སྤྱི་ག་ཚ་ལུགས་འཛིན་པ། །རང་རང་མོས་འདུན་གར་
གཏད། །རྩོ་སྤྱི་བཟུང་བར་གདོན་མི་ཟ། །ཞེས་གྲུབ་དབང་སྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཁས་གྲུབ་
ཚེན་པོ་ཚེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དམ་པ་གང་གི་གཞིས་ཀར་ཐུགས་གཏད་དེ།

རྒྱུད་པའི་ཡབ་ཅི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ལོ་ཚེན་བེ་ཇ་ཡ་སྟེ་ལོང་གི་དག་པའི་སྣང་བར། མཁའ་
 འགོ་ཤེལ་དཀར་དོ་རྩེ་མཚོ་ཡིན་ཟེར་བ་གྱི་ཐོད་འཛིན་ཅིང་གར་སྟབས་བརྒྱུར་བ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་བྱུངས་
 གསལ་མི་གསལ་གྱུང་དུས། ཨ་ཏོ་མ་རྟུ་སྤྲུལ་སི་རྩི་རོཾ་ རྒྱ་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལས་མེད་འགགས་
 མེད་ཤར་བའི་བྲུ་མོ་ངེ་ རིག་པའི་བྲུ་རྒྱུང་སྦྱོང་སྦྱིར་འོང་མེད་ ཞེས་དང་། ད་དུས་བདུན་འཛོམས་རོལ་
 པ་རྩལ་མེད་ རྟ་བདུན་ཚེབས་ནས་སྤྱིང་བཞི་ཉུལ་མེད་ གདུལ་བྱའི་ཞིང་ས་འཚོལ་སྐྱབས་སུ་ ཞེས་སོགས།
 །བདུན་འཛོམས་རོལ་པ་རྩལ་ཞེས་ནས་སྦྱོང་གི་གསང་མཚན་ཡིན། །གཞུང་བཅས་མཁའ་མཁའི་སྦྱིང་པོ་བྱིས་འདིར་
 རྒྱ་འབྱུངས་པས་བར་ཚད་སེལ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྦྱོལ་དགོས་ཚུལ་དང་།
 ཡང་རང་རེའི་བྱིས་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱོན་རྒྱ་རེད་ཟེར་ནས་མི་མང་པོས་བྲི་བཤམས་པ་དང་།
 གཞན་དང་མི་འདུ་བའི་མི་སྒྲིག་པོ་དར་ཐོད་ཅན་གྱི་ཉེ་ལྷོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཅིག་གིས་དར་བ་པོ་དོག་
 རྒྱ་ཚོགས་སུ་གང་ཅམ་ཞིག་འདུག་པ་ལྟར་མཁའ་རྒྱ་ཡིན། ད་ནི་རེ་ཞིག་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་ཉར་ཚགས་དགོས་
 པ་ཡོད་ཟེར་ནས། ལྷག་ཏུ་སྦྱོང་བྱུང་བའི་ལྷགས་སྣང་དང་།

ལུས་ཀྱི་དཔའ་རྩལ་སྟོབས་ལྷགས་ཆེ་ཞིང་ཡ་རབས་དྲ་མའི་རིགས་བརྒྱུད་འབྲོང་པ་དཔོན་ཚང་
 གི་བྲུ་མོ་ནམ་མཁའ་སྦྱོན་མ་ཞེས། ཨ་མི་རྩེ་བ་དུང་གཅིག་ མ་ཉི་དུང་གཉིས། སི་རྩི་དུང་གཅིག་ བརྗོ་
 ས་དུ་དུང་གཅིག་ བཀའ་ཐང་བརྒྱས་པ་ལེའུ་བདུན་སོགས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་ཚོས་ལ་མོས་གིང་
 དད་པ་དང་དག་སྣང་ཆེ་བ། དམན་ལ་བརྩེ་ཞིང་བུད་མེད་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་གཏོང་ལ་
 གོམས་པའི་སྦྱོ་ཅན་དེ་ཉིད་དང་། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ལུས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་རྟགས་མཚན་ཤར་
 རིའི་མཁའ་ངོས་ལ་དར་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་ཤར་གྱིས་བྱུང་བས་རང་གི་ལུས་ལ་དགྱིས་པའི་
 མོད་དོ། དར་ཅིག་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། གཉིད་ལས་སད་པ་ནའང་ལུས་སེམས་ལ་སྣར་
 མེད་པའི་དགའ་བདེ་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱོས་གིང་ལུས་ཀྱི་ཚོ་མདོག་རྒྱས་པ་དང་། ལུས་མིང་ལ་ཞིང་།
 ཡང་བ་སོགས་གྱུར། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༥༧༡རབ་བྱུང་༡༥པའི་བྱེ་བྲག་སྦྱིས་བདག་ཅེས་པ་ལྷགས་མོ་
 ལུག་གི་ལོར་ཏོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ལྷག་པའི་བྱི་མའི་ཚེས་༡༥ལྷོ་ཐོག་དང་སྤེ་དགའི་ཆར་གཏོགས་
 རྩོགས་ཀྱི་མཚོ་ལུང་ཞེས་པའི་གནས་སུ་རེས་གཟའ་ལྷའི་བྲུ་མ་ཤར་བའི་འཕྲོད་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་སྦྱོར་
 བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་ལ་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མངལ་ལས་གོལ་བའི་མོད་ལ། འཇའ་སྦྱིན་

ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ལའ་དབྱིངས་མཛེས་ཤིང་སློབ་སྦྱོར་དབྱངས་སྟོན་ཡུང་ཙམ་
ལ་ལྟང་དེར་གྲགས། དེ་ཡི་ཚེ་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལོ་ཚེན་བི་རྩོམ་ལྷན་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལྟར་པར་ཅན་དང་བར་ཚད་བསྐྱུང་བའི་རྩོམ་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེས་པའཕེལ་
གནང་ནས་ཚེ་རིང་འབྲུག་རྒྱལ་ཞེས་མཚན་གྱི་ཅོད་པའི་གསོལ་བ་སོགས་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་
དགའི་ཚོགས་སུ་བསྐྱེད་པར་མཛད། དེ་ཡང་སྐྱེས་མས་ཚོས་གོས་ལྟར་དཀྱིས་པ་དང་། སྐྱེན་ལུང་
དོ་རྗེའི་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ། སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ་དུ་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ་སོགས་དོ་མཚར་བའི་རྣལ་
མཚན་དོམ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་བཀུར་སྟོན་ལོ་སྐྱེས་སུ་ཚོགས་པའི་ཞབས་འདེགས་
བཅས་ནང་དུ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་སྟོབས་འཕེལ་བའི་ཐབས་དང་ཕྱི་རྒྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཕོར་ལ་འབྲོང་
བཞེས་གང་ཆེད་བསྐྱེད་བསྐྱངས་ཤིང་། རྒྱལ་སྐྱེས་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོར་གདོད་ནས་གཞན་པའི་
བཅུ་ཆེན་སྟོང་རྗེའི་ལུང་ཚེན་ལུང་ཟད་ཀྱང་གི་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་
སེམས་ཅན་བསད་པའི་ཤ་ལྷག་ལ་མི་དགེས་ཤིང་། དངོས་སུ་བཞེས་པ་ལྟ་ཞོག་དྲི་ཙམ་བྲོ་བ་དང་།
ག་ཡི་དྲི་མས་སྐྱེས་པའི་སྟོང་ཅན་གཙང་དག་མ་གྱུར་བར་གསོལ་སྐྱེས་ལ་སོགས་བསྐྱོལ་བ་ན་དེའི་
རོ་སྐྱེས་ལ་སྐྱོན་པས་ཀྱང་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ་དུ་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གསོད་པ་སོགས་
གཟིགས་པ་ནས་སྟོང་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་གདུང་བའི་སྐྱེན་ཆབ་ཆར་དུག་པོ་ལྟར་བསེལ་ཞིང་ཐབས་ཅི་
ལུས་ཀྱིས་སྐྱོག་པ་དང་། སྐྱེས་ལས་སོགས་ལ་ག་གཙོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ཐ་མལ་
ཀྱིས་པའི་སྟོང་པ་གཏན་ནས་མི་གནང་ཞིང་། བསྐྱེད་པ་གཏན་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པའི་དཔེ་
ལྟར་དམ་པའི་རང་ཚུལ་ལ་ཉེས་དྲིས་གཞན་ཀྱང་མི་མཛད་ཞིང་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཁོ་ནས་དུས་
འདུལ་བ་ཞིག་བཞུགས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེས་སྐྱེས་ལས་ལྷོ་ལོ་བ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ལྷུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་རོལ་རབ་འབྱུངས་
ལྟ་བུ། སྐྱིབ་བལ་མཚེན་པའི་དུངས་ཤེལ་གྱི་དོགས་སུ་མཚོག་སྐྱེས་ལྟོ་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པའི་གསལ་
རྒྱང་བཟོན་པོར་གྱུར་བ་དང་། སྐྱེས་ལྟར་བཟོན་པའི་གཙུག་རྒྱུན་རྗེའི་ཆེན་པོའི་པ། སྐྱེན་སྦྱིང་
ཁི་རིན་པོ་ཆེ་འགྲུང་མེད་ཡིད་བཞིན་དཔང་རྒྱལ་དང་། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐྱེས་ལྟར་པོ་ཆེ་སོགས་ཡི་
ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཨོ་རྒྱུན་རང་གྱུར་དོ་རྗེའི་ཡང་སྦྱིང་འབྲུལ་མེད་དུ་བཀའ་བསྐྱོས་པ་

བཞིན་དཔལ་གྱི་མགུལ་ནས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན། ལྷན་པར་དུ་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
གྱི་གཙུག་རྒྱུན་འཇམ་དབྱེངས་མཁའ་བརྩེན་བཅའི་དབང་པོས། རོན་འདི་ལ་ནི་ལན་བརྒྱུད་བརྟགས་ཀྱང་
འོར་བམ་མཚིས་ཤིང་གངན་ས་ཚེན་པོར་ཞབས་སོར་བཀོད་ན་རོན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་
པའི་བཀའ་ལུང་རྟོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པར་སྦྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཅིངས་ནས་འགྱུར་མེད་བདུ་བསྟན་
འཛོན་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་དབང་པོའི་སྤེལ་ཞེས་པའི་མཚན་འབུལ། ཞབས་བརྟན་གྱི་བདེན་ཚིག་གིས་
དབྱེངས་བཅས་སྦུལ་པར་མཛད་པ་ལྟར། ཉོར་ལྷ་དགུ་པའི་ཚེས་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་དགེ་ཞིང་
གིས་པ་འཛོམས་ཉིན་སྤེལ་འགྱུར་བཤད་རྒྱུ་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཚུ་གྲུང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་འཁྱེལ་
པའི་གངན་ས་ཚེན་མོར་འཛིགས་མེད་གདོང་ལྷན་བརྟགས་པའི་ཚེས་གྱི་བེའེན་པོར་ཞབས་པད་འབོད།

ཡོངས་འཛོན་སྐྱོ་གོང་མའི་ཉེ་གནས་ཁུ་བོ་བདུ་དབང་ཚེན་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་སྐོག་ནས་བརྩམས་
སྦྱོར་རྟགས་དག་གསུམ། རྒྱ་ཀུ་ཙན་དབྱེངས་གསུམ། ཕྱིས་དཀར་ནག་སྤེབ་སྦྱོར་སྟན་དག་སོགས་
དང་། རྗེ་གསེབ་ཚེན་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་བདུ་དམ་ཚོས་འོད་ཟེང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དངོས་
པོར་རྒྱུལ། མཚན་འགྱུར་མེད་བདུ་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་གསོལ། ཚིགས་སྦྱི་མ་བསྟེན་རྗེ་གསེབ་ནི་དགེ་མང་
མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ལས་སྦོབ་ཟུར་མང་དུང་སྦྱུལ་ཀམ་ཚོས་གྱི་ཉིན་ཤེད་སོགས་དད་
པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་པའི་དཔུས་སུ་སྤེལ་འགྱུར་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་མཁའ་
ཚེན་ཞི་བ་མཚོའི་རྣམ་རྒྱུན་ལོ་ལྷོ་བ་ཚེན་པོ་རྣམ་ཤིའི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་བཞེས།
དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱ་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ཚུལ་བྲིམས་
གྱི་ཡུང་བོ་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསེབ་ཤིང་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛོན་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་གྱུར།

མེ་མོ་ཕག་གི་ལོའི་མགོ་ལྷ་བའི་ཚེས་དགུ་ལ་མཁས་དང་གྲུབ་པ་མང་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྟུབས་
པའི་གནས་རྫོང་སར་བཀའ་གིས་རྩ་རྩེ་བྱི་བུ་ལེན་དྲ་གཉིས་པར་བསྟགས་པའི་ཚེས་གྲུ་ཚེན་པོ་ག་ལ་
བར་ཚག་ཐེབས་ནས་ལྷ་བ་དེའི་དམར་སྟོགས་གྱི་དགའ་བ་དང་པོར་ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
བདུ་གར་དབང་སྦྱོ་གོས་མཐའ་ཡས་གྱི་གསེར་ཞལ་འཇལ་ཞིང་ཕྱག་རྟེན་མཚུལ་རྣམས་སུལ་བ་དང་
ཚབས་ཅིག་མདོ་རྒྱུད་བཀའ་གཏེར་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་བདུད་རྩིས་རྗེས་འཛོན་གུས་ཕྱག་དང་བཅས་ཉེ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། འཇམ་མགོན་རྣམ་རྣམ་ལོ་ལྷོ་བ་ཚེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྦྱི་ཡི་སྤེང་བར་སྦོན་ལམ་

འབྲེལ་བའི་ལས་ཅན་གྱི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཁྱེན་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་རྗེས་འཛིན་ཚོགས་
པའི་གསུང་མཆིད་ལུ་དུམ་ལྷ་ར་ཐོད་དུ་བཅུངས།

དེ་བཞིན་དུ་མངའ་བའདག་ཚངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་འཇམ་དབྱེངས་
མཁྱེན་བཅུའི་དབང་པོའི་མདུན་དུ་ལེབས་པའི་ཆོན་འཇམས་དབྱེངས་སྐྱེ་བའི་ཉིད་ལྷུ་མཚོགས་གི་སྐབས་
ཀྱིས་གཞིམས་སྐྱེའི་ནང་ལོགས་སུ་དྲི་ཞིམ་པོའི་སྐྱོས་རིང་ལྷུག་ཏུ་བསྐྱེད་མས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་བཅས་
ཕྱོད་པའི་ཚོ། ལྷུ་མཚོགས་སུ་བཞུགས་པ་ལྟར་བཤུ་བ། བཅུ་ཆོན་ལྷུགས་རྗེའི་དབང་ལྷུག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཀྱང་ལྷུག་ལེན་དང་། མཇུག་དང་ཕྱི་སྐྱོད་སོགས་སྐྱེ་བའི་ལྷུ་མཚོགས་པ་ལྷ་ལུའི་གཞུགས་བཟོས་ལུག་མིན་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུག་རྟེན་མཇུག་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ལུའི་ཞེད་། ལུག་མོང་ལུག་མིན་གྱི་གསུངས་
སྐྱོང་ཞིབ་རྒྱས་གནང་བའི་ཉིན་དེ་ཉིད་ནས་ལྷོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དབལ་ཆེན་པོ་བར་ཆད་སེལ་བའི་
ལྷུག་པའི་ལྷ་མཚོགས་དབལ་ཆེན་དོ་རྗེ་གཞོན་ལུ་ལུག་མཁྱེན་རོང་བོམ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྐོལ་ལས་
ལུང་བའི་སྐྱོན་དབང་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་འཇམ་པ་ལྷུ་མཚོགས་། སྐྱེ་བའཇམ་དབྱེངས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་
མཚན་དང་པོ་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་ཆོར་བས་ནས་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་མར་སོང་གཤིས་རྗེ་འདི་སྐྱོན་སྐྱེ་ལང་
བཟོད་མེད་ཀྱི་མོས་ལྷུ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་མར་མཇུག་
བ་ཉིད་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་དེས་རང་འགག་ཏུ་འགོ་བ་ལྷ་ལུས་མོས་ལྷུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆགས་པས་ཐོག་
མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་རྒྱུའི་ལྷུགས་སུ་རང་གིས་འགྲིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ལྷོ་འོད་གསལ་མདོ་
སྐྱེས་སྐྱེད་པའི་ཞལ་སྐྱེ་ནས་བཀའ་གདམས་སྐོ་སྐྱོང་གི་ཟབ་བྱིད་རྒྱ་ཆེར་དང་། ལྷུ་མཚོགས་ཐོགས་
མེད་གསུང་སྐོ་སྐྱོང་དོན་བདུན་མ། མཁ་རག་རྗེས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཤིང་ཏུ་གཅིག་ལུང་ལྷུ་མཚོགས་
རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་སྐྱེད་པའི་བཀའ་འཇུག་། དམོངས་གཏེར་སྐོང་ཆེན་སྐྱེད་ཏེག་གི་རིགས་
འདུས་ཅུ་དབང་རྒྱས་པ་དང་མཐར་སྐོང་སྐྱེད་ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་མཁས་གདམས་གཏེར་ལུག་མིན་
ཀྱང་མཇུག་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཇུག་གི་ཅུ་བ། དེའི་རྒྱས་འབྲེལ་ཤིང་ཏུ་རྣམ་གཉིས་ཅུ་འབྲེལ་
རྒྱགས་མའི་སྐྱེད་ནས་བཤད་ལུང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷུ་མཚོགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཡོངས་རྗེས་ཀྱི་
ཀྱི་དབང་བྱིད་ལུང་བཅས་རྗེ་ཉིད་ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཐིན་ལས་ལུང་བའི་རྒྱབ་སྐྱེའི་བཀའ་འབའ་

སྒོ་བ་དཔོན་པ་རྣམས་ཉམས་དང་། བོད་ཡུལ་དུ་ཡུལ་པའི་གྲུབ་བརྟེན་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལང་ལབ་བྱང་རྒྱུ་
 རོ་རྗེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷ་འདི་གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 པས་གདན་སར་ཐེབས་པ་དང་འདིའི་བསྟེན་རྒྱུ་ཚད་ལྡན་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་རྫོགས་
 པ་དང་སྒྱིན་སྟེན་བཅས་གྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ། འཇམ་མགོན་གཏེར་ཁ་ཚོགས་བདུན་གྱི་
 རྒྱལ་ཀྱི་ཚོས་བདག་དུའང་ལུང་གིས་ཟེན་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེའི་བྱང་རྒྱུ་ལམ་ལྷོ་ལྷོ་
 མཁའ་སྒྲིབ། ཀམ་པ་དབང་ལྷག་རོ་རྗེས་ཤིང་ཡིག་དུགས་པོའི་ཐར་རྒྱན་བཅས་རྗེ་འདི་ལས་གསར་
 རྗེར་རིས་མེད་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་མདོ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་དབང་ལུང་ཤིང་གདམས་སོགས་གསལ་རྒྱ་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ།

༧ རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཇམ་མགོན་གྲོ་བོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། རིན་ཆེན་གཏེར་
 ཀྱི་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོས་ལའོར་གཉིས་པ་རྗོངས་པ་བཀའ་ཤིས་ལྷ་རྩེར་གནས་བཅུའི་ལྷ་ཁང་དུ་གསུངས་
 ཏེ། འཇམ་མགོན་མཐུན་བཅུའི་དབང་པོས་མ་གསན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིམས་རྒྱུང་དབང་ཁང་དུ་
 ཐེབས་ཏེ་གསན་པ་ནི། གཏེར་མཛོད་བཀའ་རྒྱ་པོད་གསུམ་དང་། རྗེར་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་པོད་ཆེན་ཉེར་
 ལྷོ། བཀའ་བརྒྱུད་བདེ་འདུས་དབང་ཆེན་དང་གཏེར་གཞུང་པོད་དགའའི་ལུང་སོགས་གསན་སྐབས་
 མེད་ཏེ་ཤར་ཡང་དག་ལ་བབ་སྟེ་གསང་མཚན་རོ་རྗེ་དབང་མཚོག་སྟེན་ལས་འདུས་པ་རྩལ་ཞེས་གནང་།
 དེ་རྗེས་ཁ་སྐོང་གྲོགས་བམ་སུམ་ཅུ་རྒྱའི་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིབ་གྲོལ་རྒྱལ་རྟེན་བཅས་ལུང་མང་དུང་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཚོས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་མདུན་ནས་གསན། ལྷ་མ་དགོངས་འདུས་གསེར་ཚོས་ཆེན་མོའི་
 རྒྱལ་དབང་ཅེ་འདྲ་རིན་ཆེན་བྲག་ནས་རྒྱལ་དབང་བཅོམ་པ་དང་། སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་དབང་མཚོག་
 སོགས་སྟོན་ལའོར་རིག་འཛིན་འདུས་པས་གསན་སྐབས་འཇམ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་སུན་ཚོགས་ལྷ་
 ལྷན་གྱི་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེང་ཐིག་ཡ་བཞིའི་དབང་ཤིང་ཡོངས་
 རྫོགས་གསན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྲབ་རྩ་འགྲེལ་དང་གདམས་པལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་
 ཞེས་གཟིགས་མཛོད་ཅེས་བྲག་དཔེ་གནང་བར་ཞིབ་མོར་གཟིགས་ནས་བྲག་དཔེ་སྐར་ལུལ་ཏེ་རྒྱལ་
 བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིག་གཅེས་དགུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གསང་
 མཛོད་ཆེན་པོར་རིས་ཤེས་རྟེན་སོང་ལུས་པས། ཐོག་མའི་མཚོན་བརྗོད་དང་། བརྒྱམ་པར་དམ་བཅའ་

བདེ་མཇུག་གི་རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་རྣམས་ལ་བཤད་མཛོད་བསྐྱེད་དང་། དཔེ་རྣམས་དཔེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་
ནས་བཀའ་རྒྱ་གདམས་གཏང་སློབ་ལམ་གྱིས་བརྗོད་རྒྱས་པར་དང་ཕྱིན་ཆད་དབང་ཁྲིད་གང་ལས་
གསལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཁོ་བོ་ལ་གཏུགས་ཚོག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ། ཚོས་འབྲུང་ལེགས་བཤད་པར་དཀར་
རྩིང་བྱ་ལས། གདམས་མཛོད་སྤྱི་བུ་པའི་སྤྱོད་ལས་ཚེ་བོར་བཀའ་ཡི་བསྐྱེད་པ་མཛོད་དེ་དུས་ཀྱི་
མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་བཀའ་གཅིགས་སྤྲུག་རྒྱས་ལེ་ལ་བཏབ་སྟེ། བདག་གིས་ཀྱང་འཇམ་
མགོན་རྗེ་རྗེ་མཚན་དངོས་ལས་གདམས་གཏང་བྱུང་མིན་དང་། ཡོངས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཚེ་བོ་རྒྱལ་སྤྱི་
བཀའ་གྱིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་བུ་པའི་ཚང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བཟང་ཉམས་སྤྱོད་
བས་དཔེ་ཉེན་སྤྱི་བུ་པའི་ལོ་ལོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འཇམ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་
གཏོར་ཡང་དག་ཉེ་དུ་ཀའི་གསང་བ་ཕྱགས་ཀྱི་ཉེ་དུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
གཏོར་གྱོ་ལོད་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཁྲིད། བཀའ་རྒྱུད་སྤྱོད་མཛོད། རྣམ་མ་རྒྱུད་འབྲུམ་གསལ་
པ་སོགས་རྒྱས་པར་རྟོགས་བརྗོད་དང་པའི་འཇུག་དོགས་སྤྱོད་གསལ་།

༡ ཀུན་མཁུའི་མི་མཐོང་བོ་ཚེ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྗེ་གསལ་ཚེ་སློབ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་
རྣམ་བཤད་ཚེ་མོ་ལུ་བསྐྱེད་མཛོད་དེ་བཤད་ཁྲིད་གསལ་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཚེ་བདག་གི་བསྟོན་
སྤྱོད་གྱོ་ལོ་སྤྱོད་དངོས་སྤྱོད་ལེན་ཚོག་སྤྱོད་པ་དང་དབང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་མཛོད། ཕྱགས་
དམ་འཇམ་དཔལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྗེ་རྗེ་གསལ་གྱི་དབང་སྤྱོད་དང་། མཐས་འཇུག་སོགས་རྗེ་
སྤྱོད་མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བསྟོན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུང་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་
དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད། ཉམས་བཞེས་སློབ་ཀྱི་དོགས་སེམས་སོགས་གནང་ཞིང་། ཕྱགས་དམ་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་བསྟོན་སོགས་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་ཕྱགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་
གསང་འགྲེལ་སོགས་གསུང་གནད་གལ་ཚེ་རིགས་བཤད་ལུང་མཛོད་མ་ཕྱབ་པ་དུ་མའི་གཏང་རྒྱ་ཕྱིན་
སྤྱོད་སོགས་གནང་བས་ཚེས་ཚེར་བཀའ་དྲིན་ཚེ་བའི་གཏུག་གི་སྤྱོད་མ་ཕྱབ་མིན་དུ་གྱུར།

༡ འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རབ་འབྲུམ་ལུ་པ་འགྲུབ་མེད་པ་དྲུག་ཐོག་མཚོག་བསྟོན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་ལས་སྤོལ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདོགས་ཚོག་ རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཚེའི་བསྐྱེད་
ལུང་ཡོངས་རྗེ་གསལ། སྤྱོད་ཡང་ཉེ་གི་དབང་ལུང་ཁྲིད། རྗེ་སེམས་ཕྱགས་སྤྱོད། ཡ་ཉི་ཟབ་དོན།

སྐྱེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པའི་རྩལ་རྫོགས་ཤིང་ཉམས་ཀྱི་བྱུན་པ་དོར། མཉམ་རྗེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།
བསྐོམ་བྱ་སྐོམ་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་ཡལ། སྐྱོས་པའི་བརྟུན་སྤྲུལ་རྒྱུ་གྱི་བྱུར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་སོ། །

སྟོན་བརྟུན་ཡང་སྤུར་སྤྲུགས་མའི་བསྟེན་མཚམས་སྐབས་ཀུན་མཁུལ་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་
ཡིན་གསུངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྐྱེ་མཛོག་དམར་སྐྱུག་རལ་པའི་ཐོར་ཕོག་གྲུགས་པམ་གྱིས་མཛེས་
པ་། སྟོན་གོང་དུང་གི་བརྟུན་པ་ནང་གོས་དཀར་པོ་སྤུ་དུང་ཅན་སྟེང་གཟན་དཀར་དང་གམ་དཀར་
ཅན་། སྐོམ་ཐག་གསོལ་བ་ཞིག་དང་མཇུག་ལ། བྱུག་གཉིས་ཁོ་པོའི་མགོར་བཞག་ནས་སྟོན་ལམ་དང་
ཞལ་ཉ་མང་པོ་གནང་བ་དང་། ཉེར་དགུའི་ལུབ་ཀུན་མཁུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཁུལ་བརྟེན་དབང་
པོ་དང་མཇུག་ལ། རྒྱུད་སྟེང་དབང་མོ་ཆེ་ཐོབ། ཤིང་རྩ་ཆོ་འཕྲུལ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གཉིས་ལུབ་ཀུན་གཟིགས་
སྟོ་གོས་མཐའ་ཡས་མཇུག་ལ། བཞེས་དཀར་ཞིག་གི་ནང་གསོལ་འབྲས་ཞིག་གསོལ་ཞིང་འདུག་པའི་
ལྷག་མ་རྣམས་མཚོག་སྐྱུལ་རབ་འབྲམས་ཚང་དེད་དཔོན་སྟོན་གཉིས་ལ་གནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་གཞན་དགུས་པའི་གསུང་གྲུང་མང་པོ་གནང་རང་གི་དོགས་གནས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་
འགའ་ཞིག་ཞུས་མཐར་ཁྱེད་དད་དམ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བདག་ལ་མོས་པའི་མི་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་འདི་
ནས་བཟུང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ད་དུང་དད་མོས་དང་གསོལ་འདེབས་
ལ་རེམ་མཛོད་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རིགས་ཀུན་བདག་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིས། །ཐུགས་
ཀྱི་དགོངས་གཏད་ཐུན་མིན་བསྐྱབ་གནང་མཛད། །རྩ་གསུམ་ལྟ་ཆོགས་ལུས་དང་གིབ་མ་བཞིན། །
མི་འབྲལ་ལྟ་ཅིག་འགོགས་པའི་ལྷས་མཚན་ཤར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་ལྷ་མ་ཉིད་གསང་
བ་སྤྱང་བ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བས་ཟུར་ཅམ་ཡང་བཀའ་གནང་བར་མི་མཛད་མོད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོ་
བཀོད་པར་ཉེ་གནས་པས་སྐོགས་མཇུག་གྲུང་བ་དག་འདིར་མཚོན་ཅམ་ལས་རྒྱས་པ་རྟོགས་བརྗོད་
ཆེན་མོར་གཟིགས། གཞན་ཡང་རབ་འབྲམས་ལྟ་བུ་མགོ་ལོག་ཏུ་རིན་ཆེར་གཏེར་མཛོད་ཆེན་མོའི་
ཆོས་མཁོར་གྲུབ་རྗེས་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྐྱུལ་གཞི་བི་མ་མི་ཉ། རིགས་བདག་མཁུལ་བརྟེན་
དབང་པོ། རབ་འབྲམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་བཅས་ཐོ་བརྟེན་སུ་བཞུགས་པ་ཞལ་གཟིགས་ཉེ་འདས་
རྗེས་ཆོགས་བཅད་དུ་མ་བབ་སྟེ་མཐར་ཉིད་ལ་ཐིམས་པས་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བསྟེན་

འགྲོའི་བདེ་སྲིད་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་བདུད་ཅི་སྐྱོན་སྐྱུབ་དང་། མྱོང་གོལ་རིམ་སྐྱུབ་སྐྱབས་སུ་རིམ་ལུ་
འཕེལ་བ་དང་འཕུར་བ། གཟུངས་ཐག་ལ་འཇའ་རིས་འགྲིགས་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་སྐྱོན་ལས་
བདུད་ཅི་བབས་པ། བཀའ་བརྒྱུད་སྐྱུབ་སྐྱབས་ཀྱི་བཞུགས་སྐབས་སྐོན་མེ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
མཚན་མོ་སྐྱོན་སྐོས་སྐྱབས་སྐྱབས་སྐྱབས་ཀྱི་ལྷོ་མེད་ལ་བཞུགས་པ་དང་སྐྱུབས་ཇི་ལྟར་འབྲུམས་ལུ་པ་དང་
སྐྱུ་ཅེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷོ་མེད་ལྟར་བཞུགས་པ་ཀྱི་མཛད་སྐྱབས་ཇི་ལྟར་འདི་ས་དོ་རིམ་ཞིག་སྐྱབས་གིས་རིམ་ལུ་འཕེལ་
བྱ་བཅངས་པ་དང་། དོ་ལ་ཞབས་ཇི་ས་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱུ་བ་པའི་ལྷོ་དགོངས་མཐོན་པོར་ཕེབས་
གིང་། བར་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཐེག་པ་
མཚོག་གི་གསེང་ལམ་སྐྱུ་རི་བཞུགས་དུ་སྐྱོག་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་མའི་དུས་འདིར་བདག་དེམ་མགོ་མཁྱེན་བཅེ་གི་སྐྱུ་
མ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་མཁས་ཀྱུ་བ་ཀྱི་སྐྱེས་ཚེན་དུ་མས་བསྐྱབས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་འདིར་སྣང་གི་བྱ་གཞག་ལ་སྐྱབས་གཏན་དུ་ལོག་ནས། དེས་མེད་རྒྱལ་ཁམས་
ལྷུ་བའི་བྱ་བལ་ལ་སྐྱབས་དགུས་ནས་རིགས་བདག་འཇམ་མགོན་ལྷོ་མེད་གཉིས་ལ་དེ་ཚུལ་ལྷུས་པས།
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་བསམ་ཡས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་ཞབས་འདེགས་མ་ཉམས་གོང་འཕེལ་
དུ་སྐྱུབ་ན་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་མཁན་འདུས་པའི་སྣེ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བའི་
གཞི་གུར་པ་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཡིན་མྱོང་དེ་དག་ཉམས་གསོ་རེ་མཛད་གྲུབ་ན། ཡོན་གནས་མཚོག་
དམ་པར་གྲུར་ནས་ཚོགས་ཚེན་བསམས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། གོང་མའི་བྱུག་ལེན་ལྷུང་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་བརྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་ཚར་བཞོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ལས་གཞན་ཉེན་རྩུབ་སྐྱེན་དེས་མཛད་
ཐོག་སྐྱུ་ཚར་ལོངས་སྐྱོད་ན་དེ་ལྟར་མེད། ལོ་རེར་ཞག་བརྒྱ་རེ་བསྐྱེན་འགོར་སྐྱེན་པའི་སྐྱུ་མཚམས་དང་།
གཉེར་སྐྱབས་སོགས་འཁོར་རྣམས་ལ་དགོར་ཟས་རྣམས་སྐྱོད་དང་སྐོག་བཅད་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
བཅད་ན་དད་རྗེས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་མཚོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་བརྟེན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི། སྐྱུ་རྟེན་དུ་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེས་ཞེ་ཚེན་དུ་ས་
ཡི་སྣང་པོའི་སྐྱུ་བཞེངས་ན་སྐོད་བཅུད་ཀྱི་ལུ་གཡང་འཕེལ་བ་སོགས་དགོས་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
བཀའ་ཕེབས་བཞེན་གསེང་ཟངས་ཀྱི་འཕགས་པ་ས་ཡི་སྣང་པོ་བྱོན་ལེགས་སྐོས་ལུན་ཐོག་ཚད་ཅན་
དང་། འཇམ་མགོན་མི་པམ་ཚོས་རྗེའི་སྐྱབས་དགོངས་བཞེན་གསེང་ཟངས་ཀྱི་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བཟླགས་པ་བདག་ཅག་གི་རྟོན་པ་དགུང་
ལོ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྐྱེ་ཚེད་ཅན་ལ་ཕྱ་རྒྱུན་ལྟར་འཕགས། ལྷན་གཟིགས་རྒྱུད་མཐོ་བདུན་པ་ཟངས་གསེར་
ལས་ལྷུང་པ་བཅས་ཀྱི་ལའོར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས། རྫོལ་སྐྱེ་ལི་མ་དང་གསེར་
སྐྱེ་འདྲེས་མ་བཅོ་བརྒྱད། ཅན་ལྷན་ཀྱི་ཉེ་སྤྲོས་བརྒྱད། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཁྱོན་ཟངས་གསེར་
དང་ལི་སྐྱེ་ཉེས་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ། འཇམ་མགོན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་རྟེན་མཚོད་སྤོང་བཀྲ་ཤིས་
འོད་འབར། རང་དགོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསལ་བཞེངས། ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེས། དྲི་
བཟང་ཁ་ཆེ་ཤ་སྐམ་སིལ་མའི་མེ་ཏོག་ལྷུག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་གྱི་རྟེན་འཇམ་དཔལ་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལའི་མདུན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བརྟོད་པ་གང་སྟོ་མ་གསུངས་ནས་མེ་ཏོག་དེ་ཉིད་འཇམ་
དཔལ་གྱི་དབུ་ལ་གཏོར་ཉེ་བདེན་བརྟོད་དང་བཅས་ཚོས་སྡེ་འདིར་བཤད་གྲ་ཞིག་ཚུགས་ན་རྒྱལ་བསྟན་
རྒྱུ་དང་། ལྷན་པར་སྐྱེ་འགྲུང་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་དེས་པར་ལྷུང་པར་གྱིས་
ཞེས་བཀའ་ཤེབས་པ་ལྟར་བཤད་སྐྱབ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྡེ་བཙུགས། ཚུཏྲ་ལོར་བཀའ་མའི་སྐྱབ་མཚོད་
དཀྱིལ་ལའོར་དྲུག་གསལ་འཇུགས་དང་། བཀའ་མའི་སྐྱབ་ཆེན་སོགས་དུས་མཚོད་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་
རྩ་གྲུ་ལོམ་པ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཚོས་ལའོར་རྣམ་གསུམ་ལ་ལྷུག་མཚོད་སྟོན་ལམ་ཞིབ་རྒྱས་
རྩ་རིའི་རྩེ་བརྒྱར་དང་དུར་ཁྲོད་ལྟ་མའི་བཟླགས་གནས་ཀྱི་རི་རྩེ་ནས་བསང་དུད་ལྟ་བུའི་ལྷས་ལ་མཚན་
པ་བྱུང་། བསམ་ལས་སུ་སྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྟེང་དུ་འཇའ་ལྷག་པ་དང་རྟེན་འགྲུང་ཤིས་
མཚན་དང་། ལྟོ་གནས་རྒྱས་པ་མོན་དང་ལྷག་གི་བར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། ལོ་སྟེང་གཉིས་ཙམ་
ལ་གྲུ་དུ་བརྒྱའི་སྐྱབ་གནས་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་བོགས་འདོན་སྤྱིར་ཕལ་ཆེར་ཆེབས་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་
བརྒྱར་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ཁམས་སྟོགས་ཤེབས་སྐབས་སུ་རབ་འབྱམས་ལྟ་བུར་བཀྲ་ནང་ཆེབས་སྐྱེལ་
ཕྱོན་པའི་གཟིགས་སྤང་དུ་ལྷུང་ལོག་ཐམས་ཅད་མི་དང་མི་མིན་གྱི་སྐྱེལ་མས་གང་གསུང་པ་རྗེ་འདི་
བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཟིམས་ལམ་དུ་དེ་བཞིན་བྱུང་གསུང་། རྣམས་འདིར་འཕགས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང་
བལ་ཡུལ་དུ་ཤེབས་པར་བཞེད་ན་ཡང་གྲ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་བཤོལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འཕྲོ་ཅན་དུ་བྱུང་།
རྒྱུན་དུ་འང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལྷན་དུ་མི་གསོད་པར་རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་རྣམས་དང་སྟོབ་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱབ་མིན་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དྲན་མཚོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་དང་མང་མི་ཞལ་

ཟས་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་པ་རྣམས་བཟང་ལ་གྲུ་ལོམ་པ་མཛད།

གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྒྱ་ཚེན་པོ་བསྟེན་སྐྱབ་གནང་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་
ལུ་བ་པོ་མོས་ལྷན་སྐྱབ་ལྷན་གསོལ་བ་གང་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་བརྩེ་ཚེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་
པས་བསྐྱེད་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སུམ་ཏྟགས། ལྷན་དག་སྤོད་འཇུག་མཁས་
འཇུག་སྤོམ་གསུམ་རྣམ་དཔལ། རྒྱུད་སྤོམ་སོགས་སྤྱིར་ཐེངས་ཁ་ཤས། མཛོད་ཚེན་རྣམ་པ་ལྷ་ལས་
སྤྱུགས་མཛོད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལན་རེ་འཚད་མཛད་ཅིང་། ཉར་གྲུར་བྱུང་གསུམ། སངས་
སྤྱིང་། དོར་སྤྱིང་། པདྨ་ལས་འབྲེལ་ཚུལ། ཀུན་མཁུལ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་གཏེར་ཚེན། མཁུལ་བརྩེ་
རིན་པོ་ཚེ། རྗེ་གྲུ་ཉེ་སོགས་ཀྱི་གཏེར་ཚོས་རྣམས་སྤྱི་ལན་གྲངས་དང་། སྤྱི་འགྲུར་བཀའ་མ་འདུས་
པ་མདོད་བཟང་ཚེན་མོ་དང་། སྤྱི་འབྲུལ་ཞི་ལོ་སོ་ལུགས་ཡང་དག་སེམས་སྤོང་མན་དག་སྤྱི་གསུམ།
སྤོང་ཚེན་མཛོད་བདུན་སྟེང་ཐིག་ཡ་བཞི་དལ་གསོ་སྤོང་གསུམ། བཀའ་དགོངས་སོགས་ཚར་རེ་མ་
འཚད་པ་མེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ཞི་ལན་གྲངས་མང་པོར་འཚད། བཀའ་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཚར་
རེ་། མདོར་ན་རྗེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྱིན་གོལ་གསལ་པ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བཀའ་རིན་པོ་ཚེ་དང་
རྟེན་རྒྱུད་སྤོང་ཙམ་གསུངས་མཚམས་བསྟུན་པས་འཕྲོ་ལུས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཚར་རེ་གསུངས་
གྲུབ་པ་དང་། ཡལ་ཚེར་ལན་གྲངས་སྤྱིར་སྤྱིལ་པ་སོགས་ཚོས་འཁོར་བར་མེད་དུ་བསྐྱོད།

ཀུན་གཟིགས་མཁུལ་བརྩེ་རིན་པོ་ཚེས་འཕྲིན་ཡིག་རྣམས་སྤྱི་སྤྱི་འགྲུར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ག་
མཚུངས་བུལ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གྲུ་མཚོག་གི་ཞབས་པད་དུ། ཅེས་པའང་སྤྱི་མཐར་གཟིགས་པའི་གསུང་
གི་བདེན་ཚིག་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གོང་སྤོམ་ལྷན་སྤྱིར་བཏུན་སྤྱི་བཟོ་བཟོ་རྗེས་རྗེ་མཁུལ་བརྩེ་
མདུན་ཡབ་ཤས་ཞལ་འཕྲོས་ཞིབ་པར་གནང་རྗེས་ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་མཚོག་སྤྱིལ་གྱིས་ཉིན་རེ་གསེར་
ལྷང་བཟེད་གང་རེའི་དང་ཟས་ལ་སྤོད་ཀྱང་ལོག་འཚོའི་སྤྱིལ་པས་གོས་མི་ལུས་པའི་དགོངས་སྤོད་
ཐུགས་ལ་འཇུངས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་བྱོན་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཚེའི་ཐུག་མཚན་
དོ་རྗེ་བྱུང་འཕགས་མཁུལ་བསྐྱེད་དུ་གནང་བ་སོགས་དགོངས་གཏང་བཞིན་ཏུ་ཚེ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་འཇུག་མཐོན་རྣམས་སྤོང་ལོ་ཚུ་བ་ཚེན་པོས་ཀྱང་དགོངས་གཏང་བརྩེ་བས་བསྐྱེད་ཤིང་།
སྤྱི་འགྲུར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྤོང་ནས་སྤོང་། །འདེགས་བཟོད་དེད་གི་དུས་ན་ཉིན་སྤོང་བཞིན། །

ལུང་གནང་སྟེ་འཇམ་མགོན་སྐྱ་མའི་འཕྲོང་ཁོ་བོའི་མིང་གིས་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ་བ་དང་། མི་ཕམ་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུངས་གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོས་མཚོན།
ཟིན་གྱིས་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་དང་བཀའ་བསྟུ་དང་། སྤྱི་མཐའ་གཟིགས་ཏེ་གསུང་འབུམ་པལ་
ཆེད་ཤིང་སྤྲོད་བཞེད་ལས་སྤེལ་བའི་ལུང་ཆོས་མཛོད་དུ་བཞག་པ་སོགས་མཛོད་པས། དེང་གི་དུས་
འདིར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པའི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱེན་ལོར་བུ་འབུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེན་དུ་མེད་པ་
བཀའ་འབུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐལ་ལྷན་ཚོས་སྤྱད་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་རྗེ་སྐྱེས་འདིའི་ཐོབ་ལས་དང་
བཀའ་དྲིན་ལས་ལུང་བ་ཡིན་པར་ཚོས་སྐྱེན་ལྷན་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོན་བསྟུགས་དོན་ལ་གནས། སྐྱ་
གཞོན་དུས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཁ་ཤས་ཀུན་གཟིགས་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེན་སྤྲོད་འབུལ་
བཅུ། ཐུགས་དགུས་པའི་རྩེར་སོན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པར་བཀའ་བསྟུལ་ཞིང་། གསུང་
རྩམ་རིགས་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་ཆེ་བས་འཕྲོང་ཟགས་སུ་མ་སོང་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་དགོས་
པར་ཡང་བཀའ་ཡི་གནང་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་བསྟན་པའི་གཅིགས་སུ་བཞག་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་སྤོང་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་
པ་ཐུབ་མོང་གི་སྟོན་འགོ་མིང་གྱི་རྒྱབ་ཡིག་ ཐེག་དགུའི་རྣམ་བཤད། བདེན་གཉིས་གྲོག་སྟོན། མེམས་
དོན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན། དེས་དོན་སྤྱིང་པོ། བསྟན་རྒྱས་སྟོན་འགྲེལ། བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་
བསྐྱེད་རྗོགས་གནད་བསྟུས། ཐེག་དགུའི་ཚོགས་བཤད། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་དོན་མཚོག་གསུམ་རྣམ་གཞག་
ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ། མེམས་ཉིད་དལ་གསོའི་མཚན་འགྲེལ། སྤྲོད་འགྲེལ་རྣམ་གཉིས། བསྟོན་
ཡིག་བསྟོན་ཚོགས་དང་གསུང་མཁྲུལ། ལས་འབྲས་རྣམ་གཞག་ སུམ་ཉམས། ལྷན་དག་དང་རྒྱ་རྩིས།
ཚོས་འབྲུང་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ རྩམ་ཚན་བྱང་རྒྱས་པ་དཀར་ཆགས་ལོར་བུའི་ཐེང་བར་
གསལ། ཀུན་མཁྱེན་བུ་རམ་ཤིང་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ རྒྱུད་པར་འཇམ་མགོན་
མི་ཕམ་ཚོས་རྗེའི་ཞལ་ལུང་དང་ལེགས་བཤད་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པས། གསང་ཆེན་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་
ཚོས་སྐྱོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེམས་ཀྱི་སྟོན་མི་དང་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་གྱུར།

རྗེ་སྐྱེས་འདིས་མཁའ་བརྩུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེན་པའི་ཐུགས་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་
གྱི་སྟོབ་བུ་ཡང་། རི་རྒྱན་དུ། ཡོན་ཏན་ལྷན་ནསྐྱོ་བོ་ཀུན། །མ་བསྐྱས་པར་ཡང་རང་ཉིད་འདུ། །

དེ་ལྟར་མེ་ཏོག་རྒྱུ་རིང་ཡང་། །ལུང་བ་སློབ་གྲི་ཚོགས་བཞེན་ལོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲོགས་མཐའ་
དག་ནས་གདུལ་བྱའི་སློབ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བ་སློབ་གྲིས་མི་ལང་ཡང་ཆེ་ལོང་ཙམ་དུ་བརྗོད་ན། རྗེ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་ཐམ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆོ་དབང་དང་། ཐོག་སྤྱད་སྐོར་སོགས་གསལ་པར་
མཛད་། རབ་འབྱམས་ལུ་པས་ཀྱང་དབང་ཚོས་མང་པོ་གསལ། ཞལ་སློབ་གཙོ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ནི།
མཛམ་མགོན་ཚོས་གྱི་སློབ་གྲོས་དང་། སྤྱི་འགྲུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རབ་འབྱམས་དུག་པ། རྗེ་ཉིད་
གྲིས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དེལ་མཐུན་མཛུ་ལ། ལུང་མང་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ཚོས་གྱི་ཉིན་གྱིད། འཛམ་
དབྱུངས་སློབ་གཏེར་དབང་པོ། འཛམ་མགོན་གོང་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་གིད་ཀམ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་
གྱི་དབང་ལུགས་སློབ་གྲོས་དེ་མེད་དང་། ཞེ་ཆེན་གདན་སར་བཞུགས་པ་རྗེ་སྤྱི་མ་མཚོག་དང་ལུས་དང་གིབ་
བཞེན་འཕྱོགས་ཤིང་ལུགས་གྱི་གསང་མཛོད་རྗོགས་པར་ཐོབ་པའི་མཚོག་སྤྱུལ་བསྐྱེད་མེད་ལེགས་
པའི་སློབ་གྲོས། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྤྱུལ་དགུ་བ་ཀམ་བཤད་རྒྱབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རྗོགས་ཚེན་གྱིད་
སྤྱི་སྤྱུལ་སྤྱ། འོ་ལུལ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དགེ་མང་
མཁའ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁའ་ཀྱུན་བཟང་དཔལ་ལྡན། རྗོགས་ཚེན་མཁའ་བསོད་ཚོས། མཁའ་
ལྷ་སྟོང་། མཁའ་སློབ་གྲོས་རྒྱ་དབྱུངས། ཚབ་ཚ་སྤྱུལ་སྤྱུལ། ཉ་འགོ་སྤྱུལ་སྤྱ། ཀན་མ་མཚོ་སྤྱུལ་སྤྱ། སློ་
མེ་དེད་ཀྱི་མཚོག་སྤྱུལ། ལཱ་ལུང་མཚོག་སྤྱུལ། ལུ་ལེགས་ཀམ་རྒྱ་མཚོ། ལུང་སྤྱུལ་ཀར་རྒྱུལ། ཀལ་ལོག་
སྤྱུལ་སྤྱ། མཁའ་འཛམ་དཔལ་ལོ་རྗེ། དཔལ་ལྡན་འགྲུབ་སྟེང་གི་མཁའ་ཚེན་དོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱུལ་བསམ་
གཏན་སློབ་གྲོས། ཞེ་ཆེན་དགོན་གྱི་འབར་ཚུང་དབང་རིས་སྤྱུལ་སྤྱ། འབར་གླའི་སྤྱུལ་སྤྱ། དགོན་སྟེང་
རྒྱ་གོང་འོག་སིབ་བཀྱ་ཤིས་ཚོས་གྱིད་གི་སྤྱུལ་སྤྱ། རྒྱ་མ་ནམས་དང་། ལུང་བཀྱ་སྤྱུལ་སྤྱ། ཀམ་ཐོག་
མཁའ་ལུས་ལྡན། མགོ་ཚའི་མཁའ་ཤིས་ལུ་དང་ལཱ་རྒྱུན་བསྟན་འཕེལ། གྱིད་གླའ་དཔོན་རིན་འཛིན་
འོད་ཟེར་སོགས་བསྟན་པ་རིས་མེད་གྱི་སྤྱི་སྤྱུལ། མཁའ་པོ་རྟོང་འཛིན་མང་པོ་དང་། ༧ ས་སློང་སྟེ་
དགོ་ཚོས་རྒྱུལ་ཡབ་གས། བོད་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དག་སྟེ་ཕྱི་མང་པོ་སོགས་བསྟན་པ་སྟོབས་གྲིས་
འདེགས་པའི་རྒྱལ་སློབ་བྲིམ་བདག་གི་ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ཞལ་མཛམ་ཚོས་འབྲེལ་ཐོབ་
པ་ནི་གངས་ལས་འདས་ཤིང་། ཞལ་སློབ་གྱི་ཕུ་བོར་གྱུར་པ་ནམས་གྲིས་ཀྱང་། ཀཞན་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཚོས་བཤད། རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲོགས་པ་སོགས་བདག་དོན་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་།

གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་བསྟན་འགྲོར་ཡན་བདེ་སྲིབ་ལུས་པ་ཤ་སྟག་གོ །

དེ་ལྟར་རྗེ་བླ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཚོ་མཐར་ཕྱིན། གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་ཡིད་ཅན་རྒྱུ་མཚོ་སློབ་ཅིང་གོལ་བར་མཛད་ནས་ཞིང་འདིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོར་བ་མའི་མཛད་པ་སྟོན་ལ་ཉེ་བ་ན། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཞལ་རིང་དུ་མི་བཞུགས་པའི་གསུང་འབྲོས་སྐྱ་རྗེས་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། སྐྱ་གཤེགས་པའི་སྐྱ་ལོར་ཞེ་ཚེན་མདུན་རིའི་ཀྱང་དུ་གཟིམ་སྐྱ་ལུབ་སྟེ་ལྷོ་བ་སྐྱེད་གཉིས་ཅམ་བཞུགས་ནས་སྐྱ་མཚོ་མས་གོལ་ཏེ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞལ་མངམ་ཚོས་འབྲེལ་སོགས་རེ་བ་རྗོགས་པར་བསྐྱངས་ནས། གསུང་གདངས་ཚེན་པོས་ཚི་བརྗོད་ཀྱི་ལི་གི་ལ་ཡའི་སྐྱ་གས་བརྗོད་པ་དང་ཉེ་གནས་པས་གཏོར་སློམ་ནས་ལུང་པའི་སྐྱ་བ་ཏེན་ལུག་ཏུ་འབུལ་བ་ན། ཀལ་ཡ་སློབ་སོགས་དང་སྐྱ་གས་སྐྱ་ཡི་གནས་གསུམ་དུ་བཞེས་པར་མཛད་ནས་ཕྱིར་གནང་། ཚོས་སྐྱོང་གཏོར་མ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཤེགས་པའི་བར་མཛད་བུང་བའང་དེ་བཞིན་ཉེ་གནས་པས་ལུལ། འཇམ་མགོན་གུ་ཆའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་ལུལ་བ་ན་ལུགས་དགུས་ཉམས་དང་བཅས་ཚོ་མདའ་ལུག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་ཚོ་རིལ་དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གནང་། མ་ལན་རིན་པོ་ཚེ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐ་མ་སྐྱ་འགྲུང་བསྟན་རྒྱས་སྟོན་ལམ་ཚོས་རྒྱལ་དགུས་པའི་ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་ཚེན་དུང་བཞག་ནས་ལུགས་སྟོན་དང་དུང་གཏུག་མཛད། མཐར་དགུང་གུངས་ལྷ་བཅུ་ཙ་ལྷར་ཕྱི་ལོ་༡༥༧༡རབ་བུང་༡༥པའི་མེ་ལྷག་ལོའི་རྟོར་ལྷ་ལྷ་པའི་ཚོས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནམ་སྤྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་རིངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཉེ་ཅམ་ལ་སྐྱ་གཅེར་བུར་བསལ། ལུག་གི་དབང་བཞི་མདོན་དུ་མཛད་པའི་བར་ཐབས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱ་རྒྱབ་ཅུང་བསྟེལ་ནས་ལུག་གཡོན་པས་རྩོ་རྗེ་ལུ་རྒྱུར་ལུགས་ཀར་གཏད། གཡས་པའི་ལུ་རྒྱུལ་སྐྱ་གཡས་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུལ་གྱི་གསུང་གིན་ཏུ་གསལ་བས་ཨ་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་འོད་གསལ་སྐབས་འཇུག་གིས་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ལྷན་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་གོལ་གཞི་སྐྱ་གསུམ་ལུན་གྱུབ་རིན་པོ་ཚེའི་སྐབས་གིན་ཏུ་ལྷ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱགས་པའི་ཚོས་སྐྱའི་དབྱིངས་སུ་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། རྒྱུད་ཉེ་ལྷ་འཕྱོར་ལས། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ལུགས་ནི། རིག་པ་འདི་ལྟར་གཏད་པར་བྱ། ལྷུང་པོ་སང་གའི་ཉལ་ལུགས་ཀྱིས། རིག་པ་ཉིད་ནི་མིག་ལ་གཏད། ཡིད་

ཙམ་བར་སྐྱར་ལམ་དུ་བྱ། །དབྱིངས་དང་རིག་པ་མ་ལྟར་ན། །མི་དེ་བར་དོ་མེད་པ་ནི། །འཚང་རྒྱ་
 བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་རྒྱ་གོལ་མ་ཐག་གདོད་མའི་བཙན་ས་ཟིན་པ་བར་
 དོ་མེད་པར་གོལ་བའི་ལྷས་མངོན་དུ་གྱུར། །རྒྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་
 རྒྱང་ཕྱི་ལྷ་བྱ་ཁ་དོག་སེར་ལ་རོ་མངར་བའི་བདུད་ཕྱི་ཀྱང་བབས་པ་མྱོང་གོལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་།
 ལྷགས་འབུལ་སྐབས་མེ་ཕྱེ་རྣམས་སུམ་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བསྐྱེའི་འདབ་མ་ལྷར་མཚེད་པ་དང་། མདོག་
 དཀར་ཞིང་རྒྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ། གཡས་སུ་འཁྲིལ་བ་དང་། གདུང་དུད་དྲི་ཞེས་མདོག་དཀར་གསལ་
 བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རི་མོའི་རྣམ་པ་ཙན་དུ་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་པའི་
 རྒྱང་ཚར་ཟེམ་སུར་འབེབ་ཅིང་། འཇའ་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་འཁྲིལ་བའི་ནང་སྐྱབ་རས་གཟིགས་བཅུ་གཅིག་
 ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་ཅིང་། སུར་གདན་ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་སུ་འབྱུང་པས་རོགས་པ་ཡོད་དུ་མི་ཚོར་ནས་
 གཞན་ཞིག་ནས་སྤྱིང་སུས་རྒྱ་གདངས་ཞིག་ལ་འབྱིད་གོས་བྱུང་བའང་མཁའ་འགོ་མའི་སྤྱིང་སུའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་སེམས། བཀའ་གདམས་སྐྱེགས་བམ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་རིང་བསྐལ་འཇག །
 བསྐྱེད་རིམ་ཙན་ལ་ལྷ་རྒྱ་འབྱུང་། །འཕོར་བ་མི་སྣོང་སེམས་དཔའ་ལ། །ཐུགས་དང་ལྷགས་ནི་འབྱུང་
 བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུགས་ལྷགས་སྐྱབ་གསུམ་ཀལ་ཚོག་ལ་འབྱུང་ཞིང་དེ་སྟེང་
 དཔུ་ཐོད་བབ་སྟེ་སྐྱུ་གང་མེད་ཙམ་བྱོན་པ་དང་། སུར་ཁང་ཕྱི་ནང་ཀྱབ་དང་། མགལ་དུམ་གྱི་གསེང་།
 གདུང་དུད་ཀྱི་གར་བྱུབ་པལ་མོ་ཆེར་གདུང་དང་རིང་བསྐལ་སུ་ཉི་གའི་མདོག་ལྷར་དཀར་བ་ཤས་ཆེ་
 ཞིང་དབྱིབས་མ་ངེས་པ་དུས་རིང་པོའི་བར་བཙན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གདུང་རུས་དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་དུས་
 སུ་འཇོག་པའི་ཉེ་སྒོར་དུའང་འཕེལ་གདུང་མང་ཤས་ཐེབས་པ་དང་། རོ་རྗེའི་གདུང་གི་རིགས་རྣམས་
 བོ་བོན་ཏུ་སྤྲོད་མཁེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་མང་པོར་སྐྱང་བ་ནི་འོད་གསལ་ཇོགས་
 ཚེན་གྱི་ལམ་རྟགས་མངོན་དུ་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷས་འདི་དག་འབྱུང་བ་ཚོས་ཉིད་དེ། རོར་སེམས་
 སྤྱིང་ཐིག་ལས། སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་སུ་ནི། །རང་ལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཚར། །ཕྱིན་རྐབས་
 ལུང་བསྟན་བྱེད་པ་འབྱུང་། །རྟགས་སུ་འཇའ་འོད་ས་གཡོ་དང་། །དངོས་གྲུབ་མཁའ་འགྲོའི་གདན་
 འདྲེན་འབྱུང་། །སྐུལ་པའི་རྒྱ་ཡི་ཞིང་དུ་འགོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རྟགས་འཇའ་དང་འོད། །རྒྱ་དང་ས་
 གཡོ་མེ་ཉོག་འབབ། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱབ་སྐྱེག་གི་ཚོག་གྲུབ་ལ་ཉེ་བ་

ན། སུར་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་སྲོ་སངས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་མཐིང་ལྷན་གྱི་མདོག་ལྟ་སུར་གྲུང་པ་ལ་འོད་
ཁྱིམ་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་པའི་གྲུང་ཁང་འབྱེལ་བ་དང་། སྤྱོད་གས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇའ་སྤྱིན་དཀར་
པོ་རྣམ་འགྲུང་མཐའ་ཡས་པས་ཁེབས་བ་དང་། དགྲུང་ཞག་རྫོགས་ཀྱི་བར་མཁའ་ལ་འཇའ་སྤྱིན་
རྣམ་པ་མི་འབྲ་བ་མང་བོ་དང་། འོ་གསུམ་ཙམ་ལ་ལྷ་བ་བྱུང་ངོ་ཙོག་གི་ཚེས་བཙོ་བརྒྱད་ནམ་བུང་
ལ་གདུང་ཁང་གི་ཉེ་འོགས་སུ་འཇའ་གྲུང་འབྱེལ་བ་དང་། གཤེགས་པའི་ནང་བར་ཁ་བ་མེ་ཉོག་གི་
དབྱིབས་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བབ་བ་དང་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་ཐག་ཆད་པ་སྐྱེ་གདུང་ལྷགས་
འབུལ་གྲུབ་པའི་དགོང་ཀ་ཞིག་ཏུ་འབྲུག་གི་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལྷོ་འཇམ་ལ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་ལན་གཉིས་
བསྐྱགས་པ་བདག་གིས་མཛམ་མགོན་ཚེས་ཀྱི་སློབ་ལོ་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་གདོད་མའི་གྲོལ་
གཞི་ཆེན་པོར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྟགས་སུ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་
ལས་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་བར་སློ་ཡི་ནེམ་ལུང་མ་དགོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་གྲུང་
པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་པའང་དཔལ་མགོན་སྐུ་མ་འགྲུང་མེད་པ་དྲུག་མ་རྒྱལ་གྱི་དོ་སློབ་མདོར་བསྟུན་འདི་ནི་རྟོགས་
བརྗོད་དང་པའི་འཇུག་དོགས་དང་། ངོ་མཚར་ལྷ་བ་བདུད་ཚིའི་འཇུམ་ཕྱེད་གཉིས་ལས་བཏུས་པའི་ཚིག་སྣ་ཅུང་མུང་བ་ཙམ་ལས་
འདིར་བཞུགས་རྣམས་ནི་ཡལ་ཆེར་འཇམ་མགོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོ་སློབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཉོན་དུ་རུང་ངོ་། །

བསོད་ནམས་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཏུ་འོ་སྤོང་བྱིར་ནས་ ༢༠༡༡ ལྷོ་ཚེས་ ༥ པ།

དཀར་ཆག

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུང་བསྟར་
 དཀར་པོའི་འབྲི་བཤིང་། ..... (1)

༡) གཞི་ལས་འཁོར་བའི་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (1)

༢) འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ལེལ། ..... (11)

༣) ལྷོད་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (17)

༤) བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (32)

༥) གནས་པའི་བསྐྱལ་པ་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (47)

༦) འཇིག་པ་དང་ལྷོད་པའི་བསྐྱལ་པ་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (59)

༧) ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་བདེ་སྲུག་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (64)

༨) དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (69)

༩) སྲིག་པའི་གོགས་པོ་སྤང་བའི་ལེལ། ..... (82)

༡༠) འཆད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེལ། ..... (88)

༡༡) ཉན་པ་པོ་སློབ་མའི་ཚོས་ཀྱི་ལེལ། ..... (93)

༡༢) བཤད་བྱ་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ལེལ། ..... (101)

༡༣) དལ་འབྱོར་རྗེད་པར་དཀའ་བ་བསམ་པའི་ལེལ། ..... (115)

༡༤) ཚོ་མི་རྟག་པར་བསམ་པའི་ལེལ། ..... (121)

༡༥) དད་པའི་རང་བཞིན་བསམ་པའི་ལེལ། ..... (126)

༡༦) ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པའི་ལེལ། ..... (133)

---

༡༧ འཕོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་རྟོགས་ཅིང་མུང་འདས་བདེ་བར་བསམ་པའི་ལེལ། ...	(138)
༡༨ གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ལེལ།	(143)
༡༩ བསམ་གཏན་གྱི་སྒོར་དུ་འགོ་བའི་ལེལ།	(160)
༢༠ འོད་གསལ་མཚོག་གི་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེན་པའི་ལེལ།	(168)
༢༡ ལམ་བགོད་པའི་ས་མཚམས་བསྐྱེན་པའི་ལེལ།	(177)
༢༢ སྐོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་ལེལ།	(184)
མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ།	(188)

སྤྲེལ་སྐུར་ཐེག་དགའི་ཚོགས་བཤད་མདོར་བསྐྱེས་ལོར་བུའི་ཏུསྤྲེལ།	(193)
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷན་ཞོག་ཐུབ་པ།	(195)
ད་ལྟའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་བྱོན་ཚུལ།	(199)
འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ།	(200)
སོར་བཞག་ལྟ་མའི་ཐེག་པ།	(200)
འཕྲོས་དོན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་ལྟ་བ་བཤད་པ།	(201)
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ།	(202)
མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་ཐེག་པ།	(202)
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ།	(202)
རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ།	(204)
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ།	(206)
འབྲས་བུ་གསང་སྐྱེས་ལོ་རྗེ་ཐེག་པ།	(210)
ཕྱི་བུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ།	(211)

བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་པ། ..... (211)

ལྷ་བ་ཡའི་ཐོག་པ། ..... (212)

ཡོ་གའི་ཐོག་པ། ..... (213)

ནང་བ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་པ། ..... (215)

བརྟེན་བ་མ་རྒྱུ་ཡོ་གའི་ཐོག་པ། ..... (216)

ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐོག་པ། ..... (219)

མན་ངག་ཨ་ཉི་ཡོ་གའི་ཐོག་པ། ..... (221)

སྒོམ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གནད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་སྤྲུ་རྩེ་ཀའི་སྐོང་བ། ..... (228)

དེ་ལ་སྒོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད། ..... (232)

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱོབ་ཚུལ། ..... (234)

དེ་ཡང་དང་པོ་ཕྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་བའི་ངོ་བོ། ..... (236)

སྒོམ་བ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ..... (246)

རྒྱ་འབྲུལ་གསང་བ་སྦྱང་བའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་བཤད་ནོར་བུའི་སྐོང་བ། ..... (255)

དང་པོ་བརྒྱུད་པའི་ཁུངས་དང་ལོ་རྒྱུ། ..... (256)

གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་དངོས་རྣམ་པར་གཞག་པ། ..... (260)

༡ དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། ..... (260)

༡ རྒྱུད་འབྲུང་བའི་གྲུང་གཞི། ..... (260)

༢ རྒྱུད་གྲུང་སྦྱོང་བ། ..... (262)

༣ འབྲས་སུ་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན། ..... (263)

1 རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བཤད་པ།	(263)
2 ལམ་གྱི་ཚ་རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	(272)
3 རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ།	(281)
4 ལམོར་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པ་གཏད་པ།	(282)
5 ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།	(283)

རྒྱུད་བཤད་སྐབས་ཉེར་མཁོའི་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་འཛིན་བདེ། .....

(286)

རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་མཚན་འགྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་པོའི་སྐྱེད་པ། ..

(303)

མཚན་པར་བརྗོད་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། .....

(303)

1 དལ་འགྱུར་རྟེན་དཀའ་བ་བསམ་པའི་ལེལ། .....

(304)

2 གཉིས་པ་ཚེ་མི་རྟག་པ་བསམ་པའི་ལེལ། .....

(311)

3 གསུམ་པ་ལམོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བསམ་པའི་ལེལ། .....

(318)

4 བཞི་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པའི་ལེལ། .....

(336)

5 ལྷ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེལ། .....

(352)

6 རྒྱུ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལེལ། .....

(364)

7 བདུན་པ་ཚད་མེད་བཞིའི་ལེལ། .....

(371)

8 བརྒྱད་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེལ། .....

(380)

9 དགུ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་ཚེན་པོའི་ལེལ། .....

(402)

10 བཅུ་པ་གཞིའི་རང་བཞིན་མཐའ་བྲལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་དོན་གྱི་ལེལ། .....

(416)

11 བཅུ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་བསམ་གཏད་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེལ། .....

..... (429)

༡༢ བཅུ་གཉིས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེལ། ..... (455)

༡༣ བཅུ་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལྷན་གྲུབ་ཚེན་པོའི་ལེལ། ..... (467)

མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན། ..... (485)

ཚེ་བཅུའི་རྣམ་བཤད། ..... (489)

ལམ་ཟབ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་མཚོའི་སློབ་ཚེན། ..... (502)

རིག་འཛིན་གྱི་སྐོར་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (513)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་རྟོགས་དབྱིངས་གཙོད། ..... (516)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་སྐབས་འདོད་སྟེན། ..... (519)

ཀྱབ་མཁུའི་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (520)

ཀྱབ་མཁུའི་ཚེན་པོའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (523)

ཚེ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པོར་བྱིས་བ། ..... (523)

དོན་དམ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (524)

ཚེ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་སྐབས་བདུད་ཚིའི་སློབ་ལུང། ..... (525)

མི་ལམ་འཇམ་པའི་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (528)

རྒྱལ་པོའི་སྐོར་པོ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (531)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མོས་གྲུས་སློབ་གྱི་ཤོལ་མོ། ..... (533)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་སྐབས་ལྷུང་འཇུག། ..... (539)

སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མདོར་བསྟུན། ..... (540)

འཕགས་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ..... (543)

མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བསྟེན་པའི་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	(544)
འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	(546)
རྒྱལ་དབང་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་མའི་འབྱོར།	(548)
ཚོགས་མཚོན་གྱི་རིམ་པ་འོད་གསལ་ཉི་ཟླའི་རྒྱན།	(551)

༡༡༡། །ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགེལ་ ཐེག་དགུའི་ཚོགས་བཤད་ རྣོམ་གསུམ་
གནད་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་ རྒྱ་འཕྲུལ་གསང་སྟོང་
སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་བཤད་ སེམས་ཉིད་
ངལ་གསོའི་མཆན་འགེལ་

བཅས།

བསྟན་ལ་གྲུས་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོད་སློམ། །
འཇམ་དབལ་དགུས་པའི་གསུང་གི་སློན་མ་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་གི་འགྲེལ། །
ངོ་མཚར་བརྒྱ་དཀར་པོའི་འཁྲི་ཤིང་སྟེལ། །

འདིར་གདོད་མའི་མགོན་པོ་དབལ་གྲུབ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པ་གྲུབ་མཁུན་
ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲོང་ཚེན་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་ཞལ་སྲ་ནས་སྤུལ་པའི། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ཟབ་པ་
དང་རྒྱ་ཚེའི་གནད་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོ་ཚེའི་མཛོད་འདི་ཉིད། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་པམ་འཇམ་དབལ་དགུས་པའི་དོ་
རྗེའི་གསུང་གི་སློན་མའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིག་འགྲེལ་མདོར་བསྟུས་སུ་འཆད་པ་ལ།

མཚན་གྱི་དོན། བྱ་བ་ཚུལ་པའི་ཐུག་གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྣམས་དུ། མ་རྟུ་ཡུ་ན་ཨུ་པ་དེ་ག་གསུ་ཚིན་རྒྱ་ཀོ་ཁ་རྒྱ་མ། བོད་
རྣམས་དུ། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཚེའི་མཛོད་ཅེས་
བྱ་བ། དེ་གཉིས་ཤོན་སྤང་བ། མ་རྟུ་ཡུ་ན། ཐེག་པ་ཚེན་པོའི། ཨུ་པ་དེ་ག། མན་ངག་གི་ཤོས།
བསྟན་བཅོས། ཚིན་རྒྱ་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཚེའི། ཀོ་ཁ་མཛོད། རྒྱ་མ་ཚུལ་བྱ་བ་སྟེ། མཚན་
གྱི་དོན་ནི། ཡུ་ན་འོ་སྤྲོ་ལས་དངས་ན་ཁྱོགས་སམ་བཞོན་པ་ལ་འཇུག་པས་གང་དུ་འདེབས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཐེག་པ་སྟེ། དབྱེན་འདིས་འདེགས་པ་ལམ་དང་། འདིར་འདེགས་
པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་། དམིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་། བྱུབ་པ་དང་། སློན་ལས་ཉེ་ཚེན་པོ་བདུན་
དང་ལྡན་པས་ཚེན་པོ། ཚིགས་རྒྱུང་དུས་དོན་ཚེན་པོ་བདེ་སླག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱེད་ལུས་པས་
མན་ངག་གི། འཚོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་བསྟན་བཅོས། དམ་ཚོས་རྒྱ་
མཚོ་སྟོ་བུའི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་ས་ཡིད་

བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་དཔེ་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྐོར་སྐོར་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པའི་ཟུག་རྩུག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་ཞིང་།
མཁྱེན་གཉིས་སམ་དོན་གཉིས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རྒྱ་ཅན་ཉུག་པར་བགྱིས་རྒྱུད་གཞེས་གཞིག་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་གྲས་གཞོན་ལུ་ཚུལ་འཆང་
བས་གཞོན་ལུ་རྒྱུར་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལོ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་
གྱི་ལུས་དངོས། མཇུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚོན་པར་
བཟོད་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམིགས་མེད་ཞི་བའི་ཐུགས་
རྗེའི་མཁའ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་
པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱི་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར་
ཀྱང་ནས་གང་བས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གྱི་ངང་ལས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ལུ་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་སྐྱེ་པའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཚད་མེད་པ་མོངོན་པར་སྣང་བ་
ཅན་ཏེ། དེས་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡན་པ་དང་མཐའ་ཐུག་ཞི་བདེའི་དོན་གཉིས་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོང་
ཕྲག་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིན་ལས་བསམ་མི་བྱུབ་པ་མངའ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །འདིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལོ་
བསྟན་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་ཐོབ་པས་དེ་སྐད་དུ་བྱ་ཞིང་། འདིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་གྱི་དོན་རྗེའི་
གནས་བཟོད་བྱ་བ་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། གཞི་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ལྟོན་གྲུབ། ལམ་སྐྱེ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག། འབྲས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོས་བཟུང་
པའོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་པར་བཟོད་པས། བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ། རྩོམ་པ་

མཐར་ཕྱིན་པ། རྒྱ་གོ་ས་མཚོ་གཏུ་འགྲུལ་བ། བར་ཚད་ཞིབ། རང་ཉིད་དམ་པར་རྟོགས་པ་
སྟེ་དགོས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་
ཡིན་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་བཟང་བོ་ཅན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་གང་
ཡིན་ན། ཐར་པའི་མཚོ་གམི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཡིན་ཏེ། བྱང་འདས་དེ་ཉིད་དངོས་སམ་
བརྒྱུད་ནས་སྐྱོབ་པའི་ཐོབས་མང་དུ་མཚོས་པ་ལས། ཀྱུན་གྱི་ནང་ནས་རྩོམ་པ་གྲུལ་པ་སྟེ་
དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་ དེང་སང་གི་དུས་འདིར་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་ཀྱུན་མཁུའེ་ཚོས་རྗེ་
བདག་གིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཚེ་བའི་རྩོམ་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗེས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་སྐྱེ་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། གཞིན་དུ་བྱ་དྲུག་པོ་དང་། སྤྱིད་ལུག་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་། རང་གི་སྐྱོ་ངལ་མཐོང་ནས་བར་མ་དོར་འདོར་བར་སེམས་པ་
ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་སྐྱེ་མོ། །བརྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་འབྲེལ་ནི། ཟབ་དང་རྒྱ་
ཚེའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་གང་ཞིག་འཁོར་བ་སྐྱང་ཞིང་ཐར་བ་བསྐྱུབ་པར་འདོད་པས་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི་འདིས་བརྗོད་བྱ། དེའི་རང་བཞིན་ལེའུ་ཉེར་
གཉིས་ལས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་དགོས་པ།
ལྷགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་འགྲུལ་པ་ཉིད་དགོས། དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་
ནས་འགྲུང་བ་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྐྱང་བྱུང་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་
པའི་རང་བཞིན་སྐྱང་བྱུང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷ་ངན་ཚོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་
དང་། དེ་དག་གི་བདེ་སྐྱབས་གི་སྐྱང་རྩོམ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་གང་ལས་སྐྱང་
བ་དང་། གང་སྐྱང་བའི་འཛིག་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཚོས་ཉིད་དོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ལས་རི་ལྟར་སྐྱང་རྩོམ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གནས་པས་འཕོ་འགྲུལ་མེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ལྷན་གྲུབ་

ཚེན་པོ་སྐྱེ་དང་ཡི་གེས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པའི་བདེ་ག་ཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་བརྟེན་པའི་ཚ་ནས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ། དེ་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་
ཚེན་པོ། ཡི་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉི་མའའ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་མ་རིག་པའི་བག་ཚུགས་
གཡོས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་གནས་པའི་འོད་གསལ་
ཚེན་པོ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ཡི་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཁའ་
ཉིས་མཚོན་པའི་སྣང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཚེན་པོ་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་གཞི་དབྱིངས་
དེར། འཁོར་ཚོས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པ་ནི་
ཉི་མའའི་རོ་བོ་ལ་སློབ་སྦྱང་བརྟེན་པ་ལྟར་གཞི་ལ་མ་རིག་མ་འབྱུང་ལ་དེའི་རང་ལ་གནས་
པ་སྟེ། དོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟེན་བརྟེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་སྣང་བ་ནི་
བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྲུ་མ་ལས། ས་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ། རྒྱུ་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །
མཁའ་ནི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྤང་བོ་ཁམས་
དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་བརྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་
མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་
པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཉི་མ་དང་ཟེར་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་
བརྟེན་ཏེ་ཡི་ནས་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་དངོས། དེའི་རང་བཞིན་བརྟག་ཅིང་གེས་པར་
གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བག་ཚུགས་གསུམ་གྱིས་སྤང་བ་འབྱུང་ཚུལ་མདོར་
བསྟན། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ཐོག་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སྟོ་

བྱུང་སྐྱིབ་པའི་སྐྱོན་དང་འབྲུང་བ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་འབྲུལ་པ་མཛོན་གྱུར་མིན་པའི་
བག་ལ་ཉལ་ལངས་པས། གཟུགས་སྐྱེས་ལུལ་དང་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་
དང་རང་གི་ལུས་སྲུ་མེད་བཞིན་སྣང་བའི་བག་ཚགས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་རིག་པའི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྣང་པོ་མེ་ལོང་གི་སྣང་དུ་རྒྱུ་ལ་ཚགས་པ་ལྟར་བསྐྱིབས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཐོག་མེད་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྣམ་ཚོགས་ཚམ་
ཡིན་པས་འདི་ཚམ་ན་ཡོད་མེད་ཅེས་བཞག་མི་ཤེས་ལ། དངོས་པོའི་དེ་ལོན་ཉིད་ཇི་བཞིན་
མི་མཐོང་བའི་མ་རིག་པ་དེས་ཀྱུན་བརྟགས་སློབ་བྱུང་གི་འབྲུལ་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཟུང་
འཛིན་གྱི་བདེན་ཞེན་པ་མོན་ནས་བརྩམས་ཏེ། བག་ཚགས་གསུམ་སྐྱོན་པའི་ལུལ་དོན་ལུས་
རགས་པ་སྣང་བའི་བར་གྱིས་སྣང་བ་དེ་ཡིས་ཁམས་སྐྱིབ་པ་སྟེ། སྐྱུ་འབྲུལ་དུ་བ་ལས། ཨེ་
མ་ཉོ་བ་དེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་ཚོགས་ལས་ཀྱིས་སྐྱུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་མ་རིག་པ་བརྟགས་ན་མེད་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དེ་མེད་སྣང་སྐྱུ་མའི་རོལ་པ་ལྟན་
སྐྱིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་འདའ་ཡང་འགོ་བ་རྣམས་དེས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་མེད་བཞིན་དུ་
སྤྱིད་པར་འབྲུམས་པའོ། །དབེ་ཇི་ལྟར་ན་སྤྱིན་གྱིས་མཁའ་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་
བསྐྱིབས་པར་གྱུར་པ་ན་ཉི་མ་མི་སྣང་སྤྱིན་སྣང་བ་བཞིན་དུ། གདོད་མ་ནས་འོད་གསལ་བའི་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཉི་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་ཚོས་སྐྱུ་དང་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་
མེད་པ་དག་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་ན་མི་མཛོན་པར་འབྲུལ་སྣང་སྐྱོན་འདྲ་བའི་བདེ་སྟུག་སྐྱུ་
ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞིང་། སྐྱིབ་པ་སྐྱུང་
བྱུང་སློབ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད། སྐྱིབ་
པ་རྣམས་ནི་སློབ་བྱུང་བ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། འཛིན་ཉེན་ན་སྐྱོན་ལས་ཆུང་བྱུང་སྟེ་
དེས་ལོ་ཉོག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་སྐྱོན་འོད་གསལ་
བའི་དབྱིངས་ལ་རབ་ཏུ་གཡོས་པས། འཁོར་བར་འདྲུ་བྱེད་པའི་དགོ་བོ་དང་སྐྱིག་པའི་ལས་

གྱི་ཆུང་བབས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་བསལ་གས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནོ་སྟེ། ལས་སྣང་སོ་སོར་བདེ་སྤྱད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
འཁོར་བར་མེད་བཞིན་འབྲེལ་པའི་སྣང་བ་རྗེ་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་གསུམ་
དོན་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཉིད་ལས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མེད་
ནས་བག་ཆགས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀྱུན་གཞི་ལ་བཞག་པས་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ནང་གང་ནའང་མེད་ཀྱང་སྤྱི་རྩལ་
ན་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་དུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་
སོགས་སྤྱི་རྩལ་དུ་རྟོག་པ་ནི་གཞུང་བའི་རྟོག་པའོ། །ནང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སུ་སྣང་བ་
དོན་གྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དེ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀྱུན་གཞི་ལ་
རྟོན་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་མཛེད་པ་གཞན་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྟོག་པ་ནི་
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གོ། རི་ལྟར་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས། ཀྱུན་གཞི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་པ་དེ།
ངོ་བོ་ནི་མ་དེག་པ། རྣམ་པ་ཡུལ་སྣང་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་མེད་ཅམ་དུ་གནས་
པ་གཞུགས་མེད་པའི་བག་ཆགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་ལས་གསལ་དུངས་དེག་པའི་
ཆ་ཅམ་ཡུལ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་
ཅིང་། དེ་ལས་མཛེད་པའི་མིག་སོགས་སྟོ་ལུའི་རྣམ་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་ས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་འཛིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་བག་ཆགས་འཛིན་ཏེ། ཚོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་

ཡུལ་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འཛིན་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཞེས་བྱ། དེས་ཀུན་ནས་
 བསྐྱེད་སྟེ་བསགས་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དག་སྟོན་གི་ལས་རྣམས་ནི་སེམས་ལ་བག་ཚགས་
 བ་གསེར་ལ་གཡའ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ལུས་ཀྱི་བག་ཚགས་འགྲོ་དུག་སོ་སོའི་གཟུགས་
 སམ་ལུས་སུ་སྐྱེད་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་བ་སྟེ། དེ་ཡིང་ལུས་བྱིང་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ཞེས་བརྟག་གོ། །ཐུ་བ་མི་ལམ་
 དུའང་མི་རྒྱ་གཡའ་ས་སོགས་ལ་འཛིགས་ཤིང་འཛེམ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་
 ཚོགས་སུ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའོ། །**ཁག་སུམ་པ་ནི།** དེ་གསུམ་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་དོན། དེ་ལྟར་
 ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བག་ཚགས་གསུམ་པོ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བཞག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་
 མཐུན་དེ་གོམས་པ་ས་ཚོར་བས་ཀུན་དུ་བག་ཚགས་ཉིད་མ་ཟང་གྱི་རིང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་བ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་རྒྱལ་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེད་བ་ཅན། །ཞེས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལོག་**
རྟོག་དགག་པ་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྒྱལ་མི་ཤེས་པ་དག་སྟོད་བཅུད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་སེམས་ཡིན་ནོ་ལོ་སྟེ་ཡིན་ཞེས་མངོན་ཚོམ་བཅས་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཚེན་
 ལས་སྐྱེད་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་མོངས་ཏེ། སེམས་སུ་བག་ཚགས་
 བཞག་པ་དུག་སེམས་ཡིན་གྱི། ལུས་དང་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་དུག་སེམས་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་
 བ་སྟོན་མང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་སྐྱེད་བ་ལྟར་ཡོད་རེག་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱང་
 དེར་ཐུལ་བ་དང་། སེམས་བཞིན་ལུས་ཀྱང་མཐོང་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་ལ་མདོག་དབྱིབས་
 སོགས་ཡོད་པར་ཐུལ་བ་དང་། གཅིག་སངས་རྒྱས་པའམ་ངན་སོང་དུ་སོང་དུས། དེ་ལ་གང་
 སྐྱེད་ཀུན་དེར་འགྲུལ་བ་དང་། མང་པོ་སྐྱེད་ཡུལ་གཅིག་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་བ་དང་།
 སྐྱེད་བ་ཞེས་ན་སེམས་དེར་འགྲུལ་བ་དང་། ས་རྒྱལ་མེ་རྒྱུད་སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྲུལ་བས་སུ་
 རྟོགས་རེག་བྱེད་པ་དག་གི་སྟོགས་ལ་བསྐྱེད་པར་རེགས་སོ། །ཐུན་རྒྱུན་འཚོལ་ཏེ། ཤེས་
 བས་ཡུལ་རེག་པ་ལྟར་བཅའ་པོས་ཀྱང་རེག་པར་ཐུལ་ཞིང་། སྤྱི་ནང་ཡོད་གནས་ཀྱང་བརྟེན་

ཉེ་སེམས་སྤྱི་ལོད་པ་དང་། སྤྱི་ནང་དུ་སྤྲང་བར་མི་འཐད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སོ། །ཉ་ཅང་
ཐལ་ཉ། རང་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ནས་རང་སེམས་ས་སྤྱོགས་འདྲིར་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་།
རང་གི་ན་སྤྱོགས་འདྲིའི་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོགས་འདྲིར་མེད་པར་ཐལ་ཉེ་འདྲི་རང་གི་སེམས་
ཡིན་ལ། སེམས་དེ་རང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རང་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་སྤྲང་
བ་སེམས་འདྲི་ཡང་དེར་འགོ་བར་ཐལ། ཡང་ན་རང་སེམས་འདྲིར་ལུས་པར་ཐལ། དེ་
ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་མང་བའི་སྤྱིར་སྤྲང་བྱེད་ཅིས་བ་ལང་རྗེའི་མིང་སྟེ་
དེ་དག་གི་ལུགས་རན་པ་དེ་སྤོངས་ཤིག་ དེ་དག་ན་མེ། གྱི་རྒྱུ་པའི་སྤྲང་དག་ཁམས་གསུམ་
པོ་འདྲི་དག་ནི་སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་གསུངས་པས་སེམས་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་སྤྲང་བ་དང་སྤྲང་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲང་བ་སེམས་
ཡིན་པར་གསུངས་ཉེ་སྤྲང་མི་སྤྲང་དུ་འཛིན་པ་རང་སེམས་ཡིན་གྱི། སྤྲང་ཡུལ་རི་སོགས་
སེམས་ཡིན་པར་མ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་དུ་བའི་སྤྲང་བ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གང་དུ་མ་གྲུབ་པས་
མེད་སྤྲང་འབྲུལ་པའི་སྤྲང་བ་ཅམ་དོན་ལ་ཡིན་གྲང་། ཐ་སྤྲང་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་མིན་པས།
དེ་ལ་སྤྲང་བ་དང་སྤྲང་ཡུལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྲང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལྟར་
བརྟགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྲང་གསུམ་སྐྱུ་མ་ལྟར་སྤྲང་བར་ཤེས་པ་དང་།
སྤྲང་བ་དེ་དག་སེམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདྲི་ལྟར་ཡུལ་དུ་
སྤྲང་བ་ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
སྟེ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སྐྱེ་ཞེད་། དུ་ཡི་ལུས་ནི་བདེ་སྤྱིག་ལོས་བྱུང་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་གསུམ་འཛིན་པའི་གཟུབ་དང་བདེ་སྤྱིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དང་གཟུང་འཛིན་
དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་དེ། མི་མཁས་པའི་དབང་གིས་སྤྲང་བ་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་
ཉག་ཏུ་སྤྲིད་པར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ལས་འདྲི་དག་

ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་ལ་སྟོན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་ཡང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུང་
 བ་དྲང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མར་སྦྱང་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པས།
 ཇི་སྲིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་སེམས་དབྱིངས་སུ་མ་རྟུབ་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་དགོ་
 སྟོག་གི་ལས་དྲང་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་བཏེ་སྟུག་སོགས་ངེས་པོར་ཡོད་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པ་མ་འག་པོ་དེ་ཡིས་སྐྱུ་ལ་པ་སྟེ། དེས་ན་གུན་རྫོག་དབྱིངས་སུ་མ་རྟུབ་གྱི་བར་དུ་ལས་འབྲས་
 གྱི་བྱང་དོར་རྩྭ་ལ་བཞེན་དུ་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་**
འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་གྱིས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་
 གཡོས་ནས་སེམས་གྱིས་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མཎ་བསྟན་གྱི་ལས་གུར་སོགས་པོར་བྱེད་ལ། དེའི་
 འབྲས་བུ་ཡང་སེམས་ལ་སྦྱི་ལམ་ལྟར་བདེ་སྟུག་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྦྱང་ཞིང་དེ་ལ་སེམས་གྱིས་
 གཟུང་འཛིན་དུ་བརྟུགས་པས་ན། འཁོར་བའི་བྱེད་པ་པོ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་འདི་
 ཉིད་གཏུལ་བའི་སྦྱང་དུ་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅིག་ ཅེས་གདམས་པ་སྟོ། གཞི་ལས་གཞི་སྦྱང་
 བྱུང་བའི་དེ་ལྟའི་རིག་པ་སྦྱང་ཅིག་གཅིག་གི་སྦྱང་ནས་བཞག་ན་ཤེས་གྱི། མཚན་འཛིན་རྟོག་
 དབྱེད་གྱི་སྟོན་དུས་འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་བ་ཞེས་དབྱེད་པར་མི་བྱུངོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ནི།** དཔེ་
 ཇི་ལྟར་ན་རྟུ་དུ་ར་ཡིས་ཚུམ་པ་ལས། རྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་སྦྱང་བ་མི་
 འཕྲོ་བ་ཅི་ཤོར་ཡོང་། ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་གཟུགས་ཉེ་དོན་ལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་
 སེམས་འབྲུལ་པ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཡི། འགྲོ་བ་དུག་གི་འབྲུལ་པའི་སྦྱང་བ་
 མ་ལུས་ཇི་སྟོན་པ་གྲོན། ལྷི་བར་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་མེད་སྦྱང་སྦྱང་པའི་རང་བཞིན་ཅོན་
 གྱིས་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་ **གཉིས་པ་བརྟུགས་པའི་ཐབ་ཡོན་**
ནི། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་འདི་ཐོག་
 མ་གང་ལས་བྱུང་བ་གཞི་འོད་གསལ་ཚེན་པོ་ལ་བརྟུག་པར་གྱིས་ཤིག་ དེ་ཤེས་པ་ཡིས་སྦྱང་ན་
 ལས་འདྲན་པའི་རུང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། འཁོར་བའི་སྦྱང་

བ་ཆ་བཅས་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ་ཉེ་སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་བདེ་གཤེགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་
པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་
ཆེའི་མཛོད་ལས་གཞི་ལས་འཁོར་བའི་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ། །།

༥ གཉིས་པ་གང་སྣང་བའི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པ་ལ། འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྲི་
དང་བྱེ་བྲག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མི་མཛེད་ཀྱི་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། འདུལ་བྱེད་ཞིང་དང་སྟོན་པ་སྣང་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་རྒྱས་པར་བཤད།
དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་ཤིང་དེ་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་
མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བུ་སྐྱེ་མ་ལྟར་སྣང་བུ་བྱ། རྒྱལ་བུའི་བྱུག་སྤྱོད་
རྗེ་ཚད་མེད་པས་གཟིགས་ཉེ་ཡོངས་སྲུ་གཏུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་དུ། མཐའ་
ཡས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་ཀུན་འབད་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ། གཏུལ་
བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྲིད་པ་ནས་ཞི་བར་རབ་ཏུ་འདྲེན་པར་མཛོད་དེ། གསང་སྟོང་ལས།
མ་རིག་སྒྲིན་མཛོད་འདུལ་བའི་བྱིར། ལྷུང་ནས་ལྷུང་བའི་འདྲེན་པར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། རི་ལྟར་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ། བྲེགས་བཅུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བུས་ཁྱབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ཆེན་པོ་མཛོད་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལས། བྱེ་བྲག་ཞིང་འདྲིའི་སྟོན་པས་རི་ལྟར་འདུལ་
བའི་ཚུལ་རྣམས་རེ་ཞེས་མདོར་བསྟུན་ཉེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཞིང་རྒྱས་བཤད་དང་། སྟོན་པ་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་
གསུམ་གྱི་ཞིང་སྲིར་བསྟན་པ་དང་། གཞི་སྟོང་མེ་ཉོག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིད་བཞིན་རྣམ་པར་
རོལ་བ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་སུ་མཛོད་པར་བྱང་ཚུབ་ནས་

ཚོས་སྐྱེ་ངང་དེ་ལས་ལོངས་སྐྱེ་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ལུ་ལྷུ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་ལྷུ་གྲུབ་
སྐྱེ་པོ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ནས་རྒྱལ་དང་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་སྐྱེ་པ་
ལས། རྒྱལ་པར་དུ་བྱུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་སེམས་དཔའ་བྱུག་དོར་དང་སྐྱེན་གཟིགས་འཇམ་
དཔལ་གསུམ་སྐྱེ་ལ་ནས། འགྲོ་བ་དྲུག་གིས་གནས་རིས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་དོན་མཛད་
ཅིང་དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་སྲིད་པ་རི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་བཞུགས་པ་ལས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་མཁའ་བྱུང་གི་ཞིང་བཀོད་པའི་ཚས་གཞལ་ན་སྐྱེ་ཅེ་ལམ་ཡུང་
འབྲུའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ་སྤང་བའི། རྒྱལ་པར་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དོན་མཛད་པ་ཡང་
ཚོས་སྐྱེའི་དབྱིངས་ནས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཚེའི་སྤང་བ་ལས་
རང་གཤམ་བཞི་ལྷུ་གྲུབ་སྐྱེ་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་
མེད་པར་བཞུགས་པའི་དགོངས་པ་ལས་མི་གཡོ་བར་འོད་ཟེར་བསམ་མི་བྱུང་བར་སྐྱོས་ཏེ།
ལོངས་སྐྱེའི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཁུ་མེད་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་བྱུང་སེམས་
སར་གནས་དཔལ་ཁུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པ་དང་། ལོངས་སྐྱེ་དེ་དག་རེ་རེའི་བྱུགས་ག་
ནས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཁེད་སྐྱེ་ལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔལ་ཁུ་མེད་པའི་
དོན་མཛད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གྱི་ཞིང་ཁམས་བཀོད་
དེ་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། རང་སྤང་འོད་གསལ་སྐྱེ་པོ་བཀོད་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་
ལྷའི་རང་རྩལ་ལས་རང་སྤང་བའི་རིགས་ལྡོ་ལས་ཀྱང་པར་རྣམ་སྤང་ལས་འོད་འཕྲོས་པས་
ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འཕྱིལ་བས་འོག་གཞི་རིན་པོ་ཚེན་པ་དྲུ་མཁའ་ལྟ་བུ་
ཡངས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་པ་དྲུའི་སྤྲིང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལོངས་
སྤྲིད་ཚོགས་སྐྱེས་ཏེ་བུར་བརྟེན་པ་ནི་གཞི་དང་སྤྲིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
ཚེ་བའི་ཚོད་མི་མཛད་འབྲུམ་སྐྱེ་བའི་རྩལ་སྤྲིན་དང་གངས་མཉམ་པའི་ཞིང་གིས་ཞིང་
གཟིགས་སུ་དུར་བརྒྱན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་པ་དྲུ་ཚོན་པའི་སྤྲིང་དེ་ན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གངས་

ཚེན་མཚོའི་སྐྱེའི་སྐྱེལ་གྲུང་གཅིག་གིས་པད་སྟོང་ཁེབས་པར་དུས་རྟོག་པ་རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པ།
 དེ་ཡི་བུ་སྐྱེའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་སྐྱེས་ཚུའི་རྒྱུན་གངས་ཚེན་མཚོ་འབབ་པ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་ཅིང་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བཀོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་སྟོང་
 ཚད་མེད་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་། རྒྱད་པར་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེང་ན་སྐྱེས་ཚུའི་
 རྒྱ་མཚོ་ལས་པད་སྟོང་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཟེའུ་འབྲུ་དཔག་ཡས་པའི་སྟོང་། ཟེའུ་འབྲུ་རྩ་ལྷོ་བཞིན་
 ཡང་ཞིང་ཁམས་དྲུག་ཏུ་མེད་པ་གནས་ཏེ། དེ་ཡིང་ཟེའུ་འབྲུའི་སྟེང་གི་ཞིང་རྣམས་ཡིས་མེན་
 དུ་ཉིང་ལྷ་བརྟེན་མཚུ་མཚུ་གནས་ཏེ། སུ་ཚུན་ཡང་དུ་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་སྟེང་
 པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཞེས་སོ། །དེ་ལས་འབྲུ་པར་དུ་ཟེའུ་འབྲུ་དབྱུང་མའི་སྟེང་
 ཉིང་ན་སྟེང་གསུམ་ཉི་ལུ་རྩ་ལྷ་བརྟེན་མཚུ་མཚུ་གནས་ཏེ། སུ་ཚུན་གངས་མེད་ཟེའུ་ལོག་པའི་
 ཁྱིམ་ཁ་སྐྱོ་བ་བཞིན་གསུགས་བཀོད་སྐྱོ་ཚོགས་པས་བཀྲ་བའོ། །བརྟེན་མཚུ་མཚུ་མཚུ་མཚུ་
 དང་པོ་དཔལ་འབྲུང་འོད་ཟེར་རྣམས་སྐྱེང་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་ན་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་མེད་མར་མེ་
 བཞུགས་། དེ་ཡི་སྟེང་ན་རིམ་པར་གཉིས་པ་བརྗོད་པལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་
 སང་གའི་འོད་ཟེར་ཀྱི་མེད། གསུམ་པ་རིན་པོ་མཛེད་རྒྱུན་སྐྱེང་བ་བཀོད་པའི་ཞིང་ན་སངས་
 རྒྱས་དོ་རྗེ་འོད་ཟེར། བཞི་པ་མེ་ཏོག་སེམས་པ་བཀྲ་པ་སྐྱེ་དེ་ན་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་དགའ་
 བའི་སྟོབས། ལྷ་པ་དག་པོ་སྐྱོ་ཚོགས་དག་པའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་དབང་པོའི་དཔལ། དུག་
 པ་མེ་ཏོག་གི་ན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གྲགས་པ་དབང་ལྷུག་ བདུན་པ་ཡང་དག་
 འབྲུང་བའི་གཟེ་བརྗོད་དབྲུངས་ན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ། བརྒྱད་པ་སྐྱེ་དབྲུངས་མི་
 ཟད་སྐྱོགས་པའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་གཟེ་བརྗོད་བྱུང་མེད། དགུ་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ན་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ། བཅུ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ན་
 སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་ཚད་མེད། བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེང་བའི་མདོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཞིང་ན་སངས་
 རྒྱས་ཚངས་པའི་དབང་པོ། བཅུ་གཉིས་པ་ནི་རྣམས་སྐྱེང་དང་བའི་ཞིང་སྟེ་དེ་ན་སངས་རྒྱས་

འོད་ཟེར་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 ཡིན་ལ། འདིར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དྲུག་གསུམ་འདྲེས་མའི་གྲུང་པས་མི་མཛེད་
 པའི་སྤྱིར་རམ་ཡང་ན་ལས་ཉོན་ལྟམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་མི་མཛེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེས་
 བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྐྱེས་གྱི་འདུལ་ཞིང་དུ་གྲུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིང་འདི་ཡི་འདབ་འབྱོར་
 དུ་ཤར་ན་ཁེབས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷོ་ན་ཉག་པ་དང་། ལུབ་ན་རྩལ་བྱལ་དང་། བྱང་
 བ་ཡོངས་སུ་དགའ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་འདི་ཡི་སྟེང་ན་འོད་འཕྲོ་སྒྲིང་བའི་མེད་ཅེས་
 བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནི་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ་དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་དྲོ་མེད་སྐྱབ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
 སོ། །དེའི་སྟེང་ནས་ཡའ་འམ་པ་བཞེན་བཅོ་ལྔ་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་
 པའི་སྟེང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཚམས་མེད་ཡེ་ཤེས་བཞུགས། བཅུ་དྲུག་པ་
 རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན། བཅུ་བདུན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་སྒྲུང་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་འོད། བཅོ་བརྒྱད་པ་རིན་
 ཆེན་འོད་འཕྲོ་ན་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་སྤྱིན་གྱིས་འཕགས་པ། བཅུ་དགུ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲིང་
 བ་ན་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བྱེད་མར་མའི་རྒྱལ་པོ། དེ་བཞེན་དུ་ཉི་ཤུ་པ་སྒྲིང་བྱེད་གྱི་ཞིང་ན་
 སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་བཀོད་པ། ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་འོད་བྱེད་གྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་
 གཟིགས་པའི་དབང་པོ། ཉེར་གཉིས་པ་འོད་འཕྲོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་
 རྒྱལ་པོ། ཉེར་གསུམ་པ་སྒྲུང་ལྷན་གྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་མཛེད། ཉེར་བཞི་པ་
 རབ་མཛེས་གྱི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་མེ་ཏོག་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པ། ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་མདངས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ལྷ་ཚོན་རྣམ་ལུང་འདི་རང་བཞེན་གྱི་ཞིང་དེ་ཡང་། ཡས་ནས་མར་སྐྱུ་གསུང་སྐྱེས་དང་ཡོན་ཏན་
 ཐོན་ལས་ཏེ། སྐྱ་ཡི་སྐྱ་སོགས་ཞིང་ཁམས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། མི་མཛེད་ནི་སྐྱེས་
 གྱི་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པར་གྱི་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ། གསང་ཆེན་ཆོ་གཅིག་གིས་གྲོལ་བའི་དེས་པའི་

སྤྱི་པོས་བརྒྱན་པས་ཞིང་བྱུང་པར་བཤོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པར་སྤང་ཚུལ་ལ། ཞིང་བྱེ་
 བྲག་གི་སྟོན་པར་སྤང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོངས་
 ལྷུའི་གཞིར་གནས་སམ་སྤྱི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞིང་རྣམས་སྟུ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་
 རྣམ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡི་འོད་ཟེང་འཕྲོས་པའི་ཚེ་མོ་ནས། སྤྱུལ་པས་འདུལ་བྱིད་སྟོན་པ་གང་ལ་
 གང་འདུལ་སོ་སོར་སྤང་བས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་མཉམ་དུ་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་
 ཁོལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་པར་སྤོང་གསུམ་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་འདིར་མཚན་དང་ཚོས་ཐ་དད་
 པས་འདུལ་བར་ག་ཟེགས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་སྟོན་མཉམ་པར་བཞུགས་པར་མཛོད་དེ།
 དེ་ཡང་སྟོན་ཐོག་མ་བསྐལ་བ་མཛོད་པར་སྤང་བ་ལ་བྱིའུ་སྤོང་སྤྱུལ་ནས། གཞན་དོན་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་སྤོང་ཚུལ་བརྟན་ཏེ་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛོད་པ་
 ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་རང་བཞིན་ནམ་དོ་བོ་གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་རྣམ་འཕྲུལ་སངས་
 རྒྱས་སྤོང་དུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤོང་མཛེས་བའི་མདོ་ལས། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཐབས་
 ལམས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱི་བྱའི་ཕྱིར། བྱེ་བ་སྤྲལ་བརྒྱུར་རྒྱལ་བ་ཉིད། །རབ་ཏུ་
 མང་པོ་སྟོན་མཛོད་ནས། །ད་དུང་དུ་ཡང་འདྲེན་པ་བྱོད། །སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་སྤོང་པ་དང་། ས་ནས་སར་འཕར་བ་
 དང་། བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་སོགས་སྟོན་ཅིང་། ཐ་ན་བྱུ་དང་རི་དྲུགས་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་འང་
 སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་འང་སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་ནང་ནས། འཕོར་བ་འཛིགས། གསེར་བྱུབ།
 འོད་སྤང་རྣམས་སྤྱོད་བྱོན་ཟེན་ནས། ད་ལྟ་བཞི་བ་ལྷན་བྱུབ་པ་སྟེ། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་
 ཐོག་དམན་རྣམས་སོ་སྟེ་འཛིང་བ་ཀུན་ལྡན་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱོད་པས་སངས་རྒྱས་པར་
 འདོད་ལ། ཐོག་ཆེན་ཁ་ཅིག་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་ནས་བཟུང་དོ་རྗེ་གདན་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ཚུན་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད། །ཁ་ཅིག་དཀའ་
 བ་སྤྱད་པའི་ཆོ་སྤྲུགས་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སྤྱི་པོར་བདུད་འདུལ་

བ་སོགས་མཛད་ཟེམ། ཁ་ཅིག་འོག་མིན་དུ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱིས་ཞིང་འདིར་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྐུལ་ལོ་ཞེས་ཟེམ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་དང་པོ་སྟོན་པ་འདི་ཚོར་
 དཔོན་གྱི་ཁྱེལ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་ཐུབ་ཚེན་དུང་དུ་བྱུགས་བསྐྱེད། བར་
 དུ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་པར་འདོད། འདིར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དེའི་རྣམ་འབྲུལ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་པ་གཉིས་ཀར་སྐབས་འགར་འདོད་པ་མཐུན་
 པས་ཐུན་མོང་བའི་ལུང་། མདོ་སྡེ་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། སྟོན་གྱི་བསྐྱུལ་པ་ཚེན་པོ་མཛེས་
 པར་སྐྱར་བའི་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཚེ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་ན་བྱོན་པའི་ཚོ།
 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་གོང་ཁྱེར་རྣམ་པར་དག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་
 པོ་ལྷུང་འཁོར་སྐྱོང་གི་བྱ་སྐྱོང་རྣམས་སོ་སོར་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཐོག་མར་གཞོན་ཅུ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་སློབ་གྲོགས་ནས། ཐུང་སློབ་གྲོགས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བར་རིམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
 འཁོར་བ་འཛིགས་ནས་མོས་པར་སྐྱར་གི་བར་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་
 སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་སྐུལ་པར་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་མི་འགྲུལ་བ་ནི། བསྐྱུལ་པ་བཟང་པོ་
 འདི་ཡི་གདུལ་བྱའི་དོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེ། བསྟན་པའི་དགོས་
 ཚེད་ཐོག་དམན་རྣམས་ཐེག་ཚེན་ལ་འཇུག་པ་དང་གནས་སྐབས་དོར་བྱ་སྟོང་པོ་ལུང་བསྟན་
 པས་ནི་ལྷ་མི་ཁག་གིས་སྐྱེད་གངས་མེད་པ་བཟོད་ཐོབ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་དོན་གྱི་དགོངས་པར་
 བུ་བྱང་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟན་གིང་དད་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱུགས་རྗེས་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱིར། ལྷ་ཚོགས་པའི་ཐབས་

ལ། ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྣོད་རྣམས་འོག་མ་ནས་རིམ་པར་ལྷན་ནས་ཡར་ཚུགས་ཏེ།
འདི་དག་གི་རྒྱལ་ལུག་ལོང་བ་མདོ་དང་མཐུན་པ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། ལུག་
མིན་གོང་དུ་འཕགས་པ་དག་གི་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱུད་གྱི་གནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མདོར་
བསྐྱས་ཏེ་རིམ་པས་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། སྣོད་ཆགས་རྒྱལ་དང་། བརྟེན་ཆགས་རྒྱལ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། སྣོད་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་སྣོད་དང་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་རྒྱལ་བཤད་
པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་གཞི་འབྱུང་བ་རྣམས་
དང་རྟེན་རིམ་སོགས་པ་དང་བརྟེན་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་གསུམ་པོ་དག་ལས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་གཞི་དེ་གྱི་ལོང་ལྟ་བུ་བཤད་པ། རྟེན་རི་སྤྱིར་མཚོ་གསུམ་བཤད་པ།
དེ་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་བྱེ་བྲག་པ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དང་པོ་འབྱུང་
བ་རིམ་བརྟེན་གྱི་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ནི། སྣོད་པའི་བར་བསྐྱལ་ཚོགས་པའི་རྗེས་དེ་
ཉིད་དུ། སེམས་ཅན་སྦྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས། དང་པོ་ཡིད་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་
པའི་ནམ་མཁའ་དཀར་ཞིང་གསལ་བའི་འོད་དང་ལྷན་པ། རྒྱ་ཁྱོན་ནི་སྣོད་གསུམ་ཆེན་པོ་
གཅིག་གི་སྣོད་དང་ཚོད་མཉམ་པ་ཆོགས་ཤིང་། དེའི་སྣོད་དུ་རྒྱུད་ཆགས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཡང་
སྐབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་སྣོད་ལ་འབྱུང་བ་ལང་བ་ལས། གུན་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ལྟོགས་གུན་ཏུ་བདལ་
བས་ནམ་མཁའ་ལ་ན་བུན་ལྟ་བུར་འབྲིགས། རྒྱུ་ལྟུང་གྱི་རྒྱུད་ཡི་ཞེས་རང་སྐྱེ་དང་བཅས་
པས་མཁའ་ལ་སྦྱིན་བཞེན་གཏོར། རྣམ་པར་སྦྱུད་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་གིས་དེ་དག་བསྐྱས་པས་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་དཔང་འབྲུག་པར་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་བྱེད་མའི་རྒྱུད་དམར་གསལ་ལས་མེ་མཆེད་ནས་
བསྐྱེགས་པས་རྒྱུད་དེ་གྱི་ལ་འཛམ་ཞིང་ཞོད་སྦྱོམས་པར་ཆོགས། འབྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་ཁ་དོག་
སྣ་ཚོགས་པ་ལུང་གྱིས་ལངས་པ་ལས་དེ་དག་སོ་སོར་གཏོར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྣམ་པ་དུག་
པོས་རིམ་པ་བཞེན་བསྐྱབས་པ་དང་བདལ་བ་དང་གཏོར་བ་དང་སྦྱུད་པ་དང་ཆོགས་པ་དང་སོ་

སོར་གཏོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབ་བས་པས་ལེགས་པར་ཚགས་
ཏེ། དེ་ཡང་མདོག་ལྡང་ཁུ་རྩོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་གྱི་དབྱིབས་དང་འདྲ་བ་ལ་སྤྱུ་ལྷན་ལྷུམ་པོས་བསྐྱོར་
བ་དང་བཅས། རེ་མས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ་ལ། །རྒྱུ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་བྱེད་
ལས་སྤྱི་ཞེས་མཁུགས་པ་རྩོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་ཚུ་སོགས་བརྟེན་པའི་ལས་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱི་
གི་མཁུང་ལ་གསེར་གྱི་སྤྱི་པོ་ཕན་གྱི་སྤྱི་ལ་འདུས་པ་ལས། རྒྱུད་དཀྱིལ་དེ་ཡི་སྤྱི་དུ་རྒྱུ་
ཤིང་རྟེན་སོག་ཤིང་གི་ཚད་ཅེས་དུ་བཟས་པས་ཚུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཞི་བ་གསེས་དག་
གི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ལྷུམ་པ་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ། རེ་མས་སུ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་པ་གི་
བཅུ་གཅིག་དང་ཉི་ལྔ་ཡོད་ལ། དེ་གཞིན་དུ་མི་འཕོ་བ་ནི་རྟེན་བྱེད་རྒྱུ་གིས་མཐོང་བས་
བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱ་བ་གཟིར་སྐྱབ་བཅས་
བྱུང་བ་དག་གིས་རྒྱུད་ལྷུམ་པ་སྐྱབ་ཤིང་བསྐྱབ་པས། དེ་སྤྱི་བཟེང་ལས་སྐྱབ་པའི་ས་ཡི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བཞི་བ་མཚོ་ལ་དར་ཚགས་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རེ་མས་སུ་དཔག་ཚད་སྐྱུ་
འབྲུམ་ཉི་ལྔ་ལ། རྒྱ་ལྷོན་འབྲུམ་སྐྱབ་བཅུ་གཅིག་དང་སྤྱི་བཟེང་སྐྱབ་གསུམ་དང་བརྒྱ་སྐྱབ་བྱེད་
དང་ལྷ་བ་སྤྱི་བཟེང་བཅུ་ཅུ་དང་བཅས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་སྤྱི་དུ་རྟེན་ནི་རི་དང་མཚོ་
དང་གླིང་རྣམས་ལས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རི་བཤད་པ་དང་། མཚོ་བཤད་པ།
གླིང་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རི་གླིང་སྐྱབ་མོང་གི་རྒྱ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་ས་ཡི་དཀྱིལ་
བསྐྱབ་ཤིང་ནས་མཁུང་ལ་ཁམས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཕན་གྱི་སྤྱི་ལས་ཚད་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་ལྷུམ་པོ་
དུ་བཟས་པས། ལྷན་པོ་བྱེད་སྐྱབ་བརྒྱ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་ལྷགས་རི་
སྤྱུ་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་སྤྱི་བཟེང་དང་བཅས་པ་བྱེད་སྐྱབ་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ནི། ཁམས་འབྲེད་སྤྱི་
ཀྱི་རྒྱུད་རབ་དང་འབྲེད་དང་ཐ་མའི་རྒྱུད་གིས་རིམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ།

འདུད་དང་། དེ་ཀྱེན་གྱི་མཐར་ལའོར་ལོའི་མུ་ཁྱུད་ལྟར་བསྐྱོར་བས་མུ་ཁྱུད་འཛིན་རི་རྣམས་
ཉེད་ནང་མའི་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་སྤྱི་མའི་གནས་འཕང་ངམ་ཅེ་མོ་སྐྱེབས་པ་སྟེ། གསེར་རྩི་དང་པོ་
ལ་དབག་ཚད་བཞི་ཁྲི། གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཁྲི། གསུམ་པ་ལ་ཁྲི། བཞི་པ་ལ་ལྷ་སྟོང་། ལྷ་པ་ལ་
ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ། དུག་པ་ལ་སྟོང་དང་སྐྱེད་སྐྱེམ་བརྒྱ། བདུན་པ་ལ་དུག་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཅུ་ལྟེ། །
ཞེད་དུ་ཚུ་ལས་གུ་དུ་འཕགས་པའི་དབང་རང་ལ་རི་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་མོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱི་རྩི་ལོ་ལོར་ཡུག་གི་རི་ནི་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཚད་སྤྱི་ཁྱུད་འཛིན་རིའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེབ་
ཅེས་གྲགས་ཏེ་ཚུ་བས་སྤྱི་བརྒྱ་དང་སྐྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་འཕགས་པ་ཡིན་ཅོ། །

གཉིས་པ་མཚོ་ལོ། རི་དེ་དག་གི་ནང་གི་མཚོ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་། རྒྱ་ལོ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་
ལས་ཤིང་ཉེའི་སྐོག་ཤིང་ཙམ་གྱི་ཚར་བབས་པས་རྩི་དང་སྤྱི་དཀྱེན་གྱི་བར་རྣམས་རྒྱས་ཡོངས་
སྤྱི་གང་བས་མཚོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་གཤའ་བོ་སོགས་སྤྱོ་ཚེན་བརྒྱད་རོལ་ཞེད་
ཅེ་བའི་གནས་ཡིན་པས་རོལ་མཚོ་སྟེ། དེ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་
ཡང་དང་འཇམ། །དུངས་དང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། །འབྱུངས་ན་ལྟོ་བར་བྱམས་པ་དང་། །
མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་དང་། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཚུར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཚུས་གང་བའི་མཚོ་དེ་དག་གི་ཚད་དམ་ཞེད་རྣམས་ནི་རི་བདུན་རང་རང་
སྤྱི་སྤྱི་དང་མཉམ་ཞེད་། ཚུར་ཡང་ཤར་ལུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚོའི་ཚད་ནི་སྤྱི་གསེབ་བཞི་རི་ལེང་
སྤྱི་འཇུར་ཀྱེན་ལོ་མཚུངས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རི་རབ་ནི་ཅུ་ཅེ་གཉིས་ཀར་བརྒྱད་ཁྲི་ཡིན།
རོལ་མཚོ་ནང་མོ་རྩི་རབ་དང་མཉམ་པར་བརྒྱད་ཁྲིའི་ཞེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱི་འཇུར་ཉེ་ཁྲི་
སྤྱི་གཉེར་བཞི་ཡོད། རོལ་མཚོ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་ནང་མ་ནང་མ་ཀྱེན་བསྐྱོར་བའི་ཞེད་སྤྱི་འཇུར་
ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རི་ནང་མའི་ཞེད་གཅིག་གིས་ལྷག་གམ་དབྱེད་གསུངས། མུ་ཁྱུད་འཛིན་
ནས་མུ་ཁྱུད་འཛིན་ཚེན་པོའི་བར་ལ་ལོར་ཡུག་བ་ཚུ་ཅན་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོའི་ཞེད་དུ་སྤྱི་འཇུར་
དང་སྟོང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དབག་ཚད་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱི་དང་།

ནི། རྒྱ་རྒྱུད་གི་བྱེད་སྲུང་སྲུང་དང་འདྲ་བ་ལས་གྲིང་རྣམས་ཀྱི་འོག་གི་ས་གཞི་རྒྱ་དང་ཁད་
མཉམ་པ་ལ་རྩུང་ཟད་མཐོ་ཙམ་པ་སྟེ། དེ་ལས་ཤར་གྲིང་ནི། འཛམ་གྲིང་གི་མི་ལས་ལྟུང་
ཚེར་འཛགས་པས་ལུས་འཛགས་ཏེ་དབྱིབས་ལྷ་གམ་བཅད་ཁ་རི་རབ་ལ་བརྟན་ཞིང་འབྲུང་
འཁོར་ཡུག་ལ་བརྟན་པའི་རྩོམ་གསུམ་རོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་རེ་དང་འབྲུང་རོས་
རྒྱུད་བ་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལོ། །སྟོ་གྲིང་ནི། བྱང་ཕྱོགས་མཚོ་མོ་དྲོས་པའི་འགྲུམ་
ན་ཤིང་འཛམ་བུ་བྱིས་ཡོད་པས་འཛམ་གྲིང་སྟེ་དབྱིབས་སོག་ཁ་ཤིང་རྟ་རྟ་བུ་རོས་རིང་བ་
གསུམ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་དང་། རྩོ་ཕྱོགས་འཁོར་ཡུག་རོས་ཀྱི་
ཕྱང་བོ་གཙུག་ལ་དཔག་ཚད་སྟེད་དང་བཞི་བ་དབུས་སུ་བྱང་སེམས་གྲིང་བ་ཐ་མ་པའི་བཞུགས་
གནས་རྩོ་རྩེའི་གདན་དང་སྟོང་པོ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཤིང་གིས་བརྒྱན་པའོ། །ལུབ་གྲིང་ནི། འདོད་
འཛོལ་བ་དང་སྟོབས་ཚེན་གྱི་གྲང་པོ་ལ་ཤས་ཚེར་སྟོང་པས་བ་གྲླང་སྟོང་དེ་དབྱིབས་ལྷུམ་
པོ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་དཔག་ཚད་བདུན་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ། ཁ་ཞེང་དུ་སྟོང་ལྔ་ལྟེ་བྱེད་དང་གསུམ་
ཡོད་དོ། །བྱང་གྲིང་ནི། ཤ་ཟའི་རྣམས་དུ་སྟོང་བས་སམ་རང་ཉིད་འཚི་བའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་
ནས་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་སྐྱ་མི་སྟན་པར་གྲགས་པས་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་གྲིང་སྟེ་དབྱིབས་གྲུ་
བཞི་རོས་རེའི་ཚ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་མཐའ་བསྟོར་དུ་བརྒྱད་སྟོང་པོ། །གྲིང་བཞི་པོ་
དག་གི་གྲིང་ཡོན། ཤར་གྱི་གྲིང་ཚོན་གཡེས་གཡོན་དུ་ལུས་དང་ལུས་འཛགས་རྒྱུད་དུ་གཉིས།
དེ་བཞིན་དུ་སྟོར་རྩ་ཡབ་དང་རྩ་ཡབ་གཞན། ལུབ་ཏུ་གཡོ་སྟོན་དང་ནི་དེ་བཞིན་ལམ་མཚོག་
འགོ། བྱང་དུ་སྐྱ་མི་སྟན་དང་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་མཉུན་རི་རབ་ལ་བརྟན་ཞིང་ཚད་ནི་
རང་གྲིང་གཙོ་བོའི་སྟེང་ཚེ། །

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་སེམས་ཙན་གྱི་གནས་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བྱེ་བྲག་
ཏུ་བརྟེན་པ་སེམས་ཙན་གྱི་གནས་གཞན་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ཞེས་
སོ། །ཤག་ཉིས་པ་ལ། ངན་སོང་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་

གཉིས། དང་པོ་ནི། རན་སོང་དག་གི་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། དམུལ་བ།
 ཡི་དྲགས། ཏུད་འགྲོ་གསུམ། དང་པོ། དམུལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནི། འཛམ་
 གླིང་གི་གངས་ཉི་མའི་འོག་ནས་དཔག་ཚད་ཉི་མའི་མཚན་མཚན་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་སྟེང་ཉི་
 བྲི་ཆ་ལ་རབ་ཏུ་ཚོ་བ་དང་ཚོ་བ་དུ་འབྲོད་ཆེན་པོ་དང་དུ་འབྲོད་བསྐྱེས་འཛམ་སྐྱེས་ཐིག་འག་
 ཡང་སོས་ཉི་གཞན་བདུན་པོ་བརྟེན་མཚན་མཚན་གནས་ཉི་དཀ་གི་བར་ན་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་
 ཉིས་སྟོང་གིས་བཅད་པ་ལོ། །ཚོ་དམུལ་གྱི་གནས་དེ་དང་འདབ་འབྲོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གྲང་དམུལ་
 བརྒྱད་པོ་ཡང་ཚོ་དམུལ་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྟུག་དང་གནས་སོགས་པའི་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་
 དུ་གནས་ཉི། དེ་ཡང་ཡང་སོས་ནས་བྱང་དུ་དཔག་ཚད་ཉི་ལྷུ་ལ་ཚུ་བུར་ཕན་གྱི་གནས་ཡོད་
 པ་ལྟར་དེའི་འོག་ནས་འོག་ཏུ་རིམ་བཤུར་ཚུ་བུར་དོལ་བ། ལ་ཚུ་ཟེར་བ། གྱི་ཏུད་ཟེར་བ།
 སོ་ཐམ་ཐམ་བ། ལྷུ་ལྷུ་ལྷུ་གས་བ། བསྟུ་ལྷུ་གས་བ། བསྟུ་ཆེན་པོ་ལྷུ་གས་བ་རྣམས་
 གནས་སོ། །ཉི་ཆོ་བའི་གནས་ལ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ངས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་སྟེ་མའི་གནས་སོགས་
 ཐ་དད་པར་མའང་པོའི་གནས་དྲང་རེ་རེའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཉེ་འཁོར་བ་ནི་ཚོ་དམུལ་
 རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གནས་ཉི་སྟོགས་བཞིར་ལྟག་པའི་གནོད་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
 དོ། །གཉིས་པ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་འོག་དཔག་ཚད་
 ལྷ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་རྩ་བའི་གནས་ཡོད་ཅིང་། ཡོན་ལག་ནི་ལྷ་དང་མའི་འཛིག་ཉེན་དག་
 བྱེད་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ། ཏུད་འགྲོ་བྱིངས་ཀྱི་གནས་ནི་ཕྱི་འཁྱེད་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལ་འཐོར་བ་
 ལོ་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མའི་ཡུལ་ན་འདྲེན་པ་ཡིན་ཉི་དེ་ཡང་སྐྱེད་པའི་དང་ཐོང་དང་རེ་དང་ཤིང་དང་
 ཚུ་དང་ནམ་མཁའ་དང་མའི་ནང་ན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ལ།
 མི་དང་ལྷ་གཉིས་ལས། དང་པོ། མཐོ་རིས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་གནས་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་སྟན་
 གསུམ་བཅས་བདུན་པོ་སྟེ། ར་ཡབ་ཀྱི་གླིང་སྟན་ནི་སྤོ་བོ་གནས་པའི་སྤྱིར་མི་ལོས་གཞན་
 ཡིན་ལྟེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་སྟུང་དེ། གསང་སྟོང་ལོས། ཡི་དྲགས་སྤོང་བོ་ཆེན་པོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལྷ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་ཡི་
 གནས་ལ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ལས་ཞེས་བསྟན། གཉིས་པ་ལ། འདོད་ལྷ། གཟུགས་
 ཁམས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ལྷ་མིན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་
 བསྟན། རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ། འདོད་ལྷའི་གནས་དུག་སྟེ་ཞེས་པས་བསྟན།
 གཉིས་པ་ལ། ས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་
 ཚེན་རིས་བཞི་དང་སྲུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱལ་ཚེན་རིས་བཞི་ནི་རི་བབ་གྱི་
 བང་རིམ་བཞི་དང་། ཉི་ལྷ་དང་། སྐར་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་འོ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་རི་བབ་
 གྱི་བང་རིམ་དང་པོར་ལོག་ན་ཡོལ་གོ་ཕྱོགས་པ། །གཉིས་པར་མི་ཏོག་སྤེད་ཕྱོགས། གསུམ་
 པར་སྤང་ཚང་གིས་ཉམ་མུས། བཞི་བར་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་ཚེན་བཞི་ལོར་དྲི་ཟ་གྲུལ་བུམ་
 རྒྱ་གཞོན་སྟེན་གྱི་རིགས་རྣམས་གནས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་། ཤར་ན་ཡུལ་ལོར་སྤང་
 གི་ཕོ་བྲང་ཡུལ་ལོར་སྤང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་འཕགས་སྐྱེས། ལུབ་ཏུ་
 རྒྱལ་མི་བཟང་གི་སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས། བྲང་ན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་ལྷུང་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་
 པོས་ཤེར་དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྩུ་བ་འཁྱོར་བ་ཚད་མེད་པས་བརྒྱན་པའོ། །གཞན་ཡང་
 གཉེན་ཤིང་འཛིན་རིའི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན་རྒྱལ་ཚེན་བཞིའི་ཕོ་བྲང་ཡོད་ཅིང་། གསེར་
 གྱི་རི་བདུན་དང་ལོར་ཡུག་གི་རིའི་རྩེ་མོ་དང་། རི་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཀྱི་ལྷ་ཡན་ཚད་རྒྱལ་
 ཚེན་རིགས་བཞིའི་ལྷར་གཏོགས་པས་དེ་དག་གི་གནས་རིས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ། ལྷུང་པར་དུ།
 ལྷུན་པོའི་སྤེད་གཉེན་ཤིང་འཛིན་གྱི་རྩེ་དང་མཉམ་པའི་ཐད་སོ་ན་ཉི་ལྷ་གཟུང་སྐར་རྣམས་
 འཚོར་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལོར་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྩུ་བ་གཅིག་ཁྱེད་དང་ལོར་ཡུག་
 ལ་སྲུམ་འགྲུམ། འོག་གཞི་མེ་ཤོལ་མཐའ་ཚོགས་ཏེ། ཁྱོད་རམ་ར་བ་གསེར་ལས་གྲུབ་པ།
 ལྷ་བའི་དགྱིལ་ལོར་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྩུ་བ་ལོར་ཡུག་སྲུམ་འགྲུམ། འོག་གཞི་རྩེ་ཤོལ་མཐའ་
 ཚོགས་དེའི་ལས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམས་སུ་དཔག་ཚད་སྤེད་དང་དུག་དང་དཔག་ཚད་

བརྟེན་གསུང་བརྟེན་གསུང་གསུང་། དེ་དག་རེ་རེ་གསུང་ཁང་བརྟེན་བརྟེན་གྱིས་བརྟེན་ཅོ། དེའི་
 ལྷོ་ལོ་དུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་རིན་ཚེན་གྱི་རྗེ་དུ་བཞི་དང་རྗེ་དུ་འགྲམ་ན་འདོད་དགུ་འབྱུང་
 བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བཅུས་པའོ། དེ་ཡི་ལྷོ་ལོ་ན་ལྷ་སྤྱིའི་གོང་ཁྱེད་ལྷ་ན་སྤྱི་
 རོས་རེད་དཔག་ཚད་ཉེས་སྟོང་ལྷ་བརྟེན་པ་འཕྲང་དུ་སྐྱེད་དང་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་གསེར་ལས་
 བྱས་པ། གསེར་གྱི་རྩ་བས་བསྐྱོར་ཞིང་མཛེས་པ་སྟེ། དེ་ལོ་དུ་གྲུ་བརྟེན་དང་དགུ་བརྟེན་ཅུ་ཅུ་དགུའི་
 གངས་གྱི་སྟེ་ཚེན་པོ་རྣམས་དང་ལྷོ་ལོ་ཞིང་། སྟེ་རེ་རེའི་འཕྲང་དུ་དཔག་ཚད་སྐྱེད་དང་གསུམ་
 པ་སྟེ། ཞེད་དུ་སྐྱེད་དང་གཉིས་བཅས་སྟེ་རེ་ལ་སྟེ་སྤྱིའི་ལྷོ་ལོ་ལོ་མཚོན་ཅན་ལྷ་བརྟེན་རེ་
 དང་ལྷོ་ལོ་པ། གོང་ཁྱེད་དེའི་ལམ་སྤང་རྩེ་ཚད་སྐྱེད་དུ་དཔག་ཚད་ཉེས་སྟོང་ལྷ་བརྟེན་པ། ཞེད་
 དུ་བརྟེན་གཉིས་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་སྟེ། གཡས་གཡོན་ན་རིན་པོ་ཚེད་རྗེ་དུ་དང་རིན་ཚེན་
 སྟོན་ཤིང་དང་བརྟེན་བརྟེན་པའི་རིན་པོ་ཚེད་རྗེ་དུ་བྱ་སོགས་སྐྱེད་སྤྱིའི་ལྷོ་ལོ་པ་སྟེ་གསུང་པ། གོང་
 ཁྱེད་གྱི་ལྷོ་ལོ་ན་རིན་ཚེན་གྱི་རྩ་བ་རིས་པ་བརྟེན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་བར་བར་ན་འོ་ལས་བརྟེན་
 ལྷོ་ལོ་པ་པས་བརྟེན་པའི་ནང་དུ་རིན་ཚེན་གྱི་གྲུ་ན་ལྷ་རྣམས་ཞུགས་ཏེ་ཅུད་འཛོལ་ལོ་
 བ། རེ་རེ་གྱི་ཅུ་མོའི་མཚམས་བཞིར་ཁང་བརྟེན་གསུང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དཔེ་བས་སྤྱི་
 དཔག་ཚད་སྐྱེད་དང་ལྷོ་ལོ་པ། རོས་རེད་དཔག་ཚད་བརྟེན་དང་ཉེ་ལྷོ་ལོ་པ། ཁོར་ལྷོ་ལོ་
 ལྷོ་ལོ་པ་ཡོད་པ་ན་གོང་སྤྱིའི་ལྷོ་ལོ་པ་དེ་རྗེ་དུ་རིགས་གསུང་སོ། །ཁང་བརྟེན་གསུང་བཞི་པའི་
 བར་ཐང་རེ་རེ་ཚེན་པོའི་ཁོ་ཚལ་ལ་སྤྱིའི་གྱི་རིན་པོ་ཚེད་རེ་བ་དཔག་ཚད་གསུམ་པས་
 བསྐྱོར་བའོ། **ཁགཉིས་པ་སྐྱེད་ཚལ་ལོ།** ལྷོ་ལོ་ཅུ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་རྩ་བ་རྣམས་པ་བཞི་
 ཡོད་པ་ཡང་། གོང་ཁྱེད་ལྷོ་ལོ་པ་ལྷོ་ལོ་པའི་རིགས་འདི་ལྷོ་ལོ་པ་ལྷོ་ལོ་པ། ལྷོ་ལོ་པ་ནས་དཔག་ཚད་ཉེ་ལྷོ་
 ལོ་ལྷོ་ལོ་པ་བཞིར་འདས་པའི་མཚམས་ན་གསུང་པ་ལས། ཐར་ན་ཤིང་རྩ་སྟེ་ཚེད་གྱིས་
 བརྟེན་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། རོ་གྲོ་བའི་རིན་ཚེན་རྗེ་དུ་བཞི་དང་སྟོན་ཤིང་སྟེ་ཚེད་གསུང་དང་
 ལྷོ་ལོ་པ་དང་རྟེན་དང་ལྷོ་ལོ་པ་སྟེ་མོས་ཚལ་ཤིང་བརྟེན་པས་དགའ་བར་བྱས་འོ། །སྟོན་ཅུ་བ་

འགྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་རྗེས་དང་མེ་ཏོག་སོགས་རྩུབ་པར་གྱུར་བ་ཡོད་པས། ལྷ་
 རྣམས་ལྷ་མིན་དང་གཡུལ་འགྲོད་པའི་ཆོན་དེར་ཞུགས་ཤིང་སྐྱོད་པ་ན་ཞེ་སྤང་འཕེལ་བར་བྱེད་
 པ་སྟེ། ཤིང་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོན་ཚད་གོ་ཆ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །ཞུབ་ན་
 འདྲེས་མའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་རྗེས་བྱ་བ་བཟང་པོ་ནས་སྤྲོ་ཚོགས་པའི་ལོངས་སྐྱོད་མཁོ་དགུ་འདྲེས་
 མར་འབྱུང་ཞིང་ལྷ་པོ་མོ་འདྲེས་མར་རྩེ་བའོ། །བྱང་ན་དགའ་བའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་ཡི་སུ་མོས་
 གང་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་བཟང་འདྲེན་པ་སྤོང་གི་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་།
 དེ་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་སྲོའི་ལོགས་ཉེས་འཛིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཚོན་མ་གསལ་བ་དང་བཅས།
 དེར་སྤོན་ཅིང་ལོངས་སྐྱོད་པས་དགའ་བ་ལྷ་ག་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ལོ། །སྐྱེད་ཚལ་གྱི་གཞི་དེ་
 དག་རྩུ་དང་ཞིང་གཉིས་ཀར་དཔག་ཚད་ཉེས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་སྟེ་མཐའ་སྐྱོར་དུ་དཔག་
 ཚད་སྟོང་ཡོད་པ། དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་གསེར་གྱི་ར་བ་དཔག་ཚད་གཅིག་པས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱོར་ཞིང་ར་བ་ལ་རིན་ཆེན་སྤྲོ་བཞིའི་ལྷོག་གིས་ཀྱུན་ནས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ། བར་གི་
 གཞི་རྣམས་ན་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་བ། ཚོན་སྤྲོ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་སྟེལ་བ། ཤིན་ཏུ་
 འཇམ་ཞིང་རེག་ན་བདེ་བ་རིན་ཆེན་སྐྱེད་ཚལ་དང་མཚོ་དང་རྗེས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུ་བྱས་
 གང་བ། མེ་ཏོག་མཚན་གསུང་པ་ཡང་སྤྱང་ཚུགས་ཤིང་སུས་ལྷུ་བ་ཅུ་འབྲུ་ལེབས་པ་ལ་སྤྱང་བ་
 ལྷན་པར་སྐྱོགས་པས་གར་བྱེད་པ། དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་རྩུང་དཔག་ཚད་ཉི་ལྷུ་ཞིང་
 དུ་སྐྱེད་གཉིས་པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བརྒྱལ་ཞིང་ཅན་གྱི་ཚུས། ཚག་ཚག་བཏབ་པའི་འགམ་
 བ་ཤིང་ལྷོན་པ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུས་བརྒྱན་པ་ཚར་དུ་སྐྱེད་པ་སོགས་བཞོད་པས་མཛེས་
 པར་བརྒྱན་པའོ། །**ཁག་སུམ་པ་ས་གཞི་ནི།** ལྷོགས་བཞིའི་ཚལ་རྣམས་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་
 གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་ཉི་ལྷུ་ན། ས་གཞི་བཟང་པོ་རྣམ་བཞི་ནི་གར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ། ས་གཞི་སྤྲོ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩུབ་འགྲུལ་དང་འདྲེས་པ་དང་དགའ་
 པ་སྟེ། རིན་ཆེན་གྱི་ས་གཞིར་ལྷོན་ཤིང་དང་རྩུ་མཚོས་བརྒྱན་པའི་ཐང་ཉམས་བདེ་བ་ཚད་

དང་བཀོད་པ་སོགས་ཚལ་རྣམས་དང་འབྲེ་བའོ། །བཞི་པ་ཤིང་ནི། ལྷ་རྣམས་ཉེ་བར་
སྒྲིང་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ནི་གྲོང་ཁྱེར་མཚོག་དེའི་བྱང་ཤར་ན། ཡོངས་འདུ་ས་
བརྟོལ་ཞེས་པ་འཕང་དུ་སྟེ་གྲུ་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་ཤིང་། ཚུ་བར་དཔག་ཚད་ལྷོ་
ཐུར་དུ་ཟུག་པ་སྟོགས་བཞིའི་ཡལ་ག་ལོ་དཔག་ཚད་ལྷོ་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་སྟེ་ལྷོ་བཅུ་ལྷོ་བཅུ་རབ་
ཏུ་རྒྱས་པ། སྟོང་པོའི་ཚེ་མོ་གྲུགས་ལྷར་འདུག་པ་ལོ་འང་དཔག་ཚད་ལྷོ་བཅུ་ས་བརྒྱན་པ།
དེ་སྟོན་ཤིང་དེའི་འོད་ཀྱིས་སྟོགས་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་པ་སྟེ་དཔག་ཚད་ལྷོ་བཅུ་ཁོ་ར་ཁོ་ར་
ཡུག་ཏུ་བྱུང་པ། ཤིང་དེ་ལས་དྲི་བསྟུང་ཞེས་བོས་རྗེ་སྟོགས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་དང་། རྗེ་
སྟོགས་མ་ཡིན་པར་ལྷོ་བཅུར་བྱུང་པའི་ལྷོ་རྣམས་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཡིད་ལ་བསམ་བོ་
དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཤིང་ཡིན་ལ། དེའི་དྲུང་དུ་རིམ་ཚེན་ཨུར་མོ་ཞིག་དང་འབྲེ་བ་རབ་
ཏུ་དཀར་བའི་རྩོ་ལེབ་མཛེས་པ་སྟེ། དེའི་ཚད་ཚུ་དང་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷོ་བཅུ་ལྷོ་བཅུའི་
རང་བཞིན་གྱི་བཞི་པ་མཐོང་སྒྲིབ་དུ་ཉེས་བརྒྱ་དང་འཕང་དུ་འཕང་ས་སྟེ། དཔག་ཚད་སྟོན་
དང་དྲུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ལ། དབུས་ན་དབང་པོའི་ཁྱི་དང་ལྷ་
གཞན་རྣམས་གྱི་ཁྱིར་བཙས་བཀོད་པས་མཛེས་ཤིང་མོ་ཏོག་གི་ཆར་པ་འབྲེ་བ་ལྷོ་རྣམས་
དབྱར་དུས་སུ་རྒྱ་བོ་བཞིར་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་གནས་སོ། །ལྷོ་པ་འདུན་ས་
ནི། གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྟེ་ག་ནས་དཔག་ཚད་སྟོན་དང་བཞིའི་གཞུང་བའི་ལྷོ་ལུབ་ན་ཚོས་
བཟང་ལྷོ་ཡི་འདུན་ས་སྟེ། ཚུ་དང་ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་སྟེ་མ་ཐལ་སྒྲིབ་དུ་དྲུག་བརྒྱ་
དེའི་བས་རྒྱུ་པོ། དབུས་ན་རིམ་ཚེན་གྱི་ཁང་བཙེགས་འོད་འབྲེ་བ། ཚུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་
ས་ལ་མ་རེག་པར་བཏེགས་པའི་ཁང་བྱ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུང་
དུ་ལྷོ་རྣམས་འདུས་ནས་རང་གི་སྟོན་དང་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ་བསྟུང་བའི་སྟོན་
འདུས་སའ་འགོ་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །དེས་ས་གཞི་ལོ་བརྟེན་པའི་གནས་བཤེད་ཟིན་ནས།
གཞིས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། སུམ་ཚུ་ཚུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་

བརྟེན་པའི་འདོད་ལྷའི་གནས་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྷན་དང་འཕྲུལ་དགའ་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བཞི་པོ་ནི། རྒྱ་བཀའ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བས། ཏུས་ནི་སྲུང་ཏུ་ཕྱ་གསུམ་པའི་སྲུང་ཆགས་ལ། གནས་ཁང་ནི་གཟུང་སྐར་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ཚད་སྲུང་ཏུ་ཕྱ་གསུམ་ལས་འཐབ་བྲལ་ཉེས་འཕྲུང་གིས་ཆེ་བས་མཚོན་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཉེས་འཕྲུང་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷ་མིན་ནི། ལུས་དང་རྩྭ་འཕྲུལ་ལོངས་སྟོན་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྷ་དང་འདྲ་ཡང་རིགས་དང་སྐལ་བ་མི་འདྲ་བས་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གནས་རི་རབ་རྒྱ་མཚོམས་མན་ཆད་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ནང་ནས་རིམ་བས་རྒྱ་མཚོམས་ན་སྐྱ་གཙན་དང་དེ་ལོག་དཀར་སྤེང་དེ་ལོག་འགྲུལ་སྤེང་དང་དེ་ལོག་གསེར་གྱིས་གཞིར་ཐགས་བཟང་རིས་རྣམས་གནས་ཏེ་རིམ་བུར་སྟོབས་འབྱོར་སོགས་གོང་མ་ལས་ལོག་མ་རྣམས་བཟང་ངོ་། །དེ་དག་འཕེབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡི་དུགས་སུ་སྟེ་བའི་ལས་གིས་ཏེ་མི་དགོ་བས་འཕངས་པ་ལ། རྫོགས་བྱེད་ལྷ་ཡི་ལས་གིས་ཏེ་དགོ་བས་རྫོགས་བུར་བྱས་པས་ལྷ་དང་འགའ་བའི་དེ་ལལ་དང་འབྱོར་བས་མཛེས་པ་སྟེ་དཀར་སྤེང་དང་སྐྱ་གཙན་ནི་རྒྱལ་ཚོན་བཞིའི་ལྷ་དང་འདྲའོ། །རི་རབ་ཁོང་གསེང་གི་ལོག་གཞི་གསེར་གྱིས་གཞི་བཟང་པོའི་དབུས་སུ་ལྷ་མིན་གྱིས་རྒྱལ་བོ་ཐགས་བཟང་གནས་ཏེ། ལྷའི་དབང་པོའི་ཁང་བཟང་མཚོག་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལྷ་བུ་ནི་གདམས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་མིང་གསེར་ལྷན་དང་འདུན་སྟོར་བཟང་དང་། རྩེགས་བཞིའི་སྟེང་ཚལ་ནི་ཀུན་དགའ་ར་དང་རབ་དགའ་དང་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཞེས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ས་གཞིའི་མིང་ཡང་ཚལ་དེ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། ཤིང་གི་མཚོག་ནི་ཅོ་ཏུ་བ་ཏེའོ། །རྫོ་ལེབ་ནི་རབ་ཏུ་བཟང་བོ་དང་སྟེང་ཚལ་ན་སྟེང་པའི་སྤང་ཚོན་ཏེ་སེ་གངས་བརྩེགས་དང་། གཡུལ་གྱི་སྤང་བོ་བཟོད་པར་དགའ་བ་དང་རྟ་ཡི་མཚོག་ནི་རབ་ལྷུང་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་འཛམ་གླིང་སོགས་རིས་མིང་ན་ཡོད་པའི་བདུད་རིགས་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་པལ་དག་གྲུང་ལྷ་

མིན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལ། གནས་དང་།
 རྒྱ་བྱོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཁམས་གྱི་གནས་བསྟན་པ། ཞར་ལ་གཟུགས་
 མེད་ལ་དངོས་སྣང་གི་གནས་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདོད་ཁམས་ལས་གྱུན་
 ཏུ་འཕགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གནས་རིས་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནམ་བཙོ་བརྒྱད་ནི།
 འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་བ་ཐོབ་པས། ཚངས་
 རིས་ནས་བཟུང་འབྲས་བུ་ཆེའི་བར་རོ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཚུང་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཚེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ་གསེབ་པ་ལས། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་།
 ཚངས་ཆེན་གསུམ། དེ་བཞིན་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་འོད་ཚུང་།
 ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་གསུམ། གསུམ་པ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས། དག་ཚུང་། ཚད་
 མེད་དག། དག་རྒྱས་གསུམ། བཞི་པའི་གསུམ་གྱིས་སློབ་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་།
 འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྟེ་སོ་སྟེའི་གནས་གཞན་གསུམ་གྱི་བར་དུའོ། །དེའི་གོང་ཏུ་འཕགས་པའི་
 གནས་དེ་ ཟག་མེད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྟེལ་མུར་ཏུ་བསྐྱེད་པ་
 པས་ཏེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བཞི་པོ་སྟེལ་བ་ཚུང་ཏུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་བཞི་པ་སྟེལ་བ་འབྲིང་། དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གསུམ་
 དང་བཞི་པ་སྟེལ་བ་ཆེན་པོ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ནང་ཚན་རེ་རེ་ཞིང་བཞི་པ་དང་སྟེལ་བ་
 ཆེས་ཆེ་བ། དེ་དག་ཐོད་ཀྱི་ལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མཚོག་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེ། ཐོད་ཀྱི་ལ་ནི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པོའི་ལ་ལ་དོར་ནས་མཚོངས་ {འཕྱོངས་} པའི་བར་དུ་བཞི་པ་བསྐྱེད་པས་ཏེ། མས་ཡར་
 རིམ་དང་། རིམ་མིན་ཏུ་གཅིག་ནས་གསུམ་གྱི་བར་ནས། ཡས་མར་བོར་པའི་བར་དུ་བཞི་པ་
 བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་མི་ཆེ་བ་ནས་ཏེ། མི་གདུང་བ་དང་། གུ་ལོ་སྣང་བ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་གུ་ལོ་འཕགས་པའི་གནས་ཏེ་སྣ་མ་སོ་སྟེའི་གནས་
 རྣམས་ལས་གཞན་གཅུང་མའི་རིས་རྣམ་པ་ལྟེ། །བཙོ་བརྒྱད་པ་ནི་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་

གི་གོང་ན་སྟེ་གནས་གཙང་ལྷ་ལས་འདས་པ་ན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་སམ་དབང་
 ལྷག་ཚེན་པོའི་གནས། འོག་མིན་རྣམ་མཛོས་ཞེས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཔལ་ཞིག་གི་གནས་དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་བཀོད་པ་ཚད་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པས་གཙང་རིས་ལྷ་བཤོད་པ་ལས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་གནས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་ནི།** གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་ལ་
 དངོས་སྣང་གཟུགས་སུ་གྱུབ་པའི་གནས་རགས་ལྟ་གང་ཡང་མེད་དོ། **།གཉིས་པ་ལ།**
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། ཞར་ལ་གནས་སོ་སོའི་མཐོ་བྱང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
 པོ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་གནས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་གྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཚད་དང་མཉམ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གཙུག་པ་སྟེ་སྟེང་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་། གསུམ་པ་དང་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་ཁམས། བཞི་པའི་སོ་སྟེང་གནས་གཞན་
 གསུམ་པོ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཚད་མཉམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་
 ལུ་ཆེ་ཡི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། གནས་གཙང་རིས་ལྷ་ལ་བརྒྱ་ཁྱོན་ཚད་མེད་པ་མཁའ་ལོ་
 གཟུང་སྐྱེ་རྩེ་འཇུག་པར་བལྟ་བུ་ལྟར་གནས་པར་འདོད་དོ། **།གཉིས་པ།** གནས་
 རིས་དེ་དག་གི་མཐོ་བྱང་གྱི་བར་ཐང་ལ་གྱེན་དུ་འཇོམ་བུའི་གྲིང་ཉེ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་
 བཞིའི་རྩ་བའི་གནས་ཀྱི་བར་དྲ་དེ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་བར་ལ་སོ་སོར་
 དཔག་ཚད་བཞི་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམ་འཐབ་བྲལ་ལམ་མཆོམར་བརྒྱུད་ཁྱིམ་ལྷན་
 དུ་ཆོག་འབྲུམ་དུ་གྲི་ཡོད་པའི་ཆས་གཞལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གོང་རྣམ་གོང་མར་བཤོད་པའི་བར་
 སྣང་ལ་འཇོམ་བུའི་གྲིང་རྣམ་རང་རང་གི་གནས་དེ་རྩི་ཙོམ་ཞིག་ཡོད་པའི་བར་ཐག་གོང་མ་
 གོང་མར་བརྩིས་པ་ཡིས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་མཐོ་བྱང་ཤེས་པར་བྱུང་། **།གཉིས་པ་དེ་ལས་**
སྟོང་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ལ། གྲིང་བཞི་རིེ་རབ་འདོད་ལྟའི་གནས་དུག་པོ་དང་ཚད་སྣང་

པའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་དང་བཅས་པ་ལ་གྲིང་བཞི་པ་ཡི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ། དེའི་
མཐར་ཐོར་ཡུག་གི་སྤྱུ་སྤྱུད་དཔག་ཚད་བཞི་མི་འཕགས་པས་ཉི་ལྔའི་འཆར་ཚད་དང་མཉམ་
པས་བསྐྱོར་བའོ། དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་གི་མཐར་སྤྱུ་ཕུ་ཕུ་གསུམ་དང་མཐོ་སྤྱུད་མཉམ་
པའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱུད་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ། སྤྱི་སྤྱུད་དེ་
ཉིད་གཅིག་ནས་གཉིས་སྤྱུ་བགངས་པའི་སྟོང་ལ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ཏེ་གཞན་
འབྲུལ་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའོ། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་མཐར་ཚད་ས་རིས་དང་མཉམ་པའི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བ་ན། གྲིང་
བཞི་རི་རབ་ཚད་ས་པའི་འཛིག་རྟེན་བར་ཐེར་འབྲམ་གཅིག་སྟེ་བྱེ་བ་སྤྱུ་བསྐྱེ་མེ་ཡོད་དེ།
འདི་དག་རྣམས་ནི་འོག་གཞི་རྒྱུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གཅིག་ལ་བརྟེན་པས་ཐོག་མར་ཡང་
མཉམ་དུ་ཆགས་གིང་མཐར་ཡང་མཉམ་དུ་འཛིག་པ་དང་གནས་པ་ཡིན་འོ། ཐེག་པ་ཚེན་པོ་
མན་རག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། སྟོང་ཆགས་ཚུལ་བསྟན་པའི་
ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བའོ། །།

༥ གཉིས་པ་བརྟུང་ཆགས་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།
དེ་རྣམ་ནང་བརྟུང་གྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ཁམས་
དང་གཟུགས་གྱི་ཁམས་དང་འདོད་པའི་ཁམས་ཉི་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཞེས་སོ། རྒྱས་
བཤད་ལ། གཟུགས་མེད། གཟུགས། འདོད་ཁམས་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་།
སྐྱོད་ལ། ཚོད་སྤང་གསུམ། དང་པོ། ཐོག་མར་གཟུགས་མེད་བཞིའི་རང་བཞིན་བསྟན་
པ་ནི། སྤྱུར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་བཞིན་ཐོག་མའི་འོད་གསལ་ཚེན་པོ་ལས་འབྲུལ་ཏེ།
རྟེན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པའི་སས་བསྟན་པའི་རིག་པ་རྟོག་མེད་བསམ་གཏུན་བཞིའི་
རྒྱུར་རྒྱུད་དེ་གོལ་བས། གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་གོང་རྣམས་འོག་མར་མཆོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ནི་
སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་མདའ་ལྟ་བུ། དེས་ཉེར་ལེན་ཞི་གནས་གོལ་ས་ཅན་སྟོང་ལྟ་བུ། འཕེན་

བའི་ལའོ་ལོ་ཅན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཞི་བསྐལ་ཚེན་དུག་སྲིའི་བར་དུ་གནས་པའོ། །དེ་རྣམ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲལ་ཉི་ཤུའི་འོག་
 ཏུ་ཡིད་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལའོ་ལོ་འཕྲོ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་མཁའ་ལ། ལྷ་མ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐལ་ཚེན་བཞི་བྲིར་གནས་སོ། །དེའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤྲལ་གཅིག་
 ཉིད་གཞལ་བ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཚེན་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐལ་ཚེན་ཉི་བྲིར་གནས་སོ། །འདི་དག་ནང་གི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་དགའ་
 བདེ་ལ་སྟོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁམས་གཞན་གྱི་གཟུགས་ལྟར་མེད་པའི་ཚེན་ས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་། ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་
 མེད་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡི་ལྷ་དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་རྗེ་བཞིན་དུ་གདོས་
 བཅུས་གཟུགས་གི་ལུས་དང་སྣང་བ་འོད་ཀྱི་ལུས་མིན་པ་སེ། ལྷ་མ་ཤེས་སམ་རིག་པ་མི་གཡོ་
 བར་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ལ་ཚུ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེར་མ་ཟད་ཡི་དུགས་སམ་
 མོ་ཚེད་གཞུང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་མི་ལམ་ནང་
 ལྟར་ཡོད་སྟམ་པའི་བག་ཆགས་འགྲུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ལུས་སུའང་མེད་པ་ས་ན། ལྷ་མ་ཤེས་སམ་
 ལྷ་མ་རྟོག་འགྲུ་བ་མངོན་གྱུར་པ་ལྷ་བ་པས་ནད་གསལ་དྲུངས་ལ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་འཛིན་ཞི་
 བདེར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམུལ་བ་ལྟར་སྟོང་བ་རིག་པའི་སྤྲལ་བསྐལ་གྱི་ལུས་ཀྱང་
 མེད་པས་གཟུགས་མེད་དང་། ཚུ་གཅིག་ཞི་བདེའི་བསམ་གཏུན་གྱི་ཚུ་བོས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་
 རྒྱུར་རིག་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་དང་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཆར་གནས་པས། སྟོང་པ་ལྟར་སྣང་གི་
 ལུས་སམ་སྟོང་རིག་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱ། འདི་ནི་ཐུན་མིན་སྤྲལ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་
 པའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་སྟེ། རྗོ་རྗོ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་གཞི་གཏུག་མའི་སྐོ་གསུམ་པོ་རྣམ་ཡང་
 འབྲུལ་མི་ཤེས་ལ། དེའི་སྟོང་གི་བག་ཆགས་སྤྱི་བའང་འཕོ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཐའ་སྤྲལ་མ་གྱུ་བ་
 བར་དུ་མི་ལྡོག་པས་གཟུགས་མེད་ལའང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ལུས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཐེག་ཚེན་

གྱི་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ས་བསྐྱོར་བ་དང་། སྟོང་
 གསུམ་དང་ཡུག་གི་དཔེའི་སྐབས་སུ། གཟུགས་མེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་
 གཟུགས་མེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་བདེ་
 གྲག་ཏུ་འཆད་ཅུས་སོ། །ཁམས་གསུམ་བརྟེན་མར་གནས་པ་ལུགས་འདྲིར་མ་ཟེན་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །**གསུམ་པ་ནི།** དེ་ལྟར་རྟེན་སྟོང་རིག་གི་ལུས་
 དང་ནམ་མཁའ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ས་གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་ས་
 དང་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། གནས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང་ཡུལ་ལུ་སོགས་པ་ཡིན་
 པར་གྲགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་རང་གི་མཚོན་ཉིད་པོ་ལྟར་དུ་སྟངས་ཅུས་པ་ཡིན་ན། དེ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་ན་གཟུགས་དང་གནས་དངོས་སུ་སྟངས་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་
 པར་བསྟན་པས་གཟུགས་ཡོད་དགོས་ན་མིང་བཞི་ཡི་སྤང་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་
 པས་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། གཟུགས་སྤང་འདི་ལ་སེམས་རྒྱུད་བརྟེན་ནས་གོན་པར་འདོད་པ་
 བཞིན་གཟུགས་མེད་པ་མིང་བཞིའི་སྤང་བོ་ལ་སེམས་རྒྱུད་བརྟེན་པར་འདོད་པས་སོ། །ནམ་
 མཁའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་གནས་དེར་འགྱུར་ན། གཟུགས་མེད་གང་དུ་གྱི་བ་
 བ། །དེར་ནི་མིང་བཞིའི་སྤང་བོ་གནས། །ཞེས་གང་དུ་གྱི་ས་དེ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའང་
 དེ་དང་ཅུས་མི་མཚུངས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་དུ་འགོ་བའི་ནམ་མཁའི་རིམ་
 པ་དེར་ངང་གིས་གནས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་ན་ལྟུང་ལྟུང་
 རྒྱུ་སྟེར་རུ་བ་ཏུ་བཤད་དེ། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་མཚོག་གི་རྒྱུད་དང་། བི་མ་ལས་
 མཛད་པའི་མུ་ཉིག་སྤང་བའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། བདུའི་བསྟན་པའི་སྟོག་གིང་ལས་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལེགས་བཤད་དམ་པའི་སྤུལ་དུ་འདྲི་རྩུངས་གིག་ཅེས་གདམས་
 པའོ། །**ཤེས་པ་** དེ་ནས་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་བསམ་
 གཏུན་བཞི་དང་དགེ་བ་བརྟུ་སྟོད་འབྲས་ཀྱིས། གདོས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པའི་འོད་

གྱི་ལྷུས་ལ་སེམས་གྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས། ཚ་གྲངས་བཀའ་སྒྲོམ་འཛེགས་རྒྱུད་སོགས་མེད་
པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བུ་ཉིན་མཚན་རིས་སུ་མེད་པར་དུས་འདའ་བས་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་སྒྲི་
མཚེད་གྱི་འོག་དག་ནས་དཔག་ཚད་སྟོང་སྟོང་གྲག་ཉི་ཤུ་གཞལ་བ་ན། རིན་ཚེན་འཚིང་བུ་རྣམ་
པར་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་མཁའ་ལ། གོང་མ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་མར་ཐིགས་
པའི་ཚུལ་དུ་ལྷུང་བ་ལས་མཚེད་པ་ཞེས་ཉིང་འཛིན་གོང་མ་ལས་དགས་པའི་དོན་བཟུང་བའི་
འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལས་སྒྲུང་བ་འོད་གསལ་དུངས་པའི་གཟུགས་མི་ནང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་
ཞིང་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉིང་འཛིན་སྒྲོན་མེད་འཕགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། གནས་
གཞན་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱིར་གྲུང་པ་ས་འོག་མེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་གནས་པའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱང་། ལུས་བོངས་གྱི་ཚད་དཔག་ཚད་མི་དང་དུག་སྟོང་ལ། ཚེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་བར་
གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ་མི་དུག་སྟོང་བྱུང་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིན་ཚེན་མཐོན་མཐིང་སྒྲུས་པའི་
རྣམ་མཁའ་ལ། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔག་
ཚད་ནི་བརྒྱུད་སྟོང་ལ་ཚེ་ཡང་བར་བསྐལ་གྱི་གྲངས་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཚེན་རྣམས་མཛེས་
ཞེས་བྱའི་རྣམ་མཁའ་ལ། གོང་མ་ལས་མཚེད་པ་ལུས་སེམས་ཉེར་ཞིའི་བདེ་བ་གྲོལ་པ་
དང་ལྡན་པས་གྲོལ་སྒྲུང་བའི་ལྷ་སྟེ། ལུས་བོངས་དཔག་ཚད་བཞི་སྟོང་གསལ་བ་ལས།
ཚེ་ཡང་བར་བསྐལ་དེ་སྟེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རིན་ཚེན་ཟེ་བ་སྒྲུག་གྱི་ཞེས་བྱའི་རྣམ་མཁའ་
ལ། ལུས་སེམས་ལ་འདོད་གདུང་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་གདུང་བ་སྟོང་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་གི་
ལུས་ལ་ཚེ་ཡང་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཚེན་གྲེལ་གྱི་ཁང་བུ་བཅུགས་པའི་རྣམ་
མཁའ་ལ། སྒྲུང་བས་ཉེ་གོང་མ་ལས་ལུས་བོངས་རྒྱུང་བས་མི་ཚེ་བ་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔག་
ཚད་སྟོང་དང་ཚེ་ཡང་བར་བསྐལ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སོ་སྒྲིའི་གནས་རྣམས་
ནི། རིན་ཚེན་དབ་མཛེས་རྣམ་པར་བརྟལ་བའི་རྣམ་མཁའ་ལ་སོ་སྒྲིའི་བསོད་ནམས་ཚ

མཐུན་གྱི་དགོ་འབྲས་ཆེ་བས་འབྲས་བུ་ཆེའི་ལྷ་དཔལ་ཚད་ལྷ་བརྒྱའི་ལུས་དང་། ཚེ་ཡང་
 བར་གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཀ་ལི་མདོག་མངོས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་
 ཚད་མེད་བཞིའི་བསོད་ནམས་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱེས་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་ལུས་བོངས་
 དཔལ་ཚད་ནི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བར་བསྐལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཚེ་ཐུབ་པོ། །རིན་ཆེན་སྐྱེན་
 ཚོགས་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། སྐྱེན་མེད་པའི་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་དང་འབྲ་བས་སྐྱེན་
 མེད་ལྷ་སྟེ་ཉི་མའི་ལུས་བོངས་དཔལ་ཚད་ནི་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་ལྷ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 ཚོའོ། །རིན་ཆེན་འོད་རྣམ་པར་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱའི་ནམ་མཁའ་ལ། དགོ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་
 པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པའི་མིར་དགོ་རྒྱས་ཏེ་དཔལ་ཚད་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་ལུས་དང་ཚེ་ཡི་
 ཚད་ཀྱང་བར་བསྐལ་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཨི་རྒྱ་ནི་ལའི་ནམ་མཁའ་ལ། དགོ་རྩ་འབྲིང་དུ་
 སྐྱེད་པ་ཚད་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བས་ཚད་མེད་དགོའི་ལྷ་སྟེ་ལུས་བོངས་དཔལ་ཚད་
 འི་སྐུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བར་བསྐལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཚོའོ། །རིན་ཆེན་པེ་ཏར་གི་ལིང་གིས་སྐྱེས་པའི་
 འམ་མཁའ་ལ། གོང་མའི་ལས་དགོ་རྩ་ཚུང་བས་དགོ་རྩ་སྟེ་དཔལ་ཚད་བུ་དུག་གི་ལུས་དང་
 བར་བསྐལ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཚོའོ། །རིན་ཆེན་གྱི་ཀྱ་ཏུའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁདོག་དང་འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བས་འོད་གསལ་ཏེ་དཔལ་ཚད་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུས་བོངས་དང་ཚེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྷན་ཏེ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་དོ། །རིན་ཆེན་གོ་གོ་རུས་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། ལུས་
 ལ་འོད་ཚད་མེད་ཡོད་པས་ཚད་མེད་འོད་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་དཔལ་ཚད་བཞི་པའི་ལུས་དང་ཚེ་ཡང་བར་
 གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཆེན་དཔལ་བའི་འོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ། གོང་མ་བས་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཚུང་བས་འོད་ཚུང་སྟེ་དཔལ་ཚད་གཉིས་ཙམ་གྱི་ལུས་དང་ཚེ་ཡང་བར་བསྐལ་དེ་མཚུངས་
 མོ། །རིན་ཆེན་གོ་རུ་རྩ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ། འདོད་པའི་སྐྱོན་དག་པས་ཚངས་ལ་འོག་མ་
 ལས་ལུས་ཆེ་བས་ཚངས་ཆེན་ཏེ་ལུས་བོངས་དཔལ་ཚད་སྟེད་དང་གཉིས་པ། ཚེ་ཡང་བར་
 གྱི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དོ། །རིན་ཆེན་ས་མི་ཀ་ལི་ནམ་མཁའ་ལ། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་

མདུན་ན་འདོན་བྱེད་པས་ཚད་ས་པ་ཀུན་འཁོར་ཏེ་དཔལ་ཚད་གཅིག་གི་ལུས་དང་ཚེ་ཡང་
 བར་བསྐལ་གཅིག་གོ། འི་ཚེན་པེ་ཏེ་ཀ་ཡི་ནམ་མཁའ་ལ། སྲིག་པ་སྤངས་ཏེ་ཚད་མེད་
 བཞི་ལ་གནས་པས་ཚད་ས་རིས་ཏེ་དཔལ་ཚད་བྱེད་གི་ལུས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་ཉིས་སྤོང་དང་བར་
 བསྐལ་བྱེད་གི་ཚེའོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ཁམས་རྣམས་གི་ཚེ་ཚད་བར་བསྐལ་ཁོ་ནའི་དབང་
 དུ་མཛད་པ་འདི་གཞན་དང་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་། སྲིར་གནས་རིས་རྣམས་གི་ཚེ་ཚད་མི་འདྲ་བ་
 ལྟ་ཚོགས་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། གནས་གི་ཚད་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་མདོ་རྒྱུད་སོ་སོར་
 གསུངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་མི་འབྲད་པར་མི་བསམ་སྟེ། འགྲུལ་
 ཅུང་ལས། གང་གི་སྲིར་འདི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་སྲིར་ཐེག་པ་གཞན་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནས་དུ་ཡང་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །
 ཐོག་མར་གཟུགས་མེད་ནས་འོག་མིན་དུ་མཚེད་པ་སོགས་འདི་ལ་འཕགས་པ་འོག་སར་ལྷུང་
 བ་མི་སྲིད་པས་ཐེག་དམན་ལྟར་ན་མི་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་ཚེན་གི་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་རྣམས་
 གནས་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་སྟེ་བ་ལེན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཁམས་
 གི་ལྟ་དེ་དག་རང་རང་གི་གཞུལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་རྩུས་ཏེ་སྟེན་པས་པ་དང་མ་མེད་པ་
 དང་དབང་པོ་ཀུན་རྫོགས་དང་པོ་ནས་གོས་དང་བཅས་སྟེ་བ་དང་། ཏིང་པེ་འཛིན་གི་ཟུ་
 ལ་སྟོད་པས་ཁམས་ཟུ་གིས་མི་འཚོ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ཡོན་ཏུན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 ཉིད་དེ། གཞན་ཡང་འདོད་ཁམས་ལྟ་བུའི་སྟུག་བསྐལ་དང་། རྣམ་ཏོག་རགས་པ་མདོན་གྱི་
 ཁོ་བ་སོགས་མེད་དེ་ཞི་གནས་གིས་བརྟན་པའི་སྲིར་འོ། །དེ་དག་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་
 བཞི་སྲིར་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཞིང་
 སྲིབ་པ་དང་བཅས་པས་འཚི་འཕོ་དང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་སྲིར་གནས་ངན་ལེན་གི་
 སྟུག་བསྐལ་ཡོད་ལ། ཁམས་གོང་མའི་ཏིང་འཛིན་གི་ཚོར་བདེ་ལ་ཚགས་པ་དེ་དག་ལ་སྲིད་
 པའི་འདོད་ཚགས་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འདོད་ཁམས་ལ། མཐོ་རིས་དང་། རབ་སོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷ་དང་མི
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞང་བྱུང་ལྷ་མིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་
 གཉིས། དང་པོ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ལྷ་ཡི་རིགས་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ཉམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་དང་། སལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་སོ་
 སོའི་བྱེ་བྲག་དང་། གནས་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་འགའ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 གནས་རིས་བཞི་ཡོད་པའི་གོང་མ་དེ་ནི་ཚངས་རིས་ནས་འོག་ཏུ་གཞལ་བ་ན་ཡོད་དེ། དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་རིན་ཆེན་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། གཞན་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་
 འོངས་སྐྱོད་ལ་དབང་བྱེད་པས་སམ། སྐྱུལ་བའི་རྗེས་རང་གིས་སྐྱུལ་ཡང་གཞན་ཏུ་སྦྱང་བའི་
 འབྲོར་པར་གྱུར་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱུད་གྲགས་སྦྱེད་དང་གཉིས་གྱི་ལྷས་
 ཏེ་གཞུ་འདོམ་སྦྱེད་དང་བརྒྱན་བརྒྱའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཚོ་ཚད་མིའི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་བྱི་དང་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དེའི་
 འོག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་མཐོང་མཛོད་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། རང་
 གིས་སྐྱུལ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འོངས་སྐྱོད་ཡོད་པས་འཕྲུལ་དགའ་བ་སྟེ་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་
 དང་བཞི་ཆའི་ལྷས་ཏེ། དེ་གཞུ་འདོམ་ཏུ་བྱས་ན་ལྷ་བརྒྱ་དྲུ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་འོ། །
 ཚོ་ཚད་མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་གི་བུ་དྲུ་
 གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་མིག་མཛོད་ཞེས་པས་བརྒྱན་པའི་
 ཉམ་མཁའ་ལ། དགའ་ལྷན་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་དང་འོངས་སྐྱོད་གཉིས་
 ཀའི་དགའ་བུ་དང་ལྷན་པ་ཅུན་ཏེ། བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་རེ་ཉག་པར་
 བཞུགས་པའི་གནས། རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གི་ལྷས་ཡིན་པས་གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ། མི་ལོ་
 བཞི་བརྒྱ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་རྟེན་ཐུབ་པའོ། །དེའི་འོག་
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡིད་འཕྱུར་བ་ཞེས་པས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་

འཐབ་ཚུད་དང་བྲལ་བས་འཐབ་བྲལ་ལམ་ལྷ་ཁྱེད་ཕོ་མོ་གཉིས་པར་ན་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེ་
 བས་མཚེ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལུས་བོངས་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་གསུམ་
 སྟེ་གཞུ་འདོམ་སུམ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་ལྟེ། ལྷི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པ་
 ཡི་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་གི་བར་སྟེད་དུ་གནས་པའོ། །**ལག་ཉིས་པ།** དེ་ལྟར་འདོད་ལྟའི་
 ལོངས་སྟོད་ནི་ཡུན་སུམ་ཚོགས་ཏེ། བདུད་ཚིའི་ཁ་ཟས་དང་བཏུང་བ་ལྟའི་གོས་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་གང་འདོད་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོད་པའོ། །གཙོ་བོར་
 བེ་ལམས་གྱི་ཟས་དང་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པས། ཕོ་མོ་འདོད་པ་སྟོད་པ་ལོངས་གཞན་
 འཕྲུལ་ནས་ཤིང་པ་བཞིན། གཞན་འཕྲུལ་ལ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་དེ་
 བཞིན་དུ་འཕྲུལ་དགར་དགོད་པས་དང་དགའ་ལྡན་ན་ཕན་ཚུན་ལུག་བཅུང་གིས་ཤིག་པས་
 དང་མཚེ་མ་ན་གཉིས་གཉིས་ཕན་ཚུན་འབྲུད་པས་ཚིམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ཤིང་བཞིན་གཞན་
 འཕྲུལ་ན་གཅིག་དང་འཕྲུལ་དགར་གཉིས་དང་དགའ་ལྡན་ན་གསུམ་དང་མཚེ་མར་བཞིར་
 ལྷན་པ་ཉིད་དེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་མན་ཆད་ན་བཞི་ག་ཡོད་པའོ། །ལྟའི་སུ་སུ་མོ་དེ་དག་
 བཅོལ་བའང་པང་ནས་གོས་མེད་པར་གཅེར་བུར་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྟེ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་
 རྱེད་ལ་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ན་ཚོད་ནས་བརྒྱུད་ལོ་ལྟའི་བར་ཤིང་བཞིན་ཏེ། འཕྲུལ་
 དགའ་བ་ལོ་དགུ་པ། དགའ་ལྡན་པ་བརྒྱད་པ། འཐབ་བྲལ་བ་བདུན་པ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 པ་དུག་པ། རྒྱལ་ཚེན་བཞི་ལོ་ལྷ་པའི་ཚད་དེ་དེ་ཡང་འཇམ་གྱིར་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་གྱི་
 བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་ན་ཚོད་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །**ལག་ཉིས་པ་ས་ལ་བཞེན་པ་ལ།** ཅུ་
 གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚེན་ཤིས་བཞི་གཉིས། དང་པོ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡོངས་འདུ་
 ས་བརྟོལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྟེ་གཞི་ལ། སྤང་འབར་ལ་སོགས་པ་གནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 གྱི་དབང་བོར་གྱུར་པས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་སྟེ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་ཆ་གཉིས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྟེ་བཅུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་། ཚེ་ཚད་ལྷི་ཡི་ལོ་བརྒྱལ་ཞག་

གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་སྟོང་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རབ་རིན་ཆེན་སྣ་
བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་བང་རིམ་ལ་ཅུ་གསུམ་ལས་མཆད་པའི་ལྷ། རྗེ་རིས་བཞིའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྒྱུད་གྲགས་བཞི་ཆའི་ལུས་ཏེ་གཞུ་འདོམ་བརྒྱ་
དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟོ། །ཆོ་ཚད་མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱལ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་
བར་དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་མིན་ནི། དེའི་འོག་རི་རབ་ཁོང་གསེང་ལ་གནས་
པའི་ལྷ་མིན་ནི་སྤར་ལྷའི་རིགས་མ་རུངས་པ་འགའ་ལས་ཆད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལུང་འུང་རིགས་
ནི་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཆོ་དཔལ་ལྷ་ཡི་རིགས་ནི་དཔལ་དང་སྐལ་བ་བཟང་ལ་རང་ཚུལ་
དག་བསཛོལ་ལ་དགའ་བ་དང་། རྟོགས་ཆེན་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་རིགས་འབྱོར་བ་དང་མཐུད་པལ་
རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་དང་། རུབ་འཕྲུར་བདུད་གྱི་རིགས་ནག་སྟོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། གསོད་
བྱེད་སྟོན་པོའི་རིགས་སེམས་ཅན་ལ་འཚོ་ཞིང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་ཡི་དུགས་དང་སྟོགས་མཐུན་
པ་དང་། གདུག་པ་སྐྱེ་ཡི་རིགས་སྟེ་ལུས་ལོངས་སྟོན་དང་བདེ་སྐྱབས་འདྲེས་མར་སྟོན་ཅིང་
ལྷན་པར་གནས་པ་སྟེ་འགྲོ་བའང་དེ་སྟེ་རང་རང་སོ་སོའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན། །ཁ་ཅིག་གིས་
ལྷ་དང་དུད་འགོ་གཉིས་སུ་བསྟུན་པར་བཤད། ལུས་དང་ཆོ་ཡང་མ་དེས་ཏེ་སྣ་ཚོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་ལ། གླིང་བཞི་སྦྱིར་ཆགས་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་འཛམ་གླིང་ཆགས་ཚུལ་
གཉིས། དང་པོ། རྩོན་གྱི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་ལས་
མཆད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས་དགའ་ལྷན་ནས་ལྷའི་བྱ་གཉིས་པ་དྲུ་ལས་བརྒྱས་
ཏེ་སྦྱིས་པ། ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་རབ་ཏུ་སྤང་བྱེད་དང་ལྷ་བའི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་འཛམ་
གླིང་དུ་འོངས་པ་ལས་མཆད་པར་བཤད་དེ། འདི་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་
འདིའི་མིང་ལ་དགའ་ལྷན་བརྟེན་པ་ཞེས་གྲགས། དེ་ཡང་མི་མེད་པས་ལྷ་དང་མི་ཞེས་
སོ་སོར་སྟེ་བ་མེད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་འཛམ་གླིང་དུ་མི་ཆགས་ནས་རིང་ཞིག་གནས་
པ་ལས་གཉིས་སོགས་མང་དུ་མཆད་ཅིང་འོད་དང་ཟངས་ལས་བསོད་ནམས་བགས་གྱིས་

གྲི་བ་ན། ཤར་ལུས་འཕགས་སུ་གོང་མའི་ལྷ་ལས་གཅིག་འོང་བའི་འོག་ཏུ་མི་ལལ་རྒྱས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་གྲིས་མཆེད། ཉེ་ནས་རྒྱ་མི་རྣམས་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ལས་མཆེད་ཅིང་།
 ཉེ་ལས་བ་སྐྱང་སྐྱོད་པ་འང་ལྷ་ལས་ཉེ་བར་མཆེད་ནས་མང་དུ་འཕེལ་ཉེ་སོ་སོའི་གྲིང་ཐུབ་
 གྱི་མི་ཡང་མཆེད་དོ། གྲིང་དེ་དག་གི་མའི་ལུས་བོངས་ཀྱང་། འཛམ་གྲིང་གི་ལུས་ཚད་ཆེ་
 ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་ནས་བཟུང་བརྒྱད་ཁྲི་ཡན་ཆད་དུ་རང་སྐྱུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། །
 རྒྱས་ནས་རིམ་གྲིས་གྲི་བས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་སྐྱུ་བཞི་དང་ད་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བཞི་པའི་
 དུས་ན་ཐུད་དང་བཞི་པ་ཉིད། དེ་མཐར་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་རེ་ཐུང་དུ་བྱིའོ། །ཤར་ལུས་
 འཕགས་ཀྱི་མི་རྣམས་རང་སྐྱུ་བརྒྱད་པ་སྟེ། ཆེ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཐུབ་པ་ལོ། །ལུབ་
 པ་སྐྱང་སྐྱོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལུས་རང་སྐྱུ་བཅུ་དུག་པ་ཆེ་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་། ཐུང་སྐྱུ་མི་རྣམས་པ་
 ཆེ་ཆེད་ལོ་སྟོང་སྟེ། ལུས་རང་སྐྱུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དེས་པ་ཡིན་ཉེ་སྐྱི་མ་འདི་ལ་དུས་མ་ཡིན་
 པར་འཆི་བའང་མི་འབྱུང་དོ། །འདིར་རང་སྐྱུ་ཞེས་པ་གཟུགས་མཐའ་བཤད་པའི་སྐབས་
 བས་ཐུང་བའི་སྐྱུ་ཚད་རང་དེ་ཡིན་གྱི། སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་
 པོ་རྒྱས་ཉེ་རྒྱས་ནས་ཆགས་རྒྱལ་དང་། མཐར་སྐྱེ་གནས་ལྷག་མ་རིམ་གྲིས་ཐུང་རྒྱལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་གྲིང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོ་དོན་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ། ཁྱད་པར་འཛམ་གྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཆགས་རྒྱལ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་ལས་
 བསོད་ནམས་རྒྱུ་དུ་ཞིག་གྲིང་འདིར་འོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་གཅིག་དེ་བཞིན་དུ་ཐུང་བས།
 དེ་ལ་དགའ་ནས་སྐྱེ་ཞེས་མདོན་པར་བརྗོད་པའམ་བོས་ཉེ་དེ་ནས་སྐར་ལྷ་ར་མང་ཞིག་མཆེད་
 དོ། །དེ་ཀུན་ཀྱང་རྒྱ་འབྲུལ་གྲིས་མཐའ་ལ་འགྲོ་ཞིང་གཟུགས་མཛོས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ལ་
 དོག་གསལ་ལ་འོང་དང་བཅས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་དགའ་བདེའི་ཟུས་ལ་སྐྱོད་པ། ཆེ་ལོ་དཔག་
 མེད་ཐུབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱི་མེད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ལྷ་དང་འགྲུག་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཆེ་བསྐྱུ་
 པ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་གོང་སོགས་སོ་སོ་བ་མེད་པས་ས་གཞི་ཁོད་མཉམ་ཞིང་མཛོས་

དུ་སྟེ། ཉེ་ཟླ་གཟའ་སྐར་དང་དུས་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་རིགས་
 སོ་སོ་བ་མེད་པས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉེ་སྐྱེས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དེ་དག་སྦྱི་མིང་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ནས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་མཁའ་དབྱིངས་ཉེ་ནས་མཁའ་ལུས་མི་
 ཉིད་སྐྱེད་རོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་བདུན་གྲགས་པས་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་བདག་ཅག་ནི་མིའོ་ཞེས་
 གྲགས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་ཆེ་དང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱང་གྲི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཆུང་། ཉེན་
 མོངས་མདོན་གྱི་དུང་ལུང་སྐྱ་ཉེ་སྟེ། འདི་དུས་སྲིད་གཞན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱང་
 མཆོད་པ་ཡིན་ལོ། །**ཀའི་སྐུ་ལ།** འཛམ་བུ་སྲིད་ཞེས་མིང་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡང་། ཡུལ་
 དབུས་རྩོ་རྩེ་གདན་ནས་བྱུང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གདས་རིའི་རྒྱལ་པོ་ཉེ་སེ་ཡོད་
 ལ་དེའི་བྱུང་ན་རི་སྐོས་དང་ལྷན། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་སྲིད་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པ་གནས་པའི་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། དབྱིབས་སྐྱ་བཞི་ཚུ་ཞེད་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་
 ཚུ་ཡིས་གང་བཤོ། །འདིའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་མིའི་ཚུ་ཡིན་པས་ལྷའི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ།
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། གཙང་ལ་འཇམ་དང་དག་པ་དང་། །དྲངས་དང་བསིལ་དང་རྟོག་
 པ་མེད། །འཕུངས་ན་ལྷོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགྱིན་པ་ལ་ཡང་བྱམས་པ་སྟེ། །འདི་དག་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟན་ཚུ། །ཞེས་སོ། །མཚོ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཁ་འབབ་ཀྱི་ཚུ་བེ་བྲག་གཟུགས་
 བ་དད་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཁ་ལས་འབབ་པའི་ཚུ། བར་ཕྱོགས་སྲིད་པོ་ཆེའི་ཁ་ནས་གྲུ་ལྷོ་
 ལྷ་མཚོ་ག་གི་ཁ་ནས་སྐྱུ། ལུ་ཏྲ་མཚོ་ག་གི་ཁ་ནས་པ་ལྷ། བྱང་སེང་གའི་ཁ་ནས་སྐྱ་ཏུ་འཇམ།
 གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། བར་ཏྲ་མཚོ་ག་གི་ཁ་ནས་ལོ་ཉེ་ཏ་དུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་པ། ལྷོ་སྲིད་
 པོའི་ཁ་ནས་གྲུ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་པ། ལུ་བ་མ་བྱའི་ཁ་ནས་སྐྱུ་རིན་ཆེན་སྐྱ་ཚོགས་
 ཀྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་པ། བྱང་སེང་གའི་ཁ་ནས་པ་ལྷ་རྩོ་རྩེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་པར་བཤད་དེ་གང་ལྟར་
 ཡང་མི་འགལ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དོས་མཚོ་ལ་ལན་བདུན་གཡས་སུ་བསྐྱོད་བ་ཞེས་
 སྦྱིད་རྒྱ་མཚོ་ལ་མ་བསྐྱེབས་པར་འཕྱོགས་བདུན་ལ་སྟོན་དག་ཏུ་བཟོད་ནས། ལུང་ཆེན་བ་དད་

ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བྲུག་ལྷ་བརྒྱུའི་ལམ་ལྷོ་ཏེ་དེར་བབས་ནས་འདྲེས་ཀྱང་ཚེར་སོང་བ་མི་མངོན་
 པ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་རང་གི་སྤོགས་གྱི་སྤོགས་བཞིའི་མཐའའི་རྒྱ་མཚོར་རང་གིས་
 འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོ་མ་པམ་པ་དེའི་གཡས་འགམ་དུ་ཤིང་རྩྭ་བྱི་ཀླའི་སྤོང་བོ་ལུས།
 ཤིང་ཏྲོག་མཚོར་ལྷུང་བ་རྒྱུའི་རྒྱུན་ལས་གསེར་དུ་གྱུར་པ་ནི། གསེར་གཞན་པལ་པ་ལུན་
 གུངས་བརྒྱ་དུག་བཞུས་པའི་གསེར་ཞུན་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཛུམ་བུའི་ཤིང་གིས་
 སྤིང་འདི་བརྒྱན་པའི་སྤིང་མིང་དེ་སྤྲོད་དུ་གྲགས་སོ། །ཤེས་པ་སྤྱི་གནས་ལྷག་མ་འི་མ་གྱིས་
 བྱུང་རྒྱུ་ལོ། དེ་ནས་མི་རྣམས་དགའ་བདེས་གཡེངས་པར་གྱུར་པས་བསོད་ནམས་གསུང་
 དུ་མི་སོགས་པས་བགས་གྱིས་ཟད་ནས། ཚེ་ལོ་བྱེ་བ་དག་ཐུབ་པ་ན་མི་རྣམས་སྦོང་སྦྱེས་
 ཏྲུ་། ཀྱན་ཀྱང་འབྱུང་བཞིའི་རྣམས་ཐུབ་དུངས་པ་འོད་ལཱའི་སྦོང་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། ལུས་གྱི་
 འོད་རློ་འདོམ་བདུན་ཡོད་ལ། གང་བསམ་སུང་ལས་གྱི་རྒྱུ་གིས་མཐའ་ལ་འགྲོ་བ། ཟས་
 སྲུ་འབྱུང་བའི་དུངས་མ་ཟེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་དགོ་བཅུ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་སྦོན་
 ལས་གྱིས་ཚེ་ལོ་བགས་གྱིས་བྱི་ནས་ས་ཡ་དུག་འབྱུམ་ཐུབ་པ་ན། ལུས་གྱི་འོད་ཀྱང་བྱི་ནས་
 མདུའ་གང་ཙམ་དང་། འདིའི་དུས་སུ་དོད་དང་རྒྱན་གཤེར་ཙམ་ལས་སྦྱེ་བ་སྟེ། འདོད་
 འཛོའི་བོ་ལས་ནམ་འདོད་པ་ན་བདུན་ཅི་ལྟ་བུའོ་ཞེ་འབྱུང་བས་ལུས་གསོ་བའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་
 དང་འགོ་འདོད་པ་ན་མཉམ་དུ་ཅུང་ཤེས་གྱི་རྟུ་མཚོག་མེ་ཡང་མི་དེ་སྦྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་གྱུང་
 རོ་། །དེ་ནས་ཀྱང་མི་རྣམས་འདོད་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་ནས་ཚེ་དཔལ་འབྱོར་བའདུ་
 མི་མ་གྱིས་བྱི་བར་གྱུར་ཏེ་ཚེ་ལོ་དགའ་ཁྲི་བར་གྱུར་པ་ན། སྤྲུམ་ཡང་མི་མེ་སྦྱེ་བ་ན་དཔག་
 བསམ་གྱི་ཤིང་མེ་ཡང་མཉམ་དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལས་འདོད་པ་འབྱུང་སྟེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་དྲི་
 རོ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དག་ཟེ་ཞིང་ལོ་མ་གྲོས་སུ་གྱུ་ན། དེའི་ཚོ་སོ་མོའི་མཚན་མ་འི་མ་དོད་
 ལ། སྤུན་རྒྱུན་མཐོང་བ་དང་རེག་ན་བདེ་བ་འབྱུང་སྟེ་གཏི་མུག་བག་ཉལ་ལངས་པ་ལས་
 འདོད་ཚགས་བག་ལ་ཉལ་དངོས་སུ་ལངས་སུ་ཉེ་བའི་དུས་སོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་ཕོ་མོའི་

དབང་པོའི་སྐྱོལ་དོད་དེ་འབྲུང་འབྲུང་པོ་དང་ཤོད་བྱ་ཙམ་ཞིག་ལས་དངོས་སུ་ནི་མེད་ཅིང་།
 དེ་དག་ཕན་ཚུན་བལྟས་པས་དེག་པའི་འདོད་ཆགས་བྱུང་། འདིའི་དུས་སུང་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་
 དོག་བག་ལ་ཉལ་ལངས་ཤིང་། ཞེས་དང་བག་ཉལ་ལངས་པས་ཤིང་དེ་བཅུད་པ་ལས་འདོད་
 འབྱུང་གི་ལྡོན་ཤིང་དེ་ཡང་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱང་བགས་ཀྱིས་
 གྲི་བ་ཡིས་ལོངས་སྤོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་རྒྱབ་ནས། སྤོབ་བསྐལ་པ་ཆགས་རྗེའི་ཚུའི་རྒྱན་བབ་པས་མཚོ་
 གླིང་ཐམས་ཅད་གང་བའི་སྤོང་དུ་འོ་སྤྱིས་བཞིན་ཆགས་པས་ས་བཅུད་ཅེས་སྤྱང་ཅིའི་རོ་
 དང་འདྲ་ཞིང་མར་གསར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་སུའི་ས་ཡི་བཅུད་ཟེ་ཞིང་། པོ་མོ་ཕན་ཚུན་དགོད་
 པས་ཚེས་པའི་འདོད་ཆགས་བྱུང་། ཁ་ཟས་རགས་པའི་རྒྱ་དེས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་གཏེ་
 ལྷག་གི་དབང་གིས་ལྷན་པ་བྱུང་། དེའི་ཚེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས། ཉི་ཟླ་དང་གཟའ་སྐར་
 ཡང་བྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་ལ་སོགས་པ་དུས་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་ཡོད་པར་
 གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོག་མངོན་གྱུར་སྤྱེས་པས་སྤྱང་གི་ས་བཅུད་ཀྱང་རྒྱབ་
 བས་དེམ་པ་བཞིན་དུ་ས་ཡི་ཞག་ཁ་དོག་དོང་གའི་མེ་ཏོག་ལྷར་དམར་བ་འོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐལ་
 བ་ལྷ་སྤྱུང་བ་ལ་ལོངས་སྤོད་པ་དང་ནི། དེ་ཡང་རྒྱབ་ནས་སྤྱུ་གུའི་ཚལ་མདོག་སེར་ནང་
 བརྒྱས་ན་ནང་སྤྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱབ་ནས་ཡང་མ་ཚོས་ཤིང་མ་བཅུབ་པར་རང་སྤྱེས་པ་
 ལུབ་མ་མེད་པའི་འབྲས་ས་ལུ་གཙང་མ་ནང་བརྒྱས་ན་རྒྱབ་སྤྱེ་བ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱས་པའི་ཟུམ་
 དེས་བཤུང་གཅིའི་ལམ་དང་ནི་པོ་མོའི་དབང་པོ་འདྲ་ལེགས་པར་དོད་པར་གྱུར་པས་དེ་སྤྱིས་
 རྱིར་རས་བལ་ཐགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱད་གཡོགས་བྱུང་། དེའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པས་འབྱུང་
 ཅིང་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་བྱུང་སྤྱེ་སྤྱེམ་པར་ཡང་གྱུར་ཏེ་མངལ་སྤྱེས་བྱུང་།
 འབྲིག་པ་ལ་རོ་ཚེའི་དབང་གིས་དེ་སྤྱད་རྱིར་འཇག་མའི་བྱིམ་ཡང་བྱུང་བ་སྤྱེ། དེ་དུག་
 ཡན་ཚད་དགོ་བ་བཅུ་ལ་ངང་གིས་རྫོགས་པར་སྤྱད་པས་བསྐལ་བ་ལྷོགས་ལྷན་ནོ། །དེ་
 ནས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན་ལེ་ལོས་བསོག་འཇོག་བྱས་པ་ཡིས་འབྲས་ལ་སྤྱབ་ལྷན་ཡོད་ཅིང་།

བརྟམ་པ་འདྲ་མཛོན་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་འབྲས་ཞིང་རྣམས་སོ་སོར་བགོས་པས་ཕན་ཚུན་
 བརྒྱ་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡི་ཚེ་མི་རང་བཞིན་བཟུང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་མི་ཀུན་གྱིས་བཀུར་
 བས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཐོག་མར་བྱུང་བོ། །མི་ཕལ་
 བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འགྲུལ་ཞིག་བྱིས་ནས་བྱི་རོལ་དུ་སྤོགས་པ་ལ་བཟུང་བེ་ཞེས་གྲགས་
 གཙང་སྐྱེ་ལ་སྦྱོད་བ་བྱུང་ཞིང་། འགྲུལ་ཞིག་ནི་བྱིས་ལ་གནས་ཤིང་འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པར་
 བྱས་ཏེ་ཕ་མ་བཀུར་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གི་མིང་ཡང་རྗེ་འུ་རིགས་ཞེས་སྐྱ་གྲགས། འགྲུལ་
 ཞིག་ཚོས་མིན་ཏེ་མི་དགོ་བ་ལ་སྦྱོད་པས་དམངས་སམ་གདོལ་པའི་རིགས་ཞེས་མི་རིགས་
 རྣམ་པ་བཞིར་གྲགས་པ་འདྲ་དེ་རྣམས་བྱུང་བོ། །**ཁག་ཉིས་པ་བན་སོང་ལ། དམུལ་བའི་**
ཚགས་རྒྱལ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་ཚགས་རྒྱལ་གཉིས། དང་བོ། བན་སོང་དྲག་
 ལས་དམུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་དམུལ་བའི་བདུག་པོར་འགྲུར་
 བའི་ལས་བསལས་པས། ཐོག་མར་གཤིན་རྗེའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཡི་འཁོར་
 དུ་གྱུར་པའི་དམུལ་བའི་སྲུང་མ་རྣམས་རྗེས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དྲང་བྱི་དྲང་བྱུང་མེ་དང་མཚོན་
 ཚ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེ་བཞིན་ཚ་གང་གི་
 དམུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། མི་ཤེས་པ་དག་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་ཟེར། རོན་དམ་
 པར་མེད་ཟེར་ན་ད་ལྟའི་སྐར་བའང་མེད་པར་མཚུངས་ལ། ཐ་སྐད་དུ་མེད་ཟེར་ན། དེ་དག་
 ཀྱང་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་མི་ལམ་གྱི་སྐར་བ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེད་
 པོ་རང་གིས་ལས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མིན་ནོ། །**ཁག་ཉིས་**
པ་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་ཚགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། རང་
རང་གི་ལས་གྱིས་ཏེ་སྦོན་འདོད་ཚགས་གྱི་སྦོན་ནས་ལས་བསལས་པ་རྣམས་ཡི་དྲགས་བྱི་
དང་ནང་དང་སྦྱི་མཐུན་དང་སྦོས་ཁུར་སྦྱིབ་པ་ཅན་རྣམས་དང་། གཉི་མུག་གིས་ལས་བསལས་
པ་རྣམས་དུད་འགྲོ་སྟེ་གནས་རིས་དེ་དང་དེར་སྐྱང་སྟེ། ལུལ་དོན་ལུས་གྱི་སྐར་བ་ཐམས་

ཅད་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྣོད་བཅུད་
ཆགས་པའི་བསྐྱེལ་པའི་མཚུག་བསྐྱེལ། དེ་ལྟར་དང་པོའི་ནམ་མཁའ་རྣམ་དག་ནས་བཅུམས་
དམུལ་བ་མནར་མེད་པའི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དེ་སྤིང་གྱི་བར་སྣོད་དུ་ཆགས་
པའི་བསྐྱེལ་པ་སྟེ། སྣོད་ཆགས་པ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱེལ་པ་གཅིག་དང་ནི། བཅུད་ཆགས་པ་
ལ་བཅུད་དགུ་སྟེ་བསྐྱེལ་པས་བར་སྐྱེལ་ཉི་ཤུ་ཉིད་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་བསྐྱེལ་པ་ཡིན་
པར་ལོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཐོག་པ་ཚོན་པོའི་མན་དག་གི་བསྐྱེལ་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་
པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེལ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་
པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་གནས་པ་ལ། གང་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྩོམ་
གཞི་སྤྱི་བ་དོན་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བསྐྱེལ་བཤད་གཉིས། །དང་པོ། དེ་ནས་
གནས་པའི་བར་བསྐྱེལ་ཉི་ཤུ་བསྐྱེལ་བ་ནི། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཉིད་དེ།
དང་པོ་མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བཟུང་ནས་མཐར་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འབྲི་
བའི་ཚུལ་ཡང་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱུད་ཁྲིའི་བར་དུ་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱའི་ལོ་རྩེ་འབྲི་ལ།
བརྒྱུད་ཁྲི་ནས་བཅུ་པའི་བར་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་ནས་ལོ་རྩེ་རྩེ་འབྲི་བརྒྱུད་པ་ནི་ལ་ཐོག་རིང་
མོ་འབྲིབ་པའི་བསྐྱེལ་པའོ། །དེ་ནས་ཡར་བརྒྱུད་ཁྲིའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་བཅུ་པའི་བར་
མཐར་འབྲིབ་པ་གཉིས་ཟུང་གཅིག་གིས་ཉེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་པའི་ཚན་པ་བཅོ་
བརྒྱུད་ནི་འཕེལ་འབྲིབ་ཀྱི་བར་ལུག་ཅིས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུག་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་
དག་ན་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་རེའི་མཚམས་སུ་བཅུ་ཉི་ཤུ་བཞི་བཅུ་སོགས་སྟེ་ཚན་གྱིས་འཕེལ་
འབྲིབ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྱི་ཟུང་གཅིག་དང་ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་གི་བརྒྱུད་ཁྲི་དང་བཅུ་པའི་བར་
གྱི་འབྲིབ་རྒྱུད་གཅིག་དུས་རིང་ཐུང་མཉམ་པར་བཤད། བར་ལུག་བཅོ་བརྒྱུད་རྫོགས་པའི་
རྗེས་དེ་ནས་སྤྱིར་བཞིན་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་བར་དུ་སྟེ་ཚན་གྱིས་ཡར་སྐྱེ་སྟེ་འཕེལ་བ་དང་།

དཔག་མེད་ནས་མར་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡ་ཐོག་ལྷར་མར་འགྲིབ་པའི་ལྷག་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ཐོག་
 རིང་མོ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་སྤྱད་མཚན་དུ། དཔག་མེད་ནས་ཐོག་པའི་
 བརྒྱད་མི་པའི་དུས་སུ་གནས་པའི་མགོ་བརྩམས། བརྒྱད་མི་ནས་བཅུ་བར་ཡ་ཐོག་ བར་སྤྱད་
 བཅོ་བརྒྱད། མ་ཐོག་བཅུ་ནས་བརྒྱད་མི་བར་འཕེལ། དེ་ནས་དཔག་མེད་བར་འཕེལ་གྱང་།
 དེ་ཡན་ཚད་མ་ཐོག་ལ་མི་ཐེ་བར། འཛིག་བསྐྱལ་ལ་རྩིའི་དེ་དཔེ་ནང་མི་གསལ་མ་སྟམ། བར་སྤྱད་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡར་འཕེལ་བརྒྱད་མི་ལས་འཕེལ་མི་སྲིད་དོ་གསུངས། བར་སྤྱད་རྣམས་རྩོགས་
 རྩེས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་གཅིག་འགྲིབ་དུས་སངས་རྒྱས་མོས་པ་འབྱོན། ཁ་ཅིག་
 མ་ཐོག་ལ་བརྒྱད་མི་ལས་འཕེལ་བར་མི་འདོད་པ་ནི་མི་འབྲད་དེ། མོས་པའི་སྐྱེ་ཚེ་བརྟན་
 པ་སྤྲུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཉམ་པར་དེ་མི་རྩོགས་པའི་སྤྱིར། དེས་འཇུག་འདི་མཛོད་
 རོགས་དང་ཅུང་མི་འདྲ་ཡང་ལུགས་འདི་ལྷར་ན་སངས་རྒྱས་མོས་པའི་སྐྱེ་ཚེ་དང་མཛོད་སྤོང་
 རོགས་མདོ་ནས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྷར་འཛོག་ཅུས་པ་རོགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྤྲུ་མེད་དོ།
 དེས་ན་ཡ་ཐོག་འགྲིབ་རྒྱུ་གཅིག་སུ་བར་སྤྱད་གཅིག་ལས་ཡུན་རིང་ཞིང་། མ་ཐོག་འཕེལ་
 འགྲིབ་སྤྱད་པ་ཅན་དེ་ལས་གྱང་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་གི་ཡུན་བརྩོམས་པ་དང་།
 བར་སྤྱད་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གཅིག་ཏུ་བརྩོམས་པའི་ཡུན་མཉམ་མོ། དེ་ལྷར་ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་
 བར་སྤྱད་དང་བཅས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་བསྐྱལ་
 པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་དྲང་། གནས་
 དུས་ཀྱི་ཚེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། གང་སྟོན་
 འདི་དུག་གི་ཡར་འཕེལ་དང་མར་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། ཞེས་སོ། །
 །གཉིས་པ་ལ། འགྲིབ་ཚུལ་བཤད་པ་དྲང་། འཕེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཚེ་ལོ་བརྒྱད་
 མི་པའི་དུས་ན་འཛམ་གླིང་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་གོང་ཁྱེར་རོགས་ཀྱི་འབྲོར་པ་ཚོད་
 མེད་པ་ཡིས་སྤོང་བཞེད་བརྒྱན་པས་གོང་མན་ཚུན་བྱ་གཞུག་འཕྲུང་བས་སྟེབ་ཅུམ་འདབ་འབྲོར་

དུ་གྲང་སྟེ། ལྷ་མོ་རྣམས་ལོ་ལྷ་བརྒྱུན་ཁྲིམ་ཐབ་ལ་གཏོང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནི་ཟས་མི་ཟ་
 བ་དང་། འདོད་པས་གཟིར་བ་ཙམ་ལ་བྱེད། ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་སྦྱི་
 བོ་སྦྱིས་དང་། གསོ་སྦྱོང་འཕགས་སོགས་གསེར་དཔུལ་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
 བ་དག་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་འཕྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བས། འདོད་ལྷའི་ཡུལ་དང་འགྲན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་
 རྣམ་མི་དགོའི་དབང་གིས་མར་རིམ་པར་འགྲིབ་སྟེ་བདུན་ཁྲི་དང་དུག་ཁྲི་བ་དང་ཉི་ཁྲི་བ་
 བས་མཐར་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཆོ་དང་ལོངས་སྦྱོང་དང་མདངས་སྟོབས་དང་ཡུལ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་ནས། མཐར་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆོ་ན་མི་རྣམས་རྣམ་ཉོག་དང་ཉོན་མོངས་
 ལྷག་པར་དུ་རགས་ཤིང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བོངས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་གང་
 ཆག་གང་ལ། གོས་མེད་པས་ཉིན་འཛིན་ལྷུ་བའི་འབྲུགས་དཔུལ་ཞིང་སོངས་ལ་འཚོ་བས་
 གདུངས་པ། འབྲུ་བཟང་བོ་རྣམས་ལྷུ་སྟེ་ཞག་དུག་ལུས་སྦྱིན་པའི་བྲ་བོ་གཅིག་སུའི་ཁྱ་བས་
 དང་། གོས་སུ་སྦྱོ་ཡི་ལྷ་བ་གྱོན་ཞིང་དར་ཟབ་ལ་སོགས་པ་ལུ་བ། ལན་ཚ་གཏན་མིང་ཞོ་
 དང་ཉིལ་སོགས་ལས་མར་མི་འབྱུང་། དེའི་ཆོ་པ་མ་དང་དག་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་
 པ་མི་བཀུར་བར་སྦྱོང་ཅིང་མི་དགོ་བྱེད་པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །
 སྦྱོ་བོ་དེ་དག་ཟད་བྱེད་མཚོན་དང་ནད་དང་ལུ་གེ་གསུམ་ལས། དང་བོ་མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་
 པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། མི་རྣམས་ཡན་ཚུན་གནོད་སེམས་ཀྱིས་འབྲུགས་ཅིང་ཞོ་སྤར་བ་ལས།
 དེ་དག་ཡན་ཚུན་འཐབ་པའི་ཆོ་སོ་ལས་ཅི་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་
 ཞིང་། མི་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསང་ནས་ཐམས་ཅད་རྩོད་གོ་གནས་དཔུལ་བ་
 རྣམས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མི་དགོ་སྦྱད་པས་ལྷ་སྦྱིན་འབྲུགས་ནས་གཏོང་བའི་
 གསོར་མི་རུང་བའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་པལ་ཆེར་འཛི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མི་རྣམས་
 ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་རྣམས་སྦྱོ་གས་ཆར་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འབྲུ་གང་རྟེན་ཟ་མ་ཉོག་
 དུ་བཅུག་ནས་སྦྱང་བ་གང་ཆོ་བ་དང་། སྦྱོན་མི་གི་བའི་རུས་གོང་དཀར་བོ་བསྐྱས་ནས་འདི་

ཟས་ཟ་བའི་རུས་པའོ་ཞེས་བསྐོས་ནས་འབྱུང་བ་རུས་གོང་བ་དང་། འབྱུང་བྱེ་ཁ་རྟེན་པ་ཚུ་
 མང་པོའི་ནང་དུ་བསྐོས་ནས་འབྱུང་བྱེ་བྱུང་མས་ཉལ་པར་བྱེད་པ་བྱུང་མ་པ་སྟེ་བཀྲོས་སྐོས་གྱི་
 མེ་འབར་བས་རབ་ཏུ་གདུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཚོན་བསྐོས་ཞག་བདུན། བད་བསྐོས་ལྷ་བདུན་
 ཞག་བདུན། ལྷ་གེ་ལོ་བདུན་ལྷ་བདུན་ཞག་བདུན་དུ་འབྱུང་བས་མི་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་
 ཏོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་པའི་ས་ལས་ཚེ་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སུ་གོ། ཉི་ལུ་པ་ལ་ནད། བཅུ་པ་ལ་
 མཚོན་འབྱུང་བར་བཤད། འདི་རྣམས་བྱང་སྤིང་ལ་གཏན་མི་འབྱུང་། སྤིང་ག་ཞན་ག་ཉེས་
 ལ་འདིའི་ཚེ་བཀྲོས་པ་དང་མདོག་རན་པ་ཅུ་མ་འབྱུང་བར་བཤད་ཏོ། །**ཁག་ཉེས་པ།** དེ་
 རས་གོང་དུ་རི་ལྟར་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་ཅན་འགའ་ཞེས་ལུས་པ་རིའི་
 སྤྱུལ་སོགས་སུ་ཡིབ་ནས་ཞག་བདུན་རྩུས་འཚོ་སྦྱོར་སྤྱོད་གོང་ཁྱེད་དུ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་གཅིག་
 གིས་གཅིག་མཐོང་བ་ན་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱེས་ཏེ། ཨོ་མ་མི་གསོན་པོ་དག་མཐོང་ཞེས་
 དེ་དག་འདུས་ནས་སྤྱོད་མི་དགའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་རིགས་ནས་རང་རྒྱུད་སྤོམ་པར་བྱེད་ཅིང་།
 དེ་ནས་བྱམས་པའི་སྤྱུལ་པ་རང་ལས་གཟུགས་དང་ལང་ཚོས་འཕགས་པ་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་
 དྲིས་ནས་སོག་གཅོད་སྤངས་པས་ནད་མེད་ཅིང་མདངས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་སུ་
 དང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཚེ་ལོ་ཉི་ལུ་པ་རྒྱུར། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་པར་རེ་རེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་མི་
 བྱེད་ཡིན་སྤངས་པས་དེ་དག་གི་སུ་བུ་མོ་རྣམས་བཞི་བཅུ་པ་སྟེ་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དུ། འདོད་
 ལོག་དང་། རླུན་དང་། སྤུ་མ་དང་། དག་འབྱུང་དང་ཚོག་རྒྱུ་པ་མོ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་
 དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། ཚོམ་རྒྱུན་དང་མཐུ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལོར་
 ག་ཉེར་བ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་འདོད་པ་དང་། གཡེམ་དང་ལིངས་འདེབས་སོགས་ཚོས་མ་
 ཡིན་པའི་ལོངས་སྦྱོར་ལ་ཚགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་བུམ་ཟེའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་འཚོ་
 བ་དང་ལྡན་པ་ལོག་པའི་ཚོས་ཏེ་སྤྱི་མ་གསུམ་བསྐོས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 པའི་ལྷག་མ་དགུ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤངས་ནས། ཕ་མ་དགོས་སྤོང་བུམ་ཟེ་རྒྱན་སོགས་སུ་མི་འཛིན་

པ་སྐྱེངས་ཉེ་དེ་དག་གཙོ་བོར་གཟུང་ཞིང་བཀྲུང་བ་ཡིས། བྱ་ཚེ་རྣམས་རིམ་པར་ལོ་བརྒྱ་
དང་། ཉིས་བརྒྱ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་དང་། རྩོད་དྲུང་གླིང་། ཉིས་རྩོད་དང་། ལྷ་རྩོད་དང་། ལྷི་
དང་། ཉི་ལྷི་དང་། བཞི་ལྷི་དང་། བརྒྱད་ལྷིའི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཆོ་འཕེལ་
བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དྲང་ལོངས་སྡོད་སོགས་ཡུན་གསུམ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་ཉིས་འགྲུང་
ཀྱིས་འཕེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བར་ཁུག་གི་འཕེལ་འགྲོ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ལ་མི་རབས་བཅུ་གཉིས་
རེ་ཡོད་པ་སྟེ། ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་གཉིས་ནི་དེ་བས་རིང་བ་ཡིན་ཉེ་སྔར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གནས་དུས་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལོ། སྦྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་
གནས་པའི་དུས་ཀྱི་རིང་ལ་འཛིག་ཉེན་དུ་གྲགས་པའི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཚད་མེད་ཀྱང་འདྲོར་
བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་། ལྷ། ལྷ་མིན། མི། དུད་འགོ། ཡི་དུགས། དལུལ་བ་སྟེ་
འགོ་བ་དུག་དང་། རྩོད་། མངལ། དྲོད་གཤེད། རྩུས་སྐྱེས་ཉེ་སྐྱེ་བ་རྣམས་བཞི་དང་། ཡོངས་
བཟུང་གི་གཞི་དུག་ནི། གནས་པའི་གཞི་རྒྱུང་སོགས་འོག་གཞི། བརྟེན་པའི་གཞི་ཁང་ཁྱིམ་
སོགས་། ཟས་ཀྱི་གཞི་ཁམས་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་ལོགས་པ། བདེ་བའི་གཞི་ཟས་གོས་མལ་ཆ་
སོགས་། རྣམ་བའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་བའི་རྒྱ་ཉི་ལྷ་སྟོན་མེ། ལུས་གནས་པའི་གཞི་
ཁམས་རེག་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཟས་བཞིའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ཐོག་ཐ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེའི་སྟེང་
དུ་གཏམ་གྱི་གཞི་གྲང་བའི་ཡུལ་དང་འདྲོད་པའོ། །དུས་བཅུ་ནི། བསྐྱེལ་པ། ལོ། ལྷ་བ། ལྷ་
ལྷི་དང་། ཉིན། མཚན། རྣམ་ཅིག་ ཐང་ཅིག ཡུད་ཅེས། དུས་ཚོགས་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་
བསྐྱེལ་པ་ལ། བར་བསྐྱེལ་དང་ཚེན་པོ་གཉིས། རྣམ་ཅིག་ལ། དུས་མཐའ། དེའི་ བྱ་
རྩོགས་གསུམ། དུས་ཚོགས་ལ་དགུན་སོགས་བཞིར་དབྱེའོ། །དེ་ལས། དུས་མཐའི་རྣམ་
ཅིག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ། དེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་ལ་དེའི་རྣམ་ཅིག་ བྱ་
རྩོགས་ནི་སོ་གོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བྱ་བ་གཅིག་མགོ་བརྩམས་ནས་ལྷ་བ་རྩོན་ཚད་
དོ། །ཐང་ཅིག་ནི་དེའི་རྣམ་ཅིག་མ་དུག་ཏུའོ། །དེ་སུམ་ཏུ་ལ་ཡུད་ཅེས་གཅིག་ ལྷ་ག་མ་གོ་

སྤོལ་། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བཅུ་བདུན་ནི། བདག་པ་མ། བྱ་ཚ། རྒྱུང་མ། བྱ་ན།
འབྲུལ་དགོས་སྐྱབ་པའི་ལས་བྱེད་པ། གཙོ་བོའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་ཞོགས་འཚོ་བ།
ཡིད་འཐད་གྱི་གོགས་མཛེལ་བཤེས། གོས་དང་ལས་ལ་འདུ་བ་སློབ་པོ། མའི་ཕྱོགས་གྱི་
ཉེ་དུ། མའི་ཕྱོགས་སྐྱག་གི་གཉེན་མཚམས། ཞིང་། ཁྱིམ། སར་འཚོང་རྒྱ་ཟོང་དགམ་པའི་
དངོས་པོ། བསོད་ནམས་དགོ་བ་བསགས་པ། བྱ་བ་སྐྱ་ཚོགས་གྱི་ལས་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ།
ཞོར་བསོགས་པའི་དངོས་པོའོ། །ཡོངས་སྤོད་གྱི་ཡོ་བྱད་བཅུ་བཞི་ནི། ཟས། རློམ། གོས།
བཞེན་པ། རྒྱལ། ལྷ་ཤོ། བཞད་དགད། རོལ་མོའི་སྒྲ། རློས། མེ་ཉོག་གི་མེང་བ་རྒྱད་
པ། ལྷག་པ། རློད་སྤྱད། རྣང་བ། བོ་མོ་དགའ་མཁུར་སྤོད་པའོ། །རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་སྤོད་
པ་བརྒྱད་ནི། འདིར་བརྟན་མ་ཡིན་པའི་སྤོད་ལམ་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ། གོས་གྱིས་
དྲི་བ། ཁ་ཟས་བཟའ་བརྟུང་། ལུས་གྱི་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ། གཉིད་ལོག་པ། འཕྲིག་
སྤོད་། དེ་དང་ལྡན་པའི་རྩོལ་བ། དེའི་གཏམ་རྣམས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤོད་པ་བཅུ་ནི།
ཚོག་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱ་བ། ལན་ནམ་སྟོན་བྱུང་གི་གཏམ་བྱེད་པ། སན་ཚུན་ནམ་སོ་སོར་དགའ་
ཞིང་མཁུ་བར་བྱེད་པ། བག་མ་གཏོང་བ། བག་མ་ལེན་པ། མིང་ནས་འབོད་པ་གཡར་འདྲེན་
པ་སྟེ་མགོན་འབོད་པ། ལྷག་པར་ཟ་བ། འདུས་ཉེ་ཟ་བ། རྩོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་གོགས་
གཅིག་གིས་བྱེད་པའོ། །གཏམ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེས་འབྱུང་སོགས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་
དང་ལྡན་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཚོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ལས་གཞན་ལུང་མ་བརྟན་མེ་
རྒྱ་སོགས་བརྗོད་པའོ། །ཉེས་རྩོམ་ཉེར་གཉིས་ནི། འབྲུ་སོགས་བྲེས་གཞལ་བྲུགས་ལ་སྐྱུ་
བྱེད་པ། རིན་ཚེན་སོགས་འདྲེགས་པའི་སྤང་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ། རས་སོགས་ཚད་གྱིས་གཞལ་
བ་ལ་སྐྱུ་བྱེད་པ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ། འཐབ་པ། རློན་མཚང་འབྲུ་
བ། དྲག་ཏུ་རྩོད་པ། བགས་འབྱེད་པ། རྒྱུར་འདེབས་གྱིས་གཤེ་བ། འཁྲུ་སེམས་གྱིས་བྲོ་
བ། གཞོད་པ་སོགས་དམ་བཅའ་བ། ལུང་དག་གིས་བསྟེན་པ། ཐལ་དབྱུག་སོགས་གྱིས་

བརྟེན་པ། གསོད་པ། འཚིང་བ། ལོ་རལ་ཉེ་བརྩོན་སོགས་སུ་འཇུག་པ། རྐང་ལག་སོགས་
 གཙོད་པ། ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱུག་པ། མགོ་སྐོར་གྱིས་གཡོ་བྱེད་པ། བསྐྱེད་བཀའ་གྱིས་འབྲིང་
 པ། ཁྲོས་རྩམས་གྱི་འཛིགས་སྤངས་སྟོན་པ་དྲག་ལུལ། རླུ་བ་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དྲག་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ནི། དམུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུང་འགོ། ལྷ། མི།
 ལྷ་མིན། བར་སྤྱི། རྒྱལ་རིགས། རྗེ་འུ་རིགས། དམངས་རིགས། བམ་ཟེ། རྐྱེས་པ། ལུང་
 མེད། མ་ནིད། རན་པ། འབྲིང་། བཟང་པོ། ཁྲིམ་པ། རབ་བྱུང་། དཀའ་ལུབ་ཅན། དེ་
 མ་ཡིན་པ། རྩོམ་པ་ཅན། རྩོམ་ཅན་མིན་པ་རྩོམ་མིན། རྩོམ་པ་མེད་པའང་མ་ཡིན་པ་བར་
 རྩོམ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ། འོག་པར་དེས་པ། ཡང་དག་
 ཉིད་དུ་དེས་པ། གཉིས་ཀར་མ་དེས་པའི་ལུང་པོ། དག་སྟོང་། དག་སྟོང་མ། དག་སྟོང་མ།
 དག་ཚུལ། དག་ཚུལ་མ། དག་བསྟེན། དག་བསྟེན་མ། ཁ་ཉོན་པ། ཞལ་ཉ་བྱེད་པ། བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ཡན་ལོན་པ་གནས་བརྟན། ལོ་ལྷ་སོགས་ལོན་པ་བར་མ། རིང་
 པོར་མ་ལོན་པ་གནས་པ། རབ་བྱུང་གི་མཐའ་པོ། བསྐྱེད་པ་སྐྱིབ་པ་སོགས་སྟོང་དཔོན།
 མཐའ་བུ་རྣམས་ལ་ལྷན་གཅིག་གནས་པ། ཉེ་གནས། ལྷོ་ལུང་དུ་ལྷགས་པ། དག་བསྟེན་
 སོགས་དག་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། རྟེན་པ་འདོད་པ། བཀྱར་སྟེ་འདོད་པ། ཡོ་བྱེད་སྤྱངས་
 པ། མང་དུ་ཐོས་པ། མཐའ་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་
 ཆོས་ལ་ཞུགས་པ། འདུལ་བ་འཛིན་པ། མདོ་སྟེ་འཛིན་པ། མ་མོ་འཛིན་པ། སོ་སྟེ། བདེན་
 མཐོང་། སྟོང་པ། མི་སྟོང་པ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ལྱང་སྐྱེམས། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་
 རྣམས་སོ། །དུས་བརྒྱད་ནི། མངལ་ན་གནས་པའི་དུས། ལྱིར་བཙས་པ། དེ་ནས་རྗེད་མོ་
 མི་རྣམས་པ་གྱིས་པ། རྗེད་མོ་རྣམས་པ་གཞོན་ལ། འདོད་པ་ལ་སྟོད་རྣམས་པ་ལང་ཚོ། ལྷ་བཅུ་མན་
 ཆད་དར་བབས། བདུན་ཅུ་མན་རྣམས་པ། དེ་ཡན་འཁོགས་པའི་དུས་སོ། །མངལ་དུ་འཇུག་
 པ་བཞི་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་ལ་མ་ཤེས་པར་གནས་ཤིང་འབྱུང་བ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ།

ཤེས་བཞིན་འཇུག་ཅིང་གནས་ལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཉན་རང་། གསུམ་ཀ་ཤེས་པ་བྱུང་
 སེམས་དྲུག་གསུམ་ཀ་མི་ཤེས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་སོ། །འཚོ་བ་དྲུག་ནི། ཞིང་ལས་ལོ་
 རྒྱལ་མཚན་ན་མེད། མཚན། ཚོང་། རྒྱལ་ས་འཚོ་སྐྱོང་། རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོ་ཤས་འཚོ་བ། ཡི་
 གོ་འབྲི་བ་དང་གྲངས་གྱི་ཤོད་དགོད་པ། ལྷར་རྩིས་སོགས་རྩིས་གྱི་ལས། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་བཟོ་གནས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བའོ། །ཀྲུན་རྣམས་བསྐྱུང་བ་དྲུག་ནི། ལྷ་པོ་
 ཚེའི་ཚོགས་དང་། རྟའི། ཤིང་རྟའི། དཔུང་བུ་རྒྱུང་གི། འོར་གྱི། མཛེང་བཤེས་གྱི་ཚོགས་
 དང་བཅས་ཉེ་རང་སྤེ་སྤྱང་བའོ། །དེ་རྒྱལ་བ་དུམ་ནི། རྒྱུང་བུ་བས་བདག་འཕགས་པའམ་
 མཉམ་པ་དང་མཉམ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ང་རྒྱལ། དེ་བཞིན་མཉམ་པ་ལས་འཕགས་
 མཚོག་དང་མཉམ་སྒྲུབ་པ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ། མཚོག་ལས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྒྲུབ་པ་ང་རྒྱལ་
 ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ལྷ་སྤྱང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་འོ་སྒྲུབ་
 པའི་ང་རྒྱལ། ཚེས་འཕགས་པ་ལས་བདག་ཕྱུང་དམན་ཡང་སྤྱིར་རང་བཟང་སྒྲུབ་པ་ཕྱུང་བཟང་
 སྒྲུབ་པའི་ང་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་གོང་མ་མཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་རྣོམ་པ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ། སྐྱོན་ལ་
 ཡོན་ཏན་དུ་བརྒྱུམས་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱགས་པ་རྣམས་པ་བདུན་ནི།
 བད་མེད་པས། ལང་ཚོས། གསོན་པས། དེགས་གྱིས། གཟུགས་གྱིས། དཔེང་ལྷུག་གིས།
 ཐོས་པས་རྒྱགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཡིད་མཁྱེན་ནས་འཕྲིག་པའོ། །ཐ་སྐྱོད་བཞི་ནི། གཞན་
 ལས་ཐོས་པ། རང་གིས་བྱེ་བྲག་སྟེད་པ། དབང་པོས་མཐོང་བ། རང་དེག་གམ་མཛོན་ཤེས་
 གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་བརྗོད་པའོ། །ཐ་སྐྱོད་
 མང་པོའི་གཞི་ནི་སྤྱིར་ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་སྤྱི་ཚོགས་རྣམས་པར་
 གཞིག་པ་སྟེ། ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་རྣམས་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེར་ངེས་
 པའི་ཚོག་གི་གཞི་དང་། སྤྱོས་པའི་གཞི་དང་། རོན་བསྐྱུ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམས་གངས་
 སོ། །དེ་ལས་འགོལ་ཚེན་དུ་ཡིད་ཡུལ་ཚོས་ཁམས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཅུ་ཙམ་བཞེད་པ་ནི་མཚོན་

བྱེད་དུ་མཛོད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འཕྲི་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་མཛེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུག་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
 མོགས་སུ་བཤད་པ་སྟེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྣམ་པ་དུག་ནི། སྤང་
 ལམས་སྐྱེ་མཛེད་ཉེན་འབྲེལ་གནས་གནས་མིན་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་པོ་འོ་གཟུགས་
 ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ལྟོ། །ལམས་འོ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ལམས་ཏེ་དུག་གོ། སྐྱེ་མཛེད་ནི། མིག་རྣ་སྟེ་ལུས་ཡིད་གཟུགས་སྒྲི་བྱི་རོ་རེག་ཚོས་ཏེ་
 བཅུ་གཉིས་སོ། །ཉེན་འབྲེལ་འོ་མ་རེག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཛེད་རེག་
 ཚོར་སྤོད་ལེན་སྤོད་བ་སྐྱེ་བ་ཀ་ཤི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གནས་གནས་མིན་ནི། བདེན་བཞིའི་
 རྒྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་གནས་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་སྤང་བྱ་
 ཡིན་པས་གནས་མིན་འོ། །དབང་པོ་འོ་མིག་རྣ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དང་བཅོམ་དབྱེད་ཉིང་
 ཤེས་རབ་སྟེ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལྟ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་སོགས་ལྟར་
 རོད། །སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡི་དངོས་པོ་དགུ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་
 སྤང་ལྟ། འོངས་སྤོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྐྱེ་མཛོད་བཅུ་གཉིས། སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་
 འབྱུང་བཅུ་གཉིས། གནས་པའི་དངོས་པོ་ཟས་བཞི། ཀྱུན་ཉོན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དངོས་པོ།
 རྟུག་ཀྱུན། འགོག་ལམ་བཞི། རྣ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལམས་ཚང་མེད་པ། རྟོན་པ་པོའི་
 དངོས་པོ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་གསུམ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བྱང་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཏེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱེད་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། མི་དགོ་
 བ་མི་སྤོད། སྐྱེས་པ་སྤོད་དགོ་བ་སྤོད་སྤོད་ལ་གཉིས་བཅས་ཡང་དག་པར་སྤོད་བ་བཞི། འདུན་
 སེམས་དཔྱོད་ཉིང་སྟེ་རྒྱ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི། དང་བཅོམ་དབྱེད་ཉིང་ཤེས་རབ་སྟེ་དབང་
 པོ་ལྟ། དེ་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ལྟ། དབྱེད་པ། ཚོས་རབ་རྣམ་འབྱེད།
 བཅོམ་འགྲུལ། ཤིན་སྤངས། ཉིང་འཛིན། དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་སྟེ་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་ཉེན་དག་ལས་མཐའ་འཛོལ་བཅོམ་བཅུ་དབྱེད་པ་ཉིང་འཛིན་

ཉེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། རྒྱལ་རིགས།
 བྲམ་ཟེ། བྲིམ་བདག་དག་སྤྱོད། རྒྱལ་ཚེན་བཞིའི་རིགས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། བདུང་
 དང་། ཚངས་པའི་འཁོར་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཙམ་
 དུ་མ་ཟད། རྒྱལ་པོ་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྲིམ་བདག་དང་། དེད་དཔོན་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་ནོར་བུ་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་ནང་བུན་མོང་དུ་གྲགས་
 པའི་ཚོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་བསྐལ་པ་གནས་པའི་དུས་འདིར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཉེ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཚེ་འམ་བསྐལ་པ་འདི་ལ་ཁམས་གསུམ་འདིར་
 ཚོས་གང་ལྟར་མི་ལྟར་གྱི་བྱུང་བ་ལ་གཞན་བསྟོན་པ་ནི། བཀའ་སློབ་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་
 ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་ན་མེད་དོ། །སྤྱིར་གཞན་གསུམ་ན་ཁ་ཟམ་གྱི་རྣམ་
 པ་མང་པོ་དང་ལྟོན་ཞིང་། སྐྱེ་མི་སྟན་ན་ས་དང་གིང་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་སྲ་ལུ་གཅིག་
 ལྟ་ཉིད་དོ། །འདོད་ལྷ་དུག་ནི་བདུང་རྩི་ཁ་དོག་བཞི་ལ་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ཡན་ཆད་ཉིང་འཛིན་
 ཀྱི་ཟམ་ལ་སྤྱོད་དེ་ཁམས་ཀྱི་ཟམ་མེད་དོ། །མི་ལ་བཤུང་གཅི་ཡོད་ཅིང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡོད་
 པ་མིན་ནོ། །སྤྱིར་གསུམ་ན་ཆར་འབབ་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་སྤང་བ་སྟེ་སྐྱེ་མི་སྟན་དང་ལྷ་རྣམས་
 ལ་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནོར་དང་འབྲུ་ཉེ་ཚོང་དང་ལོ་ལེགས་ཉེས་དང་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་
 གནས་ཁོང་གྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དེ་སྤྱིར་གསུམ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མིད་དོ། །སྤྱིར་
 གསུམ་དང་འདོད་ལྷའི་གནས་ན་སྤྱི་སེར་དཀར་དམར་གྱི་ཁ་དོག་བཞི་ཀ་ཡོད་ལ། གཟུགས་
 དང་སྐྱེ་མི་སྟན་ན་དཀར་པོ་ཉིད་དེ་གཟུགས་མེད་ལ་ཁ་དོག་མེད་དོ། །སྤྱིར་གསུམ་ན་རྩ་
 བལ་དང་དར་ཟབ་དང་སྐྱེ་ལ་མི་ལོ་སྤྱིད་གྱང་ཆེ་ལ། སྐྱེ་མི་སྟན་དང་འདོད་ལྷ་དུག་ན་
 དཔོག་བསམ་གིང་ལས་བྱུང་བའི་གོས་སྤྱབ་འཇམ་ཡང་བསྟེ། བྱང་གི་གོས་ལ་སྤྱང་གཅིག་
 རྒྱལ་ཚེན་རིགས་བཞི་ལ་སྤྱང་བྱེད། རྩ་གསུམ་པོར་བཞི་ཆ། འཐབ་བྲལ་བརྒྱད་ཆ། དགལ་
 ལྟན་ལ་བཅུ་དྲུག་ཆ། འབྲུལ་དགའ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཆ། གཞན་འབྲུལ་ལ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་

ཆ་གཅིག་སྟེ། ཚངས་རིས་ཡན་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གོས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡན་ཚད་གོས་
 གྲོན་བཞིན་སྐྱེ་ལ་གོས་ལའང་ཁ་དོག་བཞི་ཀ་ཡོད་དོ། །སྤྱིང་གསུམ་ན་ཚ་གྲང་ཡོད་ལ་སྐྱེ་
 མི་སྟོན་དང་ལྟ་ལ་མེད་དོ། །སྐྱེ་མི་སྟོན་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་
 ལ་བག་མ་གཏོང་ལེན་ཡོད་ལ་གོང་མའི་གྲུགས་གྱི་ཁམས་ན་མེད་དོ། །རྗེ་འབངས་དང་
 བྲན་གཡོག་མོ་མོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་དོ། །བྲན་སོགས་སྤྱིང་གསུམ་དང་
 འདོད་ལྟར་ཡོད་ལ་བྱང་དང་གོང་མ་གཉིས་ལ་མེད། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ལ་མ་དང་མོ་
 མོ་མེད་ལ་འོག་མ་ལ་ཡོད་དོ། །འདོད་ལྟ་དུག་ལ་ནོར་ཡོད་འབྱུ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མི་སྟོན་ན་འབྱུ་
 ཡོད་ནོར་མེད་ལ་གཉེན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་དེ་གྲུགས་ཁམས་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ནི་འབྱུ་དང་ནོར་དང་གཉེན་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚངས་རིས་ལ་
 སོགས་གོང་མའི་ཁམས་ན་དེ་གསུམ་ཆར་མེད་དོ། །རྗེས་སྐྱོས་རྣམས་གི་བའི་ཚོ་རོ་མེད་ལ་
 སྐྱེ་གཞན་གཞན་རྣམས་ལ་རོ་དང་བཅས་པའོ། །གོང་དུ་བགྲོད་པའང་རང་གི་རྗེ་འབྱུ་ལ་
 གྲུབ་པའམ་ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་སོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་མའི་སྤྱིན་པར་འབྱུར་གྱི།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་འོག་མས་གོང་མ་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་རིས་ལ་
 སོགས་པ་གོང་མ་རྣམས་འཛམ་སྤྱིང་དུ་འོང་བའི་ཚེ་འོག་མའི་སར་བརྟེན་པའི་སེམས་གྱིས་
 སྐྱེ་ལ་བས་འོངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པས་གང་དུ་འབྱུ་ལ་པའི་རྒྱང་
 སེམས་འདྲུ་བ་ལས་གྲུར་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཞན་འབྱུ་ལ་མན་ཚད་འདོད་པའི་ས་མཚུངས་པས་
 ལུས་དངོས་གྱིས་འོང་བའོ། །སྤྱིང་བཞིའི་མི་ལ་ཉེན་མཚན་སྣང་བའི་ཆ་ནས་བྱེད། བྱང་དུ་
 བམ་བྱེད་དུས། ཤར་དུ་ཉི་ལུབ། ལྗོང་ཉེན་བྱེད། ལུབ་ཉི་མ་འཚོལ་བ་ལྟ་བུས་འཁོར་བ་ཡིན་
 ལ། གཉའ་ཤིང་འཛོན་ཡན་ཉི་ཟླ་མེད་ཀྱང་། འདོད་ལྟར་བརྗོད་བྱེ་བ་དང་ལྷུམ་པས་འབྱེད་
 དེ་སྣང་བའི་བྱ་བ་ནི་ལུས་གྱི་འོད་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་གི་ནས་སུམ་ཅུ་
 ཅུ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ལ་ལྟ་མི་གཞན་རྣམས་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མ་དེས་ཏེ་ལས་གྱིས་དབང་གིས་སྐྱེ་

ལས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལེའུ་དང་བམ་པོ་དང་སྡེ་ཚད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་
གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བརྟགས་ན་མིང་དོན་མི་འབྲེལ་བར་ཡི་གེ་སིལ་བྱ་མན་ཚུན་རང་ས་ན་གནས་
བསམ་འབྲུང་བའོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡེ་ནས་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་བཞིན་སྐྱོ་ཚོགས་སུ་འཆར་
བ་མི་འགག་པ་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུལ་པ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་
ལས། གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྡེ་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བའོ། །།

༥ གསུམ་པོ་འཛིག་སྟོང་གི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། འཛིག་སྟོང་གི་ཚུལ་བཤད་པ་དང།
དེ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཐར་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཛིག་པ་དང། སྟོང་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། འཛིག་པའི་ཐོག་མ་ངོས་བརྒྱུད་པ་དང། རི་ལྟར་འཛིག་ཚུལ་དང། འཛིག་པའི་
ཡུན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། གནས་བསྐྱེད་ཚོགས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་འཛིག་པའི་
བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། གནས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཚོགས་པའི་ཉིན་ནས་དུམ་ལོ་བའི་འཛིག་
ཏེན་དུ་སེམས་ཅན་གསལ་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་པའི་ཐོག་མ་
དང་པོ་དེ་ནས་འཛིག་པ་སྟེ། གང་དག་དུམ་ལོ་བར་འགོ་བའི་ལས་བསམགས་པ་རྣམས་ནི་
ཞིང་གཞན་གྱི་དུམ་ལོ་བར་འགོ་ཡི། འདིའི་དུམ་ལོ་བར་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མི་
སྤྱིད་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་འཛིག་པ་དང། སྟོང་འཛིག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ། དན་སོང་དང། མཐོ་རིས་གཉིས། དང་པོ། དེའི་དུས་སུ་དུམ་ལོ་བ་དེ་ནས་ལས་
ཟུང་བ་རྣམས་ནི་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང། དུམ་ལོ་བ་སྟོང་ངོས་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ཟུང་བ་
རྣམས་འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་ག་གི་དུམ་ལོ་བ་རྣམས་སུ་འཐོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེ་
ལྟར་གྱིས་དུམ་ལོ་བ་མས་ནས་སྟོང་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
དང་མཚུངས་ཏེ། དན་སོང་གསུམ་རྣམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་
པ་ལ། མི་དང། ལྟ་གཉིས། དང་པོ། མི་ཡི་འཛིག་ཏེན་གྱིང་བཞིའི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་། སྐྱེ་

མི་སྟོན་པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཞིང་། སྤྱིར་གཞན་གསུམ་མཚུངས་པར་བསམ་གཏུན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་ནི། རྒྱ་གར་གིས་ན། འཛམ་གླིང་གི་མི་ཞིག་ལ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་དེས་གཞན་ལ་བསྐྱབས་པ་ནི། འདོད་ཉིན་གྱིས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བུད་བ་དང་ཞི་བ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་དེས་ཚེགས་མེད་པར་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་ཅིང་མི་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པས་ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ལྗང་སྐྱེས་ཏེ་འཛམ་གླིང་སྟོང་པ་ན། ཤར་དང་། ལུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་མདོར་བ་སྤྱིར་གསུམ་དུ་བསྐྱབས་པའི་ཚེ་མི་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་ལྗང་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱིར་རྣམས་སྟོངས་པ་བ་སྤྱིར་ཐུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟོངས་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་ལྷ་དང་། གཟུགས་གཉིས། དང་པོ།
 དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་བསྐྱབས་པ་སོགས་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འདོད་ཁམས་རིམ་པས་སྟོངས་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ། དེ་རྣམ་གཟུགས་ཁམས་འཛིག་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཐོབ་པར་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་ཐོས་རྣམས་བསམ་གཏུན་གཉིས་པ་བསྐྱབས་པས་ཚངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་ལྗང་སྐྱེས་ཏེ་ཚངས་གནས་རྣམས་སྟོངས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟོད་ལ། རྒྱ་གར་གིས་འཛིག་དང་། རི་ལྗང་འཛིག་པའི་ཁྱེད་པར་གཞན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། བཅུད་སྟོང་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་རི་ལྗང་འཛིག་པ་ནི། མེ་དང་ཚུད་ཚུད་གིས་རིམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་བཤལ་བ་དང་འཐོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀའ་འཁྲུག་ལས་ལྷོ་འཛིག་བསྐྱལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་མར་འགྲིབ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་ནས་འཛིག་ལ། དེ་ཡང་གནས་པའི་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་རྗོགས་པའི་མཐར་བཅུ་པ་ནས་ཡང་འཕེལ་བར་རྩོམ་པ་ན་འཛིག་པའི་མགོ་

རྩོམ་སྟེང་ན་སོང་གསུམ་སྟོང་ས་ནས་མི་རྒྱལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་ནས་གོང་
 མར་སྐྱེ་བ་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་རིམ་པས་སྟོང་ས་པ་ན། དང་པོ་མེས་ལན་
 བདུན་འཛིག་ཅེས་ཉི་མ་བདུན་རིམ་བཞིན་ཤར་བས་ཚངས་གནས་མན་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེད་
 ཅིང་། དེའི་རྗེས་ལ་མཁའ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཐེངས་བདུན་དུ་བབས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཐོག་མ་མན་ཆད་འཛིག་ལ། རྗེས་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་ཚུ་དང་འབྲེས་པར་གནས་
 རོ། །དེ་ཡི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་རྒྱུད་དུ་གོ་ལན་གཅིག་ལྟར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དང་
 རྗེས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དེ་དག་གྲང་སྟོགས་བཅུར་འཐོར་ཉེ་ཅིང་ཡང་མི་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་
 ཐེངས་གཅིག་ལ་མེ་ཚུ་རྒྱུད་གསུམ་ག་འབྱུང་ཞིང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་འཛིག་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པས་མཛོད་ཀྱིས་ལུགས་སོགས་དང་གཏན་མི་འདྲ་སྟེ། མཛོད་ལས། མེ་
 ཡིས་བདུན་ལོ་ཚུ་ཡིས་གཅིག་ །དེ་ལྟར་ཚུ་བདུན་ཐལ་ནས་གྲང་། །མཚུག་ཏུ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ་ལུགས་འདིར་མེ་བདུན་དང་ཚུ་བདུན་གྲང་རིམ་བཞིན་དུས་གཅིག་
 ཏུ་བྱུང་བར་འཆད་པ་ཡིན་ལོ། །ལྟ་བུར་བོ་དག་གིས་སྟོན་ཡང་བྱུང་ཞེས་སྟོག་ཅེས་པ་ནི་མཛོད་
 སོགས་ལྟར་ན་གོང་མའི་ལྟ་རེ་རེའི་ཆོ་ལ་འཛིག་པ་དུ་མ་བྱུང་བས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་
 དུ་འཆད། འདིར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་འཛིག་གི་རྒྱས་ཤེས་པ་དག་གིས་གཏམ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་
 རྗེས་མཐོང་བར་མི་འཆད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དང་
 པོར་སྟོད་སྟོང་པ་འདིར་ཉི་མ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་གཅིག་གིས་ཉེ་གཅིག་ཡང་ཡང་ཤར་བས་རྩ་དང་
 ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྟེ། དེ་ནས་ཡུན་རིང་ཞིག་ན་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་གཉིས་
 ཤར་བས་ལྟེང་ལྟེང་། ཀ་དང་ཚུ་གྲུང་རྒྱུད་ལུས་པ་རིམ་པར་སྐྱེ་མ། དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་གསུམ་
 ཀྱིས་ཚུ་གྲུང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ། བཞི་ཡིས་མ་དྲོས་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱེ་མ་པ་སྟེ།
 ལྟ་ཡིས་མཐོང་བྱ་མཚོ་དཔག་ཚད་བརྒྱུད་སྐྱེ་མས་ཤིང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིས་བརྒྱ་ནས་བརྒྱད་
 བྲིའི་བར་དང་མཐར་བ་ལང་གི་རྗེས་རྗེས་ཙམ་ནས་ཚུ་ཐིགས་པ་གཅིག་གྲང་མེད་པར་སྐྱེ་མ་

བར་བྱེད་ཅིང་། དུག་གིས་ས་ཚེན་པོ་གངས་རི་དང་བཅུས་པའང་སླེག་ མཐར་བཟུལ་གྱིས་ཉེ་
 ཉེ་མ་བཟུལ་ཤར་བས་རི་གླིང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་སླེག་
 བ་ཡིན་ལོ། །སྐྱེད་ཡང་ལྷུང་དུ་འབར་བའི་མེ་དེས་དུས་ལོ་བའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་
 བས་དེ་ཡང་སླེག་ཅིང་འབར་བ་ན། མེ་དེ་གྲོན་དུ་རྒྱུད་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་གོན་སྐྱོད་ཚངས་པའི་གཞུང་མེད་འབྲེལ་བ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་ལོ། །འདྲི་གསལ་
 གྱི་ལྷ་ཡི་བུ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་མེ་ལ་དྲོད་སྤོང་གིང་སྐྱོག་པ་དང་། རྒྱན་པོ་དག་གིས་སྐྱོན་ཡང་འདྲི་
 འདྲུང་བ་བྱུང་ཞེས་སྐྱོག་པོ་བོས་བསམ་མེད་འཛིགས་ཞེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལོ་དེ་ལྷུང་མེ་ཡིས་ལན་བཟུལ་
 བསྐྱོད་པའི་རྗེས་སུ། བསམ་གཏན་གཉེས་པ་དང་གསུམ་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཉེད་
 གྱིས་གོང་མའི་སེམས་བྱུང་ནས་དགོ་རྒྱས་སོགས་སུ་གོང་བཞིན་སྐྱེད་པར་འགྲུལ་ལ། དེ་ནས་
 བམ་མཁའ་ལས་ཚུལ་ལན་བཟུལ་བབས་པས་སྐྱོད་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། བསམ་གཏན་
 གཉེས་པ་མན་ཚད་ལོན་ཚུལ་ལྷན་པར་ལྷུང་ཞིག་པར་འགྲུལ་ཞིང་། སྤྱི་མས་བསྐྱོད་པའི་
 ཐལ་བ་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པར་གནས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱི་ལྷུང་སྐྱེད་པའི་སྐྱོ་མ་དེ་དགས་རྒྱུད་
 གིས་སྐྱོག་སྐྱོག་བཟུང་གཏོང་བ་ཡིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཚད་ཞིག་པར་འགྲུལ་ཏེ།
 རྒྱལ་ཤན་ཆ་མེད་དུ་བག་ལོ་ཞེ་ནས་མཁའ་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་ནས་ཅི་ཡང་བཟུང་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ། །**ཁག་ཉེས་པ།** དེ་ལྷུང་འཛིག་མི་
 འཛིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་མན་ཚད་དུ་རྟོག་དབྱེད་མེ་འདྲུང་བ་དང་། ཁག་ཉེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་རྒྱུད་
 འདྲུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ན་དུས་གསེར་གྱི་འབྱུང་རྒྱུ་གཞི་འགྲུལ་རྒྱུད་དང་འདྲུང་བ་སྐྱོན་གསུམ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་མེ་རྒྱུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དེ་དང་འདྲུང་བར་འབྱུང་བས་གཞོད་
 མི་གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱང་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་མ་འགགས་པར་

འགྲུབ་རང་ས་ན་གནས་ཏེ་ཚོར་བ་དགའ་མི་དགའ་དང་རྒྱུད་འགྲུབ་མ་དག་གཞིན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རང་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏུན་ཡང་
མ་གྲུབ་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འགྲུབ་རེ་སྐྱེན། དེས་ན་བསམ་གཏུན་ཐོབ་པས་བྱུང་
ཚོར་གྱི་འདུ་ཤེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་བཞི་དགོས་པའི་གནད་འདི་ལ་ཕྱག་
པ་ཡིན་ལོ། །བསམ་གཏུན་བཞི་བུ་ན་སྐྱོན་དེ་གསུམ་མེད་པས་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་མི་
འཛིག་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལས་གྱིས་གནས་རིས་དེ་ནས་གཞན་དུ་འཆི་འཕོ་བར་སྣང་བ་སོ་
རྟག་པ་མིན་ལོ། །འབྱུང་བ་གཞན་གཉིས་གྱིས་མི་འཛིག་པ་ཅི་སྟུམ་ན། བོམ་མཁའ་འོ་ནི་གོ་
འབྱེད་པའི་ཚ་ཙམ་ལས་འཛིག་བྱེད་དུ་ཡི་ནས་མེད་ལ། ས་ཡིས་མི་འཛིག་སྟེ་གཞིག་བྱའི་
ཡུལ་ལམ་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བཤོལ། །དེ་ཡང་བསམ་
གཏུན་གྱི་གནས་གང་འཛིག་ཀྱང་མ་འཛིག་པའི་སྟོན་དུ་དེ་ཡི་ལྟ་རྣམས་ནི་གོང་མུ་སྐྱེ་བ་
ཚོས་ཉིད་གྱིས་ལགས་པར་ཏེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི། ལུང་ལོས། དག་སྟོང་དག་འདི་ལྟ་
སྟོང་བར་ན་བསམ་གཏུན་གྱི་གནས་དག་འཛིག་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་ལྟ་དེ་དག་དག་རྒྱས་དང་
འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་འཕོ་བ་ལྟར། དག་བ་བཅུ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དག་གི་ལུས་བོར་
ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡུན། དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས། མཐར་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ཡི་
བར་དུ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་བསྐལ་ཞར་བྱུང་བཅས་པ་ནི། དེ་
ལྟར་ཞིག་ནས་སྟོངས་ཏེ་བོམ་མཁའ་འོ་གཉིས་གི་རང་དུ་གནས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
དབྱེད་སྟེ་གོ་བོ་པ་སྟེ། གཞུགས་སྐྱེས་སྐྱེའི་དབྱེད་སྟེ་ཞི་བའི་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱུང་བའོ། །
སྟོང་པའི་ཚད་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའི་ཡུན་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནས་སྐར་ཡང་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གཉིས་གསེར་དུ་ཆགས་པའི་མགོ་ཚུམ་མོ་སྟེ་ཚུམ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་
ཐར་པར་བསྐལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སུམ་སྐུམ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་འཛིག་

རྟེན་འདི་ཡང་མི་བརྟན་པར་ཞིག་ནས་མེད་པར་འགྲུལ་བའི་སྐབས་ཡོད་ན། རང་གི་ཚེ་ལ་
ཡིད་བརྟན་མེད་པས་སྲིད་པ་ལ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དེ་སྤོངས་ལ། ཞི་བདེ་གཏན་དུ་ཐར་
པའི་མཚོག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སུ་གདམས་
པའོ། ། རྟེན་པ་ཚེན་པོའི་མེན་རྟེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཚེའི་མཛོད་ལས།
འཇིག་པ་དང་སྤོང་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་དུག་པའི་འགྲུལ་པའོ། ། །

༥ གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་དེའི་བདེ་སྐྱབ་སྤྱང་ཚུལ་ལ། མཚོམས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། སྐྱབ་བསྐྱེད་གསུམ་བསྟན་ཏེ་བཤད་
པའི་མཇུག་བསྐྱབ་པའོ། ། དང་པོ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་
ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ལས། ད་ནི་དེ་ཡི་བདེ་བ་དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་དང་བདེ་སྐྱབ་སྐྱེལ་མའི་སྤོང་
ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དུག་པོ་རང་རང་གི་ལས་གྱིས་བདེ་སྐྱབ་སོ་སོར་སྤོང་བ་
ཡིན་ཏེ། དགོ་བས་བདེ་འགྲོ་ཡི་རྟེན་དང་གཞན་ཡང་བདེ་བ་ཐོས་ཅན་ཅད་དྲང་། མི་དགོ་
བས་དེན་འགྲོ་དང་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཐོས་ཅན་ཅད་བསྐྱེད་དོ། ། དགོ་སྐྱབ་སྐྱེལ་མས་ནི་བདེ་སྐྱབ་
འདྲེས་མར་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་ཚུལ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སེམས་ཅན་གྱི་
བདེ་སྐྱབ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་མདོར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་པོ། ། གཉིས་པ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རང་
བཞིན་དང་། འདོད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱེད་
ལས་མ་འདས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འདྲི་ལྟར་བསམ་གཏུན་བཞི་དང་གཟུགས་

མེད་པ་བཞིའི་ཁམས་ན་ཡང་། རྒྱ་བསམ་གཏུན་དང་དགོ་བས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསམ་
གཏུན་གྱི་ཞི་བའི་བདེ་བ་དྲང་། ཚེ་རིང་པོ་བསྐྱེད་པར་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཟག་བཅུས་འཁོར་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེན་པ་མེད་
དེ། སྟོན་གྱི་མི་དགོའི་ལས་གྱི་དབང་གིས་གནས་རིས་དེ་ནས་ཚེ་འཕོ་བའི་སེམས་མདོན་
དུ་གྲུང་པའི་ཚོ། སྤྱི་མའི་གནས་རིས་མདོན་གཤམ་གྱིས་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སེམས་སྐྱབ་པའི་

སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདོད་ཁམས་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ། འདོད་པའི་ཁམས་ནུའང་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 སྣ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ངན་འགོ་དང་། བདེ་འགོ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བདེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སེམས་
 ཅན་དམུལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དྲུ་འགྲོའི་འདྲི་གཞེན་ན། རྩོམ་རང་རང་གི་མི་དགེས་
 བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནི། རིམ་པར་ཚུ་གང་དང་བགྲེས་སྒྲིམ་དང་གསོད་
 གཅོད་བདེག་འཚོག་སོགས་བཟོད་པར་དགའ་བ་རང་རང་གི་ལས་མ་རྗེས་པར་ཡུན་རིང་
 དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་རིས་དེ་རྣམས་སུ་ཡང་རང་རང་
 གི་སྒོན་གྱི་དགོ་བས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྲུགས་ན་ཡང་ཟས་སོགས་
 རྟོད་པ་དྲང་། དམུལ་བ་སོགས་སམ་འདྲུ་གིས་ཉེན་པ་ན་བར་སྐབས་ཅུང་ཟད་བདེ་བ་དང་།
 ཉི་ཚེ་བ་དང་སྐྱུ་སོགས་ཀྱང་ཉེན་མཚན་དང་སྲོད་སྲོད་སོགས་འགྱུར་ཏེ་བདེ་བར་སྐྱར་བ་
 དང་བར་འགྲུའ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚུང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་དེའི་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་འོད་བགྲོ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་།
 རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟེ།
 འདི་ལྟར་བདེ་སྐྱུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་ཡན་ཚུལ་སྐྱེལ་མུར་སྐྱར་བ་ནི་རང་རང་གི་ལས་
 ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེ་འགོ་ལ། མི་དང་། ལྷ་མིན། ལྷ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་གཉིས། དང་པོ། འདི་ལྟར་མི་ཡི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་དང་ལོངས་
 རྒྱུད་དང་འཁོར་དང་གསལ་པ་དང་འབྲོར་བ་དང་ཚོ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་སོགས་བདེ་
 བའི་ཚར་སྐྱར་བ་རྣམས་ནི་དགོ་འབྲས་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱར་བའོ། །གཉིས་པ། རྟོན་
 དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་འཚི་བ་དང་། བཤེས་བྱམས་པ་དང་བྲལ་

བ་དང་དགྲ་སྤང་བ་དང་འཕྲད་ཅིང་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དང་། གཞིན་གྱི་བ་སོགས་
གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱད་ཅིང་བྲེལ་ཞིང་ཐོངས་པ་ས་ཉེན་པ་དང་། གཞན་
གྱིས་མི་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་པ་སྤྲུག་པ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ཚུགས་དང་བཀྲེས་སྤོམ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུ་ཚོགས་
མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དགྲའ་བ་རྣམས་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲང་རུང་
གྱི་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་སྤྲུ་རྒྱལ་སྤང་དང་ཉེན་ཐོངས་པ་ལས་གྲུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་མིན་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། བདེ་བ་གཉིས། དང་པོ། ལྷ་མིན་
རྣམས་ལ་འདྲ་རུང་བ་ཞིན་གྱིས་སྤྲུག་དོག་ཆེ་བས་ལྷ་ཡི་དཔལ་ལ་སྤང་བའི་མིར་རྒྱུད་འབྲུགས་
པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་བདེ་བ་ལ་མི་བཟོད་
པས་འཚོ་ཞིང་རྒྱུད་མ་དུལ་བས་མི་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་རྒྱུད་པ་སྤྲུ་དེ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་
མང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ། དགོ་འབྲས་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་སྤེང་བ་ཞོར་བུའི་དྲུ་བས་བཅིངས་ཤིང་བརྒྱུས་
པ་སོགས་ལོངས་སྤོད་སྤྲུ་ཚོགས་པས་འབྱོར་བའི་སྤྲུ་མོས་ཚལ་དང་། བདུད་རྩིའི་ཁ་བས་
དང་། ཁང་བརྟེན་གས་དང་། ཏྲ་སྤང་བ་ཞེན་པ་སོགས་བདེ་མང་ཡུན་རིང་སྤྲུད་གྲང་དེས་དོམས་
པར་གྲུར་པ་མི་མེད་དོ། **ཁག་སྤྲུམ་པ་ལྷ་ལ། སྤྲུ་དང་། བྲེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེ་**

བཤེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོ། གཞན་འབྲུལ་དབང་
བྲེད་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལྷ་དུག་གི་གནས་ན་ཡང་། ལོང་དུ་སྤོམ་པ་ལྷར་དགོ་འབྲས་
བདེ་བ་མང་ཞིང་ལྷ་ཡི་འབྱོར་བས་ཉམས་དགྲའ་བར་གྲུར་ཡང་ཞེས་སོ། **ཁག་གཉིས་པ།**
དེའི་ལས་ཟང་བ་ལ་སྤྲུ་ལུ་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་སྤངས་ནས་སྤྲུབས་མེད་པར་འཛིག་ཉེན་
གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་འཚོ་འཕོ་དང་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་ལྷ་མེད་པ་
དང་ལྷན་ལོ། **ཁག་གཉིས་པ་བྲེ་བྲག་ལ། བདེ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ།**
ལྷུང་བར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེར་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་དགོ་བའི་ལས་མཐུན་པར་བསགས་

བས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོར་བ་དང་བདེ་བ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དང་སྐྱེད་ཚལ་
 དང་རྫོ་ལེབ་དང་གིང་ཆེན་དང་། དབང་པོའི་བཙུན་མོ་ལམོར་དུ་མས་བསྐྱོར་བ་དང་། དབང་
 པོའི་བུ་སྟོང་གིན་ཏུ་དཔའ་བ་དང་། མེ་ཏོག་གིས་མགོར་བརྒྱན་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
 བ། བྱ་བ་ཅི་ཡང་ཤེས་པའི་ཅད་ཤེས་མཐོན་ཀ་སློབ་གྱི་བཞོན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བས་སློབ་
 གྱི་ལྷགས་འཆར་སྟེ་རྟ་ཡི་མཚོག་དང་། རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་སྲུང་པོ་ཆེ་སྲུང་གི་བུ་མཛེས་
 པ་ཉིད་གྱི་མགོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ཉེ་དབང་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་པོལ་ཞིང་། ཚེ་
 དགའི་དུས་སྟོན་ཉིན་མཚན་སྟེད་པ་དེ་བར་མེད་དུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། **ཁག་ཉིས་པ་ལ།** ལྷག་
 བསྐྱེད་པའི་བརྟན་པ་དང་། འཐབ་ཚུང་གི་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ག་ཉིས། དང་པོ།
 དེ་ནས་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཡང་ནི་འཆི་འཕོ་སྐྱེད་བ་དང་། ལྷ་མོ་རྣམས་དང་འཐབ་ཚུང་གིས་གཡུལ་
 འགྲེད་པར་བྱེད་དོ། **ཁག་ཉིས་པ།** དེ་ལྟར་ཚུང་པའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་སྟེ་འཇོམ་བུ་གྲིང་པས་
 ལས་དགོ་སྟོག་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང་ནི། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ཙུ་བ་ལྷ་མོ་ནི་གྱི་
 གནས་སྐྱེད་པས་དེའི་སྐྱིར་ཚུང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལྷ་མོ་གྱི་བུ་མོ་ལ་ལྷ་མོ་ལྷ་བ་ལས་
 དེ་དག་ཐུག་དོག་པར་གྲུང་ནས་ཚུང་པ་པོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོགས་པའི་ཆོ། དགའ་བོ་དང་ཉེར་
 དགའ་ལ་སོགས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་སྲུང་གཞུང་དེ་བཞིན་དུ་ལུ་དང་ལུ་ལུ་ཀ་ཆེན་པོ་
 སོགས་ནག་པོ་ཡི་སྲུང་རྣམས་འཐབ་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་བར་སྐྱེད་གི་ལྷ་བར་རྣམས་དཀར་
 བག་སོ་སོའི་སྟོགས་བཟུང་ནས་དང་པོར་འབྲུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་རང་གི་སྟོགས་སམ་
 སྟེད་དང་སྟེ་རིས་དང་བཅས་ཚུང་ཅིང་དམག་འགྲེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་དཀར་
 ཕྱོགས་གྱི་སྲུང་མཚོག་བརྒྱད་དང་ནག་པོ་ཡི་སྲུང་རྣམས་གཡུལ་འགྲེད་པ་ན་བར་སྐྱེད་གི་ལྷ་སྲུང་
 སྲུང་དམག་གི་རྒྱབ་དབང་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ལྷ་མོ་གྱི་སྐྱེས་གཙུག་འགྲུགས་ཏེ་
 ཚུང་པ་ལས་ལྷ་རྣམས་སམ་པར་གྲུང་པ་དེ་ཡི་ཆོ་སྲུང་དང་བར་སྐྱེད་གི་ལྷ་སྐྱེས་སྐྱེན་པས་རྒྱལ་
 ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་མཚོག་རྣམས་ལྷགས་ཏེ་ལྷ་མོ་ལས་པ་ན། དཀར་འབྲེད་གནས་ནས་

དང་འགྲུལ་འཕྲེང་གི་ལྷ་མིན་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་ས་པ་འགྲེད་པ་ལས། ལྷ་མིན་པམ་པར་
 ལྷུང་པའི་ཚེ་ཐགས་བཟང་རིས་སྤྲོད་པས། དེ་ལྷོས་ནས་རྐང་པ་ས་ལ་བསྐབས་པའམ་བསྐྱོད་
 པ་ཡིས། རི་རབ་ཀྱང་འགྲུལ་པའི་ཚེ་དེའི་ལྷས་སུ་རིག་ནས། དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཉི་དབང་
 གི་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྩུབ་འགྲུང་གི་ཚེ་ལ་དུ་སོང་སྟེ་གོ་ཆ་སྲ་བ་དག་རབ་ཏུ་བགོས་གིང་
 མཚོན་བྲངས་ཏེ། གཡུལ་གྱི་གྲང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱི་བཞེན་པ་དང་ལྷ་ཡི་དབྱེད་དང་བཅས་
 རི་རབ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མས་ལ་ཐུག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ལ་ལས། ལྷ་མིན་དང་གཡུལ་འགྲེད་པའི་
 ཚེ་ན་པམ་ཚུན་དུ་རི་རབ་འཕེན་ཞིང་སྐྱ་གཙན་གྱི་མིག་གིས་མི་བཟོད་པས་ཉི་ལྷ་ལག་པས་
 འཛོན་ཅིང་བསྐྱབས་སོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ལྷ་མིན་ལས་གྲུབ་དུ་མི་འགྲེད་བདུན་ཅམ་དུ་
 འཕྲུགས་པ་ནི་རབ་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ལྷུང་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷུང་འཐབ་
 པས་ལྷ་མིན་གྱི་དབྱེད་རྣམས་རྒྱལ་ན་གྲུབ་དུ་བདས་ཏེ་རི་རབ་གྱི་ཕྱིར་སོན་ཞིང་ལྷ་རྣམས་
 གྱི་གོང་ཁྱེད་ལྷ་ན་སྤྲུག་གི་སྟོ་འཕར་ཞག་བདུན་དུ་གཅོད་ནས་འདུག་གོ། །ལྷ་མིན་རྣམས་
 པམ་པར་གྲུང་ན་ལྷ་ཡི་དབྱེད་གིས་ལྷུང་བདས་དེ་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་གི་ལྷ་མིན་གྱི་གོང་
 ཁྱེད་གསེར་ལྷན་གྱི་སྟོ་འཕར་ཞག་བདུན་དུ་བཅད་དེ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷུང་ཞག་བདུན་
 པ་སོང་བན་ནམ་མཁའ་འཕྲོད་པམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་པ་བ་གྲུང་ཅིག་གང་རྒྱལ་བ་དེ་པམ་པར་
 ལྷུང་ཅིག་ཟེར་བའི་སྐྱ་གཙན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དམག་རྣམས་སོ་སོའི་གནས་སུ་གྱེས་ཏེ་རང་
 རང་བདེ་བར་འཁོད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷུང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གཉིས་པོ་པམ་ཚུན་རྩོད་པ་ལས་
 ལྷུང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་དང་ལྷན་ཏེ་སྤར་མ་རྣམས་འབྲོས་པའམ་ཁྱེད་ཞིང་། སྐྱ་གཙན་
 མཐོང་བ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བར་གྲུང་པ་སོགས་སྟིང་གས་སྐྱམ་ཁྱེད་པའི་ལྷུང་ན་དང་མཚོན་
 ཀྱིས་རྣམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་མཚུག་བསྐྱེད་པའི།
 ལྷུང་སྟོས་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་ལོ་བཟོད་པར་དགའ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་བས་མེ་ཡི་
 འོབས་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས། ལྷོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་ཐར་པ་བྱུང་རྒྱུ་བ་བསྐྱབ་

པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅིའི་སྲིབ་ན། འཁོར་བའི་གནས་འདི་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་
རུང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བར་སྤང་ཡང་འཇུག་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཏན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཡོད་པས་གཅིག་ནས་གཅིག་
དུ་འཁོར་བ་ཟོ་ཚུན་གྱི་འཇུག་མོ་དང་འབྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་
པ་དེ་ཡི་སྲིབ་འཁོར་བ་དེ་ལས་ཐར་བའི་སྲིབ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་འཚེལ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མན་ངན་གྱི་བསྐྱེད་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་པའི་ལུ་སྟོ་བདུན་པའི་འགྲོལ་པའོ། །།

༥ རྡོ་རྗེའི་གནས་གཉིས་པ་སྤང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷོད་
བྱེད་ལམ་བཤད་པ་དང་། ལྷོད་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལམ་
དངོས་དང་། ལམ་དེ་རི་ལྟར་བགོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་། སྐྱེལ་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ལས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། རི་ལྟར་ཐོས་པར་
བྱ་བའི་ཚུལ། ཐོས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཐུན་སྦྱོགས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་གདམས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྦྱོགས་སྤྲིག་གོགས་སྤང་
བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་རྒྱས་
བཤད་གཉིས། དང་པོ། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤང་བྱུང་བཤེས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐར་
དཀའ་གཏིང་ཟབ་གནོད་པ་དུ་མའི་གནས་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ལུས་
བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་སྲིབ། ཡང་དག་ལམ་གྱི་ས་མཐོན་དེད་དཔོན་མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་
སྤྲེལ་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་
ཉིད་། བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཤེས་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བདུན་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཅི་རིགས་བསྟེན་རུང་བར་བསྟེན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡིད་བཞིན་མཚོག་གི་སྤྲེལ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བདུན་པོ་རིམ་པས། མཚན་

ཉིད་དང་དོ། དེ་ཡང་ཚོགས་རྒྱུང་དུས་དོན་ཚེན་དོ་འབྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཐབས་པའི་ཐུགས་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཐུབ་གསུངས་མདོ་དང་རྒྱུ་སྤེམ་དུ་ཐོས་པའི་ཡིད་བཞིན་ལོར་སུའི་མཛོད་ཁང་མངའ་བ་འགྲོ་བའི་ཁ་ལོ་གཉེན་དུ་འདྲེན་པའི་སྲིན་ལས་ཅན། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཉེས་པའི་སློབ་ཀྱིན་དང་བུ་ལྟ་ཞིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ནི་ཡིད་བཞིན་མཚོག་གི་བླ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བུ་མ་དང་བེ་རོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོགས་མའི་དུས་སྡུ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་པ་དང་མཚུངས་པས་རབ་ཏུ་དྲུངས་པའི་སྟེ་ལུ་དང་ལུས་པའི་སློབ་སྦྱོར་བཞེད་པར་བྱའོ། **ཁཚེན་ཉིད་གཉིས་པ།** རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ནི་ཤིང་ཏེ་ཚེན་དོ་ཐོགས་མེད་དང་རྗེ་བཙུན་གཤགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོངས་འདུས་ལས། རིགས་བཟང་སེམས་དལ་ཁོང་དུལ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པ་བཞིན། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རིགས་སོགས་སུ་སྐྱེས་པས་རིགས་བཟང་ཞིང་དོ་ཚུ་བྲེལ་ཡོད་དང་ལྷན་པ། སློབ་ཚོགས་བསགས་པས་དབང་དོ་ཚུ་ཞིང་དག་པ། ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་བྱུངས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེ་བ། ཐེག་པ་མཚོག་ལ་མ་ཁས་པས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཚོས་མང་དུ་བྲོས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བས་སྟོ་གསུམ་ངང་གིས་དུལ་ཞིང་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། གསོང་བ་སྟེ་རྒྱུད་དང་ཞིང་འཇམ་པ་དེས་ལུ་སེམས་བྱ་བུ་མེད་པ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེན་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དྲོད་བརྒྱའི་གཙུག་གིས་བཞེད་པར་བྱའོ། **ཁཚེན་ཉིད་གསུམ་པ།** སྟིང་པ་ལུས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཚོག་རབ་བླ་མ་ནི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བ་ལྟ་དང་འབྲོམ་སྟོན་པ་ཚོས་རྗེ་དཔལ་སྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་ཐག་ཚོད་པས་རྒྱུད་བསྐྱིང་བ། འཁོར་བར་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཤེས་པས་མི་ཚོས་རྒྱུ་ཏུ་བོར་བ། ལོར་སྟིང་དོ་མེད་པས་དགོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ་ལོར་རྗེས་ལ་ཞེན་པ་རྒྱུད་པ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཚེས་པས་དགོ་སྟོགས་བྲུང་དོར་བྱེད་པ། ཚུ་འདྲི་སྐྱོན་པ་ལྟར་སྟོས་ཐེངས་པས་ཡུན་གྱི་དོན་ཚེན་ཐུབ་པ་སྐྱེབ་པ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་དོན་དང་ལྷན་པའི་སྐོན་ནས་འགྲོ་དོན་ཐབས་མཁས་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ་གཏུལ་བུའི་རྒྱུད་
 བརྟགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པའི་དོ་མཚར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དེ་
 བོ། ཏུས་ཏུག་ཏུ་འབྲུལ་བ་མེད་ཅིང་སྦྱོང་ལ་མེད་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། **།མཚན་ཉིད་**
བཞི་པ། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་སྲུ་མ་ནི་སྤྲ་རྒྱུ་དང་དོང་ཚོམ་ཀུན་མཁུལ་ཆེན་
 པོ་རང་ཉིད་དང་རྗེ་སྐྱེ་མ་མི་ཡམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷིན་པ་གི་རིག་གནས་ཀུན་མཁུལ་པའི་ཤེས་བུའི་
 དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱས་ཤིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བས་སྤྱུ་བ་མཐའི་གཞུང་སོ་སའི་
 ཆོག་དོན་ལ་མཁས་པ། དེ་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྦྱོང་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་གང་གིས་
 སྦྱང་དུ་མེད་པ་ལ་ལྷང་རིགས་དང་ལྷན་པར་རམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ་བར་ནས་འདོད་པས་ཆོས་
 གང་ལ་རང་བཟོ་དང་གཟུ་ལུ་གཡོ་བག་མེད་པར་གཏུལ་བུའི་སྦོ་རིགས་བརྟགས་ནས་
 དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། བདུད་དང་གོལ་ས་གཅོད་པ་ལ་མཁས་པས་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་ལམ་ལ་འདྲེན་པ་དེ་ནི་དེད་དཔོན་སྦོ་གོས་ཀྱི་མིག་ཅན། རིན་ཆེན་ཐུང་གི་དུང་བའི་
 གཉེན་དེ་ནི་གུས་པས་བསྟེན་པར་བྱའོ། **།མཚན་ཉིད་ལྔ་པ།** རིམ་བརྒྱུད་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ལྷན་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་ན་རོ་དང་མི་ལ་སྦྱིས་ཏུས་འདིར་འཇམ་མགོན་ལྷ་ས་གཉིས་ལྟ་བུ་སྟེ། དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་མཉེས་བྱས་སྤྱུ་བ་ཐོབ་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་འདྲིན་པ། སྐྱེ་མའི་སྤྱུགས་
 མཛོད་ལོན་པས་སྟོན་བརྒྱུད་གདམས་པ་དང་ལྷན་པ་གོང་མའི་སྤྱུག་བཞེས་མཐོང་བས་དོན་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་ལ་མཁས་པ། ཏུག་ཏུ་རྒྱུ་ལ་བརྩོན་པས་དདོས་སྤྱུ་བ་སྦྱིན་ཆོགས་ལྟར་
 བརྟེས་པ། གོང་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ལྷགས་པས་གཞན་སྤང་བ་སྦྱར་བུས་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་
 ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱོད་འདྲེན་པ། རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་འདྲེས་པས་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ཚང་བ། རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པ།
 གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆེ་བས་བཀའ་བབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་གཅོད་མར་གྱུར་པ། དེ་འདྲའི་
 མཁས་སྤྱུ་བ་འགྲོ་བའི་དཔལ་མགོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱི་བོས་བསྟེན་པར་བྱའོ། **།མཚན་**

ཉིད་བྱུག་པ། རྒྱལ་ས་རྗེས་ལམ་སྐྱེ་འདྲེན་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་དེ་ལོ་དང་མའ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་འབྱོར་ས་པས་རི་མཚན་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་སྦྱོར་པ། རྒྱ་མའི་བྱིན་རྒྱུས་ལྷགས་
པས་གཞན་སྐྱོད་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ས་ལུས་པ། གནས་ལྷགས་གྱི་དོན་ལ་སྐྱུར་བས་ལྷ་སྐྱོམ་
སྦྱོར་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་དོན་རྟགས་དང་ལྡན་པ། རིག་པ་གནད་དུ་ཚྱོད་པས་
ལུས་མཐུ་རབ་ཏུ་ལྡན་ཞིང་གདོན་བགོགས་སོགས་གྱི་བར་ཚད་སེལ་བ། རྒྱ་འབྲུལ་དང་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལོག་ལྟ་དབང་དུ་འདུ་བ། གཞན་དོན་ལ་མཁས་པས་ཐབས་ལམ་དུ་

འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་མཚོགས་ མཚུངས་མེད་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་གྲས་པས་བརྟེན་
པར་བྱའོ། **ཁཚོན་ཉིད་བདུན་པ།** མཐར་ཐུག་སྟིང་པོའི་དོན་སྦྱོར་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་སྤྱི་
སེལ་དང་ཕྱེ་བ་ཅུན་སེང་གོ་དབང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱལ་ས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་འབྲེལ་ཚད་རྣམ་
གྲུལ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ། ལམ་ཟབ་སྟིང་པོའི་དམར་ཁྲིད་ལ་མཁས་པས་རང་གནས་
ཚོས་སྐྱུ་དང་སྦྱོར་བ། ཅུལ་སྐྱུར་གྱི་བོགས་འདོན་ཟབ་མོས་ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དུ་
བྱུང་བ། མཐར་ཐུན་རྟོགས་པ་མངའ་བས་གདུལ་བྱ་གནས་ལྷགས་གཞི་ལ་སྐྱེལ་བ་སྟེ་མ་
ནོར་བར་ངོ་འཕྲོད་པ། ཐབས་ལམ་ཟབ་མོས་གང་ཡང་ལམ་དུ་སྐྱུར་ལུས་པ། གདམས་
པ་མང་པོ་དང་ལྡན་པས་ཤེས་རྒྱུ་འགྲོལ་བ་ལ་མཁས་པ། ཡང་རྩེའི་དགོངས་པ་མངའ་
བས་ཚེ་འདྲིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་པོ་སྦྱོལ་ལུས་པ། དེ་དང་དཔོན་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱོར་པའི་
རྒྱལ་པོ་དེ་འདྲ་བ་ནི། གྲན་ལས་ཀྱང་འཕགས་མིར་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཉིད་གྲས་པས་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོགས་དེ་དག་ལས།
གྲན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་ལྟ་དུ་སྐྱུར་ཅམ་སྟེ་སྟིགས་དུས་རྟེན་པར་དཀའ་ལོ་ཡང་། དེ་ལས་
ཕལ་ཆེར་དང་ལྡན་པ་འདྲ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཡོན་ཏན་བྱས།
ཚོན་ཅམ་ལྡན་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་དུ་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྟིགས་མའི་དུས་འདྲིར་རབ་ཏུ་
རྟེན་དཀའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་གྲས་པ་ཚོན་པོས་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་དགོས་པའི་

རྒྱ་མཚན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་ཉིད་
འབྲེལ་མེད་རྒྱན་ཏུ་བསྟན་པར་གང་མཉམ་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་བྱུག་ལས། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཏན་གྱིས་འདུན་གྲོས་སྟོན་པ། རྒྱང་དོར་གྱི་མིགས་བྱེད་པ། ཞིང་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་པ། རྒྱབས་སྒྲ་ན་མེད་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དུག་པོ་རིམ་པར་སྟོན་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་དང་པོ། རང་གཞན་
ལ་གཏན་གྱི་འདུན་གྲོས་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ། མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་ལས་
གཞན་རྒྱལ་སྟོན་གཙོ་བོ་པ་མ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་རྟོག་
ཏུ་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། དགོ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྟོག་པ་སྒྲང་བ་སོགས་སྒྲང་
དོར་ཟབ་མོ་སྟེ་གཞན་གྱིས་ཤེས་མི་རུས་པའི་གནད་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱི་
ནད་སེལ་ཞིང་མ་རིག་འབྲིབ་པོ་སེལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འབྱེད་ཅིང་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲང་
བར་བྱེད་པ། རྒྱ་མ་ལས་གཞན་སུ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ། ཐར་ལམ་བྱང་ཚུབ་རྒྱབ་པ་འང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་།
ཚོགས་གསོག་པ་དེ་ཡི་རྟེན་ཡང་རྒྱ་མ་ལས་ལྷན་པ་གཞན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་ན་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། ཞིང་གི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་གྲས་པས་རྟོག་ཏུ་བསྟེན་
པར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་བསྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ཡི་ཤེས་ཀྱན་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། རྒྱལ་བ་ཀྱན་
གྱི་སྟོན་དཔོན་མཚོག་ །དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་སྟེར་བས་ན། །སྟོ་དང་ལྡན་པས་རྟོག་མཚོད་
བྱ། །གང་སྤྱིར་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོད་བསོད་ནམས་ལས། །
སྟོན་དཔོན་བསྐྱེད་ལུང་གཙོག་མཚོག་ །དེ་སྤྱིར་སྟོན་དཔོན་མཚོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། །སྟོན་པོ་བཀོད་པ་ལས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་ལ་རག་ལས་སོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་ལས་འབྱུང་ངོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བསྐྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་

དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་
 མཚོག་གི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་སྤྲོ་མ་འདུན་པའི་ལྟ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །
 སངས་རྒྱས་དགྱིལ་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་ཉིད། །ལག་མཐིལ་བཞག་ནས་སྟོང་གསུམ་བསྐྱོར། །
 སྟོང་གར་ལན་སྟོང་བསྐྱེམས་བྱས་པས། །བརྒྱ་འགྲུང་རྒྱ་དང་ཆར་མི་ཐོད། །དེས་ན་ཉག་ཏུ་
 དཔ་པ་ཡིས། སྤྱི་གཙུག་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་ཉིད་དུ། །དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་། སྤྲོ་མའི་ཕྱོགས་སུ་བྱ་བ་བྱས་པས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་
 སྤྲོ་མའི་བྱ་བ་ལ། །མཐས་པའི་སྐལ་ལྷན་གང་ཡིན་དེ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལ་། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུག་འབུམ་དུ། །ཕྱག་བྱས་པས་ནི་འདི་དོན་ཚེ། །སྤྲོ་མས་བསྐྱོ་བ་
 བཞིན་བསྐྱབ་ན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། །བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཐོབ་། །རང་གི་རྣམ་དང་ཡོ་བྱད་གྱིས། །སྤྲོ་མ་མཉེས་པར་སྐྱས་བྱས་པ། །འདི་ནི་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བ་ལས། །རྒྱལ་སྐྱའི་ཞིང་དུ་དབྱུགས་སྐྱུང་སྟེ། །ཕྱ་ངན་འདས་པའི་སར་གཤེགས་
 སོ་། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ། །དཔ་འགྲོའི་སྤྱི་བ་དང་བར་ཚད་གྱི་འཛིགས་པ་རྣམས་
 ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་གྱི་དམ་པ་འདུ་སྤྲོ་མ་ལས་གཞན་མེད་དེ་སྐྱས་ཀྱང་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་། །རྒྱ་དུ་ལས། །འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་ངེས་སྐྱོབ་ཅིང་། །ཕྱ་ངན་འདས་པར་འདྲེན་པ་
 མཚོག་ །སྤྲོ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་མེད་དམ་ཞེ་ན།
 ཡོད་མོད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགོངས་འདུས་ལས། །བསྐྱལ་
 པ་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་པས། །སྤྲོ་མ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་བསྐྱལ་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས། །སྤྲོ་མ་དག་ལ་བསྐྱེན་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། སྤྲོ་མའི་གསུང་བཞིན་
 རྒྱབ་ནས་མ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་བར་ཚད་དང་གཞོན་པ་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་སྟེ། །དགོངས་
 འདུས་ལས། །བཀའ་བྱུང་མ་བཅག་ཚོས་བསྐྱུང་ན། །ཚོས་སྐྱོང་སྐྱུང་མ་མཐུ་ཚེན་རྣམས། །

བྱ་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ངན་སོང་སོགས་ལོག་འགྲོའི་འདྲི་གས་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཡང་རྟག་ཏུ་སྤང་བ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལྟེན་པ། རང་རྒྱུད་
 ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡང་སྤང་བ་ལས་གཞན་མེད་དེ། སྤང་བ་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ལས་
 སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ལས་དང་པོ་བ་ཐོག་མར་ལམ་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་བར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་འདའ་བ་དང་། མཐུར་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 འདོད་པས། རྣམ་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པས་འབྱོར་བའི་སྤྱད་དུ་ཡིད་རབ་ཏུ་དྲང་བ་
 དང་གུས་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། །འབྲུག་པ། བྱུང་བར་ད་ལྟ་སྤྲི་གས་མའི་དུས་ཀྱི་གཤུལ་
 བྱ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པ་སྤང་བ་ལས་གཞན་ཞིག་བདུག་ཅག་གི་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་བཞུགས་མོད་ཀྱི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་
 པས་ཞལ་མི་སྟོན་ཞིང་གསུང་མི་འབྱོར་ལ། བྱོན་ཀྱང་སྤང་བ་ལས་མཛོད་རྒྱ་དང་སྟོན་རྒྱ་
 ལས་ལྷག་གཞན་མ་མཚིས་པས། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུས་དང་མཉམ་ཡང་རང་ལ་བཀའ་བྲིན་
 ཀྱི་དོས་ནས་རྒྱལ་བ་ལས་ལྷག་པའི་གུས་པ་ཚེན་པོས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གསང་
 འདུས་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་འཕྲིན་ལས་དང་། །རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། །
 སངས་རྒྱུས་ཀུན་དང་སྤང་བ་མཉམ། །འགོ་བ་གང་ལ་ལམ་སྟོན་སྤྱིར། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་
 ལས་མཚོག་ཏུ་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་
 ཚུལ་ལ། དདོས་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐོག་མར་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བཙའ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་མཉེས་པས་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟན་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། གུས་པས་བཙའ་ཞིང་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤང་བ་ལྟར་པོང་བཤད་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་དག། གནས་གང་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་སྤྲི་གས་དེར་བསྟོད་དེ། ཡིད་
 དང་བ་དང་། རག་གུས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲི་ཞུ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མཉེས་

བར་བྱས་པའི་སློབ་ནས་བཤེས་གཉེན་ཡང་དུག་པར་བཅའ་བར་བྱསྟེ་ཐོག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་
 མ་འབྲུག་པ་གཤམ་ཆེ། དེ་ཡང་ཚོས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་
 གྱི་སློབ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་བསྟེན་པར་བྱསྟེ། བྱད་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གཡོ་སྐྱེ་
 མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དུས་མཐུན་པ་གཞི་ཆེ་བས་ཅུང་འགྲོགས་
 དཀའ་བར་མངོན་ཡང་། དཀའ་བ་བཟོད་པས་བསྟེན་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་རྟེན་ནས་ཡིད་
 སློབ་བ་དང་ལུས་ངལ་དུབ་མེད་པར་བསྟེན་པར་བྱསྟེ། གདུལ་བྱའི་སྣོད་བརྟག་པའི་ཕྱིར་
 མཛད་སྟོན་ནི་དུག་སོགས་གང་གནང་ཡང་དེས་མི་སུན་པར་དོན་ཚེན་སྐྱབ་པ་ལ་དང་མི་བྱང་
 བར་ཡུན་ནམ་ངང་ཚེན་གསུ་པས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ། དེའི་ཚེ་བདུད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པས་
 བླ་སྟོབ་བར་དབྱེན་བཅོས་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འབྱོར་དཀའ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་རྒྱལ་སྤ་
 གངས་མང་པོ་འབྱུང་བས། ལམ་འཕྲང་སོགས་བགོད་དཀའ་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། བླ་
 མ་དང་ཚོས་ལས་སློབ་ཕྱིར་སྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སློབ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ། དེ་ཉིད་བདུད་དུ་
 ཤེས་ནས་སྤངས་ཏེ་སྤྱད་ཡང་གུས་པ་མཚོག་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་རྟེན་པ་མི་འདོར་
 བ་ལྟར་སྐྱེ་བོས་བསྟེན་པར་བྱའོ། **ཁག་ཉིས་པ་ལ།** རང་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དཔེས་བསྟན་པ་དང་། གུས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་
 བོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྟོག་པ་ལས་དུངས་པ་ཡི་བྱད་པར་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་འཚད་བ་དང་རྒྱུན་
 གྱིས་རྟོག་པས་ལྷུ་བ་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱ་རྟོག་པ་དེ་དང་བལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལོར་བུ་རྒྱ་དུངས་
 ཡིན་པ་ལྟར། རང་སེམས་སྐྱིབ་པས་རྟོག་པའི་རྒྱ་དུངས་པར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། རྫོ་ཡི་ཁམས་ཀྱི་གསེར་དང་སྤོ་ལོག་ན་གནས་པའི་
 རིན་ཚེན་གྱི་གཉེར་དང་། བླ་ཡི་ནང་ན་གནས་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་རི་ལྗོ་
 བ་དང་མཚུངས་པར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱུ་བ་བདུག་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོའི་ཁམས་ཡོན་སྐྱིབ་
 ཉོན་གྱིས་མ་གོས་པས་གཅོད་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤིང་པོ་ཅན་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། མཚན་

མོའི་མུན་ནག་ལ་སྦྱང་བ་བྱུང་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། ཐར་སྤྱིང་གང་དུ་ཉེ་བར་བསྐྱོད་པ་ལ་
 དེད་དཔོན་མཁས་པ་བཞིན་དང་ལམ་བའི་ཚུ་གཉེར་ཟབ་མོའི་འབྱུང་གནས་སམ་གྲོང་དག་
 ལས་པ་རོལ་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་སྣོད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། **།གཉིས་པ།** ལྷི་རོལ་པ་དག་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པའི་དཀའ་
 རུབ་མེ་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་སོགས་ལ་འབད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཆེ་འདྲིའི་དཔུང་གཉེན་
 ལྷི་དོན་དུ་རྗེ་པོ་བཀུར་བ་དང་། དར་ཅིག་འཛིགས་པས་སྐྱེལ་མ་དཔུང་པོ་བསྟེན་པ་དང་།
 ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདར་རིན་པོ་ཆེ་དང་གཏུགས་སོགས་ཀྱིས་མཛོད་པ་དང་། བཟོ་སོགས་ཀྱི་
 རིག་པ་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་ལའང་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། ཉན་ལ་ཕན་སྤྱིར་སྤྲོད་པ་མཛོད་
 པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་གོགས་ཀྱི་སྤྱིར་རང་གི་སློབ་ཀྱང་གཉེར་
 རུས་པའི་དཔེ་ལ་བསམ་སྟེ། དོན་མེད་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉི་ཆོ་བ་དེ་རྣམས་ལ་གཅེས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བཀུར་ན། གཏན་དུ་ཕན་ཞིང་དོན་ཆེ་སྤྱིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་སེལ་ཞིང་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱོབ་པའི་སློབ་མ་མཛོག་ལ་བཀུར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོ་ཅིས་མི་བྱེད་སྟེ་ལྟར་བསམ་སྟེ་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེས་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་
 ཆོ་འདྲིར་བསྟོད་བཀུར་སོགས་དང་སྤྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཚུབ་འགྲུབ་
 པ་སོགས་འདི་སྤྱིར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པོ། **།གཉིས་པ་**
མཉེས་པས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལ། ཟང་ཟིང་གིས། སྤྱོད་ལམ་གྱིས། སྦྱབ་པས་མཉེས་པར་
བྱ་བ་གསུམ། དང་པོ། རང་ལ་བདོག་པས་ཉེ་ཡོད་དོ་ཅོག་གིས་སྤྲོ་མ་ཉེ་བར་མཉེས་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། མདོ་ལས། ཆོགས་སུ་བཅུད་པ་གཅིག་ལུང་ལོས་སམ་
 རྒྱང་བའི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ཡི་གེའི་གྲངས་རི་སྟེ་ཡོད་པའི་བསྐྱེལ་པར་རྟེན་པ་དང་། བཀུར་
 སྟེ་དང་། མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། ད་དུང་སློབ་དཔོན་གྱི་གུས་

བ་ཡང་མ་རྫོགས་ན་ཚོས་གྱི་གྲུས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས། ཚོས་གྱི་ཚིགས་པ་བཅུད་རེ་རེ་ཡོན་ནི་
 གཞུལ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་མཚོན་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་
 རྫོགས་དང་བར་ཚད་ཞི་ཞིང་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་པ་དང་། མཐར་བུད་རྒྱབ་ཞི་བ་སྦྱར་དུ་
 ཐོབ་པར་འབྱུང་བས་ན། རང་གིས་ཅུད་ཟད་ཅམ་སྤུལ་བ་ལ་ངས་དེ་ལྟར་སྤུལ་ཡོད་པས།
 ཚོས་ལོས་གནང་སོགས་ཁེ་རུས་དང་། མདུན་དུ་དྲིན་མི་སྒྲོག་ཅིང་། རྒྱུ་བོ་གཞན་དག་གི་
 གམ་དུ་ཡང་ངས་དེ་སྤུལ་ཞེས་མི་བགད་ལ། སྤུལ་བ་དེར་སྤྱར་འབྱོར་བ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། རང་
 ཉིད་གྱི་འདྲི་སྤྱིའི་དོན་ཚེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཐུབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སུ་ཞེས་ལ་རན་བསྐྱང་། རང་
 གི་དགོ་བ་སྤེལ་བའི་སྤྱིར་སྤུལ་ན་ལེན་མཁན་དྲིན་ཚེའི། བན་དུ་སྤུལ་ཅིག་མ་བྱས་པས་ཀྱང་
 དྲིན་དང་དུ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་དྲིན་ལ་བསམ་ནས་འབྱོར་བ་ལེགས་དགུས་ཉེ་གང་ཅེས་
 ཤིང་སྤྱིར་དུ་སྤྱིག་པ་དེས་མཚོན་ཅིང་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བཀུར་བར་བྱའོ། **།གཉིས་པ་ལ།**
བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་མཚོག་གིས་སྤྱི་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་
 ཡང་། ཞེས་སོ། **།གཉིས་པ་ལ། ལུས། ངག་ ཡིད་གསུམ། དང་པོ་ལ།** སྤྱིར་བྱ་གཉིས།
 སྤྱིར་བྱ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱི་མ་ལ་ལུས་གྱིས་སྤྱིག་དང་བསྐྱར་བ་དང་མེ་ཉོག་དང་ཚོགས་
 སོགས་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་མེ་རྒྱ་སོགས་གྱི་བར་ཚད་བསྐྱར་བ་དང་། མདུག་
 གཞུག་སྟེ་བང་ཚེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བ་དང་། འབྲལ་ལ་ཉེར་འཁོའི་གཞིག་བྱ་བ་དང་། གཞེགས་
 པར་ལྟར་སྟེ་ཞབས་འབྲིང་བྱེད་བ་དང་། བཞུགས་སར་གདུན་འདྲིང་བ་སོགས་བཀུར་སྟེ་
 རྫོགས་བྱ་ཞིང་སྤྱི་མའི་ཉེ་འཁོར་རྣམས་ལ་འང་རྒྱལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱའོ། **།གཉིས་**
པ་། སྤྱིར་བྱའི་སྦྱོད་ལམ་སྤྱི་མ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་བུག་གཞོན་མེད་པ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་མ་གྲུས་པའི་
 རྣམ་པས་མིག་འབྲུ་རྒྱུགས་སུ་བཟོ་བ་དང་། བཞེན་གཉེར་ཉེ་བཟོ་བ་དང་། སྤྱིར་དུ་སོགོལ་
 ལམ་ཐལ་མོ་རྟེན་པ། ལུས་གྱི་རྒྱབ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱིར་དུ་རྒྱུ་ལུག་
 རྒྱུད་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། སྤྱོ་ས་ལ་ཐབ་སྟེ་འབྲེས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་སར་གཞན་དང་

འབྲུག་པ་དང་། གྲུ་ལེས་ཕན་ཚུལ་ལག་འཛིན་ས་བྱེད་པ་དང་། ཚེད་འཛོལ་བཞད་གད་དང་།
 གོས་སོགས་ཀྱི་འཛོལ་སྐྱེག་བྱེད་པ་དང་། མཚེལ་མ་དང་སྐབ་བྱེད་བྱེད་འདོད་བ་དྲང་། སྐུའི་
 གྲིབ་མ་བཤོམ་(འཤོང)བ་དྲང་། བཞུད་ཚེ་མ་གནང་བཞིན་དུ་མདུན་ནས་འགྲོ་བ་དང་། སྐད་
 བཞིན་དུ་ཞབས་རྗེས་བརྗེ་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷ་མའི་ལྷ་མ་དང་སྐྱེད་དང་བཞིན་པ་དང་ཚོར་རྗེས་
 ལ་མ་གནང་བར་སྐྱོད་པ་དང་། སྐུ་ལུ་མཐོའམ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚོད་འཇུག་པ་དང་།
 རྩ་བཟའ་དང་བཞུགས་གདུན་སོགས་ལ་བཤོམ་པ་དང་། བྱེད་དུ་སྐྱིལ་གྱུང་སོགས་སྐྱེག་ཚོས་
 ཀྱིས་འདུག་པ་སོགས་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་མ་གུས་པའམ་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་
 དེ་དག་སྐྱང་བར་བྱའོ།   **།གཉིས་པ་ངག་ལ། སྐད་དོར་གཉིས། དང་པོ། དག་གིས་གྱུང་**
 འཇམ་ཞིང་སྟན་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པ་དྲང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚིག་འཇམ་ཞིང་ན་
 བར་སྟན་པས་ཞེས་རིམ་གྱོད་དང་བཅས། རི་སྐད་གསུང་པ་བཞིན་སྐྱབ་ཅིང་ཅི་གསུང་ན་ཡང་
 མི་སྐོག་པར་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། གཞན་དག་ལའང་སྐྱ་མའི་ཡོན་ཏུན་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་།
 དུས་རྒྱུན་དུ་དབྱངས་སྟན་དྲང་དྲང་བཅས་པས་གསོལ་བ་གདུབ་པ་སོགས་ལ་བཙོན་པར་
 བྱའོ།   **།གཉིས་པ། དག་གི་སྐོ་ནས་མི་དགོ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱང་བར་བྱ་**
 སྟེ། གང་ཞེས། ལྷ་མའི་དྲུང་དུ་རྒྱན་དྲང་ལྷ་མ་དང་། ཚིག་རྒྱབ་དང་དོན་མེད་ཀྱི་འབྲུ་འབྲེལ་
 མེད་རང་གའི་ཅུ་ཅུ་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་དག་འབྲུལ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་བྲེ་མའི་
 གཏུམ་དང་། ལྷ་མའི་བཀའ་གཅོག་པ་དང་། ཚིག་གདོང་ནས་སྐོག་སྟེ་བར་གཅོད་པ་དང་།
 སྟོང་ནང་འཇུག་པའི་ཞེ་གཅོད་དང་། སྐོག་ནས་གཤེ་བ་དང་། ཚོད་པ་སོགས་ཅོ་འདྲི་བ་
 ལུ་སོགས་དག་གི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་སྐྱང་བར་བྱའོ།   **།གསུམ་པ་ཡིད་ལ། སྐད་བྱ། སྐད་**
བྱ་གཉིས། དང་པོ། ཡིད་ཀྱིས་གྱུང་སྐྱ་མའི་ཡོན་ཏུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བྱ་ཞིང་། དྲང་ཅིང་
 གུས་པ་ཚེན་པོས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པར་དགའ་བའི་སྐོ་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་མ་
 དེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་གུས་པར་བྱའོ།   **།གཉིས་**

པ་ལྟ་ཡིད་དད་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་དྲད་པ་དང་། གསུང་སོགས་ལ་སྐྱར་ཡང་ལོག་བུར་ལྟ་
 བ་སྟེ་སྐྱོན་དུ་མ་བོང་བ་དྲད་། སྐྱ་མ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་སྐྱ་མའི་སྐྱོན་ལ་སེམས་པ་
 དང་། རིགས་གཞུགས་སོགས་དམན་པ་ལ་བརྟན་བཙུག་གི་སེམས་དྲད་། འགྲན་སེམས་
 དང་འཁོར་སོགས་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་སེམས་དྲད་། སྐྱ་མ་ལས་རང་བཟང་སྟམ་པ་
 དུ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དྲད་། མཛད་སྟོན་གང་ཞིག་མི་ལེགས་པ་འཕྲུལ་ཚོས་དང་འགྲལ་བུར་འཛིན་
 པ་དང་། སྟོན་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སེམས་པ་མ་དྲད་པའི་སེམས་དྲད་། སྐྱ་མའི་རྗེས་
 ལ་བརྟན་སེམས་དྲད་། གནོད་སེམས་དྲད་། གསུང་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟའི་
 སེམས་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ། །**ཁགསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ལོ།** སྐྱ་མས་སྐྱབ་པ་གྲིས་ཤིག་ཅེས་
 པའི་གསུང་བཞིན་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པས་མཚོན་པ་ནི་སྐྱ་མ་ལས་རི་ལྟར་བྲོས་པ་དམ་པའི་
 ཏོན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་འཛིས་དབེན་པའི་ནགས་མཐར་སོང་ལ་
 སྟོང་པའི་ཏོན་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་ཅིང་། དེ་ཡང་བརྩོན་པས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྐྱབ་པས་
 ཏུས་འདུའ་བར་གྱུར་ན་གྲུབ་ཐོབ་གོང་མའི་གདུང་འཚོབ་ཅིང་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དཔལ་
 ལྷན་སྐྱ་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་ཉིད་གྲིས་བསྐྱབ་པ་ཡུང་ཡིན་པས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་ཡོན་ཏུན་ལ་བསམ་པར་བྱས་ལ། བདག་གྲུང་ཏུས་དྲིང་རྣམས་བཟུང་མགོན་དེ་ཡི་རྗེས་
 སུ་བསྐྱབས་ཏེ། དམ་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཏོན་དུ་བྲོས་པ་དང་བསམ་
 པ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ནན་ཏུན་གྲིས་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡིད་དམ་བཙུང་བར་
 བྱའོ། །**ཁགཉིས་པ་ཕམ་ཡོན་ལོ།** དེ་ལྟར་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཐབས་མུང་པོ་ཉིད་གྱི་སྐོ་རྣམས་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་བསྐྱོན་པའི་ཡོན་ཏུན་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན་ཡུང་དུག་པའི་
 ལམ་དུ་ཚུད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤང་དོར་དམིགས་རྣམས་སྟེད་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་
 རྗེས་པ་དང་སྐྱབ་གཉིས་བྱང་བ་དང་། གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བུར་ཚུད་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་། རང་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་གྲངས་སུ་བགྲང་བའི་གནས་ཐོབ་རྣམས། །

ལྷུང་དུ་མི་གནས་པའི་ལྷུང་འདས་ཆེན་པོ་ཐར་པའི་གྲོང་དུ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོངས་
 འདུས་ལས། ཆོས་ཀྱན་མི་ཤེས་མ་རྟོགས་ཀྱང་། །མཚན་ཉིད་བཟང་ལྡན་སྤྲེལ་ལ། །བཀུར་
 བས་རིམ་གྱོ་ཆེར་བྱས་པས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐལ་བར་འགྱུར། །དཔེར་བ་ཞིང་
 རབ་གཤིན་པོ་ལ། །ས་བོན་བཏབ་ན་འཕེལ་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱད་ལས། །སྤྲེལ་སངས་རྒྱས་སྤྲེལ་མཚོས། །དེ་བཞིན་སྤྲེལ་དགོ་འདུན་ཏེ། །སྤྲེལ་དགོན་
 མཚོག་བསམ་པའི་ཡུལ། །སྤྲེལ་མི་སྤང་སྤྲེལ་བཀུར། །མོས་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །
 །སྤྲེལ་འགྲུབ་འགྲུབ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །སྤྲེལ་དང་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན། །ཐར་དད་པར་ནི་མི་ལྟོའོ། །དེ་
 ལས་ལྷུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བཟུང་བར་བྱ། །དེ་ཡིས་དབལ་ལྡན་
 རྟོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ། །སྤྲེལ་མཉེས་པ་ཉིད་ལས་ལྷུང་། །
 །ཞེས་དང་། །མེ་ལྷེ་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ལས། །འདི་ལས་ཡོན་ཏན་གྱུར་བ་ནི། །སྤོང་གསུམ་འཛིག་
 ཉེན་གཞལ་མེད་པའི། །རྣལ་ལྡན་གྲངས་དང་མཉམ་ལུས་མིན། །དེ་སྤྱིར་སྤྲེལ་ཉིད་སྤོས་སོ། །
 །ཞེས་དང་། །ཀུན་བཟང་ཆེ་བ་རང་གནས་གྱི་རྒྱད་ལས། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཉི་ལས། །ལྷུང་
 བའི་སྤྲེལ་མ་དྲིན་ལྡན་ཉིད། །སྤྱིང་གི་དགྱིལ་ལམ་ལག་པའི་མཐིལ། །སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་སྤྲེལ་
 བསྐྱེམས་པ། །སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །གང་ཟེད་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །
 །ཞེས་གསུངས། །ཞར་ལ་སྤྲེལ་མ་མ་བསྟེན་པའི་སྤྱོན་ཡང་། །ཐར་པའི་ལམ་སྤྲེལ་མི་ཟེན་པ་དང་།
 །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་མི་འཕྲད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་དང་། །སྤྲེལ་
 བསྐྱེལ་གྱི་བྱ་བར་རྒྱུད་པ་དང་། །འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །
 །དེས་ན་སྤྱོན་ཡོན་ལ་སྤང་དོར་ཤེས་པའི་སྤོ་ནས་སྤྲེལ་དམ་པ་བསྟེན་ཅིང་། །མཉེས་པ་སྤྲེལ་
 བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་རྟེན་གྱི་བསྟེན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་འི་
 མཛོད་ལས་དུག་བའི་བཤེས་གཞིན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྤྱི་བཀུད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྣང་བ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་མདོར་བསྟན།
དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་པར་
བསྟེན་ནས། དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་སྤིག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤིག་པའི་
གྲོགས་དྲང་བཅས་པ་སྣང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྣང་པོ་བཀོད་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དགོ་བའི་རྩ་
བ་མངོན་པར་འདོད་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །སྤིག་པའི་གྲོགས་
པོ་དག་ལ་ནམ་ཡང་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྣང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དེ་ལྟར་སྣངས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ།

དང་པོ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ཤུལ་ཚེ་
བས་རང་རྒྱུད་རྟེན་པ། ཚེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་དོན་དུ་གཉེན་ཞིང་སྤྲོད་པ་ལས་ཡིད་མ་བྱུང་
བ་དེ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་རྒྱུང་བས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མོད་སེལ་བ། དྲན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
མི་ལྟན་པས་རང་རྒྱུད་དུ་གོ་ཚོགས་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ། ཚོས་དང་རང་རྒྱུད་འཛོལ་(འཛོལ་)
བས་སྐྱོ་གསུམ་མ་དུ་ལ་བ། རྒྱལ་གྱི་རི་མཐོ་བས་ཁེངས་པ་དྲང་། གཞན་སྣང་ཐབས་ཀྱིས་
བསྐྱུ་བ་བཅོས་པའི་ཚུལ་འཚོས་ཅན། དུག་དོག་ཆེ་བས་གཞན་ལ་གཤེ་ཞིང་ཕྱོགས་འཛིན་ཆེ་
བས་དུག་སྣང་རྒྱུང་བ། ཡོན་ཏན་ཉམས་སྦྱོང་མེད་པས་དང་པ་དང་མོས་གུས་མེད་པ། ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས་མ་བརྟན་པས། ཟུམ་སྐྱོམ་དང་ལོ་རྟེན་ལ་ཚོགས་ཤེས་མེད་པ་དྲང་། ཐར་ལམ་
དང་ལས་འབྲེལ་མེད་པས་ལོ་ག་པའི་ཚོས་ལུ་སྤྲོད་པ། ཡང་དག་པའི་སྤྲུལ་མེད་པས་བརྒྱུད་
པའི་བྱིན་རླབས་མ་ལྷགས་པ། རོ་ཚད་དང་གཉེན་པོ་རྒྱུང་བས་སྐྱོམ་དྲང་དུ་མ་ཚོགས་འཚུལ་
ཞིང་། ཞི་དུལ་དང་བཟོད་པ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་རྒྱུ་བ། ཀྱུན་སྦྱོང་དང་སྐལ་བ་ངན་པས་
འགྲོགས་ཚད་ལ་ཉོན་མོངས་འགོ་བ། ཐོས་བསམ་དང་བསམས་པ་རྒྱུང་བས་རང་གཞན་
ལོ་ག་པའི་ལུ་མ་ལུ་འགོད་པ། བདུད་དང་བགོགས་ཆེན་ལྷགས་པས་རང་གཞན་བཀྲ་མི་

ཤིས་པ། གོམས་པ་ཉོན་མོངས་ཆེ་བས་མི་དྲག་འཕེལ་ཞིང་། ལེགས་པའི་ཚོས་དང་རིང་
 བས་བཀའ་ཤིས་དང་དྲག་ལེགས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་པའི་བཤེས་གཞུང་
 དང་སྟོན་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་སོ། །**གཉིས་པ་ལ།** དེ་དྲག་
 དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། དེས་ན་དེ་སྤང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོའི་སྦྱི་དང་
 བྱི་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དག་པའི་བཤེས་གྲོགས་དང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་
 པ་ནི་ཚད་མེད་དེ། རེ་ཞིག་བསྟུན། རྟེན་ལྡན་ཞིང་བླ་མ་དང་མཆོད་གྲོགས་ལ་དྲག་
 ལྟར་ཚུང་བ་དང་སྟོན་པ་རེ་ཅམ་གྱིས་ཁེད་ས་ཤིང་དང་སྟོན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། ཡུང་དྲག་པའི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོད་ཞིང་
 ཡུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ཟུར་གྱིས་སྟོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་དྲག་པའི་
 བཤེས་གཞུང་ལ་མི་བསྟུགས་ཤིང་སྦྱར་བ་འདྲི་བས་པ་དང་། རོར་རྩ་ལ་སྟེན་ཅིང་དུག་
 ལྟ་རགས་པས་ཆུགས་སྤང་གི་དུག་མདུའ་འཕེན་པ། འཛིག་རྟེན་ཆེ་འདྲིའི་དབང་དུ་སྦྱར་
 པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོན་པ་སྟེ། མདོར་ན། དྲག་ལེགས་ཐམས་ཅད་
 འགྲིབ་ཅིང་མི་དྲག་བ་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་སྟོན་པ་འཕེལ་
 བའི་སྟོབ་དཔོན་དང་གྲོགས་ལ་བསྟེན་འདྲིས་མི་བྱའོ། །**གཉིས་པ།** རྣམ་གྲངས་གཞན་
 ཡུང་རང་ཉིད་གང་དང་འགྲོགས་པ་དེ་ཡི་སྟོན་ནམ་ཉེས་པ་དེ་འཕེལ་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་སྟེ།
 གྲོགས་སམ་བླ་མའི་རིགས་གཉི་སྟུག་ཅན་བསྟོན་ན་ཐོས་བསམ་དང་ཤེས་རྟོག་འགྲིབ། ཞེ་
 ལྟར་ཅན་དང་འགྲོགས་པ་ལས་གདུལ་བར་མ་རུངས་པའི་རྟེན་ལྡན་ཞིང་གདུག་རྩུབ་ཆེ།
 དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཅན་ལས་ཡུལ་ཟས་ཞོར་དང་བྱད་མེད་སོགས་ལ་འདོད་ཅིང་སྟེད་
 པ་འཕེལ། རྟེན་ལྡན་གྲས་ཆེ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སྟོན་པ་རིས་སྦྱ་གཙོད་པ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་
 སྦྱ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་འགོ་སྟུག་དྲོག་གྲས་ཆེ་དང་འགྲོགས་ན་གཞན་ལ་འགྲུབ་སེམས་
 ཀྱི་ཟུག་རྩུའི་སྦྱིང་དོ། །སྟོན་དེ་དག་སྟེལ་མ་དྲང་འགྲོགས་ན་རང་ལ་ཡང་ཉེས་ཀྱན་སྟེལ་

མུར་འགོ་ཞིང་། གཞན་ཡང་དེས་འབྱུང་མེད་པ་དང་། ཚེ་འདྲིའི་མདོན་པར་དགའ་བ་དྲང་།
 ཚེ་འདྲིའི་འདུན་གྲོས་མཁན་དང་། ཚེ་འདོམ་མཁན་དང་། འདོམ་གྲོས་ཚན་ཏེ་འཕྱོར་པོ་ལྟ་བུ
 དང་། ཚེ་བཙན་ལ་དགའ་བ་དང་། རྣོར་ལུ་སྲིད་པ་དྲང་། ཚོང་ལེ་སྲོགས་མཁན་དང་། བཟོ་
 ཡི་ལུས་བྱེད་པ་ལུ་སོགས་གང་དྲང་འགྲོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེའི་ཀུན་སྲིད་སྐལ་བུ་
 དུན་པ་དག་བདག་ལ་ཡང་འགོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །
 ལྷན་པར་བཤེས་གཉེན་ཐོས་བསམ་ལ་སྐྱོད་སུ་པ་དྲུག་དྲང་འགྲོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གིན་
 ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྲིད་འཁོར་རྩ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་དང་། བྱེ་བྲག་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་སྲོལ་
 དཔོན་མི་ཤེས་པ་བརྟེན་པ་གྱོང་ཆེ་སྟེ་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྲིད་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་
 ཚོག་གིས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅེས་བཀའ་ལུང་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བྱས་
 ཚོས་འཁོར་བ་ཡིན་པས་བྱུར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྐྱོམས་ཤིག་ཅེས་ལམ་ཚོགས་གཉེས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟོབས་སོགས་བཤད་པ་དྲང་དོན་ཡིན། དོན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་
 ཅེས་འབྲས་བུ་དང་། གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་ཡོན་ཏན་ལྟུང་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་
 པ་ལ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པས་གཞི་ལ་དང་། ས་ལམ་ཉིང་འདྲིན་སོགས་དྲང་བ་ཅོམ་ལས་དོན་
 ལ་མེད་ཅེས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་རག་ལུང་
 རིགས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་སྤྱི་མའི་གཞུགས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་དང་འགྲོགས་
 བ་དང་པོ་ཤེས་གྲུང་བརྗེད། སྲིས་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་སྲིད་པའི་གནས་མེད་དེ། སྐྱེ་ཚོད་སོགས་
 ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལུ་སྐྱོད་སུ་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུང་ལུགས་སྲོགས་རེས་
 བེད་སུ་ནས་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་སྲོལ་མི་ཤོང་བ་དང་། ཐུར་པར་བགྲོད་པའི་ལུམ་ཡང་
 དག་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་སྲིད་སྲིད་ཅི་ལོག་པའི་ལུམ་དུ་བགྲོད་པར་འགྱུར་བས་གཏན་གྱི་
 འདུན་མ་འཕྲུགས་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུས་གཞན་ལ་མི་ཤེས་
 བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་སངས་རྒྱས་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་

གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་ཚོས་ལ་མི་དྲན་པ་དང་། དགོ་སྤོགས་ལ་བརྩོན་
མེད་ལེ་ལོ་ཅན་སོགས་དྲང་འགྲོགས་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ན་ལུན་ཡལ། ཐར་པའི་ལམ་དང་
བྲལ་དེ་དྲག་བུ་འགྲིབ་ཅིང་མི་དགོ་བུ་འཕེལ། བརྟན་པའི་སྤྱི་སྤོལ་ཉམས། ཚོགས་གཉིས་
ཀྱི་འཕེལ་སྐྱོ་ཚད། སྤྱད་ལུ་གཡེལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཡིད་སྐྱོན་དུ་ལུས། སྤར་ཡོད་ཀྱི་དང་
པ་མོས་གྲུས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དེ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་
ལས་དེ་དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡིན་
ལ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའམ། གཏམ་སྤྱོད་པའམ་གྲིབ་མ་ཕོག་པ་ཅམ་ཡང་སྤང་བར་
བྱའོ་དེ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་དྲང་འགྲོགས་ན་རང་
ཉིད་གཙོག་ལུ་ཞེ་ལུ་མོས་ཉེ་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྤྱལ་བ་ཚད། འགྲོ་དོན་ལ་སེམས་སྤོབས་ཚུང་ཞིང་
གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པ་གཡེལ། ཕ་བ་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་སོགས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དོན་དྲང་
འགྲེལ་བུས་ཉེས་པ་མུང་པོ་དང་ལྟན་པ་སྤེ་རང་རྒྱུད་ལ་འགོ་བར་འགྱུར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དྲང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པ་དྲང་འགྲོགས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལས་རིང་།
བསྐྱབ་པ་འཚལ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སྤྱང་སྤོལ་འཚོར། སྤང་སྤོང་བུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཚེན་
པོའི་དོན་རིགས་ལམ་གྱིས་མ་དྲངས་པར་ཐུ་མུལ་རིག་ཅིང་ཤེས་པ་ཅམ་གནས་ལུགས་སུ་
བརྒྱམས་ནས་སྤྱིང་བ་དྲང་འགྲོགས་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྤོ་འདོགས་མི་ཚོད་པ་དང་། རྗེད་པ་
འཚོལ་བ་དང་འགྲོགས་ན་སྤོ་གོས་ཀྱི་ཞོལ་བོར་འཚོལ། གནད་མེད་དབེན་པར་གཙོག་
ལུང་ཞེན་པ་དྲང་འགྲོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལས་ཉམས། རྗེད་པ་ཁ་འབྲམས་ཀྱི་ལྷ་
བ་ཅུན་དང་འགྲོགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད། ཚོས་ལ་ཉམས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཐུ་སྤྱད་མཁན་དྲང་འགྲོགས་པ་ན་དོན་མེད་ཚོག་ལ་དགའ་ཞིང་ཉམས་ལེན་དེད་པོར་
འཚོར་བ་སོགས་དེ་དུག་གི་ཉེས་པའམ་བྱུང་འགོ་བས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཚོག་སྤྱིར་
ཅམ་དུ་འབྲེད་བ་ནེ་ཅོའི་འདོན་པ་འདྲ་བར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་

འགྲུལ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་འཐད་
 པ་དཔེས་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། གོང་སློབ་དྲེ་དྲག་དྲང་འགྲོགས་པས་ཐུམ་ལུམ་
 གྱི་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་སྤྱར་ཡོད་གྱི་དགོ་བ་མཐའ་དག་འགྲིབ་ཅིང་མི་
 དགོ་བ་འཕེལ་བས་གནས་སྐབས་གྱི་བདེ་འགྲོའི་གནས་ཙམ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་
 ཞི་བདེའི་བྱང་ཚུབ་འགྲུབ་པ་སློབ་ཅི་དགོས་ཏེ་གནས་མེད་སྐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་ག་
 པའི་གོགས་པོ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོམ་རྒྱུན་གྱི་དཔེས་བཤེས་
 གཉེན་ངན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་དང་། སྐྱེལ་མ་དང་ཉོ་ཚང་གི་དཔེས་སྟོན་པ་དང་ཚོས་
 ལྟར་སྤང་བ་སྤང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ། རི་ལྗམ་ལུམ་འབྲང་འབྲོག་དགོན་
 པར་བུ་གོད་པའི་མ་གོན་པོ་དྲག་ཚོམ་རྒྱུན་གྱི་འཛིགས་པས་བཙོན་པ་ལུང་འཛིགས་པར་
 ལྟ་ན། ཚོམ་རྒྱུན་དེ་ཡིས་ཚོ་འདྲི་ཡི་ནོར་དྲང་། ཚེས་ན་སློག་ཙམ་འདོར་གྱི་དེ་ལས་གཏུན་
 གྱི་བདེ་བུ་འབྲོག་པར་ཡོང་མི་རུས་ལ། མི་དགོའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་འགྲོ་བུ་རྣམས་
 བེད་དུ་ལུ་པས་བརྟན་གྱིང་སྤྱང་པ་དང་། དཀར་སློགས་གྱི་ལྷན་འདོར་བས་གནོད་འཚོ་མང་
 ཞིང་། སྤྱི་ག་བསྐྱེལ་འབྲུང་གནས་ཏེ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པས་མཐོང་བའི་
 ཚོས་ཚོ་འདྲིར་ཡང་ལུང་ལ། སྤྱི་ལུ་ར་དན་སོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་ཞིང་གཏུན་དུ་སྤྱི་ལུ་ཚོར་
 འབུམ་མོ། །དེས་ན་གཏུན་དུ་བདེ་བའི་ནོར་མཚོག་བུལ་བར་བྱེད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་
 སྤྱི་བོ་དེ་ནི་བདུད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ལགས་ཏེ་བསྐྱེས་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ། འདྲི་
 ལྗམ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་རྟོག་པའི་དུལ་བཤད་ན། རི་ལྗམ་
 སྐྱེལ་མའི་གང་ཟག་གམ་སྐྱེལ་མར་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་གམ་ངན་པ་ཞེས་རང་
 གིས་རྟོག་ཅིང་གཞན་ལ་འདྲི་སྟེ། དེས་སྐྱེལ་ཨེ་ཐུབ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཉིན་གཅིག་གི་
 སྐྱེལ་མ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་གཏུན་གྱི་ཐུམ་པུ་འདོད་མཁན་རྣམས་ལ་འདྲི་བཤེས་གཉེན་བཟང་
 ངན་རི་འདྲ་ཞེས་དྲི་རྟོག་མེད་པ་དེ་ནི་སློ་གོས་སྤྱི་བོ་བུ་དུད་སྟེས་དངོས་སུ་བཙོན་པ་ཞེས་

བྱ་སྟེ་ལོག་པའི་བཤེས་གཞིན་ཞི་གཏན་བདེ་འཕྲོག་པའི་བདུད་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །དར་ཟུང་
སོགས་ཕལ་བའམ་དངོས་པོ་དམན་པའི་ཉོར་དྲག་ཉོ་ཚོང་བྱེད་ན་ཡང་། རུང་གིས་མི་ཤེས་
པ་དག་གཞན་ལ་དྲི་བར་བྱེད་མོད། དྲིང་སང་གང་བྱུང་གི་ཚོས་ལྟར་སྦྲང་བ་བཅོས་མ་སྦྱ་
ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དེར་འཇུག་པ་དག་ནི་རྣམ་དུ་བྱོད་གྱི་མིག་མེད་པས་ཐོས་བསམ་སྦྱང་བ་སྦྱིབ་
པའམ་མདོངས་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་དང་
ལྷན་པ་གཞན་ལ་ཞེན་ལྟའི་དབང་གིས་དྲི་བའི་རྟོག་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར། རྟོག་གའི་རང་
བཟོའི་ཚོས་དེ་སྤེལ་བས་ཐུར་འདོད་སྟེ་བོ་མང་པོ་བདུད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་གྱུར་ཏོ། །

གསུམ་པ་བརྟགས་ནས་སྤང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེས་ན་འདྲི་རྩི་སྤྲི་ག་པའི་གྲོགས་
པོ་བརྟགས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚོག་དམ་པ་ཚོད་མེད་དེ། ལམ་སྦྱིན་
ཅི་ལོག་པར་མི་ལྟར་བ་དང་། དུས་ཏྲག་ཏུ་དགོ་བའི་འཕེལ་བ་དང་། དམ་པས་བསྟོད་ཅིང་
ཡོན་ཏུན་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་བརྗོད་པའི་
དུན་པ་དྲང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཚོ་འདྲིར་ཡང་བདེ་
ལ་སྦྱི་མུར་ལེགས་པ་སྟེ། ཕལ་པའི་མཐོ་རིས་ལས་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དག་
པའི་ཞིང་ལ་མངོན་བརྗོད་དུ་མཐོ་རིས་གང་གའི་རྒྱ་འགྲུབ་སུ་གྲགས་པ་དེར་ལེགས་པར་བགྱོད་
པ་སྟེ་སྦྱིན་ཅིང་ཞིང་དེ་རྣམས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་བསོད་
ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ལས་བསྐྱུན་པའི་འབྲོར་པ་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་
སུ་གང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་
ཞིང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་མཉན་དག་གི་བསྐྱུན་བཅོས་
ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མངོན་ལས། སྤྲི་ག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དྲག་པའི་
བགྲེལ་པའོ། །།

། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་དང་། སློབ་
མའི་ཉན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལེའུ་མཚམས་སློབ་བ་དང་། སྐབས་དོན་དངོས་
གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྤྲིག་པའི་གོགས་པོ་བརྟགས་ནས་སྤངས་པར་བྱས་ཤིང་། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་བསྟེན་པ་ན། དེ་ལས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བར་པའི་རྒྱུར། དྲང་
པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཐུར་པའི་རྩ་
བུ་ལགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལུན་པས། སློབ་པ་ལ་
ཞི་བར་ཏུ་སློབ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་
ཚུལ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་སློབ་མ་གང་ཞེས་མུང་དུ་
ཐོས་ཤིང་ཡོན་ཏུན་བཅུ་ལྟར་གྱི་སྟེ། གདུལ་བྱའི་སློབ་མེད་མི་ཤེས་པ། ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་
ཚོངས་ཏེ། དག་ཚིག་གི་སྟེབ་མི་ཤེས་པ། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་ལ་ལྟ་བུ། ཚོས་ལ་དཔེ་མཁུན་
བྱེད་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་གཤགས་པ་འདོད་པ། ཚོས་ལ་སློབ་བ་ཞན་པ། གཞན་དོན་གྱི་ལས་
ལ་སློབ། ད་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོན་ཆེ་བ། ཚོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ། ཚོས་དང་རང་རྒྱུད་འཛོལ་
བའི་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་བཅུ་དང་བུལ་བའི་སློབ་སྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏུན་བཅུ་དང་ལྟར་བ་ལས་ཐོས་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ཚོ་གཉིས་སྐུལ་བཟང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དུམ་པའི་ཚོས་ནི་ཡོངས་
སུ་འཆད་པ་ན། ཐོག་མུར་སློབ་དེ་ཉེད་གྱི་དབང་པོ་ལེགས་པར་བརྟག་པ་གཅེས་ཏེ། སློབ་
དེ་ཡང་གྱིས་པ་བཅས་ནས་རིང་དུ་མ་ལོན་པ་དྲང་། དེ་ལས་ན་ཚོད་གན་པ་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁ་ཟུར་ཐུང་དུ་བ་སྟེ་འཇམ་དང་རྩུབ་ཆེ་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དེ་ཡི་ཚོས་
ལུང་རང་བཞིན་ཐུང་དུ་བ་ཡིན་ཏེ་སློབ་དབང་གིས་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་
སྟེ། དགོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། དམན་པ་གསུམ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་མདོན་པ་
སྟེ། །འབྲིང་པོ་གསུམ་ལ་ངས་བསྟན་པ། གྱི་ཡ་ཡོ་ག་ལྷ་པོ། ཚེན་པོ་རིམ་ལྟར་གསུམ་
དག་ལ། །བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན། ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། དམན་ལ་མཚོག་

གི་ཚོས་མི་བསྟན། རྒྱ་ཚེན་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་གྲུང་པ། །དམན་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱུར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །ལཱི་ཤིང་པ་ལ། གོ་རིམ་རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཚོས་གང་བཤད་པ། ཚུལ་
 རི་ལྟར་འཆད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བཤད་
 པའི་ཉེས་དམིགས་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་ཐེག་དམན་ནས་བརྟམས་
 ཉེ་ཚེན་པོའི་བར་རིམ་པར་བྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་སང་རིག་རྒྱུང་རོས་
 ཟེན་པས་ཚོས་ཟེར་བ་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་
 གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐབས་རྒྱ་ཚེན་པོ་མི་ཤེས་པས་ཐབས་དང་བྲལ་བས་
 སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ད་ལྟའི་རིག་པ་དེའང་ཐོས་པ་དང་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པས་རང་ཚིག་བསལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྐྱིད་སྟོབ་དཔོན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 དབང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་མ་བྱེན་པ་ཞིག་ན་དང་པོ་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་གྲང་ཐོད་
 སྐལ་དུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་སྲིད་གྲང་། མངོན་ཤེས་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རུང་ལ་གལ་
 ཉེ་ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལའང་ཐེག་པ་རིམ་གྱིས་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཐེག་ཚེན་
 གྱི་རིགས་ལ་དམན་པ་བཤད་པར་མི་བྱ་ཅི་ལྟར་གསུངས་ཞེ་ན། དེ་ནི་དམན་པ་ངེས་དོན་
 དུ་བརྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལ་ཟེར་གྱི། ལར་མི་བཤད་པ་མིན་ཉེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་
 རྟོགས་དང་། གོང་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞེས་ཞིང་འབབ་
 པ་ག་སྟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལཱི་ཤིང་པ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནི་ཐེག་པའི་གོང་
 འོག་གི་རིམ་པ་ཤེས་པ་དྲང་། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲེལ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་
 རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་འཛིགས་དང་ངས་དང་སྐྱག་པ་མེད་པ་དང་། ལམ་གོང་མ་ལ་ཡང་ཐོས་
 རྒྱ་ཚོད་པས་ལོར་བ་མེད་ཅིང་། ལྷ་སྟོན་ལུང་འབྲེལ་ཉེ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཡང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས། རྫོང་པ་ཉིད་དང་སྤྲིང་རྗེའི་བདག །དཔལ་ལྷན་འབྱོར་པ་དམ་
 པའི་ལམ། །རྣམ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་བརྩོན་བྱས་ན། །མཚོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་དྲི་མ་བསལ་ནས། ཚོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ཐབས་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་
 པོས་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་ལས་བརློག་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྤོང་ཉིད་
 བརློགས་པས་སྤྱིད་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །**ཀམ་མཁའ་པ།** དེ་ལྟར་
 རིམ་པར་མ་བཤད་པའི་སྐོན་ནི་ཚད་མེད་དེ། ལོང་ལོག་སྐྱ་ཕྱིའི་རིམ་པ་དྲང་བུ་བུས་
 སངས་རྒྱས་བུ་ལྟན་པའི་སྐྱ་སྐྱོལ་རིམ་གྱིས་འཛོག་པའི་རིམ་པ་ལས་ཉམས་པ་དྲང་། ལྷོ་
 ལྷུང་བ་རྣམས་ཟབ་མེད་དོན་ལ་དངུངས་སྒྲག་སྐྱེ་ཞིང་ལོག་ལྟས་ཚོས་འདྲོར་བ་དྲང་། ལོ་
 རིམ་བཞེན་ལོག་མའི་གནད་མ་ཤེས་པས་གོང་མའི་གནད་སྐྱ་བའི་དོན་ཟབ་མོར་ཉེ་ཞིབ་
 པར་མི་རྟོགས་པ་དྲང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དུག་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དྲང་།
 དངོས་པོའི་དོན་ལ་རང་བཞིན་མིན་པའི་སྐྱ་སྐྱར་རྒྱུར་འབྱུང་བ་དྲང་། དག་སྤིག་གི་རྒྱ་འབྲས་
 ཞིབ་དུ་མི་བྱེད་པར་འཚོལ་བ་དྲང་། རང་གི་རྒྱུད་དང་བརྩམས་དེ་ལམ་གྱི་སྤང་དོར་མི་ཤེས་
 པ་དྲང་། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་དོན་ལ་མོད་ས་པ་དྲང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཞན་དོན་
 སྤྱིང་རྗེ་སྤངས་པ་དྲང་། སྤོང་བ་ཁ་འབྲམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་ཉེ་བར་འགྲོར་བསྐྱས་པ་དྲང་།
 ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་ཟེར་ནས་ཚོས་མེད་ཐུ་མལ་དུ་ལུས་པ་དྲང་། མ་སྤྱིན་པའི་འགྲོལ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཟབ་དོན་གསང་བ་རློག་པ་སྤེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་
 པ་རིམ་གྱིས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །**ཀམ་མཁའ་པ་གང་བཤད་པ་ལ།** སྤྱི་དང་། བྱེ་
བྲག་གཉིས། དང་པོ། གང་བཤད་བྱའི་ཚོས་ནི་གོང་དུ་བཤོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་
 འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེ་ལྷུང་གི་རྣམ་གྲངས་ཐམས་ཅད་དྲང་། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ལ་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་མུང་འདས་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། དྲོར་བར་བྱ་བ་
 ལའོར་བའི་ཚོས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱུན་འབྱུང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་སུ་
 གྱུར་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། དུས་གཅིག་ལ་ལམ་མི་བཤོད་ཅིང་ཚོས་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐར་པ་

མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྷ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་
 བཤུན། །འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྲུབ། །གཞན་དག་ཚར་
 བཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་བྱ་སྤྱིར་དང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྤྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱ། །
 ཞེས་སོ། །**།གཉིས་པ་ནི།** དེ་ལས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་དུ་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་ལས་
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་དང་། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཤོང་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 གྲངས་དང་། གཞན་དོན་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་སོགས་དང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
 ཚེའི་སྟེ་ཟབ་པ་དོན་དམ་དང་། རྒྱ་ཚེ་བ་ཀྱི་རྒྱ་ཚོ་བ་དང་ལམ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་།
 རྒྱུད་པར་དེས་འབྱུང་རྒྱུ་བ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་དུ་དྲིལ་བས་ལྷུང་
 དུ་ཐར་པར་བཤོད་པའི་གཞན་ཟབ་མོ་རྣམས་སོ་སོའི་སྟོ་རིམ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་པར་བཤད་
 ཏོ། །**།གསུམ་པ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་འཆད་པ་ལ།** མི་མཐུན་སྤྱོགས་སྤང་བ་དང་། མཐུན་སྤྱོགས་
 བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཚོས་འཆད་པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་
 སྤང་བྱུང་བ་ལྟར་བཤི། སྤྱི་དང་ནད་གི་འདུ་འཛིན་གྱི་པ་བ་བསྟེན་བཤུར་སྤྱིར་མཐོན་དུ་བོས་
 པས་དུས་འགྲུངས་པ། ཟད་ཟིང་གི་རྟེན་པ་དང་། སྤྱོས་པའི་རྒྱ་ཚོ་དང་། དུན་པ་མི་གསལ་
 པའི་རྒྱ་གཉིད་ལྷགས་དང་། བསྟེལ་ཏེ་དུན་པ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བར་
 ཚད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ། །**།གཉིས་པ་ལ།** སྤྱིར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས།
 དང་པོ། ཚོས་འཆད་པའི་སྤྱོགས་དེར་བྱི་དང་སྟན་བཅིང་ལ་མདུན་སོགས་སུ་མཚོན་པ་སྟེ་
 ཚོགས་དང་། ལྷུ་ལ་ལ་སོགས་པའི་བཤོད་པས་བརྒྱན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚོས་སྟོན་
 པ་པོ་བཤམས་པའི་སྟན་ལ་སྤྱིལ་གྱི་དུང་པོར་བཅུ་སྟེ་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་འཕོད་
 ཏོ། །**།གཉིས་པ་ལ།** བསམ་པ་སྟན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱིར་བསྟན་སུམ་
 ཚོགས་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ། གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྟེན་པར་བྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་མེ་སྤར་བར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཡུན་

མིང་དུ་གནས་པར་བྱ་སྐྱམ་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ངང་ལུ་གནས་བཞིན་གྱིས་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། གང་ཞེན། སྐྱལ་སྐྱེད་ཚོས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་ཤུག་ཉི་རྒྱལ་བྱེད་པོ་དང་། ལོངས་
སྐྱེད་ཚོས་གསང་སྐྱེད་མཁུ་སྟེ་ནང་ལ་རིགས་ལྷུ་ལི་གཙོ་བོ་རྟོ་རྗེ་འཆད་དང་། ཚོས་སྐྱེ་ནམ་
མཁུ་འདྲ་བའི་ཚོས་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ། གྲུ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཡུམ་གྲུ་ཏུ་
བཟང་མོ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་ཡུམ་བསམ། ཡང་ན། མདོ་རྒྱུད་གང་འཆད་པའི་
རང་རང་ཚོས་དེའི་སྟོན་པར་བསམ་ལ་གང་འཆད་པའི་ཚོས་གྱི་ཚིག་དོན་གྱི་ཚ་ལ་ཚིག་ཚོར་
བ་དང་དོན་འབྲུལ་པའི་སྟོན་དང་རག་སྤྱབ་སྤྱི་བ་སྟོས་པ་སོགས་གྱི་སྟོན་མེད་པར་། དོན་
གསལ་ཞིང་དབྱངས་སྟན་པའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་འཚམ་པར་རྗེ་བཞིན་པར་
བཤད་དོ། །དེའི་ཚོ་ཚོས་གྱི་སྐྱེད་བྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུར་གྱུར་པ་དེས་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་
གྲུབ་ལྷོ་བ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྲུབ་གྱིས་ཐོས་ནས་མ་རིག་པ་སངས། གཟུངས་
སྟོབས། ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པར་བསམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡང་རང་བཞིན་ལྟ་བུའི་རྩིས་གྱིས་
ཟིན་པའི་རང་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** དེ་ཚོ་ཚོས་འཆད་པའི་ཕ་རོལ་སྦྱིན་
པ་དུག་ནི། ཚིག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚོས་གྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་སོགས་དོན་
གཉེར་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཤད་པ་ཚུལ་བེད་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ། སྐྱོང་ལུ་བཟོད་
པ་ནི་བཟོད་པ་དང་། འཆད་པ་ལུ་སྟོབས་བརྟོན་འབྲུས་ཏེ། ཚིག་དོན་ལ་མ་ཡེངས་པར་
སེམས་པ་བསམ་གཏན་དང་། ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་འཆད་དུས་སྤེལ་སྐྱེ་མར་
ཤེས་པ་ཤེ་རབ་སྟོ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུག་གོ། **ཁག་སུམ་པ།** རྗེས་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་རང་འཕོར་
གསུམ་བཤེན་མེད་དུ་ཤེས་པས་ཚོས་བཤད་པའི་དགོ་བསེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོབས་པར་བྱ་ཞིང་།
འདི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་ཅིང་འཆད་ཉན་སོགས་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་འདི།
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ཅུ་བརྒྱུད་གྱི་སྐྱེ་མ་སོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་མཁུ་
འགོ་ཚོས་སྐྱོང་གི་ཚོགས་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱོད་པའི་ལུས་ཉེན་བསྐྱེད་པའི་ཕ་མ་སོགས་གྱི་དོན་

ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདུན་དུ་བཞུགས་པའི་སློབ་པ་དམ་ཚཱ་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཕན་
ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་དམ་ཚཱ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ལ་དྲན་པ་
དང་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་བ་དང་། ཉེན་མོངས་ཀྱི་རྩོག་མ་བྲལ་བ་དང་། གཟུངས་དང་སློབ་པ་བུ་
ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚཱ་ལ་མངོན་འཛིན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ལས་ཚཱ་ལེགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་མིས་བསྟོད་ཅིང་འཛིན་ཉེན་སྟོན་
པར་གྲུགས་པ་དང་། བསམ་དགུ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་རབས་ཀྱི་འཇོག་ཀྱི་
སྒྲུང་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། ལྷུང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འགོ་བམཐའ་
དག་ལ་ཚཱ་ལེགས་ཀྱི་ཚུང་འབྲེལ་པ་སོགས་དོན་གཉིས་སྟོན་སྟེ་ཚཱ་ལེགས་པའི་དཔལ་ཐམས་
ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞིབ་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པ་བཞིན་འོ། །ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་ལས། འཆད་པ་
པོ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུ་ལྷེ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་སློབ་མས་ཇི་ལྟར་ཉན་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནས་
ཉན་པར་བྱེད་པ་སློབ་མའི་ཚཱ་ལེགས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སློབ་ཡོན་གྱི་སློབ་པས་
གང་གིས་ཉན་པ་པོ་བསྟན་པ་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཉན། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་གང་མས་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱི་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ། རྣ་བ་མི་གཏད་ཁ་སྐྱབ་ལྟ་བུ། ཡིད་ལ་མ་བཞག་པ་ཞབ་དོལ་ལྟ་བུ། ཉེན་
མོངས་པ་དང་འདྲེས་པ་དུག་ཚེན་ལྟ་བུ་སྟེ་སློབ་ཀྱི་སློབ་གསུམ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། མ་དད་
པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བདེ་དུ་སྐྱེད་
པ་དང་། སློབ་པས་ཉན་པ་སྟེ་རི་མ་དུག་དང་། འཆད་འགྱུར་ཉེས་པ་སོ་དུག་བཅས་སློབ་རྣམས་
སྒྲུངས་ལ། ཡོན་ཏན་སྟེ་ལྷུང་དུ་གྱུར་དང་ལྷན་པས་གྲུས་པས་མཉུན་པར་བྱའོ། །གཉིས་

བ་ལ་ཉེས་པ་སྐམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་སྐམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ཉེས་པ་སྐམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་ནི། ལྷ་གྲུས་ལུ་སོགས་དང་པོར་ཚོས་ལ་མི་འཇུག་པའི་བདུན་
 གྱི་ལས་རྩུག་ནི། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ལེ་ལོ་དང་། སྟོམ་ལས་དང་།
 ཚོས་དང་ཚོས་སྐྱབ་བ་ལ་མ་དད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྲི་ཞུས་མི་འདུད་པ།
 བསྟན་པ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་སེམས་པས་ལས་དང་ལས་གྱི་རྣམ་
 སྐྱེན་བྱུང་བྱ་གསོད་པའོ། །ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ་ལུ་སོགས་ཐབས་ལ་སྐྱིབ་པའི་ལས་རྩུག་ནི།
 བློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཞུགས་པས་ང་རྒྱལ་ཚེ་བ་
 དང་། ལས་གྱི་སྐྱིབ་པས་ཚོས་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པའི་གསང་ཚིག་འཚོལ་བས་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་ཉན་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་མི་ཉན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚོས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དུ་འཚོས་པ་ལ་
 སོགས་ཚོས་ཉན་ཟིན་གྱང་སྤང་བའི་ལས་རྩུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤིག་པ་འདོད་པས་ལུས་
 སེམས་རྩུལ་འཚོས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་སྐྱབ་བ་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚོས་
 ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། རྩུལ་འཚོས་གྱིས་ལོག་པར་འཚོ་བ་དང་། ས་མ་དང་མཁའ་བོ་དང་སྐྱོབ་
 དཔོན་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། ལུས་སེམས་རྩུབ་པས་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་ཚོད་པའོ། །ཞེས་
 དང་། ཟང་ཟིང་གཉེར་སོགས་ཚོས་ཇི་བཞིན་མི་འགྲུབ་པར་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་དོན་
 གྱི་སྦྱོན་རྩུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་མང་བ། ཟང་ཟིང་གི་རྟེན་པ་མང་བ།
 དག་ཚིག་བྲེ་མོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མང་བ། སྤིག་པའི་གོགས་གྱི་མངོན་བཤེས་མང་བ། ལོག་
 པར་རྟོག་པའི་སྐྱོ་མང་བ། ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་ནད་གདོན་མང་བའོ། །ཞེས་དང་།
 རྟོན་བཀུར་ཆུགས་སོགས་རེ་ཞིག་ཚོས་བཟུང་ཡང་དེ་ལས་ལོག་པར་འཕྲོགས་པའི་སྦྱོན་
 རྩུག་ནི། ལུས་འཕོར་སྦྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དག་འདྲིན་གྱི་བྱས་པ་མི་གཞོ་ཞིང་གཡོ་
 བྱེད་པ། རྟོན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་ལ་ཆུགས་པར་ཚོས་སྐྱབ་པ། ས་རོལ་གྱི་རྟོན་པ་ལ་ཕྲག་དོག་

སེར་སྣ་བྱེད་པ། ཚོས་སྣ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སེམས་པར་ལྟུལ་པ་འཚོལ་བ། སྤྲིག་པའི་སྤོབ་
 དཔོན་ལ་དད་ཅིང་བརྟེན་པ། རྟོག་གོ་འཚོལ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཚོལ་བའོ། །
 །ཞེས་དྲང་། ཐེག་ཆེན་ཇི་བཞིན་མི་བྱེད་པར་གཞུན་དུ་བྱེད་སོགས་གོལ་བའི་ཚོས་དུག་སྤྲི།
 འཇམ་དཔལ་རྣམས་པར་འཕྲུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་སྤོབ་མི་འཚོལ་
 བར་མུ་སྤྲིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་འཚོལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱེད་ཅིང་མང་དུ་
 ཐོས་པ་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཚིག་གི་ཐོས་པ་འཚོལ་ཞིང་དེའི་རྣམས་པར་གོལ་བ་མི་འཚོལ་བ་
 དང་། ཉན་རང་གི་སྤྲི་སྤོབ་འཚོལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་སྤོབ་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་འཚོལ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་
 ལ་མཁས་པར་འདོད་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་
 པ་སྤུམ་ཚུ་ཚུ་དུག་སྤངས་ལ་ཉན་པར་བྱའོ། །**།གཉིས་པ།** གང་གི་ཚོ་ལེགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཇི་ལྟར་མཉུན་པར་བྱ་བ་ནི། རོར་བུའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་གཅེས་པའི་འདུན་པ་དུག་
 བསྟེན་པ་ནི། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་སྣ་བའི་སྤྲི་མ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་
 གཏེར་དུ་ཤེས་པར་དང་། ཚོས་ལ་ཡིད་བཞིན་ཡི་རོལ་བྱུང་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཉན་
 པ་ལ་རབ་ཏུ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚོས་འཇིན་ཅིང་བསམ་པ་ལ་གཅེས་པའི་དོན་
 ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་ཆེ་རབས་བརྒྱུར་མི་རྟེན་པར་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་། ཚོས་འཚོལ་བ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་བདུད་རྩི་བོར་ནས་དུག་ལ་སྤོབ་པར་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཅིང་སེམས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་འདུན་པ་བསྟེན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐུག་ནས་ཉོན་མོངས་བཟོད་སོགས་དཀའ་བའི་སྤོབ་
 པ་དུག་གིས་གོ་བོ་བཞི། དེ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིགས་སྤོབ་
 དང་གྲང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ། བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་
 པ། ངན་སྤྲིས་དང་རྒྱ་གད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ། ངལ་དུབ་འགོ་ལས་ཀྱིས་ཉོན་

མོངས་པ་བཟོད་པ། ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་དང་འཚོལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་བཟོད་པ། གཅེས་པར་
འཛིན་པའི་སློབ་ལའང་བདོས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཐོས་མང་གཉེར་
སོགས་རྒྱུ་གྱིས་མི་འགྲུང་བ་དྲུག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བེ། དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་སྟོན་པ་དང་
ཚོས་གྱི་ནན་ཏན་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་མདུང་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པར་འབད་དོ། །ཐོས་པ་
མང་དུ་བསོགས་པ་དང་། ཐོས་པ་མང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་གྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་
གྱི་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་བཀུར་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །སློང་རྗེ་བསྐྱེད་སོགས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་དྲུག་མི། དེ་ལས། དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་ནས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དཀོན་
མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་བཅད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཆེད་དུ་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཤེས་སོགས་དགོས་པ་རྣམས་པ་དྲུག་
དང་མ་བུལ་བར་བྱ་བ་མི། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཐོས་ནས་ཚོས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་དགོས་པ་དང་། ཤེས་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལའང་
དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་རང་དང་གཞན་གྱིས་རྣམས་པར་གྲོལ་
བ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱིས་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བའི་དགོས་པ་དང་། ལྷོགས་
བཞིན་སུ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དྲུག་གིས་ཉན་པ་
ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཚོས་འཚོལ་ལ་སོགས་བྱ་བ་རྣམས་པ་དྲུག་མི། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པ་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། གཡོ་དང་སྐྱུ་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཚོས་
འཚོལ་བ་དང་། རང་གི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་ཐན་པའི་ཆེད་དུ་འཚོལ་བ་དང་། རྟོན་པ་
དང་བཀུར་སྟོ་མི་འདོད་པར་འགོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སློང་བར་འདོད་པས་འཚོལ་བ་དང་།
གཞུ་ལུམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་གྱི་འཇུག་པས་འཚོལ་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་མེད་པར་ཀུན་

གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་སྤྱིར་འཚོལ་བ་དང་། རྗེས་སེམས་དང་འདོད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཚོས་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འཚོལ་བ་སྟེ། ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་བཅའ་བར་
བྱའོ། ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏུན་སྲུང་རྩ་ཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ཉན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྱད་སྤངས་སོགས་མཐའ་དབྱུང་ཞིབ་པར་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། མཉུན་པའི་དུས་ནི་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགོ་ཆེ་བའི་དུས་
སྟེ། དེ་ཡང་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། བ་སོ་གཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་པ་
རྒྱ་ཆེར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐོག་མར་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་འབོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་
ཤེས་ནས་བྱུང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་སྦྱོར་བའི་ཆེ་གང་ལའང་སྐྱོངས་པ་
སྟོག་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་དག་སྦྱོར་བོགས་འབྲིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
ཤེས་རྒྱུད་འགོལ་བ་ལའང་ཉན་དགོས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྦྱོས་པ་གཙོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ད་
ལྟ་ལམ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ནས་མཐར་སྟིན་གྱི་བར་དུ་དུས་སུ་འདོམས་པ་སྟེ་སྐབས་སུ་
བབས་པའི་གདམས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་རང་གི་ཉམས་ཏེགས་གོང་དུ་
བྱུང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དང་པོར་འདིས་ཚོག་ཅེས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཞེན་ནས་དབེན་
པར་བསྐྱབས་ཀྱང་མཐར་མི་འབྲེལ་བས། ལམ་གོལ་བ་དང་ལོག་པ་མི་ཚོར། མིས་བལྟས་
ན་ཚོས་བྱས་པར་སྣང་ཡང་རང་ལ་སྦྱིད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་པོ། **།གསུམ་པ་ལ། དངོས་**
དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཡང་
འཛིག་ཉེན་པའི་ཚོང་སོགས་རྣམས་གཡོང་དང་། ཡོ་བྱེད་ནང་དུ་འདུབ་དང་། དེའི་དབང་གིས་
སྐོ་གསུམ་གྲེལ་བས་འཛི་བའམ་འཛོང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་སྤངས་ལ། ཚོས་ཀྱི་མཚོན་པ་དངོས་
སུ་ཚོས་སྟོན་པ་པོའི་བྲི་སྟོན་དང་མེ་ཏོག་སོགས་འབྲེལ་བ་དང་། བདག་པོས་མ་བཟུང་
བ་དང་བཟུང་བའི་མཚོན་པའི་སྟོན་སྐྱོ་ཚོགས་བསམ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མཚོན་ནས་སྐོག་ཚོས་
གདུགས་དང་འཁར་བ་སོགས་སྤང་ཞིང་ལུས་ཀྱིས་སྤྲུག་འཚོལ་བ་དང་དྲུང་པོར་འདུག་སྟེ།

ཐལ་ལོ་སྐྱུར་བས་འཁོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་སྦྱོར་སྤྱན་རློང་གསལ་གཉིས།
 དང་པོ། ཚོས་གྱི་ཚོག་དོན་ལས་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡིད་སེམ་པར་དགའ་དང་གུས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཉུན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྦྱོས་པ་ཡིན་ན་འཇམ་དཔལ་དམར་སེར་ལྷན་ལ་
 གྱི་སྟངས་ལ་རལ་བོད་འཛིན་པ་དང་། ལུང་མེད་ཡིན་ན་སྦྱོལ་མ་ལྷང་གྲུ་ལྷན་ལ་འཛིན་པར་
 བསམ་པ་ཡི་སྟེང་ནད་དུ། ཚོས་འཆད་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཚོས་གྱི་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་ཕོག་
 པས་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་སངས། སློ་གྲོས་གྱི་བརྗོད་རྒྱུས་པར་བསམ་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་ཚེ་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ལུས་
 ངག་གུས་པའི་རྣམ་འགྲུལ་དང་བཅས། ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་གྱིས་མཉུན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་
 ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདུན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྦྱོད་
 པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བག་
 ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རི་མོར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བཀའ་
 སློ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་། བསྟེན་བཀའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། ལུ་དུད་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྣ་བ་གཏད་དེ་ཉན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་
 གཡེང་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་དང་། ལྷན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཙོང་ནད་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དུན་པའི་སྦྱོད་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། སློ་གྲོས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སློ་ལ་འཇུག་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་ཉན་པས་མི་དོམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཏོང་བ་སྟེལ་བའི་རྣམ་པ་
 དང་། དུལ་ཞིང་ཅང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། གུས་
 པས་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ལུས་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་། ངག་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྦྱོ་བར་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚོག་ཉན་པའི་རྣམ་པ་

དང་། རོན་སེམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཉན་ཉན་
 གྱིས་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་
 པོ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚོས་མ་ཐོས་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉན་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉན་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་
 ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
 ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་།
 སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། དགོ་བ་འདུ་བྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚུད་མི་གཟོན་པའི་
 རྣམ་པ་དང་། རང་དབང་གི་རྣམ་པ་དང་། བདག་གི་སེམས་བསྐྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་
 གི་སྤྱོགས་བསྐྱུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། ཡ་རོལ་གྱི་སྤྱོགས་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་དང་། ཉན་མོངས་
 པ་ཚར་གཅོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། རོར་བདུན་ལ་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དབུལ་བ་ཚར་
 གཅོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཁས་པས་བསྟེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། མཁས་པས་མངོན་པར་
 དགའ་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་
 མོས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤང་བོའི་ཉེས་པ་སྟོང་བའི་
 རྣམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རོན་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་པ་
 དང་། ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རེས་རོན་གྱི་མདོ་
 སྡེ་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་

པའི་རྣམ་པ་དང་། ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་འགྲོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། བྱེ་
 བྲག་ཏུ་འགོ་བའི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་འདི་དག་
 འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཐོས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་འདི་དག་གི་དབྱེ་བས་ལ་ཞིབ་པར་དཀའ་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་**
 བཤ། སྤྱིར་བ་པར་སྤྱིན་དུག་འི། ཚོས་སྤྱིར་མེ་ཏོག་དང་བྱི་སྟན་སོགས་དཔལ་བུ་སྤྱིན་པ་སྟེ།
 སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤོད་རབ་ཏུ་བསྐྱམས་ཤིང་སྤོག་ཆགས་ལ་མི་གཞོད་པ་ཚུལ་བྱིས་པ་གྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ། ཚ་བྱང་སོགས་གྱི་གཞོད་པ་བཟོད་པ་བཟོད་པ། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
 ཤིང་ཉན་པ་ལ་སྤོབ་བཅོམ་འགྲུལ་ཏེ། སེམས་མ་ཡེངས་པར་ཚེ་གཅིག་ཏུ་ཐོས་པ་འཛིན་
 པ་བསམ་གཏུན་ཉིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྤོང་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། ཉན་པ་ལོ་དང་། ཚོས་
 དང་སྤྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཤེས་པར་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་
 ལ་ཚོགས་གོ། **ཁག་སུམ་པ།** རྗེས་ལ་ཚོས་ཐོན་དུས་སུ་ཐམ་ལམ་སྤང་བའི་ཚོས་དང་། དེ་
 སྤོན་པའི་སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྤམ་དུ་བསམ་ཞིང་དྲིན་དུན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་དང་ལས་དག་ཅུ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྤོ་
 པ་དང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྤོན་ལམ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** ལེགས་པར་ཉན་
 པ་དེ་ཡི་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་དེ། ཚོས་སྤོན་པའི་རྩ་ལམ་གཞི་བསྐྱེད་པ་ཡི་སྤྱི་ཚམ་
 ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་དཔེ་སོང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱས་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་
 སོགས་ལ་སྤོས་ཅི་འཚལ་ཏེ། གཞིའི་མདོ་ལས། དམ་ཚོས་བཤད་པའི་དུས་བསྟན་སྤིབ། །
 རྩལ་གཞི་བརྒྱུངས་པའི་སྤྱི། ཐོས་པས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་གྲུལ་ན། །ཉན་སྤྱིར་ལྟགས་པ་སྤོས་
 ཅི་འཚལ། །ཞེས་སོ། །ཁག་ཉིས་པ་ཤེས་པར་བྱང་ཏེ་དེ་འཛིན་དང་མི་བརྗེད་པར་དུན་པའི་
 གསུངས་སོགས་ཀྱང་ཐོབ་ཅིང་། སྤང་སྤང་གི་མཚམས་སྤྱོད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་དགོ་བ་
 འཕེལ་ཞིང་སྤིག་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཅིང་བྱང་བ་དང་། ལྷ་དང་མིས་བསྟོད་ཅིང་མ་དེག་པའི་ལུན་

པ་སངས་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ཞིང་དག་པར་སྐྱེས་ཏེ་པ་དྲུ་ཉི་ལྔ་ལྟར་མཛེས་པའི་
ཉེན་ཐོབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་ས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཚུན་པོའི་ཚོས་ཐོས་
ཤིང་ལྷུང་དུ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་དན་མེད་པའི་མཚོག་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འཇུག་
བ་སོགས་ཞིབ་པར་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་
ཚུན་པོའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་ལུས། ཉེན་པ་པོ་སྐྱོབ་
མའི་ཚོས་གྱི་ལེའུ་སྡེ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གསུམ་པ་ཐོས་པ་དངོས་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ལེའུ་འདིའི་གཞུང་གི་དོན་
ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཟབ་པས་ཚོག་འགྲེལ་ཉུང་དུ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་ལུས་ཤིང་
རྩ་བའི་འགྲེལ་ཚེད་དང་། དེའི་དོན་བསྟུན་རྗེ་སྤྱི་མས་མཛད་པ་ཟུར་དུ་བཞུགས་པ་བཅུས་
ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་དེར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ས་ཁོངས་འཛིན་བྱེད་ཙམ་དུ། ས་
བཅད་དང་གཞུང་རྩ་བའི་ཚོག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་འགོད་པ་ལ།

མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་འཆད་ཉན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་གང་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཚོས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་སྤང་
སྤྱོད་འཕོར་འདས་གྱིས་བསྟུན་པའི་ཚོས་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྡེ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། རྒྱུ་བས་
འདིར་བསྟུན། གང་ཞིག་ཤེས་ནས་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་བྱེད་པའི་དབང་གིས། སྤང་བྱ་བྱི་རོལ་ལུ་
སྟེགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་སྐྱེ་འདུ་བར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་བྱི་རོལ་པ་དང་། སྤང་བྱ་ནང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་
བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་དྲང་པོ་ཤེས་ནས་སྤང་བ་བྱ་བ་བྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་
སྡེ་པ་ལ། སྟོན་པ་དུག་དང་། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བྱེད་དང་། ལྟ་བ་དཔ་པ་དུག་རྩ་རྩ་
གཉིས་དང་། ལྟ་བ་བརྒྱ་དུག་རྩ་དང་། སྟེ་ཚན་ངེས་པས་བཅུ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་བསྟུ་
བ་ཏུ་སྟེ་སྟེ་དོན་དུག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟོན་པ་དུག

འཛིན་ཚེས་ཉི་ཤུ། དུག་ཕྱོད་པ་གཉིས། ལུས་བརྒྱ་དུག་ཕྱུ། ལྷན་ཚེས་བརྒྱ་གཅིག་ དྲུག་ལྷན་
ལྷན་བཤད་པ་དུག་ དང་པོ། ལྷན་པ་དུག་ལྷན་ཉི་ཤུ་གྱི་འགོ་སྐྱོང་གི་སྲུང་ལོང་སྲུང་རྩོགས་ཀྱི་འཛིན་
ཉེན་སྲུང་གི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དག་བཙོམ་སོགས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གྲུབ་ཏུ་རྒྱ་གནམ་ག་
ལྷན་གྱི་ལུ་ལྷན་ལྷན་འཚེངས་གོལ་མེད་དེ་ངོ་བོས་སྲུང་བར་འདོད་པ་དང་། ལྷན་འདོད་གྱི་སྲུང་
མོའི་སྲུང་ལང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དག་གིས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་སྲུང་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། མི་ལམ་སྐྱ་ཡི་ལྷ་
བ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གིས་བྱས་པ་འདོད་པ་དང་། ཀའི་འུ་ལོག་ཅན་གང་དུངས་ལས་
མི་ལེན་པ་རན་གཤེས་ལྷན་པ་འཛིན་པ་དང་། གཅེས་སྲུང་པ་གཉིན་གྱི་སྲུང་ཐམས་ཅད་སྲོན་
ལས་སྲུང་འདོད་པ་ལྷན། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷན་བ་རན་པ་ལྷ་ཆགས་པ་ཏེ་དེ་དག་འུ་
པས་དབྱེད་ལྷན་གྲུབ་ལྷན་པར་བྱ་བ་ལོ་ནའོ། །གཉིས་པ། གཟུགས་སོགས་ཉེ་ཚོར་
བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཤེས་ཏེ་སྲུང་པོ་ལྷན་པོ་དེ་དག་འུ་འུ་བཞེན་བདུག་ཡིན་པ་སྲུང་བདུག་
སྲུང་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལྷན་དང་། དེ་བཞེན་སྲུང་པོ་ལྷན་པོ་དེ་འུ་འུ་བདུག་གཟན་པར་
འདོད་པ་དང་། བདུག་ལ་བཞེན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་ལྷན་པོ་དེ་སྲུང་བར་འདོད་པ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ལྷན་པོ་དེ་ལྷན་བདུག་དེས་དབང་སྲུང་ཏེ་ལྷན་པར་འདོད་པ་སྲུང་གི་ལུ་བཙོམ་
བདུག་སྲུང་ཐ་དང་དུ་འདོད་པའོ། །དེ་དུག་ཞི་བདུག་ཏུ་ལྷན་པ་ཉི་ཤུ་ལྷན། དབྱེད་ལ་བདུག་
སྲུང་གཅིག་ཐ་དང་གང་དུངས་མ་དམིགས་པས་ན་ཡང་དུག་པར་ལྷན་པ་མིན་པའི་ལྷན་གཞི་
དེ་ལས་ཉེན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པ་ལྷན་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་བ་རན་པའོ། །

གསུམ་པ། དུག་པར་སྲུང་སོགས་ཉེ་ཐམས་ཅད་དུག་པར་སྲུང་བ་བཞི། ཁ་ཅིག་ཆད་
བར་སྲུང་བ་བཞི། མཐའ་ཡོད་མེད་དུ་སྲུང་བ་བཞི། ལྷ་མི་སྲང་བར་སྲུང་བ་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྲུང་
པ་གཉིས་ཉེ་སྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བཞེན་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། འདུ་ཤེས་ལོང་པར་སྲུང་བ་བརྒྱུ་
དུག་དང་། སོགས་ལོང་ནས། མེད་སྲུང་བརྒྱད། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ལེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་
བརྒྱད་ཀྱི་ཆད་སྲུང་བདུག། ཚོའདིར་ལྷན་ལས་འདས་པར་སྲུང་བ་ལྷན་བཙོམ་གྱི་མཐའ་ལ་བཞེན་

པའི་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་གྱི་དུང་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་བཞུགས་པས་ན། གནས་ཚུལ་
 ཡང་དག་པའི་དོན་ལས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྐྱོ་སྤྱིད་པ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དེ་འཁོར་
 བར་འཛིང་བྱེད་འབའ་ཞིག་གོ། **ཁའི་པ།** ལོ་མ་ཅན་དང་། རྒྱལ་དཔོག་པ། འཛིག་
 ཉེན་མེད་པ་སོགས་སྟོན་པ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་པོའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ནི། སྤར་བྱུང་བ། ད་ལྟ་ཡོད་
 པ། བྱིས་འབྱུང་པའི་ཆ་ནས་ཉེ་དུས་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་པོ་ཡང་།
 ཡང་དུག་པའི་ལམ་དང་བལ་བ་ཡིན་ཉེ་དུག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བར་འཁོར་མོར་འབྱུན་ཉེ་སྤྱིད་
 པར་འབྱུངས་པས་སོ། **ལྷ་བ་ལ།** མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། གོང་གི་དོན་བསྟན་
 ཉེ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། ཉེན་པ་དང་གཞུང་ལོག་པའི་སྐྱེ་ཚོན་རྣམ་རིགས་བསྟུན་
 དུ་གཉེན་པ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་པས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ནི། གོང་སྐྱོས་སྟོན་མཐའ་
 ལ་བཞེན་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བྱི་མཐའ་ལ་བཞེན་པ་བཞི་བཅུ་ཅུ་བཞི་དང་། འཆད་འལྱར་དུ་
 ལྷ་བའི་མཐའ་ལ་བཞེན་པ་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གཉིས་ལས་བྱེ་བ་སུམ་བརྒྱ་བཅས་དེ་ལྷར་གསུམ་དུ་
 བྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། **ཁགཉིས་པ།** ཉན་ཐོས་ལ་མགོ་སྐྱེད་པ་མཐོང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་མགོ་
 སྐྱེད་པ་བཅུ་དང་། སྤྱི་དུག་པར་འདོད་པ་སོགས་དུག་པ་ཐེང་ལྷན་པ་དགུ་དང་། རྒྱལ་དཔོག་
 པས་སྐྱེས་ལུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་པ་སོགས་
 བསྟོན་(སྐྱོན་)སྐྱེ་དུག་དང་། ལུར་ལུ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་སོགས་བསམ་གཏན་
 ལ་དད་པ་བདུན་དང་། སྤར་སྐྱོས་པའི་འོད་སྤྱང་རྫོགས་བྱེད་སོགས་སྟོན་པ་དུག་དང་། འཛིགས་
 མེད་ཐོབ། ཉི་ལྷ་གཤམ་སོགས་སྟོན་པོ་རྣམ་པ་དུག་དང་། མོས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 ཅན་ཉེ་ཞུང་བྱུང་བཞི་དང་། མེར་བུ་བོང་དེད་ཀྱི་སྟེ་སོགས་དུས་སྟེ་དུག་དང་། རང་བཞིན་
 རྒྱུར་ལྷ་བ་སོགས་རྒྱུར་ལྷ་བཞི་དང་། ཤང་ཀ་དུང་འཛིན་སོགས་དུག་ཆད་ཀྱི་མཁུན་པོ་རྣམ་པ་
 གཉིས་དང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསལ་བར་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་དེ་ལྷར་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གཉིས་

གོ། དེ་དག་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བས། མགོ་སློམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱ། ཉག་པའི་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་
བསྟོན་སྐྱོ་བའི་བཅོ་བརྒྱད། བསམ་གཏན་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད། རྩོན་པོ་དྲུག་གི་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་
ཞར་བྱུང་བཞི། ཉར་སྡེ་དྲུག་རྒྱུར་ལྟ་བུའི། མཁན་པོ་གཉིས། གསང་བ་པ་བཅས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེམས་པས་སྐུམ་བརྒྱ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། **།གསུམ་པ།**

ལྟ་བུ་སྐུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྲུང་བསྐྱེད་ཉག་ཚད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་
ལུ། དེ་དག་པ་ནི། ཉག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱལ་ཡུལ་འབྱུང་བ་དང་མི་ལྟན་པར་
ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་ཉག་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཚད་པའུང་
ག་ལུ་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལོ་སྤོང་བ་དང་། མེད་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་
ཚད་པའི་རྒྱུར་མ་གྲུབ་པོ། **།དྲུག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྤྱི་**

རོལ་བ་རང་བཞིན་མང་ལྷན་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་། གཞུང་བསྐྱེད་
གངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྩོད་པ་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། སྤུར་བྱ་པ་དང་།
དེ་ལྟར་ཉར་སྡེ་ལྟ་ལས་དང་པོ་བཞི་ཉག་པ་དང་། སྤྱི་མ་གཅིག་ཚད་པར་སྐྱོ་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ལྟ་ལས། དང་པོ། གངས་ཅན་པ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
དེ་ཉིད་ཉེར་ལྟར་བསྐྱེས་ཏེ། དེ་ཡང་། བདག་དྲང་། གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་འབྱུང་དྲག་གི་རང་བཞིན་
ཤེས་པས་གོལ་བུར་སྐྱེ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཏེ། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐུ་དད་
སོགས་འགལ་བུ་མང་པོ་ཉི་བར་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ། **།གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་པ་**

དྲག་གིས། རྣམ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འདུ་བ་སྡེ་
ཤེས་བྱའི་དོན་དྲུག་ཤེས་པ་དག་གིས་རྣམ་གོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འགལ་བའི་སྤྱིར་པོ། **།གསུམ་པ། རྩོད་པ་**

བས་ཁྱབ་འཇུག་ལྟར་འཛིན་ཅིང་རིག་བྱེད་བཞི་ཚད་ལྟར་སྐྱོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་། འཇུག་པ་བཅུ་ལྷན་
གྱི་ཁྱབ་འཇུག་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད། དངོས་པོ་རྒྱུ་མེད། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་

མི་རིག་པ་སོགས་དམ་བཅའ་བཅུ་ལས་གོལ་བ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་མི་འབྲན་པས། དམ་བཅའ་དེ་བཅུ་ཚུ་གོལ་ལ་ཕན་པའི་དོན་མེད་པས། ལྷན་ཅི་
 ལོག་གི་གཞུང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོར་བར་བྱའོ། །རིག་བྱེད་ཚད་མར་བྱེད་པ་སྦྱོད་པ་པའི་
 ལྷ་དེ་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་གསུང་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་
 གི་དོ་བོར་བློས་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ་དེས་གོལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ནི། བམ་མཁའ་ལྟར་
 རྒྱབ་པའི་བདག་ དོ་བོ་སེམས་ཅན་ཡིན་པ། ལུས་ཡོད་པ། རྒྱབ་པ་རྟག་པ། གཅིག་ཤུ་སོགས་
 ཀྱི་རྒྱུ་པར་དགུ་དང་ལྷན་བ་ཉིད་དུ་བཏགས་དེ་བསྐྱོམས་པས་བདག་དེའི་དང་དུ་གོལ་བར་
 འདོད་པའོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་དང་གི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་པས་
 ཅན་གྱི་དང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་བརྒྱལ་དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཏེར་གསར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚའ་
 བའི་གནས་ཏེ། བརྟགས་ན་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་འོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །**ཁའི་པ།** གཅེར་
 ལུ་པའམ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དག་ཚད་མ་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟེ་ཚད་མ་པ་ལྟར་འཛིན་
 ཞིང་། བམ་ཟེའི་སྟོན་བ་རྒྱལ་བ་དམ་པས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་བྱེད་པ་ཡིས།
 དགའ་ལུབ། ལྷོ་མ་པ། ཉོན་མོངས། བཅོངས་གོལ་སོགས་ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་བདུན་དུ་
 རྒྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་དུས་གངས་ཀྱིས་དུ་མའམ་ཐ་དད་ལ་དང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་
 དོ། །དེས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་མཛོགས་པས་དམ་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རི་ལྟ་བ་སྤངས་པས་ན། སྤྱོད་པའི་བགས་ཤོད་སྟུག་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཅོ། **ལྟ་པ།**
 ལུར་བུ་པའམ་རྒྱུད་འཕེན་པ་དག་ལྟ་བུར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་གཞུང་རྒྱུད་ཤུག་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས། འབྲུང་བཞི་དོན་དམ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་འཛིག་རྟེན་སྦྱི་དང་། ལས་
 རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་གཞུང་ལམ་བདུན་པོ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས། ཚད་རྒྱུད་
 རྒྱ་བ་རྣམ་མཁའི་རྗེས་སུ་འགོ་བས་ན་ལམ་དན་པ་དེས་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་
 འཛིག་རྟེན་རྒྱུན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་ཉ་ལས། བམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་གཞོད་

བྱེད་ལམ་གྱི་གཟུགས། །ཐར་པའི་ཚེད་དུ་བདག་ཉིད་འགོ་བྱེད་བསྐྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ལོ། **།གཉིས་པ་སྒྲུང་བྱ་ནང་པ་ལ།** བསྟན་བཤད་བསྐྱུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ། སྤྱིར་བཏང་གི་བྱེད་པར་ཡང་། བརྟེན་པ་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པར་མཚོག་གསུམ་
སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནང་པ། མི་ལེན་པ་བྱི་པ། གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་བྱུན་མོང་
བ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་དང་བྱུན་མིན་མཐའ་བུལ་བསམ་བ་རྗེད་ལས་འདས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནང་
པ། མི་ལེན་པར་རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་བྱི་པ། སྒྲོམ་པ་གོམས་པའི་བྱེད་པར་བྱུན་མོང་བ་
མཚོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་རིམ་པ་
དང་བྱུན་མིན་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནང་པ། མི་བསྒྲོམ་པར་རྟོག་པ་
བཀག་ཅུམ་དང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཅུམ་སྤྱོད་པ་འདི་དང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་བྱི་པ། སྤྱོད་
པའི་བྱེད་པར་དུག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཞན་ལ་འཚོ་བ་ལམ་གྱི་
གོགས་སུ་འདོད་པ་ནང་པ། མི་འདོད་པ་བྱི་པ། འབྲས་བུ་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཐར་
པ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ནང་པ། མི་ཐོབ་པ་བྱི་ལོལ་པའོ། །བྱེད་པར་དེ་ལྟར་གྱི། ཐར་
པ་དམ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཞེས་ཐར་ལམ་བཏོད་པ་ལ་མ་ལོར་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་
ལམ་སྟེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་གང་དག་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། **།གཉིས་པ་ལ།** ཐེག་པ་རྒྱུང་དུ་དང་།

ཚེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རང་ཉིད་ཞི་བ་ཅུམ་མཐར་བུག་
གི་གཉེར་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ནའང་རང་དོན་སྐྱབ་པའི་དགོ་
བར་སེམས་པས་སྤོ་རྒྱུང་ཞིང་། སྤྱོད་པ་དང་སྤོན་ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གཞན་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་
མེད་པས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དམན་པ་དང་། ལྟ་བུའི་བདག་མཐའ་དག་གིས་སྤོང་པའི་ཚོས་
ཉིད་མ་རྟོགས་པས། རང་གི་ལྟ་བུའི་མཐའ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཅུམ་ལ་དག་གོལ་དུ་ཤེས་ནས་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པས། ཐེག་ཚེན་ལ་ལྟོས་

ནས་དམན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདྲ་ནང་ཚན་དུ་དབང་པོའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉམ་ཐོས་
 པ་དྲང་ནི། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཉིད་དོ། །**ཤེས་པ་ལ། ཉམ་ཐོས། རང་རྒྱལ་**
གཉིས་པ། དང་པོ་ལ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་
པོ་པ། དབང་པོ་དམན་པ་ཉམ་ཐོས་པ་དེ་ལ་ནི་སྟེ་ཚན་ནམ་སྟེ་བ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཐར་
པ་འཛོལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་
དོ། །ཤེས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྡོམ་པ། རང་བཞིན། གྲུབ་མཐའ་གསུམ། དང་
པོ། ཉམ་ཐོས་རྩ་བའི་སྟེ་བ་པལ་ཚེབ་པ་དང་། གནས་བརྟན་པ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་
 དབྱེ་བས་སྟེ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་དེ། སའི་ཚེབ་པ་ལས་གྲེས་པའི་སའི་ཚེབ་པ། ཐ་སྟོན་གཅིག་
 པ་ཤི་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་སྐྱེ་བ། མང་དུ་ཐོས་པ། རྟག་པར་སྐྱེ་བ། མཚོད་རྟོན་པ།
 ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ། ལུབ་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་དང་བརྒྱད་གྲེས་ལ། གནས་བརྟན་པ་ལས། གངས་
 རི་བ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ། རྒྱུར་སྐྱེ་བ། གནས་མ་སུ་བ། ཚོས་མཚོག་པ། བཟང་
 པོའི་ལམ་པ། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ། མངས་སྟོན་པ། ཚོས་སྟོན་པ། ཆར་བཟང་འབེབས་
 པ་སྟེ་བརྟན་གྲེས་པས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྷིས་ནི་ཡོད་སྟེ་ལས། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་ཡོད་སྟེ་དང་།
 གོས་དམར་བ་གཉིས་སུ་གྲེས་པས་མཚོན་གཞན་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །**ཤེས་**
པ་པ། ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞིག་རྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ལ་གནས་ནས། ཤེས་བྱ་ལུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཚོད་ཀྱི་གཞི་ལ། བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྟོག་མ་ལོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་པ་དང་
བསམ་པས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པར་བྱས་ནས། གཤེ་ཡང་སྐར་མི་གཤེ། ཁྲོས་ཀྱང་སྐར་མི་ཁྲོ།
བརྟོགས་ཀྱང་སྐར་མི་བརྟོག། མཚང་སྐར་ཀྱང་སྐར་མཚང་མི་འབྱུང་སྟེ་དགོ་སྐྱོང་གི་ཚོས་
བཞི་དང་། འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་སྐྱེས་ཡོན་སོགས་ལ་གནས་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་
པོ་དང་བདེན་བཞི་རྟོན་འགྲེལ་བྱུང་སྟོགས་སོགས་ལམ་བསྐོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་པ་དག་ཐེག་ཚེབ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་སྤྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་

ཀྱང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སློང་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དག་
 ཐེག་ཚེན་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ཉིད་དོ། **ཁག་སྐྱེས་པ།** སྤེ་པ་དེ་ཀུན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 དག་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཐུན་མོང་བ་དང་སོ་སོའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ཐུན་
 མོང་གི་འདོད་པ་ལ། ཡུལ་བདེན་བཞི། ཚུལ་བྱེད་དོན་དམ། དྲག་བཅོམ་མཐར་ཐུག་
 ཀུན་གཞི་མེད་པ། ཐེག་ཚེན་མེད་པ། ས་བཅུ་མེད་པ། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་པར་འདོད་
 པ་སྤེ་རྣམ་པ་བདུན་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཐེག་ཚེན་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྲོགས་ལམ་དམན་པ་
 དགག་བྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱའོ། **ཁག་ཉིས་པ་བྱེད་བྱ་གྱི་**
ལོ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཉན་ཐོས་མཛོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དེ་བྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་དང་། མདོ་སྤྲོད་པའོ། **ཁག་ཉིས་**
པ་ལ། བྱེ་སྐྱེད་དང་། མདོ་སྤྲོད་པ་གཉིས། དང་པོ། བསྟན་བཅོམ་བྱེད་བྱ་བཤད་མཛོད་ཚེན་
 མོའི་རྗེས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་བྱ་སྐྱེད་བས་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་སོགས་ཏེ། འཛིག་པ་དོན་གཞན།
 དུས་གསུམ་རྗེས་གྲུབ། བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་ཤེས་པས་རང་དང་ཡུལ་མི་རིག་པ། མཚན་
 མཚོན་ཐ་དད། རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་རྗེས་ཏེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་གཞུང་གི་དོན་རིག་པར་བྱ་བའི་
 གྲུབ་མཐའ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཇི་བཞིན་མིན་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་ཞེ་འདོད་ཅི་རིགས་དང་འབྲེས་
 པའི་ཕྱིར་པོ། **ཁག་ཉིས་པ།** ཉན་ཐོས་མཛོད་སྤྲོད་པས་སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེད་བཞི་སོགས་ཏེ།
 རྣམ་པ་བྲོ། ཡུལ་སྐོག་གྲུང་། རུལ་བར་མེད། དྲབ་པོ་རྣམས་པ། མི་སྤྲོད་པ་ཀུན་བཏགས།
 རྒྱང་འདས་དངོས་མེད་དེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡང་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ་དངོས་པོར་སྐྱེད་བའི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་པོ། **ཁག་ཉིས་པ།** དྲབ་པོ་
 པོ་འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྐོན་གོམས་
 པའི་སྐྱོབས་གྱིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་དུས་སུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉིད་གྱི་སློན་པས། ཡང་
 དག་པའི་དོན་དམིགས་པར་བྱས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་རང་བཞིན་

མེད་པར་ཤེས་པས་བདག་མེད་སྲིད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་
 ཐོབ་པའང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དམན་པ་ཉིད་
 དོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚད་མེད་པའི་མིང་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཚད་མེད་པའི་མིང་དུ་གངས་ཆེན་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པས་ན། དེ་དང་
 འདྲ་བ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་སྲིད་སྲིད་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེ་པོ་ནི་འགྲོ་
 རྒྱུའི་གྱི་གོ་ཆ་མཚོག་ཏུ་བརྟན་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་རྒྱན་
 ལས། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ལོ། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་
 འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡང་དག་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་
 དེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་བདག་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་
 དང་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་རྒྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་
 པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁའ་པ་སྤྲིང་རྗེ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ། བརྩོན་འགྲུབ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤོང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞེས་
 མི་གནས་པ། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ། ཕྱིན་ལས་
 ཆེན་པོ་འཁོར་བ་རི་སྲིད་བར་གཞན་དོན་ལུག་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཐེག་དམན་ལ་མེད་
 ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐབས་ཤེས་དང་།
 རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒོ་ཡངས་པས་ནམ་མཁའ་དྲང་འདྲ་སྟེ་ལམ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡང་ཚད་མེད་
 པའི་བདེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པས་གཞལ་མེད་ཀྱི་ཁང་ཆེན་ཉིད་དེ། སྤྱད་པ་
 ལས། ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆོན་ཏེ། །དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་མངོན་པར་
 ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཚོག་ །དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུ་རན་གློ། །རྒྱ་དེས་

དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཞེས་རབ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །**ཁ་ཉིས་པ་ལ།** བསྟན་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ། རོ་བོ་ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད། ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་
 ཐོབ་པར་འདྲ་བས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་ཐ་དད་མ་མཚོས་ཀྱང་། དེ་
 དག་གི་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྲོལ་འབྱེད་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་ཉིད་ལས། སེམས་ཙམ་པ་
 དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྲུལ་བ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །**ཁ་ཉིས་པ་ལ།**
 སེམས་ཙམ་། རང་རྒྱུད། ཐལ་འགྲུལ་གསུམ། དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པ་སེམས་ཙམ་པ་
 ཞེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་
 རང་རིག་རང་གསལ་ཙམ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་སྐྱི་ཡི་འདོད་པ་དང་།
 ལྷན་པར་རྣམ་བདེན་རྩུབ་གྱི་རྒྱལ་གཉིས་གྱི་རིམ་པ་ཡོད་པ་ལས། འདོད་དོན་བྱུང་མོང་བ་
 སྐྱི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ལམ་ཡི་ཤེས་དོན་དམ་
 དུ་འདོད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱི་ཚིངས་གྱིས་ཚོས་ཀུན་བཅིངས་ནས། དམིགས་པའི་ཡུལ། སྲོད་པའི་ཚུལ། གྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་སོ་
 སོའི་དབྱེ་བ་ལ། དོན་དུ་སྦྱང་བ་འདི་དག་ནང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་།
 མི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལས་རྣམ་པར་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྩུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་ནི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་དངོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་དག་
 མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་གསལ་དུ་སྦྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །**ཁ་ཉིས་པ།** དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་གི་སྟེ་པས། གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་ཡི་སྟོན་ནས། ཚོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་དང་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་པའི་སྐྱོས་པ་དག་
 རབ་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་བྱེད་པར་ཐ་སྟོན་གྱིས་གཞལ་ནས་ཀུན་རྗོད་ཏུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་
 གཞན་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་། དབྱེ་བ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གཉིས་བྱུང་བའི་གཉིས་

ཀའང་། རང་བཞིན་ནམ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་མའི་དོན་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་བ་སྟེ། སྒྲོས་པའི་དུ་བར་འཆེལ་བ་གས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གསུམ་པ། རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེང་པོའི་དོན་ཉེ་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཅེ་མོར་གྱུར་
པ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་འགྲུར་པས་ཞི་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་པ་
ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཤམ་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་སྟོ་ལས་འདས་པ་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་དག་པའི་རྩོལ་གྱིས་སྐྱབ་པས་ན། རང་ལུགས་ལ་
ཁས་ལེན་གྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དབང་གིས། ས་རོལ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ལ་རང་གི་
ཁས་སྲུང་གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལས་དངོས་ཞེན་གྱི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་མཛད་
པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱང་སྤྱིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅུ་སྟེ། དངོས་པོ་
རྣམས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་
འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་
ཡོད་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་
བ་དང་། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རོ་བོར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཤ་བ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ལམ་ཚོགས་གཉིས་
དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལ། རྒྱད་ཚོས་དང་། རྒྱད་གཞི་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་པ་གསར་སྐྱེགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་རྒྱ་
ཡི་ཚོས་ལས་ཀྱི་དང་དུ་མས་འཕགས་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱུས་སྐྱབ་པར་དོན་གཅིག་
ན་འང་མ་སྐྱོངས་པ་དང་ཐབས་མང་བ་དང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་པོའི་རོར་
བྱས་པས། རྒྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་ས་
བོན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱུན་ཚོགས་གཉིས་ལས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འབྲས་བུ་

སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྤྱིར་ཁས་ལེན་ལ། དོ་རྗེ་ཐེག་པས་ནི། རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྤྱིར་པོ་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ལྷན་ཏུ་གནས་པ་ནས་མཁའ་ལྷ་སྤྱི་ཉིད་སྤྱིར་
གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱིར་བྱ་འཁོར་བའི་ཚོས་ཚོགས་བརྒྱད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
སྤྱིན་ལྷ་སྤྱི་དེ། སྤྱིར་བྱེད་དབང་དང་བསྐྱེད་རྗེས་གྱི་ཐབས་ཟབ་མོ་རྒྱུད་དང་འབྲུ་བས་ལྷུང་
ཏུ་བསལ་ནས། སྤྱིར་སྤྱུང་འབྲས་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་མངོན་ཏུ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུས་
ཐུང་ཏུས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའོ། །
དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དེས་ནི། རྣལ་འབྱོར་གྲུ་མེད་ན་གསལ་ཞིང་། རྗེས་པ་ཚེན་
པོ་བྱ་རྩོལ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་མོད། མདོ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱ་རྒྱུད་ལའང་མ་སྐོངས་པ་
སོགས་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་ལ། རྒྱུད་སྤེ་དུག་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤི་མ་སྤི་མ་མ་སྐོངས་
པ་སོགས་གྱིས་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་**
པོ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གསང་སྤྱུགས་དེ་ལའང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེ་བ་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་
རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མི་རིགས་བཞི་དང་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཆེ་ཆུང་སོགས་
ལ་ལྷོས་ནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྤེ་བཞིར་གསུངས་པ་དག་ལས། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གསང་སྤྱུགས་སྤི་བ་དང་། རང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སོ་སའི་རྣམ་
གཞག་དང་། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་བཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱ་བ། སྤྱིད་པ། རྣལ་འབྱོར་
གསུམ། དང་པོ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཏུ་གཞི་སྤྱིར་སྤྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
ཤིང་ལྷ་བས། སྤིའི་ཁྱུས་དང་གཙང་སྤྱི་ལ་སོགས་ཀྱི་ལུས་དག་གི་སྤྱིད་པ་གཙོ་བོར་ཀུན་ཏུ་
སྤྱིད་པ་ཡིས་སྤྱི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྗེ་པོ་ལྷ་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་ལ་བ་བོ་དང་། བདག་དམ་
ཚོག་པ་ཁོལ་བོ་ལྷ་སྤྱི་དངོས་གྲུབ་ལོད་པ་ལོར་ལྷ་བས་གནས་སྤྱི་བས་འདོད་གསུགས་ཀྱི་རིག་
འཛིན་དང་མཐར་ཐུགས་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་བ་བཅུ་དུག་ན་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ། སྤྱིད་པའི་རྒྱུད་ཏུ་ནི། སྤིའི་ཁྱུས་སོགས་གཙང་སྤྱི་བྱེད་པ་དག་དང་ནང་གི་

ཉིང་དེ་འཛོལ་གཙོ་ཆེ་ཚུང་མེད་པར་བྱས་ནས་ནི། བདག་དང་ལྷ་སྐྱེན་ནམ་གྲོགས་སུ་ལྷ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་ཡོ་ག་དང་སྦྱོད་པ་གྱི་ཡ་ལྷར་རོ། །

གསུམ་པ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་པའི་རྒྱུད་དུ་གཙང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའང་ལས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་
ཙམ་ལ། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་སྟེ། དམ་ཚིག་དང་ཚོས་དང་ལས་
དྲེང་སྤྱུག་ཚེན་ཏེ་སྤྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་། ཞིང་དྲེང་གོ་བས་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་གདན་པད་ལྷ།
ཚོས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་ཡིག་འབྲུ། དུས་སྤྱན་ཚོགས་ཉལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་
སྤྱུགས་སྤྱུག་མཚན། འཁོར་དང་སྦྱོན་པ་སྤྱན་ཚོགས་རྒྱ་སྐྱུ་ཡོངས་ཚོགས། སྐྱའི་ངོ་བོ་འམ་
ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་མངོན་
བྱང་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་སྒྲོལ་ནས་འཇུག་ཅིང་། རང་ཉིད་དམ་ཚིག་པར་གསལ་བ་ལ། གཞན་དག་
པའི་ཞིང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱེན་དངས་ཏེ་བསྐྱེམས་ནས་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱོམས་པས་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ།

ཁག་ཉིས་པ། བྱ་སྦྱོད་རྣམ་འབྱོར་ཏེ་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ཀྱུན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རེས་འཛོག་ཏུ་འཛོལ་བར་བྱེད་དེ། ཚོས་ཙན་སྐྱང་བ་ཀྱུན་
ཚོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་རྩེ་བསྐྱོམས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་རྩེ་བསྐྱེས་ནས་མི་དམིགས་པ་
དོན་དམ་སྦྱོས་བྲལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་གས་ཚེའོ།

ཁག་ཉིས་པ་ནང་པ་ལ། སྤྱུགས་ཀྱི་པ་ལས་

འཕགས་ཚུལ་དང་། བྱང་པ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། གཞི་དང་ལམ་དང་

འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་སྤྱུགས་ཀྱི་པ་དང་ནང་དང་གསང་བའི་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོ་གཞི་སྦྱིན་ཀྱིས་དབང་གི་དུས་སུ་བུམ་དབང་གཙོ་
ཆེ་བ་ཀྱི་པ་དབང་གོང་མ་གསུམ་གཙོ་ཆེ་བ་ནང་པའོ། ཁག་ཉིས་པ་ལམ་དག་མཉམ་

སྐྱང་དོར་མེད་པར་ལྷ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཚོགས་ཟུང་འཇུག་རེས་འཛོག་མེད་པར་བསྐྱོམ་
པ་ནང་པ། དེ་མི་ལུས་པ་ཀྱི་པ། དེའི་དབང་གིས་སྦྱོད་པ་སྐྱང་དོར་ཙན་གནས་དང་ཟས་
གོས་སོགས་གཙང་བར་སྦྱོད་པ་ཀྱི་པ། མཉམ་པར་སྦྱོད་པ་ནང་པ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་

གྲོལ་བ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ཚེ་འདི་ལས་སངས་རྒྱལ་བ་ནང་པ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སངས་རྒྱལ་བ་ཕྱི་པའོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་འོ་བོ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ།** རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་སྐྱེ་གས་ནང་པ་དེ་དག་སྐྱེ་འོ་བོ་དང་པ་ནི། ལྷང་སྤྱི་ལ་ཐོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚེས་ཀྱན་དབྱེར་མེད་མཉམ་པའི་ངང་དུ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཚེན་པོ་འོ་མཉམ་དུ་དག་པ་ནི་ཟབ་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་པར་སྤང་ཆ་ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཀྱུན་སངས་རྒྱལ་པའི་གསལ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་དྲི་ལྷོ་ལ་འཁོར་ཚེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཚེ་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་དང་། དེ་ཡིང་དོན་དམ་དང་དབྱེར་མི་སྤྱོད་པའི་ལྷུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དོ། །དེའི་དབང་གིས་བཟའ་བཏུང་གོས་རྒྱན་སོགས་འདི་ལྟར་ཚོགས་དུག་གི་སྤང་བ་གང་ཡང་མ་སྤངས་པར་སའ་གྲོལ་བའི་ཐབས་མཚོགས་རྒྱལ་པོས་ལམ་གྱི་གོགས་སྐྱ་བསྐྱུར་ནས། སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཚེ་བ་བསྐྱོད་འི་མ་དང་། ཟབ་མོ་རྫོགས་པའི་འི་མ་བ་གཉིས་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ལུང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཚེ་འདིར་ལྷག་རྒྱ་ཚེན་པོ་མཚོགས་གི་དངོས་ལྷན་ལུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕེང་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཅོ།

ཁག་ཉིས་པ་ལ། བསྐྱེན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། དབང་པོའི་འི་མ་བ་སོགས་ལ་ལྷོས་ནས་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དག་ལས་ཞེས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ། པ་རྒྱུད། མ་རྒྱུད། ཁག་ཉིས་མེད་རྒྱུད་གསུམ། དང་པོ།** དེ་གསུམ་གའོ་བོ་ལུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པར་འདྲ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་འི་མ་བ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་སྤོན་ལས་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཐབས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ལུས་དང་། རྒྱུད་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པའི་འི་མ་བ་དང་། མངོན་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་

ཆེན་པོ་པ་ཡི་རྒྱུད་སྐྱབ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཞེས་ཅན་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་འཆེལ་
 བའི་གང་ཟག་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ།   **།གཉིས་པ།** རྒྱུད་གང་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་
 གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ལམ་
 འོད་གསལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐབས་ལམ་ཐིག་ལེ་འཇུ་འདུལ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་དང་།
 སྤོང་ལས་གྱི་ནང་ནས་དབང་གི་ལས་སོགས་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་མེད་མ་ཡི་
 རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་དང་། བར་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ཅུས་པ་
 དབང་བོ་འབྲིང་གི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པའོ།   **།གསུམ་པ།** ཐབས་
 ཤེས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྤོགས་དེ་གཉིས་ཀ་གཙོ་ཆེ་ཚུང་མེད་པར། དག་མཉམ་ལེ་ཤེས་
 ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རང་རིག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་པ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་ནི་གསང་སྟགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤེ་སྐྱབ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། གཉི་ལྷག་ཅན་དང་། དབང་རབ་བྱ་ཚོལ་མེད་པར་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་
 བའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།   **།གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།** དེ་ལྟར་གདུལ་
 བའི་སྤོང་རིམ་པ་དང་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་
 མདོར་བསྟུན་དེ་ཅུམ་མོ་སྟེ་དེ་འདྲིར་འདུ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཐིག་པ་ཆེན་པོའི་མན་
 དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། བཤད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 རྩ་ཆེར་བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ། སྤྱི་དང་། རྒྱུད་པར་གྱི་བསམ་བྱ་གཉིས།
 དང་པོ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གི་ཐུབ་མཐའ་སོགས་ཐོས་པ་དམ་པས་བརྒྱན་པའི་རྗེས་སུ།
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ངེས་པར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སྟེ། དེ་ཡིང་སྐྱར་
 བཤད་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ནི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་
 ལས་པའི་ཕྱིར་རོ།   **།གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས།** དང་པོ། རྒྱུད་པར་དུ་བསམ་

བར་བྱ་བ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ཚེ་མི་རྟག་པ། དང་བའི་ཕན་ཡོན། ལས་རྒྱ་འབྲས།
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྡོ་བོ་ཉིད་ལས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ཚོས་
 ལ་སྐྱོགས་པའི་བསམ་བྱ། མེས་སེལ་ཚོས་སྣང་བའི་བསམ་བྱ། ཚོས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་
 པའི་བསམ་བྱ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟེན་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་བྱ་དང་། ལྷན་
 ཏུ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། རྣམ་
 གངས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བསམ་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཡང་དང་
 པོ་བྱང་རྒྱབ་རྒྱབ་པའི་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམ་པ་ནི།
 ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་དཀའི་རྒྱལ་བསམ་པ་དང་། དེ་ཤེས་ནས་དོན་ཡོད་པར་
 བྱ་བའི་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་སྐྱོགས་བྲལ་བའི་རྒྱལ། མཐུན་སྐྱེན་ཚང་
 བཤེན་ དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་དཀའི་དཔེ་བསམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་
 པོ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་སྟེ་མིར་གྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་། ཚོས་ལྷན་
 གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བཟང་བོའི་ལུས་འཕྲོ་སྟངས་པ་དང་། ལུས་མཐུན་ལེགས་པ་དང་།
 བསྟན་པ་གནས་པ་ལ་དྲད་པ་དང་། ཚོས་ལྷན་གྱི་སྐྱོགས་མེད་པོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟ་བུ་གྱིན་
 ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་འོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་ཁོམ་པ་དང་བྲལ་རྒྱལ། མིར་གྱུར་པ། ལྷི་
 མ་དུག་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ། དང་པོ་
 ཚོས་རྒྱབ་པར་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ལས་བསམ་སྟེ་དལ་བ་རྟེན་དཀའ་བ་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་རྟེན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད། འཕྲལ་བྱུང་སྐྱེན་
 གྱིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད། རིགས་ཚད་སྒོ་ཡིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ། དམུལ་བ་དང་།
 ཡི་དུགས་དང་། དུད་འགོ་གསུམ་ནི་རང་རང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་མཉམ་རྒྱས་ཤེས་པ་བསམ་
 རྒྱབ་མི་ཁོམ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཚེ་རིང་ལྷོ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་འགགས་པས་དང་། མཐུན་
 འཁོར་གྱུ་གྲོ་ནི་ཚོས་གྱི་སྣང་བ་མེད་པས་དང་། ལོག་པར་ལྷོ་བ་ལུ་སྐྱོགས་བྱེད་སོགས་ལྷོ་

བ་ལོག་པས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྷན་བསྐྱེད་ཏེ་མཚོག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་
མི་གྲགས་པས་དང་། ལྷག་ས་པ་ལྷི་དབང་པོ་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་ཡིད་དབང་སྤྱན་པས་ཚོས་ལ་
མི་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱད་པོ་ལྷི་མི་ཁོས་པ་སྟེ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་དུ་མ་གྲུང་ཏོ། །

གཉིས་པ། མིར་གྲུང་བ་གང་ཞིག་ཚོས་སྟོང་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། དུག་ལྷ་ཤིན་ཏུ་དགས་
པས་རང་རྒྱད་ཏུ་འགྲུགས་པ་དང་། སྤྱན་མོངས་སྤིག་གོགས་གྱིས་ཁྲིད་པ་དང་། ལྷ་སྟོང་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལམ་ལོར་བའི་བདུད་གྱིས་ཟེན་པ་དང་། ཚོས་སྟོང་འདོད་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་
མེད་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་དང་། བརྩོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བ་སྤིག་སྤིག་ཅན་ལས་རབ་གྱི་མཚོ་
ཚོན་དོལ་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་བྱན་སོགས་གཞན་དབང་དུ་གྲུང་བ་དང་། ཚེ་
འདིའི་ཉེས་པ་ལམ་ནད་སོགས་གྱིས་འཛིགས་སྐྱེས་ཙམ་དུ་ཚོས་སྐྱོར་ཞུགས་ཀྱང་ཚོས་མིན་
བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ལྷར་བཅོས་ནས་ཉེད་སོགས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་པ་སྟེ། འཕྲུལ་
གྲུང་རྒྱུན་གྱིས་ཚོས་ལ་ལོངས་ཅི་བཞིན་སྟོང་མི་ཁོས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་ནི་ཐར་ལམ་
དང་ལས་འབྲས་འབྲེལ་མེད་པས་ཚོས་ཀྱི་སྟོང་མིན་ཏེ་ཉེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཅོ། །གསུམ་པ།
ཚེ་འདིར་ཟམ་ནོར་གཉེན་འདུན་སོགས་ཀྱི་འཚོང་བ་དམ་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། མི་གཞི་རབ་
པས་ཀྱན་སྟོང་ཤིན་ཏུ་རབ་པ་བཅོས་སུ་མེད་པ་དང་། རོན་སོང་སོགས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་
ཐོས་ཀྱང་དེས་མི་སྐྱེག་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐོར་སོགས་
ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་སྤིག་སྟོང་ལ་དགའ་བས་སྐྱོ་གསུམ་
ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། བྱི་ལ་རྩུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སེམས་པ་ཅུང་ཟད་
མེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟོམ་པ་རེལ་བ་དང་། ལྷགས་ལ་ཞུགས་ནས་
དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི། རེ་ཞིག་ཐར་པའི་རིགས་ཚད་པ་ཞེས་དམན་པ་
ལ་དགག་སྐྱ་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ་སྟོ་ཡིས་དབང་གིས་མི་ཁོས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། རང་རྒྱུད་ཚོས་
ལས་རིང་གྲུང་ཐར་ལམ་གྱི་སྟོན་མི་ཞུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྷར་ཚོས་ཡང་

དག་པ་རྒྱལ་བ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་དག་རྣམས་སུ་བདག་ཅག་མ་སྐྱེས་པས་
 དལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་དགའ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་བ་ལ་ལྷུང་དུ་འབད་པར་འཚལ་
 ལོ། ། **ཁག་ཉིས་པ་མིར་གྱུར་པ་ནི།** འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྱི་བཙན་ལ་བསམ་ན་མཐོའ་
 དང་སྐྱེམ་ད། འཇིག་རྟེན་འཛུལ་བུའི་གྲིང་གི་ནགས་ཚལ་དང་ཚུ་གྲུང་སོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་
 པའི་དུད་འགོ་ཙམ་གྱི་ལུས་མཐོང་བ་ལ་དཔགས་ནའང་། མི་ཡི་ལུས་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་ལོས་
 རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་པ་དྲུ་འབྲུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ལ། མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩོ་
 དང་སོག་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་གཞན་ལ་བསམ་ནའང་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཅན་དེ་བས་ཀྱང་དགོན་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་བས་དུས་རྟོག་
 ཏུ་དལ་འབྲོར་རྟེན་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་པ་དུང་འབད་འཚལ་ལོ། ། **ཁག་སུམ་པ་སྤྱི་**
མ་དུག་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་མེད་
 པའི་ཡུལ་མཐོའ་འཁོར་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང་། དགོན་མཚོ་གསུམ་སྐད་ཅིག་གྱང་མི་བྱལ་ཅིང་
 རྒྱབས་འགོ་རྟོག་གཅིག་གྱང་བཟོད་མ་མྱོང་བའི་ཚོས་ལ་ལས་འབྲས་མེད་པ་རྣམས་དང་།
 དང་པོར་ཚོས་སྒྲོར་ལུགས་ཀྱང་བྱིས་ལས་ཀྱི་མཐོའ་ལོག་ཅིང་སྤྱི་བཙན་པ་ཉལ་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མེད་པ་ལྷུ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་དང་། ཚོས་མིན་སྤྱི་བཙན་
 པའི་གོགས་པོ་ཤིན་ཏུ་གངས་མང་བའི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་བསམ་པར་བྱས་ནས། བདག་དེ་
 དག་རྣམས་སུ་མ་གྱུར་ཅིང་ཚོས་ལྷན་གྱི་གོགས་དང་འགོགས་སུ་ཡོད་པའི་ལུས་རྟོན་བྱེད་
 པར་ཅན་རྟེན་པ་འདི་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ངེས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ། **ཁག་ཉིས་པ་མཐུན་**
པའི་རྐྱེན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་ལ་སྤྱོད་པའི་འབྲོར་པ་ལེགས་པར་ཚང་
 པ་ནི། ཞེས་སོ། **ཁག་ཉིས་པ་ལ་རང་འབྲོར་དང་།** གཞན་འབྲོར་གཉིས། དང་པོ། ལྟར་
 ཀྱི་དཀའ་བའི་ལས་འབྲོ་སང་པ་སྟེ་དེའི་འབྲས་རྟོགས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འམ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡང་། བདག་མིར་གྱུར་པ་དང་། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་

དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་རྟེན་དབང་པོ་ཚང་ཞིང་། ཐར་ལམ་གྱི་གནས་བརྟན་ལ་དད་པ་དང་།
 འཇུག་པའི་སློལ་ས་ཀྱི་མཐའ་མའོག་པར་གྲུབ་མཐའ་ལོག་ལྟའི་རིགས་སུ་མ་སྐྱེས་པས་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ཐོབ་པར་གྱིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ནི་དཀར་པོའི་
 ལུས་འཕྲོར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** ཚོས་སྦྱོང་པའི་རྒྱུན་གཞན་འབྲེལ་ཚང་བས་
 རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལ་བསམ་ནས་ཀྱང་ཚོས་ལ་བརྩོན་པ་དགོས་ཚུལ་ཡིང་། རྟེན་པ་སངས་
 རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། དེས་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། བརྟན་པ་དེ་གནས་པ་དང་།
 བརྟན་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ནན་ཏེན་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་པ་དྲིལ་། བརྩེ་ལྡན་དག་
 བའི་བཤེས་དང་རང་ཚོས་བྱས་ན་སྦྱིན་བདག་སོགས་མཐུན་པའི་རྒྱུན་འབྲེལ་པོ་འདི་ལྟ་བུ་
 རབ་ཏུ་དཀོན་པའི་སྦྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་འཚལ་ལོ། །**ཁག་སྐམ་པ།** དེལ་འབྲེལ་དེ་
 ཉིད་དཔེས་མཚོན་ཏེ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིང་། མཚོ་དབྱུག་སུ་རྒྱུང་གིས་གཡེངས་པའི་གཉའ་
 ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་རུས་སྤྲེལ་ཞེས་བའོ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཚུ་ཁར་ལན་རེ་ཡོང་བའི་མགྲོན་པར་
 རྒྱུད་པ་ནི་སྤྲིད་ཀྱི་བར་སོང་གི་འགོ་བ་ལས་ཐར་ཏེ་མིར་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་རྟེན་པར་
 དཀའ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ངོས་ཀྱི་ཞལ་ཞལ་ལོགས་ལ་སྒར་མ་གཏོར་བ་ཆགས་སྤྲིད་ཀྱི།
 མིར་གྱུར་ན་ཡང་ཡུལ་དབྱུག་སུ་སྦྱོ་བ་དཔེ་དེ་བས་དཀོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏྲིག་ལྷུ་དུསྦྱོ་
 ར་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་དཀའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་དཀོན་པ་དང་། ཡང་
 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དམ་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཚོས་སྦྱོར་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་
 ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་སྤྲད་པ་དེ་བས་ཀྱང་དཀོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁག་ཞན་ཡང་ཁབ་མིག་
 ཏུ་རས་ཡུག་རྒྱུད་པ་དཀའ་བ་བས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་རྟེན་ནས་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་
 རྒྱབ་པ་བྱེད་པ་དཀོན། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དག་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་རྟེན་པ་བས་ཀྱང་ཡང་
 དག་པའི་སྤྲོ་མ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན། ཚུལ་དེ་དག་བསམས་ལ་སྦྱིང་ནས་བརྩོན་པས་
 དམ་ཚོས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྒྱབ་པར་འཚལ་ལོ། །**ཁག་སྐམ་པ་དལ་འབྲེལ་དོན་ཡོད་པར་**

བྱ་བ་ལ། རོན་མེད་གྱི་བྱ་བ་དོར་བ་དང། རོན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ།
 རང་གཞན་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པའི་རོན་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་དོར་ནས་ཇི་ལྟར་
 སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་། སྐྱབ་བསྐྱེད་ལོ་ལོ་གཏན་དུ་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྲུལ་བའི་དགོ་བ་མ་
 གཏོགས་པ་གཞན་ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་སྤྱིར་བོ་མེད་པར་ཤེས་པས་དོར་ནས་ཡང་དགོ་
 པའི་ཚོས་ལོ་བརྩོན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཚེ་འདིའི་འབྲུལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ནི་གཏོན་དུ་ཕོན་པའི་རོན་མེད་ཅིང་སྐྱབ་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཉམ་དེ་དྲུང་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ལ། རང་འཚི་དུས་མི་ཕན་ཞིང་སྤྱིར་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་སྤྱིར། དུག་སྐྱུལ་གྱི་
 གཟེབ་བརྟེན་པའམ་མེས་མེས་ཅན་གྱིས་ཤི་བའི་གོས་དང་ཟས་དུག་ཅན་བཞིན་དེས་པར་སྤྱང་
 འཚོལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་བྱ་གཞག་སོ་ནམ་ཡུན་གྱི་རོན་སྤྱིར་མེད་པ་ལྟའི་ཞིང་གི་སོ་
 ཚོས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གྲོགས་རོན་མེད་ཁྱོད་ལྷག་དང་ཉེ་འབྲེལ། གྲོས་འདུན་རོན་མེད་ཚེ་
 འདིའི་ཚེ་ཐབས་དང། ལོངས་སྤོད་རོན་མེད་ཟས་ནོར་གྱི་གཉེར་ལ། འབྲུགས་པ་རོན་མེད་
 དག་གཉེན་སྤྱོད་གསུམ་རིས་གྱི་ཚུད་པ། སྐྱབ་མཐའ་ཡུན་གྱི་རོན་སྤྱིར་མེད་པ་མཐར་འཛིན་
 གྱི་ལྟ་བུ་དན་པ་རྣམས་དེ་ལ་འབྱོར་ཚུད་གསོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱང་ཁོལ་གྱི་ཕ་བ་ལགས་པས་
 སྤང་བར་བྱུང། །གཉིས་པ། དུས་རྟག་ཏུ་འདིས་པའི་རོན་མི་བརྗོད་པའི་དུན་པ་དྲུང་།
 དེའི་རོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་སྤྱང་དོར་ལ་གཟེབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་དང་
 ལྟན་པས། དལ་འབྱོར་འདི་ལ་བསམས་ཏེ་ཐར་པའི་མཚོག་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། དེ་ཡིང་འགྲོ་བ་དྲུང་། ལྷང་བ་དྲུང་། འཚག་པ་དྲུང་། ཉལ་བ་དྲུང་། འདུག་པ་དྲུང་།
 ཟས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནའང་། ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོམ་ལོས་དང་། བཏང་སྟོམས་
 དང་། གཡེངས་པ་དང་། །འདྲུ་འཛི་དྲུང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མ་ཞི་བའི་ལུང་མ་བསྟན་
 བཅས་སྟོན་དུག་པོ་རྣམས་སྤངས་ནས། མདོན་མཐོ་ལྷ་མི་དང་དེས་ལེགས་ཐར་པ་མཚོག་
 རྟེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རོན་ཚེན་པོ་བསྐྱབ་པ་ན། བཀྲོས་པས་ཟས་དང་། རྟོམ་

པས་ཚུད་དང་། དཔུལ་པོས་ལོར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབེས་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་
ཀྱི་དག་སྐྱོར་གང་ལའང་འདོམ་ཀ་མེད་པར་ཐད་ཀར་འཇུག་སྟེ་ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྡིག་པ་
སྤང་ཞིང་དགོ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བར་
བསམ་པ་དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་ཚད་མེད་ཀྱང་བསྟུན། ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་དོན་མེད་དུ་གྱེས་ནས་སྐྱོས་
ཐོངས་ཤིང་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལས་འབྲས་དྲང་མི་འགལ་བར་སྐྱོད་པ་དང་། ཐོས་
བསམ་སྐྱོམ་པའི་དོན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མེ་བཞིན་འབར་བ་དང་། དལ་ཁོམ་མེད་པར་
ཉེན་མཚན་དགོ་བས་དུས་འདྲའ་ཞིང་སྡིག་པའི་གོགས་པོ་སྤོང་བ་དང་། འཁོར་བའི་འདུན་
མ་པོར་བས་འཚོ་དུས་སྐྱོད་དགོའ་དང་བཅས་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟེན་བས་དམ་ཚེས་ཚུལ་
བཞིན་སྐྱབ་སྟེ་ལྷུང་དུ་སྡིད་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཞི་བ་ལྷང་འདས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བར་འགྱུར་ཤོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཉམ་པ་གི་བརྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རིན་པོའི་མཛོད་ལས། དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ་བསམ་པའི་ལུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའི་
འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་རྟེན་སྐྱར་དུ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ། བསམ་
པར་བྱ་བ་མདོར་བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་བསམ་པའི་ཡན་ཡོན་གསུམ།
དང་པོ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཚུན་ཚོགས་རྟེན་པར་
ལྷུང་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་ཅིང་འདིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྡིད་པ་གསུམ་པོ་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་
བ་སྟེ་ལྷུང་དུ་འཚི་བའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཚུལ་
བསམ་པ་དང་། དེ་གོམས་པའི་ཚད་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཚི་ངེས་པ། འཚི་ཚོགས་ཞན་
གྱིས་མི་ཡན་པ། དེས་ན་འཚི་བ་བྱན་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མི་རྟག་པ་སོ་
སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རགས་

བ་རྒྱལ་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤ་བ་སྐྱད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱལ་འཛིག་
 བའི་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱལ་འགྲུལ་བའི་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣོད་མི་རྟག་པ་དང་།
 བཅུད་མི་རྟག་པ་གཉིས། དང་པོ། འདི་ལྟར་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་གྲིང་བཞིའི་འབྱོར་
 བས་བརྒྱལ་བ་ཡི་ཕྱི་རྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱིང་ནམ་ཞིག་མི་རྟག་པར་འཛིག་སྟེ་ནམ་མཁའའོ་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེས་རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་དོན་འདྲའི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་གྱིང་དེ་ལྟར་མི་རྟག་
 རྣོད་ལྟར་དུ་འཛིག་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ། གཉིས་པ་ལ། ལུས། འདུས་པ། ལོངས་སྟོན།
 བདེ་བ་མི་རྟག་པ་བཞི། དང་པོ། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་གི་ཚེ་ལ་དེས་པ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ད་ལྟ་
 ལ་བཅུ་ཁ་རལ་དུ་སོང་བས་ཚེ་བྱང་བ་སྟེ། ད་ལྟའི་ས་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་
 འགོ་བུ་འདི་ཀུན་གྱིང་། ད་སྟེ་ལོ་བརྒྱའི་ནང་དུ་དེས་པར་མེད་ཅིང་ཤི་བར་འགྱུར་ལ། དེར་
 མ་ཟེང་ཚེ་རིང་བསྐྱལ་བར་བྱུང་བ་ནས་བྱུང་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་བར་མ་ལོ་ལྷ་ཞིག་སོགས་
 བྱུང་བ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་སྟེ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམས་གཞོན་བར་མའི་གོ་
 རིམ་མེད་པར་འཚི་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱུར་བས་གྱིང་བདག་གི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱུར་
 དུ་འགོ་ཞིང་འཚི་བར་འགྱུར་བ་སོམས་ཤིག ། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་ཚོང་འདུས་ཀྱིས་
 དང་། ལམ་གྱི་གཞི་མདོ་དང་། མགོན་ཁང་གི་གནས་རྣམས་སྟུ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེ་བོ་མང་པོ་
 འདུས་ཤིང་སྐྱུར་དུ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྟུ་གྱེས་པའི་དཔེས། ད་ལྟ་བུ་དང་ད་གྲ་གཉིན་བར་
 མའི་སེམས་ཅན་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་འདི་རྣམས་གྱིང་ཡུན་རིང་མི་འགོགས་པར་སྐྱུར་
 དུ་འབུལ་ཞེས་དེས་པར་སྟོང་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། ། །གསུམ་པ། རྣོན་ལོངས་སྟོན་
 དང་འབྱོར་བ་སྟོན་སྟེ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་རྣམས་དེར་སངས་རྟོན་པོ་ཤིང་མེད་
 བར་གྱུར་པའི་དཔེས། བདག་གི་ཞོར་རྗེས་ཁང་པ་སོགས་བསམགས་པའང་དེས་པར་འཛེད་
 ཅིས་ཞོར་རྣམས་གང་ལ་ཡང་མི་རྟག་སྟོང་པོ་མེད་པས་གང་ལ་འང་མ་ཚོགས་པར་ཚོས་ཕྱོགས་
 སྟུ་བུ་དང་ནས་སྟོང་པོ་ལོན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ། །བཞི་པ། མཐོ་རིས་ཀྱི་གྲོང་གི་འབྱོར་

ཏྲག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མི་ཏྲག་པས་བདག་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་བཏང་བ་འགའ་
 ཡང་མེད་དོ། །རྒྱ་འབྲུང་བཞི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་དུས་འམ་
 ཞེག་ངེས་པར་འཛིག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱུན་མ་ཞེག་གི་བའ་དེར་ཡང་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱན་ཅིག་གིས་གཡོ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་རྟོངས་ཤིང་ལྷགས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་པའི་ཐ་
 མ་འཚི། འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ། བསྟགས་པའི་ཐ་མ་འཛད། མཐོན་པའི་ཐ་མ་ལྷུང་བ་
 སྟེ་མི་ཏྲག་པའི་མཐའ་བཞེས་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏྲག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །བྱུང་བར་སྐྱེས་
 བུའི་ཚེ་ལ་དེས་པ་མེད་ཅིང་ནམ་འཚི་ཚེ་མེད་པའི་བདག་ངེས་པར་འཚི་ཞེས་སྟོང་ནས་བསམ་
 པར་བྱུངོ། །གཉིས་པ་འཚི་ཚོ་གཞན་གྱིས་མི་ཐན་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བས་མི་
 ཐན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་གྱིས་ཐན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་གིས་ཀྱང་འཚི་བ་
 ལ་མི་བསྟོངས་པ་དང་། གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། རང་ཉིད་
 འཚི་བར་གྱུར་པའི་ཚོ་རྟེན་པའི་གནས་དང་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་གཉེན་
 དང་ལྷོས་གྱི་དྲིལ་འུལ་དང་མཐུ་སྟོབས་གྱི་དཔུང་གཉེན་ཚངས་དབང་སོགས་ལྟ་དང་སྐྱེན་
 དང་སྐྱེན་པ་བསྟུན་པའི་སོགས་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་སྟོངས་པ་སྟེ་ཐན་པ་འགའ་ཡང་
 མེད་པས་འཚི་དུས་ཐན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་གྲགས་པའོ། །གཉིས་པ།
 གང་དུ་ཚོར་འདུས་གྱི་མགོན་པོ་དེར་ཅིག་ཚོགས་ཀྱང་གྲོས་ནས་འགོ་ལ་ལམ་དུ་འང་འཛིགས་
 པའི་དགའ་ཡོད་པར་ལྷུང་རང་ཅག་སོ་སོར་གྱིས་པའི་ཚོ་ནའང་འཚི་བདག་གི་བདུད་དང་བར་
 དོའི་འབྲུལ་སྐྱང་སོགས་གྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རང་གི་ལུས་ནི་རྩ་འགྲུལ་གྱི་ལྷོན་
 ཤིང་དང་འདྲ་ལ་འཚི་བདག་རྩ་བོ་དང་འདྲ་བས་བརྟོ། །འབྲུག་དང་བྲག་ཚའི་སྐྱ་རྗེས་མེད་
 པ་ལྟར་བསྟོན་སྐྱད་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ། སྐྱེན་དང་ན་བུན་ལྟར་སེམས་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཡལ་ནས་འགོ། འགོ་བ་སྐྱར་གི་བ་དང་ད་ལྟར་གི་བ་རྣམས་ལ་བསམས་ཏེ་རང་
 ལ་ནང་དུ་སྐྱུར། ཉི་ལྟའི་འགོས་དང་མར་མེ་གི་བ་སོགས་ལ་བལྟས་ཏེ། རང་གི་ཚོ་མི་ཏྲག་

ཅིང་གཡོ་བས་ལྷུང་དུ་འཆི་བ་སོམས་ཤིག   གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱིས་ཕན་ཚུལ། འཆི་བའི་
 དུས་དང་བར་དོ་སོགས་སུ་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་ནི་སྤྲོ་མ་དང་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཡི་དམ་དང་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས། ཚོས་སྦྱོད་དག་སྦྱོར་ཚོགས་གཉིས་སོགས་
 ཏུ་། དེས་ལམ་སྤྲོ་འདྲེན་ཞིང་བར་ཆད་སེལ་ལ་བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་གོ་འཕེང་མཚོག་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་། དམ་པ་བརྟེན་ཞིང་དེས་བརྟེན་པའི་སྤྲིང་པོའི་དོན་སྦྱབ་པར་འཚལ་ལོ།   །གསུམ་
 པ། ཟ་འཚོག་ཉལ་འདུག་སོགས་སྦྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བྱོན་པར་བྱ་ཞིང་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱལ་མ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ལྷུང་འདས་ལོས། ཞིང་མོ་བརྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 སྦྱོན་གྱི་ལོ་ཐོག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་མཚོག་གོ། །རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱུ་མཚོག་གི་རྗེས་
 མཚོག་གོ། །འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་མཚོག་
 གོ། །འདིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ། དེ་ཉིད་གོམས་པའི་ཚད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
 པར་འཛིག་པར་མཐོང་བས་ཞེན་ཚགས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། དགོ་ལ་བཙོན་འགྲུས་མེ་འབར་བ་
 དང་འདྲ་བར་ལྡན་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་འཛིགས་སྐྱབ་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་མེད་
 ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་འདྲོར་བ་དང་། རྣམ་ཅིག་ཅུམ་ཡང་ཐ་མལ་སོས་དལ་དུ་མི་སྟོད་པར་སྐྱོ་གསུམ་
 དྲག་པོ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་དེས་འབྱུང་དང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེ་བ་དྲོའི་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་ལ་
 སྐྱོ་སྐྱོ་བྱུང་བ་འབྱུང་སྟེ་མི་རྟག་པ་སྤྲིང་ནས་གོམས་པའི་རྟགས་ཚད་དོ།   །གསུམ་པ། མི་
 རྟག་པ་གོམས་པ་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཏེ། གཤེད་མས་ཟེན་པ་དང་། རི་དྲུགས་
 རྒྱ་ལ་ཚུད་པ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། སྤར་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏུན་མང་པོ་ངང་གིས་འདུ་སྟེ། རྟག་འཛིན་ལས་གོ་ལོ་བའམ་སྟོ་ལོག་པ་དང་། དག་གཉེན་
 ལ་ཚོགས་སྤང་ཞིག་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དགོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན་པ་དང་། ཚེ་འདི་འཕྲུལ་པར་
 ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། ཚོས་

དང་མཐུན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་
ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འཕམ་ག་ཟེགས་ཤིང་། བདེ་བར་ཚེ་ཡི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་ནས་
ཀྱང་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་འགོ་ལོང་། རྟེན་དེར་ཡོང་ལམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་
ཅད་ཚོགས་ནས་ལྷུང་དུ་འཚི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་མཚོག་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ཅོ། བཤེག་པ་ཚེན་པའི་མཉམ་དག་གི་བརྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིག་པའི་ཚེའི་མཛོད་
ལས། ཚེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུང་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའི་འགྲོལ་བའོ། །།

༥ གཉིས་པ་སེམས་ལ་ཚོས་སྣང་བའི་བསྐྱེད་བྱ་དེ་པ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་མདོར་བརྟན།
དེ་རྒྱལ་པར་བཤད། དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སྟེ། དཀར་ཚོས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་གཅེས་པ་དད་བའི་དཔྱད་
ཚོགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཚེན་ཐེང་བ་ལས། དད་པ་ཉིད་སྤྱིར་ཚོས་ལ་བརྟེན། །ཤེས་
རབ་ལྡན་སྤྱིར་ཡང་དག་རིག །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྣོན་འགོ་དད་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དད་པའི་རང་བཞིན། དེ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན།
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གསུམ། དང་པོ། སྤྱིར་གཞུང་རྣམས་ལས་དད་པའི་རྣམ་གྲངས་
དབྱེ་བསྟུ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དུག་སྟེ། འདོད་པའི་དད་པ་ནི། རོ་བོ་འཁོར་འདས་
རྒྱུ་འབྲས་སྒྲུང་དོར་དུ་བྱེད་པའོ། །ངེས་ཚིག་དཀར་པོའི་ཚོས་ལ་འདོད་ཅིང་སྤྱོད་བས་སོ། །དབྱེ་
ན་ཤིང་འཁོར་བ་སྤྱིར་འདོད། ལྷུང་འདས་ཐོབ་འདོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་བྱང་ལ་སྒྲུང་དོར་
བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །མཐུན་དཔེ་ནི། འདོད་ཅན་ལོར་ཚོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་
རྟགས་ཚད་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་མོས་ཤིང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སོགས་ལ་འཇུག་
པའོ། །ཡན་ཡོན་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་ཉེས་ཀུན་འགོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། མོས་
པའི་དད་པ། རོ་བོ་སྤྱོད་མ་མཚོག་གསུམ་སྟེ་ཡུལ་མཚོག་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་གཞོལ་བ་སྟེ་དགའ་
བ་ཤིང་ངེས་ཚིག་ཡུལ་མཚོག་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྟེ་འཇུག་པར་མོས་པ། དབྱེ་བ། སྤྱོད་པར་བརྟེན་

བྱུང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུབ་བྱུང་། ཚོས་ལ་ལམ། དག་འདུན་གྲོགས་སུ་མོས་པ་བཞི། མཐུན་
 དཔེ་བུ་མའི་སྲིར་འབྲེང་བ་ལྟ་བུ། ཉུགས་ཚད་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པའམ་དུན་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཉུགས་ལུས་ངག་ལ་འཆར་བ། བན་ཡོན་སེམས་མཚོག་སྐྱེ་ཞིང་། ཉུག་ཏུ་དཀོན་
 མཚོག་དང་མི་འབྲུལ་བའོ། །ཤུས་པའི་དད་པ། རོ་བོ་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བག་ཡོད་
 མཚོག་དང་ལྡན་པ། དེས་ཚོག་སྒྲོ་གསུམ་ཡུལ་གོང་མ་ལ་འདུད་པ། དབྱེ་ན། ལུས། ངག་
 ཡིད་གྱིས་བཀྱའ་བ་གསུམ། མཐུན་དཔེ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབངས་གྱིས་བཀྱའ་བ་ལྟ་བུ། ཉུགས་
 ཚད་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་མེད་པ། བན་ཡོན་དག་ཅུ་སྟེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་དུལ་
 ཞིང་གཞན་སེམས་སྤང་བའོ། །དང་བའི་དད་པ། རོ་བོ་ཡུལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ལ་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ། དེས་ཚོག་གཡོ་སྐྱེའི་དྲི་མ་མེད་པས་སེམས་དང་བ། དབྱེ་ན། ཀྱུན་
 རྒྱུ་བ་སྤྲོད་ཚེ། དོན་དམ་ཤེས་རབ་ཀྱི། ཟུང་འཇུག་ཆ་མཉམ་གྱི་དག་བ་ལ་དང་བའི་དང་
 བ་གསུམ། མཐུན་དཔེ་ལོར་བུ་རྒྱ་དུངས་གྱིས་རྣོག་མ་སེལ་བ་ལྟ་བུ། ཉུགས་ནི་སྒྲོ་གསུམ་སྤྲིག་
 དང་མི་འདྲེ་བར་དག་ལ་སྒྲོ་བ། བན་ཡོན་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ལ་རབ་དགའ་སྐྱེ་བ་སོགས་སོ། །
 ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། རོ་བོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ། དེས་ཚོག་
 དེ་སྟོན་པའི་ཡུང་དྲུང་རིགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། དབྱེ་ན། འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་བ།
 འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་བ། ཡུང་མ་བསྟན་དགོས་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་གསུམ། མཐུན་དཔེ་
 རྟོན་གྱི་ལོ་ཐོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སོ་ནམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཉུགས་ཚད་སྤྲོ་མ་དང་མཚོག་གསུམ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེས་ཤེས་ཐོབ་པ། བན་ཡོན་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་དད་པའི་རྟོན་པས་ལ་གཞན་
 གྱིས་མི་བརྗེ་ཞིང་ཉོན་མོངས་སེལ་བའོ། །ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་དད་པ་ནི།
 རོ་བོ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་དེས་དོན་སྤྲིང་པོ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་དད་པའོ། །དེས་
 ཚོག་དེའི་དོན་མཐོང་ནས་རང་ལ་འཇོག་པ། དབྱེ་ན་དེས་དོན་གྱི་གཞུང་ཐོས་པ་དང་། བསམ་
 པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་དད་པ་གསུམ། མཐུན་དཔེ་དོའི་ནང་ནས་གསེར་

རྟེན་པ་འཆང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་གཅེས་སྐྱུས་བྱེད་པ། རྟགས་ནི་ཉིན་མཚན་དུ་
ཉམས་ལེན་དང་མི་འབྲལ་བ། བན་ཡོན་ནི་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའོ། །དེ་ལྟར་དུག་པོ་འང་བསྐྱེན་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། མོས་
པ་དང་། ལྷན་པ་དང་། དང་བ་གསུམ་ནི་དད་པའི་དད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་
གཉིས་ནི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པར་གཏོགས་ལ། དེས་སེམས་ནི་འདོད་པའི་དད་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ལམ་མ་ཐོར་བ་ལ་ཞུགས་པས་འཁོར་བ་སྤང་ཞིང་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན། མི་ལྷན་པའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས།
དང་པོ། དད་པའི་རང་བཞིན་ས་གཞི་བཟང་པོ་སྟེ་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་དང་འདུ་སྟེ་དཀར་པོའི་
ཚོས་ཀྱུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དད་པ་གཟིངས་དང་འདུ་སྟེ་སྤྲིད་པའི་རྒྱ་བོ་ལས་སྐྱོལ། སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་དང་འདུ་
སྟེ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱོབ། བཞེན་པ་བཟང་པོ་དང་འདུ་སྟེ་ཐར་པའི་གྲིང་དུ་འདྲེན།
ཐོར་བུའི་རྒྱལ་བོ་ལྟར་ཅི་བསམ་པའི་རེ་བ་འགྲུབ་པ་སྟེ། དཔའ་བོ་དང་འདུ་སྟེ་སྤྲིག་ཏུ་མི་དགོ་
པའི་ཚོས་ཀྱུན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། དེས་ན་ཚོགས་བསམགས་པར་གྱུར་པའི་དམ་པ་སྟེ་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོར་བདུན་གྱི་ནང་ནས་རྩ་བར་གྱུར་པས་ན་མཚོག་ལགས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ཡི་སྐྱེན་ནི་ཤིན་ཏུ་
མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་ཀྱང་རེ་ཞེས་བསྐྱེན། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་དོ་སྟོང་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་
འདུ་སྟེ་ཐར་པའི་སྐྱམ་དང་བུལ་ཏེ་སྐྱམ་སར་འབྱུང་མི་སྲིད། མཉེན་པ་མེད་པའི་གྲུ་དང་འདུ་
སྟེ་སྤྲིད་མཚོ་ལས་སྐྱོལ་དུ་སྤྲིད། ལག་རྒྱུ་གསེར་གྲིང་དུ་སྐྱེན་པ་དང་འདུ་སྟེ་དགོ་པའི་
བགོ་སྐྱེལ་ལོན་པ་མེད། ས་བོན་མེས་ཚོག་པ་དང་འདུ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལྷུ་གུ་མེད། ལོང་བ་
ལྷ་ཁང་དུ་སྐྱེན་པ་དང་འདུ་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་བ་མེད། རྒྱ་མཚོའི་རྩ་གྲོང་འཁོར་བའི་
དོང་ཟབ་མོར་རྒྱུད་པ་དང་འདུ་སྟེ་གཏན་དུ་འཁོར་བར་འབྱུང་ས་སོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་

ཚེན་དུ་སྐྱུང་མོ་ཞེས་འདུག་ཀྱང་སྡོན་གྱི་ཡིག་རྟིང་ཟུར་ཚུང་པའི་ཞལ་གདམས་བརྒྱུད་ཅུ་པར།
 གཡང་མོ་འཁོར་དོད་དུ་ཚུད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་ནས་མི་ཐར་ཞེས་འདུག་
 བས་གཡང་མོ་ལུག་གི་མིང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ་བཏག་པར་བྱའོ། །དེས་ན་
 བས་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སྡོན་ཡོད་དོ། །**ཀམ་མུམ་པ་ལ།** དང་པོ་དད་པ་བསྐྱེད་
 པ་ཤིང་མཐར་བཏྲན་པར་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་ལུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 དང་། དེ་དག་གི་མཚུག་བསྐྱེད་ཏེ་དད་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དད་པ་སྐྱེ་
 པའི་རྒྱ། སྐྱེལ་པའི་རྒྱུ། འབྲས་ལུ་གོམས་པའི་ཚད་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྐྱང་བྱ་དད་
 པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ། སྐྱང་བྱ་འབྲིབ་པའི་རྒྱུ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་གང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
 རྒྱུལ་གང་གིས་འཕེལ་བ་གཉིས། དང་པོ། ཚོས་དཀར་པོའི་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དད་པ་
 སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུག་ནི། འདོད་པའི་དད་པ་ཡུལ་སྲིད་པ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་མཐོང་སྟེ་སྐྱེ་བས་
 སྐྱོ། མོས་པའི་དད་པ་སྐྱེག་པའི་གོག་སྤོང་བ་ལ་ལྟོ་བའི་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ། ལུས་པའི་དད་
 པ་ཚེ་འདྲིར་མཛོད་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེ། དང་བའི་དད་པ་ཡུལ་མཚོག་གི་རྟེན་ནས་རྣམ་ཐར་
 སོགས་གཏམ་རྒྱུད་ཐོས་པ་དག་ལས་སྐྱེ། ཡིད་ཚེས་པའི་དད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་ཐོས་པ་
 ལས་སྐྱེ། ཚོས་ལ་དེས་སེམས་ཀྱི་དད་པ་ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དག་ལས་སྐྱེ་
 པས་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེར་གཞུག་པར་བྱའོ། །**ཀམ་མུམ་པ་**
 དད་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་དུ་སྐྱེལ་བ་ཡང་། ལྷ་མ་དམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་མོས་ལུས་སྐྱེད་ནས་བྱས་པ་ལས་འཕེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་གོག་ས་
 ཚོས་དང་རང་སེམས་འདྲེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོར་བརྟེན་པ་དང་། འཚི་
 བ་ཡིངས་མེད་དུ་བསམ་པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཚེས་བྱས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་
 པ་ལ་སྐྱུང་བས་བརྟེན་པ་ཚེར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་དོན་རྣམས་ལས་དད་པ་གོང་འཕེལ་ཉིད་དུ་
 འགྲུབ་པས་ཏག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །**ཀམ་མུམ་པ་** དད་པ་འབྲིབ་པའི་རྒྱུ་

ནི་རང་ཉིད་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་མའི་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཐ་
མེད་ཀྱི་གྲོགས་དང་པ་མེད་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་རང་གར་སྐྱོད་པ་དང་།
ལེ་ལོ་སྐྱོམ་ལས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་འགྲིབ་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་
བཞུགས་ཏེ་དག་ལ་སོགས་ཏེ་ཚོས་བྱེད་སྤྱིའི་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པ། དཀོན་མཚོག་ལ་མོས་གྲུས་མེད་
པ་སོགས་ཚོས་མིན་གྱི་ལས་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་པའི་དུས་
སུ་འགྲིབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ལས། བདུད་སྤྱིག་ཏེ་ཅན་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དྲུག་གི་མདུན་
དུ་འོངས་ནས་མོས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱོག་པར་བྱེད། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་དག་ཀྱང་
ཕྱིར་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་དུས་སུ་བརྒྱུག་པའི་ཐབས་ནི། སྒྲ་མ་དཀོན་
མཚོག་ཚོས་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ། ཚོས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྦྱང་
མོས་གྲུས་བསྐྱེད། ལ་ལོ་འདྲ་བར་མཐོང་བ་དེ་རང་མ་དག་པའི་རྟགས་ཏེ་དུང་སེར་འཛིན་
བཞིན་ནོ་སྐམ་དུ་རང་ལ་གྲོས་གདབ་ལ་ཐ་མལ་བ་དང་མི་འགྲོགས། འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་
དམིགས་བསམ། དད་པ་འགྲིབ་རྒྱུན་དེ་བདུད་དུ་ཤེས་ནས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །**ཁག་ཉེས་**
པ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱུན་ནི། དད་པ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱེ་
ཤིའི་འཕོ་འགྲུལ་མཐོང་དུས་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་གཞན་པ་ཤི་བ་བགྲངས་ལ་དད་
པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དྲང་། དེ་བཞིན་དུ། བདུད་གདོན་བར་ཚད་ཀྱིས་གཅོས་དུས་དགེ་བསྐྱེལ་
གྱི་སྐྱོབ་དཔོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱུན་རབ་དྲང་སྤྱིག་བསྐྱེལ་ཐོག་ཏུ་བའི་དུས་བྱང་ཚུབ་གྱི་
འདྲེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཐོས་དུས་ཡང་དག་པའི་འཇུག་ལྡོག་ལ་
དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ཐོས་དུས་དཀར་སྐྱེད་ཚོས་ལ་སྐྱོད། སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱེས་རབས་མཐོང་དུས་ཐེག་ཚེན་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་དད་
པ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཉིན་རོ་བཞིན་དེ་དག་གི་རྒྱུན་ལས་དད་པ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེས་ཚེ་འཕྲོ་
མཐུད་ལ་དད་པའི་མཚོག་རབ་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་གང་ལ་འདྲ་སྐྱམ་དྲེད་མ་ཁྱོར་བ་

གཅེས་སོ། །**ཁག་སྐྱུམ་པ།** དེ་ལྟར་དང་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་ནི་སྲིད་པའི་འབྲུལ་སྐྱར་ལ་སྐྱོ་
 ཞིང་ཡིད་བྱུང་བ་སྐྱུག་ནད་ཅན་ཟས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་གྲུས་པ་བྱ་བྱུང་
 མ་ལ་གདུང་བ་ལྟ་བུ། ཐོས་བསམ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱོམ་པ་ཚུམ་གདུང་བ་ལྟ་བུ། བསྐྱེད་
 པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྐྱེས་ཀྱིད་པ་དབུལ་པོས་གསེར་གཡུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ། དག་སྐྱོར་ཉམས་
 ལེན་ལ་སྐྱོ་བ་ཚོར་པ་གསེར་གྲིང་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞིང་། ལྷིག་པ་ལ་བྱིན་ཏུ་འཛེས་པ་
 མིག་ཏུ་རྩལ་སྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་འདོད་ཅན་ཚོར་འདུས་སུ་བྱིན་པ་
 ལྟ་བུས། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གོང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་དད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་དུ་བཞེད་དེ།
 དེའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཚོས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་འཛེས་དང་གང་ཟག་མ་འཛོལ་བ་ཡིན་ལོ། །**ཁག་སྐྱུམ་**
པ་མཚུག་བསྐྱེད། དད་པ་འགྲིབ་ན་བསྐྱེད་པའམ་བཙུག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དད་པ་རང་རྒྱུད་
 ལ་མ་བསྐྱེད་ན། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཏེ་གྲུག་མཛེས་ཀྱང་མིག་མེད་པ་དང་
 འབྲུག་དད་པ་མེད་ན་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་ཅིང་དུས་གཉན་དུ་སྲིད་པར་འབྲུམས་
 ཏེ་ཐར་པའི་དུས་མེད། དེ་ཡི་སྲིད་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་ལོས་རྒྱུ་འབྲས་དང་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ཚོས་ཀྱི་དཀོན་པ་དང་སྐྱེས་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་མཆོད་གོགས་ཀྱི་དག་སྐྱར་དང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་སོགས་གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་
 ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གྱིང་འགྲིབ་ཏུ་ཐོངས་པོས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ་བརྟན་**
པར་བྱ་བའི་སྐྱར་བྱ་དང་། སྐྱར་བྱ་གཉིས། དང་པོ། དད་པའི་འབྲུ་མིན་གྱི་གོལ་ས་དུག་ཤེས་
 བས་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དུང་དུ་འགྲོགས་ཚེ་དད་པ་ཆེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱིང་
 དེ་ལོས་གཞན་དུ་སོང་ཚེ་དེ་ལྟར་མིན་པ་སྟེ་མི་དད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཚུང་ཟད་ཅམ་
 གྱི་རྐྱེན་གྱིས་དད་པ་འཕེལ་བར་སྐྱོ་ཡང་མི་བརྟན་ཏེ་སྐྱུར་དུ་འགྲིབ་པ་ཅན་དང་། བད་གཏོན་
 སོགས་རྐྱེན་དུ་གྱིས་གཅེས་ཚེ་དད་པ་ཆེ་ཆེ་འབྲུ་ཡང་དེ་སོལ་ནས་དད་པ་ཚུང་ཟད་མེད་
 པ་དང་། སྐྱོ་མང་བས་དག་སྐྱོར་གཅིག་འཕྲོ་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏེ་གང་ལ་འདྲུག་ལོ།

ཐང་མི་ཐུབ་པ་སྟེ་གཅིག་ཀྱང་མཐར་མི་ཐོན་པ་དང་། སླ་མ་དང་ཚོས་ཟབ་མོ་གཅིག་ཏུ་མ་
 དེས་པ་སྟེ་གཅིག་ལ་མི་བྱེད་པར་གང་བདེར་གར་བབས་སུ་སྒྲོད་པ་ཅན་དང་། གང་ལོ་
 ཡིང་གཏད་སོ་མེད་པར་བབ་ཅོལ་དུ་དད་པ་ལྷ་མོའི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་སྒྲོ་བུར་ཡེ་འདྲོག་
 ཅན་ཏེ། འདྲི་དུག་པོ་སྤངས་ལ་ཐོག་མར་བརྟགས་ནས་ཚོས་དང་སླ་མར་གང་བཟུང་བ་དེ་
 ལ་ཡིད་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་གཏད་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་གཅིས་སོ། །**ཀའི་སྟེ་པ།** དང་པོར་ཚོས་དང་
 སླ་མའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་དད་པ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། སྤྱིས་ནས་རྒྱུན་
 ཅི་བྱུང་ཡང་མི་འགྲུལ་བ་རི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་དང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། མཐའ་
 དབུས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཁ་གཏོང་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། བྱས་ཡུས་མེད་པ་མ་ལྟ་
 བུ། ཐང་སྟོད་དམ་གྱི་མ་སྟོད་གཉིས་མེད་པ་གཞུ་མོའི་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པ་དང་། སྒྲོ་དུབ་
 མེད་པའི་དད་པ་གྲུ་ཟམ་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱུན་ཚད་མེད་པ་རྒྱ་བོའི་གཞུང་ཚེན་པོ་བཞེན་དང་། གུས་
 པའི་རྒྱུད་མཉམ་ལྷན་ལྟ་བུ་དང་ཐག་ལྟ་བུ་ལ། གཞེན་གྱིས་བསྐྱུར་རམ་བཀའ་བཀོན་
 སོགས་རྒྱུན་གྱིས་མི་འདྲོག་པའི་དད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །**ཀའི་སྟེ་པ་**
པ། དད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་གངས་དབུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་མེད་པ་བསྟུ་ན། དཀར་པོའི་ཚོས་
 ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལོ་མ་སྟོ་
 འདྲོན་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོའི་སྒྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་སེམས་སོགས་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་དགོངས་ཤིང་། དོ་ཚ་སྤེལ་ཡོད་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 ལྷན་ཚོགས་དང་ལྷན་ཞིང་དཀར་ཚོགས་ཀྱི་ལྟས་སྤྱུང་བ་དང་། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་
 སད་པ་དང་། བདེ་བར་ཚོ་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་སྐྱེས་ཏེ་སླ་མ་དང་ཚོས་
 ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་གདུང་འཚོབ་པ་དང་རྣུ་བ་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སོགས་འདྲི་བྱིའི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་
 འགྲུལ་བ་དེའི་བྱིར་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་རྒྱལ་དག་བ་དང་ལྷན་པས། སྤྱང་སྒྲོས་ཀྱི་དད་པ་དུག་

པོ་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ནས་བརྒྱ་འགྲུལ་དུ་བརྩོན་པ་དེ་ཡང་། དགོ་བ་བརྩུ་དང་མར་སྤྱིན་
བརྩུ་དང་སྤྱོད་པ་བརྩུའི་སྤྱི་མ་དང་དགོན་མཚོག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་དམིགས་པར་
འགྲེལ་པས་དད་བརྒྱའི་{པའི་ལྷག}འདབ་མ་སྤོང་རྒྱས་པ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ལེགས་
པར་གདམས་པོའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་བསྟོན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛོད་ལས། དད་པའི་རང་བཞིན་བསམ་པའི་ལུང་སྟོ་བཅོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པོའོ། །།

། གསུམ་པོ་ཚོས་ཡོང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་བསམ་བྱ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཞིང་ཞིང་དགོ་བ་
འགྲུབ་པའི་བསམ་བྱ་དང་། ཐུན་མོན་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཚོས་འགྲུབ་པའི་བསམ་བྱ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྟུ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་དད་པ་བསྟན་
པའི་རྗེས་ཐོབ་དེ་ནས་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཉེ་དེ་ཡང་
བདེ་བའི་རྒྱ་ལས་དགོ་བ་དང་། སྤྱོད་བསྟོན་གྱི་རྒྱ་མི་དགོ་བ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་
ཉན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱ་དགོས་ཏེ། སོ་སོ་ཐོབ་པ་ལས། སྤྱོད་པ་ཅི་
ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགོ་བ་སྟོན་སྟོན་ཚོགས་པར་སྟུད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ།
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆ་
མཐུན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ། དགོ་བའི་ལས་དེ་ལ་
ནི་དབྱེ་ན་ཟག་བཅས་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། ཟག་མེད་ལྷང་
འདས་ཀྱི་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་དག་ལས། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་
བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས།

དང་པོ། སྤྱི་བྱེ་བའི་བདེ་འབྲས་ཅམ་བསྟེད་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་
ལགས་པར་རམ་ཡིན་པར་བྱུབ་པས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱང་བྱ་དགོ་བརྩུ་
དང་། སྤྱང་བྱ་མི་དགོ་བརྩུ་སྟེ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། འབྲས་སུ་
གཉིས། དང་པོ། བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་ཆེ་
་་་

ལོང་ཞིག་བསྐྱེད་དགོ་བ་བཅུ་སྟེ། རྫོག་གཙོད་མ་བྱིན་ལེན་འདོད་ལོག་གསུམ་སྤངས་པ་
ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་རྩུབ་སྤྲོ་འབྱུང་བཞི་སྤངས་པ་དག་གི་བཞི
དང་། བརྒྱབ་གཞོད་ལོག་ལྟ་སྤངས་པ་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་དག་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟེ། བྱེ་བྲག་མཚུག་བསྐྱེད་གསུམ། དང་པོ། ལྷོས་མ་ཐག་པའི་དགོ་བ་
འདི་བཅུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་དང་མ་འབྲེལ་བར་རྒྱང་
བསམ་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེ། དགོ་བཅུ་བསམ་གཏན་
བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་འབྲེལ་ན་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་
གཉིས་སོ། །

།གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། ལྷོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་
ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས། དང་པོ། དགོ་བཅུའི་འབྲས་བུ་ལས། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགོ་བས་
བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་མིའི་རྟེན་དང་གནས་སྐབས་བདེ་བའི་རིགས་ཀྱུན་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །

།གཉིས་པ། ལྷོང་བ་དག་འབྲས་ལུལ་ལ་སྒྲིབ་པས་མོ་འབྲས་ཀྱིས་བརྒྱན་
ཅིང་འཚོ་བ་མེད་ལ་བཞོད་བདེ་བ་སོགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ལ་བྱེད་པ་
རྒྱུ་མཐུན་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དགོ་བཅུ་སོ་སོ་རང་རང་དེ་བྱེད་པར་སྐྱོབ་དང་། ལྷོང་བ་རྒྱུ་མཐུན།
རྫོག་གཙོད་སྤངས་པས་ཚེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་ཡི་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ། མ་བྱིན་
ལེན་སྤངས་པས་འབྱོར་བུ་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལོག་པར་གཡོམ་པ་སྤངས་པས་ཁྱིམ་
ཐོབ་ཀྱི་བྱེད་མེད་དག་སྐྱོ་མེད་པར་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྩུབ་དུ་སྐྱེ་བ་སྤངས་པས་གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། ཚོག་རྒྱུ་བ་མོ་རྣམས་སྤངས་པས་སྐྱོན་པར་སྐྱོབ་པས་བདེ་བ་ཐོབ་
པ་དང་། སྤམ་རྣམས་པར་སྤངས་པས་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པ་དང་། དག་
འབྱུང་བ་སྤངས་པས་ཚོག་བརྒྱུད་བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱབ་སེམས་སྤངས་
པས་ཡིད་ལ་རྩེ་བ་འགྲུབ་པ་སྟེ། གཞོད་སེམས་སྤངས་པས་ཡིད་འོང་མཐོང་ན་ཞི་ཞིང་ངེས་
པར་གཞན་གྱིས་སེམས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་སྤངས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཚོས་པ་སོགས་

ལྷ་བ་བཟང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །**ཁག་སྐྱུ་ལ་མཇུག་བསྟུ་བ།**
 དེ་ལྷ་མོ་མོ་རིས་སྐྱུ་བཟོད་པའི་ཤིང་ཏུ་ནི་དགོ་བ་བཅུ་ཡིན་པས་མངོན་མཐོ་དང་བདེ་བ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་དུ་ཡོངས་ཤིག་། **གཉིས་པ་མི་དགོ་བ་ལ།** མི་དགོའི་འབྲས་
 བུ་བསྟན་པ་དང་། **དེའི་མཇུག་བསྟུ་བ་གཉིས།** དང་པོ་ལ། **སྐྱེ་བྱེ་བྲག་གཉིས།** དང་པོ།
 དེ་ལྷོག་མི་དགོའི་ལས་སློག་གཙོད་པ་སོགས་བཅུ་པོ་ནི། རྣམ་སྒྲིབ་རལ་སོང་གསུམ་དུ་སྟུག་
 བསྐྱེལ་མྱོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །**ཁག་གིས་པ་ལ།** རྣམ་སྒྲིབ་དང་། **མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གཉིས།**
 དང་པོ། དེ་ལྷ་བུའི་མི་དགོ་བ་བཅུ་མེ་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཚུར་ཅུས་སྐྱུད་པས་གོ་རིམ་བཞིན།
 རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་དཔྱུ་ལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དུད་འགྲོར་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཚ་གང་
 བཀའ་སློམ་པ་ཀོལ་སྐྱོད་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལོ། །**ཁག་གིས་པ།**
 གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་བ་འགྲུབ་སྟེ། དབང་གི་འབྲས་
 བུས་ཡུལ་ཚོར་མ་ཅན་དང་ལོ་ཏྲོག་མི་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་བཀྲ་མི་ཤིས་
 པའོ། །**ཤྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་མི་དགོ་གང་ཤྱེད་དེར་སྐྱེ་ལ།** མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་འདི་ལྷ་མོ་
 སློག་བཅད་པས་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཚོ་སྤང་བ་དང་ནད་མང་ཞིང་། མ་བྱིན་པ་སྤངས་པས་
 དཔྱུལ་ཞིང་མོངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོག་པར་གཡེམ་པས་ཁྲིམ་ཐབ་དྲག་ལྷུང་བཅས་
 པར་འགྱུར་ལ། རྩལ་དུ་སྐྱེས་པས་རང་ལ་སྒྲོལ་མེད་ཀྱང་སྐྱུར་བའི་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། ལ་མས་མཛོའི་བཤེས་དང་བུལ་བ་དང་འཕོར་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་འགྱུར། ཚུབ་
 མོས་རང་ལ་མི་སྟན་པ་བཟོད་པ་མང་བ་དང་། འབྲུལ་བས་རྒྱ་མི་བཅུན་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱང་
 བདེན་པར་མི་འཛོལ་བ་དང་། བརྟུ་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གཞོད་
 སེམས་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་འཛིགས་ཤིང་བག་ཚབ་དང་བཅས་། འོག་ལྷས་སྐྱེ་བ་ངན་པ་ཉིད་
 རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལོ། །**ཁག་སྐྱུ་ལ་མཇུག་བསྟུ་བ།** དེ་ལྷ་མོ་མི་དགོ་བའི་ལས་བཅུ་པོ་
 བདེ་བའི་སློག་འཕྲོག་པའི་སྐྱེར་དུག་དང་འབྲུ་བས་བདག་དོན་སོམས་ཤིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

དོས་སྒོག་གང་དུའང་རབ་ཏུ་སྤང་བར་བརྩོན་འཚལ་ལོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་**
ལ། མཚན་ཉིད་དང་དོ་བོ་གཉིས། དང་པོ། ཐར་པ་པོའི་ལམ་ནི་ཞི་བ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་
གང་དུང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་སྤིད་པ་ལས་འདྲའི་བའི་བྱེད་པ་དང་འབྲས་
བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ་ཐེག་གསུམ་སྦྱིར་བརྟན་**
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་འགྲོ་བའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འཚོལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་དང་
པོ་དུན་པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱོམ་པ་ནས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བར་སྦྱོང་པའི་གང་ཟག་ནི་རྒྱེས་བུ་
ཆུང་དུ། དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འབྲིང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རྒྱེས་
བུ་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་རྣམ་སོགས་རང་གཞུང་ལོ་ལོ་བཤད་པ་
ལྟར་རང་ལམ་གྱིས་བྱུངས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཞིང་། རྒྱུན་སོགས་ལམ་སྤྱིན་དུག་
སྦྱོང་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་
ཀྱུན་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་དགོ་བར་འགྲུལ་བ་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །**ཁག་ཉིས་**
པ་ལ་ལམ་གྱི་མདོ་གནད་བསྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚིངས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ལྷན་
པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་དགོ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་བསྟན། སྦྱོར་བ་སེམས་
བསྐྱེད་ཏེ། དངོས་གཞི་དམིགས་པ་མེད་པ། རྗེས་ལ་བསྐྱོ་བས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི། ཐར་
ལམ་བཤོད་པའི་གཅེས་པ་རྣམ་གསུམ་ཉིད་དེ་མོས་སྦྱོང་གྱི་སྐྱབས་འདིར་དེ་གསུམ་གྱིས་མོ་
ཟེན་ན་ལམ་ཆེར་དོན་མེད་དུ་འགྲུལ་བ་དང་། དེ་གསུམ་གང་ཡང་ཐབས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་
མེད་པའི་སྦྱིར་མོ། **ཁག་ཉིས་པ།** གང་ཞིག་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་འབའ་
ཞིག་སྦྱོང་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་སྦྱོས་བྲལ་
ནས་མཐའ་དང་འདྲ་བ་སྦྱི་དང་ནང་དང་སྦྱི་ནང་སྦྱོང་པ་ཉིད་སོགས་སྦྱོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་དམ་

ཉི་ཤུ་པོ་དང་། སློམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་ཐེག་ཚེན་རང་ལམ་
 གྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སོགས་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་གས་གྱི་ཚོས་སྲུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་དང་།
 སྦྱོང་བ་སེར་སྣ་སོགས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གྱིས་སྦྱོན་མེད་པའི་པོ་རེའི་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་དང་།
 འབྲས་བུ་བྲུ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་སྤྲོད་སྤྱོད་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 འགྲུབ་པ་ཡོན་ཏེ་ཐེག་ཚེན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱུན་དེ་ཅམ་དུ་འདུས་པར་བསྟན་
 ཏོ། ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་མཚུག་བསྟུ་བ་ལ། སྤང་སྤང་སོ་སོའི་མཚུག་བསྟུ་བ་དང་།
 མཐར་ཐུག་གི་སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ། སྤང་བྱ་སྤང་བའི་ཚུལ། སྤང་བྱ་སྤང་
 བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འདི་ལྟར་སྤང་ཞིང་སྤྱིད་པས་བསྟུས་པའི་འཁོར་བའི་ཚོས་
 གནས་དང་བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམས་ཀྱུན་ཀྱང་ཀྱུན་གཞི་ལོ་
 དགོ་དང་མི་དགོའི་བག་ཚགས་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་གཟུགས་ཏེ། དེས་ན་དགོ་
 མི་དགོའི་ལོས་མ་ཟེང་གྱི་བར་དུ་འབྲུལ་པའི་སྤང་བའི་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་སོ་སོའི་སྤྱིད་དེ། རྟེན་
 རའི་འབྲུལ་སྤང་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་དགོ་བ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པས་
 སེམས་ཉིད་ཉོགས་པ་གཅིག་ལུས་ཚོག་གི་ལོས་འབྲས་ལོ་བརྩོན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ནམ་ཡང་
 སྤང་བར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ། དགོ་བའི་འབྲས་བུས་སྤྱིར་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་
 པར་དག་པའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་དང་མཛོན་ཤེས་རྒྱ་འབྲུལ་སོགས་
 དང་། མཐར་ཐུག་སྤྱི་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲོར་བ་ལུན་
 སྲུམ་ཚོགས་པ་ཀྱུན་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་ཁྱམས་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིད་པོ་ལ་སྤྱི་བ་བྱེད་སྤྱོད་ལུང་པ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་བྲལ་སྤྱོད་ས་
 གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐེག་ཚེན་ལམ་གྱི་དགོ་ཚོགས་ལས་བྱུང་བར་ཤོས་ནས་
 འབད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་བྱ་ལོ་
 དངོས་དང་། རི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། བོང་དུ་སློམ་པ་ལྟར་དགོ་བའང་མཚོག་

ཕལ་གཉིས་ལས་ཕལ་བ་བསོད་ནམས་ཚ་མཐུན་ཅམ་ནི་ལའོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་
ལས་ལོག་སྟེ་ཐར་བ་ཚ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དམ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ལའོར་
བ་སྤྱང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན་དེའི་རྒྱ་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་ཀྱང་སྤྱང་བར་འཚལ་ལོ་སྟེ་བསོད་
ནམས་ཚ་མཐུན་ནི་སྤྱིར་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་དོན་གྱིས་མི་དགོ་བའི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
རྒྱལ་གྱིས། དགོ་བ་ལས་ནི་བདེ་འགོ་དང་། མི་དགོ་བ་ལས་བར་འགོ་སྟེ། གཉིས་ལ་མི་
ཉེན་ཐར་བ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། **གཉིས་པ།** དེ་ལྟ་བུའི་ཐར་བ་ཚ་
མཐུན་དེ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྲ་མ་ལྟ་སྤྱང་བཅས་བསོད་ནམས་གྱི་
ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྤྱང་མེད་ཡི་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཉེ་དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ལ་བསྟེན་
པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གང་མས་སོ། ། ཤེས་པ་ཚེན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་
རེན་པོ་ཚེའི་མཛོད་ལས། ལས་རྒྱ་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ལེ་ལྟ་སྟོ་བཅུ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

། གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་བུ་མཐོང་བྱ་ལ། ལའོར་བ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། ལྷང་འདས་ཞི་བདེར་བསམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྟན་
བཤད་བསྐྱབས་སུ། དང་པོ། ལས་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་རྗེས་དེ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་རང་དབང་མེད་པར་ལའོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ལའོར་བ་འདི་ལ་སྤྱང་
བུའི་སྤྱིར་བོ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་བུ་སྤྲུག་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལས་ལྷང་གསུམ་
དང་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱིར་པའི་གནས་ན་བདེ་བ་མེད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
ལས་མཐོང་འདས་པས། དེ་ལས་དུས་རྒྱུར་དུ་འདེའ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པས་འབད་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དམུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགོ། མི། ལྷ་མིན། ལྷ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
དྲུག དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རན་སོང་དམུལ་བའི་གནས་ན་ཚ་
གྲང་བཅད་གཏུབ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་མཉམ་གྲང་དམུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཚོམ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། དངོས་གཞིའི་གནས་དང་། ཉེ་ལོར་གཉིས།

དང་པོ། ཚད་མཉམ་བརྒྱུད་པོ་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་བདུན་འགྲུང་
གྱིས་སྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སོས་པ་རྣམས་ཡན་ཚུན་མཐོང་བ་ན་ཞེ་སྤང་གིས་མཚོན་
གྱིས་འདེབས་རེས་བྱས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤི་བ་ན། བམ་མཁའ་ནས་ཡང་སོས་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅིས་པའི་སྐྱེ་བུར་མ་ཐོག་སྤར་ལྟར་སོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་ཤི་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་
བཟོད་སྲུག་སྟེ་མེད་དོ། །ཐིག་ནག་པ་ནི་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བརྒྱུད་དམ་བཅུ་དྲུག་སོགས་
བཏོབ་སྟེ་ལྷ་གསེབ་ཀྱི་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་ཡང་ཡང་གཤོག་ཅིང་འགྲུང་བས་སྲུག་བསྐྱེད་
བ་སྟེ། བསྐྱེད་འཛོམས་ནི་རི་ཡི་བར་དང་གཏུན་དང་སྤོངས་སུ་ནམ་མཁའ་ནས་ལྷ་གསེབ་ཀྱི་
ཐོ་བམེ་འབར་བས་བཅོམ་(རྩོུ)བཞིན་འཐོག་པ་དང་། འུ་འབོད་ནི་ལྷ་གསེབ་ཀྱི་ཁྱིམ་སྒོ་མེད་པ་མེ་
འབར་བར་སྟེག་པར་བྱེད་ཅིང་། འུ་འབོད་ཚེན་པོ་ལྷ་གསེབ་ཁྱིམ་སྒོ་མ་ལྟ་སུ་ཉིས་རིམ་དུ་ཚུད་ནས་
སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །ཚོ་བ་ནི་མདག་མེ་བར་བའི་ས་གཞི་ལ་ལུས་ཀྱི་བགས་པ་བལྟས་ཏེ་
ལྷ་གསེབ་ཀྱི་སྤར་བས་བརྒྱུད་པའི་སྤོངས་དུ་ཐོ་བས་བརྒྱུད་བུ་དང་། རབ་ཏུ་ཚོ་བུ་ནི་སྤོངས་
སྤོང་འོག་སྟོགས་མཚམས་ཀྱི་མེ་འབར་བ་དང་ནང་གྲོ་སྤོང་ལས་འབར་བའི་མེས་གདུང་ཞིང་
གཞན་ཡང་ལྷ་གསེབ་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་མེ་འབར་བ་དང་ཟངས་ལྷན་བསྐྱེད་མ་ཁར་དབང་མེད་དུ་
སྲུགས་པས་ལུས་ཀུན་དུ་ཤིག་པ་དང་། མཁར་མེད་ནི་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་ལས་ཆེར་
མཁར་དུ་མེད་པས་དེ་སྐྱེད་ཅིས་བྱ་སྟེ་ལྷ་གསེབ་ཁར་མེ་ཚེས་འབར་བས་བསྟེག་སྟེ་དེལ་དང་
དེལ་སྤོངས་སྤོངས་སྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྲུག་སྟེ་མེད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་སྐྱེས་སུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་བས་
བརྒྱུད་བ་དང་། དག་སྲུས་འཚོག་པའམ་གཤོག་པ་དང་སོག་ལེས་གཤོག་པ་དང་གཏུན་དུ་
སྤོངས་འཐོག་པ་དང་། ཟངས་ཁོལ་མར་འཚོད་པ་དང་མ་དུང་རྩེ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་འབྲིགས་
པ་དང་། ལྷ་གསེབ་ལེབ་མེ་འབར་བས་མགོ་མཐུག་ཐག་པས་འཚིང་བ་ལྟར་དཀྱི་བ་སོགས་

གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དབག་ཏུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། ཚ་དམུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་སྐྱོགས་བཞིར་ཉེ་
 འཁོར་བཅུ་དྲུག་སྟེ། རོ་སྐྱུགས་ཤིང་རུལ་བའི་འདམ་ན་སྲིབ་སུ་ལྷགས་ཟངས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་
 མང་པོས་ཟ་བ་དང་། ཐོལ་ཚོན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་དུ་བཤུས་ཚིག་ཅིང་འབྲལ་བ་དང་། སྐྱ་
 གྱིའི་ཐང་དུ་རྐང་པ་གཤོག་པ་དང་། རེལ་གྱི་ལོ་མའི་ཚེལ་གྱིས་ལུས་གཙོད་པ་དང་། ལྷགས་
 ཀྱི་བཤུ་མ་རིའི་སྟོང་པོར་འབབ་འཛོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུར་མས་འབྱིགས་པ་སྟེ་དེ་
 དག་སྐྱོགས་བཞི་ན་བཞི་བཞིས་ཀྱུན་ནས་འཁོར་ལྷགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གནས་དེར་
 རབ་སོང་དམུལ་བ་པ་རྣམས་པོར་བསྐྱེལ་བྱེད་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྣ་ཚོས་གསུང་པ་ལ་སྟོན་པར་དུན་
 ཉེ་ལས་གསུངས་ཤིང་ཉེ་ཚོལ་གནས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོ་ཚོད་སོགས་གཅིག་ཏུ་རྡོ་བ་མེད་
 པ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ། དེ་དག་གི་ཚོ་ཚད་ལེ། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་པོ་ལེ་འདོད་
 ལྷའི་ཚོ་དང་ཉེན་ཞག་མཉམ་པ་ཡི་རང་ལོ་དེ་སྟེད་བར་དུ་ཐུབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚོན་རིས་
 བཞིའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་ཐུབ་པོ། །དེ་
 བཞིན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལོ་སྟོང་དང་། མཚོ་མའི་ཉིས་སྟོང་དང་། དགའ་ལྷན་པའི་
 བཞི་སྟོང་དང་། འཕྲུལ་དགའི་བརྒྱད་སྟོང་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་བྲི་དྲུག་སྟོང་
 རྣམས་རང་རང་གི་ཉེན་ཞག་དེར་བྱས་པའི་ཐིག་ནག་གིས་རང་ལོ་སྟོང་དང་། བསྐྱེལ་འཛོལ་ས་
 ཀྱིས་ཉིས་སྟོང་དང་། རུ་འབོད་ཀྱིས་བཞི་སྟོང་དང་། རུ་འབོད་ཚེན་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དང་།
 ཚ་བས་རང་ལོ་བྲི་དྲུག་སྟོང་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བས་བར་བསྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། མནར་མེད་
 པ་ལེ་བར་བསྐྱེལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གང་དམུལ་ལ། དངོས་
 དང་། ཚོ་ཚོད་གཉིས། དང་པོ། གངས་རི་སོགས་ཀྱི་གནས་དང་ཁ་བའི་སུ་ལྷག་ལངས་
 པ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྐྱོབས་པ་སྟེ་འབྲུགས་པའི་ལུས་ཅན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། ལུས་ལ་རྒྱ་བྱུར་མ་ཐེ་
 པོང་ཅོམ་པ་ཅན་དང་། དེ་དག་བརྗོལ་ནས་མྱོང་སོང་བ་རྒྱ་བྱུར་དོལ་བ་ཅན་དང་། ཨ་རྒྱ་
 རྒྱ་ཟེར་ནས་སྐྱོ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་། ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱོ་ཅོམ་ལས་མི་ཐོབ་པ་དང་། སོ་འཐོམ་

ཞིང་སྐད་མི་ཐོན་པ་དང་། བརྒྱ་ལྷུང་ལུས་བཞི་ཚལ་དུ་གས་པ་དང་། མ་དེ་དག་གི་ནང་
 ལོག་ནས་ཚུ་རྒྱས་པ་མོས་སྐྱེའོ་བའི་ལྷུང་ལྷུང་གས་པ། ཚལ་བ་བཅུ་དྲུག་གས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་
 གཉིས་ནས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གས་པ་བརྒྱ་ཚོན་པོ་ལྷུང་གས་པ་སྟེ། གྲང་བས་ཉམ་ཐག་པའི་སྐྱེ་
 བསྐྱེལ་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** དེ་དག་གི་ཚེ་ཚད་ཡུལ་གོ་སའི་འདི་ཉིལ་ཁལ་
 བརྒྱ་ཤོད་བའི་སྟོང་ལ་ཉིལ་སྐྱུངས་ཟེར་ལ་དེ་ཉིལ་གྱིས་སྐྱུང་བུར་བཀའ་བའི་ནང་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་རེ་སྟོང་བའི་ཉིལ་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་སྐྱུང་བས་ཉིལ་དེ་ཀུན་ཟད་པར་གྱུར་པ་ན་ཚུ་བུར་
 ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་རྫོགས་པ་ཡིན་ལྟ་གམ་གཞན་རྣམས་གོང་གི་ཚད་དེ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་གྱིས་རིང་
 བའི་ཡིན་ལོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ཡི་དུགས་ལ།** དཔོན་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས། དང་པོ། ཟས་
 རྣམས་ཡིད་ལ་བཏགས་པས་ཡི་དུགས་ཉེ་རྟག་ཏུ་བཀའ་སྐྱོམ་དང་གཞན་གྱིས་འཚོ་བས་སྐྱེ་
 བསྐྱེལ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། སྤྱི་ཡི་སྐྱོབ་པ་ཅན་ནགས་ཚལ་དང་ཚུ་སྐྱུང་སོགས་ཡུལ་བཟང་དགུ་
 མཐོང་ནའང་བལྟས་པའི་མོད་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཤིང་མགལ་དུ་མ་སོགས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་། དབྱུར་
 རྒྱ་བས་ཀྱང་བསྐྱེལ་ལ་དགུན་ཉི་མའང་གྲང་བ་སོགས་དུས་ཚོགས་ཀྱང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུང་
 བ་དང་། ནང་གི་སྐྱོབ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཡི་ལས་མེ་འབར་ཞིང་ཁ་ནས་དུད་པ་མེ་ལྷུང་བཅས་
 པ་འབྲུལ་བ་དང་། སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྐྱོབ་པ་ཅན་ཟས་སྐྱོམ་ཡིད་ལ་བཏགས་བཞིན་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་ལོར་ཡང་ཚུ་ཡི་སྐྱེ་ཅམ་ཡོང་མི་ཐོས་ཤིང་ཚུར་གཞན་གྱིས་འཚོ་བའི་དང་། ཟས་སོགས་
 མཐོང་ཡང་གཞན་གྱིས་བསྐྱུང་བའི་སྐྱུང་བས་སྐྱུང་དཔོན་མེད་པ་དང་། ལུས་རི་རབ་ཅམ་
 ལ་ཁ་ཁབ་མིག་ཅམ་ཡོད་བས་མི་གཙང་གྱི་ནང་བོར་བའི་ཁ་ཟས་ཀྱང་དང་པོ་ཁར་མི་ཚུད་
 ཚུད་ཀྱང་མགལ་བར་མ་བསྐྱེལ་བར་ཁ་ཡི་དུག་གིས་སྐྱེམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བསྐྱེལ་བའི་ཉིན་ལི་
 བཟང་པ་དང་ལྷན་པའོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** ཚེ་ཚད་ནི་མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཡི་དུགས་ཀྱི་ཞལ་གཅིག་
 ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷུ་བརྒྱར་ཉེ་མི་ལོ་བའི་དང་ལྷ་སྟོང་དུ་སྐྱེ་བསྐྱེལ་ཉམས་སུ་སྐྱུང་བ་ཡིན་
 ལོ། །**ཁག་སུམ་པ་དུད་འགྲོ་ལ།** དཔོན་དང་། ཚེ་ཚད་གཉིས། དང་པོ། དུད་འགྲོ་རྣམས་

ལེ་འདྲ་བྱིང་ན་གནས་པ་སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟུ་ཞིང་འཚོ་བ་དང་། ལ་འཕྲོང་བ་བདག་
 ཏུ་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་མྱོས་མྱོ་བ་སོགས་བཞེད་སྤྱོད་དང་ཤ་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་གསོད་
 པ་དང་རྐང་ལག་དང་ཤ་སོགས་གཅོད་པས་མཚོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མུང་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
 བོ། །**གཉིས་པ།** ཚེ་ཚད་ལ་མ་དེས་ཏེ། དེ་ཡང་རིང་བ་ལྷ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལེ་ཚེ་མ་
 དང་ཐུང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཅུ་ལེ་སོགས་ཏེ་མ་དེས་སོ། །**བཞི་པ།** མི་རྣམས་ལ་ཡང་
 བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དེ། སྤྱི་གྲོ་ལྷ་འཚི་སྤེ་རྩ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཞི་དང་། དྲུག་སྤྱིར་བེ་
 དང་ཐུད་པ་དང་གཅེན་གཟུན་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་མང་ཞིང་། བཤེས་བྱམས་པ་དང་བུལ་བ་
 དང་། ཡོ་བྱད་དང་བུལ་སོགས་པ་འདོད་པ་སྤོངས་པ་དང་། ལྷན་གདོན་སོགས་མི་འདོད་
 པ་སྤོངས་ཞིང་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དང་། རྟོན་བཀྲུང་གྲགས་པ་སོགས་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་
 ཚུ་གང་དང་དུལ་དུལ་དང་། རང་གིས་ཐང་ཐན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་རྩུང་གཞོན་སྤྱེལ་
 བ་དང་། བྱས་པའི་དྲིན་མི་གཟོ་བ་དང་། འཁོར་གྱིས་ལོག་པར་སྤྱུབ་པ་དང་། དོན་མེད་
 པར་གཞན་གྱིས་སྤྲུག་དོག་དང་། དེའི་དབང་གིས་མི་བསྐྱོན་ཏེ་རྩེ་པར་སྤོངས་པ་དང་།
 དོན་མེད་པར་སྤོངས་ཏུ་བྱུང་བ་སྤེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཚེ་ཚད་ཀྱང་སྤྱི་མི་སྤྲུག་ལས་
 གཞན་གྱིང་གསུམ་ན་པལ་ཆེར་དུས་མིན་དུ་འཚོ་བ་སོགས་ཀྱིས་དེས་པ་མེད་དོ། །**ལྷ་པ།**
 རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ན་གནས་པའི་ལྷ་མིན་རྣམས་ལེ་འདྲ་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བ་དང་། ལྷ་
 སོགས་དང་གཡུལ་འབྲུགས་པ་དང་། འདོད་པ་མ་གྲུབ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་
 དང་། འཚོ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མུང་པོ་དང་ལྷན་པས་བདེ་བའི་གོ་
 སྐབས་མེད་ཅིང་ཚེ་ཚད་ཡང་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དོ། །**དྲུག་པ།** ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་
 འདོད་པ་ན་འཚོ་འཕོ་བ་དང་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། གོང་མ་གཉིས་ནའང་
 སྤིང་པར་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐུན་ཡས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་
 ཚེ་ཚད་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་བཞིན་བོ། །**གསུམ་པ་དོན་བསྟུ།** དེ་ལྷུང་འཁོར་བ་ལེ་ཡི་

འོ་བས་དང་འདྲ་སྟེ་བདེ་བའི་སྐབས་མེད། ཟླ་རྒྱུ་འཕྲུད་མོ་བཞིན་དུ་གནས་རིས་སོ་སོར་གཉེན་གནས་གཉེན་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཁ་བརྒྱད་དེ། དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདེ་སྐྱབས་འདི་མ་སྐྱབས་བྱ་བ་དང་། གནས་འདིར་མ་བསྐྱད་པ་དང་། འདིའི་མངལ་དུ་མ་གནས་པ་མེད་ཅིང་ལྷ་ཞེ་རྒྱ་མཚོ་བས་ལྷག་པ་འཕྲུང་སྟེ་ད་དུང་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་འདི་ཙམ་ན་ཐར་ཞེས་ཐ་མ་མེད་པས། དེ་ལས་སློབ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པས་སློབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མུང་འདས་ཞི་བདེར་བསམ་པ་ནི། མི་བརྟན་གཡོ་ཞིང་སྡིད་པོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་མཚོག་ནི་ལྷ་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བ་དང་། སྐྱབས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་དང་། ལྷ་རྟེན་གྱི་མི་གཞིལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བདུད་རྩི་སྐྱེ་ན་མེད་པ། རྒྱུན་འགག་པ་དང་རྒྱུན་འཕྲུལ་བ་དང་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་གསུམ་མེད་པས་རིམ་པར་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་འཕོ་འཕྲུལ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་སློབ་དང་བྲལ་བ་སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་པོ་ཚོད་རྒྱ་བ་དང་གྱི་བའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། ལས་ཉོན་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འགོ་བ་ཀྱང་གྱི་པན་བདེའི་གནས་ཏེ། སྐྱབས་བསྐྱེད་ལས་སློབ་པས་འགོ་བའི་སྐབས་དང་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་པས་དཔུང་གཉེན་དུ་ལྷུང་བ་དེར་སློབ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པར་བྱའོ། ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་རྟག་གི་བསྟན་བཙོན་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། འཁོར་བ་སྐྱབས་བསྐྱེད་དུ་རྟོག་ཅིང་ལྷུང་འདས་བདེ་བར་བསམ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །།

༥ གསུམ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་བསམ་བྱའུ་ལས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། སློམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐོག་ཆེན་ཏེ་ཐོག་པ་གསུམ་

གྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གསུམ་བསྐྱོམ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་འདྲིར་ནི་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོ། དེ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕེ་མོར་གྱུར་བ་རྗེས་
 རིམ་འོད་གསལ་སྤྲིང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གནས་
 ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྐྱོམ་པས་ཉམས་སྲུབ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་མདོར་བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་རྟོགས་
 པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལ་དང་པོ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱུ་དུ་གནས་ལུགས་ཤེས་
 པ་གཅེས་ཏེ། ལྟ་བུའི་མིག་དང་འདྲ་བའི་སྤྱིར་མོ། །གནས་ལུགས་དེ་ལ་འདུག་པའི་དབང་
 གིས་སྤྱོད་པ་ལ་འདྲུག་པ་ལ་མོགས་རྣམས་ལ་མང་ན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དེས་པའི་སྤྲིང་བོ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བ་མཐར་
 གུག་པ་ན་གནས་པའི་མདོར་ཁང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལྟ་བུ་མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པ་དང་ཆ་འདྲ་བར་དོན་དམ་པར་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་
 འབབས་ལ། དེར་སང་གི་སྤྲུགས་པ་ཕལ་ཆེར་དེའི་རྗེས་སྲུབ་བྱས་པོ། །ཁང་བ་གསུམ་གྱིས་
 ཀྱུན་རྗེས་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲང་བ་ཉིད་ནས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འཛོག་པས་བདེན་པ་
 ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དོར་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་འབའ་ཞིག་གི་སྤྲིང་བོར་གཏན་ལ་
 འབབས་པས། ལྷན་གྲུབ་སྤྲིང་བའི་ཁམས་ཀྱི་གྲོ་བུར་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བ་ཙམ་ལས། རོ་
 པོ་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པས། འདུས་མ་བྱས་རང་སྤྲང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དུ་བྱེད་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིམ་པས་ཐ་དད་ཀྱང་དོ་བོ་གྲུབ་
 སྤེ་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་ཏེ་དབེར་ན་བུམ་པའི་བདེན་འཛིན་ལོག་ཀྱང་སྤྲང་ཙམ་གྱི་བུམ་
 པར་རྣམས་པར་འཛོག་པ་སྟེ། དོན་ལ་བུམ་པ་བཀག་སྤུལ་གྱི་མེད་རྒྱུད་གི་རྗེས་སྲུབ་བྱས་པ་
 མིན་པར། བུམ་པ་ཁེགས་ཀྱང་བུམ་སྤྲང་དེ་ཡོད་པར་འཛོག་ཤེས་དགོས་པ་བཞིན་དངོས་པོའི་
 བདེན་འཛིན་གཞིག་པའི་སྤྱིར་དང་པོར་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་བཀག་ཀྱང་དོན་ལ་དགག་

རྒྱུ་ཚམ་ཞིག་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤང་སྟོང་འདུ་འབྲེལ་མེད་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་
 གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནལ་དོན་དུ་བདེན་གྲུབ་དང་དགག་རྒྱུ་འཛིན་པ་
 གཉིས་ཀ་སྟོས་པར་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་བྱང་ལ། ཚམ་ཉིད་གཤིས་ལ་གང་དུ་འང་མ་
 གྲུབ་སྟེ་སྤང་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་སྤང་སྟོང་འདི་གཉིས་གཅིག་སྤངས་ནས་
 གཅིག་ལ་མཚོག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི། སྤང་
 ཚད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་རིང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སྟོས་སུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་པལ་བ། ལམ་
 འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཐོབ་བྱ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་ལ་བསྐྱ་
 བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོ་བོ། དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུན་
 མཚན་གཉིས། དང་པོ། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟིང་པོའི་དོན་ཀུན་གཅིག་ཏུ་བྲི་ལ་ནས་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ལ། ས་རྒྱུད་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་རྒྱུད་གི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། ས་རྒྱུད་གྱི་བདེ་གསལ་བསམ་མི་བྱབ་པའི་ཐབས་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 གཉིས་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་འོད་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐབས་ལྷ་མོའི་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཚར་མན་དག་འདིར་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། ཆ་མཉམ་ནི་རང་བཞིན་
 ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་
 གི་གཞི་ཡི་གནས་རྒྱུ་མ་ཤེས་ན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་དབྱེར་
 མེད་དེ་ཡི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
 འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་
 བསུ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྟོས་མེད་ཀྱི་བདུག་དམ་
 པ་། ཡོན་ཏན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་གང་བས་མཛོས་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 སམ་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། འོད་གསལ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་

བུའི་གནས་སྐབས་ནམ་དུ་ཡང་མི་གཡོ་བས་ལྷོན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱབ་གཉིས་རྣམས་དག་ཚེན་པོར་ཡོ་ནས་གནས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཡོད་མ་གྱིང་བས་སྣང་སྟོང་
 ཐ་དད་དུ་དབྱེད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་དག་པའི་བདག །
 ཐོག་མ་མེད་ནས་སྐྱོས་མེད་བདག །ཅིས་དང་། དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་བ། གུན་ལ་བྱབ་
 པས་བདག་དམ་པ། འགྲུའ་བཅས་ཀྱི་ཟུག་རྩུ་མེད་པས་སམ་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་
 མི་ལོན་པས་བདེ་བ། འཕོ་འགྲུའ་མེད་པས་དྲག་པ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྐོ་ལས་བསྐལ་
 དོན་པ་རོལ་ཏུ་གྲུའ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་སྟེ་རྒྱལ་ལས། བཙེང་བདག་བདེ་དང་
 དྲག་ཉིད་མྱིར། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྟེན་པ་འབྲས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐར་མེད་པའི་ཡོན་
 ཏན་སོ་མ་དེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའམ་གཞག་ཏུ་མེད་ལ། སྐོ་བྱར་པ་ཙམ་ལས། རང་བཞིན་
 པའི་སྐྱོན་ལམ་དྲི་མ་སྟེར་བསྐལ་དུ་མེད་པས་སྐྱོན་སྤང་བ་སྟེར་འགྲོ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ནང་
 དུ་འོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའམ་མཐོང་བས་
 སྐོལ་ལུས་པར། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་
 བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་སྐོལ། །
 །ཞེས་སོ། །**གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།** འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལ་འཕོར་བ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་སྟེན་དང་འདྲ་བས་མ་རེག་པའམ་སྐྱབ་པའི་གཞི་མེད་
 པས་འབྱུལ་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡང་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རྣམས་པར་ཚད་ལ།
 དེ་མ་གྲུབ་ན་སྣང་ཚོད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཞལ་བའི་དོན་དམ་པའང་མ་གྲུབ་པས་བདེན་གཉིས་
 སྟུ་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ན། དབྱིངས་ལ་གྲུབ་མཐའི་སྐོས་བཏགས་
 པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་སྟེར་སྐོས་དམིགས་པའི་སྐོས་པ་ཀུན་ཞིབ་འདི་ལེགས་
 པར་རྟོགས་ན། དབྱིངས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་མ་གྲུབ་པས་བདེན་པ་དབྱེད་མེད་ཞེས་བརྗོད་
 པ་འདི་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཅིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །

དེས་ན་སྣང་སྟོང་སྟོགས་རེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདྲ་། བདེན་
 པ་ཡོད་པའི་སྟོང་ལ་སྟོང་ནས་དེ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞག་གི། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་ཡོད་མེད་
 སོགས་ཀྱང་མེད་དེ་སྟོང་པ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་དེ་ལ་སྣང་ངོ་
 ཞེས་སམ་མི་སྣང་སྟེ་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆར་ཡང་མེད་པས། བདེན་པ་
 གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དབྱེར་མེད་ཅེས་སུ་བརྗོད་དེ། སྐྱུ་འཕུལ་བྲམ་མ་ལས། དོན་དམ་ཀུན་རྗོད་
 དབྱེར་མེད་པ། །མཉམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཐ་སྣང་དུ་
 བཏགས་པའི་བདེན་གཉིས་སྣང་ཚོད་འདི་ལ་ཡང་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ན། གཤམ་འོད་གསལ་
 ལ་ལྟ་ཅི་སྟོང་ཉེ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་
 རྒྱས་བཤད་ལ། སྣང་རྩལ་ཐ་སྣང་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གནས་རྩལ་དོན་དམ་པར་
 དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། དོན་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྣང་དུ་
 དབྱེར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྗོད་ཀྱི་འཛོག་རྩལ་འདི་ལ་སྣང་རྩལ་དང་གནས་
 རྩལ་གྱིས་བཞག་པ་ནི་སྣང་ཆ་དང་སྟོང་ཆ་ལ་འཛོག་པས་དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འདྲ་
 ཞིང་མཉམ་ལ། འདིར་གནས་རྩལ་དང་སྣང་རྩལ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་དོན་དམ་
 དང་ཀུན་རྗོད་ཏུ་འཛོག་པའི་ལུགས་ཉེ། འདི་ཐ་སྣང་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་ཡང་དག་དང་ཡང་
 དག་མིན་པར་བྱེས་ནས་བདེན་གཉིས་འཛོག་རྩལ་ཡིན་པས་དེའི་རྩལ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་འོད་གསལ་ལ་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་
 ཚོགས་བརྒྱད་ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་འབྲུལ་སྣང་འཁོར་བའི་
 ཚོས་རྣམས་ཀུན། སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་ཞིང་སྤྱིང་པོ་མེད་པས་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིར་ཀུན་རྗོད་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལགས་ཤིང་། ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་ཞི་བ་སྟོང་པའི་མཚན་མ་དང་བུལ་བ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་ནམ་ཡང་

རྒྱལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་མིན་པས་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་དོན་
 དམ་བཅོམ་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་དང་ཉི་མ་ལྟར་སྤྱི་བ་ཡུལ་འོད་གསལ་དེ་དོན་དམ་
 བཅོམ་པ། སྤྱི་བ་བྱེད་འཁོར་བའི་ཚོས་སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་ཚམས་ཀུན་རྫོབ་བཅོམ་
 པའོ། །དེས་ན་བཅོམ་གཉིས་འདི་ལ་དོན་བྱེད་ལུས་མི་ལུས་དང་། སྐྱེ་སོགས་ཡོད་མེད་དང་།
 བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་སོགས་དབྱེ་སྒྲིལ་ཡང་། འདིར་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་སྤྱི། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་གནད་
 བྱི་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉེ། དེ་ལྟའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱང་ལ་མ་གྲུབ་
 པས་ནམ་ཡང་འོད་གསལ་ལ་གོས་སྤྱེ་མེད་པའི་སྲིད། དབྱེ་བ་ལ་འདྲེས་དགོས་པ་ལས་དྲི་
 མ་སྐྱོ་བྱུར་བ་དང་། འོད་གསལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་
 མཐུན་པས་གཅིག་དང་ཐ་དང་གང་དུའང་འདྲེས་པ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་ཅེས་བཏགས་
 པའོ། །གཉིས་པ། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་བརྟན་གཡོ་བའི་རང་ཚུལ་
 ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདྲི་ལྟར་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་བྱ་འདོད་ཡང་། སྤྱོད་མ་ཚུ་སྤྱོད་པ་གཞུགས་
 བརྟན་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་ལ། མེད་ཀྱང་སྤང་བེ་སྤང་
 བྱ་གང་ཡིན་པ་འདྲི་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་རགས་པའི་
 གཞི་དང་སྤྱོད་པའི་རྩ་བར་གྲུབ་པའི་དདོས་པོ་སྤྱོད་པར་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེ་བར་སྤོང་ཞིང་། ཚོས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་རྣམ་པར་ཚད་པ་འཕམ་བུལ་བ་སྤྱི། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བག་ཡང་ཉམས་དགའ་བ་
 ཙམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ནི་དཔེར་ན་མེད་བཞིན་
 སྤང་བ་སྤྱོད་མ་བཞིན་ལོ། །མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཅི་སྤྱོད་ན་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་
 དག་ཚགས་གང་ཞིག་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཉེ་བརྟགས་ན་མེད་ལ་མ་བརྟགས་ན་ཡོད་པས་འབྲུལ་སྤང་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དུ་བོས་པ་ཡི་
 གང་ཟག་གི་མིག་ལས་དུ་སྤྱང་བོ་སོགས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་བྱ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་འབྲུལ་

པའི་སྣང་བ་འདྲི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདུག་མེད་
པ་དེ་ཉིད། སྣང་བ་དེ་ཡི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྟོང་པའི་ཆ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་
ཞིང་དེའི་སྣང་ཆ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་ཀྱང་
སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། ཚོས་དེ་དང་དེའི་
རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ནི་སྣང་སྟོང་འདུ་འབྲེལ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་སྟོང་གི་ལྷན་སྦྲེལ་བའི་བདེན་པ་
གཉིས་པོ་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ཐ་དད་སོ་སོ་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཆར་གཞི་མེད་པའི་སྤྱིར། མེས་
འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། །གནས་མེད་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་ཤིང་། །ཞི་
བ་སྤྱིར་བ་གཉིས་མེད་པ། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་སྟོམ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐ་སྟོན་གྱི་
བདེན་པ་གཉིས་ཤིང་། །འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་
ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་མར་ནི་གང་འདོད་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ཉིད། །གཞན་
གྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྟོན་པས་
དོན་དམ་དུ་འདོད་ཀྱང་སྟོས་དབྱེད་པ་ལ་དངོས་པོ་དང་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་འཛིན་པ་ལས་
མེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་པོ།

།གཉིས་པ་ལམ་འཁོར་འདས་དབྱེར་
མེད་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་ལུགས་ལ་
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ། འཁོར་བར་སྣང་བའི་ཚོས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་
མེད་སྟོང་ཆ་དབྱིངས་དོན་དམ་དང་། མཁུན་ཆ་འོད་གསལ་བའི་དོན་དམ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་དང་
འབྲས་བུའི་དོན་དམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོག་ཆས་ཕྱེན་མེ་ལོང་
མཉམ་ཉིད་སོགས་ལྟ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ལྟ་འབྱུང་བས་ན་འབྲས་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
དོན་དམ་ནི་འོད་གསལ་ལ་འདུ་བས། དེ་ལྟར་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་པོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་

སྲུ་བྱུར་མེད་པ་ས་ན། སྣང་རྒྱལ་ལའོར་བ་མ་གྲུབ་པས་གནས་རྒྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་སྟེ་གཤིས་ལ་ལའོར་འདས་གཉིས་སྲུ་མེད་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་སྲུ་དབྱེར་
 མེད་པའི་རྒྱལ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་དོན་དམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 རང་བཞིན་དང་། ལའོར་བ་གདོད་ནས་དག་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 ཚོས་འགལ་བས་དབྱེ་བ་མེད་པས་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་འདས་མ་གྲུབ་
 པར་བཤད་མོད་ཅེ་ན། བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པ་ལ་དགོངས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་པའི་
 མ་གྲུབ་པ་མིན་ཅོ། **།གཉིས་པ།** འདི་ལྟར་འབྲུལ་སྣང་ལའོར་བའི་ཚོས་སྲུ་སྣང་ཡང་སྣང་
 བ་ལྟར་དུ་ལའོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དེ། གལ་ཏེ་སྣང་བ་
 ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མྱ་ངན་འདས་སྲུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱེར་གྱི་དོན་དམ་དང་
 ལའོར་བ་གཉིས་ལྷ་དད་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཚོས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་མེད་པས། ལའོར་
 འདས་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དོན་དམ་པར་ལའོར་བ་སྣང་
 ལ་མ་གྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་ཚད་དང་། དབྱེར་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དག་པའི་དོན་དམ་ལ་གཅིག་
 ཚོས་འགལ་བས་ཀྱང་འདྲར་མེད་དོ། །ལའོར་བས་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་
 དག་ཏུ་བརྟན་པས་དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་དོ། །སྣང་མུན་འདྲེས་པའི་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མེད་
 པ་བཞིན་ཅོ། །ལའོར་བ་མ་གྲུབ་པས་དབྱེ་ཚོས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་འོད་གསལ་དང་དབྱེར་
 མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱེར་མེད་དང་། དངོས་པོ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་
 ཅོ། **།གཉིས་པ།** བདེན་པའམ་ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་འདི་ལས་གཞན་དུ་
 རྟོག་པ་ལོར་བའམ་ལོག་པའི་སློ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ཐེག་པ་སློན་མེད་པའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་
 རྫོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལའོར་འདས་གཉིས་སྣང་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་རོ་བོ་རང་བཞིན་
 མེད་པས་དབྱེར་མེད་ལ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དབྱེ་བའི་ཡུལ་མེད་ཅེས་
 འདོད་པའང་། ཐེག་པ་སློན་མེད་གྱི་དོན་ལ་རྫོངས་ཤིང་གཏི་མུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་

མ་གྲུབ་པར་འདྲ་བ་ཙམ་དང་སྟོང་རྒྱུང་ཡུང་ཚད་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་
 བཟུང་བ་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། ལའོར་འདས་སྣང་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་ལ། དོན་དམ་རང་
 བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་དགག་ཆ་ཙམ་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཆེན་
 པོའི་དོན་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་གཞུག་མ་གྲུབ་
 བསལ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཚོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་མུང་
 འདས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་གདགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་
 ཤིང་གཉིས་ཚོས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྣམས་སྤྱི་བའི་མུང་འདས་མིན་པས། སྣང་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་
 སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་སྟོང་ཆ་ནས་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་དེ་ལ་བརྟགས་ན། ལའོར་འདས་སྣང་དུས་སོ་
 སོར་དབྱེ་བར་སྣང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་མི་འཐད་དེ། ཀ་སུམ་སོ་སོར་སྣང་བཞིན་ཀ་སུམ་དབྱེར་
 མེད་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན་དང་། སྟོང་པར་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དབྱེར་མེད་དོ་སྟོམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལའོར་འདས་དབྱེར་སྣང་ན་སྣང་བ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོང་པའམ་རང་བཞིན་མེད་པའང་
 དབྱེར་ཡོད་འོ་ན་འམ་ཐ་དད་དེ། ཀ་བའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་དང་། ལུམ་པའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་
 བཞིན་ལོ། །ཁལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱར་མཚུངས་
 པས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་གཅིག་པར་འགྱུར་བས་གཅེར་བུ་པའི་ལུགས་རྣལ་མ་ཁས་
 སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཙམ་གྱི་ཆ་ཁོ་ན་བཟུང་བའི་སྟོང་རྒྱུང་ནི་ལའོར་
 བ་མིན་ལ་མུང་འདས་ཀྱང་མིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་ཀྱང་མིན་ཏེ་སྟོང་པ་ཆེག་རྒྱུང་གི་རྩོགས་སུ་ལྷུང་བའི་སྤྱིར་ལོ། །དགག་པ་དེ་རང་ལའང་
 མཚུངས་ཏེ་ལའོར་འདས་གཉིས་པོ་སྣང་ཙམ་དུ་དབྱེར་མེད་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་མི་རུས་
 པའི་སྤྱིར་སྟོམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལའོར་འདས་ཞེས་སོ་སོར་སྣང་བའི་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཡོ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའང་མེད་
 ཅིང་དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་སྟོས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཡུལ་ཡང་ཡོ་ནས་མེད་པས་

བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སློབ་སློབ་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 བྱང་འདས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་དམྱོད་དོར་དོན་དམ་དུ་འཁོར་བ་མེད་ཀྱང་གོལ་བའང་མེད་
 ཅན། འབད་པ་དོན་མེད་པ་དང་ཡང་འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་སློན་མང་དོ། །དེའི་སྤྱིར་མིག་སློན་
 ཅན་གྱི་དྲུང་ལ་སེར་འཛིན་བཞིན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཞུག་མའི་གཤིས་ལ། འཁོར་
 བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ད་ལྟ་འབྲུལ་དོན་སྣང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱུན་
 ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བྲལ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ད་ལྟ་སློབ་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་
 ཅན་ལ་མི་སྣང་། སྤྱིབ་བྱེད་དེ་དང་བྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དུས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་
 བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་བཞག་གོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ཡིད་དམྱོད་ཀྱི་རྣམ་པས་གང་ཡང་མེད་པར་འཛིན་
 པ་དེ་ཉིད་ཚད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པས། ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་
 གཤིས་སློབ་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སློབ་བཏགས་པའི་གྲུབ་མ་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། ཐ་དམྱོད་དོར་
 གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་གཞིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁའ་པ་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ཚེན་པོར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡོད་པར་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། ཅོག་གའི་
 རིགས་པ་ངན་སྐྱུགས་དང་འདྲ་བས་ནམ་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །མདོར་ན་དོན་དམ་
 པར་འཁོར་འདས་ཐ་དང་ན་སྤིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འགྲུབ་ཐབས་མེད།
 ཐ་སྣང་དུ་འཁོར་འདས་འདྲ་བར་བྱས་ནས་མཉམ་པའི་དོན་གདེང་དུ་མ་གྱུར་ན་རྒྱ་འབྲས་
 འཚོལ་བས་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་སྟེ་དེས་ན་སྤོགས་ཤེ་བའི་ལམ་ལ་ཞེན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་འཁོར་བ་མ་གྲུབ་ལ་སྣང་བ་འདི་སློབ་ཀྱི་སྤྱིབ་ཀྱི་སྤྱིབ་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྤྱིར་
 ཇི་སྤིད་འབྲུལ་སྣང་མ་ལོག་གི་རིང་ལ། འབྲུལ་དོར་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་བདེ་སྤྱིག་དང་
 རྒྱ་འབྲས་སོགས་བསྐྱེ་མེད་དུ་ཡོད་པས། དེ་ཡི་སྤྱིར་དུ་དགེ་སྤྱིག་གི་སྣང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་གིང་བརྩོན་པས་ལག་ཏུ་ལོན་པ་གཙུག་སོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་བྱ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་
 མེད་ལ། རོ་མོ་མདོར་བསྟན། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་དག་གི་མཚུགས་བསྐྱེ་བ་གསུམ།

དང་པོ། དུས་ཀྱི་ཏུ་འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་ལོར་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ཏོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་དེ་ནི། ཡེ་ནས་སྐྱིབ་པ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་
 འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཡེ་ནས་
 གནས་པའམ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་སྟོང་ཞིང་
 རང་བཞིན་གསལ་བ། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལས་འོག་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གསལ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྱིས་རང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཏེ་གསལ་སྟོང་རིག་པ་དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་མཉམ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ། རྒྱུད་སྐྱེ་མ་
 ལས་། རི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྲུང་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ངོས་བབྱུང་བ།
 དེ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོགས་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཏོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། དེ་དབུས་རྒྱས་པར་བཤད།
 དེ་དག་གི་མཚུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད། དང་པོ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་
 པོ་འདྲི་ཉིད་ལམ་རྒྱུན་ལ་མ་སྟོས་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞིར་གནས་པས་འབྲས་བུ་
 གསང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཞི་རྒྱུད་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་མི་རྣམས་པའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་རང་དུ་དུས་གསུམ་རྟོག་པས་བཟོ་
 རྒྱུ་དང་བྲལ་ཏེ་རང་བྱུང་ལྷན་གྲུབ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བབས་ཀྱིས་
 གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མེན་པར་ཡེ་ནས་རྒྱལ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྲུམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་རྫོགས་པས་བྱུང་བྱུང་སྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ཏེ་སྣང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་ཡིན་པའི་དོན་
 ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་ཀྱན་ཡེ་ནས་མི་གནས་པའི་རྣམ་གྱིས་རྣམ་

བར་དྲག་ཅིང་། དྲི་མ་དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་མཐའ་
 འམ་སྒྲོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཞི་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཟབ་མོ་སྐྱུ་
 དང་རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་གདོད་ནས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པའི་སྤྱིར་བོ། །སྐྱུ་ལྟ་དང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་ཀྱང་མེན་ཤེས་གྱི་རང་མདངས་རྒྱུན་དང་མ་སྤྱད་པ་
 ལྟར་སོ་སྐྱེའི་ངོར་མི་སྤང་ཞིང་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་རྟག་དབྱུང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་ཟབ་
 པའོ། །དོད་གསལ་བའི་རང་གདངས་མཁྱེན་ཆ་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་
 བཞིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟེབ་རྒྱ་མ་ཚུང་བར་སྒྲོ་སྒྲོ་པ་ཀུན་རྣམ་པར་ཞི་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་
 གནས་པས་ན་ཤིག་རྒྱ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་རྩལ་ཞི་སྒྲོ་
 བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མཚན་མོའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་
 ཤེས་གྱི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱི་མའི་མན་ངག་
 སྟིང་པོར་བྱས་ན་སོ་སྐྱེའི་ས་ནའང་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ནི་སྤྲུགས་
 གྱི་བྱང་ཆོས་ཉེ་རྩལ་དེས་སྤྲུགས་ལམ་ཟབ་ཅིང་ལྷུང་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་འདི་ནི་མདོ་སྟོའི་
 ཡང་བཀའ་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེའི་པའི་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཙོ་བོར་གསུངས་ལ།
 རྒྱུད་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས། འདིར་དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་དང་།
 རྒྱུད་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲུལ་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བྱང་རྩལ་སེམས། །བྱང་རྩལ་སྟིང་པོ་འདྲུས་
 མ་བྱས། །ཀུན་རྫོགས་ཡོན་ཏན་འབར་བས་བརྒྱན། །ལྷན་གྲུབ་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱི་མེད་པའོ། །
 ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་
 དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་
 དང་། །རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་སྤྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་
 སྤྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་སྟིང་པོ་ཅན། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབེ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
 དཀྱིལ་ལའོར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་ཁམས་འདྲི་ཉིད་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་སེམས་
 ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་དབེ་ནི། ས་འོག་གི་གཏེར་དང་། ལྷུ་མ་ནང་གི་མར་མེ་
 དང་། བད་ནང་གི་སྐྱ་དང་འདྲ་བར་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་དཔྱོད་ལྷན་པའི་
 མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ། འཕགས་
 པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཔེ། མཐར་ཐུག་དག་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་གསུམ།
 དང་པོ། རི་ལྷར་མི་དབུལ་པོའི་ཁང་པའི་ས་འོག་ན་རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཡོད་
 པ་དེ་གཞན་དུ་བཅུལ་མི་དགོས་པར་རང་བྱིམ་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པར་དབུལ་ཞིང་
 རོངས་པ་ལྟར། ལྷན་གྲུབ་གཞིར་གནས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་རང་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ལུས་
 དང་དག་དང་སེམས་ཉེ་ཚོགས་བརྒྱད་ས་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་ས་པས། སྤྲིད་པའི་ཉེས་ཚོགས་ལས་
 ཉོན་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་དབུལ་བས་དུས་རྒྱུན་དུ་རོངས་པ་དེ་ལས། དེ་ལྷར་ཡོད་པར་
 ཉོགས་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་དང་ལྷན་པའི་མིས་མཐོང་ནས། གཏེར་དེ་ཉིད་འབྲིན་པའི་ཐབས་
 བསྟན་པ་བཞིན་དབུལ་པོ་དེས་སྤྱུང་བས། རང་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་སེལ་ཞིང་འབྱོར་པ་སྤྱན་
 ལུས་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་ལྟར། ལྷ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདོད་
 མའི་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་དག་མཉམ་སྦྲོས་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དོ་སྦྱད་པའམ་བསྟན་
 པས། དེའི་དོན་རི་བཞིན་པར་ཉོགས་པའམ་ལྷ་བས་རྟེན་པ་ལྷར་ལམ་སྐྱེབ་པས་སངས་
 རྒྱུས་རང་ལས་རྟེན་པས། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་སུ་ལྟ་བུའི་རྒྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྐྱེལ་ལས། རི་ལྷར་མི་དབུལ་བྱིམ་
 རང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་ས་དེ་མ་ཤེས་གཏེར་དེས་
 ཀྱང་། །དེ་ལ་ར་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྐྱེ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །
 དྲི་མེད་བསལ་དང་བཞག་མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་ཉོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་

ནི། རྣམ་མང་རྒྱལ་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདིས་ཕྱོད་དོ། ཞེས་སོ། །**གཉིས་པ།** དཔེ་རྩི་ལྟར་ན་བུམ་
 པའི་ནང་གི་སྐྱོན་མེ་རྟག་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་། བུམ་པས་བསྐྱེད་ས་ཏེ་སྤྱི་དོལ་དུ་འོད་གྱི་
 ལྷང་བ་མི་མདོན་པ་ལྟར། སྤྱི་དོལ་ཚོས་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་མང་མེ་རུང་
 ལ་གནས་ན་ཡང་། སྐོ་བུར་ཉེན་ཤེས་གྱི་སྐྱིབ་པའི་བུམ་པས་བསྐྱེད་ས་པའི་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་མི་སྤང་དོ། །དེ་ལས་བུམ་པ་བཅག་ན་བུམ་ནང་གི་སྐྱོན་མེའི་འོད་སྤང་
 བ་ལྟར། ས་རྣམས་གྱི་རང་རང་གི་དོ་སྤུལ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེམ་པས་བུལ་བའམ་
 མཐར་ཐུག་དེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བཅོམ་པ་ན། འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྐྱོན་
 མེ་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདི་ག་རྟེན་ཁམས་ཀྱུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་མགོན་
 ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་བུམ་ནང་མར་མེ་མི། སྤྱི་དོལ་
 ཀུན་ཏུ་མི་སྤང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་འདི་ཡང་། །འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་
 མ་ཡིན། །བུམ་པ་དེ་ཉིད་བཅག་གུར་ན། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྤང་བ་ལྟར། །གང་ཚེ་ཉིང་
 འདིན་དོ་རྗེ་ཡིས། །སྐྱིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་གུར་པ། །དེ་ཚོ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གསལ། །
 ཞེས་སོ། །**གསུམ་པ།** རི་ལྟར་བདུའི་ནང་དུ་བདེ་གཤེགས་གྱི་སྐྱེ་མཚན་དཔེ་ལྟར་པ་ཡོད་
 གུང་། །བདུས་གཏུམས་པའི་སྤྱིར་སྐྱེ་དེ་སྤྱི་དོལ་དུ་སྤང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་འདིན་
 འབུལ་པའི་བག་ཚགས་འདྲ་བ་སྟོང་གིས་བསྐྱེད་ས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་
 རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་མཐོང་བར་མི་རུས་སོ། །ནམ་ཞིག་ན་བདུའི་འདབ་མ་ཁ་ལྟེ་བ་ན་སྐྱེ་དེ་
 གསལ་བར་སྤང་བ་ལྟར། གཟུང་འདིན་འབུལ་སྤང་གི་འདབ་མ་ལས་གོལ་པའི་ཚོ། སྤངས་
 རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་རང་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་སྤུ་མ་ལས།
 རི་ལྟར་མདོག་པར་བདུའི་སྐབས་གནས་པ། །མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཉིད། །དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྟར་མིས་མཐོང་ནས། །ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་
 པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཐར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྐྱབ་གྱིས་

རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། སྐྱིབ་མེད་སྲི་མཐའི་མུར་གནས་སྤྲུགས་རྗེ་ཡི། །བདག་རྒྱུན་
 སྐྱིབ་པ་ལས་ཞི་གོལ་བར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྲིར་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྦྱིང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི། །གསར་
 དུ་རྒྱས་རྒྱབ་པ་མིན་པར་རང་ལ་གཞི་དུས་ན་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་སུ་ཤེས་པའམ་མཁུན་
 པར་མཛོད་ཅིག་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་ཁུད་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིང་བོས་
 དབྱི་བསྐྱེད་མེད་པར་ཁུབ་བས་གོལ་གཞི་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཉིད་འདི་ཡོད་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བྱེད་པས་སྦྱོང་བ་སྦྱོས་བྲལ་དོན་དམ་དུ་འདོད་
 པ་དག་ཚད་པའི་མཐར་ལུང་དོ། །བྲལ་བའི་གཞི་མེད་ན་གང་གི་སྦྱིང་དུ་སངས་པ་དང་རྒྱས་
 པ་དང་། གོལ་བ་དང་འདས་པའི་ཐ་སྙད་གདགས། གཞི་མེད་ནི་གང་གི་འང་གཞིར་མི་རུང་
 བས་སྦྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་གྱི་ཆ་འབྲལ་གཞིར་མེད་དོ། །དེས་ན་དོན་འདི་ནི་ངེས་
 པའི་སྦྱིང་བོ་ཡིན་པས། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་རྟོགས་བྱའི་གཞི་དང་། ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 ཕེ་མོར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་བྲལ་གཞི་ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་
 ཟུང་འཇུག་སྦྱོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ཀུན་མ་ཤེས་པར། སྦྱོས་པའི་རྒྱན་ཚད་པའི་མཐར་དབྱིངས་
 སྐྱིབ་བྲལ་འབའ་ཞིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ན། རྣ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་ཐེག་
 དམན་མུང་འདས་དང་འབྲེ་ཞིང་མར་མེ་འགགས་པ་ལྟར་མེད་པ་ཅོམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 པས་དངོས་པོའི་གནས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡང་དགག་བྱུར་
 རྒྱུར་བའོ། །བྲལ་གཞི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་བྱང་འཇུག་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་གྲོ་བུར་
 གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ན། བྲལ་འབྲས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུ་ཞེས་བྱ་ལ། རོ་བོའི་
 ཆ་ནས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པའི་གནད་འདི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་དང་།
 ཟབ་མོའི་སྦྱགས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་སྦྱིང་བོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱལ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་རིགས་གཉིས་ཀྱང་དབྱིངས་སྣང་སྦྱོང་གི་

ཚུལ་འཛོགས་པ་དང་། མཐའ་ཕྱག་འཚར་གཞི་དོན་དམ་དབྱིངས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་བྲལ་འབྲས་
 དང་། དེ་ལས་ཤར་བའི་གདུལ་བྱ་གཞན་སྣང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྐྱེ་གཉིས་སྤྱིན་འབྲས་སུ་འཛོགས་
 བའི་གནད་ཀྱང་འདྲི་ལ་ཕྱག་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་དེང་སང་དགོན་ལོ། །གཉིས་པ་ཐ་
 སྟོང་ལ་སྐོངས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་མིང་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། དབྱིངས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 རང་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདྲི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན།
 མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་དང་རྟོགས་ན་མུང་འདས་འབྱུང་བའི་ཆ་བསྟན་དབྱིངས་ཞེས་རབ་ཏུ་
 བརྗོད་ཅིང་། སེམས་གྱི་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོ་ཉ་ལས། སེམས་ཉིད་གཅིག་སུ་ཀུན་གྱི་ས་
 བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་མུང་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
 ཡི་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་བསྟན་རང་བཞིན་
 འདུས་མ་བྱས་རང་ལ་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་རམ་
 སངས་རྒྱས་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཡོན་ཏན་རྫོགས་ཀྱང་དྲི་མས་བསྐྱེད་ས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྤྱིར་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོང་པོའི་ཁམས་དང་ནི། ཚོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་ཡིན་
 བའི་སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གདོད་ནས་སྤྱིབ་གཉིས་གྱི་དྲི་མ་དག་པའི་སྤྱིར་འོད་
 གསལ་དྲི་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཡོད་མེད་དམ་སྐྱོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་གྱི་གནས་
 བསལ་བའམ་སྤངས་པས་དབྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་ཀུན་ལས་འདས་
 སྤྱིར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་དང་། སྟོང་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་ཚེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དང་། རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་ལས་
 འདས་པའི་སྤྱིར་འཕོ་འགྲུར་མེད་པས་ན་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འདྲི་ལ་སྐྱོན་རྣམས་
 སྤང་དུ་ཡོད་ལ་བྲལ་ཤེས་པས་སྟོང་ལ། ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས་མི་སྟོང་སྟེ། རྒྱད་སྐྱེ་མ་
 ལས་། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོ་སྤྱུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གིས། །རྣམ་
 དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྟོ་མེད་ཚོས་གྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་

ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད། དང་པོའི་སངས་རྒྱལ། གཏུག་མའི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 པོ་ལུ་སོགས་པར་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་མདོ་རྒྱད་སྟོང་པོའི་དོན་ལ་རྒྱས་པའམ་ལྷན་པའི་མཁུས་
 པ་ལྷན་པ་བཞེད་དོ། **།གཉིས་པ།** ཚུལ་དེ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་བཀག་པ། ཟུང་འཇུག་གི་
 རང་བཞིན་གཞིའི་གནས་ཚུལ་འདྲི་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པར་སྟོང་པ་སྤྱད་ཆད་པ་སྟེ། སྤང་བ་
 འགོག་པའི་སྟོང་རྒྱུ་ཙམ་ལ་ཚིག་ཏུ་ཡོད་མེད་མཐུང་བུལ་ཞེས་སྒྲུ་ཡང་དོན་ཏུ་མེད་པ་ལས་
 མ་འདས་པས། བུལ་རྒྱུའི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་གང་གི་སྟེང་ཏུ་བུལ་བའི་གཞི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡི་
 ཤེས་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པར་གཉིས་ཀ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་ཆེར་ལེགས་ནའང་སྟོང་
 ཕྱིའི་ལྟ་བུ་ཅན་ཏེ་འཁོར་བའི་ས་བོན་འདེབས་ཤིང་། སལ་ཆེར་རན་སོང་ཏུ་བགོད་པའི་སྦྱིར།
 དེ་དག་གྲུག་འཇུག་པ་འདྲི་ལས་སྦྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུར་པའི་སྦྱིར། ཅི་ཡང་མེད་པ་སྤྱད་ཆད་ནམ་
 མཁུང་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཅན། ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་སྤྱད་བུལ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་
 ཆ་ལུགས་འཛོལ་བ་ཙམ་ཏུ་ཟུང་དེ། དེ་ནི་གོས་ཏུར་སྒྲིག་སྤངས་ནས་ཐལ་བའི་སྦྱོ་མས་ལྷགས་
 པར་བྱས་ན་རུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པས་རྒྱུང་འཕེབ་པར་སྤྱོད་པ་ཀྱན་མཚུངས་པར་
 རུང་བ་ཡིན་ནོ། **།གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ།** གང་འདྲིར་ལྟ་མིའི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་མིང་ཙམ་དང་སྤྲུགས་སུ་དེའི་དོན་
 གསལ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱིར་དེས་དོན་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མཛོད་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་
 པ་ཀྱན་ཀྱི་སྟོང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདྲུ་གསལ་དོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་ལམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷན་གྲུབ་
 གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་འདྲི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། **།གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་**
ཡོན་ནི། ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པས་ཡང་ཟབ་ལྟ་བུའི་མཐར་ཐུག་དེ་ལས་གོང་ན་
 མེད་པ་འདྲི་ཤེས་པས། ཉན་རང་དང་སྟོང་ཕྱིའི་ཉིང་འཛིན་ཏུ་མི་གོལ་བ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་
 ལུས་གོལ་ལུས་པ་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐུང་ཀྱན་དང་བུལ་ཞིང་ལམ་འདིས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་པའམ་ལམ་སློབ་མེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུར་ཏུ་འཚང་རྒྱ་ཞིང་དེས་དོན་

གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་རྟོགས་པས་དེ་ཀུན་ལ་ལྟ་བུ་བའི་སློབ་གྲོགས་ཀྱི་མིག་དང་སྣན་པ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་སྤྱིར་གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག་འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་གསང་སྟགས་འདི་སེམས་ཅམ་པ་དང་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེ། ཕེ་མོ་དབུ་མའོ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྟོགས་མ་གོ་བར་སྣང་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་འགྲུལ་མེད་རྟག་པ། རིག་ཅམ་རང་གསལ་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ལྷན་གྱུ་བ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་ཆད་ལས་འདས་པ། ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁམས་འདོད་པས་མི་མཚུངས་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་དེ་ཉིད་གནས་འགྲུལ་བས་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། འདིར་དེ་དག་བསལ་བས། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཅམ་ལ་གནས་གྱུར་ཏུ་བཏགས་པ་གཉིས་བྱུང་བར་ཤིག་ཏུ་ཆེའོ་གསུངས་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཉམ་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་དེ། གནས་ལུགས་གཏུན་ལ་དབུ་བའི་ལེ་ལྷ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

། གཉིས་པ་སློམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སློན་འགྲོ། དངོས་གཞི་རྗེས་གསུམ། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སློམ་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ལྷན་གྱུ་བ་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ཤེས་ནས་ཐེག་ཆེན་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་པས། བསྐྱེད་རྫོགས་ལུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་བསློམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་སློན་དུ་འགྲོ་བ་ནི། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བྱུང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། གསང་སྟགས་མི་བདེ་རྒྱུད་སྟེ་གང་མོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་བསྟན་གང་རུང་ཞིག་བསློམ་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་གྱི་གཞི་རྒྱབས་འགྲོ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད། ལམ་གྱི་རྟེན་བསྐྱེད་རིམ་བསློམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། རྒྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་

དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱབས་འགོ་ནི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། རྫོན་པ་
 ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱབས་སུ་འགོའོ། །འབྲས་བུའི་ཡུལ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་
 ལ་འབྲུངས་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིན་ལ། རྒྱབས་འགོ་ནི་དེ་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྫོན་
 པས་དགོ་བ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའོ། །རྒྱབས་འདིར་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྟ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་རྒྱབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་དོན་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་ནི་རྒྱུའི་དོན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱབས་སུ་འགོ་བར་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཀུན་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
 རྒྱུའི་རྒྱབས་འགོ་དང་། འབྲས་བུའི་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གནས་རྒྱབས་
 རྒྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རྒྱབས་གཅིག་དུ་རྒྱབ་པ་གཉིས། །
 དང་པོ། རྒྱུ་ཡི་རྒྱབས་འགོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་བྱོན་ཟེན་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྤང་བྱ་ཀུན་སྤངས་ཤིང་རྟོགས་བྱ་ཀུན་རྟོགས་པས་
 གཞན་དོན་གྱི་ཐོན་ལུས་རྒྱན་ཚད་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཚོས་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱེས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སོ། །དགོ་འདུན་ནི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་སང་བཞུགས་
 པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་རྣམས་ཏེ། གནས་རྒྱབས་དེ་གསུམ་རྫོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་
 དུ་མཚུངས་པར་རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཉག་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་དགོན་མཚོག་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་རྒྱབས་ཀྱི་དམ་
 པ་གཏན་དུ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་གཏན་རྒྱབས་མིན་པ་ཅིས་ན། ལམ་
 བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སློབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 པ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱབས་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱབས་ལ། དངོས་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་
 པོ། འབྲས་བུའི་རྒྱབས་འགོ་དགོན་མཚོག་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་
 ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྲད་དུ་སྫོན་པ་ཡིན། དེའང་སྫོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འདྲ་སྟེ།

སེམས་བསྐྱེད་གཞན་དོན་དང་། འདིར་རང་དོན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་
 དོ། ། **ཁག་ཉིས་པ།** དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུ་བས་འགྲོས་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ལམ་སློབ་མཐུན་པ། ཐུན་
 མིན་མཐུན་ཐུག་རང་རྒྱུ་ལ་འོད་གསལ་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སམ་དཀོན་མཆོག་འབྲས་
 བུའི་རྒྱུ་བས་འགྲོ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ། **ཁག་ཉིས་པ་རི་ལྟར་རྒྱུ་བས་**
སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ། འདུན་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་
 རྟོན་པ་པོ་དང་། ཚོས་ལ་ལམ་དངོས་དང་ནི། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་རྒྱུ་བ་པའི་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་
 དུ་ཤེས་པས་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ་མཐོན་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ། **ཁག་ཉིས་པ།** དེ་
 ལྟར་རྒྱུ་བས་ཡུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་ལ། མ་དུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སེང་
 ཁྲི་བད་ཉི་ཟླ་བའི་གདན་སྟེང་རྩ་བའི་བླ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེས་བསྐྱོར་
 བར་རབ་ཏུ་བསམས་ལ། དངོས་བཤམས་དང་ཡིད་རྒྱུལ་གྱི་མཚོན་སྲིན་རྒྱ་མཚོས་མཚོན་
 ཅིང་། ཐུག་འཚལ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པ་སོགས་བྱས་
 བས། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 གདོང་གྲོགས་པས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་བྱོད་ཁོ་ན་བརྟེན་ནོ་སྟེ་ལམ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བར་
 བསམ་ལ། བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་ཚོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ།
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བར་བསམ་ཞིང་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། **ཁག་སུམ་པ།** དེ་
 ཡི་ཕན་ཡོན་གནས་རྒྱུ་བས་སུ་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་དང་། བད་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཀྱན་གྱི་ཉེན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། མི་དང་མི་མིན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་
 པས་མི་བརྗེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་དུད་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། མཐུན་ཐུག་དོན་དམ་གྱི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འགྲུབ་པར་འགྲུལ་བ་སོགས་ཐན་ཡོན་ཚད་མེད་པས། དེའི་སྦྱིར་
 ཐོག་མམ་རྒྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། ། ཁསྐྱབས་བྱ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐབས་འགྲོ་བྱ་བ་དང་། བླ་
 མར་རྒྱུ་བས་སུ་སོང་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་གུས་ཤིང་སྤྲིག་གྲོགས་མི་བསྟེན། །

སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ། ཚོས་ལ་སོང་བས་
 སེམས་ཅན་ལ་འཚོ་བ་སྤང་། དག་འདུན་ལ་སོང་བས་སུ་སྟེགས་བྱེད་དམ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱར་
 པ་འདེབས་པའི་མི་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ནའང་དད་པས་
 ཕྱག་མཚོད་བྱ་ཞིང་མ་གྲུས་པ་མི་བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དོ་བོ། དབྱེ་བ།**
བསྐྱེད་ཚུལ། ཡན་ཡོན་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། རང་བཞིན། གང་ལྟར་བསྐྱེད་
པའི་ཁྱད་པར་དབྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
མཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྲིད་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྲིད། །
ཡང་དག་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཁག་ཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་****
སྲིད་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྐྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་བློན་པ་དང་བློན་པའི་ཁྱད་པར་རམ་
རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཁག་སུམ་པ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་****
གང་ལྟར་བསྐྱེད། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ།
ཉི་མ་དང་ཟེར་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་ན་གཙོ་སེམས་
བསྐྱེད་པས་ནི་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ནི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ག་བ་ལྟ་བུ་རང་སྟོབས་གྱིས་རིག་ལ། སེམས་བྱུང་གིས་
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོམ་བུ་སོགས་རང་སྟོབས་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁག་ཉིས་****
པ་དྲུག་དང་པོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཚོགས་མོད། ཉེས་པའི་ཆ་ཅན་
སེམས་ཅིའི་སྲིད་བསྐྱེད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་འཁོར་བའི་དུས་འདི་ན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་རྣམས་པར་གཡོ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་སྲིད་
ན་ཡེ་ཤེས་ལ་ལུས་པ་འཛོགས་སྲིད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དགོས་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་བསྐྱེད་པས་ཡེ་

ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་དོན་ལ་ལུས་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ཏུ་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སྦྱར་གྱི་ཡུལ་ཕན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱ་འབྲུལ་ལས། སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་འདི་གསུངས་སོ། །

ཡེ་མ་ཉོ་འཛོམ་མཚན་གྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐུར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀར་འགྲུག་པས། དེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚོ་གྲ་ལས་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཚད་པའམ་ལྷོག་ན་ཡང་དེས་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཚད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤར་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་ལུས་ལྷན་ཏེ་ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་བགོས་པ་འམ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་མ་འགགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤར་ཡང་ཁམས་དེའི་སྐྱིབ་པ་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་དུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཕན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱུང་བཅོང་དེ། དེ་ཡང་སྤར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཕན་གྱི་དོན་བྱ་བར་དམ་བཅས་པ་མི་གཏོང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ད་འབྲས་བུ་དམ་བཅས་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཡེ་ཤེས་ཟད་པ་མེད་པས་སེམས་ཕན་གྱི་དོན་ཏུ་གྱུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ད་དུང་དོན་མཛད་དོ་སྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཕན་གྱི་དོན་ལ་བསྟེན་པ་མེད་པས། རྒྱུའི་ལུས་པ་ནམ་ཡང་མི་ཚད་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་བགོས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རང་མཚན་པར་མི་བཟུང་ངོ། །དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི། ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དྲི་མ་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་ཀུན་འགགས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དོར་བ་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ལ།

གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཚོགས་ཐོབ་པ་དང་། ད་གཞོན་ཐོབ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དུ་མེད་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་དོན་མཛད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་
 པར་གསུངས་སོ། **།གཉིས་པ་དབྱེ་བ།** ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་བར་ཉེ་སྦྱོར་
 ལམ་དེ་གཉིས་སུ་སྡིང་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་
 པ་ས་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་མཛུལ་བ་སྟེ། སློན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་མོས་པ་ལས་
 ལྷན་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སྟེན་སྟེན་བརྟེན་པའི་བར་
 ཉིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འོག་པས། ཞིང་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སོགས་པ་གཟེགས་པས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་
 སྒྲིབ་བར་གྱི་ཉི་ཟེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྷུང་ལྷུག་བསམ་དག་པས་ལྷུག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དག་པའི་སར་ནི་སྟེ་དག་ས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པར་ཡིད་ཤེས་འོག་
 པས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགུ་པར་སྒོ་ལྷ་ཡི་རྣམས་ཤེས་འོག་པའི་ཞིང་དག་
 པ་དང་། བཅུ་པར་གུན་གཞིའི་རྣམས་ཤེས་རྣམས་པར་དག་པས་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སློན་ལམ་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་རྣམས་པར་སློན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཅེས་སུ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུན་མཐར་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་བག་ཆགས་གུན་གཞི་དང་བཅས་
 པ་གཏན་ནས་ཟད་པས་ཁམས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་
 ཉི། དེ་ནི་ཉི་མ་སློན་བལ་བཞིན་དུ་ཁམས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་
 ལྱུང་བས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་དག་པའི་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་འང་སྦྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལོ། **།གསུམ་པ།** རྗེ་ལྷུང་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་ཚུལ་ཡང་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་ཉེ་སྦྱོར་མཚོག་དྲང་དཀོན་མཚོག་གི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་ཡོན་
 པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལྷུང་སྦྱང་མར་ལེན་པའི་ཚོ་སྦྱང་ལ་ཉེ་སྦྱོར་ལེའོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བཤད་དེ་སྦྱོ་བཅོས་ནས།

སྒྲོན་འགྲོ་ཡན་ལུག་བདུན་པ་དང་རྟེན་སྐྱབས་འགྲོལ་བཅས་པ་སོང་ནས། དངོས་གཞི་རྒྱལ་
 བ་སངས་རྒྱས་དང་དེ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྤྲོ་མ་རྟོ་རྗེ་འཛིན་པ་མཚོག་རྣམས་དགོངས་
 ལྷ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་གསོལ་ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ། རི་ལྷ་རྩོན་གྱི་རྒྱལ་
 བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལུ་
 གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལུ་ཐུན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཚུབ་
 མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལུ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སྐོབ་ཅིང་
 གནས་པར་བཞིནོ། དེ་སྐྱོད་ཅེས་ནི་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། རྗེས་རང་གཞན་
 དགའ་བ་བསྐོམ་པ་སོགས་བྱའོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་དམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོག་མ་ནས་
 སམ། སམ་གྱིས་ཐིས་གསོ་དུས་སམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དུས་སྤྲོ་མ་ལས་གཞན་དགོན་
 མཚོག་གི་རྟེན་གྱི་དུང་སོགས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། ལེན་ཚུལ་སྤྱར་དང་འབྲེལ། །བཞིཔ། སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ཡི་ཐན་ཡོན་དམ་པ་ཚད་མེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་མ་ཉམས་པར་
 ཡོད་རིང་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་དོན་གནས་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཐོབ་
 ཅིང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཀུན་གྱི་མཚོན་སྟོང་སྟེ་མཚོན་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་མཚོག་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལུང་
 མ་བརྟན་ཚད་ནས་རྟག་ཏུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཚེན་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་ལུ་མཐུའ་ཡས་པའི་ཉེས་
 པ་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རང་གིས་འཕེལ་བ་དང་། ཐར་ལམ་མཐོར་
 བར་རྟེན་ཅིང་། གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་དེས་ལེགས་རྣམ་མཁུའ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོག་འགྲུབ་པ་ཡིན་འོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལ། བརྟན་བཤད་
 གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྷ་རྩོན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་མ་ཐག་
 ཐོག་ཚེན་གྱི་ལམ་དུ་རྒྱུད་པས། འབྲས་བུ་གསུང་སྟགས་རྟོ་རྗེ་ཐོག་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་
 འདོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་མཚོག་གིས། ཐོག་མར་དང་རང་གང་

ལ་མོས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་མོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ།** རྩོན་ཏུ་འགྲོ་
 བའི་ཚོས་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ། བསྐྱེད་རིམ་དེའི་རྩོན་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་ཕྱགས་རིག་སྐྱགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤར་བའི་ལྷ་འི་རིག་གཏད་དང་། ལྷ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། སྐྱགས་བྲུ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་སྟེ་མཚོག་ལས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ལུས་རུང་གིས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་དེས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ལ་དེ་རྗེས་ལམ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས།** དང་པོ། དེ་ལྷ་རྩོན་པ་དེ་ཉིད་
 གོ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཐབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་དོན་ལ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །**ཁག་ཉིས་པ་ལ།** དངོས་གཞི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ཞར་བྱུང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
 བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་
 ཚེན་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྷ་རྩོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་། ཞར་
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྷ་དང་ལྷ་མོ། རང་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་གཞུལ་ཡས་
 ཁང་མཛེས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ། དག་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་སེམས་ནི་རིགས་
 ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་རྩེ་གསལ་བའོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** དེས་མ་དག་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་འཕོག་
 ཅིང་། དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་སྟེ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྐྱབ་ཚུལ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ལམ་ཏུ་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟེ་དེ་འབྲ་འབྲུབ་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་
 གཞུགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །**ཁག་ཉིས་པ།** རྫོགས་རིམ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་རང་དེ་ཉིད་དམ། ལས་དང་པོ་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་
 བསྐྱས་ནས་སེམས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཟུང་ཏུ་འཇུག་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་
 རིམ་བསྐྱས་ནས་སྟོང་པར་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་མར་ཞེན་པ་འཕོག་ བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་ཏུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་པས་སྟོང་པར་ཞེན་པ་འཕོག་ སྐར་སེམས་ལྷ་རྩེ་གསལ་འདིར་

སེམས་ཉིད་རྫོགས་རིམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་དང་ཚོས་སྐྱེ་སྤང་བ་དང་སྤོང་བ་ལམ་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཤེས་པ་དག་སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་འདུ་དང་། རྣམ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་
འདོད་པ་འབྱུང་། སྤང་བ་དང་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྫོགས་པ་ནི་
སྤོང་བ་དང་རྣམ་མེད་ཚོས་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་དབྱེར་མེད་ཟུང་
དུ་འཇུག་དུས་ཀྱང་སྤང་སྤོང་རམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ལྡོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །འདྲི་ནི་
དེས་དོན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲིའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དང་དུ་ལེན་པར་རིགས་
སོ། །ཤེག་པ་ཚེན་པོའི་མན་རྟེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཚེའི་མཚོད་ལས།
བསམ་གཏན་གྱི་སྤོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལེ་འུ་སྤྱོད་བཅུ་དགུ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། བརྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་སྤོང་འགྲོ་རྫོགས་
པའི་རྗེས་དེ་ནས་དངོས་གཞི་རྗེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དང་པོར་དབེན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
གནས་དག་ཏུ་སྟན་བདེ་བར་འདུག་ནས། སྤོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོས་སྐྱབས་སེམས་བསྐྱེད་རིམ་
རྒྱས་བསྐྱེས་རྣམས་རིམ་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པར། དངོས་གཞི་རྫོགས་རིམ་འོད་གསལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐབས་ཞི་
གནས་སྐྱབ་པ་དང་། ཐབས་བྱུང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་གཉིས། དང་པོ། འོད་གསལ་དེ་ཡང་ཐབས་མེད་པར་ཤེས་རུ་བྱི་པར་ཕྱིན་མི་སྤྱི་
བས། ཐོག་མར་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ནམ་ཞི་གནས་བཅོལ་བར་བྱ་
སྟེ། དང་པོར་དམིགས་པའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དམིགས་པ་སྤྱི་བྱ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་
དེ་ལས་ཚོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དང་བྲལ་བ་འཆར་བས་ན། དང་པོ་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་དུ་མ་རྗེ་སྤྱད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དེ་ཐབས་ཡིན་ཚུལ་གསུམ། དང་
པོ། ལྷ་མེད་པ་མ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གསུམ་ཆར་དྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་འདྲིར་

ནི་མདོར་བསྟུན་ཏེ་རྩུབ་ཟུང་བསྟུན་པ་ནི། རོ་རྗེའི་ལུས་ལ་རྩ་གནས་ཏེ་ལ་རྒྱུད་དང་ཁམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་གཅེས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ཁམས་
 ཀྱི་འདུ་འགྲོལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་འཚར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་
 རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རང་གནས་ལམ་དུ་བྱེད་ལུས་པས་རྩ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལུས་
 གནད། རྒྱུད་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སློག་གི་ཐིག་ལེ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རྩོལ་བ་གཤམ་ཆེའོ། །
 འདིར་མ་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཁོ་ནའི་ཐབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་དེ་ཙམ་དོན་དམ་
 དུ་འདོད་པ་དང་། མ་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ཐིག་ལེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་གསལ་རྟོག་མེད་ཙམ་དོན་
 དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བུ་མཚོགས་ཏུ་འཛིན་བའང་ཐར་པའི་ལམ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལྷུང་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་དང་། །སྤྱད་པ་འབྱུང་པར་བྱེད་
 པ་དག་། དེ་དག་ལྷུང་པར་མ་མཐོང་སྟེ། །དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །སྤྱད་པ་ཡིན་
 བེ་བྱ་བ་འོན། །ཞེས་དང་། །དབང་པོ་གཉིས་བྱུང་བདེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ན་སྟེ། །དེ་
 བེ་བདེ་བ་ཆེ་ཡིན་ཞེས། །རྒྱལ་བ་མཚོགས་གིས་མ་གསུངས་སོ། །བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། །
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག་ །མཚན་ལྷུང་གཡའ་འབྱུགས་ལས་བྱུང་བ། །ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་བདེ་ཆེན་
 མིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཞེན་པར་མི་བྱ་ལ། །ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡིན་
 པས་མ་རྗོགས་རིང་ལ་དོར་བ་ཡང་མི་བྱ་བར་འབད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་རྩ་ལུང་
 གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །བརྟེན་པ་ཁམས་ལ་བསྟུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཉིས། །དང་པོ།
 རྟོག་གི་སྐྱོར་བས་རྒྱུད་ལ་མ་བསྟུན་ན་ཁམས་ལས་སྤྱི་ལུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱུད་བསྐྱོམ་པ་ནི། །རྩ་
 གནད་དུ་འགྲོ་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་ཆ་བསྟུངས་ཏེ་རྟོ་རྗེ་སྐྱེལ་གྲུང་བཅས་ལ། །ལྷག་པ་ལུས་མོ་ལ་བཀའ་བ།
 མཛོད་པ་རྩུབ་ཟུང་དགྱེ། །དབྱུགས་ནི་ཐད་སོར་དར་ཅིག་བཞག་ །མིག་ནི་འགྲུལ་བར་མི་བྱ་བར་
 ཏེ་བཟླ། །རྒྱུད་རོ་གསུམ་མམ་དུག་སྤྱིར་སངས་ཀྱིས་གདོན། །དེ་ནས་འཇུག་རྒྱུད་དལ་བུས་
 བད་དུ་བཟུང་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ནི་ཁ་རྒྱུད་དུ་འཛིང་། །དམིགས་པ་ལུས་དབྱུགས་སུ་

ཅུ་གསུམ་ཀ་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྱི་མགྱིན་སྤྱི་ལྟོ་བཞིར་ལའོར་ལོ་བཞི་གདུགས་ལྟར་གསལ།
རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མར་སྣ་སྤྱོད་གསུལ་ལྷན་པ་དབུ་མར་འདུད་ནས་ཡོད་པ། ཡར་སྣ་སྣ་སྤྱོད་ག
གཉིས་ན་ཡོད་པ་ནས་རྒྱུད་ལྷན་པ་དབུ་མར་སོང་བས་གསལ་བའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྱི་བར་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་དབུ་མའི་སྤོང་རྒྱུད། དཔྱུ་རྒྱུ། དབྱིད་སའི་རྒྱུད་རྒྱུ་བས་དེའི་གཉེན་
པོར་གོ་བཟོག་པའམ། བམ་མཁའི་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་གམ་ནད་ཁམས་དང་བསྐྱེན་ནས་གང་
འཕྲོད་སྐྱོམ་པའོ། དེ་ལ་ཁ་དོག་དང་གྲངས་དང་རྟེན་བྱ་དང་དབྱིབས་བསྐྱོམ་སྟེ། ཁ་དོག་
ནི་སྤྱི་བར་མེད། རྒྱུད་ཀར། མེད་མར། རྒྱུད་ལྡང་། བམ་མཁའི་རྒྱུད་མཐིང་གའོ། །གྲངས་ནི་
ཐིང་བ་ལ་བགྲངས་པས་སྤྱི་བར་ལས་ཉུང་དུ་འགོ་ཞིང་རྟེན་བྱ་ནི་ལྟེ་གཡོ་བཞེག་སོགས་འབྱུང་
བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཞིན་ལ། དབྱིབས་ཀྱང་རིམ་བཤམ་གྱི་སྤྱི་བཞི་དང་། ལྷན་གམ་དང་།
གྲུ་གསུམ་དང་། གཞུ་བདུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གྱུན་ནས་རྒྱུམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཅོ། དེའང་
རྒྱུད་ཁ་རྒྱུར་ནས་དལ་གྱིས་སྤྱི་བར་སོང་དུས། ལྷན་མ་ཚུང་ཟད་བཟུང་ལ་སྤྱི་བར་བཞིན་ཁ་དོག་
དང་དབྱིབས་དབུ་མའི་ནང་སྤྱི་བའི་ཐད་སོར་བསྐྱོམས་ནས། ལའོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབུས་སྤྱི་བར་
སྤྱི་བོ་བའི་ཚེན་གྱི་ལའོར་ལོར་རྒྱུད་ད། མགྱིན་པ་ལོངས་སྤོང་དུ་སྤྱི་བར་ད། སྤྱི་བར་དུ་བམ་
མཁའི་རྒྱུད། ལྟོ་བར་མེ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་གཅིག་
བརྟན་ནས་གཅིག་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་ལྡང་ལས་སྤྱི་བར་འདི་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གསལ་ལ་རྟོག་
མེད་དང་། རྒྱུད་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤོང་གཞུགས་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་གཡས་རྒྱུད་དབུ་མར་རྒྱུད་
རྟེན་པའི་དུ་བ། གཡོན་རྒྱུད་རྒྱུད་པས་སྤྱི་བར་རྒྱུད་པའི་ནང་གཡོན་མེ་རྒྱུད་ལ་མར་མེ་དང་འོད་
འབར་། རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་དང་མཐོང་ལྷན་གི་རྒྱ་ཟེར། སྤྱི་བར་ལ་གསེར་མའོག་དང་སྤོང་ག་ལྟ་
བུ་དང་། བམ་མཁའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོར་མཐིང་ག་ལས་འོད་ལྡའི་ཐིག་ལའོ། །ཐམས་ཅད་དབུ་
མར་ལས་སྤྱི་བར་འདི་རྟེན་པའི་ལྡའི་འཇའ་ཚོན་དང་ཐིག་ལེ་ལྟ་སྤྱི་བར་ཚོན་རྟེན་གཞུགས་
མེད་ཁང་དུ་བ་དུ་ལྟེད་པ་སྤྱི་བར་སོགས་དང་། དེའི་དུས་སྤྱི་བར་ལྟེད་པའི་ལའོར་ལོར་རྒྱུད་སེམས་

འདུས་ཏྟགས་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐྱང་ཡང་འཆར་བས་གནས་སྐྱོད་གི་གདམས་ངག་གིས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བསྐྱེད། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཐག་བཅད། ལུས་གནད་དང་དམིགས་གནད་བསྐྱུར་ལ་བསྐྱོམ། དེའི་ཚེ་ཐབས་དེས་རྣམ་རྟོག་རུ་འགྲེལ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་དཔེ་བྱེད་པར་གནས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་རོ་བོ་ཡོད་མེད་སྐྱོས་བྲལ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་རྟོ་སྤྱད་ནས། གང་དུ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པར་བསྐྱོམ་ན་ཚོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མཐོང་གི་རོ་བོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྐྱང་ལ་དགག་སྐྱབ་དང་ཞེན་ན་སྤྱི་རོལ་པའི་ལམ་དང་བྱུང་མེད་པས་སྐྱང་བ་འཛོན་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་མ་བྲལ་བ་གསལ་ཚེའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རི་ཞིག་ན་ད་ལྟའི་རྐྱུང་ཉེས་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་རྩ་བརྒྱད་གྱི་རིང་ལ། དེ་དུས་དབུགས་གཅིག་ལས་མི་རྒྱ་ཞིང་མཐར་ཉི་མེ་ཚིག་སྤོང་དྲུག་བརྒྱའི་རྐྱུང་དབུགས་གཅིག་གི་རིང་ལ་འགག་སྟེ། རྐྱུང་ལས་སུ་རུང་བའི་ཡོན་ཏན། ལུས་ཡང་བ་དང་། འཇགས་མའི་རྩེ་ལ་སྐྱིལ་གྱུང་བཅའ་རུས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་རྒྱང་མཁྱོགས་སོགས་དངོས་གྲུབ་ཐུན་ཚོགས་འབྲུབ་པོ། །**ཁ་ཉིས་པ།** དེ་ནས་རྩོལ་བའི་སྐྱོར་བས་ཁམས་ལུ་མ་བསྐྱབས་ན་ཉིང་འཛོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མི་འབྲུབ་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ཡང་། སྐྱིར་གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཕོར་ལོ། བདེ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་འཕོར་ལོ། རྩལ་སྐྱོང་བོགས་འབྱོན་གྱི་འཕོར་ལོ་དང་གསུམ་ཡོད་གྱུང་། བྱི་མ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་ཅོམ་སྟེ། འདིར་སྐྱུ་མ་ལྟར་བཤད་ན་ལུས་གནད་དང་རྩ་འཕོར་སྐྱར་དང་འདྲ་བ་ལས། རྟེ་བའི་ཐད་དབུ་མའི་ནང་ན་ཨ་གྲུ་བྱེད་ཤིག་བྱེད་པ་རྟེན་ཅོམ་ལས་འབར་བའི་མེ་ཡིས། སྐྱི་བོའི་ཉམ་ཐུར་བལྟ་རི་བོང་ཅན་ཉེ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་བཞུ་བས་བྱུང་སེམས་གྱིས་དབུ་མའི་ནང་གང་བས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་རྒྱས་པའི་ངད་ལུ་བཞག་སྟེ་དར་གཅིག་མི་རྟོག་པར་སྐྱུངས་པའི་རྗེས་སུ། འཕོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབུས་སུ་རྩ་བརྒྱད་རོ་གསུམ་གྱི་དབུས་མར་སྟེང་འོག་གི་གནས་ལུས་རོ་རྒྱུང་གི་དུངས་

མ་ཉི་ལྷའི་འགྲོས་ཅན་ཁམས་དཀར་དམར་ཏེ། རོ་མའི་དྲུངས་མ་དཀར་པོ་དང་། རྒྱུང་མའི་
དམར་པོ་གཉིས་དབྱེ་མར་ཡར་སྣ་དང་མར་སྣ་ནས་མཉམ་དུ་ལྷགས་ཏེ། རྫིང་གི་དབྱུངས་
སྐྱེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འདྲེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་ངམ་ཨེ་ལྷི་ལྷིང་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཐིག་ལེ་འོད་ཁ་
དོག་ལྷ་ལྷན་དུ་གསལ་བ་ཚེས་ལྷ་སྟེ་རེ་སྤར་གྱུར་ནས་མཐར་འོད་གསལ་ལ་མི་དམིགས་པའི་
ངང་ཉིད་དུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་མཚོག་ལས། རྟག་ཏུ་སྟོང་ལ་གནས་པ་ཡི། ཐིག་ལེ་
གཅིག་ལ་འབྱུང་བ་མེད། དེ་སྐོམ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། དེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། །
ཞེས་སོ། །ཐབས་དེ་ལས། གང་ཟག་མཚོག་དེ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྟོང་མི་ཤིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
རང་ལུས་ཐབས་ལྷན་གྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་འགགས་ནས་ཞི་གནས་གྱི་ངང་དུ་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་ཏེ་དོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལམ་ཉི་མ་སྐྱོན་བྲལ་ལྷ་སྤུ་འཆར་
ཏེ་སྐྱིབ་བྱེད་མེད་པས་སོ། །གཞུན་པལ་བཤུང་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་འབྱུང་བ་ཡི་ནོ། །

གསུམ་པ། ཁ་ཅིག་ཅ་རྒྱུང་དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་པ་ལའང་ཡོད་པས་དམན་སྣམ་ན། རྒྱུང་ནི་སྤྲུགས་
ཁོ་ནས་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཉི་མའི་སྟིང་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མཛོད་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
དྲག་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར། རྒྱུང་བསྐོམས་པ་དང་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་
ལ་སེམས་བརླུང་བས་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་འདྲི་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་
ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་འདི་ཉིད་ལྱད་པར་འཕགས་སོ། །**གཉིས་པ་ཐབས་བྱུང་ལ།** རང་བྱུང་འོད་
གསལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་རོས་བརླུང་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐོག་མར་དོ་སྟོན་པའི་ཚུལ། བར་དུ་ངང་སྟོང་བའི་ཚུལ། མཐར་དེ་ལས་
ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ། ཐབས་དེས་འབྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་ངམ་རང་
གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྟོན་པ་ནི། རྒྱུང་རྒྱུང་གྱི་རིག་
པ་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་དང་ཐིག་ལེའི་དུས་ན་བདེ་བའི་རིག་པ་གཉིས་པོའི་ངང་དུ་རིག་པོ་
ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཅམ་དུ་འང་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་།

ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་སོགས་དཔེས་མཚོན་པ་དང་དག་གིས་བརྗོད་
 པ་ཀྱང་ལས་འདུས་པའི་དོན་རང་མདངས་རང་རིག་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དང་བུལ་བ།
 ཡིད་ཆེས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རང་ནས་དྲངས་གསལ་ལྷག་གོ་བ། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་སྤྱོད་པ་
 རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྤུ་ལ། དྲངས་གསལ་མི་གཡོ་བུ་ཉི་ལྔའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བཞིན་དང་། ཀྱུན་ཉོག་གི་རྣོག་མ་དང་བུལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སྤུ་དེ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
 མམ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་གྱིལ་འཁོར་དུ་དམ་པ་རྣམས་
 གྱིས་དོ་སྤྲད་པར་མཛད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲིམ་པ་ཞི་བའི་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཚོས་
 གྱི་སྐྱུ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོ་
 དང་། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྤྱིང་པོ་དང་། ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པའི་དོ་བོ་དང་།
 སྒྲིམ་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་ཞི་བྱེད་དང་། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་མས་གསུངས་ཤིང་། ཞོ་བོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཕྱོད་པ་ཅུང་ཟད་སྦྱེས་
 པའི་དོན། མདོ་རྒྱུད་ན་ལེགས་པར་བཞུགས་པར་མཐོང་སྟེ། གསང་འདུས་ལས། སྒྲིམ་པ་
 མེད་པ་སྒྲིམ་པ་དངོས། སྒྲིམ་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །
 སྒྲིམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རིམ་པ་
 སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀྱུན་ཏུ་རྣོག་པས་མ་བརྟགས་པ། །རབ་
 ཏུ་མི་གནས་པ་ཡི་ཡིད། །དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་བྱེད་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ལ་ལྷག་འཚལ་
 འདུད་། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པས་རང་བྱུང་ལྷན་ཅོག་
 སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དུ་ཐར་པ་འདོད་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གདམས་པར་མཛད་དོ། །**།གཉིས་པ།** དེ་ལྟར་ཟབ་ཞི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་
 རང་དུ་བསྒྲིམ་དུས་སྤྱི་ནང་གི་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་གྲང་དྲང་གང་ཤུར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་
 འབྲང་ཞིང་མི་དགག་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་རྣོག་པ་ཤར་ན་ཤར་

བ་དོས་བཟུང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། རོ་བོ་མི་དགག་རང་ཞི་ལ་སློད་ནས། བསྐྱོམ་པ་སྲ་
མའི་རང་མདངས་མ་ཤོར་བར་བྱས་པས། གནས་ལུགས་འོད་གསལ་གྱི་རང་དྲེར་རྣམ་ཉོག་
བ་རྒྱབས་དང་འདྲ་བ་ལྷུ་ལུ་རྒྱབས་བཞིན་རང་ཐིམ་རང་ཞིར་འགོ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ལས་བྱུང་
ཞིང་དེའི་རང་དྲུ་གོ་ལུ་བའི་སྤྱིར་ཐ་དད་མེད་པའོ། །དེས་ན་རོ་ཤེས་པ་དང་རང་སར་སློད་པས།
རྣམ་ཉོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ནས་བསྐྱོམ་པ་སྲ་མའི་རང་གི་དྲུངས་ཆ་ལྷག་མཐོང་གི་གདངས་
དེ་མ་ཤོར་བར་གཙུག་ཏུ། ཀུན་བྱེད་ལས། བསྐྱོམ་དྲུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་ལྷུང་དང་། །
མ་ཡིངས་རེ་དོགས་ཚད་ན་སྐྱོམ་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །དི་ལྟར་བསྐྱོམས་ཡང་ཤེས་པ་མ་བྱིང་བ་
དང་མ་རྒྱུགས་པ་དང་ཉོག་པ་སློད་པར་མ་གྲུང་ཅིང་། སྐྱོམ་ཉམས་ལ་མ་ཚགས་པ་དང་རང་
ལས་མི་གཡོ་བ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་བ་ཀུན་དང་བྲལ་ཏེ་མི་ཚོར་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཉོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་རྒྱང་འབྱུང་རྒྱུ་སྟེ་སྐྱོན་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་བསམ་གཏུན་དྲུངས་
པས་རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་དབྱེར་མེད་པ་རྒྱུན་ཚད་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདྲི་ནི་ཡང་ཟབ་སྡིང་པོའི་
གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ལྟར་མ་ཞོར་བའི་ཉིང་འཛིན་འདི་ཉིད་གོམས་པ་ལས་
རྒྱུད་ས་པར་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར་རིག་པ་དྲུངས་པའི་ཆ་ལས་བར་དུ་ཚོད་ཅིང་བསྐྱིབ་
པའི་གཞུགས་མཐོང་བ་སོགས་སྐྱུན་ལྡན་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་སོགས་སྐྱེ་བར་
འགྲུལ་ཞིང་། ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་གིས་དུས་འདུལ་བས་ལྷུང་པར་
ཏེ་ལྷུང་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། མི་བརྗེད་པའི་གཞུངས་ཀྱི་སྐྱིན་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཁོང་ནས་འཆར་བ་སྟེ་ནང་ནས་རྗོལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །ཐབས་འདིས་རྩ་
རྒྱུད་ལས་སྲུ་རྒྱུད་བས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན། སྐྱུལ་བསྐྱུར་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་གོང་དུ་འཕེལ་བས། ས་དང་ལམ་རྣམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་
ཅིང་སྐྱོན་མོང་དང་མཚོག་གི་སྐྱུབ་པ་རྣམ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་

ན་འདྲི་འདྲའི་གནད་ལ་གོ་མཉམ་པར་མཛོད་ཅིག གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། ལྷོགས་
 ལྷོགས་ལྷོགས་སོ་སོའི་ལྷོགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་དང་
 ཡང་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པའི་མཚུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ། བསམ་གཏན་པ་གང་ལུ་འདྲི་
 ལྷོག་ཟེང་མོའི་གནད་མེད་པར་སྟོན་བྲལ་ཚིག་ཅམ་ཏུ་ཤོར་ཏེ་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་འོག་འགྱུ་
 འཕྲེང་གསུམ་འདྲི་ག་སྟོན་བྲལ་ཡིན་པས་གང་ཤར་ཅི་འགྱུས་སེམས་སུ་ངོ་ཤེས་ན་དེས་ཚིག་
 ཅམ་ཡེ་ཤེས་སྒྲངས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་རྒྱས་ཏེ་བཟོས་པའི་རྒྱས་མཐུའ་
 བྲལ་ཡིན་པར་གདོང་བཅུས་པའམ་གདོང་བསྐྱེད་དེ། རྟོག་བཟོའི་རྒྱ་དེས་རྣམ་རྟོག་ཅི་སྟེས་
 པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་འགགས་གངས་སུ་འདེབས་པར་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱང་། གནས་ལྷོགས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་གནས་ས་བཞིན་ཡིན་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་མེད་
 པར་སྟོན་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་ཟེང་ཐལ་ཚིག་རྟོགས་སམ་ཚིག་ཚོད་ཡིན་ཞེས་འདས་
 མ་འོངས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་ཐག་ཚད་པ་ཡི་ད་ལྟའི་བར་གྱི་ཤེས་པ་སྟོང་ཉང་དེ་བ་ཅིར་ཡང་མ་
 གྲུབ་པ་དོས་བཟུང་ནས་ཚིག་གིས་ཀྱང་སྟེ་ལུ་འི་གྲུ་གྲུ་ཞེས་སྟེ་སྟེའི་བུར་མཚུམས་དོས་
 བཟུང་ནས་དེས་གནས་ལྷོགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བར་འདོད་པས་དོན་མེད་
 ལྷོག་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་གཞན་མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་དོས་
 བཟུང་དུ་འགྱུར་བའི་སྟེང་འདས་འོངས་གཉིས་དང་ཅིས་མི་འདྲ། ལྷོ་སྟེ་གཉིས་པ་སྟོན་མིན་
 པ་བཞིན་དུ་བར་དེར་ཡང་སྟེ་ཡིས་བཅུག་སྟེ་གསུམ་ག་འདྲ་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་
 ལམ་རྟོན་མདོ་རྒྱུད་དང་འགལ་བས་ཐར་པ་འདོད་ན་དེ་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་
 ཅིག་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དེ་གཅིག་སྟེ་ཚིག་བྱས་པས་ལན་པ་ཡིན། དེས་ན་རབ་
 ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རང་སོར་ཐ་མལ་དུ་བཞག འབྲིང་གིས་སྟོན་ཡོན་སྟེས་ནས་ས་ལེ་
 རིག་གའི་རང་ལུ་བསྐྱེད་ས་པས་སྟེས་འཚར། ཐ་མས་འགྱུ་བའམ་གནས་པ་གང་རུང་གཅིག་
 གམ་སོ་སོར་རྩལ་སྤུང་བའམ་བསྐྱེད་ས་པས་སྟེས་འབྲིང་དང་རབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་བུ་ནི།

མུན་པ་ལྟ་བུའི་སྐོ་ཅན་སྟོན་མེད་པའི་སྐུན་པོ་སྐུང་ཚེན་ལྷོ་ས་པ་ཞིག་གོ། །གཤིས་ལ་དེ་གསུམ་གང་གནས་པ་ཡིན། མི་གནས་པ་བསྐྱེད་མས་ནས་གཞི་གནས་སུ་རེ་ན་མི་སྲིད་དེ་སོལ་བ་ནག་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །སོར་བཞག་ཀྱང་རབ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་བརྒྱུད་དུས་དེ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པས་འཁོར་བ་དང་ཐ་མལ་པ་ཡང་གོལ་བར་རིགས་པ་དང་། གཞག་བྱ་འཛོག་བྱེད་འགལ་བས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཏི་མུག་ལུང་མ་བརྟན་ལ་སྐྱོམ་དུ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་དེ་དང་དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་བའི་ལོག་རྟོག་མཐའ་མེད་ཡོད་དེ། ཡོད་མེད་གཉིས་བྲལ་གྱི་སེམས་གཞི་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་བདག་བསྐྱོམ་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་རེས་དོན་གྱི་ཚོས་སྐལ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ། རེས་དོན་མཐའ་བྲག་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ལས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཕྲུག་པ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་ཅིང་ཞི་བ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཚེར་རོལ་པ་ལས། ཟབ་ཞི་སྐྱོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་བཀོད་པ་ལས། འོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཀྱན་དང་བྲལ། །བསམ་མེད་བརྗོད་པ་ལས་འདས་པ། །མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། ཞི་བའི་སྐོ་གོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྲགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ལ། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་དང་འགལ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཚད་སྟོང་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་བྲལ་གྱི་སེམས་གཞི་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་ལུ་མ་དེ་ནི་སྟེན་པ། དེ་སང་ཤིན་ཏུ་དར་བས་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །རྩ་བའི་ས་བཅུད་གསུམ་པ་རྩེས་ཀྱི་བྱ་བ། བསྐྱེད་རྫོགས་གང་བསྐྱོམ་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་གཞིའི་རང་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐུག་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མུ་ར་

ཤེས་པའི་སྐོར་སྐོར་དག་ཅུ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་
བར་བྱ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེད་བར་སྐྱེད་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་
གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་སྐྱུ་མའི་དབུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱད་པར་
བྱའོ། ། །ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མན་དག་གི་བརྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།
འོད་གསལ་མཚོག་གི་བརྒྱམ་པ་བརྟན་པའི་ལེུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

། གཉིས་པ་ལམ་རི་ལྟར་བཤོད་ཚུལ་ལ། མདོར་བརྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་
པོ། དེ་ལྟར་བརྒྱམས་བསྟགས་དུ་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་བཤམ་པ། མྱི་མདོ་དང་ནང་གསང་
སྟགས་པས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱུར་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་
སྐྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྐོམ་པའི་ལམ་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བསྟེན་མཐར་འབྲས་
སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་པ་དེའི་མྱིར། བྱང་ཚུབ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བུའུ་ནི་མདོ་ལམ་དུ་
བརྟན་པ་དང་། སྟགས་སུ་དཀྱིལ་ལའོར་དག་གི་འང་རྣམ་དག་གི་ཚོས་སུ་གསུངས་པས།
མདོ་དང་སྟགས་གསང་ཉིང་གྲང་མཐུན་པར་འབྱུང་སྟེ། ལའོར་ལོ་བཞི་པོའི་རྒྱུང་སེམས་
ལས་སུ་རྒྱུང་བའི་ཚོ་ཚོགས་སྐྱོར་བརྒྱམ་གྱི་ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏུན་རྣམས་རིམ་བཞིན་གྱིས་
འཆར་བ་ཡིན་སྟེ། དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པ་ཉེར་གཅིག་རེ་ཡོད་པའི་རྩ་མདུད་
གཉིས་གཉིས་གྲོལ་བ་ལས་ས་རེ་རེ་སྟེ། ས་བཅུའི་ཡོན་ཏུན་ནང་རྣམ་འཆར་ཞིང་ཐ་མ་
གྲོལ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བེ་མ་དང་པད་འབྱུང་སྟོགས་མཁས་གྲུབ་རྣམས་
བཞེད་དོ། ། དེ་ཡང་ས་ལམ་དང་ཡོན་ཏུན་སྐྱེན་མེན་པར་ནང་གི་རྟོགས་པའི་རྩ་ལ་ཆ་ཞིག་
ལ་བཞེད་པས། དེ་ལ་སྐྱེན་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་ནང་གིས་ལམ་མི། སྐྱུར་རྟོན་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ལེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ལས་ལམ་སྟོགས་
བཏགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱིབ་བྱེད་ལའོར་བའི་རྒྱུང་སེམས་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
ཅུ་སྐྱོབས་འཕེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རྒྱུང་བ་དང་། འབྱོངས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི་དེར་ཚུད་དུས་ཡིན་ལ། འབྱོངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཕ་སྐབ་དང་བཅས་པའི་མདུད་
པ་གྲོལ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚུལ་ལ་སྦྱད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྦོམ་བཞི། དང་པོ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས།

དང་པོ། དེ་ཡང་རི་ལྟ་ན། ལྟེ་བ་སྦྱུལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་སེམས་ལས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་བུས་
ཚོགས་ལུ་མ་ཚུར་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་པོའི་དོད་ཉག་ས་འཆར་བ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་སྦྱུལ་སྦྱུའི་
ཞལ་མཐོང་བ་དང་། སྦྱོར་དང་མཐོང་ཤེས་རྒྱ་འབྱུང་པ་མོ་གྲུབ་པས་སྦྱུལ་བ་འབྱོར་ལུས་
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་ལམ་ཚུར་བྲལ་འབྲིང་། ཚེན་པོ་གསུམ། དང་པོ།

ཚོགས་ལམ་ཚུར་དུར་དུར་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལས་
འཕགས་པས་ལུས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་ལུས་དུར་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ། བྱུང་ཚོར་གྱི་རྣམ་
རྟོག་བདེ་ཚེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་དུར་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་སྟེ། སེམས་དྲང་
སེམས་བྱུང་གི་སྦྱོར་བ་མཐའ་དག་ཉེར་ཞིའི་བསྐྱེལ་བ་དེ་སེམས་དུར་པ་ཉེར་བཞག་རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་སྟེ། སྦྱང་བཏགས་གྱི་ཚོས་འདི་ཀུན་བདེན་མེད་སྦྱོར་མར་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་དུར་
པ་ཉེར་བཞག་ལགས་པར་རྒྱུད་ལུས་གསུངས་ཏེ། སྦྱུ་འབྱུལ་དམ་པ་ལས། སྦྱགས་པ་གང་
ཞིག་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས། བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི་ལུས་དུར་པ་ཉེར་བར་བཞག་
པ་སྟེ། ལྟའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་
གནས་སྐབས་ནི་ཚོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེ་བ་ཚེན་པོའོ། །སྦྱོར་པའི་སྦྱོགས་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བ་ནི་འདིར་སེམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱུ་མར་
སྦྱོང་བ་ནི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་འོག་མར་ལུས་སོགས་དེ་དག་
སྦྱོང་བདག་མེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་གྱིང་། འདིར་ཚོས་ཕན་སྦྱང་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པས་ན་ལྟའི་རྣམ་པོལ་དུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བས་ལྟ་སྦྱུ་སྦྱང་ལ་རང་

བཞིན་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ལས་ལྷན་དུ་བཅས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། ཚོགས་ལམ་
འབྲིང་དུ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི། དྲེ་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་
བསྐྱེད་པ་ལས། དག་དང་མི་དག་ཡི་སྤང་གཉེན་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞི་པོ་ཡང་དག་པར་
སྤོང་བ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན་མི་དགའི་ཚོས་ནམས་ད་ལྷ་མ་སྐྱེས་པ་སྤྱོད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། སྐྱེས་
པ་གཞོམ་པའི་མྱིར་ལུས་ཀྱིས་འབྲད་རག་གིས་ཚོལ་ཡིད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དང་།
དག་བའི་ཚོས་ནམས་སྤྱོད་མ་སྐྱེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བ་སྟེ། སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་མྱིར་སྤོང་
གསུམ་གྱིས་འབྲད་ཚོལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པའི་སྤང་གཉེན་རང་བཞིན་དུ་ཞེན་པའོ། །འདིར་
ནི་སྤང་གཉེན་རང་གོལ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་འོག་མ་ལས་འཕགས་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ། ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོར་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཡང་། བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པར་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་དྲན་པས་དོན་འཛིན་པ་དང་འདུན་པས་བསྐྱོམ་
པ་དང་དཔྱོད་པས་གོལ་ས་ཡིན་མིན་རྟོག་པ་དང་སེམས་པས་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནམས་
ཀྱིས་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་མཐུན་སྤོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཞེ་བ་བསྐྱོམ་པ་ལས་རྒྱུད་སེམས་
ལས་སུ་རྩུང་བས་རྩུ་འབྲུལ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་པདྨ་ཅན་སོགས་དག་པའི་ཞིང་བགོད་
དེ་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཚོས་རྩུང་ལས་འཕགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤོང་ཞིང་ཡི་དམ་ལྟའི་ཞལ་
མཐོང་བ་དང་། ལུང་བསྐྱེད་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤོང་ལམ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས།
དང་པོ། སྤྱིང་ཁ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་སུ་རྩུང་བས་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་འཆར་བ་ནི་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲོད་ཕྱེ་གཉིས་དང་། བཟོད་མཚོག་གཉིས་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དེ་ལ་དང་བ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རྩུང་གི་རྩམ་པས་བསྐྱོམ་པ་རང་
དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤང་བུ་འཛོམས་པ་ལ་ལུས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དབང་པོ་ལྷ་ཉིད་དོ། །དེ་དྲོད་
དང་ཕྱེ་མོར་བསྐྱེད་པ་ཡིས། དྲོད་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་མི་ཁོམ་

བ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མཚན་པ་དང་། ཕྱི་མོ་མཚན་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ཅུ་བརྟན་
 བ་ལ་སོགས་ཐོབ་ཅིང་། ཚོས་ཀྱུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་སྤྱི་ལམ་དང་སྐྱུ་མཉེ་རུང་བཞིན་
 ཏུ་འགྲོངས་པ་དང་། རག་གི་བདེན་པའི་ཚིག་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
 གཉིས་དང་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཤིག་སྟོ་དང་འབྲུ་སྤྱིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 བཟུངས་དང་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་མི་མཐུན་པས་བརྗེ་མི་རུས་པ་སྟོངས་ལཱའི་རུང་བཞིན་ཅན་དེ་བཟོད་
 པ་དང་ཚོས་མཚོག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་
 ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རུང་སྟོང་རྣམས་ཚུད་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ཅུ་བརྟན་པ་སྟེ་ཐར་པ་བྱང་ཚུབ་ལས་མི་འགྲུལ་བ་དྲང་། ཉིང་
 རུང་འཛིན་དང་རྩུ་འབྲུལ་སོགས་སྟོན་ལས་མཚོག་ཏུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་
 བ་མཐོང་ལམ། མགིན་པ་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱུ་རུང་བས།
 ཚམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་འཕགས་པས་དང་པོ་མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རུས་སྐྱེད་ཅིག་མ་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་
 བཟུངས་རྒྱས་བརྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་ཤེས་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བསྐྱོད་
 བཟུངས་ཞིང་བརྒྱུར་འགོ་བ། ཞིང་བརྒྱ་སྐྱེད་བར་འོད་ཟེར་འགྲུང་བ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྤྱིན་པ།
 བརྒྱལ་པ་བརྒྱུར་གནས་པ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྒྱལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ། ཚོས་ཀྱི་
 སྐྱོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ། ལུས་བརྒྱུར་སྟོན་པ། ལུས་དེ་དེ་ལ་འཁོར་སྐྱེས་ཚོགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱས་
 བསྐྱོར་བར་སྟོན་པ་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་སྐྱུར་ཞིང་། ལོངས་སྐྱེད་ཞིང་ཏུ་བགོད་
 བས་རིགས་ལཱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དྲན་པ་དང་།
 ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་བརྟོན་འགྲུས་དང་བཏང་སྟོམས་དང་དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱུངས་པ་སྟེ་དེ་སྟེར་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་བདུན་པོ་དྲག་གུང་རྗོགས་པར་ཡོད་
 པར་འགྲུལ་རོ། །བཞི་བ་བསྐྱོམ་ལམ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཚེན་

གྱི་འཕོར་ལོའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ལུ་སྲུང་བུ་སྐྱེས་ལུ་གྱི་ས་དྲུག་འོན་ཏེ་རྣམས་འཚུར་
 བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སའི་ངོ་བོ། ཡོན་ཏན། བད་དང་སྦྱར་བ་གསུམ། དང་བོ།
 སྦྱིར་ས་དང་བོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱིན་ཚུལ་བཟོད་བཅོམ་བསམ་གཏན་
 ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དེ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་གཙོ་བོར་
 ལྷན་ལ། གཞན་དགུ་དགུ་འཕོར་དུ་ལྷན། དེའང་ས་དང་བོའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་སྐྱོམ་
 ལམ་དུ་གཏོགས་པས་སྐད་ཅིག་བཅོམ་ལྡོག་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ། སྐད་ཅིག་བཅུ་
 དྲུག་པ་ནས་བཟུང་རིམ་པར་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ས་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུང་འབྲེལ་རྒྱུང་འབྲེལ་གཉིས་པ་
 རྣམ་མེད་པ། རྒྱུང་འབྲེལ་འབྲེལ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། རྒྱུང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ས་བཞི་པ་འོད་
 འཕྲོ་བ་སྟེ་རྒྱུང་འབྲེལ་སྐད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་གི་རྒྱུང་འབྲེལ་ལྡོག་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། འབྲེལ་
 གི་འབྲེལ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་སྦྱར་བ། འབྲེལ་གི་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ་འབྲེལ་
 པོ་གསུམ་དང་། ཆེན་པོའི་རྒྱུང་འབྲེལ་བརྒྱན་པ་མི་གཡོ་བ། ཆེན་པོ་འབྲེལ་ས་དགུ་པ་ལེགས་
 པའི་སྒོ་བོས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཏེ་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ལམ་
 གྱི་ས་དྲུག་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྐྱོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་དགུ་པོ་རགས་རིམ་ནས་སྤོང་སྟེ། སྐྱོམ་
 ལམ་རྒྱུང་འབྲེལ་རྒྱུང་འབྲེལ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྐྱོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ནས། སྐྱོམ་
 སྤང་རྒྱུང་འབྲེལ་རྒྱུང་འབྲེལ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པས་སྤང་བའི་བར་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ། ས་དེ་དྲུག་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆེ་བ། སྤར་བཤད་པ་རྒྱ་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་
 པོ་ས་འདི་དག་དུ་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་དུས་མཉམ་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ནི། ས་གཉིས་པར་སྟོང་
 སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསུམ་པར་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུ་གཉིས། བཞི་པར་ཐལ་ཐལ་
 བརྒྱ། ལྡོག་པར་ཐལ་ཐལ་སྟོང་། དྲུག་པར་ཐལ་ཐལ་སྤྲུལ་འབྲུམ། བདུན་པར་བྱེ་བ་ཐལ་
 ཐལ་འབྲུམ། བརྒྱན་པར་སྟོང་གསུམ་འཛིག་ཏེན་འབྲུམ་གྱི་རྒྱལ་སྤོན་གྱི་གྲངས་སྟོང་དང་།
 དགུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་འབྲུམ་སྤྲུལ་བཅུའི་རྒྱལ་སྤོན་གྱི་གྲངས་དང་

མཉམ་པའི་དང་། ས་བཅུ་པར་ཞིང་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་རྣམས་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་བཅུ་
བཅུའི་རྣམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
གཉིས་རྣམས་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱེད་པའོ། དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཚུན་པོ་དང་ལྷན་ཏེ་
ས་བརྒྱད་པར་ཡིད་ཤེས་གནས་གྲུར་པས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དགུ་པར་འཛིན་བཅས་
རྣམས་ལེ་རྣམ་ཤེས་གནས་གྲུར་པས་ཞིང་དག་པ་དང་། བཅུ་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་
གྲུར་པས་ཐིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོད་དང་།
སེམས་དང་། ཡོ་བྱེད་དང་། ལས་དང་། རྒྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། རྒྱུན་ལམ་དང་། རྒྱ་
འབྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ལ་དབང་བ་སྤྲེད་དབང་བཅུ་ཡང་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུར་དབང་བཅུ་
ཐོབ་པ་ཅམ་ནི། མ་དག་ས་བཅུན་ནས་ཡོད་ལ། ལུལ་བྱུང་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་པ་ཡོད། ཤིན་
ཏུ་རྣམ་དག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེའི་
ཚོ་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་རྩ་འདབ་ལྷ་མོའི་མདུན་པ་རྩ་བ་ཏུ་གྲོལ་བས། དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་རྒྱུད་
པ་དང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སེམས་རྣམས་པ་དུས་མཚུངས་པར།
ལྷ་དན་འདྲས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་མཚོག་ཏུ་འཕེལ་བ་འཕམ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་
ལྷར་ས་བཅུའི་བུ་གོད་པ་དེ་དུག་ལས་ཀྱང་། དེམ་བཞིན་དབུ་མར་རོ་རྒྱུད་གིས་མདུན་པ་
ཉི་ལྷ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་དང་དེ་ནས་གཉིས་གྲོལ་
བས་ས་གཉིས་པ་སོགས་དེམ་པ་ས་བཅུ་པོ་དེ་དེ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་ཐུ་མ་གྲོལ་བས་གཅུག་
ཏོར་རྩ་མོའི་ས་མཚོག་སྤྲེད་རྩེ་འཚང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་ལ་
དབྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དུས་གང་གི་ཚོ་ས་གོང་མ་གོང་མའི་རྟོགས་པར་
སྦྱོན་པར་གྲུར་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བུར་དུ་བུ་གོད་པ་དེ་དུག་ལ་ནི། སའི་ཡོན་ཏན་
འདྲི་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྣམས་

ལྷའི་སྤྱོད་ལ་ཞེན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་དང་ལུམ་གྱི་ཡོན་ཏུན་རྣམས་དོན་ལ་མེད་པས་དྲུང་
 ཏོན་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལུ་ལུ་ན་རེ་ས་དེའི་རྟོགས་པ་ནི་ཐོབ་ཀྱང་ས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏུན་མེད་པའི་
 ལྷ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་ལྷ་སྟེ་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མོད་ས་པའི་
 ལྷ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཉི་མ་མེད་ཅེས་པ་འཇམ། ཡོད་ཀྱང་འོད་མེད་པ་འཇམ་འོད་ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དེ་དག་གི་ས་རང་རང་གི་ལྷ་བུ་ལ་ཆ་གས་ཤིང་
 ཞེན་པར་བྱས་ནས། མ་ཞོར་བའི་ཚུས་ལ་སྐྱུང་བ་འདྲེ་བས་པ་ཡིན་པས་འདྲི་ཉིད་སྤང་བར་
 བྱའོ། །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་ལོར་མ་ལོར་དབྱེད་ནས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ཅུ་ལས། ལྷ་
 ཞེན་གྱི་བསམ་པས་མི་བྱ་སྟེ་རྩ་རྩུང་སྤྱེད་པ་སོགས་སྤྲིག་པ་འཇམ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་དག་
 ལྷིང་རྗེའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ལྟོག་མེད་པ་ལྟོག་མི་སྤྱོད་པར་ལམ་ཞིག་ལམ་ངན་
 འདི་ལས་ལོག་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ལྷ་དུ་བྱ་ཞིང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྱོད་ལེན་
 མེད་པ་ལ་སེམས་བཞག་གོ། **ཁག་ཉིས་པ།** རང་གི་ལུགས་སམ་གང་འདྲིར་ནི་ལམ་
 བསྐྱོད་པ་ལས་དེའི་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་དབྱུང་ཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་
 ཞིང་། ཡོན་ཏུན་དང་ལྷན་པའི་ས་ལུམ་དེ་ལྷ་སུ་བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བུ་པར་འདོད་པ་
 དེའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུང་དུ་ཡོ་ཤེས་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་ལ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་
 ལྷ་དྲུང་འདྲུ་ཡང་། དེ་ཉིད་བེམ་པོའི་དཔེ་མིན་ཏེ་མཁུན་ཆའི་ཡོ་ཤེས་དང་བཅས་པར་རྟོག་
 མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་མཐུའ་ཡས་པའི་འགོ་བུ་ཀྱན་ལ་སྤིང་རྩེའི་སྤྱི་སྤིང་
 པའི་མཐའི་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷ་སུའི་ཚལ་འདྲི་ནི་དེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་
 ལས་དགོངས་པ་ལྷ་སྐྱོན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་རབ་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་ལས་ལུམ་བགྲོད་
 པའི་ས་མཚམས་བསྟན་པའི་ལུ་ལྷ་ཉི་བུ་རྩ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་པའོ། །།

། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྟུགས་ལ། དང་པོ། དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་
 དུས་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་
 པ་མཐའ་དག་འགགས་ཏེ་རྣམ་པར་དུག་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐུན་གྱིན་ཏེ་སྤྱི་དྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མངོན་དུ་གྱུར་
 པ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉི་ཟླ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དྲུང་དྲུང་བུ་ལ་བུ་བཞིན་དུ། རིགས་ཁམས་ཀྱི་
 སྤྱི་བ་པ་ཀུན་དང་བུལ་བུ་ན་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་བུ་སྟེ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏུན་གྱི་ཚོགས་
 རང་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཞེ་སྤྱི་དབག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །
 ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་རི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག། །འགོ་གོལ་བར་དུ་འཛིག་ཏེན་འབྱོར་སྤྱད་ཏེག།
 འདི་ནི་སྤྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྤང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས།
 དང་པོ། འདི་ལྟར་ལུས་དང་དོན་དྲུང་ལུས་དུ་སྤང་བ་ཡི་སྤྱི་བའི་བག་ཆགས་གསུམ་པོ་
 ལས་རབ་ཏུ་གོལ་ཏེ། རི་ལྟར་བུམ་པ་ཆུག་པ་ན་མུར་མེ་གསལ་བ་དང་། དུམ་ཁ་བྱེད་ཉི་
 ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏུན་རྣམས་རྟོགས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་
 དུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་སོ་སོར་གོལ་བུ་ལས། ལུས་དུ་སྤང་
 བའི་བག་ཆགས་གོལ་བས་འོག་མིན་སོགས་ཞིང་ཁམས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཕོར་ལོ་སྤང་བ་
 དང་། དོན་དུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་གོལ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྟར་
 སྤང་སྟེ། ཀུན་གཞི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་བ་ཚོས་དབྱིངས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལུབ་པ་མེ་ལོང་།
 ཉོན་ཡིད་ལུབ་པ་མཉམ་ཉིད། ཡིད་ཤེས་ལུབ་པ་སོར་རྟོག། སྤོ་ལུའི་རྣམ་ཤེས་ལུབ་པ་བྱ་
 གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སུ་རང་སྤང་བ་དང་། ལུས་སུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སམ་སྤྱི་བ་པ་ལས་གོལ་
 བས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྟོ་རྟེ་རིགས་ལུ་སྤང་བ་སྟེ། དེ་དག་གྱུང་བསྟུན་རི་སྟེད་པ་དང་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཉིད་འོ་འོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 བདེ་བ་ཚེན་པོ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྱོས་པ་མེད་པས་རི་ལྟ་བ་མཁུའི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།

ཚོས་ཅན་སྣང་བ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནི་རི་སྟེང་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཉིད་དོ། །སྤྱིར་གདུལ་བྱ་ལ་ལྷ་བའི་ཡེ་ཤེས། རི་སྟེང་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་
 སོགས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་གྲངས་སོགས་མ་འདྲེས་པར་འགོ་ལ་རི་ལྷར་སྣང་བ་དེ་ལྷར་
 ཡེ་ཤེས་སྣང་ཅིག་པོ་དེས་མཁུན། རི་ལྷ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་གཞི་མེད་
 གདོད་ནས་དག་པར་གཟིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཚོས་
 སྣང་བྱུང་ཀྱན་རྫོབ་རི་སྟེང་དང་། སྣང་བྱུང་མེད་པ་དོན་དམ་རི་ལྷ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟེ་
 སྟོང་དང་རྒྱུད་སྟེའི་ཚོས་ཀྱན་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཞེ་སྐྱ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྟེན་སྐྱུ་བརྟེན་
 པ་ཡེ་ཤེས། མཛོད་པ་ཐོན་ལས་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྐྱུ་ལྷ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱ་གསུམ་བཤད་པ། བདེ་ཆེན་གྱི་
 སྐྱ་བཤད་པ། མངོན་བྱུང་དོ་རྗེའི་སྐྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོས་
 པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་སྐབས་ཡངས་པའི་འབྲུང་གནས་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་
 རང་ལས་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པ་མཚན་རྫོགས་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་སུ་རང་གསལ་བའི་
 སྣང་བ་ཉིད། ས་བཅུའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་དེ་དང་ཆ་འདྲར་སྣང་བ་དང་། མ་དག་
 པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སོགས་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཚོགས་
 པ་རྣམས་སུ་སྣང་བ་ནི་རིམ་པར་ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་དུ་ཉི་ཟླ་བཞིན་དང་། དེའི་གཟུགས་
 བརྟན་དུངས་པའི་མཚོར་སྣང་བ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལོ། སྐྱ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེ་ཀྱན་གྱི་བདུག་ཉིད་དེ། དེ་དག་
 གཅིག་ཐད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཟུག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོན་
 བརྫོད་ལས་འདུས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལ་བྱུང་བའི་བདུག་ཉིད་

དབྱེར་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ། རང་བྱུང་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཚེན་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལུས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །**གསུམ་པ།** མངོན་པར་བྱུང་ཚུབ་པ་མི་འགྱུར་རྟོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བེ། སྤངས་རྟོགས་མཐུར་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །**གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་ནི།** དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལྡེ་པོ་ཚུམས་ཀྱང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གཞི་དབྱིངས་གཅིག་སྟེ། གང་དུ་གཅིག་ན་འོད་གསལ་སྟིང་པོ་སྐྱིབ་ཀྱན་བུལ་བས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ལྡོག་ཆས་དབྱེ་བ། རོ་བོ་རྟོང་ཆ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་སྤང་ཆ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། སྤོ་ཚོགས་འཕོ་བའི་ཆ་སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་། སྤངས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་པས་མངོན་བྱུང་རྟོ་རྗེའི་སྐྱེ་དང་། བདེ་ཚེན་གཅིག་ཕུར་དབྱེར་མེད་པ་བདེ་ཚེན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལྡེ་པོ་དེ་དུ་བརྗོད་ཀྱང་བརྟ་ཙམ་དང་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །**གཉིས་པ།** ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལྡེ་བོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ལྟ་ཡང་། རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་སྐྱོས་པ་ཞི་བ་ཚོས་དབྱིངས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་མེ་ལོང་། ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་མཉམ་ཉིད། མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་རྟོག་པ། ཤེས་བྱ་ཐོགས་མེད་དུ་མཐེན་པ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་ལྟན་གྲུབ་དུ་གནས་ཏེ། དྲང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་ཚོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལོངས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་མཉམ་ཉིད་བདེ་བ་ཚེན་པའི་དང་། ལྷག་ལྟ་སོར་རྟོག་བྱ་གྲུབ་གཉིས་སྐྱེལ་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་མངོན་བྱུང་ནི་ལྟ་གཉི་ལོ། །དེ་ལྟ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟ་རོ་བོ་ལྟན་གྲུབ་གྱི་རིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱིབ་ལམ་དུ་བསྐྱིབས་ནས་མི་མངོན་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཆ་ལྟ་ནི་ཀྱན་གཞི་སོགས་གོང་སྐྱོས་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་སོར་རྟོག་ ཞེ་སྤང་མེ་ལོང་། གཉི་ལུག་ཚོས་དབྱིངས། ར་རྒྱལ་མཉམ་ཉིད། ཐུག་དོག་བྱ་གྲུབ་སྟེ་དག་བྱ་གནས་གྱུར་རྒྱུའི་ཆ་འདི་རྣམས་སྐྱིན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་

བྱེད་ཚོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་འཛིན་པས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་སྐྱིབ་པ་སེལ། དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མཉམ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱོམས་པས་མཉམ་ཉིད་དང་། གཞན་
 ལ་ཚོས་བསྟན་པས་སོར་རྟོག་དང་། གཞན་དོན་བྱས་པས་བྱ་གྲུབ། དེ་ལོན་ཉིད་བསྐྱོམས་
 བས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱིབ་པའི་དྲི་མ་བསལ་ནས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་གྲང་བསྟུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་མཉམ་ཉིད་གཉིས་ཇི་ལྟ་དང་། གཞན་
 གསུམ་ཇི་སྟེད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞིབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་
 མི་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཚེས་ཤིང་དད་པར་བྱའོ། །**གསུམ་པ།** མཛོད་པའི་ཐོན་ལུས་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་རྣམ་པར་རྟོལ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་གང་ལ་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་
 བ་དུ་ལུ་ཚོས་དང་སྐྱུ་སོགས་དུ་ལྟར་དུ་སྣང་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 བ་དང་རང་རང་གི་སྒོ་དྲང་འཚོམ་པར་སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་སླ་མ་ལས།
 གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །གདུལ་བྱའི་ཐབས་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ལ་དོ། །ཁྱུང་བདག་ཉལ་ཉལ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག། །ཅེས་སོ། །ཐོན་ལས་དེ་ཡང་དུས་སྟོན་
 པ་ཇི་སྟེ་གྱི་བར་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐུན་པ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 འགོད་པར་མཛོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་བསྟུ་ན་ལུ་མ་གྱི་རྟེན་མཐོ་རིས་ལ་འགོད་པ་དྲང་། དེ་
 ལ་སོགས་པའི་འགོ་བ་རྣམ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་ལུ་མ་ལ་འགོད་པ་དྲང་། མཐར་ཐུག་དེ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོ་བ་ཀྱུན་
 གྲང་ཐུར་པའི་ལུ་མ་དུ་འབྲེན་པར་མཛོད་པ་འོ། །དེ་འང་བསྟུ་ན་ཐོན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་
 ཅན་གྱི་གནས་རིས་བྱུང་བར་འཇུག་པ་དང་། གཅིག་ཉལ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འཁོར་བ་མ་
 རྟོང་གི་བར་དང་། མཛོད་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་མཁའ་ཁྱུང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུས་མཉམ་
 དུ་མཛོད་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པ་ནི། །
 རྒྱུ་མེད་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དབྱུགས་གྲང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །སྐྱོན་སྟོང་ལོན་པ་

ཡང་དག་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ལས་བརྒྱུ་བ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཚུ་སྲིན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབས། འུས་
ལས་ཡོལ་བར་གྱུར་སྲིད་ཀྱི། གཤུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལས། ཁངས་རྒྱས་དུས་ལས་
ཡོལ་མི་མངའ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ཞི་བ་ཚོས་སྤྱི་དང་ན་མཚན་དཔེ་དང་སྟོབས་
སོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟུ་བ་པ་འདྲི་དྲག་རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུའི་མཚོག་རུབ་བླ་ན་མེད་པའི་
མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱང་རྒྱབ་དམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོག་ཞིག་ནས་མིན་པར་སྦྲར་གཞི་དུས་
སྤྱི་རང་ལ་ཡོད་པའི་འོད་གསལ་བླ་མས་དོ་སྟོན་པའི་དོན་ཉམས་སྤྱད་སངས་བས་སྦྱིབ་པ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་མཐུར་ཐུག་པའམ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པས།
འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པ་ཡིན་ལོ། །ཐོག་པ་ཚེན་པོའི་མཉམ་དག་གི་བསྟུ་བ་བཅོས་ཡིད་བཞིན་རྟེན་པོ་ཚེན་མཛོད་
ལས། སྟོམ་པ་མཐུར་སྲིན་པ་འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །།

༥ གསུམ་པ་མཐུག་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་བྱ་བ་ལ། ཚུལ་ཇི་སྟེ་བརྒྱུ་མས་པ་དང་།
དེ་སྟེ་བརྒྱུ་མས་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ཇི་སྟེ་བརྒྱུ་མས་ཚུལ་དང་། ཚུམ་པ་པོ་ཅི་སྟེ་སྤྱི་བས་བརྒྱུ་མས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དེ་སྟེ་
མདོ་དང་རྒྱད་དང་དགོངས་འབྲེལ་དང་བླ་མ་དམ་པའི་མཉམ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་
གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བ་སྟེ། དོན་དེ་སྟེ་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་སྤྱི་བས་
བྱ་བའི་སྤྱི་བ། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ནས་བསྟུ་བ་དང་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་མ་
ལོར་བའི་ལམ་དེ་ཡིས་ལའོར་འདུས་སྤྱད་སྤྱད་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ། དེ་སྟེ་སྤྱི་བས་ཚུལ་འདྲི་ཞི་ཚུམ་པ་པོ་ཐོག་པ་མཐུར་དག་གི་དོན་ལ་སྟོ་གོས་
ཡངས་པའི་མཁྱེན་རབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་རྒྱ་འཛིན་ཚད་མེད་
པ་རབ་ཏུ་འབྲིགས་ཏེ། འགོ་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་

གནས་སྐབས་མན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བར་འདོད་པའི་བརྗེ་བའི་སློབ་སྦྱོང་རབ་ཏུ་
 གསལ་ཞིང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སུ་ཚོས་དབྱིངས་རབ་ཏུ་དགའི་ལོགས་བཤད་ཀྱི་འབྲུག་
 རྒྱ་སློབ་པ་ལུས་འཕྲོན་པའི་རིན་ཆེན་ཚོས་ཆུང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འདྲི་གུ་རྟེན་ན་བསྟན་
 པ་གསལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་བརྟམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཞུང་བརྟམས་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ་དང་། བསྟོ་བ་དེའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟོ་བ་གཉིས། དང་
 བོ་ལ། རིགས་ལུ་ལས་རྣམས་སྤང་གང་ཆེན་མཚོ་བོ་བ་པར་བསྟོ་བ་ནི། བསྟོ་བ་རྣམས་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལས་ཚོས་སྦྱི་སྦྱིན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྟོན་གྱི་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་དང་འདྲ་
 བུ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དེས། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་རྣམས་པར་དུ་གུ་པའི་རྣམ་མཁའ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བ་སྟེ། ཏུ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཟུག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཚན་
 དཔེའི་རོལ་པས་འོག་མིན་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ།
 མགོན་པོ་རྣམས་སྤང་གང་ཆེན་མཚོར་གྱུར་པ་དེ་བོ་བ་པར་ཤོག་ཅིག རྩོམ་མི་བསྟོད་པར་
 བསྟོ་བ་ནི། ཚོས་དཀར་རབ་ཏུ་དགོ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་གྲུང་དུ་བཀོད་པ་གང་དེས་
 རྒྱུ་དུ་གྱའི་ཚོགས་འདི་ཀུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣོག་མ་དང་བུ་ལ་ཞིང་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུ་དབང་གིས་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཏིང་དབག་དཀའ་བས་ཟུབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཡངས་
 པར་གྱུར་པའི་བརྗེ་བའི་སྦྱོན་གསེར་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་དང་ལྷན་པར་ཤར་བྱོགས་མངོན་
 དགའི་ཞིང་གི་མགོན་པོ་མི་འབྲུགས་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་བོ་བ་པར་ཤོག་ཅིག རིན་ཆེན་འབྱུང་
 གནས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། ཡོན་ཏུན་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངའ་བའི་མཚོག་དགོ་དྲི་མ་མེད་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་ཡོན་ཏུན་མ་ལུས་པ་རྣོགས་པའི་གཙོ་བོ། མིན་
 ཞེའི་བདེ་བ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་མན་བདེའི་ཆུང་འབབ་པ། མགོན་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 ལྷན་ཡོན་ཏུན་གྱི་འབྲུང་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་བོ་བ་པར་ཤོག་ཅིག སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་
 བསྟོ་བ་ནི། ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདུག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན།

གནས་སྐབས་སུ་དུས་མ་ཡིན་པ་འཆི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་འཆི་བ་དྲག་ལ་སོགས་པའི་བུ་དུང་
 བཞི་པོ་རྣམས་པར་བཅོམ་སྟེ། རྩེ་རྒྱ་རྩ་འཆིའི་མཚོ་ཚེན་ལམ་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པ་པོ། མགོན་
 པོ་ཚེ་མཐུང་ཡུལ་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག རོན་ཡོད་གྲུབ་པར་བསྟོན་བཞི། ཚིག་དོན་
 རྒྱན་གྱི་བཀོད་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡིད་བཞིན་དགེ་མཚོག་རྒྱ་ཚེན་ལྷན་མཐོ་བ་འདི་
 ཡིས། འགོ་བ་ཀུན་ཀྱང་སྐྱེ་དགུ་མཐུང་དག་གི་འདོད་དུ་གྱུའི་རེ་བུ་ཡིད་བཞིན་དུ་རྩོགས་
 པའི་དཔལ་མངའ་བའི་ཕྱོད་ལམ་མཐུང་ཕྱིན་པ། མཚོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆུང་བཞིན་
 དུ་འབྲེབས་པའི་མགོན་པོ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ལས་རབ་རྩོགས་པའི་ཞིང་གི་འདྲེན་པ་དེ་ཐོབ་
 པར་ཤོག་ཅིག །གཉིས་པ་ལ། གཞན་དང་སྐབས་གྱི་ཕན་བདེའི་རྒྱུར་བསྟོན་བ་དང་། ཕན་
 བདེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཚོས་རྩལ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོན་བ་གཉིས། དང་པོ། རིགས་ལཱའི་རྒྱལ་
 པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་ཐུང་བའི་ཡིད་བཞིན་བསྟོན་བ་རྒྱ་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་དེས། རང་
 གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤིང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལམ་བུ་རྣམས་དུག་པ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 ཀུན་དུ་བཟང་བའི་གོ་འཕང་ལ་གནས་པས་མཐར་ཐུག་གི་རེ་བ་འགྲུབ་ཅིང་། གནས་སྐབས་
 སུ་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་ཚོམ་པ་ཅི་བྱེད་གཞན་ལ་ཕན་ཕྱིར་བཅོམ་ཞིང་། ཚོས་
 གྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བསྐྱབས་པས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཤིང་མ་རིག་པའི་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་
 བདག་ཁོ་ནས་བསལ་བའི་ཤོག་ཅིག་ཅིག་སྟོན་པ་རྩེ་བས་པོ་ཆེར་བསྟོན་བའོ། །གཉིས་པ།
 བདག་གིས་གཅིག་དུ་ཕན་པའི་སྐྱོས་སྐྱར་བའི་ཚོས་རྩལ་འདི་ཡང་ཉི་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞིན་དུ་རྩོགས་གྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པས་གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་འཕྲོ་བའི་གྱུར་
 ཏེ། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་པ་རྩོ་རབ་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་། མངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པས་འགོ་བའི་བདེ་སྤྱིད་མཛོན་པར་འཕེལ་བའི་དཔལ་དུ་འབར་བར་
 ཤོག་ཅིག །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་མཛད་བྱུང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་རག་གི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆའི་མཛད་ཅེས་བྱ་བ། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐུང་རྒྱ་མཚོའི་

པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་དག་སྤོང་རྩོད་རྩོད་ལ་ཚུལ་བྱིས་སྤོང་གོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱར་
བརྩོན་གསེལ། །དག་ལོ། །དག་ལོ། །དག་ལོ། ། །།

ཞེས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དག་ལེགས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ཆེན་པོས་མངོས་པར་བྱས་
པའོ། །སྤྱོད་པ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མཛོད་དག་བྱེད་གཏེར། །ཀུན་མཁུན་ཆོས་རྗེའི་མཁུན་
རབ་ལྟན་པོ་ཡིས། །བསྐྱབས་ལས་ཉེར་ཐོན་ལེགས་བཤད་རི་བོང་ཅན། །མཁས་མང་དབང་
ལྷག་རལ་པའི་རྩོན་མངོས། །ཐ་སྐྱོད་ཤེས་བྱའི་ར་བས་ལེགས་བསྐྱོར་གཞིར། །ཐོས་བསམ་
སྒྲུབ་པའི་རི་གྲོང་བཀོད་ལེགས་ཤིང་། །ངེས་དོན་མན་དག་ཉི་ལྔའི་རྣམ་ཅན། །ཐུབ་བརྟན་
མངོས་པའི་རྒྱན་མཚོག་འདི་མཚུངས་སུ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་ལེགས་གཟིགས་འཕགས་
ཆེན་གྱིས། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་བརྩེ་བས་རྗེས་འཇུག་ལ། །ལེགས་འདོམས་རབ་འབྱུངས་
ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཚུལ་འབྲུམ། །གཅིག་བསྐྱོམས་འདི་འདྲ་གཞན་ན་འདྲུག་གམ་སོམས། །གཞན་
བཛོད་བྲག་ཆའི་ལད་མོས་ཡིད་ཆོམ་པའི། །དེང་སང་སྐྱེ་བོ་པལ་ལ་ཅི་ཆ་ཡང་། །ཐོས་མེད་
སྤྲ་འགྲུར་བརྒྱན་པ་འཛིན་རྣམས་ལ། །མན་དག་རིན་ཆེན་སྲིད་གསུམ་འབྱོར་ལས་ལྷག །
དེས་ན་མཁུན་བཟང་བུར་སྤྱད་སྤྱད་པའི་གར། །འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་
གཞོན་གྱིས། །ཆེས་ཆེར་བཞད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་པ་དྲུ་དཀར། །དེང་དུས་སྤྱོད་ཡོད་བཀའ་
དྲིན་མི་ཆེའམ། །དེ་སྤྱད་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གསོ་འདོད་དང་། །སྐལ་མཉམ་གཞན་ལའང་
ཕན་འདོད་ལྷག་བསམ་གྱིས། །བདག་སྤོད་མན་ཞིང་སྤྱང་བའི་མཐུ་ཚུང་ཡང་། །ཚུལ་འདིར་
ལྷགས་ལ་སྤོད་བས་བརྩོན་པ་ལགས། །འདི་ན་སྤོད་མའི་གསུངས་དང་གཞུང་འགྲེལ་ལས། །རྩུང་
ཟང་བཏུས་ལས་རང་བཟོ་མེད་སྐྱོམ་ཡང་། །སྤོངས་དང་མ་རིག་འབྲུལ་བས་བསྐྱོད་གྲུར་ན། །
འཕགས་དང་མཁས་པའི་སྤྱན་སྤྱར་མི་འཆབ་མཐོལ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དག་དྲི་མེད་
གྱིས། །མཁས་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་ལམ་གྱི་སྤོད་གྲུར་ནས། །དཀའ་བ་མེད་པར་རྩོགས་སྤྱོན་
སྤངས་མཐར་ཕྱིན། །ཁྱབ་བདག་དྲུག་པའི་གོ་འཕང་མངོན་བྱེད་ཤོག །ཆོས་ཚུལ་དྲི་མེད་ལོར་

བྱུང་རྒྱལ་མཚན་མཚོག། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་མི་ཉམས་ཆེས་བརྟན་ཞིང་། །ཕན་བདེའི་གྲུ་
ཆར་སྤོགས་གྱི་མཐར་ཁུབ་པའི། །བྲགས་པའི་ར་སྐྱས་ས་གསུམ་མཛེས་གྲུར་ཅིག། །བདག་
ཀྱང་སྐྱེ་ཀུན་སྲུ་འགྲུར་བརྒྱད་པ་ཡི། །རིང་ལུགས་དྲི་མེད་མཚོག་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །
ཚོས་བརྒྱད་བྲལ་བའི་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས། །བརྟན་པ་རིན་ཆེན་སྤོགས་བརྒྱར་སྤེལ་
བྱེད་ཤོག། །བཀྲ་ཤིས་གང་ཞིག་གཞི་རྒྱུད་འོད་གསལ་ཁམས། །ལམ་རྒྱུད་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་
པས་ལེགས་སྤངས་པས། །འབྲས་རྒྱུད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐིན་ལས་ཆེ། །མཛོམ་སྤྱང་དོན་གཉིས་
འབྱོར་པས་མཛེས་གྲུར་ཅིག། །ཅིས་པའང་ཀུན་མཁུན་གྲུ་མ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་ཞལ་
སྲུ་ནས་སྤེལ་བའི་ས་བཅད་དང་རྩ་མཚན་གཉིས་རྩ་བར་བཟུང་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་
དཀའ་འབྲེལ་དང་། །གཞུང་གི་འབྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་ཚོག་རེ་གཉིས་བྱང་སྟེ། །འཇམ་མགོན་
ཚམ་གསུམ་གྱི་ཞབས་རུལ་ལ་སྦྱི་བོས་རེག་པའི་སྟོམ་ལས་པ་འཇམ་དབྱུངས་སྟོ་གོས་རྒྱ་
མཚོས་རང་ལོང་གསུམ་པ་ས་ལྷའི་ཚོས་ལ་དབང་ལུང་སྤེན་ཆོགས་འཆད་སྤེལ་གྱི་ཞལ་ལ་རང་
གནས་བདེ་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་གྱི་དབེན་སྦྱིལ་དུ་བྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་བསྐྱབ་
གསུམ་ལྟན་པ་ཨོ་ཏི་ཡུ་ནས་མཛད་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་གྲུར་ཅིག། །།

སྐད་གཉིས་སྐྱ་བ་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། །
ཚམ་གསུམ་ཡོ་གའི་སློག་འཛིན་གཉགས་གཞུབས་ཟུང་། །
ལུང་རིགས་བྱེ་བའི་འགྲུང་གནས་རོང་གྲོང་སོགས། །
སྐྱ་འགྲུང་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པར་བཅས་ཀྱུན་རྒྱལ། །

ཁྱད་པར་ཚེར་སྟོགས་ལྷ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ཡུ། །
དེས་གསང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་མཐའ་ཡུ། །
སྐྱེང་མཛད་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་སྲིད་པ། །
ཡབ་སྲས་བརྒྱད་པའི་བཀའ་དྲིན་སུ་ཡིས་དཔོག། །

རོ་མཚར་བཀའ་བབས་བདུན་ལྟན་མདོ་སྟགས་སྲིད། །
རྒྱལ་བསྟགས་མཛོད་ལྷའི་ཤིང་རྟ་གྲུ་ཆའི་ཞབས། །
ལུང་རིགས་སེང་གའི་སྐྱ་སྐྱོགས་ཨ་ཇི་ཏ། །
ཚོད་པའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །

རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །
ལུང་རིགས་ཕྱི་བརྒྱ་འཚང་བའི་ལྷ་དབང་ཚོགས། །
བསྐྱེང་བྲལ་བཤད་སྐྱབ་དགའ་སྟོན་དར་བའི་དཔལ། །
དེང་དུས་སྐྱ་འགྲུང་མཐོ་རིས་གྲོང་ན་མཛེས། །

དེ་སྤྱིར་བདག་སློབ་ཤིང་བརྩོན་དམན་ན་ཡང་། །
དམ་པའི་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་དྲིན་དཔལ། །
རྗེས་སུ་འཚོ་སྤོང་ལེགས་བཤད་མཚོན་པའི་སྤྱིན། །
ཅུང་ཟད་འབྲུལ་བར་སློབ་ལ་སྐྱབས་སྤོལ་ཅིག །

ཅེས་ཡུལ་དམ་པ་ལ་བསྟུགས་ཤིང་ཤིས་པར་བརྗོད་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་གྱི་
དགོ་ལེགས་སུ་བྱ་བས་མདུན་བསྟུན་ནས། དེང་གི་ཆར་སྤྲོད་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
གི་གཙུག་གི་ནོར་བུས་ཞབས་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདུད་ཅིང་། མདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་རྒྱུན་ལས་གྱིས་རྒྱལ་བ་སྟོན་པའི་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། ལྷ་པར་རང་ལུགས་གསང་ཆེན་སྤྱི་འགྲུང་གྱི་
རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་འཛོལ་སྤྱོད་སྤོལ་གསུམ་ལ་འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་པ།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་མཚོག་གི་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཐུན་སྤོལ་རིག་
པ་འཛོལ་བ་ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་ལྷ་མཚོག་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དབུ་མཛད། ལམ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དུལ་ཞིང་། ལུང་སྤེ་སྤོད་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་ལ་ཉག་
པར་ཐུགས་གཞོལ་བའི་འཕགས་ཚོགས་གསེར་རིའི་ཕྱིང་བཟང་ཚར་དུ་དངར་བའི་རྟོན་ལམ་
དུ། རི་སྐྱད་དུ། མཐུན་མཚོག་དཔའ་བོས། ཡ་རབས་རྣམས་དང་འཕྲད་ན་སྤྱི་མཚོག །
ཚོགས་གྱི་ནང་དུ་མཐུན་པ་དགའ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྟོག་སྤྱི་གསུམ་རྟོན་པའི་
རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བར་སྤོན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ས་ཁོག་སྤོབ་སྤེ། ལྷ་འགྲུང་ཐོག་པ་རིམ་
དགའི་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་མདོ་ཙམ་ཞིག་ཞུ་ན།

ཐོག་མར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ལྷངས་སམ་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་བ་སྤོན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚོས་སྤྱི་སྤོན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ནི།
གནས་སྤོན་སུམ་ཚོགས་པ་འོག་མིན་ཚོས་དབྱིངས་སྤོས་པ་དང་བྲལ་བར། རྟོན་པ་སྤོན་སུམ་

ཚོགས་པ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་གདོད་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 བཞུགས་ནས། འཁོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་པ། ཚོས་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སྐྱ་ཚོགས་བྱ་ཚོལ་ལས་འདས་པ། ཏུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཏུས་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་གསུངས། གཉིས་པ་ལོངས་སྐྱའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་
 བུ། གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རང་སྣང་སྟུག་པོ་བཀོད་པར། རྟོན་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ་ཉིད་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་སྣང་བས། འཁོར་སུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་རང་ལས་མི་གཞན་པ་རིགས་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོའི་རྣམ་རོལ་ཚད་
 མེད་པར་སྣང་བ་ལ། ཚོས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྡོད་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱེད་པ་ནང་རྒྱད་སྡེ་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ། ཏུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་
 ལོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་སྐྱུལ་སྐྱའི་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞི་ཐེག་པ་ཚེ་རྣུང་དང་།
 མདོ་སྐྱགས་གསར་སྡིང་གི་དགོངས་པས་འཆད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་མང་ན་ཡང་། རང་ལུགས་
 སུན་མིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་གནས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་རྣམ་རོལ་ལན་བཅུ་གཉིས་སུ་རྟོན་པར་
 མཛད་དེ། དང་པོ། ཡུལ་དགའ་ལྡན་བརྟེན་པར། གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེ་ཏོག་
 པདྲའི་ཉེ་བར། རྟོན་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁྱེད་སྣང་བ་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་
 བྱོན་ཏེ། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་། སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་
 པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་འོད་ཀྱིས་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་
 སུན་ཚོགས་པ་ལ། ཚོས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྐྱ་ཐལ་འགྲུལ་རྩ་བའི་
 རྒྱུད་། ཏུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཏུས་སུ་གསུངས་ཏེ། ལྟའི་བྱེད་གཞུང་
 བྱེད་དབང་སྟུག་དང་། ཉི་མ་རབ་ཏུ་སྣང་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་སོ། །གཉིས་པ། གནས་

ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་འཛིན་ཏེ་མི་མཛེད་དུ། ལྷོན་པ་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཁྱེད་མི་འབྲུགས་
 པ་ཉིད་འོད་ལྗང་སྒོ་ང་ལས་འབྲུངས་ཏེ། འཁོར་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་འབྲུམ་
 བྲག་གཉིས་ལ། ཚོས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏེ་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ།
 དུས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་བྱེ་བ་བྲུབ་པའི་དུས་སྐབས་སུ་གསུངས། གསུམ་པ། གནས་ལྷ་
 འགྲུང་ཚོགས་པ་དྲོད་གཤེར་འབྲུམ་པ་འོད་ཀྱི་རྒྱུངས་པར། ལྷོན་པ་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་འཛིན་པ་སྐྱོབ་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱ་བས། འཁོར་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འབྲུམ་བྲག་དུག་ལ། ཚོས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་འཁོར་བ་དོད་སྐྱེགས། མ་བྱེད་འཛིན་བསྐྱེད་ལ།
 འབྲུང་བཞི་ཟད་པའི་རྒྱུད་སོགས། དུས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་བདུན་པའི་དུས་སྐབས་སུ་
 བཞི་བ། གནས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚགས་འབྲུང་མངལ་དུ་སྦྱང་བར། ལྷོན་པ་ལྷ་འགྲུང་
 ཚོགས་པ་གཞོན་ནུ་ལོ་བ་རྣམ་པར་བརྩེ་བས། འཁོར་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་གཞོན་སྐྱེན་དང་
 བྲག་སྤོན་སྤོང་བྲག་གཅིག་ལ། ཚོས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་སེམས་སྤེ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལ། ཡན་
 ལག་གི་རྒྱུད་དུག་སྤེ་བཅུ་གཅིག་ དུས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བའི་དུས་སྐབས་སུ་
 ལྷ་པ། གནས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་འཚོ་བྱེད་གཞོན་ནུའི་ལྷུ་མ་རར། ལྷོན་པ་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་
 པ་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས། འཁོར་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་ལ། ཚོས་
 ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་མ་ལོ་དུ་སྐྱེན་པ་དུག་ དུས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་བདུན་ཁྱི་བའི་
 དུས་སྐབས་སུ་ དུག་པ། གནས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པའི་རིམ་བུ་གྱི་བྱང་སྐྱོགས་དུར་ཁྱེད་མི་
 རི་འབར་བར། ལྷོན་པ་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་གཞོན་ནུ་དཔལ་འབྱོར་སྤོན་ལྷ་འཚོན་པོ་ལ། འཁོར་
 ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤོན་གྱི་ལྷགས་ཅན་བདུན་དང་། མཁའ་འགྲོ་
 མ་དང་ལྷ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ཏུ་མེད་པར། ཚོས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་རིག་པ་རང་གར་
 ཚོན་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་
 ཏུ་མེད་པ། དུས་ལྷ་འགྲུང་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་དུག་ཁྱི་བའི་དུས་སྐབས་སུ་ བདུན་པ། གནས་

ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་སྤྱིན་པའི་ཡུལ་རུ་ཡུའི་སྐྱོད་དང་ལུན་པའི་བྲག་སྲུག་ཏུ། ལྷོན་པ་ལུན་སྲུལ་
 ཚོགས་པ་བྱང་སྤོང་སྤོང་པའི་རྒྱལ་པོས། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་སྤྱིན་པོ་བྱེ་བ་གཅིག་ལ།
 ཚོས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་རག་པ་འདུས་པའི་རྒྱུད་བཅུ་སོགས། དུས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་ཚེ་
 ལོ་ཁྲི་པའི་དུས་སུ་གསུངས། བརྒྱད་པ། གནས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་བྱ་ཚོད་སྤྱངས་པར།
 ལྷོན་པ་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པས། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་ཉན་ཐོས་
 བྱངས་མེད་པ་ལ། ཚོས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་འདུལ་བ་ཁྲི་ཕྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ། དུས་ལུན་
 སྲུལ་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་ལྔ་སྟོང་པའི་དུས་སུ་གསུངས། དགུ་པ། གནས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་
 སོག་པོ་གཡུ་ཡི་སྤྱིན་མ་ཅན་གྱི་ཡུལ་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཤིང་བྱང་དུ། ལྷོན་པ་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་
 བརྩེ་བས་རོལ་པའི་སྤོང་གོས་ཀྱིས། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་ལ། ཚོས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་འཕྲ་རྒྱུད་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། དུས་ལུན་གསུལ་
 ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་སྟོང་གི་དུས་སུ་གསུངས། བཅུ་པ། གནས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་བྱ་ཚོད་སྤྱངས་
 པར། ལྷོན་པ་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་འོད་སྤྱང་བགེས་པོས། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་སྐར་
 མ་འོད་བཟང་ལ་སོགས་པ་བདུན་ལ། ཚོས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་མདོ་སྟེ་དང་། གྱི་ཡ་དང་།
 ཡུང་ཨ་རུ་ཡོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱད། དུས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་
 དུས་སུ་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ། གནས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་རྩོལ་ལོ་གདན་དུ། ལྷོན་པ་
 ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་མདོ་རྩོགས་རྒྱལ་པོས། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་རིགས་གསུལ་མགོན་
 པོ་ལ། ཚོས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་དེས་པ་དོན་གྱི་ཐེག་པ་འབའ་ཞིག་ དུས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་
 པ་ཚེ་ལོ་སྲུལ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གནས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་
 ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་སྤྱི་ལ་སོགས་པར། ལྷོན་པ་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་བུ་ཀྱ་ཐུབ་པས། ཚོས་ལུན་སྲུལ་
 ཚོགས་པ་སྟེ་སྟོད་གསུལ་ལ་སོགས་པ། ལའོར་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་
 རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷ་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར། དུས་ལུན་སྲུལ་ཚོགས་

པ་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པའི་དུས་སྲུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་ཁྱད་པར་ད་ལྟའི་དུས་སྲུ་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐོག་པ་བྱོན་ཚུལ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་
སྟོན་ལས། རྒྱ་ལ་མོས་པར་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི། །འཕོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བྱས་ནས། དོ་རྗེ་ཐོག་པའི་
ཉེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སྟོན་པ་མཚོག་
གི་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་བུ་པ་ཚེན་པོ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མི་སྤང་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ན། རི་
མ་ལ་ཡ་ཡི་རྩེ་མོར། སྟོན་པ་གསང་བའི་བདག་པོས། འཕོར་དམ་པའི་རིགས་ཅན་དུ་མ་
ལ་སོགས་ལ། སྐར་ལོག་མིན་སོགས་སྲུ་གསུངས་པའི་གསང་བའི་ཏུན་རྣམས་སྐར་ཡང་
བསྐྱས་ཉེ་གསུངས་པ། རྣལ་ལྡན་རྒྱལ་པོ་རོ་རོ་སོགས་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལས་བརྒྱད་
དེ་མི་ལུལ་དུ་དར་བར་མཛད་པ་དང་། སྐྱབ་སྤེ་རྣམས་མཁའ་འགོ་མ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ་ཚེས་
མཚོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་བཅུགས་པར་སྐྱས་པ་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས་
སྟོན་བྱངས་པ་དང་། རོགས་པ་ཚེན་པོའི་རྒྱུད་འབྲུམ་སྤྲུག་དུག་རྩ་རྩ་བཞི་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་དགའ་
རབ་དོ་རྗེ་སྟོན་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལས་དངོས་སྲུ་གསུན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་པས་མཚོན།
མདོ་སྐྱེ་སེམས་གསུམ་སོ་སོའི་བབས་ལུགས་དང་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་འཕགས་རོ་མཚར་
ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལྷ་རྒྱ་ཡོད་མོད། ད་རེས་ཀྱི་སྐབས་སྲུ་དེ་ཙམ་ལགས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་
བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལའང་། སྐྱིར་ལྡར་གཤེགས་པ་ལས། རི་
སྟོན་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། ཐོག་པའི་མཐའ་ལ་བྱུག་པ་མེད། རིས་གསུངས་པ་ལྟར།
གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྐོ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁབ་པ་ཞིག་གསུངས་པས་འདི་ཙམ་ཞེས་སྲུས་ཀྱང་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་མོད་དེ་ལས་ཀྱི་སྐབས་
སྲུ་སྐྱེ་འགྲུང་རང་སྐྱད་ཐུན་མིན་སྐྱི་མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། ལྡན་ལེ་བདག་པོ་གཞན་
ཡང་གང་། རོན་དམ་རེས་པའི་ཐོག་པ་ནི། གསུམ་དུ་རེས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུན་འབྱུང་
འདྲེན་དང་དཀའ་བྱུང་རིག །དབང་བསྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར།

དེ་རེ་རེ་ལའང་དབང་དེའི་བྱུང་པར་གྱིས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་
དགུའི་རྣམ་བཞག་མདོ་ཙམ་ལུ་བ་ལ། སྤྱིར་ཡུ་ན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་ཁྱོགས་སམ་བཞེན་པ་ལ་
འཇུག་སྟེ། རང་ལམ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་རུས་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཐེག་
པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ། ཐབས་གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱབས་པས་འབྲས་
བུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འཕགས་མ་རུས་པ་དང་རུས་པའི་བྱུང་པར་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གར་ལས། གྱེ་རྟོགས་ང་བའི་དོ་རྗེ་འཛིན། །
ང་ཡི་ཐེག་པ་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །བཤད་ལུགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས། །འཁོར་བ་དང་ནི་
ལྷ་རལ་འདས། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་ལ། སོར་བཞག་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དེས་ཚིག་
དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་རོ་བོ་ནི། ལྷ་མིའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་འགོད་པའི་ཐབས་གང་
ཞིག་འཁོར་བ་ལས་འཕགས་མི་རུས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ཚིག་ནི། ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་
སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཙམ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་འགོད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་དུག་ལས། འཇུག་པའི་སྐྱོ་ནི། བན་སོང་གསུམ་མམ་ས་འོག་
མ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་མ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་དང་། ས་འོག་མའི་རང་སའི་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོན་ནས་འཇུག་
ལྷ་བ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡོད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་ཡིད་
ཚེས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ། རྒྱལ་བྱིམས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་སྦྱོན་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དོ་སྦྱོང་བའི་རྒྱལ་བྱིམས་ཏེ་དུས་དང་གཏན་བྱིམས་ཅི་རིགས་པ།
སྦྱོམ་པ་ནི། སྤྱི་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་རུས་ཀྱི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་
བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞིའི་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

སྐྱོད་པ་ནི། མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལྷོག་སྤྱོད་མེད་པ་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བཅུ་དང་བསྐྱེན་གནས་
 བསྐྱེད་བཤུ་བཤུམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ལ་སྐྱོད་པ་ལོ། །འབྲས་བུ་ནི། དགོ་བའི་ལས་སྤོང་བས་
 ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྱིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྟ་དུག་སྟེ། མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དང་། ལྷན་པར་
 བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་སྤོང་བས་ཆེ་ཆུང་གིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་གནས་ལྡན་པ་ཉེ། ལྷ་འབྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། དགོ་བཅུ་སྤྱད་ཅིང་མི་དགོ་སྤོང་བྱེད་པ། །
 འདོད་ཁམས་ལྟ་དང་མི་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ། ཚད་མེད་བཞི་སྤོང་མི་གཡོ་སྤོང་བྱེད་པ། ཚངས་
 གནས་ལ་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ལྟ་མའི་ཐེག་པ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་
 པ་ཞེས་གཉིས་སྤྱད་བྱེད་པའང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མན་རག་ལྟ་བུའི་སྤོང་བར་བཞི་
 གསུངས་ཉེ། དེ་ལ་སྤུལ་བ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཉེ་
 གྱུན་དུ་ཚོངས་པ་ལོ། །རྒྱུང་འཕེལ་ནི། ཚོས་སྤྱི་ཡོད་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། ཚོག་ཅིག་ལ་བཅོམ་
 ལྷུག་དང་མཐུ་སྤོང་བས་སྤྱོད་པ་སྟེ། འཛིན་རྟེན་པའི་གསང་ཚོག་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །ལྷན་ལྷུག་
 པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ། ཚོག་ཅིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སྤོང་བུར་དུ་སྤྱོད་པས་མཐའ་ཚད་པར་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་པས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 གྱུན་དུ་བརྟེན་པས་བདག་རྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལ་འབྲས་
 བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་
 བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་མ་རིག་པའི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱོད་པ་རྣམས་གོ་སྤྱོད་ལ། ལྱི་མ་
 ལས། རྒྱ་མེད་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ནི་རང་བཞིན་རྒྱུར་ལྟ་བུ་སྤོང་བས་ཚད་དོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལོ། །རྒྱ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་དབང་ལྷུག་རྒྱུར་ལྟ་བུ་སྤོང་
 མཉེས་པའི་སྤྱད་དུ་སྤོང་བས་མང་བོའི་སྤོང་སྤོང་སོགས་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་
 བུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ལོ། །རྒྱ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བུ་བྱེད་
 བོ་རྒྱུར་ལྟ་བུ་སྟེ། བདག་བྱེད་པ་ལོ་རྟེན་གཅིག་རང་དབང་བས་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོས་

རྣམས་ངོ་བོ་མི་རྟག་ཅིང་མཐར་རྒྱུན་ཚད་པར་འདོད་པའོ། །

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ནི། སྤྱིར་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་
སྲུབ་བྱེད་ཞིང་ལྟ་བུ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་སྤྱག་རྒྱ་བཞི་ལས་ལེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ལ་སློབ་པས་འབྲས་བུ་སྲིད་ཅི་ལས་བཀའ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་སྲ་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཐེག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །
མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་དང་། །འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྲུའ་ལས།
རྒྱུ་ལ་གསུམ་དང་འབྲས་ལ་གཉིས། །གཉིས་པོ་ལས་སྤེལ་ཏུ་འགྲུའ། །འདི་དག་དབང་
པོའི་རིམ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

དང་པོ་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་ཐེག་པའམ་ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ།
ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའོ། །

དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཁོར་བ་ནས་རང་གཅིག་སུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སློབ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ཚིག་ནི། འུ་བ་ཀམ་ཞེས་པའི་
སྐྱ་ཉན་པ་དང་ཐོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཉན་ཐོས་སམ། ཡུལ་གཅིག་ལས་ཐོས་
ཤིང་ཡུལ་གཅིག་ལ་སློབས་པའི་ཕྱིར་ཐོས་སློབས་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ལས། འཇུག་སློ་
ནི། འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་ཡིད་སློབ་ནས། རང་
ཉིད་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པས། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་
སྤང་གི་སློབས་འཇུག་ ལྟ་བུ་ནི། གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་རགས་སྤང་འདི་གཉེན་པོ་དང་སློབ་
གཞིག་ཅིང་གཞོན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུས་གསུམ་ཚས་གཞིག་
ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རགས་པ་འདི་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་
མེད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར། གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོ་
རགས་སྤང་ཙམ་གཞི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་འདི་ལ་གཉེན་པོ་དང་སློབ་གཞོན་དུ་མེད་པ་དང་། འཛིན་

སེམས་སྐད་ཅིག་མ་དུས་ཀྱི་ཚད་བྲལ་བས་གཟུང་འཛིན་ལྷ་བདོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཉོགས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་བྱེ་མདོ་གཉིས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོར་ཐར་
 རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་རམ། བྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སློབ་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་དུ། མཚོག་དགོ་སློབ་གི་སློམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཟེ་ཚེན་མ་དུ་བརྗོད་སྲིད་
 མཛད་པའི་ཐོག་དགའི་རྣམ་བཞག་ལས། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་རུང་གི། སློམ་པ་ལེགས་
 བསྐྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །བསྟེན་གནས་དགོ་བསྟེན་པ་མ་དང་། །དགོ་ཚུལ་པ་མ་དགོ་སློབ་མ།
 །དགོ་སློབ་པ་མ་སོ་ཐར་བརྒྱད། སློམ་པ་གསོད་རྒྱ་རྒྱུན་སྟེ། །འདོད་ལོག་རྩ་བའི་སྤྱིའི་
 སྤང་བྱ། །ཚང་དང་མལ་ཆེ་མཐོ་གར་སྤང་། །སྤྱོད་འཁྲུག་བསྟེན་གནས་ཁྲིམས། །རྩ་སྤྱོད་
 ཚང་བསྟེན་དགོ་བསྟེན་སློམ། །བསྟེན་གནས་སློམ་སྤང་གར་སྤང་དབྱེ། །གསེར་དཔུང་སྤངས་
 པ་དགོ་ཚུལ་བསྐྱུང་། །དེ་སྤྱོད་གཅིག་འགོ་རྒྱུར་རྒྱལ་བ། །སྤྱིས་རྟེན་ལུག་སྤྱོད་བྱས་པ། །
 །ཉེས་འཚབ་རྩ་དུག་གསེར་བཟུང་དང་། །འདོད་སྤྱོད་འདྲེགས་དང་ས་ཚོ་བ། །རྩ་སྤྱོད་སོགས་
 །གཙོད་བྱིན་ལེན་མེད། །གསོག་འཛོག་བྱས་ཟེ་རྗེས་མཐུན་དུག དགོ་སློབ་ཁྲིམས་ཡིན་པ་མ་
 པ་བཞི། །ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་སྤང་ལྷུང་གངས། །སྤྱི་རྩ་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་སྤྱོད་དགའ། །སོར་
 བཤགས་བཞི་དང་ཉེས་བྱས་པ། །བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དགོ་སློབ་ཁྲིམས། །ཞེས་སོ། །བསྟོམ་
 པ་ནི། །གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་
 །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱི་སློབ་ཚུལ་བཞིན་ཐོས། །ཐོས་དོན་བསམ། །བསམ་དོན་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེ་
 །ཡང་དང་པོར་འདོད་ཚགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱོད་པ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་
 །ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་རྗེས། །ལྷག་མཐོང་ནི། །བདེན་བཞི་རི་རི་ལའང་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས།
 །མི་རྟག་སྤྱོད་བསྐྱུང་། །སྤྱོད་པ། །བདག་མེད་དེ་སྤྱོད་བདེན་ཀྱི་བཞི་དང་། །རྒྱ། །ཀུན་འབྱུང་།
 །རབ་སྟེ། །རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུན་འབྱུང་གི་བཞི་དང་། །འགོག་པ་ཞི་བ། །བྱ་ལོམ་པ། །ངེས་འབྱུང་སྟེ་
 །འགོག་པའི་བཞི་དང་། །ལམ། །རིགས་པ། །སྤྱོད་པ། །ངེས་འབྱུན་ཏེ་ལམ་ཀྱི་བཞི་བཅས་

བདེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་པོ་བསྐྱོམ་སྟེ་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐོལ། །
གཞི་དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་བསྐྱོམས་པས་སྤང་
བར་བྱ་བ་རྣམས། སྤང་ཚུལ་ཤེས་བཟོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་པོས་རིམ་པར་སྤོང་བར་བྱེད་
དོ། །སྤོང་བཞི། སྤམ་ལས། བསོད་སྟོམས་སྟན་གཅིག་ཕྱིས་མི་ལེན། །ཕྱགས་དར་ཁྲོད་འཕྱིང་
ཚོས་གོས་གསུམ། །དགོན་པ་བླ་གབ་མེད་པ་དང་། །ཤིང་དུང་དུར་ཁྲོད་ཙོག་སུ་ལ། །གཞི་
ཇི་བཞིན་ཏེ་སྤངས་ཡོན་སྤོང། །ཅེས་པ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་ནས་
རང་དོན་གཙོ་བོར་སྤོང་བའོ། །འབྲས་སུ་ཞི། རྒྱལ་དུ་ལྷགས་པ་དང་། །ལན་གཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་སུ་གསུམ་དང་། །མཐར་ཐུག་ཟད་
པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱ་བཙམ་
པ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །འབྲས་སུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་ལྷགས་གནས་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བས་
བརྒྱད་དེ་དབྱེ་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེས་སུ་ཟུང་བཞི་དང་། །དབྱེ་ཚོས་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཟག་ཡ་
བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱས་པ་ལས། །བདེན་བཞིའི་དོན་རྟོགས་རབ་ཏུ་
སྤོང་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཚས་སྤངས་རབ་ཞི་བ། །རྒྱལ་ལྷགས་ལ་སོགས་རིམ་པས་
སྤངས་ནས་ཞི། །ཉོན་མོངས་དབྱ་རྣམས་ཞི་བའི་ས་ཏུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ། དོ་བོ་ཞི། སྤོང་དཔོན་མ་བརྟེན་པར་སྤིང་བ་ཐ་མའི་
ཚེ་བྱང་ཚུབ་མའོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བདག་མེད་ཕྱིད་དང་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པའོ། །དེས་ཚིག་ནི་པ་ཏེ་ཀ་བརྒྱའི་སྐྱེ་ལས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་རང་གིས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། །སོ་སོ་འམ་རང་གཅིག་སུ་བྱང་ཚུབ་རྒྱུ་བ་པས་ན་རང་རྒྱལ་
ལོ། །དབྱེ་བ་ལས། །འཇུག་སྐོ་ཞི། །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇུག་སྟེ། །དེ་ཡང་
སྤྱི་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །ས་པོན་ནས་འབྲས་སུའི་བར་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་དང་། །འབྲུང་སྤྱི་
དུས་ཀྱི་འཇུང་བ་བཅས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་གོ། །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། །མ་རིག་པ་

ནས་ཀྱི་འཕྲུལ་བུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་རིག་སྲིད་པ། ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། འདྲུ་བྱེད་དང་། སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་དང་། རྣམ་ཤེས་སོགས་ལྷག་མ་བདུན་ནི་
 ལྷག་བསྐྱེད་ལོ། །དེ་ལྟར། ལས་ཉོན་ལྷ་པོ་རྒྱ་དང་། ལྷི་མ་བདུན་འབྲས་བུ་སྟེ་འཁོར་བ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཁོར་ན། ལྷིའི་རྟེན་འབྲེལ་
 མང་ཉུང་གི་རྒྱུ་ལ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུས་མེད་རྣམས་ལ་བག་ཚགས་དང་། ལུས་
 ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་འཁོར་པོ། དེའི་སློབ་ནས་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
 དབང་རྣོན་བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ཐེག་དམན་རང་ལམ་གྱི་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་དང་།
 དབང་འབྲིང་ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་བ་བཟོད་འབྲིང་མན་ཚོད་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཚོ་བརྒྱར་བསགས་པ་དང་།
 དབང་བརྒྱལ་ཚོགས་སྦྱོང་རྒྱུད་བ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་མན་ཚོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚོགས་མི་ཚོ་བརྒྱུགས་ལྷ་བསགས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གསུམ་གསུམ་རྟེན་དེ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་ཤེས་ནས། མཁས་བྱའི་གནས་དྲུག་ལ་བརྩོན་པས་དབང་
 པོ་ཡོངས་སུ་སློབ་པར་བྱས་ཏེ་འཆི་ཁར་སློབ་ལམ་བཏབ་པའི་དབང་གིས། སངས་རྒྱས་དང་
 ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱེས་ནས། རྟེན་དེར་མཁན་སློབ་མེད་པར་རང་
 བྱུང་གི་དགོ་སློང་དུ་གྱུར་ཏེ། དུར་བྱོད་དུ་བོར་བའི་རུས་པ་སོགས་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་
 བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་སློབ་ནས་འཇུག་
 ལྷ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་སྲིད་
 གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས། བདག་མེད་སྲིད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། །རྒྱལ་
 བྱིམས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བུའི་འདུལ་བྱིམས་སོ། །སློམ་པ་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་བཀག་པའི་
 ལུགས་ལྷོག་སྟོང་བ་བཅུ་གཉིས་བྱིམས་ཚགས་སུ་སློམ་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱོང་པ་ནི། རང་དོན་
 གཙོ་བོར་སྦྱོང་ཅིང་། གཞན་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ན་རག་གིས་མི་གསུང་བར་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་

གྱི་བརྒྱུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་ཞི་བའི་རྩ་ལྷ་བུ་གཅིག་ལྟར་བཞུགས་པ་དང་། ཞེ་
ཙོ་ལྷ་བུ་བྱུས་འཚོ་བ་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཏེ། དེ་གསུམ་པོས་རིམ་པར། ལམ་
ལྷ་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ནས་ཡིད་བཞིན་བདེ་བ་མཚོགས་
གིས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དགྲ་བཙོན་མངོན་དུ་མཛད་དེ། ལྷ་མ་ལས། ལྷི་བད་རྟེན་
འབྲེལ་སྐྱུ་མ་མིག་ཡོར་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་། །དངོས་པོའི་གཟུགས་ལ་ཐོགས་མེད་རབ་ཏུ་འཇུག།
དགོ་བཤེས་མི་སྤོབ་རང་གི་རིགས་པས་རྟོགས། །བྱང་ཆུབ་སང་བཤོད་ཡིད་བཞིན་བདེ་བ་
མཚོགས། །ཅུས་སོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་
རྣམ་མར་རྟོགས་ལུས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེ་བས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ལུས་པས་དམན་
པ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ཐུགས་རྗེས་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ཤིང་། །ཤེས་རབ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བྱུང། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་
དེ། །ཤེས་རབ་དཔའི་ལ་བསྐྱོག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་སྤྱིན་སྤྱད་པ་ལས། ཐབས་མེད་ཤེས་
རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་སྤྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དོ་བོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
པའོ། །དེས་ཚོགས་ནི། བོ་རྟེན་ས་ཏུ་འི་སྐྱེ་ལས། སེམས་སྤོབས་ཆེན་པོས་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱུ་བ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་དཔའ་མི་ལུས་པའི་སྤྱིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་
བ་ལས། འཇུག་པའི་སྤོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་སྤོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེ་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་
ལྟར་ན་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྤྱང་བ་འདི་སྤྱང་ཡང་བདེན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུར་ཤེས་པའི་
སྤོས་སྤྱང་ཅམ་འདི་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པར་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱིས་ཐེན་པར་བྱས་
ཏེ་དགོ་མི་དགའི་འཇུག་ལྷོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག། དོན་དམ་པར་
གཤེས་ལུགས་སྤོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གང་ལ་འང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་

འཇུག་མཉམ་པ་ཚེན་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ལྷ་བ་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་དང་། དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི། སེམས་
 ཙམ་ལས། གུན་གཞི་ལ་ཐོག་མེད་ནས་བག་ཚགས་སྣ་ཚོགས་བཞག་པ་ཉིད་སྤྱི་རོལ་དུ་དོན་
 གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་
 ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནམ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བདེན་པ་བཀག་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་རང་གཟུལ་དུ་གནས་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། འདི་
 ལ་འང་རྣམ་བདེན་པས་སྤྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ནང་སེམས་ཀྱི་བག་ཚགས་འབྱུལ་པའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཡུལ་དང་དོན་དུ་སྣང་བ་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་
 དུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་རྟུན་པས། སྤྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་སྣང་སེམས་ལ་སྣང་ཡང་།
 རྣམ་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྟུན་པ་སྤོང་ལམ་དང་འདྲ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡང་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལ། རང་
 རྒྱུད་པས། སྤྱི་ནང་འཁོར་འདས་ཀྱི་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཀུན་རྫོབ་
 དུ་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པའི་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བདེན་ལ། དེའི་རོར་དོན་
 བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གང་གི་འང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འདོད།
 ཐལ་འགྱུར་པས། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པས་
 ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་འདོད་དེ། འཇུག་པ་ལས། བདེན་
 པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་མ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབྱེ་ན་སྣང་བའི་ཆ་ཀུན་རྫོབ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ཆ་དོན་དམ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་དུ་བཞག་གྲུང་། དོན་དམ་
 པར་དེ་གཉིས་ཀའང་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་འང་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པར་ཚེན་པོའི་གྲོང་དུ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོས་བཏགས་

དཔེ་ཁས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་བ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚེ་མོར་གྱུར་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་ནི། སྒྲོམ་སྤྱད་དོན་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་
 པ་ལའང། དབུ་མའི་ལུགས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཉེན་དུ་སོ་ཐར་དགོས་པ་མ་དེས་ཀྱང། བྱང་
 སར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ རྟེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོང། སེར་
 རྒྱུའི་དབང་གིས་ཚེས་ནོར་མི་སྟེར་བ། བྲོ་བས་བཤགས་ཀྱང་སྲར་འཚོག་པ། ཐེག་ཚེན་སྦྱོང་
 ཞིང་དམ་ཚོས་འདྲ་སྒྲུང་སྟོན་པ་སྟེ་སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་ཚུ་ལྟར་བཞི་དང། དབུ་མ་ལུགས་
 ལ་དེ་དགོན་མཚོག་གི་དགོར་འཕྲོག་པ། དམ་པའི་ཚོས་སྦྱོང་བ། རབ་བྱུང་ལ་ཚད་ལ་གཙོད་
 པ་དེ་མཚམས་མེད་གང་རུང་བྱེད་པ། ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་
 ཉེ་བ་ལྟ་དང། སྒྲམ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གྲོང་སྦྱོངས་གྲོང་ཁྱེད་སོགས་འཛོམས་པ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྟོན་
 པོ་ལ་ཉེ་བ་ལ། སྒྲོམ་སྤྱངས་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ། ཐེག་ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་དམན་ལ་
 འགོད་པ། སོ་ཐར་སྦྱོང་དུ་བཅུག་པ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འཛིན་
 པ་དེ་ ཐུག་དོག་གིས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོན། རྟེན་བཀུར་གྱི་ཚེད་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་
 པ་དེ་ དགོ་སྦྱོང་གི་རྣམ་དབང་པོ་ཆེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ། སྦྱོང་བའི་ལོངས་སྦྱོང་ཁ་བཏོན་པར་བྱིན་
 བས་ཞི་གནས་འདོར་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་ཕལ་བ་ལ་ཉེ་བ་བརྒྱད་དང། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོན་འཇུག་
 གི་སེམས་གཉིས་འདོར་བ་སྟེ་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཚུ་ལྟར་ཉི་ཤུ་དང། གཉིས་ཀའི་ཚར་གཏོགས་
 ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །
 དགོ་བཚེས་སྤྱད་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕར་བྱིན་དུག་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཚོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོང་པའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་བསྐྱེད་དོས་བཞི་
 སོགས་བསམ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོང་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཀའང་བསྐྱང་
 ཚུལ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པས་དཀར་ནག་ཚོས་བཞིར་སྤྱང་དོར་བྱེད་པ་སོགས་རང་

རང་གི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེས་ལྷུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
 བསྐྱོམ་པ་ནི། ལྷིང་སྐྱོབ་ལམ་བཞིན་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བསྐྱོམ་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཚུང་ལུང་དུ་བཞུགས་པ་བཞི་དང་། འབྲིང་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་
 བ་བཞི། ཚེན་པོར་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། ལྷིང་ལམ་དྲོད་ཅི་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྷ། བཟོད་
 མཚོགས་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྷ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན། ལྷོམ་ལམ་དུ་འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱོམ་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ། ཐོག་མ་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ཚུལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོའི་ཚུལ་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ལ། རིགས་
 ཅན་དེས་བྱང་ཚུབ་མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ལྷང་ཡུལ་མ་འགགས་ལ་འཛིན་ཏོག་ཞི་
 བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི། ལྷིང་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་བལྟ་བ་དང་། བྱང་འཛིན་པའི་སེམས་གཟུང་འཛིན་ལྷ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་སྐྱོང་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། མཐའ་བྲལ་དུ་
 མ་ཚེན་པོའི་དོན་བསལ་བཞག་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཚེན་པོར་དེར་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 གཏན་དང་བྲལ་བར་མཉམ་པར་འཛིན་པ་སྟེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོན་ས་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ། །སྐྱོད་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་གྱི་སྐྱོན་ས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷིང་པའི་རང་བཞིན་ནི་པ་ལོལ་དུ་ལྷིན་པ་དུག་གམ་བཅུ་སྟེ། དེ་ལ་
 རྣམ་པའི་དཔྱེ་བའང་ཐེག་དགུ་ལས། ཟང་ཟིང་མི་འཛིགས་ཚོས་བྱམས་སྦྱིན། ཚོས་སྤྱད་དོན་
 བྱེད་ཉེས་སྐྱོད་ཁྲིམས། །དང་ལེན་ངེས་སེམས་གཞོན་པ་བཟོད། །ཤོ་ཚ་སྐྱོར་ཚོགས་བརྩོན་འགྲུས་
 བརྩམས་ཏེ། །བྱིས་པ་ཉེར་སྐྱོད་ཞི་ལྷག་བསྐྱོམ། །ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱོད། །
 དེ་ཚེར་ཐབས་སྟོབས་སྐྱོན་ལམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བཞི་བཞིར་ལྷིན་བཅུར་འདོད། །ཅེས་སོ། །
 འབྲས་བུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་པ། །མི་སྐྱོབ་ལམ་ལྷ་སའི་

རིམ་པ། །རབ་དགའ་འདྲི་མེད་འོད་བྱེད་དང། །འོད་འཕྲོ་སྤྱང་དགའ་མངོན་དུ་གྱུར། །རིང་སོང་
མི་གཡོ་ལེགས་སྒོ་གོས། །ཚོས་སྒྲིབ་ཀུན་འོད་ས་བཅུ་གཅིག་ །ཅེས་པའི་ལམ་ལུ་ས་བཅུ་
རིམ་གྱིས་བགོད་ནས། མི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་ས་ལ་རང་དོན་དུ་ཚོས་
གྱི་སྤྱར་གོལ་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འཁོར་
བ་མ་སྒོངས་གྱི་བར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་མ་རོལ་
ཕྱིན་རྫོགས་པའི། །ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་འགོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །སངས་རྒྱས་སའ་འགོད་
གོ་འཕང་འཕོབ་པའི་ལམ། །བདེན་པ་གཉིས་གྱིས་རབ་ཏུ་འཕོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
དེས་ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་ལུས་གྲུབ་ནས། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་ནི། རྒྱལ་མ་དུ་བྱེད་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་
པ་དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚན་ལུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གལ་པོ་ལས།
མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་རུ་ཤེས། །འབྲས་བུ་སྟགས་
གྱི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་
པའི། །སྟོགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལམ་དུ་
བྱེད་ལུས་མི་ལུས་དང། ཐབས་ལ་མ་སྐོངས་པ་དང། ཐབས་མང་བ་དང། ཐབས་སྤྲོ་བ་དང།
དབང་པོ་རྣམ་པའི་འོ་སྐལ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་བྱུང་པར་དུ་མས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས་ཏེ། རང་ཤར་ལས། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། བྱི་པ་ཐུབ་པ་
རྒྱུད་དང་ནི། །ནང་པ་ཐབས་གྱི་རྒྱུད་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱི་ཐུབ་པ་རྒྱུད་གྱི་
ཐེག་པ་དང། །ནང་པ་ཐབས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཐེག་པ་འོ། །འདི་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ལ་དབྱེ་སྟོ་
མང་ཡང། །རྟོ་སྟོལ་གཡུང་གཉིས་ནི། །ལྷ་སྒྱུད་ཉིད་འཛིན་གསུམ་དབྱེད་མེད་དུ་འདོད་པ་
སྟགས་ནང་པ། མི་འདོད་པ་བྱི་པ། འདི་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ལམ་དུ་བྱེད་ལུས་
མི་ལུས་གྱིས་འབྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

དང་པོ་ཕྱི་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་ཀའི་
རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལོ། །

དང་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། རོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་
དག་པར་རྟོགས་པ་སམ། ཀུན་རྫོང་ཏུ་དངོས་ལྷུང་གཞན་ལ་རེ་ཞིང་རྩོལ་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་
པ་ལོ། །དེས་ཚིག་ནི། ཀྱི་ཡའི་རྒྱ་ལས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བོ། །
དབྱེ་བ་ལས། འཇུག་སྐོལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་སྐོལ་ཁྱུ་དང་ཅོད་པའི་བྱི་དབང་འཁོར་
དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བས་སྐོབ་མ་སྐོབ་ཏུ་བྱས་རྗེས། བྱ་བའི་འཇུག་སྐོལ་གསུམ་བྱེད་
པ་། གོས་གསུམ་བརྗེ་བ། དཀར་གསུམ་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་དང་གཙོ་བོ་རྒྱ་ལ་གནས་པ་སམ།
ལྷ་དང་དབྱིལ་འཁོར་དག་པ། རྗེས་དང་ཡོ་བྱད་དག་པ། ལྷགས་དང་ཉིང་འཛིན་དག་པ་སྟེ་
དག་པ་གསུམ་གྱི་སྐོབ་སམ་འཇུག་ ལྷ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་བདེན་པ། སེམས་
ཉིང་དག་པ་སྟོང་གསལ་གྱི་ཡི་ཤེས་ཡོད་མེད་སྣང་སྟོང་གི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་
རྫོང་དབྱུ་མ་མན་ཚད་ཀྱིས་མཐོང་བ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་དང་། ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོང་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིགས་གསུམ་ལྷའི་དབྱིལ་འཁོར་ཏུ་སྣང་བར་འདོད་དོ། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཁྲི་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། ༡ །ཤམ་བཟའ་ཞིང་འཆང་མི་འབྱུང་། ༢ །སྐྱོག་
པ་༧ལ་ཕྱག་པ་བཟའ་མི་བྱ། །ཞེས་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་།
བྱང་རྒྱུ་སེམས། ༣ །སྤྲུགས་དང་བྱུག་རྒྱ་མི་སྤང་ཞིང་། ༤ །དོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སྤང་མི་བྱ། ༥ །
ལྷ་དང་པ་ལྷ་མ་༥དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དུག་བཅས་བཅུ་གཅིག་དང་།
གཞན་ཡང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཡི་དམ་ཚིག་གསུམ་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་
ཚིག་བཅུ་གསུམ་སོགས་སོ། །སྐོལ་པ་ལ། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ཀྱི། མཚན་
བཅས་ནི། སྤྱིར་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཙམ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི། ཙམ་བོ་པ་ལ་བདག་བསྐྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་
པ་མེད་ཀྱང་། བྱང་བར་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡི་གེ་དང་། རྒྱ་དང་།

གསུགས་དང་། སྤྱུག་རྒྱ་དང་། མཚན་མའི་ལྷ་སྟེ་གྱི་ཡ་དོན་གྱི་ལྷ་དྲུག་གི་སྐོ་ནས་དམ་ཚིག་
པ་བསྐྱེད་པའི་མདུན་དུ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱོད་དངས་ཏེ་མཚོན་བསྟོན་དང་བསྐྱེས་པ་སོགས་བྱས་
ལ། དམ་ཡེ་རྗེ་ཤོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བལྟས་ནས་དངོས་གྲུབ་སྤང་བའོ། །མཚན་མེད་ནི། མཚན་
བཅས་གྱི་སྐྱེད་བ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དག་པ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་འཛོག་པས་
བདེན་གཉིས་ཤིང་འཛོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའོ། །སྟོན་པ་ནི། བྱ་བ་དྲུག་སྟེ། འཇུག་པའི་དུས་དང་།
ཟས་དང་། གོས་དང་གཙང་སྤྱོད་དང་། དམིགས་ཉེན་དང་། བསྐྱེས་བཅོམ་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱ་བ་
རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི། མི་ཚེ་བདུན་ན་རིགས་གསུམ་རྗོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གཉིས་མེད་མཉམ་པར་
མ་ཤེས་པས། རོན་དམ་དག་པ་ཚོས་ཉིད་ཅུམ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོན་ཀུན་རྗོ་བ་ལྟ། ཤེས་
སྐོམ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ས། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷུ་པ་ཡའི་ཐེག་པའི་རོ་བོ་ནི། ལྷ་སྐོམ་ཡོ་ག་དང་། སྟོན་པ་བྱ་བ་ལྷུང་སྟོན་
པས་དངོས་གྲུབ་སྤྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གྲུང་པའོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ལྷུ་པ་ཡའི་སྐྱ་ལས། ལྷིའི་
བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་ལྷིའི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱའོ། རྒྱུ་བ་ལས། དབང་གི་འཇུག་སྐོ་རྒྱུད་ཅོད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྗོ་རྗེ་བྱིལ་
བུའི་མིང་སྟེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྟོ། རྒྱུ་བའི་འཇུག་སྐོ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་། སྟོན་པ་རྣམས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་རིགས་བཞིར་བལྟ་ཞིང་བསྐྱོམ་
པ་སོགས་འབྲུང་པར་ཅུང་ཟད་ལས་ལྷ་སྐོམ་ཡོ་ག་དང་ཤས་ཚེར་མཐུན་འོ། །འབྲས་བུ་ནི། མི་
ཚེ་ལྷ་ན་རིགས་བཞི་རྗོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། རིགས་བཞི་ནི་ལས་ཀྱི་
རིགས་རིན་པོ་ཚེའི་རིགས་ལ་བསྐྱེས་པའོ། རེ་ལྷུང་ཡང་། རང་གར་ལས། ལྷུ་པ་ཡའི་འདི་
ལྷ་སྟེ། ལྷུ་བ་ཡོ་གར་བལྟ་བ་ལ། སྟོན་པ་གྱི་ཡར་སྟོན་པའོ། རེ་ལྷིའི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཅེས་
བྲགས་། ཞེས་དང་། གཡུ་ཐང་ལས། གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། སྟོན་པ་བྱ་བའི་རྗེས་

མཐུན་ཡང་། །ལྷ་བརྒྱལ་འབྱོར་རྗེས་མཐུན་ཕྱིར། །རིགས་དང་ལྷ་བས་བྱུང་བར་འཇགས། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོ་གའི་ཐེག་པའི་ངོ་བོ་ནི། རོན་དམ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་རྫོབ་རྫོབ་རྫོབ་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་བརྟགས་ཏེ་རྟོག་པ་བཟང་ངན་སྒྲུབ་དོར་གྱི་ཚོལ་བས་
འབྲས་བུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །དེས་ཚིག་ནི། ཡོ་གའི་སྐྱེ་ལས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་
བོར་བྱེད་པའམ་སྟོན་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་ཅེས་བྱ། དབྱེ་བ་ལས། འཇུག་སྟོའི་དབང་ནི།
རིག་པའི་དབང་ལྡེའི་སྟེང་དུ་རྗེ་རྟོག་པ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་དུག་བསྐྱུར། བྱ་བའི་འཇུག་
སྟོ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་པས་འཇུག་ ལྷ་བ་ནི། བདེན་པ་
གཉིས་ཏེ། རོན་དམ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་
པས། དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྫོབ་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་བོས་སྐྱབ་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བརྟགས་པ་འདི་མེད་པར་འདོད་དེ། ཏེ་རིམ་ལས། ཡོ་
ག་དོན་དམ་རྣམ་དག་པའི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ། རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ལྷ་རྒྱུ་
སྐྱབ་བ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོ་ལྷ་རྒྱུ་འབྱུལ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་བྲིམས་ནི། ཕེ་མོར་གསུངས་
པའི་རིགས་ལྷ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་རྣམས་དང་། ཡང་འབྲེད་འབྱུལ་སྟེར་གསུངས་
པ་རྣམས་ཏེ་ཞིབ་པར་ཐེག་དགུ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་རིགས་ལྷ་སྐྱེའི་དམ་ཚིག་ །བྱང་ཚུབ་སེམས་
མཚོག་དང་པོར་བསྐྱེད། །དེ་རྗེས་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ། །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་མཛད་དམ་
ཚིག་གསུམ། །སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བྲིམས་སྐྱབས་འགོ་བའོ། །མི་བསྐྱོད་དོར་དྲིལ་ཕྱག་རྒྱ་
དང་། །སྟོན་དཔོན་བཟུང་བཞི་རིམ་ཚེན་ལ། །འོར་ཚོས་མི་འཛིགས་བྱམས་སྐྱིན་བཞི། །
པདྨར་ཐེག་པ་ཀུན་འཛིན་གཙུག་ །ལས་རིགས་ཀུན་མཛིན་མཚོན་བརྩོན་གཉིས། །གཞན་
དུ་བྱ་རྒྱུད་དམ་ཚིག་སྟེང་། །ལུང་གཙུག་ཚུལ་མི་བཏུང་ཞིང་། །ཉམས་དང་ཁ་མི་བསྐྱེ་བ་དང་། །
ཡི་དམ་ལྷ་དང་སྟོན་དཔོན་མཚོན། །རང་སེམས་མ་ཁྲེལ་སོགས་ཀྱང་བཤད། །ཅེས་སོ། །

སྐྱོམ་པ་ནི། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གཉིས་ཀྱི། མཚན་བཅས། སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། ཟླ་
གདན་དང་། གསུང་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཐུགས་ཐུག་མཚན་དང་། སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་
མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་མངོན་བྱང་ལྟ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དབང་བསྐྱུར་བ་དང་།
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། མཚོད་པའི་ཚོ་འབྲུལ་ཉེ་ཚོ་འབྲུལ་བཞིའི་སྐྱོ་ནས་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་
རྣལ་འབྱོར། སྐྱེ་ཐུག་ཚེན། གསུང་ཚོས་རྒྱ། ཐུགས་དམ་རྒྱ། ཐིམ་ལས་ལས་རྒྱ་སྟེ་ཐུག་
རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་རང་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱུན་
དངས་ནས་སྐྱུན་ནམ་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཟང་བར་མེད་པར་བལྟས་ཉེ་མཚོད་བསྟོད་བཟླས་
པ་བྱ་བ་ནི་ཡོ་ག་ཙམ་པོ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ཡོ་ག་ཁྱད་པར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་
པོའི་སྐྱོར་བ་བདག་ཉིད་ལྟའི་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་རྗེས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་མདུན་དུ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། ལས་རྒྱལ་མཚོག་དེ་གཉིས་ཀ་ལ། ཡེ་ཤེས་
པ་དགུག་བསྐྱེམ་གཉིས་མེད་དུ་བྱས་ནས་མཚོད་བསྟོད་བཟླས་པ་སོགས་བྱས་རྗེས་སྐྱུར་
གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །མཚན་མེད་ནི། རོན་དམ་མཚན་མ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ལྟར་སྐྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱུང་ཆ་གཉིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་
ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །སྐྱོད་པ་ནི། གཙུང་སྐྱེ་སོགས་ཕྱིའི་ཀུན་སྐྱོད་ཀྱི་གོགས་དང་ལྟན་
པའི་སྐྱོ་ནས་གཙོ་བོར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱོད་པའོ། །འབྲས་
བུ་མི་ཚོ་གསུམ་ན་སྐྱུག་པོ་བཞོད་པའི་ས་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སངས་
རྒྱས་པར་འདོད་དེ། ལམ་རིམ་ལས། ལུན་གྲུབ་མཉམ་པ་མ་མཐོང་བས། ཚོས་ཀུན་རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། བྱིན་རྒྱབས་རྗོ་རྗེ་དབྱིངས་སྐྱུལ་པ། །ལྱང་དོར་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་སའོ། །
ཞེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཡོ་ག་སྐྱུག་པོ་བཞོད་འདོད་པས། མི་ཚོ་གསུམ་ན་གྲོལ་བར་
འདོད་དོ། །ཅེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུག་སྐྱུང་རྣམས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལྟར་བལྟ་བའང་། ཚོས་ཉིད་
དག་པར་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་ཚོས་ཅན་ལྟར་སྐྱུང་བར་འདོད་ཀྱི། ཐུགས་ནང་པ་བཞིན་

དུ་རྟོགས་ཅུང་མ་རྟོགས་ཅུང་འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་
རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་སྦྱོང་བ་སྤང་དོར་མེད་
པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོང་བུས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་
མི་ཚོ་བདུན་སོགས་གསུངས་པའང་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ཀྱི། གཞན་དུ་བྱ་རྒྱུ་རང་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུད་ནས་མཐར་འབྲས་
ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་སོགས་གནད་ཀྱིས་མི་འགལ་ཞིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་སྦྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པོ་དེ་ལའང་དག་པ་མཐར་སྦྱིན་པ་འབྲས་བུ་སྦྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ལྷ་ཉིད་མཚན་མ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པའི་ཆོས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
ཀྱི་ཚུལ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མདོ་ལམ་ལས་ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་ཤིང་ལྷུང་བའི་ལམ་
ཡིན་ནོ། །དེས་དཀའ་ལུབ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྲུགས་སྦྱི་རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་
ཙམ་ཞུས་གྲུབ་ནས།

གཉིས་པ་ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། ལྷ་བ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
དང་། སློམ་པ་ལྷ་ཞལ་སྦྱོར་དུ་སློམ་པ། སྦྱོང་བ་གཙུང་དམེ་སྤང་དོར་ལས་འདས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་ཚོ་གཅིག་གིས་བྱང་རྒྱུབ་མངོན་དུ་བྱེད་བུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་སྦྱི་པ་ལས་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་སྣང་རྣོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོ་
འཇུག་དུ་རྟོགས་པ་མ་རྒྱ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་དབྱེར་སྡེ་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩ་
ལ་དུ་རྟོགས་པ་ཨ་ལུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སྦྱེ་འགག་མེད་པའི་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བར་རྟོགས་པ་ཨ་ཉི་གསུམ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། རང་པ་ལ་འཛིན་གསུམ་དུ་
འདོད་། །མ་རྒྱ་ཨ་ལུ་ཨ་ཉི་ལོ། །ཞེས་དང་། རྩལ་རྫོགས་ལས། བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ནི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྷ་བུའོ། །ལུང་ཨ་ལུ་ཡོ་ག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལྷ་བུའོ། །

རྫོགས་པ་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས།

དང་པོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་དོན་ཀྱི། ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་
ནས་ལྷག་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྫོགས་གོམས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་གོམ་བ་ཐོབ་པའི་
རང་བཞིན། དེས་ཚིག་ནི། མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་
ལ་སྦྱོར་འབྱོར་བས་ཡོ་ག་སྐྱི་བ་ལས་ཚེས་འཕགས་པའི་སྦྱིར་རོ། །དབྱེ་བ་ལས། འཇུག་སློང་དབང་
ནི། ཐུན་མོང་བ་བུམ་དབང་གི་སྟེང་དུ། ཐུན་མེད་མཚོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྟན་པས་
དབང་བཞིའི་དེས་པ་ཅན་ཏེ། རྒྱ་འབྲུལ་ལྟར་ན་བུམ་དབང་ལ་གཉིས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཡན་ལུས་
ཟབ་མོའི་དབང་ལུའོ། །བྱ་བའི་འཇུག་སློང་ནི། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཚེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
ཐབས་སྟེང་རྗེ་རྒྱུ་མ་དང་། ལྷག་རྒྱ་མ་རགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་སློབ་སུམ་འཇུག་
སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །ལྟ་བ་ནི། རིག་པ་སློབ་བྲལ་ལ་
སྤང་བ་སྐྱེ་གསུང་བུགས་ཡོན་སྟོན་ལས་ཏེ་དབྱིངས་ཡེ་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་དགོར་བ་དུན་དོ་
བོ་ཉིད་རྒྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྷག་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅུལ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་
གྱིས་བསྟུན་པའི་རྫོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་དུ་རང་སྤང་བ་ལྷག་
པ་ཀྱུན་རྫོབ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤང་སྟོང་སྟོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། གསེར་དང་
གསེར་གྱི་སེར་པོ་དང་། གཡུ་དང་གཡུའི་ཁ་དོག་བཞིན་དུ། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྦྱིར་བ། ཐ་སྤང་དུ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་ཀྱང་། དེར་འཛིན་གྱི་བསམ་བཞོན་གྱི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྦྱིར་དབྱེར་མེད་སྟོན་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་བེམས་ལ།
སྟེགས་སྦྱི་འགྲུང་བ་རྣམས། སྤང་ལ་སྟོན་པ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས། མཚེད་ལ་
ལུའོ། །བུམས་པ་བཏང་བ། བྱང་སེམས་སྤངས་པ། གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པ། གསང་བ་སྟོགས་
པ། སྤང་བོ་བརྟན་པ། རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བ། ཞིང་བཅུ་མི་སྟོལ་བ།
དོན་དམ་ལ་རྫོག་དབྱོད་ཀྱི་སྟོས་འཇུག་པ། དད་ལྡན་སུན་འབྱིན་པ། རྣམས་བབས་ཀྱི་

དམ་ཚུལ་མི་བསྟེན་པ། ཤེས་རབ་མ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་། མ་སྟོན་པའི་རིག་
མ་བསྟེན་པ། ཚོགས་ལའོར་གྱི་དུས་སུ་ཀྱལ་ཀའི་ཚོན་པ། མཚན་རབ་ལས་འདུད་ཅི་ལེན་
པ། སྟོན་ལྡན་ལ་གསང་སྟགས་མི་སྟོན་པ། དད་ལྡན་ལ་ཚོས་མི་སྟོན་པ། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་
ཞག་བདུན་བསྟན་པ། ར་རྒྱལ་གྱིས་སྟགས་པར་སྟོམ་པ། སྟོན་མིན་ལ་ཚོས་བཤད་པ་སྟེ་ཡན་
ལག་གི་ལྟུང་བ་བརྒྱད་བཅས་སྟངས་པ་དང་། སྟུང་བྱའི་དམ་ཚོགས་ལ་ལྟུང་ཅི་ལྟའི་རང་
བཞིན་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་བཞེད། སྐྱེ་འགྲུང་གི་རང་སྟངས་དུ། རྣམ་འབྱོར་ཚེན་
པའི་དམ་ཚོགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དེ། སྐྱེ་མ་དང་མཚེད་ལ་གྲུས་པ་སྟུ། སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བཙོན་པ་གསུང། སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་སྟངས་ཞེད་གསང་བ་བསྟངས་པ་བྱུགས་གྱི་
དམ་ཚོགས་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ། ཉན་ག་ན་མ་བྱིན་ལེན་རྩུབ་ཚོགས་བརྒྱད་སྟེ་སྟུང་བྱ་ལ། ཚལས་
སྟངས་གཉི་ཕྱག་ར་རྒྱལ་སྟགས་དོག་སྟེ་མི་སྟངས་བ་ལ། དྲི་ཚེན་དྲི་ཚུ་བྱང་སེམས་དཀའ་དམར་མམ་
ས་སྟེ་དང་དུ་སྟངས་བ་ལ། ལུང་པོ་འབྱུང་བ་ལྷལ་དབང་ཁ་དོག་རྣམས་ལྟར་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དོ་རྗེའི་རིགས་སོགས་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ་སྟུབ་པ་བསྟུབ་
བྱ་ལྟེ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚོགས་ཉེར་ལྟེ་པོ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་
སྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱུང་བར་གསང་བ་སྟུ་འབྱུལ་ལྟར་ན། སྐྱེ་མེད་མི་སྟངས་སྐྱེ་མ་
བཀྲུལ་དོ། །སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་བྱུམས། །གསང་
བའི་དོན་ཕྱིར་སྟུ་མི་བྱ། །ཞེས་རྩ་བའི་དམ་ཚོགས་ལྟ་དང་། དུག་ལྟེ་མི་སྟངས་བ་དང་། བདུད་
ཅི་ལྟེ་མི་འདོར་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚོགས་བཅུར་བཞེད་དོ། །བསྟོམ་པ་ལ། སྟུབ་སྟེ་གཙོ་
པོ་བྱས་པ། འཇམ་དཔལ་སྟུ། བརྟུ་གསུང། ཡང་དག་ཕྱགས་སོགས་སྟུབ་པ་ཚེན་པོ་བཀའ་
བརྒྱད་སྟེ་བྱེ་བྱག་སོ་སོའི་དགོས་ཚོས་བྱུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྟོན་བཤོན་རྣམས་གྱིས་མན་རག་
གིས་བཀའ་པའི་དོན་བཞིན་སྟུབ་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གཙོ་པོར་བྱས་ན་པ་མ་གཉིས་མེད་གྱི་
རྒྱུད་གསུམ་ལས། གསང་འདུས་སོགས་པ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་བསྟུང་དེམ་ཐབས་གྱི་ཚད་དང་།

རྫོགས་ཤིང་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་
 གུ་ལེན་པར་འདོད། བདེ་དགུས་སོགས་མ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ཤིང་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཤས་རྒྱུད་
 ཞིང་། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་ཤིང་པ་ཁམས་གསུམ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པས་བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད།
 རྒྱུ་འབྲུལ་དུ་བ་སོགས་གཉིས་མེད་དམ་མ་འིང་གི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འཇུག་
 ཅིང་། དེའང་རྫོགས་ཤིང་ཅུ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། རྒྱུད་པར་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་
 གུ་ལེན་པར་འདོད་དོ། །འདིར་གསང་བ་རྒྱུ་འབྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། མཚན་
 བཅས་དང་། མཚན་མེད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་ཤིང་
 བེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིང་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་
 པའི་སྐོ་ནས་ལྷ་རྟོག་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་ལེན། དེ་ལ་འང་མོས་བསྐྱོམ་དང་།
 དེས་རྫོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་རྣམ་པ་ཅམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལུབ་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ཤིང་གྱི་ཚོགས་ཡན་ལག་ཚང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྷ་བྲ། གཉིས་
 པ་ནི། བསྐྱེད་ཤིང་གྱི་ཡན་ལག་སྟོང་པ་ཚེན་པོ། ལྷིང་རྗེ་རྒྱུ་མ། ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ། ཕྱག་རྒྱ་
 རྒྱུམ་བཅས། ཚོམ་སུ་ཚོགས་རྒྱབ་སྟེ་ཟག་བཅས་ཚོགས་སྐྱོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྷ་དང་། མཐོང་
 ལམ་ལ་ལུས་པ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་པར་གྱིས་རྣམ་སྐྱིན་དང་ཚོ་དབང་གཉིས། རྒྱུམ་ལམ་
 ཕྱག་ཚེན། མཐར་ལམ་ལུན་གྲུབ་སྟེ་ཟག་མེད་ཤིག་འཛིན་བཞིའོ། །རྫོགས་ཤིང་ལ་སྟེང་སྐོ་
 འཇུ་འདུལ་གྱི་མན་ངག་དང་། འོག་སྐོ་ཁམས་གསུམ་པོལ་བའི་མན་ངག་གཉིས་ཡོད། གཉིས་
 པ་མཚན་མེད་ནི། ཚོས་ཉིང་དེ་བཞིན་ཉིང་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པའོ། །སྐྱོད་པ་ནི། ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་གདེང་གིས་ཟིན་པས་འཁོར་བའི་ཚོས་ཅི་ལ་འང་མ་ཚགས་པར་སྐྱོད་པའོ། །
 འབྲས་སུ་ནི། ཚོ་འདི་འམ་བར་དོར་སྐྱུ་ལྷ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་

སྟེ། རང་ཤར་ལས། འཇུག་པའི་སློབ་ཉིང་འཛིན་ནམ་པ་གསུམ། རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཅིར་
སྤང་ལྷ་རུ་རྟོགས། །བསྐྱེད་བའི་དམ་ཚིག་ཅུ་བ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས། །འབྲས་བུ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་འདུ་འབྲལ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་ལ། རོ་བོ་ནི། ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་
གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སློབ་ནས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་གོམས་གྱི་
སྦྱོར་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་ནི། ཨ་རུ་ཡོ་ག་སྟེ་ཤེས་རབ་རྗེས་
ཚགས་གྱི་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མྱིར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པོ། །དབྱེ་བ་ལ། འཇུག་སློབ་དབང་
ནི། ཨ་རུའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། མྱི་དབང་རྒྱུད་གྱི་ཚུ་བོ་བཅུ། བང་དབང་འབྲུང་བའི་ཚུ་བོ་བཅུ་
གཅིག་སྐྱབ་དབང་གྲགས་པའི་ཚུ་བོ་བཅུ་གསུམ། གསང་དབང་རྫོགས་པའི་ཚུ་བོ་གཉིས་
བཅས་མྱི་བང་སྐྱབ་གསང་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཚོགས་སུ་ཅུ་ཅུ་ཐུག་གོ། །བྱ་བའི་འཇུག་
སློབ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློབ་ནས་འཇུག་སྟེ། མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལྷ་བ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་སྐྱོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡུམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་མཁའ་གྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡེ་ཇི་བཞིན་པའི་
དགྲིལ་འཁོར་དང་། སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགག་པར་རང་སྤང་རིས་མེད་ཀུན་
ཁྱབ་ཏུ་ཤར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའམ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་བྱུང་འཇུག་ཏུ་གནས་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ཅུ་བ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅུ་བ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བལྟ་ཞིང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རོལ་པ་མ་འགགས་
པའི་ཅུལ་སྤང་ལྷ་སྐྱུར་འཆར་བར་འདོད་དོ། །ཚུལ་བྲིམས་ནི། དབྱེ་ན། གལ་མདོ་ངེས་པའི་
དམ་ཚིག་བཞི། ཐུན་མོང་གི་ཉེར་བརྒྱད། ལྷག་པའི་བཞི། བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་ཉེར་གསུམ།

རྒྱལ་པའི་ཉི་ཤུ། སྤྱོད་ལམ་རྒྱལ་གྱི་བཞི། བདུད་ལྷ་སྤང་བ། དག་བཞི་གཞོམ་པ། ལྷ་བའི་
 དམ་ཚིག་སྟེ་རྣམ་གྲངས་དགུར་སྤྱི་མདོའི་ལེའུ་རེ་དུག་པར་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེན་བསྐྱེད་
 མཚམས་མེད་པ་ཅིག་ཅུར་བའི་དམ་ཚིག་དང་། བསྐྱེད་མཚམས་ཅན་རིམ་གྱིས་པའི་དམ་
 ཚིག་གཉིས་སུ་འདུའོ། །བསྐྱེམ་པ་ནི་ཐབས་གོལ་གཉིས་ཀྱི། ཐབས་ལམ་སྟེང་སྐོ་འཁོར་
 ལོ་བཞིའམ་དུག་བསྐྱེམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། འོག་སྐོ་མཁའ་གསང་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་མས་
 འདུག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྦྲེས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་ལུས་ཐབས་
 ལུན་དང་། གཞན་ལུས་ལོ་ཉའི་ལམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གཞན་དུ་བསྐྱེན་
 པའི་ཐབས་ཀྱིས། ཐབས་བྱུང་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བཙུན་ཐབས་སུ་འདྲེན་པའི་ལྷུང་
 ལམ་མོ། །གོལ་ལམ་ལ། དོན་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ། སྤྱོས་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཉེང་ངེ་འཛིན་ནི་དོན་བཀོད་བ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པོ་རི་བཞིན་པའི་རང་ལ་སྐོ་མ་བྱེད་ཀྱི་
 སྐོ་མ་བཙུན་པར་འཛིག་པའོ། །གཉིས་པ། སྤྱོས་བཙུན་ལྷ་ཡི་ཉེང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོགས་ཀྱི་རོལ་
 པ་སྟེ། ལྷགས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་ས་ཉ་ལྷང་བ་ལྷང་། སྤྱོད་བཙུན་ལྷ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་ཅིག་ཅུར་དུ་བསྐྱེམ་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་
 སྤྱིར་ངེས་རྟོགས་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ལ་ཟག་བཙུན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས། ཟག་བཙུན་
 ཚོགས་ལམ་འདུན་པ་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར། སྤྱོད་ལམ་རིགས་ཚེན་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 གཉིས་དོ། ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་དབུགས་ཚེན་འབྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར། སྐོ་མ་ལམ་ལུང་ཚེན་
 ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་ལམ་རྩ་ལ་ཚེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་བཙུན་ལུང་། །
 སྤྱོད་པ་ནི། སྤྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཅིང་། བྱེ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་ན། དབྱིངས་ཡེ་
 གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་སྤུ། དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་
 བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པོའམ་མེད་དུང་གིས་བྱུང་བའི་བསྟེན་པ་ལྷ་སྤུ། འཁོར་
 འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པོ་འཆད་པ་རྒྱ་བོ་ལྷ་སྤུ་སྟེ་གསུམ་

མོ། །འབྲས་བུ་ནི། ཚོགས་ཚིག་གི་འབྲས་ཚོས་ཉེར་ལྷན་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དོ་བོ་སྐྱེ་བའི་
བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གར་ལས། ལུང་ཚེན་ཨ་ལུའི་ཐེག་
པ་ནི། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྩོམ་མེད་འདོད། །ཅེས་
དང་། །བང་མཛོད་འཕྲུལ་ལྷེ་ལས། ཨ་ལུ་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་ནི། །བར་མ་ཚོད་པའི་ཚོགས་ཚིག་གིས། །
སངས་རྒྱས་ས་ལ་ངེས་པར་འགོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ཐེག་པ་ནི། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་
ཉིད་འོད་གསལ་བ་སྐྱབ་གྲུབ་རང་གནས་ཚེན་པོར་གནས་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཅོས་
བསྐྱུར་སྐྱང་ལེན་དང་བྲལ་བར་ལམ་དུ་བྱེད་པས་རྩོམ་མེད་བཅས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོག་མ་ཀུན་ལས་
ལྷན་པར་དུ་འབྲས་སོ། །དེ་ལ་དོ་བོ་ནི། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་རང་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས། སྐྱང་སྐྱང་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །ངེས་ཚིག་ནི།
ཨ་ཏི་ཡོ་ག་སྟེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོམ་མེད་ཀྱི་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དོ། །དབྱེ་བ་ལས། དབང་གི་འཇུག་
སྟོན་ནི། རིག་པའི་རྩལ་དབང་ལ་སོགས་པས་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གསང་བ་སྦྱིང་ཐིག་ལྟར་
ན། སྐྱོས་བཅས། སྐྱོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད། རབ་ཏུ་སྐྱོས་མེད་དེ་རྣམ་པ་བཞིན་སྐྱོན་ས་
སོ། །ཁྱེད་པའི་འཇུག་སྟོན་ནི། ཅི་ཡང་འཇུག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱོན་ས་འཇུག་གོ། །ལྟ་བུ་ནི། སྐྱང་སྐྱང་
འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཚེན་པོའི་དོ་བོར་བྱ་རྩོམ་མེད་པར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དེ། དེ་ལའང་བསྐྱེད་
རྫོགས་གསུམ་གྱི་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པར་སྦྱོན་པའི་ཚོན་སེམས་སྐྱོང་
མན་ངག་གི་སྟེ་གསུམ་ལས། སེམས་སྟེ་པས་འདི་ལྟར་སྐྱང་ཞིང་མྱོང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཉིད་གཅིག་གི་དོལ་བ་ལས་མ་འདས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བཛོད་
བྲལ་དུ་འདོད། སྐྱོང་སྟེ་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རང་རམ་རྩལ་ལས་གར་བའི་ཚོས་

སོ་ཙོག་ཚོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་གྲོང་ལས་འགོ་ས་གཞན་མེད་པར་ཡེ་གོལ་རང་དག་
 ཏུ་འདོད། མན་རག་སྤེས་ལའོར་འདས་སྤང་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཡིན་ལུགས་གཞན་ཐོག་
 ཏུ་འབབས་པའི་ཐབས་གྱིས་སློབ་འདས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པས་
 སྤེས་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའོ། །ཚུལ་བྲིམས་ནི། བསྐྱུང་དུ་ཡོད་པ་སྐྱུ་
 གསུང་ལུགས་གྱི་དམ་ཚིག་རེ་རེ་ལའང་དགྲ་དགྲུང་དབྱེ་བས་ཉེར་བདུན་ཏེ། ལྷི་ལུས་གྱི་མི་
 དགེ་བ། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྦྱོང། རྒྱུག་གཅོད་སྦོང་བ་གསུམ། བར་མ་མ་དོ་རྗེའི་
 སྐྱུན་སྲིད་དང་རང་ལུས་ལ་སྦོང་བ། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྦོང་བ། ལུས་ལ་རྟེན་འཚོག་
 དང་དཀའ་ལུབ་གྱིས་བརྟན་ཤིང་གདུང་བ་སྦོང་བ་གསུམ། གསང་བ་དོ་རྗེའི་སྐྱུན་སྲིད་གི་
 ལུས་ལ་རྟེན་པར་གཟས་ཤིང་རྒྱན་ལ་སྦོང་བ། དོ་རྗེའི་མཚེན་ལུས་ལ་རྟེན་པ་དང་སྤྲུལ་མའི་
 ལུས་ལ་གཅོས་པ། སྤྲུལ་མའི་གི་བམ་མའའམོང་བ་དང་སྐྱུན་སྲིད་ལུས་རག་གི་སྦྱོང་བ་བག་མེད་
 སྦོང་བ་གསུམ་སྟེ་སྐྱུ་ཡི་དམ་ཚིག་དགྲ། ལྷི་རག་གི་ལས་རྒྱུན། སྤེས་ལ། ཚིག་རྒྱུ་སྦོང་བ་གསུམ།
 བར་ཚོས་གྱི་ཚིག་སྦྱོང་བ། དོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ། གནས་ལུགས་སྦོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
 གཤེ་སྐྱུར་འདེབས་པ་སྦོང་བ་གསུམ། གསང་བ་དོ་རྗེའི་སྐྱུན་སྲིད་གི་ཚིག་ སྤྲུལ་མའི་ལུགས་རྒྱ་
 དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཚིག་ སྤྲུལ་མའི་གསུང་རྣམས་ལ་བརྟན་ཤིང་གཅོག་པ་སྦོང་བ་གསུམ་སྟེ་
 གསུང་གི་དགྲ། ལྷི་ཡིད་གྱི་ལས་བརྒྱུ་ལེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་སྦོང་བ་གསུམ།
 བར་སྦོང་བ་ལོག་པ་བག་མེད། སྦོམ་པ་ལོག་པ་བྱིང་ཚོད་དང་ལོ་ལ་སྦྱིབ། ལྟ་བུ་ལོག་པ་རྟག་
 ཚད་མཐར་འཛིན་སྦོང་བ་གསུམ། གསང་བ་ཉིན་ཞག་གི་ཐུན་རེ་བཞེན་ལྟ་སྦོམ་སྦོང་གསུམ་
 ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ། སྤྲུལ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཚེན་ལུས་
 ལ་བརྟེ་གདུང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་གསུམ་སྦོང་བ་སྟེ་ལུགས་གྱི་དགྲ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་དགུའོ། །
 བསྐྱུང་དུ་མེད་པ་དག་གི་དམ་ཚིག་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས། ལུན་གྲུབ་གྱི་དམ་ཚིག་
 གཅིག་སྤུ་དང་ལུན་གྲུབ་གཉིས་ཏེ་དམ་ཚིག་སྦྱི་སྦོམ་ཚེན་པོ་བཞི་ལས་ཀམ་ཡང་མི་འདའ་

བར་བྱ་བའོ། །སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། འདི་ལྷ་རྣམས་མིན་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྲལ་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉན་ལ་ཐབ་ནས་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་རིག་སྒོད་ཚོས་སྣའི་རང་དུ་འཛོག་པ་སེམས་སྟེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ལས་ཤར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གྲོལ་རང་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་མོའི་གྲོད་ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཚོས་ཉིད་དམིགས་མེད་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་བའི་རང་དུ་འཛོག་པ་གྲོད་སྟེ། ཡེ་གྲོལ་སྣང་བྲུང་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་འཛོག་པ་མཐོང་བའི་གི་སྟེ་སྟེ། དེ་ལ་འང་སེམས་ཉིད་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ག་དག་ཏུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྣང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གྲོལ་སོར་བཞག་ཆེན་པོ་སྟེགས་ཚོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ལྷོན་གྲུབ་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་མཛོད་སྒྲོ་བྱེས་ནས། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལྷོན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་དུ་རང་ཞལ་ལྷ་བ་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཉིས་སོ། །སྦྱོད་པ་ནི། ཅིར་སྣང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བས་གང་ལ་འང་བྲུང་དོར་དང་ཆེད་འཛིན་མེད་པར་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་སྦྱོད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི། ལྷོན་རྫོགས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ས་ལ་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་སྣང་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྣང་རྒྱུན་ཞིང་ཁམས་སུ་གྲོལ། རང་ལུང་པོ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྣང་ལུས་འོད་གསལ་དུ་གྲོལ། གསང་བ་དབྱིངས་རིག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འབྲུལ་སྣང་རང་འགགས་སུ་སོང་བས། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་དོགས་པ་མེད། མར་ལོར་བ་ལ་མི་སྣེ་བའི་རེ་བ་དང་། སྣེས་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། གདེང་བཞི་ཚོད་དུ་ཕྱིན་ནས་ལོར་བ་མུང་འདས་སུ་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཀྱུན་གསལ་ལས། ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལྷོན་གྱིས་གྲུབ། །དེ་ལས་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཅིར་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་གདངས། །ཞེས་དང་། །སྒྲོམ་དུ་ཡོད་མེད་ཐ་སྟོན་རྣམ་པར་དག །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཅན་རང་རིག་དོན་རྟོགས་པས། །གཉིས་མེད་བདེ་

ཚེན་ངང་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད། །མ་བཙལ་བཞག་པས་ངང་ལས་མི་གཡོ་གསལ། །ཞེས་དང་།
 ཚོས་ཉིད་དོན་གྱི་སྡོད་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཚོས་ཅན་མཚན་མར་
 མི་ལྟ་བུ། །རྣལ་འབྱོར་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་གྱིས། །དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྡོད། །
 ཅེས་དང་། །འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་མཛོན་གྱུར་ཏེ། །ཚོད་ཉིད་སྤྱི་ནང་མེད་པར་གསལ། །རིག་པ་སྤྱི་
 བར་མེད་པར་བྱལ། །གཉིས་མེད་ཚོས་སྐྱོད་ལུས། །རང་གསལ་འཛིན་མེད་ངང་དུ་གནས། །
 ཞེས་དང་། །ཡང་འབྱེད་ལས། །རྫོགས་ཚེན་ཨ་ཏིའི་འབྲས་བུ་ནི། །གདོད་ནས་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་
 པོ་སྤྱ། །ཐོབ་མེད་འབྲས་བུ་རང་ལ་སྒྲིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་
 ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་མ་དུ་ཨ་ཏི་གསུམ་གྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་ཞུས་གྲུབ་
 པ་ལགས་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་པོ་འདྲ། །གནས་སྐབས་གདུལ་བུའི་སྒོ་རིམ་
 དང་བསྟུན་ནས་ལམ་ལ་བཀྲི་བའི་ཚུལ་ཙམ་ལས། །ཚོས་ཐ་དད་པ་རིམ་པ་དགུ་འཛིན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་པ་སྤྱིའི་རིམ་ཚེན་སྤང་བ་ལས། །དང་པོ་མཛོན་པ་མཐོ་བའི་ཚོས། །སྤྱིས་
 བས་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་སྤྱིར་མཛོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་
 པར་ལེགས་པའོ། །ཞེས་དང་། །དགྲེས་དོར་ལས། །དགོ་བ་བཅུ་ལས་བཅུ་མས་ནས་ནི། །དེ་ཡི་
 ཚོས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སོར་བཞག་ལྟ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་བགོད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པས། །ལམ་རིམ་ལས། །གཞི་ཡི་
 ཐེག་པ་དང་པོར་ཞོག །ཅེས་གསུངས། །ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་དངོས་སུ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
 ཐར་པའི་ཆ་གས་ཙམ་ལས། །རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་ཞིང་རང་འབྲས་མཐར་
 སྤོན་ནས་གྱང་ཐེག་ཚེན་ལ་འཇུག་དགོས་པས་རང་རྒྱུ་ལྷུ་པའི་སྤྱིར་ཐེག་ཚེན་དུ་འདུ་སྟེ།
 །ལང་གཤེགས་ལས། །སྤྱིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་རྣམས། །རང་གསོའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་མིན། །
 །ཞེས་གསུངས། །ཐེག་ཚེན་པ་ལྟ་བུ་སྤོན་པ་དང་སྤྲེགས་སྤྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ནའང་། །དེར་བགོད་བྱེད་གྱི་ལམ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་ཅིང་། །སྤྲེགས་

ལྷ་མེད་གྱི་ཐེག་པས་ནི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པས་འཕགས་པར་མ་ཟད། ཡོ་ག་མན་
 ཚད་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟགས་
 ལྷ་མེད་དུ་ཚང་ལ། ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་མེད་ཅིང་། དེ་
 དང་དེའི་དོན་ཐུབ་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ནང་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་
 ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་མ་དུ་དང་ཨ་ཅུ་སྟེ་བསྐྱེད་རྫོགས་རྣམ་པ་གཉིས་
 གྱི་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པ་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་
 པའི་མྱིར། ལྷ་མ་སྟེ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ལམ་སྟེགས་གྱི་རྩལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་
 དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གང་ལས་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་
 པའི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མཚོག་མཐར་ཐུག་པ་ནི། འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟོང་པོ་འཇམ་སྐྱ་
 མེད་གསང་མཚོག་རྒྱལ་པོའི་ཐེག་པ་གཅིག་སུ་ཉིད་དེ། དམ་ཚོས་པད་དཀར་ལས། དྲང་
 རྩོང་རྣམས་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཏེ། །
 ཐེག་པ་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བཀྱི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །
 ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལས། ཐེག་པ་སྟེ་ཚོགས་ཐབས་རྩལ་གྱིས། །འགོ་བའི་དོན་ལ་
 རྟོག་པ་པོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། །
 ཞེས་དང་། བམ་མཁའ་ཆེ་ལས། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་རྒྱ་ཁྱུང་ཀུན་འབབ་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་རང་
 དུ་རོ་གཅིག་གནས་པ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་རྫོགས་པ་ཚེན་པོར་འདུས་གསལ་ཞིང་། །མ་
 བཅོས་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་དུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གངས་ཅན་མིག་
 གཅིག་ལོ་ཚེན་རྟུ་ལྷོ་སོགས་སྟེ་འགྱུར་མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་གསུང་གི་སྟོན་མ་ལ་བརྟེན་ནས།
 གནས་སྐབས་རང་སྟོས་གང་སྟོག་ཅུ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་ལྟ་བུའི་རྫོངས་པ་
 མི་མཁས་ཤིང་མ་སྐྱུངས་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས། དོན་ལ་འགལ་བ་དང་། མ་ཚང་བ་དང་།

མ་འབྲེལ་བ་དང་། རྫོགས་པའི་རྫོན་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཉེས་པར་གྱུར་པའི་ཚ་གང་དང་ཅི་
 མཚིས་པ་དེ་དག་ ཚོང་བས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྲིག་ལྷུང་རྫིབ་པའི་ཚོགས་དང་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ། འཕགས་པ་རྣམས་རྫོགས་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱན་སྲར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བྱང་
 ཞིང་དག་ནས་འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་རྫིབ་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་མཐུན་
 བར་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་མཚོན་རྫིན་སྤུལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། དུས་
 གསུམ་དུ་བསགས་ཤིང་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཚིས་པའི་
 མཐུས་། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཕན་ལ་བདེ་སྤྱིད་འབྱུང་། རྫོགས་དཔལ་
 ལྷན་སྤྱོད་མའི་སྐྱེ་ཚེ་བརྟན། དམ་ཚོག་གཅིག་པའི་དོ་རྗེའི་མཚེད་གོགས་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་
 ཞིང་ཁྲིམས་གཙུང་བ་དང་། བཤད་སྐབ་བརྟན་པའི་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཤིང་ནག་སྤོགས་གདུག་
 པའི་རྩུབ་འགྱུར་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། བ་མས་ཐོག་དངས་མཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཕན་
 ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་གྱི་སྐབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་
 རྫོང་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་བྱུང་བཤག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་
 རིགས་ལྷ་གངས་ཕན་མཚོའི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་འགོད་ལུས་པའི་ཚེད་དུ་བསྐྱོ་
 བ་དང་རྫོན་ལམ་ཟབ་མོ་ཐུགས་ལ་འདོགས་པར་ལྷུ་ལགས། ཞེས་དང་། སྤྱིད་ཞིའི་དཔལ་
 འབྱོར་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། ཁོགས་དང་། ཞོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པེ། ས་ལ་
 འོག་མིན། མདོ་སྐགས་ལུང་རྟོགས། ཐུབ་བརྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་གཅིག་སྤུ། །
 རྫོན་མེད་མཛོད་ཚེན་ལྷ་ཡི་རིང་ལུགས་དང་། །འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རིགས་ལམ་སང་
 གའི་རྒྱས། ཁྲོགས་དུས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་བྱུང་གུར་ཅིག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཉེ་ལམ། རྫོན་
 པ་འཛིག་རྟེན། བསྐབ་པ་གསུམ་ལྷན། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས། འཛིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་།
 ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་སོགས་ཇི་སྟེད་རིགས་པའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱིས་མཐའ་བརྒྱན། འདི་ཉིད་
 ཉིན་གྲངས་སམ་ཇ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེད། དང་པོར་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ཙམ་དང་། གཉིས་

པར་བྱང་སེམས་ཡན་དང་། གསུམ་པར་ཡོ་ག་ཡན། བཞི་པར་མ་རྒྱན་ས་བཟུང་མཐར་ཚགས་
བྱུ་ ཉིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཉིན་ཀུན་འབྱུང་འདྲེན་པའི་མཚུག་ཡན་ཚོད་དང་། སྐྱེ་
ཉིན་དཀའ་བྱུང་རིག་བྱེད་ནས་བཟུང་སྟགས་སྐྱེ་ནང་རྫོགས་པར་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་
གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སྟོར་དང་། བར་སྐབས་བསྟོ་སྟོན་གིས་བརྗོད་སོགས་ཇི་ལྟར་
འཚམ་པ་འཇུག་གེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེས་པ།

བྱང་བ་བསྐྱེའི་ཚེ་ལ་ན་རྒྱ་བ་བཞིན། །
ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་མགྲིན་པ་བརྒྱན་བྱས་པའི། །
སྟོ་གསལ་སྟོ་ལྡན་ཚོགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་ནས། །
བག་ཐེབས་རོལ་བའི་དགའ་སྟོན་འདི་ཀོ་མེད། །
མཁས་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་མཚོ། །

བཅུན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་དག་ཁྲིམས་གྱིས་ཏེ། །ས་གཞི་སྟོང་དག་རང་སྲིད་དཔལ་དང་ནི། །
ཕལ་དག་རང་རང་བྱ་བའི་ལས་གྱིས་སོ། །དེ་སྤྲད་གཏམ་གྱི་སྟོར་བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །སྟོ་
གསལ་མགྲིན་པའི་རྒྱན་དུ་རྟག་གནས་ནས། །མཁས་མང་དབྱེས་པའི་མཚོད་སྲིན་ཉིད་
གྱུར་ཏེ། །དག་ལ་གསུང་གི་བདེན་ཚིག་འབྱུང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་སྟོ་གསལ་དོན་གཉེར་
ཅན་གྱིས་བསྟུན་པོར། །འཇམ་དབྱེད་སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲ་དབྱེད་ཀྱིས་བྲིས་པ་དག། །

༄༅། །སྒོམ་གསུམ་འགལ་མེད་ཉམས་ལེན་གནད་བསྐྱེས་གྱི་ཚོགས་
བཤད་པུ་རྩ་རི་(རྩེ)ཀའི་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྐྱི་སྐྱི།

གཞི་རྒྱུད་ཟབ་གསལ་དབྱེར་མེད་སྒྲིང་པོའི་ཁམས། །
ལམ་རྒྱུད་སྒོམ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སྤངས་མཐུས། །
འབྲས་རྒྱུད་སྐྱབ་བཞིའི་སྤང་བ་འབྱིན་མཛད་པ། །
རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་རིག་བ་འཛིན་རྣམས་རྒྱལ། །

བསེལ་སྤོངས་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་པ་རྣམས་འབྱུང་། །
ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་མཁན་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། །
སད་མི་བདུན་དང་རྗེ་འབངས་གྲུབ་རིགས་ཚོགས། །
སྤྲ་འགྲུལ་ལོ་པ་ཅ་བརྒྱུད་པར་བཅས་ལ་འདུད། །

བསྟན་པའི་སྒོག་མཐུད་སྤྲ་ཚེན་དགོངས་བ་གསལ། །
ཀུན་མཁུན་ཚོས་རྗེ་པདྨ་དབང་གི་རྒྱལ། །
འཛིག་ཉེན་མིག་གཅིག་རྣམ་སྤྱི་སོགས། །
དངོས་བརྒྱུད་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་བྱས་ནས། །

སྒོམ་གསུམ་མེ་ཏོག་རྣམ་བཤུགས་སྤྱི་ཚེས་ཚལ་ནས། །

གཅེས་བུས་སྤྲུལ་རྩི་ཀའི་སྤྲེང་བ་ཞིག །

དད་པའི་ལག་གིས་བསྟར་ཏེ་གྲུ་འབྲུལ་ན། །

མཁས་མང་དགུས་སྤྱོད་འབབ་སྟེགས་ཡུད་ཅམ་ལུ། །

དེད་གནས་དུས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར། མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན་གཅིག་ ཨོ་རྒྱུན་
དུས་གསུམ་མཁུལ་པའི་ཞལ་ཚབ། བསྟན་འཛིན་དགོ་འདུན་གྱི་བའི་གཙུག་ལོར། ས་གསུམ་
ན་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་སྐྱབས་མཚོག་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོས་དབུ་མཛད། མཁས་སྒྲོབ་
རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་སྤུམ་ལྡན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡོངས་ཀྱི་སྟོན་དབང་དུ། ཀྱན་
མཁུལ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རིག་པ་
འཛིན་ཏེ། །སྒོམ་པ་གསུམ་པོ་དག་དང་མ་འགལ་བར། །རང་རྒྱུད་སྒོམ་ཞིང་གཞན་པར་ཅི་
འགྲུབ་དང་། །ཅིར་སྤང་དག་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་བསམ་
གཏན་ངལ་གསོ་རྩ་འགྲུལ་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན། སྒོམ་པ་གསུམ་
འགལ་མེད་གནད་གཅིག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། རང་གི་གོ་ཚོད་ཅམ་ཞིག་ལུན། དམ་
ཚོས་བསྐྱོད་དཀར་པོ་ལས། བསྐྱལ་བ་གྱི་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ། །དེ་ཡི་ཚོད་ནི་ནམ་ཡང་
མེད་པ་ནས། །བྱང་རྒྱལ་མཚོག་རབ་དེ་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཚོས་ཀྱང་རབ་འཚད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །འོ་སྒོམ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ཤིང་བྲགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་ལྡན་པ། །སྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པ་མཉམ་མེད་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཉིད། དེས་པ་
དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། །ཡི་གདོད་མ་ནས་མདོན་རྗོགས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཟིན་ནའང་།
གཤུལ་བྱ་རྣམས་དྲང་བའི་ཆེད་དུ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པས། །དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་
མཚོག་ཏུ་བྲགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
བསམས་པའི་མཐར། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེད་སྤྲུལ་མར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྤྲུང་ལ་

མཚོན་ཅིང་། དེ་ནས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྷན་ལྷུ་ལྷུ་ཡུལ་དུ་ལྷུ་ལྷུ་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་
སྐྱེ་བ་བཞེས་ཤིང་། ལྷ་རྣམས་ལ་འཚི་འཕོ་རྣམས་པར་སྐྱོང་བའི་ཚོས་སྒོ་མང་དུ་བསྟན་ནས་
བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པའི་ཚེ་དགའ་ལྷན་ལྷུ་ལྷུ་གནས་
ནས་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་མཛེད་ཀྱི་ཞིང་འདིའི་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་བྲུ་མ་ལས། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་
འཕོ་བ་དང་། །ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་དང་བསྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །
བཅུན་མོའི་འཕོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་། །དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྐྱུང་བ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སྙིང་
པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་བཙོམ་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཚུབ་ཚོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་
བསྐྱོར་། །ལྷ་རབ་འདའ་བར་མཛད་པ་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་
ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་ལས།
འདིར་ཚོས་འཕོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ལས་འབྲོས་ཏེ་མདོ་དང་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་
ཐབས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་དག་འགའ་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཚུལ་
ཡང་། རྒྱུ་འབྲུལ་གསང་སྟོང་ལས། །ཨེ་མ་ཏོ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ལས། །རང་གི་རྣམ་ཏོག་
ལས་ཀྱིས་སྐྱུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་ཉིད་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་རོས་ནས་གཞལ་ན། འཕོར་བ་དང་མྱུང་འདས་གང་གི་ཐ་
སྟོད་ཀྱང་མེད་མོད་དེ། །འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་བྱང་
པར་ལས། །ཡང་དག་པར་ལྷ་རབ་ལས་འདས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་།
མར་མ་དག་པ་འཕོར་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་འཕོར་འདས་གཉིས་སུ་
གྲགས་སོ། །དེས་ན་འཕོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞི་ལ་གཞི་སྤང་ཤར་བ་རང་ངོ་མ་
རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་

གྱིས་ཏེ་ ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་མི་དག་བ་དང་། དག་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མང་དུ་བསགས།
 དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རང་གཟུགས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་
 གནས་རིས་མཐོ་དམན་ཐ་དད་པ་འདི་དག་མེད་པ་ལ་ཡོད་ཡོད་ལྟར་སྤྱད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་འདི་དག་ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་ལོ་ན་ཡིན་ཏེ། །
 ཚོས་མངོན་པ་ལས། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །ལས་དེ་དག་གང་
 གིས་གསོག་པ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤོང་བའི་ཐབས་
 ལྟར་། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དམ་པའི་ཚོས་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་
 ལས་ཏེ་ འདོད་ཚལ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པར་ནི། །འདུལ་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཉི་མེ་ཚིག་སྤོང་
 གསུངས་ཏེ་ །ཞེ་སྤོང་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མདོ་སྤེའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཉི་མེ་ཚིག་
 སྤོང་གསུངས། །གཏི་ལུག་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། །མངོན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཉི་
 མེ་ཚིག་སྤོང་གསུངས། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་འདུས་བའི་གཉེན་པོ་ལུ། །སྤྱི་སྤོང་བཞི་པ་ཉི་
 མེ་ཚིག་སྤོང་གསུངས། །མདོར་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་སྤོང་གསུངས་པ་ཀྱལ། །ཉོན་མོངས་འདུལ་
 པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པར་ཟད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་ནི། །ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །སྤོང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་
 རྟོག་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་དུག་གསུམ་དུ་འདུལ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་དམ་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གཤངས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་བཞི་པ་
 ལྷ་སྤྲུག་གྱིས། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་
 ཏུ་གནས་པར་གྱིས། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་ཅིག་ཀྱང་། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཡང་དག་
 འདུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། རྫོང་བྱེད་

ཚོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་གསུམ་དུ་འདུལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུལ་བ་དང་། དེ་
དག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིག་པ་འཛིན་པ་སྐྱགས་གྱི་
སྡོམ་པ་སྡེ་སྡོམ་པ་གསུམ་དུ་འདུལ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་འགྲུལ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྗེ་གཏེར་ཚེན་སྐྱ་
མས། ལྷ་མེད་སྟོན་པ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་དེ་ཡིས། །རང་གིས་བརྟེས་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་
ཐབས་ལ། །འཕོད་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་རྣལ་བ་དང་འཚོམས་པར། །ཐེག་གསུམ་ཚོས་སྐྱོ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་བསྟན། །སྲིད་མཚོ་ཉམ་ངའི་གོང་ལས་རིང་བརྒལ་ནས། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཚེན་
ལེན་པ་གྲུ་ཡི་རྟེན། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིག་པ་འཛིན་སྡོམ་པ་ཡི། །མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱལ་བ་ཉིད་ལ་རག །ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེང་སང་ནི་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་
གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལ་གཅེས་སྐྱེས་གྱིས་འཚང་ཉན་བྱེད་པ་དང་། སྡོམ་
གསུམ་འགལ་མེད་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་གིན་ཏུ་དགོན་པར་སྣང་
ངོ། །

དེ་ལ་སྡོམ་གསུམ་སོ་སའི་ངོ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད་ནི། རྗེ་གཏེར་ཚེན་སྐྱ་མས། དང་པོ་
སྐྱང་ཡུལ་མཁའ་སྐྱོབ་དགེ་འདུན་ལས། །སློག་འཚོའི་བར་དུ་གཞན་གཞོན་ལས་ལྷོག་པ། །
བདག་དོན་ཉིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་རྗེས་སྐྱོབ་ཚུལ། །འབྲས་བུ་མུང་འདས་རྣམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་སྐྱོབ་དཔོན་ཉིད་དམ་རྟེན་ལས་ཀྱང་། །བྱང་ཚུབ་བར་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་
པ་གསུམ། །གཞན་དོན་ཉིད་དུ་བྱང་སེམས་རྗེས་སྐྱོབ་ཚུལ། །འབྲས་བུ་ས་བཅུའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱོབ་དཔོན་ལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལས། །རྣམ་མཁའ་རི་སྲིད་གཉིས་
དོན་ཡེ་ཤེས་གྱི། །འཁོར་ལོར་རྒྱས་འདེབས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སྐྱོབ་ཚུལ། །འབྲས་བུ་རྗོད་རྗེ་
འཚང་གིས་ཐོབ་ཕྱིར། །གང་ཡང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དུག་ཚེན་ཁམས། །སྐྱོང་སྐྱོང་ལམ་
དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ཐབས་ལས་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་ཉིད་སྐྱོང་བར། །རྣམ་དབྱེར་

མེད་སྒྱིར་དོན་གྱི་དགོངས་པ་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་ཀུན་སྒྲོང་དེས་འབྲུང་ནམ་
 པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་ཞིང་། སྒྲོང་བ་གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བ་སྟེ། བདག་
 དོན་དུ་སྒྲོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་
 པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། གང་དག་བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་
 ཞིང་། སྒྲོང་བ་གཞན་ལ་ཕན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ས་ཚེན་པོ་ལ་
 བཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོམ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཚེན་པོའི་དགོངས་སྒྲོང་གིས་ཟིན་པས། སྒོ་གསུམ་
 སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སུ་སྒྲོར་ཞིང་གཉིས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ། བདེ་
 གཤེགས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྟེ། སྐྱ་པའི་སེང་གོ་
 རོང་བོམ་པ་ཚེན་པོས་དམ་ཚིག་མདོ་རྒྱས་ལས། མདོར་བསྐྱབ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་
 པ་ནི་ལས་དགོ་སྤྲུག་གཙོར་བསྐྱབ་ཏོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཚེན་པོ་
 གཙོར་བསྐྱབ་པའོ། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གཙོར་བསྐྱབ་
 ཏོ། །ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གཞོན་པར་སྒྲོང་བ་ལས་ལོག་པའོ། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་སྒྲིང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཞུགས་པའོ། །
 གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྒྲིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཉམས་སུ་བྱང་བའོ། །
 ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོན་གྱི་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་
 པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་ས་ཚེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའོ། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྗེ་རྣམ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་། སྒྱིར་གང་ཟག་པར་འབྲིང་ཐ་མ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཐོབ་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་དབང་པོ་ཡང་པར་སྐྱེས་པའི་སྐལ་ལྷན་མཚོགས་

ཏུ་གྲུལ་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སོགས་དང་། ཚོ་ག་སོ་སོ་ལ་མ་ལྟོས་པ་དབང་
བསྐྱུང་བ་ཁོ་ནས་སྡོམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། པཌ་ཚེན་པ་དྲུ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་
སྡོམ་གསུམ་རྣམ་དེས་སྟུ། རབ་མཚོག་སྐྱུངས་པ་མཐར་སོན་སྐྱལ་ལྡན་དེ། །དབང་བསྐྱུང་ཐོབ་
པས་སྡོམ་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ། རྟོགས་གོ་ལ་དུས་མཉམ་ཨིན་གྱི་ཏེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྟགས་སྡོམ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྟགས་སྡོམ་
ཁོ་ན་ལས་གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་སྡོང་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱུབ་པ་དང་། དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཚེན་པོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
གསང་སྟོང་ལས། ལྷ་མེད་མཚོག་གི་དམ་ཚིག་ཏུ། །འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །
ཇི་སྟེད་སྡོམ་པ་བསམ་ཡས་པ། །མ་ལུས་ཀུན་འདུས་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་གིས་སྡོམ་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་། རྣམ་དེས་ལས། འབྲིང་ནི་
སྡོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཚོགས་ལ། །བརྟེན་ནས་རིམ་ཐོབ་ཀྱ་ག་རྩུ་ན་ལྟར། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་ཟག་
དབང་འབྲིང་རྣམས་ནི་འཕགས་མཚོག་སྐྱུང་བ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་སྡོམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཚོགས་
བརྟེན་ནས་རིམ་པར་ཐོབ་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་འདུལ་བའི་ཚོགས་སོ་ཐར་
རིགས་བདུན་དང་། རྩོལ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཚོགས་བྱང་སྡོམ། གསང་སྟགས་ཕྱི་ནང་གང་
རུང་གི་ཚོགས་རིག་པ་འཛིན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱུངས་ཏེ་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་
ཡེན་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐྱལ་དམན་རིམ་འཇུག་གི་དཀྱི་ཚུལ་ནི། ཐམ་སྐྱལ་དམན་ཤིན་ཏུ་གདུལ་
དགའ་དེ། །གསོ་སྦྱོང་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །བྱ་སྦྱོང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
ཀུན་རིམ་ཤེས་ནས། །སྐྱེ་མེད་འཇུག་པར་བརྟག་པ་གཉིས་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར།
ཐོག་མར་གསོ་སྦྱོང་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྐྱབས་གསུམ། ལྷ་གཅིག་
སྐྱ་འགའ། ཕལ་ཚེད། ཡོངས་རྫོགས་ཚངས་སྦྱོང། གོ་མའི་དགོ་བསྟེན་རྣམས་དང་། དགོ་

ཚུལ་དགོས་པའི་སྒྲོམ་གསུམ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 སྐོར་བཤད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 དང་། ཡང་སྐོར་བཤད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ལྟར་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 འདི་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བའི་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྐྱེད་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་མི་དགོས་པའི་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 དུམ་འདུམ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་དགོངས་པ་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 རྗེས་སུ། ཐེག་དམན་བྱེད་པའི་གཉིས། ཐེག་ཆེན་དབྱེད་པའི་གཉིས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་གསུམ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་མཐའ་གང་རུང་ལ་ཞུགས་རྗེས། གཞོན་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་པོ་སྐྱིད་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྐོར་བཤད་དང་བསྐྱེད་པའི་
 ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་བཟུང་བྱུང་མེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 རང་ལུགས་ནི་དབང་འབྲིང་ལྷ་ག་རྒྱུ་ནི་རྣམ་མཐའ་ལྟར་དེམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
 རོང་ཚོམ་པ་ཆེན་པོས། དེ་ནི་དམ་ཚིག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་མོས་
 པ་དང་རྩོལ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སོ་སོ་དམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྐོར་བཤད་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 བཤད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་
 ཏེ། དེ་ནས་གསང་སྐྱེད་ཀྱི་དབྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་མེད་པའི་སྐོར་བཤད་ལྟར་སྒྲུབ་
 པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་དང་པོ་སྤྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་ངེས་འབྲུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐོག་
མའི་འཇུག་སྒོ་ལེགས་སྒོལ་དང་འཇིགས་སྒོལ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པས། འཁོར་བ་ལས་སྒོ་
ལོག་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་
འབྲལ་དང་ཡུལ་དུ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བའི་རང་བཞི་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ལས་ཐར་པ་མཉམ་འདས་
བྱང་རྒྱལ་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་ཞིག་ཐོབ་འདོད་ངེས་འབྲུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་སྤྱི་སྒོལ་ལྷག་པ་རྩལ་བྲིམས་གྱི་བསྐྱལ་
བའི་ཉམས་ལེན་སྤྱི་སོ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རབ་དུ་
བྱུང་བའི་ཚོགས་དགེ་རྩལ་དང་། དགེ་སྲོང་གི་སྒྲིམ་པ། འགལ་རྒྱེན་ངེས་པ་ལྟ་དང་བུལ་
ཞིང་བར་ཚད་བཞི་མེད་ལ། མཐུན་རྒྱེན་མངོན་གྱུར་བཅུ་སོགས་ཚང་བའི་སྒོལ་ནས། མ་ལན་
སྒོལ་སོགས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཚོགས་གྱི་སྐྱུན་སྦྲུལ། ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པའི་
ཚོགས་གཞུང་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་འོད་ཅིང་། ཐོབ་མཚམས་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་
ལ་ཐོབ་ཤེས་གྱི་ངེས་པ་བསྐྱེད། ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་ཐབས། དགེ་རྩལ་ལྟར་ན། ཅུ་བ་བཞི།
ཚང་། གང་སྤང་གཉིས། མལ་ཆེ་མཐོ། གསེར་དུལ་བདག་དུ་འཛིན་པ། སྤྱི་དྲོའི་ཁ་བཟུ་
སྲོང་བ་སྤྱི་རག་པ་བཅུ་སོགས་དང་། དགེ་སྲོང་ལྟར་ན། བམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ།
སྤང་ལྟར་སྐྱུམ་ཅུ། ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་
དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྟ་རྩལ་གསུམ་པོ་སྐྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་པའི་
བསྐྱལ་བུ་རབ་བྱུང་གསོ་དགག་དབྱུང་གནས་སོགས་གཞི་བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་
འདི་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཞི་སའམ་
ཅིག་མིས་ལྟ་བུ་སྤྱོ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བྲིམས་ནི་རྒྱུད་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་
ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་བཟད་གཞན་གཞོན་སྤངས་པའི་

ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་བ་འདི། ཚུལ་སྐྱེས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་གིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གནོད་སྐྱོར་གྱི་གཞི་ལས་མ་ལོག་པར་གཞན་པར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་
 དང་། ལམ་པར་སྐྱིན་དུག་ལ་སྒོལ་དགོས་པའི་བྱིར། ཚུལ་སྐྱེས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཚུལ་བྱིམས་
 མེད་པར་རང་དོན་མི་འགྲུབ་ན། །གཞན་དོན་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་གད་མོའི་གནས། །དེ་
 བྱིར་སྲིད་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ཡི། །ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་བ་ཚུལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་ཡིན། །ཞེས་
 མོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསང་སྐྱེས་དོན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སྤྱད་ཡང་། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་ཚུལ། རི་རྒྱན་དུ། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་ལ་བྱུང་དབང་གིས། །སྐྱེས་འགྲུབ་པར་ནི་
 མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྐྱེས་པ་རྟེན་བྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་། རབ་བྱུང་
 གི་རྟགས་དང་ཚོག་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དགོས་པར་ཡང་། དཔུང་བཟང་
 ལས། ཚུལ་བ་ངས་གསུངས་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་
 ལས། །སྐྱེས་པ་བྱིམ་པས་རྟགས་དང་ཚོག་སྤྱང་། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སྤྱད་བར་
 བྱུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ཨོ་རྒྱུན་སངས་རྒྱུས་གཉིས་པ་དང་མཁའ་ཚེན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འདུག་ཏུ་ལས་འཆེ་བ་དག་གིས་ནི། བྱི་ལྟར་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྐྱོད་དཔུ་
 རེག་ཞབས་རྗེན། ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བགོ་བ་སོགས་བྱུབ་པའི་གནས་བརྟན་ཡིན་པ་ལྟར་
 ལམ་ཉམས་སྤྱད་ལེན་པ་འདི་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་སྟེ། མཁའ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོས། སོ་སོར་ཐར་
 པའི་མདོ་འདི་ནི། རྟོན་པ་ལྟ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་རྟོན་པར་གསུངས། །
 འདི་ལ་གིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱིས། །ཞེས་དང་། བདག་གིས་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱི་ལྟར་འདུལ་
 བྱིམས་མ་ཉམས་གིང་། །ནང་ལྟར་བྱུང་ཚུབ་སེམས་སྤྱངས་པ། །གསང་བ་སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་
 གཉིས་བསྐྱོམ། །ཞེས་དང་། རྟོན་པའི་བརྟན་པ་རིན་ཆེན་འདི། །གངས་ཅན་རྫོངས་སྤྱངས་
 གསལ་བས། །བདག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ཀྱང་། །རྟོན་པའི་བརྟན་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུངས། །

ཞེས་དང་། ཨོ་རྒྱལ་ཚེན་པོས། སྤྱི་ལྷོ་ལག་ལེན་མདོ་སྤེའི་ལུགས་སུ་གྱིས། ཞེས་དང་།
 བང་ཡིག་ལས། དུ་ལེག་ཞབས་རྗེན་དུར་སྤྱིག་འཚང་བ་དང་། མི་དགོ་བཅུ་སྤོང་སྤོང་བ་
 ཞེབ་པ་ལ། དགོ་འདུན་ཞེས་སུ་མཚན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱི་དུར་སྤྱིག་དགོ་
 སྤོང་གི་ཚ་ལུགས་འཛིན། རང་གསང་སྤྱགས་བྱ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ། ཞེས་གསུངས་པས་
 མཚན་མཐའ་སྤོབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བཅད་པའི་སྤྱིར་པོ། དེས་ན་སྤྱགས་རྙིང་མའི་སྤྱགས་
 པར་སྤོམ་པ་དག་གིས། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགོ་རྣལ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཚོས་གོས་
 མོགས་རབ་བྱུང་གི་ཏྲགས་དང་ཚས་གོས་སོགས་མི་དགོས་མ་ཟེའུམ་ ད་ལྟོ་ཀྱི་བརྟན་
 པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་སྤྱིར་དེའི་རྗེས་འཇུག་མིན་པར་
 འགྲུལ་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། བརྟན་པ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་མི་འབྱུང་། བྱུང་ན་མི་སྤྱིད་མདོ་
 སྤྱགས་ལུང་དང་འགལ། ཞེས་དང་། ལྷ་ཀྱི་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ང་ཡིན་པས། ཚོས་ལུགས་
 པར་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སྤོབས། རང་ཡི་རྣམ་ཐར་མདོ་སྤེ་རྣམས་སུ་སྤོས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་།
 ཡང་གསང་མའི་སྤྱགས་འཛིན་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་། ཞེད་རྙིང་མ་པ་ལ་འདུལ་བའི་བརྟན་
 པ་མེད་མ་ཟེའུམ་ གསང་རྙིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་འདི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མེད་
 ཀྱང་། བོད་གངས་ཚན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་བརྟན་པ་འགྲུལ་སྤྱིའི་བྱུང་བར་ཅམ་ལ་བཏགས་
 པའི་རྣལ་འོ་སྤོས་མ་དགོས་སོ། དེས་ན་དེད་ཅག་རྙིང་མ་པའི་བརྟན་པའི་མཚན་གཉི་ཞེག་
 བཞག་ན། བརྟན་པའི་སྤོབ་བདག་ལྷ་མོ་དེ་སྤོབ་པ་ལ་ནས། མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་
 ཀྱི་བར་དང་། བསྐྱེད་ཡུལ་པ་རྙིང་ལྷ་མོ་དེའི་མེད་གོ་ནས་སྤྱི་ཏའི་རྙོ་ནའི་བར་དང་། རྒྱུར་
 བྱེད་ལོ་ཙཱ་བ་ཚོས་སྤོབ་ལུ་མི་སམ་སྤོ་ཏེ་ནས་མོང་ཚོམ་ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོའི་བར་ལ་བསྐྱེད་པའི་
 མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་དེད་རྙིང་མ་པ་ཞེས་ཟེའུམ་ དེའི་རིང་ལ་མ་འགྲུལ་
 པའི་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྤོས་ཤིག དེས་ན་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་སྤེ་
 སྤོད་ལུང་བཞི་པོ། སྤོབ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས། གནས་སྤུ་རྩ་སྤྱིར། འཁོར་ལྷ་སྤེ་བཟང་

བོ་སོགས་ལ་བརྟུན་པ་ཉིད། བརྗེ་ཏེ་ཡོན་ཤུག་རྣམས་གཉིས་དང་མཁའ་ཚེན་བོ་རྟོ་ས་ཏུ་སོགས་
 གྱིས་ལེགས་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བར་མཛད་ཅིང་། རྒྱད་པར་མཁའ་ཚེན་ཞིབ་འཚོས། བོད་
 གྱི་སང་མི་མི་བདུན་དང་། དག་སྐྱོང་མི་ལུ་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ད་ལྟོ་
 བར་ལ་བརྟུན་པའི་ཟམ་མ་ཚད་པར་བཞུགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེའི་ལུགས་སྐྱོད་འདུལ་
 བརྟུན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་པ་འདི་ལ་བརྟུན་པའི་སྲོག་མཐུད་པ་པོ་ནི། སྲོན་
 ཏུ་བྱ་ཚེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་། བྱིས་སུ་མཁའ་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལྷི་
 གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱད་པར་ད་ལྟོ་དུས་སུ་སྤྲུལ་གྱི་ཚོས་སྤེ་ཚེ་སྤེ་རྣམས་སུ་སྐྱོད་
 འདུལ་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱུན་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བཞེས། རང་
 ལུགས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁས་ལེན་དང་། གནད་བཀག་གི་རྒྱད་པར་སོགས་ཅུང་ཟད་ཤེས་
 པ་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་སོགས་གཞུང་གི་འཆད་ཉན་སྐོལ་མ་ཚད་ཅམ་བྱུང་བ་འདི་ཐམས་
 ཅད་ལོ་ཚེན་རིན་པོ་ཚེའི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་
 རང་ལུགས་སུ་འགྱུར་གྱི་བརྟུན་འཛིན་རྣམས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡང་རབ་བྱུང་རྣམས་
 ཅས་ཀྱང་། སྤྲུགས་འཆད་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཚེན་པོ་བྱིམ་པའི་རྟགས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་
 ལའང་འཕྱ་སྐྱོད་དང་རྒྱད་གསོད་སོགས་བྱུང་མི་རུང་སྟེ། རྟོན་བྱིམ་པ་ཡིན་ཡང་། ས་ཐོབ་
 པའམ་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་དོན་རི་བཞིན་གཟིགས་པ་ནི་ཡོ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་
 བྱི་དོན་དམ་པའི་དག་སྐྱོང་ཡིན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ནས་བཤད་དེ། དུས་འཁོར་ལས།
 ས་ཐོབ་མ་གཏོགས་བྱིམ་པ་ནི། །རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་མཚོན་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་
 བ་དང་། ས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་དག་སྐྱོང་དང་། ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 དག་སྐྱོང་དང་། ལུག་ལྷུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱིམ་དང་དོ་ཚེ་མེད་པའི་དག་སྐྱོང་ཞེས་རྣམས་
 བཞེས་གསུངས་པའི་ནང་ཚན་མཚོགས་སྤེམ་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས།
 རྒྱུན་གྱིས་བརྟུན་པར་བྱས་ཀྱང་ཚོས་སྐྱོད་ཅིང་། །དུལ་ཞིང་ཡང་དག་སྒྲིམ་ལ་ཚངས་པར་སྐྱོད། །

འབྱུང་བོ་ཀུན་ལ་ཚད་པ་སྤངས་པ་ནི། །དགོ་སྤོང་དགོ་སྤོང་དེ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱིས་བདག་གྲགས་
 པ་དགོ་སྤོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་དགོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། །འོད་སྤུང་
 དང་དང་འདྲ་བས་གང་ཟག་གི་ཚོན་གཟུང་དུ་རུང་གི་གཞན་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལོག་
 པར་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་གསུངས། །སྤྱིར་ཡང་དག་གི་ཉེས་པར་སྤོད་པ་ཞིག་ལ་ཚོས་
 དང་གང་ཟག་ལ་སྤྱིར་བ་གདབ་པ་འདི་ལས་ཉེས་པ་ལྷི་བ་མེད་དེ། དེས་འབྲེལ་དུ་ཚགས་
 རྒྱང་གསོག་ སྤྱུགས་སུ་བརྟན་པ་ལ་གཞོད། རང་གཞན་ཚོས་སྤང་ལ་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་ཏུ་
 བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ལས། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཏུ་གདུག་པ་སྟེ། །མི་རིགས་
 པ་ཡི་གཟུགས་ལའང་མི་རིགས་ན། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚོས་ལ་སྤོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་བཏང་
 སྟོམས་བཞག་ལེགས་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཐ་ན་འགལ་
 དུམ་ལའང་ཁོ་བར་མི་བྱ་ན། །སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་ན། རྒྱལ་ལས། རང་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་རྣམས་དང་
 ལྡན། །དེ་ལྟས་སྤོས་བཅོམ་ཀྱིས་པ་ཡི། །བྱང་སེམས་རྣམས་ལས་མཚོག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་
 དང་། དུས་འཁོར་ལས། གསུམ་ལས་དགོ་སྤོང་མཚོག་ཡིན་འབྲིང་། །དགོ་སྤོང་ཞེས་བྱ་དེ་
 དག་ལས། །ཀྱིས་ན་གནས་པ་ཐ་མའོ། །ཞེས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་གསུངས་
 པ་སོགས་ནི་སྤོས་མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་གཞི་རྒྱུ་ལ་ཁྱིམ་སྤྱི་བསྐྱབ་པས་རྒྱུད་བསྐྱམས་
 ཏེ་ཕྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤོས་པ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ། །ནང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤོས་
 པས་རང་རྒྱུད་སྤོས་པ་ལ། རྒྱ་ཐེག་པ་ཚེན་པའི་རིགས་སད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐེག་ཚེན་རྒྱུ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས། རྒྱུ་ཀྱི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་
 དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དེ་ཡང་། རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞི་བའི་དོན་གཉེར་ཐེག་དམན་རང་
 གི་ལམ་དུ་ཤེས་ནས། རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཅོམ་མིན་པར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་
 ཡིན་པར་སྟོང་ནས་དེས་ཤེས་འདོདས་པར་བྱས་ལ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་དང་མདོན་
 པའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཉམས་ལེན། བང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྡོལ་གཉིས་གང་རུང་དང་། བྱད་པར་ཐབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྡོལ་
 ལྟར་སྡོམ་པ་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དར་པོ་ལ་བྱད་
 པར་གྱི་ཚོས་བཞི་སྟེ། གདམས་ངག་བྱད་པར་ཕན་སྲིད་མཐར་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཞི་མཐར་ཞེན་
 པ་དགག་ མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་བརྗོད་པས་སྦྱོར་བ་སྦྱིད་དེ་སྦྱོ་
 བཅོས་པ་དང་། ཡུལ་བྱད་ཕན་གྲུ་མ་ལ་མཚུལ་སྤུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། ཉེན་བྱད་
 པར་ཕན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། ཐབས་བྱད་པར་ཕན་ཡན་ལག་བདུན་
 པས་ཚོགས་བསགས་པའོ། །དངོས་གཞི་ལ། ཚད་མེད་བཞི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དགོངས་
 གསོལ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་སྡོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་དང་། དེའི་སྡོམ་པ་ལ་དམ་བཅའ་
 བ་སྦྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་ཅིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །རྗེས་ལ་རང་
 གཞན་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཏེ། འདིའི་ཐོབ་མཚམས་ཀྱང་སྡོམ་གསུམ་ཅུ་འགྲེལ་དུ་
 བརྗོད་པ་གསུམ་མཐར་གསུངས་པ་གཙོ་བོར་སྡོན་འཇུག་སོ་སོར་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་
 པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་མོར་བརྗོད་པ་དང་པོས་སྡོན་སེམས་། གཉིས་
 པས་འཇུག་སྡོམ། གསུམ་པས་གཉིས་ཀ་བརྟན་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པར་
 གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ་མི་འགལ་ཞིང་།
 གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་མེད་ནའང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་དུང་སོགས་ལས་ཀྱང་སྦྱོར་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པའི་བྱད་པར། སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཞན་དོན་
 དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འདོད། །ཅིས་སོ། །སྡོམ་པ་ནི་དེའི་མི་མཐུན་

ལྷོགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་གཞོན་སྦྱོར་སོགས་སྤངས་པའི་སེམས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷན། སྤོང་བའི་
 སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །ཐེག་ཚེན་གྱི་ལྷ་
 བ་ལ་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་སྦྱོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཞེད་རྒྱལ་མང་ཡང་།
 མདོ་ལམ་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྩེ་མོར་གྲུར་པ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱུན་མཁུན་ཚེན་
 བོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མི་པམ་རིན་པོ་ཚེའི་དགོངས་པ་ལྟར་སྤང་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་
 རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཚེན་པོ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཤེབས་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
 འཁོར་ལོ་བར་ཐ་དང་། ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱི་ཟབ་དགོངས་མཐའ་ཐུག་སྤང་རྩེའི་རོ་བཞེན་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་པའི་ཚོ། མ་རྒྱའི་བདེན་གཉིས། ཨ་
 རྒྱའི་དབྱིངས་ཡེ། ཨ་ཉིའི་ཀ་ལུ་བྱུང་བྱུང་འདྲུག་སོགས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་དོན་
 གྱི་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིན་གྱིང་པ་སྤྱུ་མཚེད་གྱི་བཞེད་པའང་འདི་
 ཁོ་ན་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཉོགས་པར། འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་གྱི་དགོངས་པ་ནི་མེད་དགག་
 ལྷོགས་གཅིག་པའི་ཞེས་སྟོང་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པའི་ལྷོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་སྦོམ་པ་རྣམས་
 གྱི་ཞེན་ལྷ་བརློག་པའི་ཚེད་དུ། ཀྱུན་མཁུན་ཚེན་པོས། བྲལ་གཞི་མི་ཤེས་སྲིད་རྩེའི་ལྷ་བ་
 ཅན་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། རྣམ་འགྲེལ་དཔག་བསམ་སྟེ་མར། རྣམས་
 འདིར་། རྣམ་འགྲུལ་གྱི་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོ་གའི་ལུག་བཞེས་ལྷ་ག་
 རྒྱ་ན་དང་མཐུན་པར་བྱེད་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་ནི་དེར་མ་དེས་ཏེ། ལྷ་སྤྱུབ་གྱི་བསྟོད་ཚོགས་
 དང་མི་འགལ་ཡང་གཙོ་བོར་ཐོགས་མེད་སྤྱུ་མཚེད་གྱིས་རི་ལྷ་བ་བཀྲལ་བ་དང་མཐུན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་འཕུལ་གཞི་བྱས་ཏེ། གནས་སྤང་ངམ་བདེན་གཉིས་དབྱོད་པའི་
 ཚང་མ་སོ་སོར་ཤན་མ་བྱེད་པའི་སློ་གོས་གསར་བུ་པ་ཁ་ཅིག་དབུ་འཁོར་ནས་དོན་དབྱོད་
 དོར་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱུབ་འདྲུག་རྣམ་པ་མང་དུ་འདྲུག་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོགས་

བྱ་མཐར་ཐུག་པ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཚོས། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་དོར་མེད་
 དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་འཛིན་སྐྱབས་སོགས་སྒྲོས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད་པས་སྒྲོས་བྲལ་
 ཅོམ་དུའང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཚེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཐ་
 རྟན་སྦྱོང་པའི་ཚད་མའི་དོར་ཡོད་མེད་སོགས་ལེགས་པར་ཤུན་འབྱེད་པའི་སྐྱབས། མཐར་
 ཐུག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་སོགས་ཡིན་སྒྲོང་པའི་དབྱིངས་དང་འདྲུ་འབྲལ་
 རྒྱང་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་
 ཤུན་ཐེད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་འགག་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་གནད་འདི་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤང་མཚམས་དངོས་ལ། སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་
 ལ་སྒོ་སྦྱོང་བ་དང་། དཀར་ལྗང་ཚོས་བཞེད་འཇུག་ལྗོག་བྱེད་པ། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚུལ་
 བྱིས་པ་གསུམ་ལས། ཉེས་སྦྱོང་སྒོམ་པ། རྒྱལ་སྒོན་གྱི་ཙུ་ལྟར་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དང་། སལ་པའི་
 བརྒྱད་དང་བཙོ་བརྒྱད་སྟེ། སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་འདོར་བ་སྟེ་ཙུ་ལྟར་ཉི་ཤུ་དང་།
 ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱབ་བཅུས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་བའོ། །དགེ་བ་ཚོས་
 རྣུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མར་བྱིན་དུག་ལ་སྒོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བསྐྱེད་
 དངོས་བཞིས་དངོས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གང་ཡན་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་གྱི་
 ཚོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་བསྒོམ་པ་སོགས་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་འདིས་
 རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལམ་འདི་ཉིད་གཞན་དུ་འདོར་བའི་
 གང་ཟག་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་སོགས་མིང་ཅི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་མེད་དེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་
 རྒྱལ་ནས་ཡང་ཐོབ་མིན་ཅིང་། །འཁོར་བར་རང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི། །ཐབས་འགའ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། རིག་དང་དམ་ཚིག་མ་མཐོང་སྤྱིང་རྗེ་མེད། །དེ་བཞིན་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱལ་མ་དང་ལྷ་གཞན་ལ་བརྟེན་པས། །ང་ཡི་

གསང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་
ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་སྤྱུང་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །
འཁོར་བའི་བཙོན་རང་ཚུད་པའི་ཉམ་ཐག་འགོ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྲས་ཞེས་བརྗོད་
བྱས། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་སྤྲུལ་བྱར་འགྲུང། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱོམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱོམས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་། མདོ་ལམ་ན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་མམ་བདུན་
ནམ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གང་རུང་ཞེག་ལས་སྤྱུང་དུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས། ད་ལྟའི་ཆེ་ལུས་
གཅིག་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་བྱུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ཐབས། གསང་
སྤྲུལ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པའི་རྩལ་ཤེས་ནས། གསང་བ་རིག་
འཛིན་སྤྲུལ་གྱི་སྐྱོམ་པས་རྒྱུད་སྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་གསང་སྤྲུལ་ཐེག་པའི་
གཞུང་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་དེ་དག་གི་མན་
ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ། །འབྲས་བུའམ་ནི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་འཕམ། །ཐབས་
ཀྱི་ཐེག་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི། །སྤྱོད་ཅེས་གྲགས་རྒྱུ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་སོ། །
འོ་ན་གོང་དུ་སྤྱོད་བཞི་པར་བཞག་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྣམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། འདི་ཉིད་
དུག་གསུམ་ཆ་སྣམས་སུ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པས་གོང་གི་སྤྱོད་གསུམ་ཆར་
ཀྱི་བརྟན་བུའི་སྤྱིང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟ་དགོངས་དང་ལྷན་པ་ཞེག་བསྐྱེན་ནས། རྒྱུད་སྤྱོད་བཞི་
གང་རུང་གི་སྐྱོ་ནས་རང་རྒྱུད་མ་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དབང་བསྐྱུར་ལེགས་པར་ཐོབ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་བཞིའི་ཤེས་
པ་ཅན་ཡིན་པས། དང་པོ་གནས་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་། མཇུག་དབང་

བཞི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གསལ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རིག་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 ཐབས་ཤེས་ལྷན་དང་ཕན་གྱིས་མ་དག་པའི་མཚན་རྟོག་དག་པ་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་བ་དང་དེ་ལས་འདེད་པར་མི་རུང་བའི་ཆོས་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དབང་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྟ་བ་ཟབ་མོའང་། རོང་ཐོམ་པ་ཆེན་པོས་མན་ངག་ལྟ་སྟེང་གི་འགྲེལ་བར། བ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྦྱི་ཡི་ཚུལ་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ། ཚོས་ཅན་མཚན་མ་རང་ག་
 མ་རི་ལྟར་སྤང་ཅམ་དུ་འཛིན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དང་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། བདེན་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་། ལུང་པོ་ལྟ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དེས་དོན་བཀའ་འཁོར་ཐམ་དང་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་མཐུན་ཅོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་
 གྱི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དག་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲུང་སྦྱུ་མ་དང་སྤྲི་ལམ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་དེ་ཡང་། དག་པ་གཞན་དབང་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དེས་ཤེས་དང་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཆོས་ལྟ་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
 ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་ལྟ་བའི་ལྟ་བའང་། སྟོང་ཉིད་སྦྱོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཁས་
 ལེན་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད། སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་དབྱིངས་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་སྦྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆོས་ལྟ་བའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་ནས། གཞོན་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་
 ལྟ་བུའི་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། གསེར་དང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་། མེ་དང་མེ་ཡི་ཚ་
 བ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བཏགས་ཀྱི་ {བརྟག་གི} རྟོག་པ་རྣམ་པར་ཆད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡེ་
 བས་སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ལྟ་བའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
 པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དེ་ཡང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་ཡིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཏན་
 ལ་ཐེབས་པ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྦྱིང་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བ་ཡི། །མཐའ་དང་
 དབུས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་ཏེ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་

མེད་སྣང་། ཞེས་དང་། སྲོད་འཇུག་ལས། རོན་དམ་སྲོ་ཡི་སྲོད་ཡུལ་མིན། སྲོ་ཞི་ཀུན་རྫོང་བ་
ཡིན་པར་འདོད། ཟེས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་བལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ལས་
འདས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚན་སྲོད་སྲོད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་ལྟ་
བ་ལྟོག་ཚེས་བཞི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། བྱ་སྲོད་སོགས་སྲིད་དང་། ལྷན་པར་སྒྲགས་སྲིད་
མེད་གསར་རྟེན་སྲིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་ལུགས། ཐོག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལུ། རིགས་ལྡེའི་
སྣམ་པ། ཚུ་བའི་དམ་ཚིག་གསུམ་མམ་ལུ་འམ་བཅུ་བཞི་སོགས་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་
ཚིག་ཉེར་ལུ་འམ་བཅུ་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ནས་ཇི་སྟེན་གསུངས་པ་ལྟར་
སྲིད་དང་ལྷན་པར་ལྟག་པས་བསྐྱེས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྣམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྲུང་ཞིང་།
ལམ་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་རྒྱུད་ནས་ཇི་སྟེན་གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་དང་། གོགས་སྲོད་པ་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་སྲུད་པས། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་རིག་འཛིན་བཞི་དང་། མཐར་ཐུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་དབང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་སྣམ་
ན། འདི་ལ་འཕགས་བོད་གསར་རྟེན་གི་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་།
དེ་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྲོམ་པ་རེ་ཞིག་བཞག་ནས། རང་ལུགས་སྣམ་གསུམ་རྣམ་
པེས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྣམ་གསུམ་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་ལ། །རང་སྲོག་མ་འདྲིས་དགག་དགོས་
ཡོངས་རྫོགས་དང་། །ངོ་བོ་གནས་འགྱུར་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་པས། གནད་ཀྱིས་མི་འགལ་
དུས་སྐབས་གང་གཙོར་སྲུད། ཟེས་དང་། རྗེ་གཏེར་ཚེན་སྲུ་མས། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ཉིད་
ལ་སྣམ་པ་གསུམ། །མཚན་ཉིད་དུག་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས། །ལེན་ཅིང་རྟེན་དང་སྲིད་
འཚོས་འབྲུལ་མེད་དུ། །སྲོད་པ་སྟེ་སྲོད་གསུང་རབ་ཤེས་ལ་རག། ཟེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ལྷན་ཚེས་དུག་ལས། །དང་པོ་རང་སྲོག་མ་འདྲིས་པ་ནི། རྣམ་པེས་ལས། དེ་ཡང་སྲུང་

ཡུལ་བསམ་པ་ཚོ་གཞུགས། །སོ་སོར་ངེས་ཕྱིར་རང་ལྷོག་མ་འདྲེས་ཡིན། །ཞེས་པས། སྒྲིམ་གསུམ་སོ་སོར་གང་ལས་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། གང་གིས་ལེན་པའི་བསམ་པ། ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོགས་ ཇི་སྲིད་དུ་ལེན་པའི་དུས་ཚམས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་ལྷོག་པ་མ་འདྲེས་པར་ཐོབ་དུ་ཡོད་དོ། །

།གཉིས་པ་དགག་དགོས་ཡོངས་རྫོགས་ནི། དག་བྱ་ཉོན་མོངས་དགོས་པ་མི་འཚིང་བ། །རང་རང་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །སྒྲོང་བསྐྱར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོ་སོ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་རང་མཚན་སྒྲོང་བར་མཁས་རྣམས་མཐུན། །ཞེས་པས། ཉན་རང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་གཉེན་པོས་བསྐྱར་བ་དང་། གསང་སྐྱབས་དོ་རྗེ་ཐེག་པས་མི་སྒྲོང་བར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གསུམ་གསལ་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་ནི་འགོག་ཅིང་། དེའི་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་འཁོར་བར་མི་འཚིང་བའི་ཐབས་སུ་གནད་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་གནས་འགྲུང་ནི། སོ་ཐར་ཀྱང་སྒྲོང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན། །ཉེས་སྒྲོད་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན། །དབང་ཐོབ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་པར་འགྲུང། །དེ་སྒྲིམ་ངོ་བོ་གནས་འགྲུང་ཡིན་ནོ་ཞེས། །འབྲུམ་ཕྱག་ལྟ་པའི་ལུང་གིས་གསལ་བར་གྲུབ། །ཅེས་པས། སྒྲོན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྷན་པའི་སྒྲོང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལྷན་ཚོ། སྒྲུང་གྱི་ཉན་རང་དམན་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུངས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད། གཞན་པར་ལྟག་བསམ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་གནས་འགྲུང། དེའི་སྒྲོང་དུ་གསང་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཚེ་མཉམ་པ་ཚེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སྒྲུམ་གཉིས་ལ་ཐ་མལ་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་སྒྲིག་ཆ་རེ་ཡོད་པ་དེ་བཏང་ནས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དུ་གནས་འགྲུང་བའི་ཚུལ། དཔེར་ན་གསེར་འགྲུང་གྱི་རྩིས་དོ་ཁམས་ལྷགས་ཟངས་དདུལ་གསུམ་གསེར་དུ་འགྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འབྲུམ་ལྟའི་རྒྱལ་ས། དོ་ཡི་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག །བཞུ་བས་ལྷགས་དང་ཟངས་དདུལ་འབྲུང་། །གསེར་འགྲུང་རྩི་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །ཀྱུན་ཀྱང་གསེར་དུ་སྐྱུར་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་སེམས་

གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་། །དྭགས་ལོངས་ཚེན་པོ་འདིར་ལྷགས་
 བཏོ། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་ནི། ལྷ་མ་ལས།
 འཛིན་ཏེན་འཛིན་ཏེན་རྣལ་འབྱོར་སློབ་བྱེད་གྱིས། །གོང་མ་གོང་མས་གཞོན་སྲིད་འོག་མ་ཡི། །
 ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་འོག་མ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་པས། སྒྲིམ་པ་འོག་མ་གཉིས་རིག་པ་
 འཛིན་པ་སྐྱགས་གྱི་སྒྲིམ་པར་གནས་འགྲུལ་བའི་ཚེ་སྒྲིམ་པ་འོག་མའི་སྲིད་བྱེད་རྣམས་གྲངས་
 དག་གྲང་དེར་འདུས་ཤིང་ཚང་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྒྲོང་བ་དེ་
 ཉིད་བྱང་སེམས་གྱི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ནང་དུ་ཚང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀའང་གསང་
 ལྷགས་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ་མ་ཉམ་པ་ཚེན་པོའི་རང་ནས་གཞན་དོན་རྩོལ་
 མེད་དུ་མཛད་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་གྱིས་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུལ་དུ་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟོང་ལས། ལྷ་མེད་མཚོག་གི་དམ་ཚིག་ཏུ། །འདུལ་བའི་དབང་
 གིས་རྒྱུལ་བྲིམས་དང་། །རི་སྟེང་སྒྲིམ་པ་བསམ་ཡས་པ། །མ་ལུས་ཀུན་འདུས་རྣམས་པར་དག །
 ཅེས་སོ། །ལྷ་པ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་གཞན་གྱིས་མི་འགལ་བ་ནི། རྣམ་དེས་ལས། འདུ་
 ཤེས་གསུམ་གྱིས་འབྲིགས་ན་རྣལ་འབྱོར་དེ། །ཡུལ་བསམ་སྒྲོར་བ་མཐར་ཐུག་མ་ཚང་བས། །
 མི་ལམ་ཇི་བཞིན་གནད་གྱིས་འགལ་མི་སྲིད། །ཅེས་པས། སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སྲིད་
 བྱར་བསྟན་པ་ཉིད། བྱང་སེམས་གྱིས་གཞན་ལ་ཕན་ན་སྐྱུད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷགས་གྱི་
 ལྷབས་སུ་དེ་དག་མ་སྐྱུད་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནང་འགལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་།
 དོན་དུ་དེ་གསུམ་གང་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་ནི་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས་ལས་མ་བསགས་
 ཤིང་དེ་མ་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱུག་ལ་མི་བསྐྱེད་པས། རྣམ་པ་ཉོན་མོངས་ལྟར་
 ལྷང་ཡང་དོན་དུ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 ཡིན་པས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟོང་ལས། ལྷ་མེད་ཐེག་པར་རབ་དེས་
 བཏོ། །ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀུན་སྐྱུད་གྲང་། །བྱས་ལ་མི་གསོག་ཚོགས་འགྲུལ་ཏེ། །རྒྱལ་

བྱིས་སྒྲིམ་པ་ལྟན་སྲུང་ཚོགས། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་
 རྒྱ་མའི་མཁན་པོ་དག །རང་གིས་སྲུང་པའི་སྒྲིམ་ལ། །དགོ་དང་མི་དགོ་འདུ་བྱེད་པ། ཞེས་
 པ་གང་གིས་མི་གོས་ལྟར། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད། ཅེས་སོ། །དྲུག་པ་དུས་
 རྒྱབས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནི། །རྣམ་དེས་ལས། སྤྲིག་ཏེ་མི་དགའི་སྤྱོད་དང་ཚོགས་པའི་
 གསེབ་། །འོག་མ་གཙོར་བྱེད་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་། །སྦྱོད་པའི་དུས་དང་དབེན་པར་
 གསར་སྤྲུགས་སྦྱད། །ནང་མ་འདོམ་ན་མ་འདེན་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད། །འདོམ་ན་དགག་
 དགོས་བརྗེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ལས་དང་པོ་དང་རྣམ་འབྱོར་གྲུབ་ཐོབ་དང་། །
 ཐམས་ཅད་མཁུལ་པའི་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ། །དུས་ཚོད་འབྲེལ་བར་དགོས་ཞེས་དུས་འཁོར་
 བཤད་། །ཅེས་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་དང་། མི་དགོ་བ་མང་དུ་དར་བའི་ས་སྤྱོད་དང་།
 ཚོགས་པ་མང་བའི་གསེབ་ཏུ་ནི་འདུལ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་རབ་བྱུང་གིས་ཚས་སྦྱོད་འོ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་རང་འདོད་ཀྱི་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པས་
 ཡུལ་རྒྱུན་གྲུབ་པའི་དུས་རྣམས་འབྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་མདོར་ན་སྦྱོད་པ་དུས་ཚོད་
 དང་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་རང་རེ་སྤྲུང་བའི་ཡུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཨོ་རྒྱུན་ཚེན་པོས།
 བྱི་ལྟར་ལག་ལེན་མདོ་སྤེའི་ཡུགས་སྲུང་། །རྒྱ་འབྲས་སྤང་བྲུང་ཞིབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད། །
 བར་ལྟར་གསར་སྤྲུགས་ཐུན་མོང་ཡུགས་ལྟར་སྦྱད། །བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད། །གསར་བ་གསར་ཚེན་ཨོ་རྟའི་ཡུགས་ལྟར་སྦྱད། །ཚོ་གཅིག་འོད་སྦྱར་གྲོལ་
 བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཅེས་སོ། །མདོར་ན་དུས་འཁོར་འབྲེལ་ཚེན་ལས། དེའི་བྱིར་ལས་
 དང་པོ་པས་རྣམས་འབྱོར་བའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །རྣམས་འབྱོར་པས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །
 གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོད་པ་དུས་ཚོད་དང་
 འབྲེལ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། བྱད་པར་སྒྲིམ་གསུམ་སོ་སོའི་ཐོབ་ཚུལ་དང་གནད་བཀག །ཞེས་
 ལུང་འབྱུང་བའི་རྒྱ། བྱི་ཡང་གི་ལྷང་ཚད། ལུང་དང་ལུང་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། བཤགས་ཚད་

ལས་འདས་མ་འདས་དང་གསོམ་རུང་མི་རུང་གིས་མཚམས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཙུགས་
བྱ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་རྣམ་འགྲེལ་དཔག་བསམ་སྟེ་མ་སོགས་ཚད་བྱུང་གི་གཞུང་ཚེན་པོ་
རྣམས་ལ་གོམས་འདྲིས་གིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་མ་འབྲལ་
བར་རང་རྒྱུད་ཉེས་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པར་བསྟོ་བགྲང་བྱ་སྟེ། རོ་རྗེ་བཀོད་པ་ལས། མདོར་
ན་བདག་གི་སྒོ་གསུམ་པོ། །དག་པ་གསུམ་གྱིས་མཐའ་བཟུང་ནས། །ལྟ་དང་གྲོགས་དང་
སྟོབ་དཔོན་དང་། །བདག་ཉིད་བདག་ལ་མ་ཁྲེལ་བའི། །ཚུལ་གསུམ་མི་གཏོང་དང་བཙུགས་
གསུམ་། །མཐའ་བྱིན་རྒྱ་ཏྲགས་རྣམ་བཞིར་བཙུགས། །མདོ་དོན་དྲན་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོག་ བྱ་བར་འོས་པ་ལ་འཇུག་
སྟེ། རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཡོན་ཏན་མདོན་
པར་སྐྱབ་ཅིང་། དག་བའི་ཚོས་བསྟོ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་རང་
གི་སྒོ་ཡི་ལུས་ཚོན་དང་སྐྱར་ཏེ། སྒོ་སྐྱབ་ལྟས་མ་ཁྲེལ། དད་མོས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མ་ཁྲེལ།
བཙུགས་དང་གྲོགས་གྱིས་མ་ཁྲེལ། གཡོ་སྐྱའི་རང་སེམས་གྱིས་མ་ཁྲེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཟིགས་
རོང་པས་དམ་ཚོག་མདོ་རྒྱས་སུ། མདོར་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། སེམས་བསྐྱུང་སྟོམ་བཙུན་
མ་གཏོགས་པ། །སྟོམ་པ་གཞན་བཙུན་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་གསུངས། ཐ་ན་འང་སོ་ཐར་
གྱི་སྟོམ་ཁྲིམས་ཅུ་བཞི་ཚང་ལྟ་དོན་ལྟོག་མེད་པར་བསྐྱུང་བའི་སྟེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་འགོ་སྒོལ་གྱི་སྐྱད་དུ་རྗོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་པ་སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་
དག་ཅུ་ཅི་བྱེད་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚོག་
ཅུ་བ་སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དམ་ཚོག་དང་མ་འགལ་བར་སྒོ་གསུམ་རོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པས་
བསྐྱེད་བཟུངས་རྗོགས་གསུམ་ལ་ཅི་ལུས་སུ་བཙུན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙུན་པའི་
ཕན་ཡོན་གྱང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གསལ་བྱེ་སྟེ་དུ། །དད་པའི་
སེམས་གྱིས་བས་དང་སྒོ་རྣམས་དང་། །གཞུགས་དང་བ་དན་མར་མེད་སྟེང་བ་ཡིས། །སངས་

རྒྱུ་བྱེད་བུ་བྲག་ཁྲིག་ཅིམ་གྲོ་བྱུ་ལ། །གང་ཞིག་དམ་ཚོས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་
 བསྟན་པ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོན་པ། །བསོད་
 བླམས་འདི་ནི་དེ་བས་ཁྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས། །གལ་ཏེ་བག་མེད་པ་དང་ཉོན་
 མོངས་སྟོབས་ཚེན་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་ལུང་བྱུང་ཡང་དེ་འབྲལ་དུ་བཤགས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་སྐྱར་
 བྱང་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། །དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཕམ་པ་འཚབ་བཅས་རྗེའི་བེའུ་
 ཚག་པ་ལྟར་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས་པའང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་གསོར་རུང་བས་མཚོན། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་བར་ཅིམ་གྱིས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་
 བརྟེན་ཅིང་གོང་མ་གོང་མ་བྱང་བ་ཡིན་ན་གོང་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་སོར་གཞུག་
 ཅིང་། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་བུམ་དབང་སོགས་བཞི་པོ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་དམ་སྒྲིམ་
 ཉམས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོ་བྱས་པ་དང་། །གོང་མ་གོང་མ་ཉམས་ན་དེ་ཐབས་
 འོག་མས་བསྐྱར་མི་བྱས་པར་དམ་ཚོག་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། །ཕམ་
 ལུང་ཚེན་པོ་བྱུང་ཡང་སེམས་སྟོབས་སྐྱར་བསྐྱེད་དེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཉིད་
 སྐྱར་བྱང་བྱ། །ཐེག་མཚོག་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་སྐྱང་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །སྒྲིམ་པ་གང་ཤོར་
 དེ་གང་བྱང་ཡང་མི་ཐོབ་མེད། །རྟོག་དང་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤོར་ཅིང་འབྱུངས་པ་དང་། །
 བྱང་ཚེན་མ་གྲིན་པར་བཏགས་ན་འཛིན་ཅིང་རྗེས་སུ་འབྲང་། །འཛིག་ཅིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཞིག་
 པའི་ལྷགས་འོ་བོར་བ་ཡང་། །བཅུད་ལེན་ཅི་དང་འབྲད་ན་སྐྱར་ཡང་བཟང་བོར་འགྱུར། །
 བསྐྱབ་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་གྱུར་གྱུང་། །རང་གི་སྒྲིམ་པ་སྤྲ་མ་མི་དགྲི་ཞིང་། །སྒྲིམ་
 པ་སྤྲ་སྤྱི་བརྗེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཅི་བྱས་སྤྲ་མ་བསྐྱབ་ཞིང་སྤྱི་མ་སྤྱི་ལ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐབས་ཚེ་ལ་སྒྲོ་ཡངས་པར་གསུངས་པས། །སེམས་ཅན་གྱི་
 བླམ་པར་རྟོག་པ་རི་སྟེད་པ་མི་འདུལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་ནི་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཁྱུང་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་ཏེ། །ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པས་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱད་རྒྱལ་གྱི་ཐེབས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་
ཚེན་པོ་དམ་ཚིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་གནས་སུ་མཐོང་བས་མཐུན་དང་བྱིན་རྒྱབས་འཕགས་
པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་
འགྲུལ་བས་རྒྱ་རྒྱེན་དེའི་མཐུས་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་རྣམས་དང་སྦྱོད་ཡུལ་
མཐུན་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གིས་མི་འཛིགས་ཤིང་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཡང་། རྣམ་
པ་རི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་
མེད་པར་རང་གི་རྩལ་གྱིས་སྦྱོང་བར་འགྲུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བོ། །མདོར་
ན། བམ་མཁའ་ལྷོང་ཡངས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། འོར་བུ་རིན་ཚེན་རྟེན་པའི་མིས། འཛིག་རྟེན་སོ་
ནམ་མི་དགོས་བཞིན། །མ་བསྐྱེམས་སེམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན། །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ། །དེ་ལས་མི་འདའ་དམ་ཚིག་མཚོག། ཟུང་གསུངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
སངས་རྒྱལ་པའི་རང་བཞིན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་ངོ་བོ་མཉམ་ཉིད་སྤྱོད་ལྷུང་དང་
བྲལ་བ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ན་དམ་ཚིག་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པས། གནས་སྐྱབས་གྲགས་
པ་འཕེལ་ཞིང་འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོད་འདུ། བར་ཆད་ཞི་ཞིང་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ།
རྟག་ཏུ་ལྷ་དང་བླ་མས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་མཁའ་འགོ་དང་ཚོས་སྦྱང་འདུ། མཚོག་ཐུན་གྱི་
དངོས་གྲུབ་རྒྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུད་མི་ཟ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བླ་མེད་བྱང་ལྷུབ་གྱི་འབྲས་བུ།
རབ་ཚེ་འདི་ཉིད་དང་། འབྲིང་བར་དོ། ཐམ་རང་བཞིན་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ཞིང་དུ་སྦྱེས་ནས་ལམ་
གྱི་སྦྱང་བ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། མདོར་ན་དཀའ་ཚོས་
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་སྟོན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་བརྩོན་
པ་ཚེན་པོས་འབད་དེ་རྟག་ཏུ་བསྦྱང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཅ་ཚེན་ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོས། དཔེར་
ན་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་སྦྱོན་མེད་པར་ནི་སྦྱོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་

བྱིས་མ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དཀར་མཚོག་ སྤྱིང་རྗེའི་ཚུས་བརྟན་པས་འི་རྣམ་པར་སྐྱེ། རི་ལྷར་
 སྐྱེ་བུ་སློག་དབང་འགགས་གྱུར་ན། །དབང་པོ་གཞན་རྣམས་གནས་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། །
 དམ་ཚིག་སློག་གི་དབང་པོ་འགགས་གྱུར་ན། །དགེ་བའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་གནས་མི་
 འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་འདོད་པས་དད་བརྟེན་ནས། །དགེ་བའི་གཞི་སློག་སྒྲོམ་ལ་འཛུགས་
 ཉན་བསྐྱེད། །ཅིས་དང་། དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོད་ལས། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེའི་དམ་ལ་
 གནས། །དེ་ཡིས་སྒྲོན་པ་ཀུན་འགྲུབ་ཅིང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་སྤྱང་། །རྒྱལ་བ་
 རྒྱལ་མཚོག་སྲས་བཅས་ཀྱིས། །བྱ་བཞིན་དགོངས་པ་དམ་པ་མཛད། །ཉིང་འཛོན་ཡོན་ཉན་
 དབག་ཡས་ཤིང་། །ཀུན་བཟང་རིགས་ཀྱི་དམ་པ་འགྲུབ། །ཅིས་གསུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྷར་རང་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སློགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གནད་
 འགག་གང་གཙོ་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་ སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་དང་། དགེ་
 བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་བཀའ་རྒྱུ་ལས་ཐོས་པའི་དོན་རང་སྒོར་གང་ངེས་ཅམ་ཞིག་ལྷས་ཟེན་
 པ་འགས་ན། འདི་ལ་བདག་སྒོ་དམན་པའི་སྒྲོན་གྱིས་འགལ་འབྲུལ་འོངས་པ་གང་མཚིས་སྤྱིང་
 བས་བཤགས་ཤིང་། དགེ་བས་རྒྱལ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་། །ལྷ་པར་སྤྱེ་འགྱུར་དོ་རྗེ་
 ཐེག་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པ་དང་། དེར་འཛོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐྱ་ཆོ་བརྟན་ཞིང་མཛད་ཡིན་ཡང་དེའི་
 ལྷ་ལྷར་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤྱི་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཐུགས་མཐུན་ཞིང་བྱིས་མ་
 གཙང་། །ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་བཞེས་དང་། །ལུང་སྤྱི་སྤོད་གསུམ་གྱི་འཆད་
 ཉན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། དེའི་མཐུས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ཏུ། ཆར་ཆུ་
 དུས་སུ་བབས། །ལོ་ཐུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས། །ནད་ལུག་མཚོན་འབྲུགས་སོགས་བསྐྱེད་པར་
 དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་། །བདེ་སྤྱིད་རྗོགས་ལྷན་གྱི་དབལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་དང་།
 །བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འདིར་འདུས་ཤིང་འཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲོམ་གསུམ་ལ་ཉེས་

ལྷུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་ཤིང་། རང་དོན་དུ་བོས་བསམ་བསྐྱོམ་གསུམ། གཞན་དོན་དུ་འཆད་
ཚོད་ཚོམ་གསུམ། གཉིས་དོན་དུ་བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་སྟེ། མཁས་ཚུལ་དགུའི་སྤོན་
ལས་དབྱར་གྱི་གར་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་། མཐུར་ཐུག་འོག་མིན་གསང་བ་
མཚོག་གི་ཕོ་བྱང་དུ་སྟོན་ལ་ཐོར་ཚོམ་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་བསྐྱོ་བ་སྐྱོན་ལམ་
གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་ལུ་ལགས། མིད་ཞིའི་དབལ་འབྱོར་སོགས་དང་། མདོ་སྡགས་བརྟན་
པའི་སྟོག་ཤིང་སྟོན་གྱིང་པ། །ཡོངས་རྫོགས་བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་མཛོད་ཚེན་ལ། །རིགས་
ལམ་སེང་གའི་སྐྱ་སྐྱོགས་ཨ་ཇི་ཏའི། །རིང་། །རིགས་། །ལུགས་སྟོགས་མཐའ་བྱབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་
ཤོག། །ཅེས་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་བསྐྱོ་སྐྱོན་དང་ཤིས་བཛོད་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་
བྱའོ། །

སྐྱོ་མཚོག་མངའ་རྣམས་གསུང་གི་རྗེས་འབྲང་ནས། །
སྐྱོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་དོར། །
སྐྱོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་དགེས་རང་གཞན་འགོ། །
སྐྱོ་སྡན་མཚོག་སྲས་གོ་འཕང་མངོན་བྱེད་ཤོག། །

ཅེས་པའང་འགྲུང་མེད་པ་དྲུ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རང་གནས་ཞེ་ཚེན་ཡང་དབེན་དུ་བྲིས་པ་དགོ། །

༡༡། །སྐྱེ་འདྲུལ་གསང་བ་སློང་པོའི་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚོགས་
བཤད་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་བཟོ་ས་དུ་རྩོལ་གྲ་ཡ་ཡ།

གཞི་རྒྱུད་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་མེ། །
ལམ་རྒྱུད་ཐབས་གོལ་མན་རག་ཟབ་མོའི་མཐུས། །
འབྲས་རྒྱུད་སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་སྐྱུར་བའི། །
ལྷ་མ་ཉེ་རུ་གཡེམ་དག་ལེགས་སྤྱོད། །

འོག་མིན་ཆེན་པོར་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤེའི་བཅུད། །
དུས་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལེགས་གསུངས་པ། །
གསང་བདག་བཀའ་བསྐྱེས་རིགས་ཅན་དུ་མ་ལྷ། །
སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ཇ་ཡི་སྐལ་བར་བབས། །

དེ་ལས་མི་ཡི་རིག་འཛོན་གངས་མེད་པ། །
ཚོམ་བུ་དང་བཅས་མི་སློབ་བྱུང་འཇུག་ཆེད། །
མངོན་དུ་སྐྱུར་བའི་ཉེ་ལམ་ལྷ་མེད་པ། །
མདོ་སྐྱེ་སེམས་སྤོགས་རིང་ལུགས་འདི་མདོ་བྱུང་། །

དེ་ལས་སྐྱུ་འཕྱུལ་སྟིང་པོ་ལུང་གི་སྒྲི། །
གཉགས་གཏུབས་ཟུར་གསུམ་ཀུན་མཁུན་གྲོང་རོང་དང། །
ཁྱད་པར་ཕྱོས་སྟོན་སྐྱུ་མཚེད་བཀའ་དྲིན་ལས། །
དེར་དུས་མ་ཉམས་སྟོད་ཡོད་ཅོ་མཚར་འབར། །

དེ་སྐྱད་བརྒྱད་པའི་བཀའ་དྲིན་འཚོ་བ་འདོད་སྟོས། །
སྐྱུ་དོན་རགས་པར་འགོལ་བའི་ལེགས་བཤད་སྒྲིས། །
ཅོ་མཚར་ལོ་བུའི་སྤང་བ་འབུལ་སྟོན། །
བཙུ་བས་དགོངས་ལ་གནང་བའི་སྐབས་སྟོལ་ཅིག །

དེར་རིགས་དང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱུ་དཔལ། སྟོན་པ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་དབུ་མཛད།
འཕགས་ཚོགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་གཤམ་དུ། རྒྱད་ཐམས་
ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལུང་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་འགྲེལ། མན་ངག་ཐམས་ཅད་གྱི་འཕྲོ་གཞིའམ་
རྩ་བར་གྱུར་བ། དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འབྱུ་འཕྱུལ་དུ་བཞེན་པའི་རྒྱད་གསང་བ་སྟིང་པོ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱད་གྱི་སྐྱུ་དོན་རགས་པ་ཅོམ་ཞིག་གསོལ་ན། རྩ་རྒྱད་ལུང་གི་སྤང་
བར་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་འི་འཛིག་རྟེན་བྱོན་པའི་ཚོ། དེ་ཡི་གསུངས་པའི་ལུང་ཚེན་རྣམས་
ལ་ནི། བློ་འོལ་ཚོལ་བ་ངན་པ་འབྱུང་སྲིད་པས། །དང་པོ་སྲིད་པ་ཚོས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟོས། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཐོག་མར་བརྒྱད་པའི་ལུངས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ། སྐྱུ་འོག་མིན་དང། རི་བབ་གྱི་རྩེ་དང།
འཛམ་བུ་སྤྱིང་འདིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དང། ལྷ་དང། མིའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་དོན་དུ།

སངས་རྒྱུ་རྗེ་འཆང་ཚེན་པོ་དང་། སྐུ་ལ་སྐུ་འཁོར་ལོ་ས་སྐུ་བ་དང་། འཇུ་བྱུ་བ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷ་མ་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་གཞི་ནམ་པ་གསུམ་སོགས་འཆང་ཚུལ་མང་དུ་
ཡོད་ཀྱང་། ད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ལས། རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ནལ་
འབྱོར་བ། །དགོངས་པ་རིག་པ་ན་བར་བརྒྱུད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྷ་མ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་འོག་མིན་ཚེན་པོའི་
གནས་སུ། ཉིད་ལས་མི་གཞན་པའི་འཁོར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་ལ། ཚོས་འོད་གསལ་གྱི་
དགོངས་པ་ཟང་ཐལ་དུ། དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །**གཉིས་པ་རིག་འཛིན་**
བརྗོད་བརྒྱུད་ནི། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་ས་རྒྱས་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལ། བརྗོད་མེད་རིག་
པའི་གསུང་དབྱངས་གྱི་བརྗོད་པོ་བར་མཛད་དོ། །**གསུམ་པ་གང་ཟག་སྐྱབ་བརྒྱུད་ནི།**
རྒྱལ་སྐྱས་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་འདུ་འཇུག་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷའི་གནས་སུ་ལྷ་
གསུམ་ལྷན་མཚོག་སློང་ལ་བཤད། སྐུ་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྤྱི་འགན་སུ་སྐུ་རྒྱལ་མ་གྱིན་
པ་ནག་པོ་ལ་བཤད། ལྷ་གནས་པོ་རྗེས་གོད་སྐྱབ་ཀྱི་གནས་སུ་གོད་སྐྱབ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་
བཤད་དེ་དེ་ལྷ་མ་རིམ་བར་ལྷ་སྐུ་གོད་སྐྱབ་ཀྱི་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་དར་བར་མཛད་པ་སྟེ།
བརྒྱུད་པ་འདི་གསུམ་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་འཆང་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་མི་ཡུལ་
དུ་དར་ཚུལ་ནི། ལྷ་མ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལྷི་མ་ལས། ད་ནི་འདི་ནས་མི་སྤྱང་ནས། །འོ་ནི་བརྒྱུད་
དང་བཅུ་གཉིས་ན། །ལྷ་གནས་གསུམ་དུ་གསུམ་པ་ཡི། །བརྒྱན་པའི་སློང་པོ་དམ་པ་ཞིག །
འཇམ་སྤྱིང་གར་གྱི་སྤོགས་མཚམས་གྱི། །རྒྱལ་པོ་རྗེས་བྱ་བ་ལ། །བསོད་ནམས་ཚེན་
པོའི་མཐུས་སྤང་བའི། །གསང་བའི་བདག་པོས་གནང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
མཐུན་པར། སངས་རྒྱུ་མཚོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ལྷ་འདྲུལ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱུད་
འདས་པ་ན། དམ་པའི་རིགས་ཅན་ལྷ་མ་ལྷ་འདྲུལ་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་ལས་ལངས་ནས། རྒྱ་
འདྲུལ་གྱི་བྱ་བས་རིམ་ལ་ཡའི་རྩེར་འདུས་ནས། ལྷོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ།

གཤུང་ཚེན་ཉེད་གསུམ་པ་བཏོན་པས། མྱོན་པ་རིགས་དྲུག་པ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད།
གསང་བའི་བདག་པོ་ལྷན་ན་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་པར་བསྟན་ནས། སྤར་འོག་མིན་དུ་གསུངས་པ་
ཉིད་བཟླས་ཏེ་གསུངས་པ། སྤོན་པོ་སྤོ་གོས་ཐབས་ལྡན་གྱིས་གསེར་གྱི་སྤྲེགས་བམ་ལ་བྲིས་
ནས་དགོངས་པའི་རྩལ་བདུན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྤྲས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཟ་ཏོ་རའི་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ལ་
མིས་ལྟས་རོ་མཚར་བ་བདུན་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར། རྒྱུད་སྤེའི་སྤྲེགས་བམ་རྣམས་དངོས་
སྲུ་མི་ལུལ་དུ་བབས་པ་ལས། ཏུ་ཚེན་པོ་སྤེ་བཅོ་བརྒྱད་རྒྱལ་པོ་རྩེ་སྤོབ་དཔོན་ཀྱུ་ཀྱུ་རྩ་
རྩ་དང་། དེས་སེང་ཏ་རྩ་རྩོགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རིམ་པར་འཁོར་ཚོམ་བྱུང་དང་བཅས་པ་རིགས་
འཛིན་གྱི་སར་གཤེགས། དེ་ནས་སྤེལ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ལས།
པའ་ཚེན་བི་མ་ལ་དང་པདྨ་གཉིས་གྱིས་གསུན་ཏེ། ལོ་རྩ་བ་མ་གཉགས་སོགས་ལ་བརྒྱད་
དེ་བདེ་གཤེགས་ཟུར་ཚེ་རྒྱུང་སོགས་ལ་བཀའ་བབས། ལྷིས་སྤྲིང་པོའི་རྒྱུད་བཤད་གཙོས་སྤྲ་
འགྲུང་བཀའ་གཏེར་གྱི་བརྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཉག་ཕྱར་གྱུར་པའི་སྤྲེགས། ལོ་ཚེན་བི་རོ་ཅ་
ན་དང་རྒྱལ་པོ་གཡུ་སྤྲ་གཉིས་བསམ་བཞིན་སྤྲེ་བ་བཞེས་པ། གཏེར་ཚེན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
འགོ་འདུལ་གཏེར་བདག་སྤྲིང་པ་དང་། ལོ་ཚེན་རྣམ་ལྷན་སྤྲེ་མཚེད་གྱིས་འབད་པ་ཚེན་པོས་
བཅོལ་ཞིང་སྤྲེ་བ་དེའི་ལེ་ལེ་ལྷན་སོགས་ལེགས་བཤད་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱང་མང་དུ་མཛད་དེ་སྤེལ་བའི་རྒྱུན་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པ་ཟུམ་མ་ཚད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་གསང་བའི་སྤྲིང་པོ་འདི་
ཉིད་ལ་འཚད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མང་ཡང་། འདིར་ནི་པའ་ཚེན་བི་མ་ལས། རབ་ལ་མཚན་བསྟན་
འབྲིང་ལ་དབྱེ། ཐ་མ་འབྲུ་རེ་གཉེར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། སྤེ་མ་གཉིས་པོ་མདོ་
ཅམ་ཞུ་བ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་བསྟན་པ་ནི། རབ་མཚན་ཐ་སྤྲད་གསུམ་དུ་གྲགས། །
སྤྲེ་འབྲུལ་སྤྲིང་པོ་ལུང་གི་སྤྲི། །ལག་གི་རྩ་བཞིན་དུ་ཞབས་རྟོགས། །སྤྲེ་ལ་བ་ཅན་གྱི་ཚེད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་མཚན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤྲུང་འབྲུལ་

ལྷ་བཞེས་བྱ་སྟེ། རྩོམ་ཅི་རང་བཞིན་དབྱེར་མི་སྤྱོད་པས་ཤེས་རབ་སྣོད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་
 དཔལ་ལོ་ཐབས་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣོད་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་
 པའི་ཟུང་འཇུག་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་རྩོམ་ཅི་རྩུབ་བརྟན་པས་སམ། དེ་ཉིད་གྱི་
 རྒྱག་རྒྱས་འཁོར་འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཏབ་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེས་པས་
 སམ། དེ་ཉིད་མཐོན་གྱུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚན་པས་རྩོམ་ཅི་རྩུབ་ཤེས་རབ་ལེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་གཉིས་
 པོ་གཞི་འབྲས་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་གྱི་རོས་ནས་དང་། ལྷ་མ་
 བོ་འབྲས་སྤྱི་མཐོན་གྱུར་སྤྱི་ལུགས་གྱི་རོས་ནས་བཞག་ལ། གང་རྟོགས་པའི་ཡོ་ཤེས་དེ་
 ཡང་རྩོམ་ཅི་རྩུབ་གཉིས་སྤྱི་མེད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་མཚན་མའི་རྒྱག་རྒྱར་
 སྤྱང་བ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་འཆད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ལའང་དེ་སྐད་ཅེས་གྲགས་སོ། །
 ལྷ་འཕྲུལ་ལྷ་བཞི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བའམ་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་
 འབྲུང་བ་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱང་ལྷུང་འཕྲུལ་བའི་སྤྱིར་རྟོག་ཚོགས་སྤྱི་བྱ།
 ཤེས་རབ་དབྱིངས་སྣོད་པ་ཉིད་གྱི་རྩལ་སྤྱང་ཐབས་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་སྤྱི་འཆར་
 བས་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རོས་དོན་སྤྱི་བྱ། དེ་ཉིད་གྱི་རྟོགས་གྱི་རྒྱག་རྒྱ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 ཐབས་ཤེས་ཞལ་སྤྱོད་རམ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་རྟོན་པའི་དང་དོན་སྤྱི་བྱ། སྤྱང་ཁམས་སོགས་རྟོག་
 ཚོགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོ་ནས་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དུ་
 འབྲེལ་བ་ལྷ་རྟོག་དབྱེར་མེད་གྱི་སྤྱི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་སྤྱིའི་གཞི་འབྲས་གཉིས་པོ་ཤེས་ཐོབ་བྱ་
 (ཐོབ་ལུ་མཚན།) བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རྒྱད་དང་། དེ་མཚོན་བྱེད་ཡི་གའི་རྒྱད་ལའང་རྩོ་
 རྩོམ་ཅི་རྩུབ་ཤེས་རབ་ལེས་བྱ་སྟེ། །གཉིས་པ་སྤྱང་དང་མཐུན་པ་ཆེ་བ་ལས་མཚན་
 དུ་བཏགས་པ་སྤྱང་གི་སྤྱི་བྱ། རྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་རིམ་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པའི་རྣམ་
 གཏུག་ཅི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱད་དེ། དེ་ལྷུང་སྤྱིའི་བསྟན་པ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་དོན་འདིའི་ནང་དུ་རྟོན་པའི་སྤྱིར་དང་། བསྟན་པ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱད་འདིས་

རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པའི་སྲིད། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ལུང་གི་སྦྱི་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་གསང་བ་སྦྱི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་གི་སྦྱི་ཡིན་པས་ན། མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་གི་སྦྱི་ཞེས་བཤད། **།གསུམ་པ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་བཏགས་པའམ་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་མཚན་སྒྲིགས་བམ་གྱི་སྲིད་དུ་དགོད་པ་ནི།** གསང་བའི་སྦྱིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། གསང་བ་ནི་གཞི་རྒྱུད་རྫོགས་དཀའ་བ་དང་། སྦྱིང་པོ་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་དེ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅུད་འབྲས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཞི་མི་འགྲུལ་བ་དང་ལམ་གྱིས་དེ་རྫོགས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། ངེས་པ་ནི་སྦྱོ་སྦྱར་དང་བུལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་ལོ། །ཡང་ན་གཞི་རྒྱུད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྫོགས་དཀའ་ཞིང་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་པོར་བཞུགས་པས་གསང་བའི་སྦྱིང་པོ། ལམ་རྒྱུད་ནི་གཞི་རྫོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི་སྦྱོ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ངེས་པའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རོ་རྗེའི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་མཚན་དོན་སྟོས་པས། སྟོན་པ་མཐས་པས་ནད་པའི་ལག་གི་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་མགོ་མཇུག་གི་ནད་ཐམས་ཅད་ངོས་ཟིན་པ་བཞིན་དུ། དབང་རབ་གྱིས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་མཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་བད་འཕྲོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་ལ་བུང་ལྟར་སྒྲིགས་བམ་བཅའ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་སྦྱི་དོན་དངོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་འབྲུང་བའི་སྦྱིང་གཞི། རྒྱུད་སྦྱིང་སྦྱོང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན། རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ། ལའོར་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པ་གཏན་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་སྦྱིང་གཞིའི་ངོ་བོ་ནི།

གནས་གང་དུ། རྣོན་པ་གང་དུ། འཁོར་གང་དང་། ཏུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཚོགས་པ་དེའི་ཚོ།
རྒྱུད་དོན་འབྲུང་བར་ངེས་པའི་སྒྲིབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ལྟའོ། །ངེས་ཚོགས་ནི། ཏུ་ནའི་སྤྱོད་
ལས་སྒྲིབ་པ་སྟེ། བཀའ་ཡིན་མིན་དུ་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ལྟའི་
ལོ་རྒྱུས་བཤད་པས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་རམ། ཡང་ན་གང་གྲོང་བར་བྱ་བའི་
རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འབྲུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་གྲོང་གཞིའོ། །དབྱེ་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་མིན་དང་
སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བར་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་བཤད་རྒྱུད་རྒྱུ་
མཚོ་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། གསང་བ་འོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་བཤད་རྒྱུད་ཐལ་བ་སྤྱོད་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་གཞོན་གྱི་འཁོར་ལོ། རྣོན་པ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་གཞོན་གྱི་འཁོར་ལོ། རྣོན་པ་
སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་
ཚོགས་བརྒྱད་ལ། ཚོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚོན་ཉིད་ཟབ་མོ། ཏུས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་ལྷུ་མ་གྱི་མཁའ་གསང་། རྣོན་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཡལ་གྱི་དོ་རྩེ་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་
ལྷུ་གྱི་སེམས་དང་བཅས་པ། འཁོར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དང་བཅས་
པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཤེས། ཚོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཡེ་ཤེས།
ཏུས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཏུས་སྤྱོད། །འདི་གཉིས་གྲོང་གཞིར་བྱེད་པའི་
འཐད་པ་ནི། རྣོན་མཐར་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བས་ནང་གི་མངོན་བྱུང་ལྷུ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྣོན་འཁོར་དགོངས་པ་དབྱེ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཏུས་དེར་སྤྱོད་གསང་གི་འོག་མིན་དུ་
མངོན་པར་འཚང་རྒྱུ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་གྲོང་གཞི་ཞེས་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞི་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞིའམ་
རྒྱུད་འབྲུང་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་གཞི་ནི། གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་འོག་མིན་གྱི་གནས་

མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པ་ན། རྟོན་པ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་ལོངས་སྤྱོད་ཚེན་པོ་རིགས་དྲུག་པས། འཕོར་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རང་
བཞིན་གཉིས་མེད་པའི་འཕོར་ལོང་དང་། རིག་པ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འཕོར་རྣམས་ལ། ཚོས་
སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རང་བཞིན་གསང་བའི་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུད་དོན་རྫོགས་པར། རྣམ་སྤྱན་
སྤུམ་ཚོགས་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཕོར་ལོང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཁྲོ་པོའི་
སྤྱིང་གཞི་ནི། གནས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དྲར་ཁྲོད་ཚེན་པོར། རྟོན་
པ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དབྱེས་པ་ཚེན་པོ་དབལ་ཏེ་རྟུ་གས། འཕོར་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གདུལ་
བྱ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་འཕོར་དང་། འདུལ་བྱེད་གཉེན་པོའི་འཕོར་རྣམས་ལ། ཚོས་སྤྱན་སྤུམ་
ཚོགས་པ་སྦྱོར་སྦྱོལ་གྱི་ཐབས་མུད་དུ་བྱུང་བ། རྣམ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་
སྤྱ་རྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་སྦྱུལ་སྦྱུ་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྤྱིང་གཞི་ལམ་བསྟན་
སྤྱིའི་སྤྱིང་གཞི་ནི། གནས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འཇིག་རྟེན་དྲུག་གི་སྤོགས་བཅུ་ཐ་དད་སྤ་
མེད་པའི་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཚེན་པོ་རེ་རེར། རྟོན་པ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཚོག་གི་སྦྱུལ་པའི་
སྦྱུ་རེ་རེས། འཕོར་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགྲོ་བ་རིས་ལྡེམ་ཐེག་པ་ལྟའི་རིགས་ཅན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། ཚོས་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འདུལ་བ་བཞིའི་སྦྱོན་ས་ཐེག་པ་ལྡེམ་ཚོས་
སྤང་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྦྱོང་སོགས། རྣམ་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་སྦྱོན་མ་བཤོད་པའི་དུས་སྤྱ་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་སྤྱིང་སྦྱོང་ལ། རོ་པོ་ནི། རྟོན་འཕོར་འི་ལན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྒྱུད་དོན་
གདུལ་བྱའི་སྦྱོང་དང་འཚོམ་པར་འབྱུང་མ་རག་པ། རེས་ཚོག་ནི། གང་སྤྱིང་བར་བྱ་བའི་
རྒྱུད་དོན་དེ་ཉིད་སྤྱིང་བར་བསྦྱུལ་བའི་སྤྱིང་སྦྱོང་བ་སྟེ། བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་
སྤྱིང་རོ། །དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྤྱིང་སྦྱོང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། རྟོན་པ་ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྱ་མེད་པར་རོལ་ནས། ཡབས་གྱིས་ཐབ་གྱི་

ཆ་བཟུང་སྟེ། རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་དག་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོང་བསྐྱངས་
པས་ལའོར་ནམས་གྱི་ལྷག་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱས། ཡུམ་གྱིས་ཤེས་རབ་
གྱི་ཆ་བཟུང་ནས་དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་གྱི་ངོ་བོར་
སངས་རྒྱས་པར་སྐྱོང་བསྐྱངས་པས་དོན་དམ་རྟོག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གསང་དབང་
བསྐྱུང་བའི་རྗེས། ལའོར་གྱི་རྒྱན་མཐའི་སེམས་དཔལ་ནམས་རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སེམས་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། དངོས་གཞི་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྐྱོར་བ་གསུམ་གྱིས། ཡས་བབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་
སྐྱུངས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས། མས་བརྟན་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་
སྐྱང་གསུམ་གྱི་འགྲུང་བ་ཚོང་བའི་ཤེས་རིག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་
ནས་སྟོན་ལའོར་དགོངས་པ་འབྱུང་མེད་དུ་གྱུར་བའོ། །**ཤག་ཉེས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོང་**
སྐྱོང་ནི། ལའོར་ནམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་གསང་བ་བཞིས་ཚོད་པ་ནམས་ལ་ཕྱགས་རྗེས་
བཟུང་བར་རིགས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོན་པའི་ཕྱགས་རྗེ་སྐྱེས་ཏེ་རྒྱུད་འདིས་
དངོས་སུ་འདུལ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནམས་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤུལ་སྤུལ་བྱུང་བ་དུག་སྟོབ་སོགས་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོལ་བ་སྤྱ་ཚོགས་པར་
སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་སུ་ཡོངས་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནམ་བཞག་
སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཡམ་གྱི་ཆ་རྒྱེན་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ལ་བཤད་དེ། ཐབས་དང་རྒྱ་ལས་
འབྲས་སུའོ། །ཞེས་པས། སྤྱིར་རྒྱན་ཆགས་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ལ། དབྱེ་ན་
གང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞིའམ་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང་། གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་བསྟོན་པ་ཐབས་སམ་
ཡམ་གྱི་རྒྱུད་དང་། གང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་སུའི་རྒྱུད་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི

རྒྱུད་ལ། རོ་བོ་ནི། གཞི་འཛིང་གོལ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིག་པ་བྱུང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྒྲོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་བྲལ་བར་ཡེ་ནས་གནས་པ་སྟེ།
ཅུ་རྒྱུད་ལས། བཅིངས་མེད་རྣམ་པར་གོལ་མེད་པའི། །ཡེ་ནས་ལྷུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཚོས། །
ཞེས་སོ། །**དེས་ཚིག་ནི།** གཞི་འཛིང་རྒྱལ་ལྷི་རྒྱུད་དེ། དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་མ་
ཟིན་པ་ལས་འཁོར་བ་དང་ལྷུང་འདས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་
ཀའི་འབྱུང་གཞི་འཛིང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
དུ་རང་བཞིན་འགྲུལ་བ་མེད་པའི་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། **དབྱེན།** རིམ་གསུམ་
ལས། རོ་བོའི་གཞི་དང་བཏགས་པའི་གཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་རོ་བོའི་གཞི་ནི། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དྲི་མ་
རྒྱུང་བའི་གཞི་ལོར་བྱ་བྱ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་དབྱིངས།
རང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས། དེ་ལས་སྐྱུ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་ཤིན་
ལས་ཉེ་འབྲས་ཚོས་ལྷ་འཆར་རུང་གི་ཆ་ནས་འབྲས་བུ་སྟེ། དཀོར་བདུན་རོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ལྷག་པ་དོན་དམ་དང་། དེའི་ཅུལ་སྣང་སྣོད་བཅུད་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་རབ་འབྱུངས་སུ་འཆར་བ་ལྷག་པ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གསེར་དང་གསེར་གྱི་སེར་
པོ་བཞིན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དང་། དེ་ཉིད་བསམ་བཞོན་གྱི་ཡུལ་
ལས་འདས་པས་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་བྲལ་བར་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། འདིས་བརྟན་གཡོ་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་ཚོས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་དབྱིངས་སམ་
ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ། དྲི་མ་དང་འབྲེལ་ཡང་རོ་བོར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ། དེའི་སྣོད་ཆ་ནས་ཚོས་སྐྱུ་དང་སྣང་ཆ་ནས་གཟུགས་
སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ལྷན་ཡང་དྲི་མ་མ་དག་གི་བར་དུ་བྱུང་བྱེད་མི་ལུས་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་གནས་པའི་རིགས་རང་གི་རོ་བོར་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་

ལའོར་འདས་ཀྱི་འཚར་གཞིར་གྱུར་པས་ཀྱི་གཞིའི་ཡོ་ཤེས། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་སྐྱིབ་པ་ལྟར་སྦྱང་བས་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱབས་གྱི་རྒྱུད་དུ། གྱི་ཡས་བདག་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད། ལུ་བ་དང་ཡོ་གས་ཐོག་ཐ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་བཟང་པོ། བར་རྒྱུད་དུ། མ་རྒྱས་ལྟག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཚོས་སྐྱ་ཚེན་པོ། ལ་རྒྱས་དབྱེར་ས་ཡོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱབས་བདེ་བ་ཚེན་པོ་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར། ལ་ཉིས་འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལྟོག་ཆ་གང་རུང་དང་མ་བསྐྱེན་པར་སྐྱིད་བཞག་པ་མི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱའོ།

།གཉིས་པ་འབྲུལ་བ་བརྟགས་པའི་གཞི་ནི། ལོག་པའི་ཞེན་སྣང་ལུལ་དང་བཅས་པ་སྦྱང་བྱའི་དྲི་མ་འདམ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མེད་སྣང་སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅས་བྱའོ། །ཞེན་སྣང་ཉིད་ལའོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་འཇུག་པ་མ་ཟང་བར་རྒྱུན་ཚགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་བཅོས་མ་སྐྱོ་བུར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གས་པས་དབྱེད་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀ་བ་ཀ་བས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མེད་དགག་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུད་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱུན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུད་བརྟགས་(བརྟགས་)པ་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་ན་སྐྱོན་ཡོན་སྦྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་གོ་རྒྱུན་ཚགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོ།

།གཉིས་པ་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ། རོ་བོ་ནི། ལྷོ་སྐྱོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་དེ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་འཇུག་གི་བྱེད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་དེ། **དེས་ཚོགས་ནི།** ཐོབ་བྱ་འབྲས་རྒྱུད་ཉིད་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པས་ཐབས་དང་། གང་གིས་གང་དུ་བསྟོན་བྱའི་རྟེན་ཡིན་པས་ལམ། གཞི་འབྲས་གཉིས་ཤེས་ཐོབ་གྱི་བྱ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐབས་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱུན་ཚགས་

སུ་འབྱུང་བས་ན་རྒྱུད་དོ། །དབྱེ་ན། ཐབས་གྱིས་ངེས་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཐབས་གྱི་བྱུང་པར་བརྟུལ་ལྷགས་གྱི་
 རྒྱུད་པ་མེད་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་ནས་འབྲས་བུ་སྦྱར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མགྲི་ཀམ་ལྷུགས་ཁམས་ལུང་
 ཚམ་གྱིས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན། འདི་ལའང་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབར་
 འཛག་གི་སྦྱོར་བས་འཁོར་ལོ་བཞིར་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་རིམ་གྱིས་པ་
 དང་། འོག་སློབ་མཁའ་གསང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབབ་བཟུང་ཕྱོག་བྱུང་གི་སྦྱོར་བས་སྐྱད་
 ཅིག་ལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་
 དོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་ནི། གཙོ་བོར་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སློབ་ནས་རང་རྒྱུད་གྱི་
 འཚིང་བ་ཚེས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རིག་པོ་ཆེ་གོ་སྦྱ་རྩ་དང་རྩལ་ཅིག་བཞག་པའི་
 རྩོམ་མས་རིམ་གྱིས་གསེར་དུ་འགྲུལ་བ་བཞིན། འདི་ལ་དབང་བོ་ཡང་རབ་ཁ་ཅིག་དབྱེར་
 མེད་ཆིག་ཚོད་དུ་རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
 ཡང་རིམ་གྱིས་རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པ་སྟེ། དེ་ཅུང་ཟད་
 བཤད་ན། རྒྱུད་ལས། ཤེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་འབྱོར་པའི་གཟུངས། །འབྲས་བུ་སྦྱིན་བྱེད་
 རྒྱུད་ར་རྒྱུན། །ལུས་མཐུ་ཅན་དུ་གང་གྱུར་པ། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་
 གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། རྒྱུན་འཇུག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཉིང་ངེ་འཛིན། ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་
 བྱ་ཞེན་སྣང་ཉིད་འཇལ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་རྣམས་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་
 རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུད་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ལུལ་
 མེད་རང་གསལ་དུ་རྗེན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། དེ་ལ་འཇལ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་
 དབྱུང་དུ་མེད་པས་གོ་བ་སྐྱེ་བཞིའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དབྱུང་དུ་ཡོད་པ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས་གྱི་སྤྱི་མ་ལ་ཚིག་དོན་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སོགས་

ནང་གི་དབྱེ་སྒོ་དང་། རིམ་ཅིག་ཅུང་གི་འགོད་ལུགས་སོགས་བཞེད་པ་མང་ཡང་།

འདིར་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་ཐུན་མེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསུམ། ཚད་མ་བཀའ་གཞུང་།
སྐྱེ་མཐུན་དོན་སྐྱབས། ཚིག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏུན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟོགས་
པ་བཞི། དག་པ་གསུམ། མཉམ་པ་བཞི། བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་སོ། །
དང་པོ་རྟོགས་པ་བཞི་ལས། རྒྱ་གཅིག་པ་ཞི། སྤྱང་སྤྱི་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་
དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྒྱུ་འཇུག་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་དེའི་རང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱིར། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་ནི། དབྱིངས་ལས་ཤར་བའི་
སྤྱང་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དཔེ་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྱང་བ་
ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཚོས་ཅན། བན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། མངོན་སུམ་
པའི་གཏུན་ཚིགས་ནི། དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཚོས་ཅན། སྒོས་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྤྱོད་གྱི་སྒོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དག་པ་གསུམ་ནི། འབྲུང་ལྷ་ལྷང་ལྷ་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་རྣམས་ཚོས་ཅན། དག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཡུམ་ལྷ་
རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཉམ་པ་བཞི་
ནི། སྒོས་པ་སྤྱོད་པ་རེ་ཚོད་པའི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་། སྒོས་པ་མཐའ་དག་ཚོད་
པའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཉམ་པའི་སྤྱིར། སྤྱང་ལ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྤྱང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཚོས་ཅན།
ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བོའི་སྤྱང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་ན་དབེན་པའི་

སྤྱིར་དུ་ རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ལྷག་པའི་དོན་
 དམ་དགོར་བདུན་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཉམ་སྟེ། དབྱིངས་དེ་ནི་ཡེ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཚོས་ཅན།
 སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་མཉམ་སྟེ། སྤྱིར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་ནས་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། **ཁའི་བ་བདག་ཉིད་ཚེན་པའི་གཏུན་ཚིགས་ནི།** སྤྱིར་ལུགས་
 བས་དུ་མར་སྤྱིར་བའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་ཅན། གནས་ལུགས་བདག་ཉིད་
 ཚེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་ཤེས་གྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། **ཁགཉིས་པ་སྐྱེ་མཐུན་དོན་འཕགས་ཀྱི་**
གཏུན་ཚིགས་ནི། ལྷགས་ཀ་མི་སྤྱིར་བར་བསྟན་པའི་དུག་ལྷ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་མཐུན་གྲུང་དོན་
 འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་
 ལུང་ཤར་བའི་སྤྱིར་རོ། **ཁགསུམ་པ་ཚིག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏུན་ཚིགས་ནི།** ཚོས་རྣམས་
 ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅན། སྤྱོས་པའི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
 འདས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱིར་བ་འདི་
 ཚོས་ཅན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པར་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་
 ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། ཁེས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱི་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པས་གསུངས།
 གང་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ནི་ལྷ་བ་དབུ་མ་ལས་ཐབས་ཁྱུད་པར་དུ་འཕགས་པས་སྤྱི་
 བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་དོན་དམ་སྤྱོས་བལ་ཀུན་
 རྫོབ་སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་མཉམ་པར་ལྷ་བ་མཐུན་ན་ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཏུན་ལ་
 མི་ཐེབས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་བཅུད་
 དག་མཉམ་ཚེན་པོར་གཏུན་ལ་ཐེབས་དགོས་པའི་སྤྱིར། ལུང་གིས་གྲུང་གཞོད་དེ། མདོ་
 གདམས་ངག་འབོག་པའི་རྒྱལ་པོར། འདེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ ཁཙམ་ལྷན་དེས་

པར་གསུང་ལགས་ན། ལྷ་འབྲུག་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱོང་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མི་
འཚོལ་བའི། །ངེས་པའི་ཐེག་པ་ཅིས་མ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་
ཚོས་གྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཞིག་ །མ་འོངས་དུས་
ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྲགས་ནི་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་དང་། །སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཡོད་
པ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །དོན་རྒྱ་རྒྱུད་དེ་རིག་པ་འབྱུང་མེད་
ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འདུག་པས། །དེ་འདྲ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྗེ་ཟུང་
མོ་རྣམས་དང་། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་རྟོགས་བྱའི་
ཡུལ་ལ་བྱུང་མེད་དམ་སྟུམ་ན། །རིག་པ་འབྱུང་མེད་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་
གསུངས་པ་དང་འདྲ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་། །ད་དུང་དེས་སྲགས་ཐུན་མིན་གྱི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་
འབབས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་ཚོ་
ལྷན་སྐྱེས་མི་འབྱུང་བའི་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྲགས་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་སུ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པས་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། །སྤྱོས་པས་ཚོག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུན་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ། །སྤྱིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་
པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཐུན་གཅིག་ལ་སྤྱང་འཁོར་ནས་བཟུང་ཚོག་གི་བྱ་བ་ཚར་གཅིག་རྫོགས་
པར་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་པ་སྐྱོམ་པ་མོས་སྐྱོམ་དང་། །ལམ་སོ་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གཡོ་ཐོབ་
གོམས་བརྟན་གྱི་ཉམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ངེས་རྫོགས་གཉིས་ལས། །སྤྱི་
མའི་ལམ་དངོས་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། །ལམ་རིམ་ལས། །སྤྱི་བ་རིམ་པར་སྤྱིན་ཚུལ་གྱིས། །འཇུག་
པའི་ཡན་ལག་ལྷ་རུ་བཞག །གང་དག་དངོས་ཀྱན་རང་རིག་སྤྱིར། །ཤི་བ་དོན་དམ་བདེན་
པ་སྟེ། །སྤྱི་བ་བར་མ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །སྤྱིས་པའི་རིམ་གསུམ་གཉིས་མེད་དོ། །ཞེས་པས་
སྤྱི་འཚིབ་དོ་གསུམ་སྤྱགས་གཅིག་སྤྱོད་བའི་ལམ་རྫོགས་པར་རྟོན་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་འཚི་
བ་འོད་གསལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོང་པ་ཚེན་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་བར་དོ་དང་

རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་སྟོང་རྗེ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དྲི་ཟའི་སེམས་མངལ་དུ་
 ལྷགས་ནས་ལུས་རིམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་རྒྱུས་པའི་བར་སྐྱོང་བྱེད་སྤྱད་ཀྱི་གཅིག་པའི་ནལ་འབྱོར།
 རྒྱུས་ནས་བུ་ཚེ་འཁོར་འདབས་རྒྱས་པའི་བར་སྐྱོང་བྱེད། ད་གྱིལ་འཁོར། ཚོམ་བྲུ། གྲངས།
 ལལ་སྤྱད་སྐྱོ་བ་སྟེ་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱོས་བཅས། སྐོ་གྲོས་ནར་སོན་ནས་བཅད་རིས་དང་ཁེ་གྲགས་
 རྒྱབ་པ་སྟེ་ནར་སོན་ནས་ཤོན་པའི་བར་གྱི་བག་ཆགས་སྐྱོང་བྱེད། ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟས་
 རྒྱབ་པའི་གཞི་གཟུང་། བསྟེན་རྒྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་རྒྱབ་པའི་གཞུང་བསྟངས། འབྲས་བུ་
 རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་དུས་བརྟན་པ་གསུམ་གྱིས་ཞོག་སྤུབ་པ་རྒྱབ་པ་ཚེན་པོ་ལམ་ཚོམ་བུ་
 ཚོགས་རྒྱབ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་སྣ་མ་བཞི་
 བོ་ཟག་ལྟོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཚོགས་ལམ་དང་། ཚོགས་རྒྱབ་ལོ་སྐྱོར་ལམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་
 ཡིན་པས་ཟག་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། ལྷ་བ་དུག་སོགས་སྐྱོད་པའི་དུས་
 གྲངས་རེས་པས་ཟག་མེད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ལྷིང་། འདི་
 དག་ལ་སྐྱུང་བྱའི་དྲི་མ་ཤགས་པ་སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྤ་བ་སྐྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་
 དང་སྐྱུང་ཏེ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ།   **།གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ།** ཟག་
 ལྟོག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལམ་མཐོང་སྐོམ་མཐར་ལམ་གསུམ་གྱིས་བརྟུན་པའི་རིག་འཛིན་
 བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་པ་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ཡང་སྐྱོའི་དུས་སྟོབས་ཆེ་
 རྒྱུང་གིས་འབྱུང་བ་སྟེ་གས་མའི་ལུས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེས་སྐྱུང་བར་མ་རུས་པ། ལུས་ནམ་སྟོན་
 བ་ཁྲག་གི་སྐྱུང་བོ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཡིད་འོད་གསལ་གྱི་སྣ་སྐྱུང་སྟོན་པ་དང་། རི་ལྷར་
 འདོད་པ་བཞིན་ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་མ་ཐག་སྤྱད་ཀྱི་ཚེན་པོའི་རིག་འཛིན་ལ་སྐྱོར་རེས་པ་སྟེ་
 ཚོས་གསུམ་ལྟན་ནམ་སྟོན་རིག་འཛིན་དང་། སྐྱོང་བར་རུས་པས། སེམས་འོད་གསལ་གྱི་
 ལྟ་སྐྱུང་སྟོན་ཅིང་སྤྱ་ཡང་ལ་སོགས་པའི་འཇའ་ལུས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་འཛིག་མེད་
 པ་དྲངས་མའི་ལུས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལམ་མཚོག་ཡོངས་རྫོགས་ཚོ་དབང་རིག་

འཛིན་ཏེ་གཉིས་དང་། སློམ་ལམ་དུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཕན་ཏེ། སྐར་རང་ཉིད་ཀྱི་གང་
བསྐོམས་པའི་ལྷ་ག་པའི་ལྷ་རིགས་ལྷ་གང་རུང་གི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ས་
གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་དོ་རྗེའི་རིག་འཛིན། དུག་པ་དང་བདུན་པར་འཁོར་ལོའི་རིག་
འཛིན། བརྒྱད་པར་རིན་པོ་ཆེའི། དགུ་པར་བརྒྱའི། བཅུ་པར་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་ཏེ་ཕྱག་
ཚེན་རིག་འཛིན་དང་། མཐར་ལམ་དུ་སྐྱེ་ལྷ་ལྷུན་གྲུབ་དོ་རྗེ་འཆར་གི་ཆ་ལུགས་འཛིན་
པ་སྟེ། དུག་པའི་རྒྱལ་ཚབ་མཛད་པ་པོ་གསང་བདག་ལྷ་ལྷུན་གྲུབ་རིག་འཛིན་རྣམས་སོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འཛིན་དང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དབང་གཉིས་དགོངས་པ་མཉམ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོད་བང་སོགས་གསུམ་
ཅི་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་པ་རྣམས་སྐལ་བ་མཉམ་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་དགོངས་སྟོན་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཆོད་བང་། བཅུ་
པ་དང་ཕྱག་ཚེན། མི་སྟོབ་པའི་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་ལྷུན་གྲུབ་རྣམས་མཉམ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ལ། རོ་བོ་ནི། རྒྱང་གཞིའམ་རྒྱ་རྒྱུད་
བདེ་གཤེགས་སློང་པོ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་ཉིད། རྒྱང་བྱ་མེད་རྣམ་གྲོ་བུར་
པའི་དྲི་མ་ལྷ་བ་རྣམ་གསུམ་འཕོ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ། རྒྱུང་བྱེད་རིམ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་
ལམ་གྱིས། རྒྱངས་འབྲས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་གྲུབ་དུ་རྣམ་
བའོ། **།དེས་ཚིག་ནི།** ལྷ་མེད་མཚོག་གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་འབྲས་བུ་དང་། བམ་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་པས་ན་རྒྱུད་དོ། **།དབྱེ་ན།** ཁོག་གཞུང་ལས།
འབྲས་བུའི་རོ་བོར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས། ཁོན་ཏན་སྤོན་ལས་རྣམ་པ་ལྷ། དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱི་
ལྷ་ལྷ་སྟེ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྷ་ར་འབྲས་ཚོས་ཉེར་ལྷ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་ལྷ་ནི། ཚོས་སྐྱེ། འོངས་
སྐྱོ། རྒྱལ་སྐྱེ། མངོན་བྱུང་། དོ་རྗེའི་སྐྱེ་སྟེ་ལྷ་འོ། གསུང་ལྷ་ནི། ཚོས་སྐྱེ་བརྗོད་མེད་དོན་གྱི་
གསུང་། འོངས་སྐྱེ་དགོངས་པ་བརྟེན་གསུང་། རྒྱལ་སྐྱེ་བརྗོད་པ་ཚིག་གི་གསུང་། མངོན་

བྱང་རིག་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་གསུང། དབྱེར་མེད་རྡོ་རྗེའི་གསུང་དང་ལྟེན། རྒྱགས་ལྷ་ནི། ཚོས་
 ལྷའི་ཐུགས་ཚེས་དབྱིངས། ལོངས་སྤྱིའི་ཐུགས་མཉམ་ཉིད། སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཐུགས་བྱ་བྱུབ། མངོན་
 བྱང་ཐུགས་མེ་ལོང། རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལྟེན། ལོན་ཏན་ལྷ་ནི། རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཞིང་ཁམས། རྒྱ་ཚད་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས། གསལ་ཞིང་དག་པའི་འོད་ཟེང།
 རྒྱད་པར་འཕགས་པའི་གདན་མི། དབྱེས་དགུར་སྦྱོད་པའི་ལོངས་སྦྱོད་དང་ལྟེན། ཤིན་ལས་
 ལྷ་ནི། ཞིབ། རྒྱས་པ། དབང། དྲག་པོ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཤིན་ལས་དང་ལྟེན། ཉེ་དག་
 གྲུང་བསྐྱེན། ཉེན་སྒྲ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས། མངོན་པ་ཤིན་ལས་དང་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང།
 རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་དོ། ཉེས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མདོ་ཙམ་ཞུས་གྲུབ་ནས།
 གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཚ་རྒྱུད་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལྷ་སྦྱོད་དཀྱིལ་
 ལའོར་དབང་དམ་ཚོག། མཚོན་སྤགས་ཉིང་འཛིན་ཤིན་རྒྱུབ་གྱིས། གསང་སྤགས་རྒྱུད་གྱི་
 དབྱེ་བ་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་བཅུ་ལས། དང་པོ་དེ་ལོན་ཉིད་ལྷ་བ་བཤད་པ་ལ། ལྷ་བའི་
 རོ་བོ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། ཐབས་གྱི་ལྷ་སྦྱོད་ཚེན་པོ་ནི། སྤྱོད་ཐེག་པ་ལས་འཕགས་
 པ། ཉོན་དམ་དུ་ནི་དཀོར་བདུན་ལ། གྲུན་རྫོང་ཏུ་ནི་མཉམ་རྫོགས་སོ། ལྷ་བ་དག་སྦྱེས་
 མཚོག་དམ་པ་ཡིས། ཉོན་དམ་གྲུན་རྫོང་དབྱེར་མེད་པར། ལྷ་བ་དག་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས། །
 ཞེས་པས། སྦྱོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་རིག་པའི་ཚ་བས་དབུ་མ་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 སེམས་གྱི་རང་རྩལ་ཙམ་དུ་འདུ་བའི་ཚ་བས་སེམས་ཙམ་དང་སྦྱོགས་མཚུངས་གྲུང། ཐུགས་
 གྱི་ལྷ་བ་ནི་དེ་ལས་ཞུང་པར་དུ་གྲུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་དབྱིངས་ཡེ་འབྲས་
 ལུའི་དོན་དམ་དཀོར་བདུན་རོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་རྫོགས་པ་ལྷག་པའི་དོན་དམ་དང། དེ་
 ཉིད་གྱི་རྩལ་སྤང་སྦོད་བཅུད་སྦྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རང་སྤང་བས་ལའོར་འདས་
 བཟང་བན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པ་ལྷག་པ་གྲུན་རྫོང་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་
 གྲུང་སྦོགས་སུ་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པར། ལྷག་པའི་བདེན་པ་རྒྱང་འཇུག་རོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་། དེར་འཛིན་གྱི་བསམ་བཞུང་དམ་ཀྱང་འདས་པས་ན་ཐ་སྲུང་
ཙམ་དུ་ལྷག་པ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྲོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ལྷ་བ་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། **དེས་ཚིག་ནི།** དྲིལ་འཕྲུ་ལས་ལྷ་བ་སྟེ། གནས་ལུགས་
གྱི་དོན་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབྱེན། གང་ཟག་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྒྱལ་གོང་སྒོས་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
མངོན་སུམ་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དབང་འབྲིང་ལ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཁ་དོག་ལྷ་སོགས་གྱིས་མཚོན་པ་དང་།
མཐར་ཐྱིན་འབྲས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེམས་ཉིད་ལ་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་དོན་རྟགས་རྒྱཚོན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གྱིས་མཚོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། དབང་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད་དེ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། ཕ་མདུད་གྲོལ་བའི་དམིགས་པ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་
ཕ་མདུད་གྲོལ་བས་གདོད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཉེ་བ་དང་། སྒྲིབ་སྒྱུང་དང་ཚོགས་བསམ་གས་
ལ་ཡུན་རིང་འབད་སྟོབས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རིང་ལམ་གཉིས་རྒྱལ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོར་བ་སྲོད་པ་ལའང་། རོ་བོ་ནི། གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ། གསང་
སྐགས་དང་འབྲེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་
བར་གྱུར་བ། **དེས་ཚིག་ནི།** ཙམ་ལྷའི་སྒྲོ་ལས་སྲོད་པ་སྟེ། གང་སྲུང་བྱའི་ཡུལ་ལ་དུས་ཚོད་
དང་འབྲེལ་བར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྲོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། **དབྱེན།** སྒྱིར་ལུས་རག་ཡིད་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་སྟེ། ལས་
དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་གནང་བཀག་གི་རྒྱལ་ལ་གཟབས་ཤིང་བག་ཡོད་པ་
དག་སྲོང་གཞོན་ལུའི་སྲོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཟུང་ཟད་གོམས་ཉེ་མཉམ་རྗེས་བསྐྱེད་པར་ལུས་
པ་ན་རྟོགས་པ་རྒྱེན་བྱུང་བྱེད་པ་སྲོན་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱི་སྲོད་པ་དང་། བརྟན་པ་ཚེར་
ཐོབ་ནས་རྟོགས་པ་བྱི་གང་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་གཞན་ཕན་ཁོན་ལ་བསྐྱབ་པ་རྒྱལ་པོ་ས་འཛིན་

གྱི་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ། ཐབས་ལམ་བརྟལ་ཞུགས་གྱི་སྐྱོད་པ་དང་།
གྲོལ་ལམ་བག་ཡོད་གྱི་སྐྱོད་པ་གཉིས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱི་མ་ལ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྐབས་སུ་དད་བཅོམ་གྱི་སྐྱོད་པ། སྟོང་ཚེན་གྱི་དུས་སུ་ཤེས་རབ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོད་པ།
སྟིང་རྗེ་སྐྱུ་མའི་སྐབས་སུ་ཐབས་དང་མཐུན་པ། ལུག་རྒྱ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་གཅིག་
པ། ལུག་རྒྱ་སྟོས་བཅས་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པ། ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཚོགས་གྱི་སྐྱོད་པ། ཟག་མེད་ལ་བསྐྱབ་པའི་རིག་འཛིན་བཞིའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྐྱོད་
པ་བཅས་རིམ་གྱིས་པའི་སྐྱོད་པ་བདུན་དང་། ལྷང་དོར་མེད་པ་ཅིག་ཅར་པའི་སྐྱོད་པ་གཅིག་
བཅས་བརྒྱད་དོ།

གསུམ་པ་བཀོད་པ་དགྱིལ་འཁོར་ལ། རོ་བོ་ལྷོ། བྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་ལྟར་
འགོད་པ་བཀོད་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་རྫོགས་པར་སྐྱང་བའོ། རེས་ཚེག་ལྷོ། མརྒྱལ་འོ་སྐྱུ་ལས་
སྟིང་པའི་བཅུད་འཛིན་པ་སྟེ། སྟིང་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འཛིན་པས་སྟིང་པོ་ལེན་པའམ།
ཡང་ན་སྐྱུ་གཟུག་པོ་ལྷུ་པོའམ་བསྐྱོར་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་གང་གཅོ་བོ་ལ་འཁོར་གྱིས་
བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དགྱིལ་འཁོར་དོ། **།དབྱེ་ན།** སངས་རྒྱལ་གསང་བས་ཚོས་དོན་དུ། རང་
བཞིན་ཉིང་འཛིན་གཟུགས་བརྟན་གསུམ་དང་། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་སྐྱུ་གསུངས་ལུགས་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་གསུམ་དང་། འགྲེལ་ཚུང་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ལུགས་རྗེ་སོགས་བརྟུ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡང་། འདིར་རྒྱས་པ་ལས། འདིས་ནི་རང་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་དང་། །
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་པའི་གཟུགས་བརྟན་གསུམ། །ཉིང་འཛིན་ལྟ་བུ་པའི་ཉིང་འཛིན་
དང་། །དབྱེ་བུ་སེམས་དང་ཚོགས་མཚོག་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་ལས། དང་
པོ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། རང་བཞིན་ཉིད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་
རིག་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་

པའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་བཞུགས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར།
དོན་དམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཀུན་རྫོབ་ལྟའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ཤར་བའོ། །གསུམ་པ་ལྷག་
པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི། ས་གཞི་མཉམ་དང་ཚད་ཐིག་དང་། ཚོན་དང་བྲི་
བ་རྣམ་པ་དང་། །རབ་གནས་སྤྱི་བྲི་དགྲིལ་ལའོར་དུ། །འཇུག་དང་ཞུགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ལོ། །ཞེས་བརྟན་པ་བཞིན། ས་ཡི་ཚོ་ག་ནས་བཟུང་དགྲིལ་ལའོར་བཞེངས་ཤིང་སྐྱབ་
ནས་རང་དང་སློབ་མ་འཇུག་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར། རང་
བཞིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། རང་རིག་མ་བཅོས་པའི་དོན་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་རྩལ་ཡེ་ཤེས་ལྡར་འགགས་མེད་དུ་འཆར་བའོ། །ལྷ་པ་ལྷག་
པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཐུགས་རྗེ་ཞི་བ་དང་། བདུད་འདུལ་ཁོ་བོའི་དགྲིལ་ལའོར་
གཉིས་ཀ་མཚུངས་པར། སློབ་འགོ་ལས་བདུན་ནས་བརྩམས་གོ་བོ་ལུས་བསྐྱེད་གི་བར་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གསལ་བོར་སྐྱབ་པའོ། །དུག་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་སྤྱི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཅུ་རྒྱུད། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཐིག་ལོ། གསང་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ཚོམ་སུ་ཚོགས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་
ནི། ཞི་ཁོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོམ་སུ་གཅིག་གསུམ་ལྷ་པ་གསུམ་མོ། །

བཞི་པ་རིམ་པ་བགོད་པ་དབང་ལ། ངོ་བོ་ནི། ལྷ་གཉིས་དང་རྐྱེན་བཞི་ཚོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་གོ་འཕང་གི་ཚོས་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཐར་པའི་
ལྷ་གུ་མངོན་དུ་བསྐྱེད་པའམ་སྤྱི་དེས་གྱི་རུས་རུང་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་གཉིས་ནི།
མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གདོད་མ་ནས་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚོས་ཉིད། ལྷ་ཅིག་
བྱེད་པའི་རྒྱ་དབང་རྗེས་རབ་གནས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཅན་ལོ། །རྐྱེན་བཞི་ནི་པན་
རུས་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་རྒྱུའི་རྐྱེན། དབང་གསུམ་
བསྐྱེད་རུས་པའི་སློབ་དཔོན་ཚད་ལྡན་བདག་པོའི་རྐྱེན། རྗེས་སྤྲུགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་

འཛོམས་པའི་རྒྱལ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དམིགས་པའི་རྒྱུན། དབང་སྲ་མ་སྲ་མས་གོ་སྤྱེ་ནས་སྤྱི་
མ་སྤྱི་མ་འབྲུང་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལོ། །**དེས་ཚིག་ནི།** ཨ་སྤྱི་ཉི་ལྟའི་སྐྱེ་ལས་གཏོར་བ་འམ་
སྤྱུགས་པ་སྟེ། དབང་གིས་སྐོ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་འབྲུང་པའི་ཚན་མངོན་པར་གཏོར་བ་དང་།
འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱལ་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོམས་པའི་ཚན་མངོན་པར་སྤྱུགས་པའི་དོན་
གྱིས་དབང་དོ། །**དབྱེ་ན།** སྤྱིར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབང་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་
ཏུ་བུམ་གསང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་དབང་བཞི་ལས། བུམ་དབང་ལ་གཉིས་
སྤྱི་སྤྱི་བའི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་དད་པ་ཅན་ལ་སྤྱི་ཐབ་པའི་དབང་བཅུ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་
བདག་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་རྒྱལ་པ་ལ་ནང་རྒྱལ་པའི་དབང་ལ། སྤྱོད་རིག་མཉམ་པའི་བརྒྱལ་
ལྷགས་ཅན་གསུམ་ལ་གསང་བ་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་བ་ལ་ཐབ་
དབང་བཅུ། རྒྱལ་དབང་ལ། ཟབ་དབང་གསུམ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། བློ་བོ་ལ་ཐབ་དབང་
ཉེར་བརྒྱད་དུ་སྤྱེ་བས་སུམ་ཅུ་ཅུ་དུག་གོ། །

ལྟ་བུ་མི་འདའ་བ་དམ་ཚིག་ལ། དོ་བོ་ནི། གང་བསྐྱུང་བུའི་དམ་ཚིག་བྱུང་པར་ཅན་རྩ་
བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་སྡོམ་པའི་སེམས་པ་རྒྱུན་
ཚགས་དང་། གཉིད་དང་སེམས་ཡེངས་པ་སོགས་གྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཡང་སྡོམ་པའི་ས་བོན་
དང་བཅས་པའོ། །**དེས་ཚིག་ནི།** ས་མ་ཡའི་སྐྱེ་ལས་དངོས་སུ་ཡལ་གམ་བཅས་པའི་ཐ་
ཚིག་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤོན་རང་གིས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
དམ་ཚིག་གོ། །**དབྱེ་ན།** རྒྱ་གསུང་བུགས་གྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་མམ། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་
གི་དམ་ཚིག་གཉིས་ལས་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལ། སྤྱི་མེད་མི་སྤྱང་སྤྱི་མ་བཀུར། །སྤྱུགས་
དང་སྤྱུག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ལྷགས་ལ་བུམས། །གསང་བའི་དོན་སྤྱིར་
སྤྱི་མི་བྱ། །ཞེས་པས་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་མེད་མི་སྤྱང་བ་ཡུལ་སྤྱི་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་ལྷག་
པའི་བདེན་གཉིས་མི་སྤྱང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐོ་ནས་སྐོ་གསུམ་སྤྱི་གསུང་བུགས་གྱི་

ཕྱག་རྒྱ་ལས་མི་འདེལ་བར་བྱེད་པའོ། ། ལྷ་མ་བཀུར་བ་ནི། སྤྱིར་སློབ་དཔོན་དུ་གྲངས་། ལྷ་
པར་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་རག་ལོད་པ་གསུམ་དཔལ་བའི་མིག་དང་སྤྱིར་བས་ལྷག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་ཅིང་བཀུར་བའོ། ། ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་པ་ནི། ཅུ་བསྐྱེད་
ལས་ཀྱི་སྤྲུགས་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིར་རབ་རྒྱ་བའི་རྒྱུན་བཞིན། འབྲིང་དུས་དུག་ཐ་
མ་ལོ་རྒྱ་ལས་མི་འདེལ་བར་བཅོམ་པའོ། ། མཆེད་ལ་བྱམས་པ། སྤྱི་རིང་ཉེ་འདྲེས་གྱིས་བསུས་
པའི་དོ་རྗེའི་མཆེད་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་མི་འབྲལ་བའི་ལྷག་བསམ་རྒྱུན་མི་བཅད་
པའོ། ། གསང་བ་མི་སྤྲོ་བ་ནི། སྤྱི་གསང་བཞི་དང་། བར་གསང་བཞི། གསང་བར་འོས་
པ་དང་། གསང་བར་གཉེར་གཏད་པ་རྣམས་སློབ་མི་ལོ་སོགས་ལ་གསང་བའོ། ། ཡན་ལག་གི་
དམ་ཚིག་ལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤོའི་རྣལ་དང་སྐྱུར་ཉེ་ཡང་དག་ལོག་པའི་དུག་ལྷ་མི་སྤྲང་
བ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་བཅུ་སྟེ། དེ་ལྷར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་
ལ་ཐབས་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུར་འབྱུང་རོ། །

དུག་པ་རོལ་བ་སྤྱིན་ལས་ལ། རོ་བོ་ནི། ཆོད་མེད་བཞིའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་རྒྱུ་
གྱི་སེམས་དང་། འཕོར་གསུམ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སློབ་ནས་གཙོ་
བོར་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་མཐས་ཀྱི་མཛད་སྟོན་དོ། ། །དེས་ཚིག་ནི། ཀམ་འི་
རྒྱ་ལས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་བསུས་པའི་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལས་ཉེ་བྱེད་
པ་པོའི་འདོད་པའོ། ། །དབྱེན། བད་གདོན་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞི་བ་དང་། ཆོ་
དཔལ་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱས་པ་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གདུག་པ་
ཅན་ཚོར་གཙོད་པ་དུག་པོའི་སྤྱིན་ལས་ཉེ་བཞི། དེ་དག་ཀྱང་གང་གིས་བྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་
པ་ཤི་མེད་དང་། རྣམ་དང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་སློབ་སྤྲོ་བ་
རྣམས་སོ། །

བདུན་པ་དོན་སྐྱེ་གཉེར་བ་རྒྱུ་པ་ལ། རོ་བོ་ནི། ཐབས་ལྷན་པར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་

ལམ་གྱིས་སྐྱེ་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་འདོད་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་
 རྒྱབ་པའོ། །**དེས་ཚོག་ནི།** མི་རྒྱུད་སྐྱེ་ལས་དངས་ན་དངོས་གྲུབ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་
 ལས་ཀྱུན་དུ་ལེན་པ་སྟེ། འདོད་པའི་དོན་ལེན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའམ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པས་
 བ་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །**དབྱེ་བ་སྐྱེ་མོང་དང་མཚོག་གཉིས་ཀྱི།** དང་པོ་ལ། བཤད་རྒྱུད་
 རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྟན་པ། རོ་ལངས་དང་། ཚོ་དང་། བྲ་དང་། ལྷ་ཚེན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཚེན་
 བཞི་རྣམས་རྒྱབ་པ་དང་། ལྷ་གདོན་འདུལ་བ། རྒྱལ་སློབ་གྱི་རྒྱུང་མ་དང་། ཡུལ་ཁམས་
 དབང་དུ་བྱ་བ། ལྷ་སྐྱུང་དང་། ཀར་མཚོགས་རྒྱབ་པ། བསྐྱད་པ་དང་། མི་སྐྱུང་བ་དང་།
 ལྷག་རྒྱ་དགུག་པ་དང་། རྒྱལ་སློབ་དམག་དཔོན་ལང་སློབ་རྒྱབ་པ་སོགས་དང་། ཅུ་རྒྱུད་
 གཞུང་གི་དངོས་བསྟན། ཟས་བདུད་རྩི་མ་བསྐྱུར་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ལྟ་དང་།
 བམ་མཁའ་དོ་རྗེའི་སྐྱས་འབྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་ཐོགས་མེད་དུ་སློབ་པ་འབྱུང་བའི་དངོས་
 གྲུབ་ལ། དགུག་གཏད་བཅིངས་བཀོལ་གསོ་བསད་པམ་རྒྱལ་ཉེ་ལས་སྐྱེ་ཚོགས་བརྒྱད་
 རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མཚོག་ལ། བཤད་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པ། ཞོག་གཞུང་ལས། ཡི་གེ་རྒྱ་
 འབྲུལ་ཚོགས་རྒྱབ་དང་། རྩོ་རྗེ་སེམས་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱབ་དང་། རིགས་ལྷ་རྒྱབ་དང་ཡུམ་ལྷ་
 སེམས་། །དྲིན་དབབ་རྒྱབ་པ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་འདིར་བསྟན། རྒྱ་འབྲུལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཅུ་གཉིས། དྲུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་རྫོགས་པ། རྩོགས་བཅུ་དུས་
 བཞིར་རྫོགས་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འབྱུང། ཞེས་པ་སྟེ། རི་ཉུང་
 རྒྱབ་པའི་རྩུལ། ཞི་ཁྲོའི་ཚོག་གཞུང་ལ་སོགས་པས་མཚོན། རྩེ་བྲག་སོ་སོའི་རྒྱབ་ཐབས་
 ལུང་དུ་རྒྱུང་བ་རྣམས་དང་། གཙོ་བོར་སློབ་པ་འི་ཚོམ་སུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་སྟེ། སྐྱེ་སྐྱེ་
 ཚོགས་པ་ལྷས་རྒྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་བ། བསྟེན་རྒྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་གཞུང་བསྐྱུང་བ།
 འབྲས་སུ་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཉིང་འཛིན་ལ། རོ་བོ་ནི། བསྐྱེ་བའི་དོན་ལྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་

རྫོགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའོ། །**ཁེས་**
ཚིག་ནི། ས་མ་རྒྱུ་འི་སྐྱེ་ལས་མཉམ་པའི་སྒོ་སྟེ། གང་བསྐོམ་བྱའི་དོན་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་
ཏུ་ཟིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །**ཁྱེ་ན།** ཀུན་བརྟགས་བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྫོགས་ཅིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱེ་གནས་
བཞིའི་བག་ཚགས་ལ་བོར་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་ལམ་བསྐོམ་ཚུལ་རྒྱས་འབྱོར་བསྐྱེད་གསུམ་
ཤིན་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་བཞིའམ་ཡང་ན་ལམ་ཅིམ་ལྟར་གྲིད་པ་མངལ་སྐྱེས་དང་བརྟུས་སྐྱེས་
གཉིས་དང་བརྟུན་ནས་སྐོམ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་
ཁམས་དུག་ལྗན་གྱི་མི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མེད་རྟེན་ཅན་པལ་ཆེར་མངལ་སྐྱེས་དང་བརྟུས་སྐྱེས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་སམ། ཡང་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཅིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་
ཆར་བ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད། །**གཉིས་པ་རྫོགས་ཅིམ།** རྟེན་སྐོ་འཇུ་འདུལ་
དང་། འོག་སྐོ་ཁམས་གསུམ་འོལ་བ་སྟེ་ཐབས་ལམ་སྟེང་འོག་གི་སྐོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གོལ་
ལམ་བྱང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཅིམ་ཅིག་ཅར་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཉིང་འཛིན་ནོ། །

དགུ་པ་གནས་སུ་སྟོབ་པ་མཚོན་པ་ལ། རོ་བོ་ནི། མཚོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
བཀུར་ཞིང་མཚོན་པའི་བསམ་པས་སྐོ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་སྐྱུབ་པ་དང་། ཡོ་བྱད་སྟོབ་
པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་མཉམ་པར་བྱེད་པའོ། །**ཁེས་ཚིག།** དུ་རའི་སྐྱེ་ལས་སྟོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཡང་ནས་ཡང་དུ་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བཀུར་བའི་དོན་གྱིས་གནས་སུ་སྟོབ་པའི་སྤྱིར་
མཚོན་པའོ། །**ཁྱེ་ན།** སྤྱིར་ཞིང་དང་། དམིགས་པ་དང་། བསྟོབ་པ་དང་། དངོས་པོའི་
བྱང་པར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚོན་པ་གཉིས། བྱེ་བྲག་
ཏུ་། མདོ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མེ་རྟོག་སོགས་སྤྱི་ཉེར་སྟོད། རྟུགས་སྤྱི་རྒྱུད་མན་
བག་ (མན་ལུ་མཚན།) ཆད་དུ་མ་གྲགས་པའི་ནང་དམ་རྫས་བདུད་ཅི་སྟོན་རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་

གསང་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྲོད་པ་གསང་བ་སྲོད་སྲོད་ལ་ཟབ་མོའམ། སྐབས་དོན་ཉེ་བར་
འབྲེལ་བ་ཞི་ཤོའི་ཚོག་གཞུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞི་བ་ལ་ལྷག་ཉིང་དང་། ཤོ་བོ་ལ་དེའི་ཚབ་
རྟུ་ཚར་གསུམ་བྱས་པའི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ལུས་པ་ཕྱག་དང་ཕྱག་རྒྱ་གར། །ཀུན་བཟང་ཞབས་
བསིལ་བཞི་བསྟོལ་ཏེ། །བདུད་རྩི་གཏོར་མ་གསང་བ་སྟུན་དང་། །ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་སྲོད་དང་
སྲོལ་། །འདོད་ཡོན་རོལ་མོ་སྐྱུ་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་སྟོམ་དུ་བསྐྱེས་པས་མཚོན་མཚོན་པའི་རྣམ་
འཁུངས་ཇི་སྟེད་པའོ། །

བཅུ་པ་འཚིང་སྟོམ་སྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཀྱི། སྲགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་ཡི་གེ་ལྷ་ལེ་གྲུ་ལེར་འདུས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། ཚོས་ཕན་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ། བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ལུས་པའི་མཐུས་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་བཞིས་
བྱིན་ཀྱིས་སྐྱབས་པའི་ལུས་པ་མཐུ་ཕན་དུ་གྲུབ་པ། ཕྱག་རྒྱའི་ངོ་བོ་ནི། རིག་པ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
ཚོགས་ཀྱི་ལྷའི་སྐྱུང་གསལ་བ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །སྲགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག། མཚུའི་སྐྱུ་ལས་
ཡིད་ཤེས་བདེ་ལྷུང་དུ་སྲོལ་བས་ཏེ། བདེ་བ་ནི་འདོད་ཡོན་མ་སྐྱངས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལྷུང་
བ་ནི་ཚོག་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་ཚིག་ལྷུང་འི་
སྐྱུ་ལས་འདེབས་ཤིང་མཚོན་པར་བྱེད་པའམ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་པ་ཉལ་བ་ལས་འདའ་
བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མའི་དོན་ཀྱིས་ན་ཕྱག་རྒྱའོ། །དབྱེ་ན། སྲགས་ལ་སྐྱིར་ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་གསང་སྲགས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིགས་
སྲགས་། དེ་ལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུངས་སྲགས་ཏེ། དེ་གསུམ་མཚོན་པའི་
ཏྲགས་ལྷུང་སྐྱུང་ཚུལ་ཡང་། གསང་སྲགས་རྣམས་ལྷ་མོའི་དབྱིབས་ཕན་དང་། བྱི་མ་གཉིས་
ལྷ་མོའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་པར་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་དག་གི་སྐོར་གྱི་ལྷུང་པའི་སྲགས་
ལ་། རྒྱ་རྒྱ་སོགས་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་སྲགས། བརྗོད་ཀྱི་སོགས་
བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གྱི་སྲགས། རྩ་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་སྟེལ་ནས་བཟླ་བ་བཟླས་པ་ལས་ཀྱི་སྲགས་

ནམས་ཏེ། དེ་ཉིད་རྫོགས་རིམ་དང་སྐྱུར་ན། ཚོས་སྐྱུ་བདེ་ཚེན་གྱི་ཐེག་ལེ་གཏོད་ནས་རང་
ཚས་སུ་བཞུགས་པ་རྒྱ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་སྐྱགས། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
བྱེད་ཅོལ་ནི་བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་སྐྱགས། དེ་བཟུང་ཞིང་སྐྱོམ་པ་བཟུངས་པ་ལས་གྱི་སྐྱགས་སོ། །
ཕྱག་རྒྱ་ལ། སྤྱི་རྫོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་ལྷ་ཞིང་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྷ་བའི་ཕྱག་
རྒྱ། རང་འབྲས་ཇི་བཞིན་མདོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་སུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྱག་ཏུ་
ལྷག་པ་ཉིད་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་ལུས་ལྷའི་སྐྱུར་གསལ་སྐྱུ་ཕྱག་ཚེན། ཕྱགས་
ཀ་སོགས་སུ་རང་རང་གི་ས་བོན་བསམ་ཞིང་རག་ནས་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུང་ཚོས་རྒྱ། ཕྱག་
མཚན་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང་བསམ་པ་ཕྱགས་དམ་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་མདུན་
དུ་བསྐྱུར་ཏེ་འགྲོལ་བ་འཕྲིན་ལས་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་བཞི་ལ། བང་གསེས་སུ་བྱེ་བྱི་མ་གསུམ་
ལ་གཉིས་རེར་དབྱེ་བའི་བདུན་ལྷན་དུ་འང་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། དེས་ལམ་རྒྱུད་དངོས་པོ་བརྩ་
མདོ་ཅམ་ཞུས་གྲུབ་ནས།

བཞི་པ་རྒྱུད་གྱི་དགོས་འབྲེལ་ལ། རོ་བོ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་
དང་བཞི་སྟེ། མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བརྗོད་བྱ། དེ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚོན་བྱེད་ལམ་རྒྱེན་ཡི་གེའི་རྒྱུད་རྒྱུར་རྣམ་ཞིང་རྒྱུར་གྲགས་
པ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་རྒྱུད་ནི་རྗོད་བྱེད། རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་ནི་
དགོས་པ། དེ་ལྷར་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱིས་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རོ་ལངས་ཚེ་བྱ་
སོགས་ཕྱན་མོང་གི་གྲུབ་པ་དང་། མཚོག་གི་གྲུབ་པ་སྐྱོབ་པའི་རིག་འཛིན་བཞི་དང་མི་སྐྱོབ་
པའི་བྱུང་འཕྲུག་སངས་རྒྱས་ཉིད་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་དགོས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་
ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དང་། རྗོད་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་ལས་ཐབས་བྱུང་དང་། དགོས་
པ་ཉིད་དགོས་གཉིས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་དང་། ཉིད་དགོས་བརྗོད་བྱ་གཉིས་རོ་བོ་བདག་གཅིག་

གིས་འབྲེལ་བའོ། །**ཁེས་ཚིག་ནི།** དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་པན་ཚུན་འབྲེལ་བར་གྲུབ་
བས། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་ན་མི་འགྲུང་བའི་འབྲེལ་བར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་ཞེས་བྱ། **དབྱེ་ན།** གྲོལ་ལམ་དབང་བཅའ་དུ་བྱས་པ་དང་།
ཐབས་ལམ་དབང་བཅའ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི། ལྷ་མ་ནི་ལྷ་རྩེ་པོ་པོའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ།
ཕྱི་མ་ནི། ལྷ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་མ་ནས་རང་ལ་བཞུགས་པ་མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་
གཞིའི་རྒྱུད། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་ཐིག་ལེ་ཚེན་པོའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ནི་མཚོན་
བྱེད་ལམ་རྒྱུན་ཡི་གའི་རྒྱུད། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བྲེངས་པས་བདེ་ཚེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཚེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་སོ། །

ལྷ་པ་འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པ་གཏད་པ་ལ། རོ་བོ་ནི། བསྟན་པའི་སྣང་པོ་
རང་བཞིན་གསང་བའི་སྣང་པོ་མཚོན་བྱེད་ལམ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིང་མི་ཉམས་
བར་བསྐྱང་བའི་ཚེད་དུ་འཁོར་རྣམས་ལ་གདམས་ཤིང་གཏད་པའོ། །**ཁེས་ཚིག་ནི།** རང་
བཞིན་གཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལས་མི་འགྲུལ་བར་གདམས་པའང་ཡིན་ལ། ལམ་རྒྱུད་དེ་གཞི་
རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་མི་རྣམས་པར་བྱེད་ཤིག་ཅེས་གཏད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གདམས་
གཏད་ཅེས་བྱའོ། །**དབྱེ་ན་གཉིས་ལས།** གདམས་པ་ལ། གྱེ་གྱེ། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་
རང་བཞིན་འདི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་པས་སྐྱང་གཞིའམ་གཞི་རྒྱུད་
རང་བཞིན་གྱི་སྐྱང་བ་རྟོགས་བྱུར་གདམས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་སྐྱོས་ལ་འཆེལ་བ་ཡིས། །
རྣམ་རྟོག་ཞགས་པས་སོ་སོར་འཛིན། །ཞེས་པས། སྐྱང་བྱ་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་ལོག་རྟོག་འབྲུལ་
པའི་སྐྱང་བ་དག་བྱུར་གདམས་པ་དང་། ས་རྣམས་ཁྱད་པར་བཤོད་པ་ཡང་། །གསང་བའི་
སྣང་པོར་འགོ་བའི་ལམ། །ཞེས་པས། སྐྱོང་བྱེད་ཐུན་མོང་དང་བྱེད་པར་གྱིས་བསྐྱེས་པ་
གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་སྐྱང་བ་བཤོད་བྱུར་གདམས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རོ་མཚར་རབ་འབྲུམས་

གྱི། །དོན་དུ་མི་འགྲུལ་ཡོངས་མ་གསུངས། །ཞེས་པས། སྤྲུངས་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་བདེ་གཤེགས་གྱི་སྤྲུང་བ་ཐོབ་བྱུང་གདམས་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་མཚན་དེས་རྒྱད་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་སྤྲུང་བ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རལ་གྱི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་
བཤད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཏད་པ་ནི། ཁོག་གཞུང་ལས། སྤྲུང་བ་པོ་དང་ལུང་མེད་དང་། །
རྣལ་འབྱོར་མིག་ལྡན་སོགས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་བཀའི་བསྐྱེད་པ་པོ་གསང་བའི་བདག་པོ་ལག་ན་དོ་རྗེ་ལ་གཏད་པ་དང་། མ་འོངས་
སྤྱི་རབས་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་གྱི་སྤྲུང་ལྷ་ལ་གཏད་ཅིང་དེ་ཉིད་དེས་པར་ལུང་བསྐྱུར་པ་དང་།
ལའོར་གྱི་མ་མོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་བ་སྦྱོང་ཞིང་ཚོགས་བཟུང་སྟེ་ལ་བར་གཉེར་
གཏད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པའི་ཚོགས་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོ་ནི། ལྷ་དུ་སྤྱི་མ་ལས། གང་
གིས་བརྗོད་བྱ་འཆད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་
འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་དོ། །སྐར་སྤྲུང་ཞིང་སྐར་གྲགས་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུད་
དམ་སྲོགས་བམ་དུ་སྤྲུང་བ་ཡི་གའི་རྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་ཡི་གའི་འདུས་པ་ལས་མིང་། མིང་འདུས་
པ་ལས་ཚོགས་ ཚོགས་འདུས་པ་ལས་ལེའུ་སོགས་སྲོགས་བམ་གྱི་བར་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རོ་བོ་
ཚོགས་པ་གསུམ་ལྡན་ཡི་གའི་རྒྱུད་དམ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུན་མཚོན་པར་ལུས་པའི་རྗོད་
བྱེད་སྤྱི་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཡི་གའི་སྐྱབས་བཏགས་མིང་ཚོགས་ལ།
བརྗོད་པའི་ཚོགས་གིས་རབ་མཚོན་ཏེ། ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་དབྱུང་ན། ལྷོན་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ལས་འོངས་སྐྱུ་དགོངས་པ་བརྗོད་ཚོགས་མིགས་པ་གསུང་བ་ཞེན་པའི་སྐོ་
ནས་དངོས་གྱི་ལའོར་འབྲས་དབང་ཐོབ་པས་སྟོན་ལའོར་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་
གྱི་ཡིད་ལ་རྒྱུད་དོན་རང་སྤྲུང་བའོ། ། དེ་ཉིད་མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་གོ་སྟེ་བའི་ལའོར་
རྣམས་གྱི་ཡིད་ལའང་རྒྱུད་དོན་སྐྱེ་སྤྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མིང་ཚོགས་ཡི་གའི་གསུམ་ཚོགས་

པའི་རྒྱུད་གཞུང་སྟེ་རྒྱུར་སྤང་བའི་རྒྱུད་དང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བོ་སོགས་གནས་དང་ཕྱེ་མཚུའི་སྤྱོད་བའི་བྱེད་པ་སོགས་འཕྲད་པ་ལས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱུར་གྲགས་པའི་རྒྱུད་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་རྟེན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་བརྟན་གྲེགས་བམ་ལ་བཞོད་པ་ནི་བདར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་གཞུང་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐོར་ནས་བྱེ་ན་དེ་ཙམ་མོ། །

དེས་ཚིག་ཅི། སྤྱི་རྒྱུད་དེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་སྤང་ཞིང་རྒྱུར་གྲགས་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྱོད་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་གཞུང་གི་ཚིགས་རྒྱུན་ཚགས་པའམ། སྤྱིང་གཞི་ལ་སོགས་པ་ལུ་རྒྱ་སྐོབ་འབྲས་སུའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བས་ན་རྒྱུད་དོ། །གཞན་དུ་ན་བརྗོད་བྱེད་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པས་རྗོད་བྱེད་ལའང་རྒྱུད་ཅེས་བཏགས་སོ། །དབྱེ་ན། ཕ་བའི་རྒྱུད་དང་། བཤད་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་གཞུང་གི་དོན་རྣམས་ནི་རྣམ་དཔྱོད་མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དོན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་བཏགས་ཏེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་ནི་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིན་གྱིང་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་པའི་གསུང་གི་སྤྱང་བ་ལ་བརྟེན་རང་སྤོས་གང་དཔོགས་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདི་ལ་མ་འབྲེལ་བ་དང་། མ་ཚང་བ་དང་། རྒྱོས་པ་དང་། གཞུང་དོན་ལོག་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་བ་གང་མཚིས། འཕགས་ཚོགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་ཚོས་སྤྱོད་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཤགས་ན། འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་སྤྱིབ་སྐོབ་དུ་མི་འགྲུར་བར་ཚངས་པ་དམ་པ་རྩལ་བར་མཛོད་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོ་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིར་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོས་སུ་འགྲུར་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཤད་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་མཚོག་མི་ལུབ་སྤྱིད་མཐའི་བར་དུ་དར་

ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་རྣམས་སྐྱ་ཚོ་མཛད་
 སྒྲིབ་ཡར་རོའི་རླབ་བ་ལྷ་ར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁམས་སྒྲིབ་ནག་སྐྱོགས་
 གདུག་པའི་རྩལ་འགྲུར་ཞི་ཞིང་དཀར་སྐྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བས་བདེ་སྦྱིད་དགོ་བཅུའི་
 དཔལ་གྱིས་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་བཞིན་འབྱོར་བ་དང་། འདིར་འདུས་ཤིང་ཚོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་དམ་ཚིག་མི་ཉམས་ཤིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་
 རྣམས་སྐྱ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་ཐུག་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་ལམ་ནས་མི་སྲོབ་པའི་
 རྒྱུང་འདུག་སྐྱ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ལྱབ་བདག་རིགས་དུག་པའི་གོ་འཕང་ལ་དཀར་
 བ་མེད་པར་སྒྲོབ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པས་བསྲོལ་བ་དང་སྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་
 པར་ལྷུ་ལགས། སླ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། རོགས་དང་བསྟན་རྒྱས་སྲོལ་
 ལམ་སོགས་རི་ལྷ་ར་རིགས་པས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །མཁས་གྲུབ་སྐྱ་མཚོག་གྲེ་བས་
 ཉེར་བརྟེན་པའི། གདོད་མའི་མགོན་པོའི་དགོངས་བཅུད་བདུད་ཅིའི་གྲུང་། འོག་གོ་བའ་
 བས་རང་བཟོས་མ་རྟོག་པ། རྣམ་གྲོལ་སྲོག་རྒྱུང་བརྟེན་གྱིད་བཅུད་ལེན་མད། །ངེས་དོན་
 མཐར་ཐུག་གསང་མཚོག་ཏུ་ཆེ། གང་དང་སྐྱ་འབྲེལ་སྦྱིད་པ་ཐ་མ་སྟེ། རས་རབ་རིག་པ་
 འཛིན་པ་མཚོག་ཡིན་ཞེས། རྫོང་རྫོང་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་བསྟོན་དུ་ཅི། །དེ་སྦྱིད་ཚད་མའི་
 གཞུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་ཅམ་བསྐྱས་འདིར་རང་གཞན་སྦྱི་ཀྱུན་ཏུ། ལྷབ་གསང་
 ཐེག་མཚོག་སྦྱིང་པའི་སྦྱོང་གྲུང་ཏེ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཐུན་རྣམ་གྲོལ་མདོན་གྱིད་ཤོག །བཀྲ་
 ཤིས་མཚོག་སྦྱོལ་སླ་མ་ལྷག་པའི་ལྷས། །བཀྲ་ཤིས་བདེན་ཚོག་ཤིས་པའི་མེ་འོག་གིས། །བཀྲ་
 ཤིས་སྐྱོགས་དུས་ཀྱུན་ཏུ་ལྱབ་གྲུར་ནས། །བཀྲ་ཤིས་རྟོག་པ་དམ་པའི་མཚོག་གྲུང་ཅིག །ཅེས་
 པའང་སྐགས་བཅུན་རྫོང་རྫོང་དབང་མཚོག་དབྱེས་པ་རྩལ་གྱིས། ཤིང་གི་རླབ་བ་བཞི་པའི་འཕེལ་སྐྱོགས་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་
 ལ་བདེ་མཚོག་བཀྲ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་གྱི་དཔེན་སྦྱིལ་དུ་བྱིས་པ་དགོ།

༄༅། རྒྱུད་བཤད་སྐབས་ཉེར་མཁོའི་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་ འཛིན་བདེ་བལྟགས།

༄༅། བཞུ་མོ་གུ་རུ་བཟོ་བུ་ཅི་ཡེ། འདིར་སྒྲིང་བའི་རྒྱུད་བཤད་སྐབས་ཉེར་མཁོའི་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་སྒོལ་འཛིན་རྒྱུར། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། དེའི་སྒོལ་དམ་ཚིག་ལ་ཐུག་པས། རྒྱུད་སྒྲི་གོང་འོག་དང་། སྤྲུགས་གསང་སྒྲིང་གི་དགོངས་པ་མཐའ་ཡས་མོད།

འདིར་སྐྱུ་འབྲུལ་གསང་བ་སྒྲིང་བའི་བསྟན་དོན་རྩུང་ཟད་བཤད་ན། སྒྲིར་སྒོལ་དཔོན་རྒྱུག་བ་དོ་རྗེ། དམ་ཚིག་གི་དོ་བོ། རྣམ་གྲངས། སྤྲང་ཐབས། ཉམས་པའི་རྒྱ། ཉམས་པའི་ཉལ་གསུང་། ཉམས་པའི་སྒྲོན། མ་ཉམས་པའི་ཡོན་ཏན། བསྐྱང་བའི་ཐབས། ཁེ་ཉན་གྱི་དཔེ། མདོ་བཞི་བཅས་སྒྲི་སྒྲོམ་བཅུའི་སྒྲོ་ནས་དམ་ཚིག་གསལ་བཀྲར་གསུངས་ཀྱང་།

འདིར་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དོ་བོ། དེས་ཚིག་དབྱེ་བ། བསྐྱང་ཚུལ། ཚེ་ལོན་བཤད་པ་དང་ལྟ་ལས། དང་པོ་དོ་བོ་ནི། རྒྱུད་ལྷི་མ་ལས། གང་ཞིག་ནན་ཏན་ལས་མི་འགོངས། །མི་ལམ་དུ་འང་དམ་ཚིག་བཟོད། །དམ་བཅའ་བ་ནི་སྒྲོམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། གང་བསྐྱང་བྱའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ། གཉིད་དང་སེམས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྒྲོམ་པའི་ས་བོན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་དེས་ཚིག་ནི། ས་མ་ཡའི་སྐྱུ་ལས། དདོས་སུ་ཡལ་གམ་བཅས་པའི་ཐ་ཚིག་ལ་འཇུག་སྟེ། སྒྲོན་རང་གིས་རྗེ་ལྷུང་དམ་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷིང་དམ་ཚིག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་འདུས་ལས། འདའ་དཀའ་དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་གཏན་གྱི་གཉེར། ཞེས་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་འདུས་པ་ལས། མི་འདའ་དམ་པ་

མཚོག་གྲུང་པ། །འདས་པར་གྲུང་ན་ཚིག་པར་བཤད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་
ལ། དབྱེ་གཞི་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཅུ་རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱིར་པོ་ལས། གླེ་མེད་
མི་སྤང་གླེ་མ་བུ། །སྤྱད་དང་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ལྷགས་ལ་བྱམས།།
གསང་བའི་དོན་སྤྱིར་སྤྱི་མི་བྱ། །འདི་དག་ཅུ་བ་ལྟ་རྣམས་ཉེ། །སྤྱབ་དང་བསྤྱབ་བའི་
དམ་ཚིག་མཚོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ལས། དང་པོ་གླེ་མེད་མི་སྤང་བ་ནི།
ཡུལ་གླེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
ཟབ་མོ་རྟོགས་ནས། སྐོ་གསུམ་ལྟ་ཡི་སྐྱུ་གསུམ་སྤྱད་ལས་མི་འདེད་བར་བྱེད་བ་སྟེ། འདིའི་
དོན་ཅུང་ཟད་བཤོལ་ན། འཁོར་བ་དང་ལྷ་འཛུགས་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣམ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེའི་ཅུ་བ་རིག་པ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་སེམས་ཡེ་ནས་འཚིང་གོལ་ལས་འདས་པ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་
སྟེ་དཀོར་བ་དུན་དོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྷག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལས་
ཤར་བའི་སྤང་བམས་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྤྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ཡེ་ནས་གནས་
པ་ལྷག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤང་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གསུམ་རེ་བ་མ་ཡིན་པར། རོ་
བོ་གསེར་དང་གསེར་གྱི་སེར་པོ་དང་། གཡུ་དང་གཡུའི་སྟོན་པོ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱ། དེ་ཡང་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་དབྱེར་
མེད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་དེར་འཛིན་གྱི་བསམ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྐྱོད་
ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་
པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་སྤྱིར་པོ་སྟེ། སེམས་ཙན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་རང་བཞིན་འགྲུང་མེད་དུ་བཞུགས་
པ་ནི་གནས་ལྷགས་ཡང་དག་པའི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་བསྐྱབ་བྱའི་ལྟ་དང་

སྐྱེ་མ་སྐྱེ་གསུང་དང་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་དབྱེ་ཞིང་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེ་བ་པ་ལས། དག་ཐོབ་བྲལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས། །མི་འགྲུལ་དྲི་མེད་ཚོས་དང་
 བོ། །ཡོན་ཏན་ལྷན་རྒྱུན་རྫོགས་དག་འདུན་ཉིད། །ཡིན་སྲིད་རང་གི་སེམས་ཉིད་མཚོག་ །ཅེས་
 དང་། དཔལ་འོང་ཐོབ་པ་ཚེན་པོས་ཀྱང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་། །དེ་ཚོ་ལ་སྐྱེ་མ་དེ་རྒྱ་ལྷག་པའི་ལྷ། །དེ་དབང་སྐྱེ་ལ་པའི་འཁོར་ལོར་བཅས་པ་ལ། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཚོས་གཞན་མི་རྒྱུད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཤེས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བས་རང་རྒྱུད་ལ་བཟུང་ཞིང་མི་སྦྱང་བར་དམ་
 བཅའ་བ་སྟེ། རི་ལྷར་བཟུང་ཚུལ་ཡང་། སྦྱོས་མ་ཐག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 གྱི་དོན་ལྷ་བས་གཏན་ལ་མཐས་ནས་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་གྱི་རྫོགས་མི་གྱི་རང་དེ་ལས་
 མ་གཡོས་པར་སྐྱོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བསྐྱོམ་ཞིང་། སྐྱེ་གསུང་ཐམས་
 ཅད་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་རོལ་བར་ལམ་དུ་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ལྷར་ཤེས་ཤིང་རུས་ན། གསང་སྐྱེ་གསུང་
 དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དམ་ཚིག་ས་མ་ཡ་འབུམ་སྟེ་འང་དེའི་ནང་དབྱེ་སྟེ། བཅའ་ཚེན་པ་དྲུ་དབང་
 གི་རྒྱལ་པོས། མདོར་ན་རང་ལུས་དོ་རྗེ་གསུམ་ཤེས་ན། །སྐྱེ་གསུང་གྱི་དམ་ཚིག་ས་ཡ་འབུམ་
 སྟེ་ཚང་། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་དེས་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱང་
 བཟུང་བར་འགྲུལ་ཏེ། དོན་དམ་མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་དག་མཉམ་བདེན་པར་དབྱེར་
 མེད་བཟུང་བའི་སྲིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་དོན་དུ་བདག་
 ཉིད་སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་མི་གཏོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས།
 འདིར་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟོག་ཁྱབ་ཏུ་མཛོད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འགྲུབ་
 དེས་པར་མཐོང་བས། དེ་ལས་སྲིད་སྲོགས་པ་དང་སེམས་ཞུམ་པ་དང་འཁོར་བར་སྦྱོབ་
 སོགས་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་གཏན་ཞིགས་སྐྱེ་འགྲུལ་བས་རྒྱ་མཚོན་ཉིད་གྱི་ཐེག་

པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཇགས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ལ་
 དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་བཟུང་ན་སྤྱིར་ཞེས་
 རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ལས་འཛོམས་པའི་རྣམས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར། རྣམས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ལ་
 ལྷགས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བའང་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་
 པར་གསུངས་ཏེ། དོ་རྗེ་རྩོམ་ལས། རི་སྤྱིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་བར། དེ་སྤྱིད་ཐེག་པ་དམན་
 པས་འཛིགས། །གསང་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་རུ་ནི། །གཞུག་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་
 རྒྱལ་ལྷན་ས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་དམ་ཚིག་
 གི་རྩིས་ཟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་
 ལས་དེ་ ལྷ་མེད་ཐེག་པར་རབ་ངེས་ན། ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀུན་རྒྱུད་ཀྱང་། བྱས་ལ་མི་
 སོགས་ཚོགས་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བྱིམས་སྟོམ་པ་སྐྱབས་སུ་ཚོགས། །ཞེས་གསུང་། འདིར་འོག་
 མའི་འདུལ་སྟོམ་སོགས་ཀུན་ཀྱང་ཚང་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའང་། ལྷ་མེད་མཚོག་གི་དམ་
 ཚོག་ཏུ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བྱིམས་དང་། རི་སྤྱིད་སྟོམ་པ་བསམ་ཡས་པ། །མ་
 ལུས་ཀུན་འདུས་རྣམ་པར་དག་ ཟེས་སོ། །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུས་ཟེན་པའི་
 ལམ་ཀུན་ནི་ལྷ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤྱིར་ལམ་ཟབ་མོ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་
 རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་འགྱུར་བས། རྒྱུད་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་འདིའི་སྤྱིར་དུ་གནད་དེའི་ལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་ན་དམ་ཚོག་
 གསལ་བ་ཀྱང་ལས། རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་དེར་ཤེས་
 ཤིང་། །སྤྱིར་སྤྱིར་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེའི་སྐྱེ། །བྱས་མཐོང་ཚོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་
 སྤྱིར་གང་ཡང་བྱས་སྤྱིར་མེད། །དུས་གསུམ་རྒྱུན་དུ་མ་དྲན་ན། །ཐེག་ཆེན་རྣམས་པར་ཅི་
 ཡིས་རྒྱུད། ཟེས་དང་། རྒྱུད་ལས། མཉམ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡི། །མཉམ་པའི་དམ་
 ཚོག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་གལ་ཆེ་བས་རྩུང་ཟད་བཀོལ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 པ་སྐྱ་མ་བཀྱར་བ་ནི། ཡུལ་ཀུན་གྱིས་དམ་པར་བཀྱར་ཞིང་བཀའ་དྲིན་རྩུང་ཟད་ཐོབ་པ་
 སྦྱི་དང་། རབ་བྱུང་གི་མཁའ་པོ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དང་། དམ་ཚིག་འཕོག་ཅིང་དབང་བསྐྱུར་
 བ་པོ་དམ་ཚིག་དབང་གི་དང་། བཤགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཉམས་ཆགས་སྐྱོང་བའི་དང་། ཚོས་
 འཚད་པའི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཤེས་རྒྱུད་འགོལ་བའི་དང་། ཟབ་བྲིད་སོགས་མན་རག་སྟོན་
 ཅིང་ཡུས་འཕོག་པ་པོ་མན་རག་ལུང་གི་སློབ་དཔོན་ཏེ། གསལ་བཀྱ་ལས། སྦྱི་དང་འདྲེན་
 དང་དམ་ཚིག་དབང་། །ཉམས་ཆགས་བསྐྱུར་དང་ཤེས་རྒྱུད་འགོལ། །མན་རག་ལུང་གི་སློབ་
 དཔོན་དུག །ཅིས་སོ། །དེ་རྣམས་བཀྱར་རྩུལ་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ལ་དབང་བའི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། །ཁུ་བོ་མ་དང་མ་དང་མིག །སྦྱིང་བས་ལྟག་པའི་རྩུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
 རྒྱུད་པར་དུ་དབང་བསྐྱུར། རྒྱུད་བཤད། མན་རག་འོད་པ་གསུམ་ཅི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟར་
 གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་མོས་གྱུས་གྱིས་རབ་བསྐྱུབ་པ། འབྲིང་
 ཞབས་ཏོག ཐ་མ་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཅི་མཉེས་དང་ལུགས་ཅི་ཟེན་བྱ། གསུང་གི་ཟུར་ཡང་
 མི་བཅག་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གང་སྒོམ་ཡང་སྐྱ་གསུམ་ལུགས་རྩོམ་པའི་རབ་བཞིན་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཅིག་ལུང་མ་ཟད། །ཁེ་ཉན་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བས་དམ་ཚིག་གི་གཞུང་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོ་དེར་
 འཛོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་པ་ལ། གཉིས་
 གྱི་སྐྱགས་ལ། རོ་བོ་ནི་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིར་འདུས་ཤིང་གྲུབ་པ་བཞིའི་ཤིན་
 གྱིས་བསྐྱུབ་པའི་རྣམས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་སྟེ། གྲུབ་པ་བཞི་ནི། ཚོས་ཉིད་རོ་བོས་གྲུབ་པ་ཡི་
 གེ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་ཆེན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་རོ་བོ་ཅན་དུ་ཡིན་སྐྱབ་པ། ཚོས་ཅན་རབ་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་རང་རང་རོ་བོ་ལུན་མོང་མིན་པར་སྦྱང་བའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་དུ་གྲུབ་པ།
 ཤིན་གྱིས་བསྐྱུབས་གྱིས་གྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ནས་མང་པོའི་རབ་གྱི་སྐྱགས་

རྣམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ལས་གྲུབ་པ། རྣམ་པའི་མཐུས་གྲུབ་པ་སྐྱེན་
 དང་ལོར་བྱ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་དེ་དག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོགས་མེད་མི་བསྐྱེ་
 བར་ཡོད་པའོ། །དེས་ཚིག་ནི་མཚུངས་སྐྱེ་ལས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ལྷན་དུ་སྐྱོབ་པའི་དོན་གྱིས་
 སྐྱབས་སོ། །དབྱེན་གསང་སྐྱབས་ཤིགས་སྐྱབས་གཟུང་སྐྱབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་
 ཡོད་ཀྱང་། འདྲིར་རྩ་བ་བསྐྱེད་དང་ལས་སྐྱབས་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། རྒྱུ་མ་ལོར་
 བ་རྩ་བའི་སྐྱབས། གཞལ་ཡས་ཁར་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་རྒྱུ་ཡིག་དང་། ལྟ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞི་
 བར་། ཨ་ཀ་ཁ་ག་སྟངས་སོགས་ཡི་གེ་འཁོར་ལོའི་ས་བོན་དང་། རྩེ་རྩེ་སོགས་ཤིགས་
 བོན་གཉིས། ལྷོ་བོ་ལ། རྩེ་ཉ་ཉེ་པར་སྐྱོ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་པ་སྐྱེན་གྱི་སྐྱབས། ས་བོན་བོར་
 བའི་བསྐྱེད་སྐྱབས་རྒྱུར་བ་སྟེ། བརྗོད་ཀྱི་སོགས་དང་། བརྗོད་ཉེ་དུ་གཞུ་སོགས་སོ། །
 བཟུངས་པ་ལས་གྱི་སྐྱབས་རྩ་སྐྱབས་བསྐྱེད་སྐྱབས་སྐྱེལ་ནས་ཐོབ་དུ་བཟུང་བའོ། །དེ་ཉིད་
 རྫོགས་ཤིང་ལྷན་ལྷན་ལ། ཚོས་སྐྱེ་བདེ་ཚེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གདོད་ནས་རང་ཚས་སུ་བཞུགས་པ་
 རྒྱུ་མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་སྐྱབས། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་ཐབས་གྱི་བྱེད་ཚོལ་ནི་བསྐྱེད་པ་
 རྐྱེན་གྱི་སྐྱབས། དེ་བཟུངས་ཞིང་སྐྱོམ་པ་ལས་གྱི་སྐྱབས་སོ། །**ཕྱག་རྒྱ་ལ།** དོ་བོ་ཤིག་པ་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞི་རྫོགས་གྱི་རྩེ་རྩེ་གསལ་བ་ལས་མི་འདའ་བ། དེས་ཚིག་སྐྱེད་ལས་འདེབས་
 ཤིང་མཚོན་པར་བྱེད་པའམ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བའི་
 ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱའོ། །དབྱེན་སྐྱེར་རྟོག་ཚོགས་ཡེ་ནས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེའི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་བལྟ་ཞིང་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པ་ལྟ་
 བའི་ཕྱག་རྒྱ། རང་འབྲས་མཐོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ལྟ་
 པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམ་ཚིག་ལས་དང་ཚོས་དང་ནི། །སྐྱེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་
 ཚེན་པོ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པས། རང་ལུས་ལྟའི་རྒྱུར་གསལ་བ་སྐྱེ་ཕྱག་ཚེན། ཕྱགས་ཀ་
 སོགས་རང་རང་གི་ས་བོན་བསམ་ཞིང་ཚིག་དག་དུ་བརྗོད་པ་གསུང་ཚོས་རྒྱ། ཕྱག་མཚོན་

འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་ཞིང་དེ་ལྟར་བསམ་པ་ཕྱགས་དམ་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ནས་མདུན་
 དུ་བརྒྱུར་ཞིང་དགོལ་བ་དང་དོན་དམིགས་པ་སྲིབ་ལས་ལས་རྒྱ་སྟེ། སྲི་མ་གསུམ་ལ་བཅའ་
 བསམ་སོགས་གཉིས་རེར་སྟེས་པས་ཕྱག་རྒྱ་བདུན་རྩོགས་སུའང་འགྲུལ་རོ། །དེ་ཉིད་རྩོགས་
 རིམ་དང་སྦྱོར་ན། སྟེང་སྒོ་གཏུམ་མེད་ཅུ་ལི་འི་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། འོག་སྒོ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་
 བེ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། རྒྱ་ལུས་སྟེང་རྩེ་ཚེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། རམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་རྒྱུན་མི་བཅད་པར་རི་ལྟར་བརྒྱུང་བའི་
 རྒྱལ་ལོ། རབ་ཀྱིས་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ནམ། ཉིན་གསུམ་མཚན་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ། །
 མ་ཡེངས་ཅམ་དུ་རང་གིས་བསྐྱེ། །འབྲིང་གི་རྩྭ་གཅིག་དུས་དུག་དང་། །དུས་བཞིའི་བར་དུ་
 མི་བཅད་ཅིང་། །ཐ་མ་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྩེ་རེམ་ར་བའི་དུས་དག་ཏུ། །བརྩོན་པས་
 འབད་དེ་མི་བྱེད་ན། །བྱང་རྒྱལ་ས་བོན་བརྒྱག་པ་ཡིན། །ཚོགས་དང་གཏོར་མའང་དེ་བཞིན་
 ཏེ། །ཐ་ན་ལོ་རྩེར་མི་འདའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །**བཞི་པ་མཚེན་ལ་བྱམས་**
པ་ནི། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རང་རིག་སྤྱིར། །གང་ཡང་བདག་ལས་གཞན་མིན་དང་།
 བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོའི་སྒྲུབ་ཡིན་སྤྱིར། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ནི། །སྤྱི་ཡི་མཚེན་
 དེ་པ་ཚན་བཞིན། །སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་རིང་བ་དང་། །ལྟ་སྟོན་མཐུན་པ་ཉེ་བར་བཤད། །
 ཡ་གཅིག་དམ་ཚིག་ནང་འདྲེས་པ། །ཞེས་པས་སྤྱིའི་མཚེན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། རིང་
 བའི་མཚེན་བརྟན་པ་ལ་ལྷགས་སོཙོག་ ཉེ་བའི་མཚེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ལྷགས་པ། འདྲེས་
 པའི་མཚེན་སྤྲུ་མ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ཕྱགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པ་མ་གཅིག་གི་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་སྤྱི་མ་གསུམ་ནི་ཡང་དག་
 ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་མཚེན་ཐུན་མིན་ཏེ། འདི་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་མེ་མར་དང་སྟོང་བུ་
 བཞིན་དུ་འགོགས་དགོས་པས། ཐ་ན་རྩེད་མོ་ཅམ་དུའང་རན་སེམས་དང་དབྱ་སེམས་སོགས་
 མི་བྱ་ཞིང་། ཏུག་ཏུ་ཕན་འདོགས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་བརྩེ་གདུང་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་གསང་བ་མི་སྐྱ་བ་ཞི། གང་ལ་གསང་བའི་ཡུལ། དམ་ཉམས་དམ་ལས་འོག་པ་དང་། །དམ་
མེད་དཀྱིལ་ལའོར་མ་མཐོང་དང་། །འདྲེས་དང་མ་འདྲེས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོ། །རི་ལྷོར་
གསང་བའི་ཚུལ། སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་སོགས་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསང་བར་བྱ་བ་
སྟེ། གང་གསང་བའི་དངོས་པོ། སྤྱི་དང་བར་གསང་བའི་བཞི་དང་། །འོས་དང་གཉེར་གཏང་
རྣམ་པ་བཅུ། ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱི་གསང་བའི་ཞི། ལྷ་ཟབ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་པོ་དང་། །ལྷའི་མིང་
གཟུངས་དང་གྲུབ་ཉུགས་གསང་། ཞེས་པས། ལྷ་ཟབ་ཞི་ཐེག་དམན་སོགས་སྟོད་དམན་པ་དང་།
སྤྱོད་པ་ནི་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་གྲུབ་ཉུགས་ནི་མ་འདྲེས་པ་ལ་བརྟན་
ན་དམ་ཚིག་ཉམས། འདྲེས་པར་བརྟན་ན་འང་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་
ཐམས་ཅད་དུ་གསང་བར་བྱའོ། །བར་གསང་བའི་ཞི། བསྐྱབ་པའི་གནས་དུས་གོགས་དང་
རྗེས་། །བར་དུ་གསང་ལ་སྐྱབ་པ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་བཞི་པོ་སྐྱབ་པ་ཐོན་པའི་བར་
དེ་སྤིད་དུ་གསང་དགོས་ཉེ་མ་གསང་ན་དངོས་གྲུབ་འབྲལ་དུ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད། གསང་
བར་འོས་པ་ནི། གཞན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྗེས་དང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
གསང་བར་གཉེར་གཏང་བ་ནི། སྟོབ་དཔོན་དང་མཆོད་ཀྱིས་གསང་བར་གདམས་པ་སྟེ།
ཞི་རྒྱུད་ལས། གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་མཆོད་ལུ་མ་གྱིས། །གསང་བར་བསྐྱབས་དང་གནས་
རྣམས་སྟུ། །དེ་ལྷོར་འོས་པ་ཤིན་དུ་གསང་། ཞེས་སོ། །དེ་དག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་སྐྱབ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྷ་ནི་སྟོན་ཤིང་གི་རྩ་བ་ལྷོར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡིན་པས་
རྩ་བ་ལྷ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་བྱང་སེམས་དང་སྤྲུགས་རྒྱ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་དམ་ཚིག་ གཞན་
གསུམ་བསྐྱབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡང་རྩ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་ན། སྤྲུམ་དང་མཆོད་ལ་སྐྱབ་
བ་སྟུ། སྤྲུགས་རྒྱ་གསུང། གསང་བ་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་བྱུགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་འདུ་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ། མི་སྐྱེད་པ་ལྷ་དང་། མི་དོར་བ་ལྷ་

ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱ་རྒྱུད་ལས། གཏི་མུག་ཚགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། །ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་
མི་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། གསལ་བ་གྲ་ལས། ཡང་དག་དུག་ལྷ་ལོག་
དུག་ལྷ། །ཞེས་པས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དུག་ལྷ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ལྷ་བ་ལ་སྤོགས་རིས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་སྤང་དོར་གྱིས་འབྱེད་
པ་མེད་པའི་གཏི་མུག དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེས་འགོ་ལ་ཚགས་པའི་འདོད་ཚགས།
རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ལོག་རྟོག་འཛོམས་པའི་ཞེ་སྤང་། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གཤོངས་སུ་མི་
འབེབས་པའི་ར་རྒྱལ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་གཉིས་འཛོམ་མི་ཤོང་བའི་ཕྱག་དོག་སྟེ། རྟོགས་
གོམས་ཀྱི་སྤྱོད་བསམ་མི་སྤང་བའོ། །ལོག་པའི་དུག་ལྷ་མི་སྤང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་རང་
བཞིན་ཤེས་ན། སྤང་བྱའི་རྗེས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་སྤྱིག་རྒྱལ་ཚུ་རགས་མི་དགོས་པ་བཞིན་དང་།
སྤྱད་རྫོགས་ཟབ་མོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་མི་འཚིང་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དེ་དཔེ་མ་བྱ་དུག་གིས་མི་གཞོན་པ་བཞིན་དང་། ཡེ་ནས་རྣམ་སྤང་སོགས་རིགས་ལྷའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་སྤང་སྟེ། དཔེ་སྤྱུམ་འདོད་པས་ཉིལ་ལ་དོ་གལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་ཤེས་སྤྱི་ཞིང་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གྲོ་སྤྱུར་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ་ཐ་མལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མི་དོར་བ་ལྷ་ནི། དཀར་ཚི་དམར་ཚི་དྲི་བ་ཚེན། །དག་པའི་སྤོད་རྒྱུ་མི་འདོར་
རོ། །ཞེས་པས། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དྲིན་ཚེན་དྲི་རྒྱ་བ་ཚེན་གྱི་དྲངས་མ་སྟེ་ལྷ་པོ། ཅིའི་
སྤྱིར་མི་དོར་ན། སྤྱིག་པའི་གཞུང་ལས། སྤྱབ་པ་བཞི་དང་ནད་ལྷ་བསལ། །ཐུན་མོང་
དགོངས་པ་ལྷ་དོན་གཉེས། །གཙང་སྤེའི་རྟོག་པ་གཞོམ་སྤྱིར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱབ་
པ་བཞི་ནི། ཚོས་ཉིད་དོ་བོར་གྲུབ་པ་བདུད་ཚི་ལྷ་སོགས་གཙང་སྤེ་མེད་པར་རང་བཞིན་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ། ཐལ་རྒྱུད་ལས། དངོས་པོ་མ་ལུས་སེམས་ཉིད་སྤྱིར་།
མཚན་ཉིད་བྲལ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཞེས་སོ། །ཚོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པ་རི་ལྷུང་

སྐྱེང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་རིགས་ལྟ་ཡོད་ཤེས་ལྟ་སོགས་སྲུ་གནས་
 པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ཤེས་ལྟ། བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱེང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འུས་
 པའི་མཐུས་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོག་སྟེན་གྱི་གྲུབ་གཉིས་སྐྱབ་ལུས་པ་སྟེ།
 ཤེས་རབ་ཉིང་འཛིན་ཐབས་དག་གིས། །འུས་མཐུ་ངེས་པར་འབྱེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོ། །དེ་བུ་གྱིས་བརྟེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམ་རྣམས་སྟོན་དཔལ་ཚེབ་པོས་བྱིན་གྱིས་
 བརྟེན་པའི་དབང་གིས། དེ་ཉིད་བརྟེན་པའི་དམ་ལྟ་གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ལ་མ་མོ་མཁའ་
 འགོ་རྣམས་དགྱེས་ཤིང་འདྲ་བས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ཅིང་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་མཛད་པས་དངོས་
 གྲུབ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟའི་ལམ་ལ་གང་གནས་པ། བློགས་
 དུས་ཀྱུན་ནས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་མོ། །ནད་ལྟ་རི་ལྟར་སེལ་ན། དྲི་
 ཚེབ་གྱིས་དུག་ནད། དྲི་ཚུས་གཤམ་པ། རྟུགས་གྲང་པ། ཤ་ཚེབ་གྱིས་མཛོལ་ན། བྱང་སེམས་
 གྱིས་ཚ་བའི་ནད་རྣམས་སེལ་ལོ། །སྐུན་མོང་གི་དགོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལུས་པ་
 ལྟ་ཡོད་དེ། དྲི་ཚེབ་གྱིས་ཚེ་རིང་། དྲི་ཚུས་སྐྱད་སྟོན། ཤ་ཚེབ་གྱིས་མཐུ་ཚེ། རྟུགས་
 མདངས་གསལ། བྱང་སེམས་གྱིས་མི་བརྟེན་པའི་གཞུངས་ཐོབ་པའོ། །མཚོག་གི་དགོས་
 པ་ཡང་རིགས་དང་ཡོད་ཤེས་དང་སྐྱེལ་སོགས་པ་ལྟ་ལྟ་འགྲུབ་སྟེ། དྲི་ཚེབ་གྱིས་བརྟེན་
 རིགས་ཚོས་དབྱེད་པའི་ཤེས་ཚོས་གྱི་སྟེ། དྲི་ཚུས་ལས་གྱི་རིགས་བྱུ་གྲུབ་པའི་སྟེ།
 ཤ་ཚེབ་གྱིས་རིན་པོ་ཚེའི་རིགས་མཉམ་ཉིད་ཡོད་ཤེས་དོ་རྗེའི་སྟེ། རྟུགས་པརྟེན་རིགས་
 སོར་རྟོག་ཡོད་ཤེས་མཛོན་བྱང་། བྱང་སེམས་གྱིས་དོ་རྗེའི་རིགས་དང་མེ་ལོང་ཡོད་ཤེས་ལོངས་
 སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེལ་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་མཚོག་སྟེན་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རྣམས་ཡིན་པ་དང་
 གཙང་མེའི་རྟོག་པ་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དང་དུ་སྐྱེང་བར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དམ་
 ཚིག་བཅུ་པོ་དག་པ་གསུམ་དང་མཉམ་པ་བཞིའི་དགོངས་སྟོན་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་
 མི་སྐྱེང་བ་དང་དུ་སྐྱེང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་དབྱེ་བ་དང་།
 མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ལ་ནི། གཅིག་ལའང་གཉིས་
 དང་བཅུ་ཕྲག་གསུམ། །ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ལྟ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལའང་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་
 སུ་དབྱེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཀ་ར། རོ་རྗེ་བཞད་པ། བད་འབྱུང་། བི་
 མ། རྣམ་གྲུ་མ་ར་སྟེ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ད་ལྟའི་དུས་སུ་མཐོང་བ་
 སློབ་དཔོན་སྐྱེག་པ་རོ་རྗེའི་གཞུང་དམ་ཚིག་པ་རྒྱས་དང་གསལ་བ་གྲག་གཉིས་ལས། རྣམ་མའི་
 བཞེད་པ་ཕ་བ་ལ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། ཡན་ལག་གཉིས་བརྒྱའི་གྲངས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་
 ཞལ་ལུང་དང་ཁྱད་པར་གསུང་སྟེ་གཏུ་གསལ་བ་བཞེན་ལ། འདིར་གསལ་བ་གྲག་ལྟར་དབྱེ་
 བཤེན་ཕ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཉམས་རྒྱ། སློབ་མའི་བཞེན་ལས། དང་པོ་ཕ་བ་ལ། བྱང་སེམས་གཉིས།
 སློབ་དཔོན་དྲུག་ མཚེད་བཞི། སྐྱེས་ལས་གསུམ། སྐྱེས་རྒྱུ་བཞི། གསང་བ་བཅུ་སྟེ། གོང་དུ་
 བསྟན་པ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཕ་བ་དགུའོ། །ཡན་ལག་ལ་སྟེན་མིན། སྟེན་མོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བཤེན་གསལ་བ་གྲག་ལས། སྐྱེད་པ་ལྟ་དང་མི་སྦྲང་ལ། །དང་དུ་སྦྲང་དང་སྦྲུབ་དེ་བཞེན། །ཤེས་
 བྱ་ལྟ་རྣམས་སྟེན་མིན་བཤད། །ཅེས་པས་ལྟ་ཚེན་ལྟའི་དང་པོ་སྦྲུབ་བྱ་ལྟ་ལས། སྦྲུབ་པ་ལ་
 ཉི་ཤུ་སྟེ་པད་ཅན། དུང་ཅན། རི་མོ་ཅན། བན་གྲང་ཅན། ལྷག་ཕན། སྦྲུབ་གཅིག་ མེ་རེག་
 ལྷལ་བ་སྟེ་གཟུངས་(གཟུངས་)མའི་རིས་བརྟགས་པ་བརྒྱད། མཉེན་ཅིང་དྲང་བ། སྦྲུབ་སྦྲུབ་
 ལྟེད་པ། ཡན་ལག་སྦྲ་བ། དཔལ་དབྱེ་ཆེ་བ། མིག་དཀྱུས་རིང་བ། སྦྲུབ་མ་བཤག་པ། རྒྱ་ཞིང་རན་
 པ། ལུས་དག་ཅིང་གསུང་གྱི་དྲི་བོ་བ་སྟེ་མཚན་བརྟགས་པ་བརྒྱད། གསང་བུ་ཤེས་རབ་ཆེ།
 སྦྲུབ་ལམ་དལ། དད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྦྲུབ་ལམ་བརྟགས་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །སྦྲོལ་བ་ལ་
 བཅུ་བཞི་སྟེ། དཀོན་མཚོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་སྦྲུབ་དབྱེ་གཉིས། དམ་ལས་ལོག་པ། མཚེད་
 ལ་འཁྲུབ། འདྲ་བར་འོང་བ་ལ་གཞོན་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་གཞོན་པ། དམ་དབྱེ་རན་
 པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བདུན་དང་། འབྲས་བུ་རན་སོང་གསུམ་བཅས་བསྐྱེད་ཞིང་བཅུ་

དང་། སྐལ་མཁའ། བསྐྱལ་ཐབས། དགོས་ཚེད། ཐེག་འོག་གི་ཚོུད་སྐྱང་དང་བཞི་བཅས་
 སམ་ཏེ་ ཡང་ན་བསྐྱལ་ཞིང་ལ། དཀོན་མཚོག་གསུམ་སློབ་དཔོན་མཚེད་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་དགྲ་
 ལྷ་དང་། དམ་དགྲ་དང་རན་པའི་ངང་ཚུལ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་མི་བཅུ་གཅིག་ རན་སོང་གསུམ་
 དང་བཅུ་བཞིའོ། །མ་ཕྱིན་ལེན་པ་ལ་བཅུ་བདུན་ཏེ། ཞིང་བཅུའི་ནོར་བཅུ། གཟུངས་མ། བཀྲ་
 ཤིས་པའི་རྣམས། སྐས་ཚོས། ཕྱིན་ཚེན་རྣམས། བསྐྱེད་བཤེད་པ། བསྐྱེད་བ་མེད་པ། ལྷག་པོ་
 སེར་སྐྱ་ཕན་གྱི་ནོར་རྣམས་ལེན་པའོ། །བརྒྱུན་ལ་བཅུ་བདུན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་མཚན་
 ཉིད་། རྣམ་གྲངས། རྟོས་བཏགས་ཏེ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམས་གསུམ།
 དཀོན་མཚོག་སློབ་དཔོན་མཚེད། སེམས་ཕན་ཡོངས་ལ་གཞོན་པ་བསྐྱེད་བའི་ལྷོ་སྐྱེ་བ་
 སློབ་པའི་རྣམས་བཞི། གསང་བཅུ་སྐྱེད་བའི་རྣམས་བཅུ་རྣམས་སོ། །དག་བསྐྱེད་ལ་བཅོ་ལྷ་ཏེ།
 ཞིང་བཅུ་ལ་བསྐྱེད་ཚོག་བཅུ། དྲག་ཤུལ་གྱི་སྐྱེགས། གཟུངས་མ་ལ་བསྐྱེད་པོར་སློབ་པ། སློབ་
 ལུའི་ཞེ་གཅོད་པ། འབྱུང་པོའི་ཞེ་གཅོད་པ། སློབ་ལུན་ལ་བསྐྱེད་ཚོས་བཤད་པ་རྣམས་
 ཏེ་སྐྱེད་བྱ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་གསུམ། གཉིས་པ་མི་སྐྱེད་བ་ལྷ་ལ། ཡང་དག་པའི་དུག་ལྷ་ལ་
 ལྷ་སློབ་གཉིས་སྐྱེ་བས་བཅུ། འོག་པའི་དུག་ལྷ་མི་སྐྱེད་བ་སྟེ་བཅོ་ལྷའོ། །གསུམ་པ་དང་
 ལྷ་ལ། ཅུ་བའི་བདུད་ཅི་ལྷ། མཐུས་གྲུབ་པ་ལྷ། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྷ། རོ་
 པོས་གྲུབ་པ་ལྷ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། རིགས་ལྷ་སྟེ་སྐྱེ་ལྷའོ། །
 བསྐྱེད་བ་བྱ་བ་ལ། རིགས་ལྷ། ཡེ་ཤེས་ལྷ། ཡབ་ལྷ། ལུམ་ལྷ། སྐྱེ་ལྷ། གསུང་ལྷ། ལྷགས་
 ལྷ། ཡོན་ཏན་ལྷ། རྣམ་ལས་ལྷ་སྟེ་ཞེ་ལྷའོ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། ལུང་ལྷ་རིགས་ལྷ། འབྱུང་
 ལྷ་ལྷུམ་ལྷ། དབང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷ། ལུལ་ལྷ་ལྷུམ་ལྷ་ཡན་ལག་ལྷ་རིགས་ལྷ། ཉིང་ལག་
 གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྷ་ཡབ་ལྷ། གཡོན་གྱི་ལྷ་ལྷུམ་ལྷ། ཉོན་མོངས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། དམ་རྣམས་
 ལྷ་རིགས་ལྷ། ཤ་ལྷ་ལྷུམ་ལྷ། ལྷོགས་ལྷ་རིགས་ལྷ། ལ་དོག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། དུས་སོགས་
 རྟིགས་མ་ལྷ་སྐྱེ་ལྷ། ཉོན་ཡིད་ལའོར་བཞི་དང་བཅས་བདག་ཚགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་བདུན་

བཅུ་དེ་ལྟར་ཐུན་མེད་གྱི་ཡན་ལག་ཉེར་ལྔ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི། བདག་དོན་དུ་བསྐྱེད་བ་ལ་ཉེར་གཅིག་སྟེ། རྒྱལ་པོ་འགྲུའ་དང་སྐྱེག་ཚོས་སྟོང་བ། དེ་བཞིན་དུ་དམག་སོགས་འདུས་སར་འགོ་བ། ཚང་དད་ཆེ་བ། ར་རྒྱལ་གྱིས་ལུས་རག་གི་སྟོན་པ་མ་ཞི་བ། ཁེངས་སེམས་ཀྱིས་མ་གུས་ཤིང་སྟོང་རྗེ་མེད་པ། རྒྱལ་གསུམ་ལྟར་གསལ་ནས་ཡུལ་དམག་པ་ལ་ཐུག་བྱེད་པ། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་གོང་མར་བཅོས་པ། གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་སྦྱད་པ། སྤྲིག་པ་ལ་བརྟོད་པ། བརྩོན་མེད་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། སེར་སྣ་ཆེ་བ། གཉིད་ལ་དགའ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བས་གཡེང་བ། རྩོ་གཏུམ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ། སྟོན་ཡོན་མི་ཤེས་ཤིང་གཞན་གྱིས་བཅོས་ཀྱང་མི་ཉན་པ། ལྷ་མ་དང་མཚེད་གྱི་བཀའ་གཅིག་པ། སྤྲིག་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ། གོང་མའི་ཐུགས་དུག་གས་པ་སོགས་བག་མེད་གྱི་སྟོན་པ། དགོ་བའི་དམ་བཅའ་འདོད་པ། ཡོ་བྱེད་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པ། ཁེ་བྱག་གིས་རང་གི་ཐུན་ཚོགས་གཞན་ལ་དོམ་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སྤང་ན་གཞན་གྱིས་བདག་ཉིད་གཙུག་ཏུ་བཀའ་བར་འགྲུའ་དོ། །གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་གདུལ་བྱ་མི་སྤང་བ་ལ་ཞེ་བཞི་སྟེ། སར་ཕྱིན་དུག་ཚོས་སྟོན་བཅུ། བསྐྱེད་དོས་གཞི། བར་པའི་ཐེག་པ་རིམ་དགུ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་མགོ་སྟོམས་དགུ། འགོ་བ་དུག་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་བ་གཉིས་ལ་དུག་ཅུ་རེ་ལུའོ། །གསུམ་པ་ཉམས་རྒྱལ་ལ་ཉི་ཤུ་སྟེ། བདག་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ། བདག་གི་སྟོན་སྤྲོ་ཞིང་ཡོན་ཏན་སྟོགས་པ། གཞན་གྱི་སྟོན་བརྗོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསང་བ། གཞན་ལ་ཐུག་དོག་གིས་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱད་པ། རང་ཁེ་བྱགས་སོགས་འདོད་སྦྱིར་འབུལ་འགྲུའ་སོགས་བྱེད་པ། རོར་རྗེས་རྣམས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྤང་མོ་བསྐྱམས་པ། ཅི་བྱེད་རང་འདོད་ཆེ་བས་གཞན་སྟོགས་འདོད་པ། རྒྱུད་དད་ཆེ་བ། རང་མཐོང་ཕོ་སྟོ་ཆེ་བ། ལྷ་སྟོམ་སྟོན་གསུམ་སྟོམས་ལས་སུ་བཏང་བ། ཚོས་ལ་སྟོགས་རིས་ཆེ་བ། ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་དོམ་སྟེན་པ། གསང་བར་

གདམས་པ་སོགས་གལ་ཚུང་དུ་འཛོག་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཚུང་ཞིང་ལོ་ལོ་ཆེ་བ། གཙང་
མེ་གཉིས་ཉོག་ཆེ་བ། ལྷ་མ་དང་མཆོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ལ་སྐྱོ་སྐྱུར་འདེབས་པ། གྲོགས་ཀྱི་
ཚོད་ལུས་ཞིང་སྐྱོན་གང་ཡོད་གཞན་ལ་སྐྱོགས་པ། རིགས་བརྒྱུད་དང་སུ་ཚ་སོགས་སྟེལ་བའི་
དོན་དུ་བརྩོན་པ། གཅིག་ཤུར་དབེན་པ་མི་བསྟེན་པ། འདུ་ཚོགས་གར་ཆེ་ལ་དགའ་བ་སྟེ།
དེ་རྣམས་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་དོ། །བཞི་པ་སྐྱི་སྐྱུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་བརྒྱུད་
དག་མཉམ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའི་མདོ། དེའི་ངང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་མ་ཡིངས་
པ་གོམས་བྱེད་ཉིང་འཛིན་གྱི་མདོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐོ་དོར་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་མཚམས་
ལས་འདས་པ་བྱུང་དོར་མེད་པ་སྐྱོད་པའི་མདོ་སྟེ། དམ་ཚིག་དམ་ཚིག་ཞེས་བྱ་བ། །ཀུན་ན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་གི་སེམས་ཉིད་དམ་ཚིག་ཡིན། །ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་
རྩ་བའི་ཉེར་དགུ། ཡན་ལག་ཐུན་མིན་གྱི་ཉིས་བརྒྱ་ཞེས་སུ། ཐུན་མོང་བདག་གཞན་གཉིས་
ཀྱི་རེ་ལྡན། ཉམས་རྒྱ་ཉི་ཤུ། མདོ་གསུམ་བཅས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་བཞེད་པ་ནི་སྐོབ་དཔོན་
སྟེག་པའི་དོ་རྗེའམ་གསང་མཚན་དོ་རྗེ་བཞེད་པས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་གསལ་བཀའི་
དགོངས་པ་མཁས་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀའ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཞན་ཀུན་
མཁུན་རོང་གྲོང་གི་དགོངས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་སོགས་ནི་རང་རང་གི་གཞུང་བཞིན་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་ཡས་པར་དབྱེ་བཞི། རྒྱུད་ལས། དམ་ཚིག་འདི་ནི་ལྷན་པོ་ཆེ། །འཛོག་
ཉེན་དུག་གི་ཚྭོགས་བརྩུན། །སྲིད་གསུམ་འགོ་བ་ཇི་སྟེད་པའི། །རྟོག་འདུལ་དམ་ཚིག་དེ་
སྟེད་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པའི་གཉེར་པོར་དམ་ཚིག་
ཀུང་དེ་སྟེད་དུ་སྐྱོ་བས་ཚད་དང་བཛོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མཐའ་ཡས་པའོ། །

བཞི་པ་ཇི་སྐྱུར་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། མ་ཉམས་པའི་ཡོན་
ཏན། བསྐྱུང་ཐབས་དངོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ལས། རྩ་བའི་དམ་ཚིག་

ཉམས་གྲུང་ན། །རྒྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྲུང། །ཡིད་དུ་མི་འོང་སྣ་ཚོགས་པའི། །
 འབྲས་བུ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདུ། །ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ཉམས་གྲུང་ན། །འབྲས་བུ་མེད་
 ཅིང་ངན་སོང་ལྷུང། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་ཚིག་འདི་ནི་དོ་རྗེ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་ལས། དམ་པའི་ཚུལ་བཞིན་དེས་སྤྱད་ན། །
 མི་མཐུན་ཚོགས་རྣམས་ཚིག་པར་འགྲུང། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་དོ་རྗེ་བཞོད་
 པ་ལས། མདོར་ན་བདག་གི་སྒོ་གསུམ་པོ། །དག་པ་གསུམ་གྱི་མཐའ་བཟུང་ནས། །ལྷ་དང་
 གྲོགས་དང་སྒོ་བ་དཔོན་དང། །བདག་ཉིད་བདག་ལ་མ་ཁེལ་བའི། །ཚུལ་གསུམ་མི་གཏོང་
 དང་བཅས་གསུམ། །མཐར་ཕྱིན་རྒྱ་རྟགས་རྣམ་བཞི་བཅས། །མདོ་དོན་དྲན་པས་བསྐྱོ་
 བགང་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་ཅིང་། བྱ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཉེས་པའི་སྒྲིབ་མེད་པར། སྒོ་
 གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པས་ལྷ་སྤྲུགས་སྤྲུག་རྒྱ་ཏིང་དེ་འཛིན་དང་མཚོན་པ་སོགས་ལ་
 བརྩོན་པས་དངོས་གྲུབ་རྒྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱོམ་རྒྱབ་ལྷས་མ་ཁེལ། དད་ལོས་སྒོ་བ་དཔོན་
 གྱིས་མ་ཁེལ། བཙུང་གཏུང་མཚོན་ལྷུམ་གྱིས་མ་ཁེལ། བསྐྱུང་མཚོམས་གཡོ་སྐྱུ་རང་སེམས་
 གྱིས་མ་ཁེལ་བ་སྟེ་བཞིའི་སྒོ་ནས། ལྷ་སྒྲིབ་ཏིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་པས།
 མདོན་རྟགས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་རྟགས། དམ་ཅན་མཁུ་ཞིང་མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ། བྱིན་རྒྱབས་
 ཆེ་ཞིང་རྟོགས་པ་འཆར་བ། ཡིད་འོང་འབྱུང་ཞིང་འདོད་པ་འགྲུབ་པ། མང་པོས་བཀྱར་ཞིང་
 ལྷན་གྲགས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་གྱིས། དམ་ཚིག་གི་དོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས། ཁེ་
 ཉན་སོགས་མ་བརྗེད་པར་དྲན་པའི་གཟུངས་སུ་བཟུང་ནས། ཉིན་མཚོན་དུས་དུག་སོགས་
 སུ་བསྐྱོ་བགང་བྱ་ཞིང་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ལྷོ་མ་
 འབྱུང་ལས། ཅི་ནས་དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །
 འཚི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ཆེ་ཡོན་བཤད་པ་ནི། གསང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་དམ་ཚིག་འདི་ནི་འོག་མའི་འདུལ་
སྤོམ་སོགས་ལས་ཁྱད་ཚོས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་པར་རྟོགས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱག་རྒྱས་ཐེབས་པའི་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་བཀུར་གནས་སུ་མཐོང་བས་མཐུ་དང་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་
བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་དག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་
བའི་ཆེ་བ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་སྒྲིབ་ཡུལ་མཐུན་པས་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་
གིས་མི་འཛིགས་ཤིང་དབྱུགས་ཕྱིན་པའི་ཆེ་བ་དང་། འོག་མའི་སྤོམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་
ཅད་འདུས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཉམས་ཀྱང་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་
མེད་པར་རང་སྤྱོད་པས་གྱིས་རྫོང་རུས་པའི་ཆེ་བ་སོགས་འཕགས་ཚོས་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྷན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་མཚོག་ཀུན་བཟང་གི། ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས། །སྐྱབ་མེད་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་མཐའ་
ཡས་མཚོག་རྒྱལ་བའི་རིགས་མཚོག་འཛིན་བཤེས། །འཛིག་རྟེན་གཙོ་དང་འཁོར་གྱིས་བཀུར། །
དམ་པའི་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡི། །སྤྲས་དང་སྒྲུབ་དགོངས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ། །བདེ་གཤེགས་
ཉིད་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྷུགས། །འཛིགས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་སྒྲིབ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །

- འདིས་ཀྱང་གཞི་རྒྱུད་སྟེང་པོའི་ཁམས། །
- ལམ་རྒྱུད་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་། །
- རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཐབས་བརྟེན་ནས། །
- འབྲས་རྒྱུད་སྐྱབ་བཞི་མངོན་བྱེད་ཤོག །

ཅས་པའང་སྐྱབས་རྗེ་རབ་འབྱམས་དུག་པའི་གཟིགས་དཔེ་དང་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་ཚུམསོ་འོག་མིན་ཨོ་རྒྱུན་
སྒྲིབ་གོལ་སྤྱིང་ནས་བྱོན་པའི་དགོ་སྤྲུགས་འཇུག་མེད་དཀོན་མཚོག་འོད་ཟེར་དང་འཇུག་མེད་ཐུབ་བསྟན་ཡོན་

དེ། ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབུམ།

ཉན་ཟུང་དང་སློབ་གསུང་འགྱུར་མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་བཞེད་དོར་སྐྱབས་བཅུན་འགྱུར་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་གིང་
སྐྱབས་སྐྱོ་ཚེས་བདེན་བཞེད་ཚེས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཚེན་ཉན་བྲིས་པ་མངསྒྲུབ། དགོའོ། དགོའོ། དགོའོ། །།

ཤ བཤམ་མཛུགས་ལྷན་དུ་བྲུག་པའི་མཛུགས་པོའི་ཐེངས་པོ། པ བཤམ་མཛུགས་ལྷན་དུ་བྲུག་པའི་མཛུགས་པོའི་ཐེངས་པོ།

༡༡། མ་དུ་ས་རྩོམ་ཚུལ་བྲུག་པའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོ།

༡༡། རྩོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་མཚན་འགྲེལ་
བསྐྱེད་པའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོ།
བྲུ་བ་བལྟུགས་སོ།།

༡༡། འདས་ལ་ཀུན་དུ་བཟང་བོ་ལ་ཕྱག་འཚུངས་ལོ། རྩོགས་པམས་ཅན་གཞུང་ལམ་གཅིག་དུ་
སྟོན་པ་རྩོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོ།

གྲུང་གི་དོན་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བརྟན། གཞུང་གི་དོན་དངོས་
རྒྱ་ཚེར་བཤད། མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གྲུང་གི་
དོན་ལ་གསུམ། མཚན་དོན། ཕྱག་གི་དོན། བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། འདྲ་བོ་མཚན་
དོན་ལ། མཚན་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་གར་རྣམ་དུ། མ་དུ་ས་རྩོམ་ཚུལ་བྲུག་པའི་ཐེངས་པོའི་
རྩོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོའི་ཐེངས་པོ།
པ་འདྲ་ཚུལ་སྟེ། ཉ་ལ་རིང་ཚུན་པའི་འོང་ནས་བུམ་ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ལོན་ཉིད་དུ་དག་
པར་སྐྱོར་བ་སྟེ། སྐྱབ་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཉིད་ཅེས་པའོ། འདྲ་སྟེ་ངལ་གསོ། རྣམ། ཞེས་
བྲུ་བའོ། མཚན་བཤད་པ། འཕོར་འདས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅན་དང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཡེ་
ནས་ཚང་ཞིང་དེ་ལས་ཚུལ་ཐམས་ཅན་འབྲུང་བས། རྩོགས་པ་དེའི་གོང་རྩོགས་བྲུ་གཞན་
མེད་པས་ཚེན་པོ་འཕོར་བར་དུ་བའི་སེམས་ཉིད་ཞིབ་པའི་དབྱིངས་སྐྱེད་ལ་གསོའི་ཐེངས་པོ།
ཞེས་དོན་ལ་མཚན་དུ་གསོའལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ། དཔུལ་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྒྱན་པས་གཞན་དོན་འཕྲོ་བ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཞི་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
མགོན་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གངས་ཚེན་མཚོ་ཡི་རང་བཞིན།
མཁུན་བརྩེའི་རང་བཞིན་རྒྱུ་རྩལ་གྱི་སྐྱོན་གཏོང་མཐའ་དཔག་ཡས་ཤིང་། དེའི་གསུང་བསྐྱབས་
པས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་རྒྱུང་བའི་གནས་མཐའ་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་བདེའི་སྤྱིན་སྲུང་འཕྲོ་བའི་སྐྱོགས་དུས་
གྱི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་པའི་
ཚོས་སྐྱེ་བའི་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་ཁམས་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་རིག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་རང་
ཞལ་བསྐྱེབས་ནས་སྤྲོ་བུ་འདིར་འབྱུངས་ཏེ་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རམ་གྱི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་དུས་རིང་མོ་ནས་དུབ་པའི་འགོ་བཙུགས་
ལ་ངེས་དོན་སྤྲོ་བོ་བསྟན་ནས་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་རྣམ་གྲོལ་མཚོག་ལ་ངལ་གསོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་དངོས་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ་ལ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུའི་དོན།
ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། བྱང་ཆུབ་རྒྱུབ་
པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབས་པའི་རིམ་བཞི། བྱང་ཆུབ་རྒྱུབ་པའི་གོགས་དག་
དལ་འབྱོར་རིན་ཚེན་སྤོང་བའི་ལུས། འགོ་དུག་ནང་ནས་རྟེན་པར་གྱིན་ཏུ་དཀའ། རྫི་ལྷ་ར་
ལོང་བས་རིན་ཚེན་གཏོར་རྟེན་བཞིན། །རབ་ཏུ་དཀའ་བས་ཡན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་ཐོབ་དུས་ཚོས་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན། དབྱེ་བའི་གནས་གཞན། ཚོས་ལ་ངེས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་གདམས་པ།

སྒྲོ་དགའ་བསྐྱེད་ནས་དལ་འབྱོར་སྡིང་པོ་ལོན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་དྲང་
འབྱོར་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། །བདག་ནི་སེམས་དབྱུང་ཡི་དྲུགས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། །དྲན་འགྲོ་
འདི་གསུམ་ལུས་མི་ཁོམ། ཚེ་རིང་ལྷ་དྲང་གྲུ་གྲོ་དང་ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྡོངས་འདི་
བཞི་སེམས་མི་ཁོམ་པས་སོ། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་པ་སྟེ་མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དག་
ལས་རབ་འདས་ཤིང་། མིར་གྱུར་ཡུལ་དབྱུས་སྐྱེས་དྲང་དབྲང་པོ་ཚང་། །ལུས་མཐའ་
མ་ལོག་གནས་ལ་དྲད་པ་སྟེ། །རང་འབྱོར་དམ་པ་ལྷ་ཡང་ཚང་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱུས་
བྱོན་དང་ཚོས་གསུང་བསྟན་པ་གནས། །གནས་ཕྱིར་ཞུགས་དྲང་གཞན་གྱིས་སྡིང་བརྟེ་
བུ། །གཞན་འབྱོར་ལྷ་སྟེ་དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་པོ། །དལ་བའོ་བོ་དང་འབྱོར་བ་ཁྱད་པར་
གྱི་ཚོས་ཉེ་ལྷ་དྲུལ་དང་སྟོན་པོ་བཞིན་ལོ། །དེ་རྣམས་རང་ལ་ལེགས་པར་ཚང་བའི་གནས་སྐབས་
འདིར་སྡིང་ནས་བརྩོན་པས་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ།

གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཉེ། དང་པོ། ད་རེས་ཚོས་ལ་མ་འབད་ན་ལའོར་བ་མཐའ་མེད་
དུ་འབྱུངས་པ་ལ་བསམ་ནས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་དགོས་པ། དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་སྐྱབ་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་ཚགས་པའི་དབང་གིས་གལ་ཉེ་ཚེ་
འདིར་མན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། ཕྱིས་ནས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱེ་ཡང་མི་ཐོས་ཤིང་། །དེ་ལྟར་
རྒྱན་རིང་ཡང་དང་ཡང་ལའོར་ཉེ། །སྤང་བུར་མི་ཤེས་ལོག་པའི་ལམ་འགྲོ་ཞིང་། །ཐོག་
མཐའ་དུས་མེད་ལའོར་བར་འབྱུངས་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་དབང་ཡོད་དུས་ཐར་པའི་ལམ་སྣ་ཟིན་དགོས་པས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་
དགོས་པ། དེ་ལྟར་སྤེལ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་ལའོར་བ་ནས་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ་བས་
དམ་ཚོས་ལ་སྡིང་ནས་བརྩོན་པར་གདམས་པ་དེ་བུས་དྲ་ལྷ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱད་པ་དང་འཆི་བས་
མ་ཟིན་ཅིང་རང་དབང་ཡོད་དུས་འདིར། ལེགས་པའི་ལམ་ལ་མཐུན་པའི་རྟེན་འགྲེལ་གྱིས་
ལམ་སྣ་ཟིན་པར་བྱས་ཉེ། དགོ་ཚོས་མི་ཟད་ཚོགས་གཉིས་བསྟན་བྱས་ཉེ། །སྲིད་པའི་གོང་

ལས་རབ་ཏུ་འདྲེན་བུ་མཛོད། །

གསུམ་པ་དུས་སྐབས་འཛོམས་པའི་གྲུ་བོ་རྟེན་དཀའ་བས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་པ། ད་
ལེས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་ཤིང་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་དུས་འདིར་ཚོད་དང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་འཁོར་
བའི་ཚུ་གཏེར་མ་མཐའ་ཡུས་འདྲི་ལུས། དེ་ཞེ་ཚེན་གྲུ་བོ་ཐོབ་དུས་མ་བརྒྱལ་ན། །གཏུན་
དུ་ཉོན་མོངས་སྲུག་བསྐྱེད་དབུ་གྲོད་དུ། །རབ་ཏུ་འབྱུགས་ཚེ་བདུག་གིས་རི་ལྟར་བྱ།

བཞི་བ་ཀུན་རྟོག་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱ་བའི་མིར་ཡང་ཚོས་ལ་འབད་པ། དེ་བུས་
ལྷུང་དུ་བརྩོན་པའི་གོ་བགོས་ཏེ། དུས་མཐའ་ལས། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་རྟོག་པ་སེམས་
དང་དཔྱོད་པ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རབ་ཞིའི་མིར་བརྩོན་པས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མེད་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མཐོང་བར་འགྲུལ་བའི་ལམ་ལ་འཛོམས་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བུར་ཆད་ལེ་ལོ་སོགས་གྱི་རྒྱུན་མེད་པར་
མཛོད། དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྡེ་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲོས་པ་ཀུན། །ཉེ་བར་ཞི་བ་
དེ་ཡི་ཚོ། །འོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མི་རྟོག་མཐའ་དུས་མེད་པར་འཆར། །ཞེས་
གསུངས་། དེ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་བག་ཆགས་སུ་བཏགས་པ་བ་མཐའ་
དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགགས་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་
སྐམ་བོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་
འགགས་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་སྟེ་སྐྱེ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛོད། །ཅིས་གསུངས། མཉམ་
བཞག་གི་ཚོན་འང་འགགས་ཏེ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས། དགོ་སྒྲོང་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་འགགས་ཀྱང་དབང་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་མི་སྤང་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། །ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་། །རྗེ་གཡོ་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་

སོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སེམས་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མ་འབད་ན་ཡུན་དུ་གདུང་བས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་པ། དེ་ལྟར་སྡོམ་གྱི་དགོ་བའི་སྡོམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་བ་གང་ལ་བདེ་ལེགས་ཚོས་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ། རིན་ཚུན་དྲི་མ་མེད་པའི་སྡོམ་རྗེས་ནས། །བདུན་རྩེ་ཉི་ཚོས་ཚུར་བསྐྱེད་པ་མི་འཛིན་ན། །འཁོར་བའི་གདུང་བས་རང་ཉིད་བརྒྱལ་པར་ཟད། །

དུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་འགྲུབ་སྐྱབས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་པ། དལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱང་ངར་གིས་འགྲུང་བས་འདི་ལྟར། དལ་ལ་ལྟན་བདེ་ཚེན་ལྟན་བདེའི་སྡོམ་ཚོགས་ཅན། །ཡེ་ཤེས་ཚུ་བསྐྱེད་དམ་པའི་ཚར་ཚེན་ཡང་། །དལ་འབྱོར་ས་གཞི་འགྲོ་སེམས་གཙང་མར་འབད་པ། །དེ་སྦྱིར་སྡོམ་སྦྱིང་ནས་ཚོས་མཛོད་ཅིག །

བདུན་པ་རྗེད་དཀའ་བ་དཔེས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཚོས་ལ་འབད་པ། དེ་ལྟར་མཚོ་དབུས་གཡེངས་པའི་གཉའ་ཤིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྐལ་མགྱིན་རྒྱུད་སྤྱིད་པས་ཀྱང་། །མི་ཡི་ལུས་ཅམ་ཉིད་རྗེད་དཀའ་ལྷ་མིའི་སྡོམ་པས་མེ་ཏོག་གི་ཚོས་ལས་གསུངས་ན་དལ་འབྱོར་རིན་ཚེན་ལུས་རྗེད་སྡོམ་ཅི་དགོས། དེ་བས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་བརྩོན་འཚལ་ལོ། །

དོན་གསུམ་པ་དབྱེ་བའི་གནས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་དོན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ། འདི་ལྟར་མི་ཡི་ལུས་རྗེད་ཅམ་པོ་དང་། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དང་པོ་མི་ལུས་པལ་པ། རིམ་བཞིན་དགེ་སྤྲིག་མི་ཤེས་ཚོས་མིན་སྦྱོང། །དབང་པོ་ཚང་ཡང་མི་ལུས་པལ་པ་སྟེ། །ཡུལ་དབུས་སྦྱེས་ཀྱང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ལྷོ་ཉིད་དེ་པལ་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན། བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་དགོ་སྤྲིག་འཚོལ། །ཚོ་

འདྲི་གཉེར་ཞིང་འདྲུ་འདྲི་ཚམ་པར་གཡེངས། །སློ་གསུམ་མི་བསྐྱུན་འབྱུང་ལ་སྤྱི་མ་རྒྱུང་
བསྐྱེད་ས་ཏེ། ཐར་པ་མི་གཉེར་དེ་དག་ཚོས་ཐོས་ནུང་། །མཚོག་གི་ལྷུས་མིན་རང་བཞིན་
བར་མ་སྟེ། །སྐབས་འགྲུང་དགེ་ལ་ཚུང་བདུ་སེམས་གཞོལ་ཞིང་། །ཤལ་ཚེར་སྤྲིག་པས་
སློ་མིག་ཤེབས་པའི་སྤྱིར། །ཉགས་ཚམ་བཟུང་བས་རང་གཞན་པུན་ཅི་ཡོད། །དེ་དག་བྱིམ་
པའམ་དགོ་སློང་གཟུགས་བཟུང་རུང་། །གནས་སྐབས་རན་འགོར་འགོ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ཏེ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཐར་པའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པས་རན་འགོ་རྒྱུས་
ལས་ཚུང་བདུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར། །མི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་བས་ནམ་མཁའ་རིན་
པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་གསུངས།

གསུམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ། རབ་མཚོག་སྐྱེ་བོ་དེ་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྟོན། །ཐོས་བསམ་
སྟོང་བའི་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་གནས་པས་དབང་འབྱོར་ཞིང་། རང་ཉིད་བཀུ་བས་གཞན་
དག་དགོ་ལ་འགོད། །རྒྱུབ་པའི་རི་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ། །དང་སྟོང་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོའི་
སྟེ་གོས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཚམ་མིན་པས་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱིམ་པའམ་རབ་ཏུ་བཟུང་བའི་གཟུགས་
སྤྲི་ཡིས། །མི་ལུས་རིན་ཆེན་ལུགས་པར་སྟོན་པས་དཔལ་སྤྲས་ཀྱིས་ལུས་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཚོས་རྒྱབ་པར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་ཉག་ཏུ་ཚོས་འབའ་ཞིག་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིར་
དམ་པ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐོས་ཏེ། ཚོས་བཞིན་བསྐྱེད་སྤྱིར་ཚོས་ལུ་གནས་པ་དག། ཚོས་ལྟན་
རྒྱན་བསྐྱེད་ཚོས་མིན་འགོག་བྱེད་ཅིང་། ཚོས་དོན་བསྐྱེད་སྤྱིར་ཚོས་ལུ་གནས་པར་མཛོད། །

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་ཕན་ཡོན་རིང་བོར་མི་ཐོགས་
སྤྱིར་མཚོ་མཐུང་བརྟལ་ནས་ཞི་བའི་སྤྱིར་དུ་ལྷུང་འགོ་ལྷུང་བ་འདུང་།

དོན་བཞི་པ་ཚོས་ལ་ངེས་པའི་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། དང་

པོ་མ་འབད་ན་སློ་གྲོས་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་ཚོས་ལ་ངེས་པ། འཇམ་གླིང་ལས་ཀྱི་ས་པ་དག་བའི་
བགོ་སྐལ་བསྐྱབ་{བཀུན}དུ་ཡོད་པའི་འདྲིར་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་མིར་གྱུར་དག་གོམས་
མི་བྱེད་ན། དེ་ལས་སློ་གྲོས་སྒྲུབ་པ་གཞན་མེད་དེ། །རིན་ཚེན་གླིང་ནས་སྟོང་ལོག་བྱེད་པ་
བཞིན། །དེ་ལ་འབྱོར་དོན་མེད་ཚུད་གསོན་བྱེད་པ་ཟད། །དེ་བས་ཏྲག་ཏུ་ཞི་བའི་ཚོས་མཛོད་
ཅིག །

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་དོན་ལ་བསམ་སྟེ་ཚོས་ལ་ངེས་པ། རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ལས་བརྒྱམས་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དབྱེད་པ་ཀུན་བྱེད་ལས།
མ་ལུས་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་ཀྱིས་སྐྱུལ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་རག་ལུས་སེམས་དེ་ཡང་
ནི་དེ་ལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་དག་བའི་སེམས་ཚོས་སྐྱབ་
པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་དུ་མ་ཚོགས་དུས་འདྲིར་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གིས་སེམས་བྱུལ་ཅིག

དོན་ལྟ་བུ་སློ་དགའ་བསྐྱེད་ནས་དལ་འབྱོར་སྟིང་བོ་ལེན་ཚུལ་ལ་གདམས་པ་ལ་ལྟ།
དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་མ་བསམ་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་ལ་གདམས་ནས་སློ་དགའ་
བསྐྱེད་པ། འཁོར་བར་ཡང་ཡང་རྒྱ་བ་དེའི་ཚོ་འཚེ་བས་འདྲིགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་
གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཐུའ་མེད་དུ། འདོད་པས་སོངས་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆུར་
བཞིན་དུ་འབབ་པ་ཡང་། དེ་ལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་མ་བསམས་པར་དོན་མེད་ཚོ་འདྲིར་རྣམས་
པར་གཡོང་བ་ལས་བྱུང་བ། དེ་སྦྱིར་གང་དག་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
ཀུན་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་ལས་བྱུང་བས་ན། ཉིན་མཚན་མི་དེ་ལ་བརྟེན་
པས་སློ་བ་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ་འདི་སྦྱིའི་ལེགས་དགུ་དལ་འབྱོར་སྟིང་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློ་དགའ་
བསྐྱེད་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་སློ་བས་གདམས་པ། འདྲིར་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་ན་འདྲན་པ་

སངས་རྒྱལ་མཐོང་ཞིང་གོལ་བ་དོན་ཡོད་ཅིང་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐོས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་འདྲ་
དོན་ཡོད་ལ། དག་བ་ལ་སྦྱོར་བས་ཚོས་ཀྱིས། ཚོ་འདྲི་དོན་ཡོད་ཕྱི་མ་ཐར་པའི་ས་བོན་
ཐེབས་པས་འབྲས་བཙུན་ཀུན། དལ་འབྱོར་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ཡང་དང་ཡང་སྐྱོམས་ཤིག །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཡང་དལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་སྦྱོར་དགའ་
བསྐྱེད་པ། ལྷར་བཙས་འཛིག་རྟེན་དབུས་ན་འགོ་བའི་གཙོ། །ཉན་རང་སྐྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
བའི་མགོན་པོ་ཡིས། །འཚི་མེད་བདུད་རྩི་འོ་ལོ་འཕང་བརྟེན་པ་ཡང་། །མི་ལྟས་རིན་ཆེན་
མཚོག་ལས་བྱུང་བས་ན། །ལྷ་བས་ལྷ་ག་པའི་ལྟས་ཞེས་དལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ཏེ། །མངོན་
པར་བྱུང་རྒྱབ་མདོ་འཕྲོ། །ལྷ་འོ་གོན་སུ་མངོན་པར་བྱུང་མི་རྒྱབ་པ་འོ་གོན་སུ་མི་ལ་ང་
རྒྱལ་བྱེད་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་སྐྱབ་
སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཉིད་ཤོ་ནར་ག་ཟིགས་ནས་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ག་ཤེགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །
དེ་ཕྱིར་མི་ཉིད་ཐོབ་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད། །

བཞི་པ་ལམ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡང་དལ་འབྱོར་ཡིན་པས་སྦྱོར་དགའ་
བསྐྱེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟག་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལྷ་མིའི་ནང་ནས་མི་གྱུར་རྟེན་སྐྱ་
རྟེ། །མངོན་ལས། །གསུམ་དུ་འོ་གོང་ན་མཐོང་འཕྲུལ་མེད། །མི་སྦྱོར་ལྟས་འདྲི་རྩོམ་ཞིང་། །
དེ་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་གསུང་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ཟབ་སྟིང་པོ་ཡང་། །
མི་ཡི་ལྟས་རྟེན་འབྲས་བུས་འབྲུབ་པར་སྒྲ། །འབྲུང་བཞི་བུང་པའི་རྒྱུད་ལས། །གསུང་སྐྱོགས་
རྒྱལ་པོ་མེད་བྱུང་འདི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྩོན་བྱས་ན། །ཚོ་འདྲི་ཉིད་ལ་འབྲུབ་པར་
འབྱུང་། །རྣམ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་གཞན་ཅི་སྟོས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཚེ་རྒྱུང་ཚོས་
ཀྱི་རྟེན། །དལ་འབྱོར་མི་ལྟས་མཚོག་ཏུ་འབྲགས་པར་གསུངས། །

ལྷ་པོ་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅོན་གྱི་སྦྱོར་དལ་འབྱོར་རྟེན་པ་ལ་སྦྱོར་དགའ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ། ལྷན་བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས་སྐྱབས་སེམས་སྡོམ་དུ་འགོ་བསམ།
རང་གི་དལ་འབྱོར་ལ་བསམ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཐོངས་པས་ནོར་མཚོག་རྙེད་པ་ལྟར་དལ་འབྱོར་
ནི། མི་ལམ་ཉིད་མིན་ནམ་ཅེས་དོགས་དྲུང་འཛིགས་བཞིན་དུ་དེས་ལན་གཅིག་རྙེད་
པ་འདི་རེ་འཚོང་། ཚོས་ཁོ་ན་སྐྱབས་དུ་གོས་སྐྱོམ་དུ་དགའ་ཞིང་སྐྱོ་བས་དལ་འབྱོར་བསམ་
པར་བྱ་ཞིང་རྗེས་བསྐྱོ་བ་བྱ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མོང་འགལ་གྱི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་ནི་དལ་བ་སྟེ་སྐྱོ་བས་རྗེས་སུ་དུན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས། དེས་ནི་འདི་ཕྱི་འི་
ཕན་བདེ་དམ་པའི་ཚོས་འགྲུབ་པོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱབས་
གྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ། དེ་ལྟར་དགོ་ལེགས་སྟན་པའི་བདུན་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ་འདིས་
འགོ་ཀུན་དལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསོན་པའི་རྒྱ་དོན་མེད་ཚོ་འདིའི་གཡངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་
ནས། དབེན་པའི་ནགས་མཐར་སོང་སྟེ་ཡུན་རིང་སྲིད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་ཚང་ཚོང་གིས་
དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སྐྱོ་ཉེ་འཚོ་བར་ཤོག་ཤིག་སྟེ་ཀ་འདིས་དོན་ཡོད་བསྐྱིད་
པའི་གནས་ལ་གདམས་ཤིང་། དོན་བསྐྱོ་བསྐྱོ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་འགོའོ།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས་དལ་འབྱོར་
རྙེད་དཀའ་བའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

༡ གཉིས་པ་ཚོ་མི་རྟག་པ་བསམ་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུའི་དོན།
ལེའུ་དོས་གྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བས་བརྟོན་པར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་རྙེད་དཀའི་དལ་བ་ཐོབ་ཀྱུར་ཀྱང་།
སྐད་ཅིག་མི་རྟག་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟགས་ཅན་རྒྱུ་ཤིང་ལྟར་སྟོང་པོ་འགའ་
ཡིད་ལ། སྐྱེ་འཛིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་མི་བཟོད་པས་དཔྱད་བཞིན་འདྲ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་

བས་ཉེན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ངེས་པར་འཚི་བ་བས་མ།

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན་ལ་བདུན། གང་མི་རྟག་པ་ལུང་པོའི་རང་བཞིན་ལ་བས་མ་
སྟེ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བ། ཏུས་རིང་བས་རྒྱ་མཚན་དབྱུང་དེ་ཚོས་ལ། ཏུས་ཉེ་བར་སྟེ་ཚོགས་
གྱི་རྒྱུན་ལ་བས་མ་སྟེ་ཚོས་ལ། སྟེ་སྤྱི་ད་ལྟའི་རང་བཞིན་ལ་བས་མ། འཛིག་ངེས་རྒྱུན་གྱི་
གཏན་ཚིགས་ངེས་པས་ཚོས་ལ། རང་གཞན་རྟག་འཛིན་སྟོ་ཤེས་འཕེལ་བས། མི་རྟག་
བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡན་ཡོན་ཅན་དང་བཅས་པས་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་གང་
མི་རྟག་པ་ལུང་པོའི་རང་བཞིན་ལ་བས་མ་སྟེ་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བ། མི་རྟག་སྟོང་པོ་མེད་པའི་
ལུས་ལ་ཚགས་པ་བཏང་ཞིང་ཉེན་མཚན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟོ་གཞོལ་བར་གདམས་པ། སྟུག་
བསྐྱལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཉོན་མོངས་འབྱུང་ཁུངས་ཚེར་གྱུར་ལུས་འདྲི་ལ། ཤོས་
རྒྱན་མེ་དོག་སྤེང་སོགས་བསྐྱབས་གྱུར་ཅིང་། །བཟུང་བཏུང་བཟུང་དགུས་མཚོད་ཅིང་
བསྟེན་བཀུར་ཡང་། །ཏུས་མཐུར་མི་རྟག་འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བ་སྟེ། །སྟེ་དང་བྱ་སྟོང་ཅེ་སྟུང་
བས་འདྲི་ལ། །གཅེས་སྐྱས་རྟག་འཛིན་གཅོད་བའི་སེམས་པོར་ལ། །ཚེ་འདྲིའི་སྦྱང་བ་གང་
གིས་ཀྱང་མི་བསྟོངས་པར་ཤེས་ནས་དུ་སྟེ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག

གཉིས་པ་ཏུས་རིང་བའི་རྒྱ་མཚན་དབྱུང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཚེ་བསྐྱལ་བར་ཐུབ་
པའི་སྟེ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་མི་རྟག་པ། ས་གསུམ་འགྲོར་པ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ་
དབང་པོ་ཚངས་པ་དང་བདེ་འབྱུང་སྟེ་དབང་ལྷག་དང་མིག་སྟོང་ཅན་རྒྱ་བྱིན་དང་འཛིག་
ཉེན་སྟོང་བའི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཚེན་བཞི་སོགས་གསུམ་དང་བསོད་ནམས་གཟི་འོད་འབྲུང་
བ་ཡང་འཚི་བདག་གནས་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བས་མ་གཏན་གྱུར་པས་བསྐྱལ་
པར་གནས་པ་ཁམས་གོང་མའི་འགོ་བ་རྣམས་ཡང་ལས་ཟད་ཚོན་འཚི་བའི་སྐབས་མཚིས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་འདོད་པའི་སྟེ་དུང་སྟེ་མིན་དང་དགའ་ཐུབ་གྱུར་པ་དང་རིག་སྐྱབས་
འཚང་དང་། མི་དབང་འཕོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་དང་བདེ་སྦྱོང་བམ་ཟེ་སོགས་འགོ་བ་པལ་

པ་རྗེ་སྟེན་གྲུང་འཆི་བཅས་འཛིགས་པའི་སྐྱེ་བོ་པ་མཐའ་ཡས།

གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་སྡི་བཙན་གྱི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་གྲུང་མི་རྟག་པ། འཕོ་ཞིང་
འགྲུང་བས་ཚེ་འདྲི་མི་རྟག་པས་རོལ་པའི་ཆར་སྡིན་ནང་། རང་ཆས་སུ་འགྲུབ་པའི་འཆི་བདུག་
སྟོག་གི་སྤང་བ་གར་བྱེད་ཅིང་ཉོན་མཚན་སྐྱད་ཅིག་གིས་དུས་རྣམས་འགྲུང་ཞིང་འཆི་བར་ཉེ་
བའི་ཆར་འབྲབས་པས་ས་གསུམ་སྐྱེ་གྱི་རྗེ་སྟེན་ཁྱབ་པར་བརྒྱན་པར་གྱུར།

གསུམ་པ་སྟོན་བཅུད་བརྟན་གཡོའི་འཛིག་རྟེན་གྲུང་མི་རྟག་པ། སྟོང་གསུམ་མི་
མཛེད་གྱིས་མཚོན་པའི་སྡི་སྟོན་བཅུད་འཛིག་པའི་དཔེས་ནང་གི་སྟོན་བཅུད་མི་རྟག་སྟེ་སྡི་
སྟོན་པ་སྟོན་བཅུད་རྣམས་ཐོག་མའི་ཆགས། བར་བསྐལ་ཉེ་ཤུ་གནས། མཐའ་འཛིག་གི་
ཚེ་མི་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་རྩལ་བཤམ་བ་གཅིག་དང་། མཐའ་རྒྱུད་གིས་འཐོར་
བའི་ཚེ། སྡི་རོལ་གྱི་ཁོར་ཡུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་བོ་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་སྤྱོད་དང་གསེར་
རིས་བསྐྱོར་བའི་རི་རབ་ལྷན་བོ་རིན་ཆེན་བཞི་ལོས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་། མཐའ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ནས་རྣམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ཡོད་དོ། །དཔེ་དེས་མཚོན་ནས་ནང་
གི་ལུས་འདི་ཡང་ཟག་བཙས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་དང་བོར་མངལ་དུ་ཆགས་ཤིང་།
མཐའ་འཆི་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བཞི་བསྐྱེད་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟོང་པས་མེ་འདུན་
དང་། སྟོག་འཕོ་བ་རྩལ་གཅིག་དབྱེས་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པས་མཛུགས་ཏུ་རྒྱུད་གིས་གཏོར་
ཏེ་ལུས་གྲུང་སོ་སོར་འབྲེལ་ཞིང་དེངས་ནས་མཐའ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟོན་ལུས་
མ་ཆགས་པའི་དུས་ལྟར་འབྲུང་བའི་སྐྱབས་ཡོད་པས་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་བསམས་
ཏེ་སྟོང་རྣམ་ཚོས་མཛོད་ཅིག

བཞི་པ་སྟོན་རབ་འབྱོན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྲུང་མི་རྟག་པ་ལ་བསམ་སྟེ་ཚོས་ལ་
བསྐལ་བ། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདུན་པ་རྣམ་གཟིགས་གཙུག་ཏོར་ཅན་སོགས་
སངས་རྒྱས་རང་རྒྱལ་དང་སྟོབ་མའི་ཚོགས་སྤྱང་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱབ་དབང་

ལྷན་བྱུང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་རྣམས། དཔེ་རྫོན་དུས་
ཀྱི་དུངས་པའི་མཁའ་ལ་སྡོན་མེད་རི་བོང་འཛིན་ཏེ་ལྷ་བ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སྐར་སྐྱེད་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་བཞིན་སྐྱོལ་འདྲི་ཟེར་གྱི་དཔལ་གྱིས་ལྷ་མ་མེ་གསུང་ཅ་ཅོ་མིད་པོས་
ལྷ་དེ་ཐུགས་དྲི་མ་མིད་པས་ལྷ་ན་ནེར་གསལ་བ་རྗོ་རྗོ་ལྷ་ར་བརྟན་པ་ཡང་མི་རྟག་ཟུ་བར་
འདའ་བའི་ཚུལ་སྡོན་པར་མཛད་ཅིང་། ད་ལྟར་གྱི་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟན་པ་འདྲི་ལོས་
གཞན་པའི་བརྟན་པ་རིན་ཚེན་ཉི་མའི་དཔག་ཏུ་མེད་བ་རྣམས་ཀྱང་། སྡོན་རབས་སྡོན་རབས་
རྣམས་རིམ་གྱིས་ལུ་བའི་བྱུང་བའི་ལ་ལྷོས། དཔེ་རྫོན་ལྷ་བའི་ལྷ་བའི་སྐྱེད་པོ་མིད་པ་
དང་འདྲ་བའི་རང་གི་ལུས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་མའི་ཁང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཅིས་མི་འཛིག

གསུམ་པ་དུས་ཉེ་བའི་རྒྱུན་བསམ་པ་བཞི། དང་པོ་གཙམ་ཏུ་དེས་པ་མེད་པོས་མི་
རྟག་པ། དེ་སྤྱིར་དེས་པར་འཆི་བ་དང་དེའང་དུས་ནམ་འཆི་དང་གནས་འདིར་འཆི་རྒྱུན་
འདིས་འཆི་ཞེས་དེས་པ་འགའ་མེད་དེ། ཚོ་འདི་སྡོན་མེད་རྟག་ཏུ་གོང་འགྲུལ་ཞིང་། །འཆི་
བའི་རྒྱུན་མིང་འཆི་བའི་རྒྱུན་ཏེ་གསེང་བས། ཚོ་ལོ་ལོང་མེད་སྒོ་སྐྱོ་བསྐྱེད་སྤྱི་བུ་ཏེ། །དེ་
རིང་ཉིད་རྣམ་ཚོས་ལའི་བརྟོན་པར་རིགས། །

གཉིས་པ་གྲོང་ཁྱེར་རྫིང་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ། རང་གི་ལུས་འབྱུང་བཞི་འདུས་པའི་
ལྷིང་ཁང་ན་སེམས་པ་ཡིད་གྱི་རྟེན་ཅན། རྣམ་ཅིག་ཀྱང་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བའི་རྒྱན་རྟོག་
སྐྱོ་བོས་བརྒྱན་པ་སྤེལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་འདི་ཡང་། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་སྤྱིར་འདུས་
བུས་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་རྫིང་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་
གིས་དུས་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་མཛད་ཅིག

གསུམ་པ་རྒྱུང་བའི་མེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ། དཔེ་རྗོ་ལྷ་རྒྱུང་དམར་གྱི་རྒྱང་ཞུགས་
མར་མེ་རྒྱུན་གྱིས་སྐོ་བུར་དུ་འཆི་བ་བཞིན། རྣམ་ཅིག་ཀྱང་མི་རྟག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དང་། །
སྐོ་བུར་འཆི་རྒྱུན་དུས་པོས་གཏུགས་པའི་ཚོ། །ལྷན་དུ་མི་གནས་དེས་པར་འཆི་བས་ན། །

འཕང་ལོ་འདྲ། །རྒྱ་ལོ་ལས། སྲིད་སྲིད་མ་རིག་དབང་གིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་
དང་། །ཐུང་པར་མི་ཡི་འདྲིལ་རྟེན་འཚོ་བ་མང་། །རྒྱུང་མ་གྲིས་སོགས་ནད་དང་ཤ་བཟས་སོགས་
གདོན་གཞོན་བ་དུ་མའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། མཚོན་དང་མེ་དང་གཡང་ས་གཙན་གཟན་དུག།
རྒྱལ་པོ་དགྲ་དང་ཚོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་གྱིས། །འཚོ་བའི་སློབ་འདོམས་སྤུན་ཚོགས་འདྲིལ་
པར་བྱེད། །

ལྷ་པ་འདྲིལ་དེས་རྐྱེན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེས་པ་ལ་གཉིས། དང་བོ་ཉིན་མཚན་སྐད་
ཅིག་ཐང་ཅིག་འགྲུལ་བས་མི་རྟག་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་འཚོ་བ་མེད་ཀྱང་སྐྱེས་ལུའི་ཚོ་
འགོ་སྟེ། ཉིན་མཚན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་འགྲུལ་བས་ཀྱང་། །འཚི་བདག་གནས་སྤུ་ཉེ་བར་
གྱུར་པ་ནི། །འབྲུ་བ་ཚུས་ཚོགས་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་སྟེག་པ་འུམ། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལུང་
རི་ལྷོང་བ་བཞིན། །

གཉིས་པ་འཚི་རྐྱེན་མ་དེས་སྤྱ་ཚོགས་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ། ཟས་བཅུས་འཚོ་བའི་
རྐྱེན་རྣམས་སྤུན་ཚོགས་ཀྱང་། །དུག་བཞིན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་མཚིས་ན། །མི་
མཐུན་གཞོན་མང་སྤུན་ཚོགས་ཅིས་མི་འདྲིལ། །དེས་ན་འཚི་བའི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་མེད། །གནས་
གར་འཚི་རྐྱེན་ཅིས་འཚི་དུས་ནམ་འཚི་ཚེ་མེད་གྱི། །དོན་མེད་བསྐྱེད་པ་འདྲིལ་རྟེན་ཚོས་སྤོངས་
ལ། །ཉི་མའི་རྣམ་མི་རྟག་འཚི་ཚོས་སྐྱེད་པར་མཛོད། །

དུག་པ་རང་གཞན་རྟག་འདྲིལ་སྐྱེ་གས་འཕེལ་བས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་
བོ་འཚི་བ་མ་དུན་ཚོ་འདིས་བསྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེ་བ། དལ་འཕྱོར་ཐོབ་ཚོ་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་
དགོས་པར་གདམས་པ། འདྲིལ་ནི་བདག་གིས་དལ་འཕྱོར་གྱུ་རྟེན་ཅིང་། །སྤྲུ་མའི་མེན་
དག་གྱུ་འདྲིལ་ཉེ་སྐྱེ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཚུ་བོ་བརྒྱལ་སྤྱིར་མི་བཙོན་ན། །དེ་ལས་
བསྐྱེས་པ་འདི་ན་གཞན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཚི་བ་མ་དུན་འཁོར་བར་འཚིང་བ་ལ་སྐྱེ་བ། གང་གིར་རྟོན་པས་དབ་བསྐྱེད་ས་

རིན་ཆེན་སྣོད། །ཉེས་ཀྱན་མཐུར་འབྲིན་དལ་འབྲོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཡུང་དུག་
ཐོབ་བཞིན་དུ། རང་གཞན་དོན་གཉིས་འབྲོར་པ་མི་འཛིན་ན། །འཕོར་བའི་བཙོན་རུར་
རང་ཉིད་འཚིང་བར་ཟད། །

གསུམ་པ་འཚི་བ་མ་དུན་མཐས་སྐྱོན་བར་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བ། གྲུ་མ་རི་ལྟར་རྫོ་ལུ་འདྲོ་མས་
པ་བཞིན། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཆེར་བསམས་ཤིང་སྒྲོ་བུ་འཕེལ་ཏེ་བརྟེན་ཐབས་རྣམས་པ་ཚད་མེད་
པས་བསྐྱོན་པས་མི་རྟོགས་ཤིང་བཤད་པས་གོ་བུ་མེད། སང་ཉིན་འཚི་ཡུང་རྒྱན་རིང་བསྐྱལ་
པའི་བར་དུ་སྣོད་པ་ལྟར་རྟེན་པར་འཛིན་ཏེ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་གཡེང་། འཕོར་
བའི་སྒྲོན་རྣམས་མཐོང་བས་ཀྱང་མི་སྒྲོ་ལ་དེས་འབྱུང་རྟེན་ཅུ་མེད། ལ་ལ་དག་ཅུང་ཟད་
ཐོས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་སྤི་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཏེ་གོ་བཞིན་འཇུག་པ་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་བརྟེན་
པ་དང་སྐྱུར་འདེབས་སོགས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེད། འདྲུ་འཛིན་གཡེངས་ལ་ཉོན་མོངས་
པས་དམ་སྣོམ་འཚལ་ཞིང་མི་དགའི་ཆར་འབབ་པའི་འགོ་ལ་རྣམ་ཞིག་བདག་གིས་ཕན་
ཐོགས་འགྱུར་ཞེས། སལ་ཆེར་སྤིང་རྗེའི་དབང་གིས་འདི་དག་ལ་ནམ་ཞིག་བདག་གིས་ཕན་
པར་རུས་ཞེས་སེམས་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་བྲག་རིའི་དུང་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །

བདུན་པ་མི་རྟེན་སྒྲོམ་ཚུལ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མི་རྟེན་
པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འཕོར་བ་ལས་སྒོ་མ་འོག་གི་བར་དུ་བཙོན་པས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་བརྟེན་
པ་། འདྲི་རྟེན་ཉེས་པའི་ཆུ་གཏེར་བྲག་ལ་འདོད་ཅིང་། །འཕྲེགས་པའི་ཡོན་ཏུན་མུང་བྱུང་བསྐྱབ་
འདོད་པས། །ཁང་ཅི་མཐོང་ཐོས་དུན་ཡང་མི་རྟེན་པའི་རང་བཞིན། མི་རྟེན་པའི་དཔེ། མི་
རྟེན་པའི་སྐྱལ་མར་དུན་པར་བྱས་ཏེ། དུ་ལྟ་རང་ཉིད་དུ་དེས་པར་འཚི་སྐྱུར་དུ་འཚི་བུ་
བསམ་སྟེ། ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་མི་རྟེན་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་འཇུག་ལས།
ཉིན་མཚན་རྟེན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ལྟར་མ་བསམས་ན་ཆེ་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ནས། དེས་འགའ་བའི་ཚོས་ལས་མི་འབྱུང་།

ཐ་མལ་གྱི་བྱ་བ་ལའང་རེས་འགའ་བའི་དལ་ཁོམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ན་ཐར་བའི་བྱང་ཚུབ་
ལྷ་ཅི་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་རེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཤས་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེས་ནི་དད་སོགས་ཡོན་ཏེན་གསར་དུ་སྐྱེ། སངས་རྒྱལ་
དང་བྱང་སེམས་གྱིས་དགོངས། འབྱུང་པོས་གྲགས་མི་རྟེན། དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷས་སྐྱུང།
བདེ་བར་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པ་སོགས་འདྲི་ཕྱིར་ཕན་བདེའི་ཚོས་
འགྲུབ་ཅིང་། ཚོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དྲུག་པོས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། རྟེན་གྲགས་ཚོས་
བརྒྱད་སོགས་ཚེ་འདྲི་སྐྱོས་ཐོངས་ལོར་རྣམས་ཚགས་སྤང་སོགས་བདུག་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་པ་
ཀུན་འཛིག་པས་ལས་མི་སོག་ མདོར་ན་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏེན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་།
ཉེས་ཀུན་མཐར་འབྱེན་ཞིང་མཐར་ཐུགས་གི་ཐར་བ་དུམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན། ཚོས་ཀུན་
གྱི་རྩ་བ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེམས་ཤིང་སྐྱོ་སྐྱུངས་པར་མཛོད་ཅིག

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་ཚོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་གྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་
བ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་གྱི་ཁ་གྲུལ་བ་ལྟའི་རྩ་སྐྱེ་ལས་ཚེས་ལྷག་
པ་ཕན་བདེའི་གདམས་ངག་དོན་ཟབ་ཅིང་ཚིག་སྟན་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེགས་པས། འགོ་ཀུན་རྣམ་
གཡོང་ཉོན་མོངས་རྟག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུན་རིང་སྤྱིད་པར་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་རྟོག་པ་མཐའ་
དག་རབ་ཏུ་ཞི་ནས་དེ་རིང་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ངལ་སོས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན། ཚོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཚོ་མི་རྟག་པའི་
ལེའུ་སྐྱེ་གཉིས་པའོ། །།

། གསུམ་པ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྐྱེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་
པ་རྒྱའི་དོན། ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན། ལེའུ་ཚོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་
མ་ཐག་པ། དེ་ལྟར་མི་རྟག་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཚོས། །རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་

དུ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཏེ། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་འབྱུང་དང་འདུ་བྱེད་ཉིད་གསུམ་གྱིས། །གྲོང་ཁྱིམ་དུག་གི་འགྲོ་ཀུན་ཅེན་ཞིང་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་སྟེ་ཉམ་རེ་ཐོག་།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རང་གཞན་མངོན་པར་སྐྱོ་བས་འཁོར་བ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལ་བསམ་པ། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་སེམས་གྱི་འབྱུང་སྐྱེད་རྟེན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ། །འགྲོ་དུག་འཁོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སྐྱོ་ཚོགས་ལ། །ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐུག་པས་རང་ལས་རང་གིས་སྐྱོད་པ་ལ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟུན། དང་པོ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་མས་མནར་བས་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་དཔེ་རི་ལྟར་བསེལ་མེད་པས་མེ་ནང་འདིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་གཅེན་གཟན་མི་ཚོད་ཚོད། །ཐར་དཀར་བ་རྒྱལ་པོའི་བརྩོན་རར་རྒྱུད་པའི་འགྲོ་བ་ལྟར་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སྐྱོ་མ་མ་སངས་བཞིན་དུ་སྐྱི་མ་སྐྱི་མས་བརྒྱུད་མས་མནར་བཞིན་དུ་དུ་ཐུབ་པའི་སྐྱབས་མེད་སྐྱོ་བ་འཕྲེལ།

གཉིས་པ་སྐྱེད་སྐྱེད་གནས་ལ་ཚོངས་པའི་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། །འདོད་པས་བསྐྱེས་པའི་དཔེ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐོབ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བྲལ་འདོད་སློ་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་འབྱས་བུ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཉེ་རྒྱུན་པའི་ལག་པ་གཅོད་པས་ཡང་བརྒྱས་པས་མགོ་གཅོད་པ་ལྟར་ཡང་ཡང་རྒྱག་མུར་མེའི་འོད་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་བཞིན་དུ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྟེད་འདྲིན་པས་བསྐྱེས། །དེ་བཞིན་རི་དྲགས་ལུང་བ་ཉེ་དང་གྲང་། །སྐྱོ་དང་རྒྱུ་རྩེ་རེ་ག་གིས་བསྐྱེད་བུ་ལྟར། །འདོད་པའི་ཡུལ་སྐྱོ་དྲག་གིས་འགྲོ་བ་བསྐྱེས། །རྣམ་ཡང་བདེ་མེད་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱུར་ལ་ལྟོས། །

གསུམ་པ་ལ་འབྱུང་སྐྱེད་མཐོ་དམན་དུ་བརྒྱུད་པས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། །སྲིད་པ་འདི་དག་ཐོན་རྒྱུན་འཁོར་ཞིང་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བ། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དཔྱེལ་བ་ཡི་དུགས་མི། །བྱོལ་སྟོང་རིགས་དུག་ཚོར་རྒྱུན་མོ་བཞིན། །གཉིན་ཉམས་གཉིན་བརྒྱུད་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལ་མ་མཐུང་ཡས་། །རིན་ཆེན་སྐོང་བ་ལས། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐུང་དབུས་མེད་པར། །འཁོར་བའི་

དགྱིལ་འཁོར་འགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྷ་བྱ་ཕན་ཚུན་དུ། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྲུང། །
ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་དག་གཉེན་ངེས་མེད་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་
འཁོར་དུས་གྱི་ཚེ་རབས་བགྲངས་ཚེ་སེམས་ཅན་དེ་ངེས་ཀྱང་། མཛོལ་བཤེས་དྲག་དྲང་བུར་
མཉེ་ལུང་ཁྱེད་ནས། །བདེ་སྲུག་ཕན་གནོད་སྦྱིན་པ་གངས་མཐུལ་ཡས། །ཕ་ཉིད་མཉེ་
ལུང་མ་ཉིད་སྲིད་མོ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ལུང་ལུང་ངེས་པ་མ་མཚེས་ཤིང་། །མཛོལ་བོ་དགྲར་གྱུར་
པ་ཡང་སྲུག་པ་མེད། །

ལྷ་པ་ལུས་དང་ལས་སྣང་མང་བས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། གཞན་ཡང་། འདི་ལྟར་
འཛིག་རྟེན་སྐྱ་སྤྱིའི་ལས་བསམས་ན། །སྐྱོ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བ་འཕྲེལ། །རང་ཉིད་
གྲོག་སྐྱར་གྱུར་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་། །གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་ལུང་བོར་བྱར་ཡོད་ན། །ལྷན་
པོ་རིན་ཚེན་བཞི་བས་ཚེས་མཐོ་ཞིང་། །དུས་པའི་མཚེ་མ་རྒྱ་མཚོ་བཞི་བས་ལྷག་ །སེམས་
དབྱེལ་ཡི་དྲགས་གྱུར་ཚོ་འབྱུངས་གྱུར་པའི། །ཟངས་ལྷན་རྣམ་འགྲུག་མི་གཙང་ལུ་བ་རྣམས། །
སྤྱོགས་མཐུལ་གཏུགས་པའི་སྤྲེ་སྤྱིང་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་རྒྱ་ལུང་ཚེན་བོ་
བཞིས་ཚུར་མི་ཐོད་དེ་མང་ཞིང་དེ་བཞིན་གཞན་རྣམས་དཔག་ཡས་རྣམ་མཐུལ་འདྲ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར་མཐོ་དང་མིག་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཅད་པའི་གྲངས། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ན་འབྱུང་བཞིའི་དུལ་སྐྱབ་སྤྱིད་གྱིས་ཚུར་མི་ཐོད།

དུག་པ་བདེ་སྲུག་སྐྱ་ཚོགས་སྤོང་བས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། གཞན་ཡང་འཁོར་བ་ན་
སྐྱོད་པའི་ཚེ་བྱོལ་སོང་གྱུལ་བུམ་གནོད་སྦྱིན་སྦྱོལ་འབྱེ་སོགས། །འགོ་བའི་ཁམས་གྱུར་བདེ་
སྲུག་གངས་མེད་སྤོང་། །ཚོངས་དྲང་བརྒྱ་བྱིན་བསམ་གཏུན་གཟུགས་མེད་དྲང་། །སྐ་
གཞི་རིན་ཚེན་བདུན་གྱིས་ལེགས་སྐྱོང་བའི། །མི་དབང་དཔལ་སྤེ་སྤེ་ཚོགས་དེ་ཐོབ་
ཀྱང་། །སྐྱར་བར་འགོར་ལུང་བས་ཚེས་ཚེར་སྲུག་བསྐྱལ་ལོ་སྤེ་དེ་ལྟར་འཁོར་བར་བདེ་

སྐྱེག་གྲངས་མེད་པ་མྱོང་ཡང་ངོ་མས་པ་དང་སྐྱེན་པ་མེད་པར་ད་དུང་ཚགས་པ་དང་བྲལ་དཀའ་
བས་ཚེས་སྐྱོ་སྒྲེ། སྐྱོབ་སྐྱིད་ལས། འགོ་བ་ལན་བརྒྱར་མ་སོང་འགོ་དེ་གང་ཞིག་ཡོད། སྐྱོན་
ཚད་ལན་མང་མ་སྐྱོང་བདེ་བ་དེ་གང་ཞིག། །རྩ་ཡབ་དཀར་མཛེས་ལྟ་བུའི་དཔལ་གང་མ་ཐོབ་
པ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འོན་ཀྱང་འདོད་ཚགས་འཕེལ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་འཕོ་བས་འཁོར་བ་པ་ལ་སྐྱོ་བ། གཞན་ཡང་ཚེ་འདྲིར་
འབྱོར་བུ་མཐུན་ཡུལ་ཉམས་དགའ་བུ་ལྟ་དང་མིའི་དབང་པོ་སོགས་མཐོན་པོའི་རུང་བུ་ཞིན་
ཅན་རྣམས་ཚེ་འཕོས་ནས། སྐྱོན་གྱི་ལས་དེ་ཟད་ནས། དུ་བྱལ་བས་ཉམས་ཐུག་ཡང་བརྟ་
ཉིད་ཀྱུར་པ། སྐྱི་ལམ་འབྱོར་བུ་གཉིད་སྐད་མེད་པ་བཞིན། །བདེ་སྐྱེག་མི་རྟོག་འགྱུར་
བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ནི། །ཤིན་ཏུ་བསམས་ན་ཚེས་ཚེར་སྐྱོ་བུ་འཕེལ། །དེ་བས་གོང་ཁྱིམ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་ཚགས་པ་མེད་པར་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེལ་ལོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སེམས་གྱི་འབྲུལ་སྤང་རྟེན་གཞི་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་
རྟེན་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པ། སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་པའི་རྟེན་ནང་གི་ཁམས་གསུམ་ཡིན་
ཏེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་པོ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་རགས་པ་སྤང་དང་རག་
ཡང་བཟེད་སྤང་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཡང་བམི་སྤང་གོང་ཁྱིམ་ན། སྐྱེག་བསྐྱེལ་འགྱུར་དང་འདྲེས་ཏེ་གསུམ་
གྱིས་གདུངས། ཡུལ་སྐྱི་ཡི་རྣམ་པ་རིག་པ་སེམས་དྲང་དེའི་བྱུང་བར་ལ་དབྱེད། ཚགས་རྟོག་
སོགས་རྒྱན་མཐུན་པ་ཡིད་དྲང་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་གར་བའི་ཆ་རྣམ་ཤེས་ཏེ་སྐྱབས་
འདིར། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དང་པོར་རྟོག་པ་ཅི་
སེམས་སོ། །སྐྱིས་དེའི་བྱུང་བར་ལ་དབྱེད་པ་ཅི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །
ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བ་ཅི་རྣམ་ཤེས། ཡུལ་དང་པོ་འདིའི་ཞེས་རིག་
པའི་ཆ་ནས་སེམས། དེའི་བྱུང་བར་ལ་དབྱེད་པས་རྒྱན་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བའི་སྐྱིར་ཡིད་ཅེས་

བྱེད་པོ་དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཡིས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་། ལྷན་བ་སོགས་གྱིས་བདེ་
སྐྱེག་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱུ་མི་ཆད།

**གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེས་པ། ཚོགས་བརྒྱད་འབྲུལ་གཞིར་
བསྟན་པ།** དེ་ལ་ཆ་གསུང་དབྱེ་ན་ཡུལ་གྱིས་འཆར་ཚེ་སལ་གྱིས་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་རིག་
པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལྟ་རགས་དབྱེད་པ་ཡིད་ཤེས་དང་
དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆ་མིག་ཤེས་སོགས་སྣོ་ལྷའི་ཤེས་པ་དག་
གོ་རིམ་བཞིན་མཆོད་པ་སྐྱེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོད་པའི་རིམ་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཡུལ་དབང་
ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་དྲེ་ལས་སྲིད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་རྒྱ་ལྡན་ག་
བཅས་དགོ་མི་དགོའི་ལས་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྲིད་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་རྣམས་འབྱུང་།
དེས་ན་རྩ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རིག་པར་རྩལ་སྤང་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཟུང་འཛིན་
གྱི་འབྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མེད་སྤང་དུ་མ་ཤེས་པར་བྱི་ཡུལ་དྲེད་དོན་ལུས་དང་སེམས་སྐྱེད་ག་
ཆགས་བཞག་པ་ས། འབྲུལ་པའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་བྱེད་དྲེད་གཟུང་ཡུལ་ང་ཡི་ར་
འཛིན་པས་འཁོར་བ་མེད་སྤང་མི་ལམ་བཞིན་དུ་བདེན་བདེན་ལྟར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་སྣོང་རྩལ་གྱི་དབྱེ་བ་དེས་པ། དེའང་རྣལ་འབྱོར་སྣོང་
པའི་གཞུང་ལས། སེམས་ཉིད་འབྱུང་མེད་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་གཤིས་ལུགས་
སྣོང་པ་ཚོས་སྐྱེ་ཡང་རང་པོ་ལ་རིག་པར་གཉིས་སུ་འཛིན་པས་རྟོག་པས་སྣོང་བཏགས་མཚན་
ཉིད་ཆད་པ་དང་འབྲུལ་འོར་སྤང་བ་རྣམ་གངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལ་གོམས་པ་ཡིས།
ལ་དྲག་གཞན་དབང་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བག་ཆགས་དབང་གིས་སྤང་བའི་འབྲུལ་
པ་ཅན། ས་རྟོ་རི་བྲག་སོགས་སྣོང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་དག་པ་ལྟར་དབང་པོའི་སྣོ་སོ་སོ་ལ་
གར་བའི་སྤང་བ་འབྲུལ་པ་རྣམས་ཏེ། ལྷན་སྤང་ཡུལ་དོན་ལ་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་
སྤང་བ་ཅན་ཏེ། ལྷན་འབྱོར་སྣོང་པའི་ས་མང་པོ་པ་ལས། རི་ལྟར་སྤང་བ་སེམས་སྣོང་དེ། །

སྣང་བའི་ཡུལ་ཉིད་དེ་ལྟ་མིན། །ཐོག་མ་མེད་དུས་བག་ཚགས་ཅན། །འབྲུལ་བས་སྐྱབས་ཤིང་
 འཛིངས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྣང་སེམས་ཀྱི་བག་ཚགས་བརྟན་པ་ལས་
 བྱུང་བས་མེད་སྣང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱབས་ཤིང་ལྟར་ཕྱི་ནང་གང་ནའང་མེད་དོ། །སྤྱོད་ཅེས་མཚན་
 པ་མེད་པས་བྱེ་སྐྱབས་དང་མི་མཚུངས་སོ། །སྤྱི་ཡུལ་ནང་དོན་བདུག་གཞན་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་
 གཉིས་སུ་གཟུང་བ་དེ་ལུས་སྤྱིད་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དཔུག་མེད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཅོ། །ནམ་ཞིག་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚེས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་
 དོན་རྟོགས་ནས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོངས་གྲུབ་ཚོགས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 ལམ་བསྐྱོམས་པས། དུག་པ་གཞན་དབང་སྐྱབས་ཤིང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཞིང་དུ་ལེགས་པར་སོན་ཏེ། དབང་འབྱོར་བས་སྤྱིད་པའི་གྲོང་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སའ་ངལ་
 གསོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། མདོར་ན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་སྟོང་པར་རྟོགས་ནས།
 ལམ་བསྐྱོམས་ན་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྣང་ཀྱང་བརྟགས་པའི་སྟོང་བ་ཅན་པ་གནས་གྱུར་
 པའམ་དག་ནས། གདོད་མའི་རང་དུ་སྤྱིན་ཏེ་སྐྱབས་ཤིང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཞིང་ཁམས་དག་པ་ལ་མངའ་དབང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བརྟན་པ་དམ་པའི་ཚེས་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་འགོ་དྲུག་འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་བསམ་པ་ལ་གསུམ། རང་
 སྣང་འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་སྤྱིར་བཤད་པ། འགོ་དྲུག་སོ་སོའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལམ་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བརྟན་པ། འཁོར་བ་དགའ་བའི་སྐྱེ་བ་རྟག་ཏུ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་
 བོ། །ཞེ་མ་བརྟག་དཀའ་འཁོར་བའི་ཕ་མཐུའ་ཡས་ཏེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མི་གཙང་
 བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད། །དེ་བཞིན་འགོ་དྲུག་བདེ་བ་མེད། །འབར་བའི་འོབས་ནས་བསིལ་
 བ་མེད། །སྤྱིད་པ་དག་ནའང་དགའ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པ་ནས་

གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་འཕོ་བའི་སྲིད་པ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་འཕོ་
བའི་སྲིད་པ། གཟུགས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འཕོ་བའི་སྲིད་པ་སྟེ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བ་
པ་དུག་གི་སྟུག་བསྟུལ་ནི། འགོ་བ་གང་དུ་སྟེན་གྱི་དུང་བའི་བུ་འགྲའ་མེད་དེ། མི་དགེས་
བསྟེན་བའི་འབྲས་བུ་མི་བཟང་བ། །རང་སྣང་ལོག་པ་ས་སྤི་ལམ་ནང་བཞེན་དུ། །འགོ་
དུག་སོ་སོར་སྟོང་བའི་རང་བཞེན་ནོ། །མེད་སྣང་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྟུལ་དཔག་ཏུ་མེད། །
རེ་ཞིག་མདོར་བསྟུན་དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་ལུང་བཞེན་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།

གཉིས་པ་འགོ་དུག་སོ་སོའི་སྟུག་བསྟུལ་ལམ་ལ་དུག་དམུལ་བ། ཡི་དུགས། དུང་འགོ། མི།
ལྟ་མེན། ལྟའི་སྟུག་བསྟུལ་ལོ། །དང་པོ་དམུལ་བ་ལ། ཚད་མུལ། ཉེ་ཚེ་ཉེ་ལོར། གང་དམུལ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚད་མུལ་ལ་གཉིས། སྟུག་བསྟུལ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང། ཐུན་མོང་
དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་སོས་ལའང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སྟུག་བསྟུལ།
དེ་ལ་དམུལ་བ་ཡང་སོས་ལུགས་ཀྱི་མདུག་མེ་འབར་བའི་སྟེང་། བཅ་ཚུན་འདུས་ནས་
མཚོན་གྱིས་སྟོག་དང་འབྲལ། ཡང་སོས་སྒྲ་ཡིས་སོས་ཏེ་སྟུང་བཞེན་སྟུག་བསྟུལ་བ། སྦྱིར་
རང་རང་གི་ལས་མ་ཟང་གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་སྟོང་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚེ་ཚད། འཇིག་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྟེ་ལས་བྱུང་བ་ཚེ་ཚད་མི་ཡི་ལོ་གངས་
ལྟ་བུ་ལ། རྒྱལ་ཚེན་རིགས་བཞེད་ལྟ་ཡི་ཉོན་ཞག་གཅིག་ །དེ་ཉིད་སྟུམ་ཅུ་བླ་བུ་བུ་
གཉིས་ལོ། །ལྟ་བུ་རྒྱས་ཡང་སོས་ཞག་གཅིག་གོང་འཕེལ་བུས། །རང་ལོ་ལྟ་བུ་རྒྱུར་སྟུག་
བསྟུལ་བརྟུག་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་དུན་ཉེ་དང་ལས་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་
དུ་བྱེ་བའི་གངས་བཤད་པ། མི་ལོ་བྱེ་བ་སྟུག་འབྲུམ་དང་དུག་སྲིད་སྟེང་སྟུག་གཉིས་སུ་
དེས་པར་མདོ་ལས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ནི། ཐིག་ནག་འབར་བའི་སོགས་ལེས་གཤག་བཞེན་འབྲས།
འབྲས་བཞེན་གཤོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྟུལ་བ། །མི་ཡི་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་གསུམ་ཞག་གཅིག་

སྟེ། །དེ་ཡི་ལོ་སྟོང་གི་ཞུག་ཞུག་གཅིག་ལ། །རང་ལོ་སྟོང་ཕྱབ་མི་ལོ་བྱེ་བ་སྟེ། །སྟེ་ལ་
ཉིས་འབྲུམ་དང་དྲུག་གི་དྲུག་སྟོང་ཙུ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་ཕྱབ་བར་སྟོན་བས་གསུངས།

གསུམ་པ་བསྐྱམ་འཛོམས་ནི། བསྐྱམ་འཛོམས་བྲག་རི་རྩ་དང་རྩ་ལོ་དང་། །རྩལ་དང་
སྟེ་ལ་སོགས་འདྲ་བའི་བར། །རྩལ་སྟོན་བཞིན་འཛོམས་བྱིས་བས་སྐར་བཞིན་འཚོ། །
ལྷགས་གྱི་ལྟོངས་སྟེ་ཐོ་བས་རྩལ་བཞིན་འཐུག། །རབ་ཏུ་བཅོར་བས་འགྲུག་གི་རྒྱན་འབབ་
བ། །མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་མཐའ་བལ་ཞུག་གཅིག་སྟེ། །འཚོ་མའི་ཉིས་སྟོང་བསྐྱམ་འཛོམས་
ཉིན་ཞུག་གཅིག །རང་ལོ་སྟོང་ཡག་གཉིས་སྟེ་སྟེ་བསྐྱམ་འཛོམས་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལོ་བྱེ་བ་
སྟེ་སྟེ་ལ་ལྷགས་འབྲུམ་དང་དྲུག་གི་བརྒྱད་སྟོང་ཙུ་བཅུ་གཉིས་ཕྱབ་བར་གསུངས།

བཞི་པ་རྩ་འབྲོང་ནི། རྩ་འབྲོང་འབར་བའི་མེས་ཚོག་ལོ་དོད་འབྲོང་། །ལྷགས་ལྷན་
བསྐྱེད་བར་འཚོད་བས་སྟེ་བསྐྱམ་འཛོམས་བ། །མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་དགའ་སྟོན་ཉིན་ཞུག་གཅིག །
དེ་ཡི་བཞི་སྟོང་རྩ་འབྲོང་ཞུག་གཅིག་སྟེ། །རང་ལོ་བཞི་སྟོང་བར་དུ་སྟེ་བསྐྱམ་འཛོམས་བ། །མི་
ལོ་བྱེ་བ་སྟེ་བས་སྟེ་ལ་གཉིས་དང་། །བྱེ་བ་སྟེ་བས་ལྷགས་འབྲུམ་བཞི་གི་དང་ཡང་སྟོང་དང་བྱེ་བ་
བརྩན་སྟེ་བས་བར་དུ་ཕྱབ་བའོ། །

ལྷ་པ་རྩ་འབྲོང་ཚེན་པོ་ནི། འབྲོང་སྟོགས་ཚེན་པོ་ལྷགས་ཁྱིམ་འབར་བ་དུ། །འབར་
བའི་མེས་བསྟེན་གཤམ་རྩེས་འཚོག་བར་བཞིད། །མི་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འཛུལ་དགའི་ཞུག་
གཅིག་སྟེ། །དེ་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་རྩ་འབྲོང་ཚེན་པོ་ཞུག་གཅིག །རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཉིད་དུ་སྟེ་བས་
བསྐྱམ་འཛོམས་བ། །མི་ལོ་བྱེ་བ་སྟེ་བས་སྟེ་ལ་གསུམ་དང་། །བྱེ་བ་སྟེ་བས་ལྷགས་ལྷགས་སྟེ་ཉིས་སྟོང་
དང་དྲུག་ཙུ་བཅུ་བར་དུ་ཕྱབ་བ་ཡིན།

དྲུག་པ་ཚབ་ནི། ཚབ་ལྷགས་ཁང་ནང་བཞུགས་མདུང་ཕྱང་གིས། །ལྷགས་ལྷགས་
གི་དྲུག་པ་འབྲུབ་དང་ཐོ་བས་རབ་ཏུ་བརྩད། །འབར་བའི་མེ་ལྷེས་སྟེ་ནང་ལྷགས་ཏུ་བསྟེན། །
མི་ལོ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་གཞན་འཛུལ་ཞུག །དེ་ཡི་ལོ་གི་དྲུག་སྟོང་ཚབ་པའི་ཞུག །རང་ལོ་

མི་དྲུང་དྲུག་སྟོང་དུ་བར་སྤྱབ་པ། མི་ལོ་བྱེ་བ་སྤྲག་ས་ཡ་བརྒྱད་དྲུང་། །བཞི་འབུམ་དང་ནི་བྱེ་
བ་འཇག་གིས་སྤྲག་དྲུག་སྟོང་ལ་བརྒྱ་དང་སྤྲུལ་ཅུ་སྟེད་མཚིས་སོ། །

བདུན་པ་རབ་རྩ་ཚ་བ་ནི། རབ་རྩ་ཚ་བ་ལྷག་ས་ཁྱིམ་ཉིས་རིམ་ནང་། །འབར་བའི་
མེ་དྲུང་མ་དྲུང་ཙུཾ་གསུམ་པས་བསྐྱེད། མྱི་བོ་སྤྲག་པ་གཉིས་བྱུང་ལེབ་མུས་དགིས། །ཟངས་
ཚེན་ལོལ་མར་འཚོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ། །ཚེ་ཚད་དུ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཆགས་
འཛིག་སྟོངས་གནས་བཞིའི་རིམ་པར་བར་བསྐྱེད་དུ་བརྩིས་པའི་ཕྱིད་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོའི་གུངས་
ཀྱིས་གཞུལ་བའི་ཡུལ་ལས་འདུས། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོངས་
བསྐྱེད་ཚུང་བཞི་ལ་དུ་བསྐྱེད་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་བསྐྱེད་ཚེན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་མཁར་མེད་ནི། མཁར་མེད་ལྷག་ས་ཁང་མེ་མེ་འབར་བའི་ནང་། །སེམས་
དམུལ་ཀྱུ་ཚོ་སྟེ་སྤྲག་ས་འདོན་པ་ལས། །མེ་དྲུང་སེམས་ཅན་སོ་སོར་མཐོང་བ་མེད། །
མར་མེ་འབར་བ་སྟེད་བོ་ལ་ཞེན་བཞིན། །སྟོག་གི་ཟུངས་ཅོམ་མེ་ནང་དབུས་གནས་པ། །
ལས་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཁར་མེད་པའི་སྐོན་ལྷག་ས་གྱི་རི་དཔག་ཚད་སྟོང་དྲུག་གི་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་དེ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དག་གིས་དོར་བས་ཟང་པ་ན་དེ་དག་གི་ཚེ་འཕོ་
བ་ཡིན་ཏེ་དཔག་རྩ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལས་གིན་རྩ་འབྱུག་པ་ཚོས་སྤངས་པ་དང་།
དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དྲུག་ཉིད། བར་བསྐྱེད་གནས་པའི་
ཡུན་གཅིག་བརྒྱུ་དགོས་ཏེ། །དེ་ལས་ཚེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཞན་མེད་པས། །མཁར་
མེད་བསྟེད་མེད་ཅེས་སུ་བཤད་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ཚ་དམུལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྐྱེད་མོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། གོང་དུ་སྟོན་པའི་དམུལ་
བ་དེ་དག་གྱུང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། ཐ་མལ་ཅོན་དུས་མཐའ་དང་། །དམུལ་མེ་རྣམས་གྱུང་
གོ་རིམ་བཞིན། །བདུན་འགྲུལ་གྱིས་ནི་རབ་རྩ་ཚ། །དེ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདུན་སྤྲུག་འགྲུལ། །
ཞེས་གསུངས་པས། རིམ་བཞིན་མེ་མེ་བདུན་འགྲུལ་གྱིས་ཚ་ལ། །འོག་མར་སྤྲུག་མེ་ལྷག་

བསྐྱེད་ལྷན་དང་བཅས། །རྗེ་སྲིད་ལུས་མ་ཟེང་བུར་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལྷོད་། །

གཉིས་པ་ཉི་ཚེ་ཉེ་ལའོར་ལ་གཉིས། ཉི་ཚེ་བ་དང་། ཉེ་ལའོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
སྐྱེག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ། ཉི་ཚེ་རི་དྲང་ལྷོན་གྱིང་ནམ་མཁའ་དང་། །བྲག་བུར་མེ་ཆུ་དེས་མེད་
གནས་ནམས་སྐྱེ། །ཉུང་དྲུང་གནས་དྲང་འདུས་དང་གཅིག་ལྷུར་གནས། །དེར་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེད་
གང་དྲུང་དེ་དེས་གདུངས། །དེ་སྐྱིར་ཉི་ཚེ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། གཞན་དག་ཚེ་ཉི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དང་། །བ་
ཅིག་འདུས་པ་ཉུང་སྟེ་གཅིག་ལྷུར་གནས་པ། དེ་ཡིས་ཉི་ཚེར་འདོད་པ་ནི་འབྲུལ་བ་སྟེ། བག་
བུར་སྐྱེག་གཞུགས་ཚེ་ཡང་རིང་ཡོད། ལྷགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ན་གནས་པའི་རབས་ལས། ད་དྲུང་
ལོ་ནི་མང་པོ་ཞིག་ སྐྱིར་ཡང་དམུལ་བ་འདིར་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ཉི་ཚེར་གདུགས་
ཚོད་འདུས་པའི་ཉན་ཐོས་གཞུགས། །ལྷ་བརྒྱ་པོ་ལྷོན་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པར་གསྐྱུངས། །

གཉིས་པ་ཉེ་ལའོར་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱེད་བའོ། །
དང་པོ་ནི། ཉེ་ལའོར་མནར་མེད་ཁང་པའི་སྐྱི་རོལ་བཞིར། །མེ་མ་སྐྱུར་དྲང་རོ་ལྷགས་
མཚོན་ཚའི་ཐང་། །ཆུ་བོ་རབ་མེད་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག དང་པོ་མེ་མ་སྐྱུར་གྱི་འོབས་ནི། མནར་མེད་སྐྱོ་
བྱེ་སྐྱེལ་ལས་སྐྱིར་འཐོན་པས། །འོབས་བཟང་གི་བ་མ་མཐོང་ནས་ཕྱིན་མ་ཐུག །མདུག་
མེ་འབར་བ་སྐྱེས་མོ་རྒྱབ་བཀལ་བས། །ཤ་ཀྱན་ཚིག་ནས་རྐྱས་པ་ཀྱན་དའི་མདོག །ཡང་
སོས་སྐྱུར་བཞིན་གྱིན་ཏུ་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལོ། །

གཉིས་པ་རོ་ལྷགས་ཀྱི་འདམ་ནི། ཡང་ནི་བསེལ་བའི་འདམ་མཐོང་ལྷགས་མ་ཐུག །
རོ་ལྷགས་རྐྱུལ་དྲི་དྲུང་བའི་འདམ་བྱིང་ནས། །ལྷགས་ཟངས་གསེར་གྱི་མཚུ་ཅན་སྲིན་བྱས་
འབྲིགས་། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་གྱིའི་ཐང་། །སྐྱར་ཡང་ཐང་ཉམས་དགའ་མཐོང་སྐྱིན་མ་ཐུག །སྐྱེ་གྱི་

འབྲུལ་བུ་སྲུང་སྲུང་གཏུབས་གྲིང་འཚོ། །

བཞི་པ་རལ་གྱི་འཇགས། འཇགས་འདྲ་བས་ཡིད་འོང་གང་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། །རལ་གྱི་འཇགས་ཚལ་ལས་རྒྱུ་འབྲུག་པས་བཅོམ། །

སྲུང་པ་ཤལ་མ་རི། དེ་འདྲ་ས་རི་བོ་རབ་ཏུ་ཉམས་དགའི་ཚེར་སྡོན་གྱི་ཚགས་ཡུལ་དང་ཉེ་དུ་སོགས་གྱིས་འབོད་མཐོང་སྡེ་ཕྱིན་པ་ལས། །ལྷགས་གྱི་སྲུང་མ་ཚོན་པོས་ཤུ་འགྲུ་གཟུགས་། །སྡེ་དུ་སོན་ཚེ་བྱ་སྐོད་གྲུ་བ་འགྲུམས། །སྲུང་ཡང་རི་ཡི་དུང་ནས་འབོད་པ་སྡུམ། །འབྲུལ་དུ་འབྲུལ་པས་སྲུང་མས་གྱིན་དུ་གཟུགས། །ཐང་མཚམས་སྡེ་བ་སྲུང་མེད་མཚེ་ཚོན་ཅུབ། །འབྲུལ་བུ་སྲུང་དེ་ཕྱིན་ཏུ་སྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་། །ཁྱི་དང་ཅེ་སྲུང་མུང་པོས་ཟ་བུ་བ་བཞི། །

དུག་པ་ཐལ་ཚལ་གྱི་རྒྱ་བོ་རབ་མེད། །ཡང་ནི་བསྐལ་བའི་རྒྱ་གྲུང་འབྲུལ་མཐོང་རྣམ། །དགའ་བས་སོང་སྡེ་རབ་ཏུ་འབོག་མ་ཐུག། ཐལ་ཚལ་སྐོད་ལུབ་ཤུ་སྲུང་ཚིག་གྲུང་ཅིང་། །འབྲུལ་གཉིས་གཤིན་རྗེའི་སྡེས་སྲུང་བསྲུང་བུ་མཐོང་། །དེར་ནི་ལོ་སྡོད་མང་པོར་སྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད། དེ་ལྟའི་དམུལ་བུར་སྲུ་ཞིག་འཇིགས་མི་བྱེད། །མིད་ན་དེ་འདྲའི་སྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད། །རང་བཞིན་ཤེས་རྣམ་འདྲའ་བའི་ཐུབས་འཚལ་ལོ། །

གསུམ་པ་གངས་དམུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྲུག་བསྐྱེད་དོན། གང་བུས་ཉམ་ཐུག་པ་ཡང་རྣམ་པ་བརྟུན། །གངས་སོགས་ཕྱིན་ཏུ་གྲུང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །ལྷན་ཞུགས་སུ་ཡུག་འཚུབས་པས་སྡེ་བས་པའི་ལས། །རྒྱ་སྲུང་ཅུབ་དང་རྒྱ་སྲུང་རྣེལ་བ་ཅུབ། །གྲུང་བས་སོ་འཐུམས་སྡེ་སྲུགས་ཨ་རྒྱ་ཟེམ། །ཁྱི་དུང་ལྷུལ་ལྟར་གས་བསྐྱེད་དང་། །བསྐྱེ་རྣམ་གས་པའི་མ་འདྲ་དུ། །སྲུག་ཚགས་མཚུ་ཚོན་འབྲུལ་བས་ཟ་བུ་ནི། །རི་སྡེད་ལས་མཐུང་གཏུགས་ཚེ་གཤོ་བུ་འགྲུལ། །

གཉིས་པ་ཚེ་ཚད། ཚེ་ཡི་ཚད་ནི་གོ་ས་ལ་ཡི་ཁལ། །བཅུ་ཚད་ཉི་ཤུ་ཤོད་བའི་ཉིལ་རྫང་
ནས། །འོ་བརྒྱུད་ཉིལ་གཅིག་སྤྱད་བས་ཟད་གུར་བ། །ཁུ་བུར་ཅན་ཚེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་འགྲུང་། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འདའ་བར་གདམས་པ། །སེམས་ལྷན་དག་གིས་སེམས་དཔྱལ་
འཛིག་རྟེན་ལས། །རབ་ཏུ་རྒྱལ་བྱིར་བཅོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅིག །

གསུམ་པ་ཡི་དྲགས་ལ་གསུམ། དང་པོ་བྱིང་ན་གནས་པ། ཡི་དྲགས་བྱིངས་མཁའ་
རྒྱ་བའི་བྱིངས་གནས་པ། བྱིའི་རྒྱབ་པ་ཅན་ལུས་ཚེ་རྒྱུད་ལྷག་སྤྱོད་ལྟོ་བ་ཡངས། མགོན་
པ་ལྟོ་ཞིང་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅུམ་ལ། །ཟུམ་སྐོམ་མི་རྟེན་བཤེས་སྐོམ་འབར་བས་གདུངས། །
སྐོན་གོང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་མཐོང་བས་བསྐྱེད་སྤྱོད། །གང་འདོད་མི་ཐོས་པས་སྤྱི་ལོ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་སྐྱབས་ཟ། །ཟུམ་སྐོམ་མཐོང་ཡང་བསྐྱེད་བར་སྐྱུང་བ་དང་། །ཁད་གི་རྒྱིབ་
པས་སྟོ་བར་མེ་འབར་ཞིང་། །ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་དུད་པར་བཅུས་པ་འབྱུང། །སྤྱི་མཐུན་རྒྱིབ་
པས་དབྱལ་ཐོངས་འཛིགས་སྤངས་འཚོ། །ཉམ་དའི་གནས་སྤྱི་མགོན་མེད་སྤྱིག་བསྐྱེད་
ཉེན། །

གཉིས་པ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ། ལྷག་བསྐྱེད་སྐྱོ་ཚོགས་དང་ལྷན་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་
འདྲེ་རྣམས་དང་། གནོད་སྐྱེན་སྐྱོ་པོ་བཅོན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་
ཐོགས་མེད་ཀྱང་ཏུ་རྒྱ། །གནོད་པ་སྐྱོ་ཚོགས་མཐོང་བར་བསྐྱེད་བསྐྱེ། །ཉེད་གཏོང་མདངས་
འཕྲོག་ཚེ་ལ་བར་དུ་གཅོད། །ཚེ་ཚད་མི་ཡི་རྒྱ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག །རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱུ་མི་ལོ་
ཁྲི་ལྷ་སྟོང་། །གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དག་ཏུ་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འདའ་བར་བསྐྱེད་པ། དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་མཐོང་
ནས། །འོན་མཐུན་སྐྱེ་བོས་ཐར་པ་བསྐྱེད་བའི་སྤྱིར། །སྤྱིར་བར་དགའ་བའི་སྟོ་ཐོས་རྒྱུད་
བསྐྱེདས་ཏེ། །ངེས་པར་ཞི་བ་དུམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་པོ། །

གསུམ་པ་དུད་འགོའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་མ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱིག་བསྐྱེད་དོས། དུད་

འགྲོ་བྱིངས་གནས་རྒྱ་གཉེར་གྱིང་བཞིའི་བར་ཐང་བཞི་ཡི་ཁྱོན་ན་གནས་པ་ཉ་དང་ཚུ་སྲིན་
སོགས་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་སྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད། གྱིང་བར་གྱིང་འདྲིའི་ལྷགས་
རི་མར་འདས་གཞན་གྱི་ཚུར་འདས་པ་ཞིབ་མ་བསྒྲིགས་པའི་བྱི་མཐའ་ལྟ་བུའི་གྱིང་བར་གྱི་
བར་གྱི་ལུན་པ་སྟེ། ཉི་ཟླའི་སྐྱེད་བ་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེད་ནག་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་ཡང་། ཚ་
གྲུང་བཞེས་སྐྱོམ་གཅིག་ཟུའི་འཚོ་བས་འདྲིགས། །ཁ་འཐོར་མི་ཡུལ་བུ་དྲང་རི་དྲགས་
སོགས་། །རྩོན་པས་གཅི་ཞིང་རང་རང་གཞོན་པས་ཉེན། །བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྟ་གྲང་རྟ་
མོ་ར་དྲང་བོང་བུ་སོགས། བཞོལ་སྤྱད་རྟེན་འཚོགས་སྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །ཤ་
དྲང་པགས་པ་དུས་པའི་བྱིར་འཚོ་བས། །རང་བཞིན་སྲུག་བསྐྱེད་པ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །
སྤྱུ་རྣམས་ཉེན་མཚན་སྤྱིར་མའི་བདེ་སྲུག་དང་། །སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྲུལ་བའི་བདེ་སྲུག་དྲང་།
ཁ་ཅིག་གནས་སྲུ་བྱེ་ཚན་ཚུར་འབབས་ལ། །ལ་ལ་གཅིག་ཕྱུར་གྲོགས་བྲལ་སྤངས་པས་
ཉེན་། །སྤལ་ཚེར་མོངས་དྲང་མཁའ་ལྷིང་འདྲིགས་ལ་སོགས། །སྲུག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་སྤྱོ་
ཚོགས་དུ་མ་ལྟན། །ཚོ་ཡང་མ་དེས་ཁ་ཅིག་ཉེན་རེ་ལ། །འདྲིག་པོ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པར་
གནས་པའང་གསུངས། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་གདམས་པ། འདྲི་དྲག་བསམས་རྣམ་དགེ་བ་སོགས་
ལེགས་པའི་ཚོས་ལས་བྱེད་ནས་སོང་བས་དྲུད་འགྲོའི་འདྲིག་རྟེན་ལས་ཐུར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་
ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར། །མངོན་མཐོང་དེས་ལེགས་ལུམ་བཟང་སྟོལ་བཏོད་ལ། །ཉེན་
མཚན་བརྩོན་པས་དགེ་ལ་གཞོལ་བར་མཛོད། །

བཞི་པ་མིའི་སྲུག་བསྐྱེད་བསམ་པ་ལ་གསུམ། སྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་གསུམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་
སྤྱིར་བསྟན། རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱེ་བཞག་ཏུ་བཤད། དེ་ལས་འདའ་བར་གདམས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མཐོང་རིས་མི་རྣམས་ལ་ཡང་བདེ་བའི་སྐྱབས་མེད་དེ། ལྷ་དྲན་ཡིད་མི་བདེ་དྲང་
འབྲུག་ལ་སོགས། །གཅིག་མ་སངས་པར་གཅིག་གིས་སྲུག་བསྐྱེད་བ་སྲུག་བསྐྱེད་གྱི་སྲུག་

བསྐྱེད་དུང་། ཟས་སོགས་དུག་འདྲེས་ཚོས་པུས་མཚོན་འགྲུང་བ་ཡི་སྐྱེག་བསྐྱེད་དུང་།
ཟས་གོས་སྐྱོད་ལམ་ཉེས་པས་ནད་སོགས་སྐྱ་སྐྱི་མའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་མཚོན་པ་ཁྱབ་
པ་འདུ་བྱེད་སྟེ། སྐྱེག་བསྐྱེད་ཉིད་གསུམ་དུག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་གྲ་ན་འཆི་མི་
སྐྱེག་སྐྱེད་པ་དུང་། །སྐྱེག་བྲལ་འདོད་པས་སོངས་དུང་ཉེ་བར་ལེན། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་
སྐྱེག་བསྐྱེད་ཚད་མེད་དེ། །ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་བརྒྱད། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེད། བར་
དོར་འབྱུངས་པའི་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་ལེན་པས་མངལ་གནས་འཛོན་པ་ལ། ལ་རིག་རྣམ་ཤེས་
རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལེར་འདུས། ལ་མའི་འདུ་འཛོད་ལས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་འདྲེས་པའི་
སྐྱབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ཏེ། ཞག་བདུན་སྐྱེག་དང་པོར་མེར་མེར་གྱུ་གྱུ་བ་དཔུལ་རྒྱུའི་
རྣམ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པར་ལུར་ལུར་པོ་བལ་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པར་ལྟར་
ལྟར་བ་མཐེབ་མཚུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པར་མཁྲུང་གྲུང་སྐྱོ་ངའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། ལྟ་
བར་གོར་གོར་པོ་བསྐྱེད་འདབ་པ་ལྟ་བུ། དུག་པ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་ཉའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། བདུན་
པར་རུས་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན་མགོ་དང་རྐང་ལག་ཅུང་ཟད་དོད་པས་སྐྱེད་བའི་
རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་མེར་ལུར་ལྟར་མཁྲུང་གོར་ཉེ་རུས་སྐྱེད་འདུ། །དེ་ལ་བཞིན་བདུན་
སྐྱེག་བདུན་དུ་ཆུགས་པའི་ལུས། །ལྟ་ཡི་ངལ་དུ་བ་བཤེས་སྐྱོམ་ཚད་གྲུང་སོགས། །ཅུང་
ཟད་ཅེས་ལེའང་སྐྱེག་བསྐྱེད་དཔུག་ཏུ་མེད། །ལུན་ནག་དོག་ཅིང་ཉམ་དུ་མི་ཞིམ། །
འཇུགས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་མི་བཟད་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ནས་བདུན་སྐྱེག་བདུན་ནས་
ཉེ་གྱུ་རྩ་དུག་གི་བར་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་པོ་ཡན་ལག་བ་སྐྱེ་ལ་སོགས་འགྲུབ། དེ་ནས་བདུན་
སྐྱེག་སྐྱེད་ཅུ་རྩ་དུག་བར་སྟེད་དུ། །ལུས་རྒྱུངས་བརྟེན་དང་ཆེར་བསྐྱེད་གཤོ་བར་བྱེད། །
དེ་ནས་རུས་པའི་འཇུག་འཛོར་བཅོམ་བའི་བར། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུང་གིས་མགོ་མཇུག་སྐྱོག་
པས་བཅོམ། །འཆི་བས་ཉེན་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་འཛོམས་འདུ། །བཅོས་ནས་རེག་

པམ་པགས་པ་བཟུམ་པ་བཞིན། །སྤྲུམ་བྱམ་པ་བྱུར་སྤྲུམ་གྱིས་རྟེན་དང་མཚུངས། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ། དེ་ནས་རྒྱས་པའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ་གྱིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་བ། །
ལང་ཚོ་ཉམས་པས་ཀྱུན་གྱི་ཡིད་མི་འོང་། །སྡོད་སྡོད་མི་ཐོག་ལམ་བུ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། །
ལུས་གྱི་དྲོད་ཉམས་ཟེན་གྲང་འཇུ་བར་དགའ། །མཐུ་སྟོབས་ཉམས་པས་འགྲོ་འདུག་བསྐྱེལ་
བསྐྱོད་དགའ། །འདོད་སར་མི་ཕྱིན་སྐྱེ་ཚོགས་རྣམ་པར་འགྲུར། །དབང་པོ་ཉམས་པས་མིག་
འགྲིབ་གཟུགས་མི་མཐོང་། །སྤྲུམ་སྤྲུམ་མི་ཐོས་དྲི་རོ་རེག་མི་ཚོར། །དན་པ་མི་གསལ་གཏི་
སྤྲུམ་གཉིད་དུ་བྱིང་། །ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྡོད་ཉམས་པས་ཡོན་ཏན་ཚུང་། །ཟས་སོགས་ཞིམ་
པོ་འདྲ་དེ་ལས་ལོག་པར་སྤང་། །ཚོ་ཉམས་འཚི་བས་འདྲིགས་དྲང་འདུ་གྲེས་འཇུག་ཚིག་
པ་ཟུམ་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཚུང་ལ་བསྐྱེལ་མི་བཟོད། །སྤྲུམ་ཟད་མར་མི་རྟེ་
བཞིན་ལྷུང་དུ་འགྲོ། །

གསུམ་པ་ན་བའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ། དེ་ནས་ན་བའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ་གྱིན་ཏུ་བཟོད་དགའ་བ། །
ལས་བརྒྱ་བའི་སྡོད་འགྲེལ་ལས། ན་བས་གདུང་བའི་ལུས་ཅན་ནི། །དམུལ་བའི་ཚོར་བ་
དེ་འདྲ་སྟེ། །དེ་སྟེད་སྤྱིར་སྤྱིར་སྤྲང་གྲུར་བ། །སྟེད་ཅན་སྤྱིད་པའི་ལྷན་རྒྱུ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན། །ལུས་གྱི་རྟེན་བཞིན་འགྲུར་དྲང་ཡིད་མི་བདེ། །ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྡོད་ཡིད་དུ་མི་
འོང་ཞིང་། །སྟོག་དྲང་བུལ་བར་དོགས་པས་སྤྲུང་བ་སྟེ། །སྤྲུམ་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་སྟེ་སྤྲུམ་
འཕྱིན་པར་བྱེད། །

བཞི་པ་འཚི་བའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ། ཚོ་ཟད་པའམ་མ་ཟད་རུང་སྟེ་བར་མ་དོར་འཚི་བའི་
སྤྲུམ་བསྐྱེལ་གྱིན་ཏུ་ཚེན་པོ་ཡང་། །ཟས་སོགས་གཏམ་དྲང་མལ་གྱི་ཐ་མལ་ཉལ། །སྟོག་ལུས་
འཁོར་གཡོག་གཉེན་མདུན་ཡོངས་སྡོད་འདོད། །གཅིག་སྤྲུ་ས་ཚུགས་མེད་པར་འགྲོ་བས་
འདྲིགས། །

ལྷ་པ་མི་སྤྲུམ་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ། མི་སྤྲུམ་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྲུམ་བསྐྱེལ་

ཡང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་གཞོན་འཚོའི་འཛིགས་པས་ཉེན། །

དུག་པ་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། བྲམས་གྲིང་སྐྱུག་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །ལྷ་རྩེ་སྐྱུགས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གཞི། །ཡོན་ཏན་རྗེས་དྲུབ་འདོད་པས་གཏུང་བར་བྱེད།

བདུན་པ་འདོད་པས་ཐོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི། །དོན་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུག་རྒྱུང་། །དབུལ་བས་ཉམ་ཐག་བཀའ་སློམ་ཡི་དྲགས་འདྲ། །

བརྒྱད་པ་ཉེར་ལེན་སྤང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། གཟུགས་ཚོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྷོ་བོ་ཡང་། །ཟུག་བཅས་ཉིད་སྤྱིར་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱུན་གྱི་གཞུང་། །རྟོག་དང་སྟོན་དང་འབྲུང་ཁུངས་ལགས་པར་གསུངས། །

གསུམ་པ་དེ་ལས་འདའ་བར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དྲག་ནའང་། །སྤྱི་མའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་སྤྱི་མའི་མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སྦྱོད་པའི་སྤྱིར་བདེ་བ་མེད། །དེ་ལས་ཐར་སྤྱིར་ལེགས་པའི་ཚོས་བསམས་ཏེ། །འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་འཚལ་ལོ། །

ལྷ་བ་ལྷ་མིན་ལ་གཉིས། དང་བོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་དོས། །ལྷ་མིན་རྣམས་ལ་འདའ་བདེ་བའི་སྐྱུགས་མེད་དེ་རང་སྤེལ་སྤོང་དོན་མེད་འཐབ་རྩོད་འབྲུག་ཅིང་ཉེ་སྤྱང་ལ། །ལྷ་ཡི་དབུལ་ལ་མི་བཟོད་ཕྱག་དོག་ལྟོ། །གཡུལ་དོར་སྐྱུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་སྐྱུག་བཞེན་འཚལ་ལོ། །ལྷ་མིན་རྣམས་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་བདེན་མཐོང་མེད་ཀྱང་། །སྤྱིར་ཐེག་ཚེན་གྱི་བདེན་མཐོང་ཡོད་པར་དཀོན་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་བོ་དེ་ལས་འདའ་བར་གདམས་པ། དེ་བས་དགེ་ལེགས་ཞི་བའི་འགྲོ་བ་དག། །ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་ཐར་པའི་ཚོས་མཛོད་ཅིག །

དུག་པ་ལྟའི་སྤྱི་བཟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་འདོད་ལྟའི་སྤྱི་བཟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་
བཤེན་ལྟའི་གནས་ནུང་སྤྱི་བཟུང་ཚད་མེད་དེ། །བཤེན་ལྟའི་པས་ལྷོས་དང་
འཚི་འཕོ་ལྷུང་། །མེ་ཏོག་བརྟེན་དང་སྤྱི་ལ་ཉམ་མི་དགའ། །ཤོགས་ཀྱིས་སྤོང་དང་མི་
མའི་གནས་ལ་འཛིགས། །ཚོར་བ་མི་བཟུང་ལྟའི་ཞག་བུཅན་འབྱུང་། །

གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་ལ། ཚད་ས་རིས་ལ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་
བསམ་གཏུན་ལྟ། །སྤྱི་མའི་ལས་ཟད་སྤོང་པ་འོག་མར་ལྷུང་། །འབྲུང་བའི་སྤྱི་བཟུང་
མཐོང་ནས་སྤྱི་བཟུང་ལ། །གཟུགས་མེད་ཞི་གནས་ལས་ཟད་ཚུལ་མཐོང་ནས། །སྤོང་
པ་མི་མར་འདུ་བྱེད་སྤྱི་བཟུང་ལྟ། །མཐོང་ས་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་བཏུན་མི་རྒྱུང་བས། །སྤྱི་
བཟུང་རྒྱལ་གྱིས་ཐུར་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བར་དགའ་བའི་སྤྱི་བོ་ཏོག་ཏུ་སྤྱི་བཟུང་བ་བསྐྱེད་པ། འཁོར་བའི་
བདེ་ལ་ཚགས་པའི་འགོ་བ་ཀྱུན། །མེ་ཡི་འོབས་སུ་སྤོང་པས་གཏུང་བར་ཟད། །

བཞི་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐུགས་རང་ལས་རང་གིས་སྤོང་བར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ། དང་
པོ་ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་པས་རང་གི་བརྩོན་པར་བསྐྱེད་པ། རན་འགྲོའི་གནས་དེ་སངས་
རྒྱལ་གྱིས་སྤོང་མོད་སྤྱི་མ་ན། རང་གི་ཉེས་པ་སྤོང་བར་དགའ་སྤེ། འདི་ལྟར་ཐར་པ་རང་ལ་
རག་ལས་ཤིང་། །ཐར་པའི་ཐབས་ནི་ལྟ་མའི་སྤོན་པས་གསུངས། །གཞན་གྱིས་སྤོང་བར་
འབྱིན་པའི་སྤྱི་བཟུང་མེད་དེ། །གཉིད་སྤོང་མི་ལམ་སྤྱི་བཟུང་དགའ་མེད་བཞིན། །གལ་ཏེ་
ལྷན་ན་བདེ་གསེགས་སྤྱི་བཟུང་གྱི། །ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་གྱིས་འཁོར་བ་སྤོངས་ཟེན་དེས། །
དེ་བས་རང་ཉིད་བརྩོན་པའི་གོ་བོས་ཏེ། །ཐར་ལམ་འཛིག་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་ལ་བཟུང་། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལས་སྤོན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་དགའ་དགའ་བར་བསྐྱེད་པ། གུངས་
མེད་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་དུག་གིས། །གསོ་བའི་སྤོང་ལྟའི་མ་གུང་བདག་ལྟ་བུ། །
སྤྱི་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་སྤོང་ལམ་དགོན་པར་འབྱུངས། །སྤོང་བཞིན་བརྩོན་པ་མེད་ན་ཡང་དང་

ཡང་། །འགྲོ་བུ་གཞན་སྲུག་སྲུག་བསྐྱེད་འདྲི་སོམས། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་འདྲེན་པ་འང་རང་གི་ལས་སྲུབ་སྟེན་པ། འཁོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་མཁའ་ལྗང་མཁའ་ཡས་གིང་། མེ་ལྷར་མི་བཟང་སྲུག་བསྐྱེད་རིགས་མི་འདྲ་བ་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྗང་སྣ་ཚོགས་ལ། བཟོད་པའི་སེམས་ཁྱོད་གནས་མིན་སྟེན་པའི་གནས་དོ་ཚོ་མི་ཤེས་ཁྲེལ་བཟ་བུ་ལ་བུ། ཐུགས་རྗེའི་གོ་སྐབས་འཇུག་པ་གཏེ་ལ་འབྱུང་། བཟངས་མཁའ་མཛོད་པའི་སྤོན་ལས་དེ་ཡང་ནི། གཏུལ་བྱའི་ལས་རྒྱུ་དགེ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་ལས། ལྷ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་ཤར་བྱུང་བུར་། །ཁྱོད་དུ་མ་བྱུང་མི་སྣང་ལྟར། སངས་རྒྱལ་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་བ་ཡང་། །སྐལ་བ་མེད་བྱུང་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་རང་གི་ལས་སྲུབ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ། དེ་བས་རང་གི་ཉེས་ཀྱིན་ཤེས་བྱས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་སྤོང་ནས་དྲན་བྱས་ལ། བཅད་གདུང་འགྲོ་ཀྱན་སྤིང་ལས་ཐུར་བྱའི་སྤྱིར། ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དཀར་འཛོག་པར་གྱིས། ཉེ་ལྟའི་སྲུག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་མི་བཟོད་ན། སྤིང་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་རི་ལྷར་བཟོད། ཉེ་ལྷར་བཤད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་སྐྱོ་བ། བཅད་གསྤིང་ལུགས་ཀྱི་གར་བུ་ཆེན་པོ་འཇུག། རྫོ་ཡི་ཁམས་བཞིན་སེམས་པ་མེད་པར་མཛོད། །

ལྷ་བ་ལས་ངན་འཁོར་བའི་བག་ཚགས་སྤྱུང་དགོས་པར་བསྟན་པ། འཁོར་བའི་བཟང་སྲུག་བསྐྱེད་ཅན་ལྟར་པོ། དེའི་རྒྱ་ཚ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ནད་དང་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ། སེམས་ཤེས་སྲུ་ཞིག་སྤོང་བ་འཇེལ་བུར་བྱེད། ཉེ་བས་སྤྱུང་དུ་སྤིང་ལས་རྒྱལ་བར་མཛོད། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྗེ་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོང་བ་སྟོ་

བཤུན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དབྱེད་སྤྱོད་ལུ་བསྟན་པའི་དགོང་བ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་བསྟོན་
བ་དེ་ལྟར་བདེ་འབྱུང་ཚོས་གྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས་གྲོང་ཁྱེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་སྟེན་
ཀུན་ཏུ་འཕགས་པའི་འབྱོར་བས་བདེ་དགའི་གྲས་འཚོ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྲུལ་བསྟེན་གྱིས་དུབ་
པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དུ་སོས་ཤིག།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་དུ་གསོ་ལུས། འཁོར་བ་
སྤྲུལ་བསྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།

༥ བཞི་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསམ་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱའི་དོན།
ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟེན་པའི་བདེ་
སྤྲུལ་མཐོ་དམན་ནམས། །སྟོན་བསམ་གསལ་ལས་ལས་བྱུང་བ་བྱུབ་པས་གསུངས། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟེན་པ་སྐྱབ་པའི་ལས་དང་། ཞི་བར་སྐྱོར་བའི་ལས། དེ་
གཉིས་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ལས་གྱི་དོ་བོར་མདོར་
བསྟན་དེའི་རྟེན་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། རྟེན་ཚོས་ལས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
མདོར་བསྟན་ནི། འཁོར་བར་འདུ་བྱེད་ལས་དེ་དགར་ནག་གཉིས། །དགོ་དང་མི་དགོ་བཅུ་
བཅུའི་རང་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་དང་ཚོགས་
བརྒྱད་གྱི་དོ་བོར་སྐྱོར་བསྟན་པ། དེ་ཡི་རྟེན་གཞི་བག་ཆགས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དོ་
བོ་གཉི་ལྷག་ཡིན་པས་ལུང་ལྷ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་འཁོར་འདས་གྱི་སྐྱེ་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་
དབྱེད་སེམས་དེ་བཞིན་ཉིད། དེའི་རང་བཞིན་ལས་ལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྷན་
གྲུབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ། དེ་ཉིད་
མ་རིག་པས་གཞི་བྱས་དགོ་སྟེ་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་རྟེན་གྱི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་

ཡི་ཀུན་གཞིའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ། དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ཏེ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་ལྟར་རོ། །ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་གཞོན་པར་ཡང་བྱེད་དེ་བྱུང་གིང་
ལ་བརྟེན་པའི་མེས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་བརྟེན་ཚུལ་ལམ་གྱི་
རྣམ་པར་ཅམ་ལས། དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྣམ་པར་ཚོས་སོ་བདུན་སོགས་འདི་ལ་མི་བརྟེན་
ཏེ་སྐྱོར་བ་དོན་གྱི་ཀུན་གཞི་སྟོང་པའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ལོ། །དེས་ན་བྲལ་གཞི་ནི་ཁམས་
སམ་སྟོང་པོ། བྲལ་རྒྱ་ནི་དེ་སྟོང་གི་དྲི་མ་སྐྱོར་བྱེད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ལམ་བདེན།
བྲལ་འབྲས་ནི་སྟོང་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བྲལ་བྱ་ནི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་
པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདི་དག་གསང་
སྟགས་ལྟར་བརྒྱུད་གཞི་སྐྱོར་བྱེད། སྐྱུངས་འབྲས། སྐྱུང་བྱ་དང་བཞིར་བཤད་པ་དང་དོན་
གཅིག དེས་ན་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསུམ་པའི་ཀུན་གཞི་མེ་ལོང་དྲང་འདྲུ་རྟོག་མེད་དོ་བོའི་
སྟོང་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་ཅིང་། འཆར་གཞི་བྱེད་པས་མེ་
ལོང་དྲངས་དང་འདྲ། དེ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྡན་པོ་རང་དོ་མི་
རྟོག་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། དེ་རྗེས་ཡུལ་དོ་བོ་ཅམ་པ་ཡིད་ལ་ཡུལ་དུག་
གསུམ་མཚུངས་ལྟར་དུ་ཤར་བ་ནི་ཉོན་ཡིད་དེ་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་འབྱེད་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ།
དེ་ཡང་ལས་སོག་པའི་སྐྱོ་ནི་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་། སྐྱོ་ལཱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་དང་བཅས་
པའོ། །སོག་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། དགོ་བར་སེམས་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་
བར་མཐོ། །གང་ལ་སོག་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟོང་དུ་སོག་གོ། །དེ་དག་འཕེལ་འགྲིབ་གོ་འབྱེད་
པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོ། །སྐྱེད་ཅིག་རྗེས་འབྱུང་དེ་ལ་འཛིན་པ་སྟེ་མིག་ཤེས་ནི་
གཟུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆ་ཅམ་ཡིན། ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ། ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་མི་འཛིན། དེའི་རྗེས་ལ་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་རྟོག་དང་གཟུགས་

སོགས་ལ་ཞིབ་མོར་མི་རྟོག་པ་ཡིད་སེམས་ཡིན་པས་ཉོན་ཡིད་ཡིད་ཤེས་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔྱོད་
པ་ཞིབ་མོ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་བཤད་དོ། །དེ་འདྲ་ཡིད་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་དང་
པོར་ཡུལ་རིག་ཀྱང་དཔྱོད་པས་རྗེས་མ་མཐུད་ན་ལས་མི་སོག་གོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལས་སོག་པ་དང་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་ཆགས་རྟོག་
གཞུང་འཛིན་རགས་པའི་དགོ་སྟོན་གིས་འདོད་པར་འདུ་བྱེད་བག་ཆགས་ཀྱང་གཞིར་བརྟེན།
གནས་ལུགས་གྱིས་མ་ཟེབ་པའི་ཉིང་འཛིན་སྣང་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་མ་སྐྱེས་པའི་མི་རྟོག་གསལ་
སྣང་གཞུགས་སྤུ་འདུ་བྱེད་ལ། སྣང་ཡུལ་འགག་པའི་མི་རྟོག་ཅུ་གཅིག་གཞུགས་མེད་བག་
ཆགས་ཀྱང་གཞི་ལ་བརྟེན། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་བུར་སྐྱིབ་པ་གཉིས། །དུས་རྒྱུས་
ཀྱང་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱང་གཞི་དང་བཅས་པའི་རང་དུས་ངོས་བཟུང་བ། ཤེས་
པ་གང་དུ་འདྲེ་མི་རྟོག་ཡེངས་ཐབས་ཚོ། སྣང་ཡུལ་མི་འཛིན་ཅུ་གཅིག་ཀྱང་གཞིའི་དུས་
སོ། །ཡུལ་སྣང་ས་ལེར་མཐོང་དུས་གསལ་སྣང་གང་ལ་འདྲེ་དེར་འཛིན་མི་འཇུག་པ། ཀྱང་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་ས་གསལ་གཡོ་བུ་མེད། དེའི་ཚེ་ཡུལ་སོ་སོར་གསལ་ལ་རིག་པ་སྐྱོ་བུའི་
ཡུལ་དང་རྟོག་དཔྱོད་དགག་སྐྱབ་ཤར་བ་གཞུང་འཛིན་གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉོན་ཡིད་
གྱི་སྐྱབས་སོ། །ཚོགས་བརྒྱད་ཡུལ་ལ་རགས་པ་རྟོག་པ་ན། །རྣམ་ཤེས་བརྟན་ཞེས་ཉེ་བར་
བཏགས་པ་ཡིན། །

བཞི་པ་དེ་གོམས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇུག་སྣང་འགྲུབ་ཚུལ། འདི་དག་གོམས་
པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དུ་བུ། །སྐྱོ་གསུམ་འཇུག་ཞིང་སྟུག་བསྟུལ་འདུ་བྱེད་ཡིན། །

ལྷ་པ་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་སར་གང་གཅོད་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཡང་འདོད་པར་ཚོགས་
བརྒྱད་གཅོད་བོ་ལ། །གཞུགས་སྤུ་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཞུགས་མེད་དུ། །མི་རྟོག་ཀྱང་
གཞི་འབྲེལ་ཞིག་གཅོད་བོར་ལྷན། །གཞན་གཉིས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བག་ལ་ཉལ། །རང་

རང་སྤྱོད་ལྷན་པ་ཤེས་པར་བྱ། །

དུག་པ་འདོད་པར་ཉིན་མཚན་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ངོས་བཟུང་བ། འདྲི་ལྷན་འདོད་ལྷན་
མཚན་མོ་ཉལ་བའི་ཚོ། །ཡུལ་ལྷའི་ཤེས་པ་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་རིམ་གྱིས་ཡིད་ཤེས་
དུ་ཐིམ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་དེ་ཉིད་ཀུན་གཞིར་ཐིམ་པས་གསལ་ལ་མི་
ཉོག་པ་རྩེ་གཅིག་སྒྲུང་ཡུལ་མེད་པ་དེའང་ཉོག་པ་གཡོ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཚོགས་བདུན་
བརྟེན་པའི་རྩའི་རྒྱུ་རོ་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་སུམ་མཉམ་
གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་སུམ་མའོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་
དབུ་མར་རྒྱུ་དེ་རོ་གཅིག་པ་ཀུན་གཞིའི་དུས་ཉེ་གཉིད་འཇུག་པོར་སོང་སྟེ་མི་ལམ་མེད་པའོ། །
དེ་ནས་ཀུན་གཞི་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་དབུ་མའི་ནང་ན་འོད་གསལ་མཚོག་མི་འཇུག་
གྱི་རྩ་རགས་པའི་ཁམས་དང་། རྒྱུ་མི་རྒྱུ་བའི་དབང་མ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེར་
དབུ་མའི་རྒྱུ་དབང་མ་ཤེས་པ་ཉིད་རྒྱུ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་བའི་འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་སོགས་དང་།
རྒྱུ་བའི་འོད་གསལ་སེམས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་འཆར་པའི་ངད་དེ་ཉིད། ཚོས་དབྱིངས་ཐིམ་
པས་སྤྱོད་རགས་གྱི་ཉོག་པ་རུབ་སྟེ་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བ་དར་ཅིག་འཆར་བས་དེ་ངོས་
ཟིན་ན་འཇུག་པ་བརྒྱུག་གོ། །སྤྱོད་ཡང་མཚེད་པས་ཚོས་དབྱིངས་ལས་ཀུན་གཞི། དེ་ལས་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། དེ་ལས། ཡིད་ཉིད་གཅིག་ལུ་ལངས་པས་སྟེ་ལམ་སེམས་སྒྲུ་ཚོགས་
དགག་སྒྲུབ་མེད་བཞིན་རྒྱུ་བར་བྱེད་དེ་སོག་རྩའི་ཡིད་དྲན་པ་རྣམ་ཉེན་གྱི་སྤྱོད་པ་མཚེད་པའི་
དུས་སོ། །དེ་ལས་མཚེད་པས་དེ་ནས་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་རྒྱུ་ཞུགས་པས་
གཉིད་སད་ཉིན་དུས། ཚོགས་དུག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལུ་འཇུག་པས་ལས་འདུ་བྱེད།
ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་དེ་ལྷན་སྒྲུང་བ་ཡིན།

བདུན་པ་གཟུགས་ཁམས་རང་སའི་ཤེས་པ་ངོས་བཟུང་བ། གཟུགས་སྤྱོད་སའི་
ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། ཀུན་གཞིའི་ཤེས་ཉིད་དང་དུ་གནས་པ་ལས། །ཡུལ་རྣམས་

འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱོད་རྣམས། །སྐབས་འགར་ཉེ་བར་འབྱུང་གིས་པལ་ཆེར་ནི། ཉིད་
འཛིན་གོམས་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན། །

བརྒྱུད་པ་གཟུགས་མེད་རང་སའི་ཤེས་པ་ངོས་བཟུང་བ། །གཟུགས་མེད་རང་སའི་
ཤེས་པ་ཀུན་གཞིའི་ངང་། །མ་འདྲ་སོགས་རྣམ་བཞི་ཞི་གནས་ཚུ་གཅིག་ཏུ། །ཉེ་བར་གནས་
པས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་བཞིའི་སྤང་
པོར་སེམས་གྱི་རྒྱུད་བརྟེན་ནས། །ཞི་གནས་ཚུ་གཅིག་བསྐྱལ་པར་མི་སད་དེ། །རྣམ་དཔྱོད་
དགེ་བའི་ས་བོན་འདེབས་པའང་མེད། །

དགུ་པ་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་ལས་གྲོལ་དགོས་པར་གདམས་པ། །དེ་ལྟར་བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་སེམས་དེ་ཡང་། །སྤྱོད་མའི་འབྲས་ཡིན་ཟད་ནས་ཆེ་འཕོ་ལ། །ངོ་བོ་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གཏི་མུག་སྤྱིར། །འཕོར་བའི་གནས་སྤྱི་བྱེད་ཅི་ལོག་རྒྱུ་འབྲས། །ཡང་
ཡང་བསྐྱེད་སྤྱིར་དེ་ལས་ཐར་དགོས་སོ། །

བརྒྱུ་པ་འདོད་པར་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསགས་བྱང་དགོས་པར་གདམས་པ། །འདོད་
པའི་སེམས་དེ་གོམས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཉིད་རགས་པ་ཡིན། །ལས་གྱི་ས་ཡིན། །ཚོས་སྤྱོད་
པའི་སྤོད་ཁྱད་ཅན་ཡིན་སྤྱིར་མཐོ་དམན་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད། །

བརྒྱུ་གཅིག་པར་འདོད་པར་ཉིན་དུས་གྱི་ཤེས་པའི་ཆ་དབྱེ་བ། །ཉིན་དུས་པལ་ཆེར་
ཚོགས་བདུན་ཤེས་པ་གཅོ། །གཞན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འཕོར་དུ་ཡོད། །དེ་ཡང་
གཟུགས་འཛིན་པའམ་མཐོང་བའི་ཆ་མིག་གི་རྣམས་ཤེས་ཏེ། །དེར་གསལ་རྟོག་བྱལ་གྱི་
ཤེས་པ་གསལ་ཆ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། །དེ་ཡི་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ཉིད་ཀུན་གཞིའོ། །ལྷག་
མ་སྤྱོད་ས། །རོ་སྤོད་། །རེག་བྱ་རེག་དུང་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་གྱིས་རིག་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་
དུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།

བརྒྱུ་གཉིས་པ་འདོད་པར་ཉིན་མཚན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་

བསམ་པ། གཉིད་དུ་རྩེ་གཅིག་མྱི་ལམ་སད་དུས་ན། །ཀྱན་གཞི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
ཡིད་དང་ནི། །ཚོགས་དུག་རིམ་བཞིན་གཉིད་འབྲུག་གི་ཚེ་ཀྱན་གཞི་གཅིག་དང་མྱི་ལམ་གྱི་
དུས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཡིད་ཤེས་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །སད་དུས་ཚོགས་
བརྒྱད་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་ཤེས་བྱ།

གསུམ་པ་རྟེན་ཚོས་ལས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཅུ་བའི་ལས་མདོར་བསྟན།
དེའི་བསྐྱེད་པའི་ལས་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད། །རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ཅུ་བའི་
ལས་ནི། དེ་ལ་རྟེན་པའི་ཚོས་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་རང་དོ་མ་རིག་
པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་དོ་བོ་འདོད་ཚད་ཚད་ཞེས་ཞུ་བའི་སྐྱེ་བ་གསུམ། དེས་བསྐྱེད་མྱོད་པར་
འདུ་བྱེད་དག་མི་དགའི་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཏེ།

གཉིས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་གཉིས། མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། དགོ་བ་བཅུའོ། །
དང་པོ་མི་དགོ་བཅུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའོ། །རང་བཞིན་ལ་གཉིས་ཏེ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འཁོར་བར་
མཐོ་རིས་ནས་དམན་སར་ལྷུང་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་མྱོད་མི་དགོ་བ་སྟེ། དབྱེ་
ན་བཅུ་ཉིད་སོ་སོར་སྤང་བ་ཡིན། །མི་དགོའི་ལས་བཅུ་ལུས་གསུམ་དག་གི་བཞི། །ཡིད་
གསུམ་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་ནི། རྩོག་
གཅོད་བསམ་བཞིན་མ་ལོར་གཞན་བསད་ལ། །སྤོགས་མཐུན་དེག་འཚོག་ལ་སོགས་སྤོག་
ལ་འཚོ། །མ་བྱིན་ལོན་པ་གཞན་ལོར་བརྒྱ་བ་སྟེ། །སྤོགས་མཐུན་མཐུན་པའི་རིམ་གོ་བསྟེན་
པ་སོགས་གཡོ་སྤྲུས་པ་རོལ་ལོར་ལ་ལོན། །འདོད་ལོག་གཞན་གྱིས་བདུག་བཟུང་ཉེ་དུ།
དབང་པོའི་སྐྱོ་གཞན་གནས་དང་དུས་མི་རུང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱོད། །སྤོགས་མཐུན་ལག་པ་
སོགས་གཞན་གྱིས་བཤོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལ་སྤོགས་ལེགས་པའི་ཚོས།

གཉིས་པ་དག་གི་ལས་བཞི། བརྒྱན་ཚིག་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྐྱུང་ཚིག་དོན་གོ། རྩོགས་མཐུན་དྲུང་སོགས་གཞན་སེམས་སྐྱུ་བ་ཉིད་དེ་དྲང་པོར་བརྗོད་པས་པ་རོལ་བསྐྱུ་བར་མཐོང་ནས་དེ་བརྗོད་པའོ། །སྤྲུལ་པ་རོལ་འབྱེད་ཚིག་སྐྱུ་བ་སྟེ། རྩོགས་མཐུན་གཞན་ཚིག་གཞན་ཚོས་མི་མཐུན་བྱེད། །དག་འབྲལ་བསྟན་བཅོས་དབ་དྲང་བྱེ་མོའི་གཏམ། རྩོགས་མཐུན་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་སོགས་ཚོས་མིན་གཏམ། ཚིག་རྩལ་པ་རོལ་ཞེར་འདེབས་རྩལ་མོའི་ཚིག་ །རྩོགས་མཐུན་འཇམ་སོགས་གཞན་ཡིད་མི་བདེའི་གཏམ། །

གསུམ་པ་ཡིད་གྱི་ལས་གསུམ། བརྒྱབ་སེམས་གཞན་འབྱོར་མི་བཟོད་བདུག་གིར་བྱེད། རྩོགས་མཐུན་པ་རོལ་པོ་ལ་སྤོ་བཞེན་པས་ཐོས་སོགས་པ་རོལ་དབ་ལ་ལ་བརྟམ། གཞོད་སེམས་གཞན་ལ་གཞོད་འཚེས་ཞེ་སྤང་ཞེར། རྩོགས་མཐུན་ཐུན་པར་མི་འདོད་སྤོ་བའི་སེམས། །ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་བལྟ། རྩོགས་མཐུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་སྤོ་སྤྱུང་འདེབས་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། ཡུལ་དྲང་ཀུན་སྤོང་བསམ་སྤྱོད་དབ་པ་ཡིས། མི་དགའི་ལས་བཅུ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རྣམ་སྤྱིན་རྒྱ་མཐུན་དབྲང་དྲང་མན་དག་གིས་བསྟན་པའི་བྱེད་པ་བཞི།

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། དང་པོ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ། ལས་བཅུ་རྒྱུད་ལྟར་དྲུང་འགྲོ་འབྱིང་ཡི་དུགས། །ཚེན་པོས་དམུལ་བུར་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྣམ་སྤྱིན་འབྲས། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་རྒྱུན་མཐུན། རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ལས་གང་བྱེད་དེར་སྐྱེ་བ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལགས་པར་གསུངས། །

གསུམ་པ་སྤོང་བ་རྒྱ་མཐུན། མཐོ་རིས་ཐོབ་ནའང་ཚོ་སྤང་ནད་མང་ཞེར། །ཡོ་བྱད་མི་འབྱོར་དག་དྲུང་སྤོང་འགྲུལ། བྱིམ་ཐབ་མི་མཛེས་དག་ལྷན་འགྲུལ་བ་དང་། །ལས་བརྒྱུ་ལ་ལས། བྱིམ་ཐབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞེར། །གཞན་དང་སྤོང་མོང་དུ་འགྲུལ་རོ། །ཞེས་སོ། །

སྐྱེད་བུ་མང་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་བུ་དྲང་། །གཡོག་ལའོར་མི་འདུམ་འཁོར་གཡོག་དེན་པ་
དྲང་། །མི་སྐྱོན་ཐོས་དྲང་འབྲས་མེད་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། །ཚིག་བརྒྱད་མི་འོས་མ་དེས་སྒོའས་
པ་དྲང་། །ཚིག་མི་ཤེས་དང་འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར། །ཕན་པ་མི་ཚོས་གཞན་གྱིས་གཞོན་
པའི་གནས། །ལྟ་བུ་དེད་དང་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་མི་དགེ་བཅུ་ལ་རིམ་བཞིན་གཉིས་
གཉིས་ལྟན། །ཚུང་བ་རྒྱ་མཐུན་འབྲས་བུ་ལགས་པར་གསུངས། །

བཞི་པ་དབང་འབྲས། དབང་གི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སྒྲིན། །དེ་ཡང་མ་དགེ་
གཞན་དབང་གནས་སྐབས་འདིར། །སྒོག་བཅད་པས་ནི་ས་ཚོགས་གཟི་བརྗིད་ཅུང་། །
སྐྱོན་ཤིང་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་བཟང་བཅུང་སོགས། །མཐུ་ཅུང་འདུ་དཀའ་ཚེ་ལ་བར་དུ་
གཅོད་། །མ་ཕྱིན་ལེན་པས་ལོ་ཐོག་འབྲས་མི་སྒྲིན། །མད་སེང་ལྷ་གས་འཛིགས་པའི་
ཡུལ་དུ་སྒྲི། །ལོག་པར་གཡོམ་པས་བཤད་གཅི་འདམ་རྒྱབ་སྟོད། །སྐྱོན་ཕྱིན་མི་གཅོད་
དྲི་དུ་སྒྲི་བའི་ཡུལ། །དོག་ཅིང་ཉམ་དུ་ཉམས་མི་དགའ་བར་སྒྲི། །བརྒྱན་གྱིས་ཡུལ་རྣམས་
མི་མཐུན་འཛིགས་དང་བཅས། །འབྱོར་པ་གཡོ་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་བུ་སྒྲི། །སྐྱ་མས་ས་
ཚོགས་བགོད་དཀའ་མཐོ་དམན་ཅན། །ངམ་ཐོག་གཡང་ས་གཅོད་རོང་ལ་སོགས་པ། །
རེག་ན་མི་བདེ་སྐྱ་ཚོགས་ཡུལ་དུ་སྒྲི། །རྩལ་མོས་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་གཚེར་མ་དང་། །རྩལ་
དང་ཉལ་ཉིལ་འབྲས་རྣམས་ལྟུང་བ་དང་། །ཚོ་སྐྱོ་ལ་སོགས་མི་དགའི་ཡུལ་དུ་སྒྲི། །བཀྲལ་
བས་ལོ་འབྲས་མི་སྐྱོན་དུས་ཚོགས་ལོག་ །རིང་དུ་མི་བརྟུན་མི་གནས་ཡུལ་དུ་སྒྲི། །བརྟུབ་
སེམས་འབྲས་སོགས་ཉུང་ཞིག་སྐྱབ་པ་མང་། །བཟང་པོའི་དུས་ཚོགས་འགྱུར་བ་མཐོང་བར་
སྒྲི། །གཞོད་སེམས་ལོ་ཐོག་འབྲས་བུ་ཚོ་ཞིང་ལ། །རྒྱལ་པོ་ཚོས་རྒྱལ་མི་རྟོད་རྒྱལ་ལ་སོགས། །
ངང་བཞིན་གཞོད་པ་མང་བའི་ཡུལ་དུ་སྒྲི། །ལོག་ལྷས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལུངས་མི་ལྟན་ཞིང་། །
སྐྱོན་ཤིང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་དྲང་། །སྐྱབས་དྲང་སྐྱོབ་པ་དཔུང་གཞན་མེད་པར་སྒྲི། །

ལྷ་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་དགེ་བ། །གང་བུས་དེ་ཉིད་

འཕེལ་བྱས་སྐྱེག་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད། མདོར་ན་རང་བཞིན་མི་དགེ་བཅུ་དོན་ཚམས། །དུག་དྲང་འདྲ་
སྟེ་གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ། །ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་དུས་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཆེར་བསྐྱེད་པས། །དགྲ་བཞིན་
རབ་ཏུ་སྤྱང་ལ་འབྱེད་འཚོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་གཉིས། དང་པོ་དོན་སྤྱིར་བསྟན་པ། མཐོང་རིན་འཕེན་
པ་དགེ་བའི་ལས་བཅུ་ཡང་། མི་དགེ་བཅུ་ལས་ལོག་ཅོམ་གྱིས་དགེ་བཅུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་
བསྐྱེད་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་བའི་སྟེ་མས་པ་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་སྟེ།
སྟོག་མི་གཙོད་དྲང་མ་གྱིན་ལེན་པ་སྤྱངས། །ལོག་པ་མི་གཡེམ་བརྒྱན་དྲང་སྤྱ་མ་སྟོང་། །
དག་འབྱུང་ཚིག་རྒྱུབ་མི་སྤྱོད་བརྒྱབ་སྟེ་མས་མེད། །གཞོད་སྟེ་མས་ལོག་ལྷ་རིང་དུ་སྤྱངས་
པ་སྟེ། །

གཉིས་པ་འབྲས་སུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ། རྒྱུང་དུས་མི་དྲང་འབྲིང་གིས་འདོད་པའི་
ལྷོ། །ཆེན་པོས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཏིང་འཛིན་འབྲེལ། །གོང་མའི་ཁམས་གཉིས་
བདེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད། །འབྲས་སུ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་ལྷོག་པའི་དཔེས། །དགེ་བཅུའི་འབྲས་
སུ་མཐོང་རིན་ཤེས་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་དགེ་བ་བསྟོད་ནམས་ཆུ་མཐུན་བཅུས། །
བདེ་འགྲོར་འཕེན་ཞིང་རང་བཞིན་མི་དགེ་བཅུས། །དབ་འགྲོར་ལྷུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་དགུར་
ནག་ལས། །ལྷུང་དོར་བྱེད་པ་འདྲིག་རྟེན་དགེ་བའི་ལམ། །ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་ལགས་པར་
ཐུབ་པས་གསུངས་ཏེ་སྤྱིར་པོ་མཚོག་ལས། །ལྷའི་ཐེག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། །གཟུགས་
མེད་པ་བཞི་དང་། །མིའི་ཐེག་པ་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། །འདི་ནི་ལེགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་
གྱུར་པའོ། །ཞེས་སོ། །དགེ་བཅུ་འདྲིས་ནི་སྤྱི་ལྷུང་བདེ་འགྲོ་བ་སྐྱེད་པས་ན། །ཐར་པའི་
རྟེན་དུ་ཡང་དག་གཞུག་པར་མཛད། །ལེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལེགས་ལྷན་འགྲོ་བ་

ནུམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛོད།

གཉིས་པ་ཞི་བར་སྐྱོར་བའི་ལས་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱིར་བསྟན་པ། དེའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པར་བཤད། རྟེན་ཚེས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ངོ་བོ་དངོས་བསྟན་པ། ཐར་པའི་དགེ་མཚན་འཁོར་བ་རིང་དུ་བྱེད། །དེ་ཡང་སྤྱི་བར་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐོང་དུ་འཇུག་པའོ། །དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ལས་འདུས་ཞི་ལ་གཞོལ། ཐར་པའི་ཚུ་མཐུན་ལ་སོགས་ཟག་མེད་རྒྱ། །དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་གཏུག་གཟུགས་མེད་དུང་། །ལོ་ལོ་ཕྱིན་དུག་ལ་སོགས་ལམ་ལུས་བསྟན། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཚེས་བདུག་མེད་ཉེགས་ནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྷན་འབྲེལ་དགེ་བ་ཡིས། །སྤྱི་ཞེས་མི་གནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཐུན་ཡས་བསྐྱབས་བསྟན། །རྣམ་འབྲོར་དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་འདས། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་སྐྱིན་སོགས་ལྷ་དམིགས་བཅས་བསོད་ནུམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཏེ་ལྷན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱབ་གཉིས་སྐྱབས་ནས་སྐྱབ་གཉིས་མཛོད་དུ་བྱེད། དེ་ཡང་ས་མཚམས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཚེས་མཚམས་མན་སོ་སོའི་སྐྱོ་བའི་ཟག་བཅས་ཏེ། དེ་ཡན་འཕགས་པའི་ཟག་མེད། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད། རྗེས་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཏེ་སྐྱོད་ལྷུང་ཅན་ལམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས། ཡར་ཕྱིན་ལྷ་ཟག་བཅས། ཤེས་རབ་ཟག་མེད་ཉིད་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དོ། །རིམ་བཞིན་སྐྱོད་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་རྟེན་གཞི་ནི། ཐར་ཆ་བྲལ་རྒྱས་བསྟན་པ་བག་ཚགས་སྐྱོ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་པ། དེའི་བྲལ་འབྲས་རིགས་སམ་སྤྱིང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་ཐར་པ་དགེ་བའི་རྟེན་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་

སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་སྒྲུང་ཆ་ནས་གཟུགས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷོང་ཆ་ནས་ཚེས་སྐྱུའི་
 ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ལྟན་ཡང་། དྲི་མས་བསྐྱིབས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མི་གསལ་བའི་སྤྱིར་
 ཁམས་སམ་རིགས་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་བྱུང་
 ལུབ་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། རོ་བོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ཅམ་ལས།
 དང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ་འཕོ་འགྲུང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་དང་སྐྱུ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མིན་ཏེ། རིགས་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་བྲལ་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་
 ཡི་སྒྲུང་ཆ་སྐྱུ་གཉིས་དཔེ་རྣམ་དགུ། ལྷིང་རྗེའི་རུང་བཞིན་ཡེ་རྣམ་གནས་པ་ནི། དྲི་མ་
 སྐྱུངས་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མངོན་པས་རྒྱས་འགྲུང་རིགས་ཞེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་
 གསུངས་ཏེ་བཀའ་ཐ་མ་ངེས་པ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་ཚེན་བོ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྫོབ་པ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་པོས་ལྷུས་པའི་མདོ་དང་། དཔལ་
 སྤང་སེའི་རོ་སྐྱས་ལྷས། ལུ་མོ་རིན་ཚེན་གྱིས། ལུ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ལྷས། སོར་སྤང་ཅན་
 གྱི་མདོ་དང་། ལུང་འདས་ཚེན་པོ་དང་། ལུམས་ལྷས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་
 པོའི་མདོ་སོགས་ནས། ལུང་གྱི་དབྲལ་བའི་ནོར་ལུའི་དཔེ་དང་། ལྷོང་གསུམ་དར་ཡུག་
 གི་དཔེ་དང་། ལུང་བྲམ། སངས་རྒྱས་པད་བན་སྤང་ཅི་སྤང་མ་དང་། ལྷུན་ལ་སྤྱིར་བོ་མི་གཙང་
 བར་ན་གསེར། ལས་ལ་གཏེར་དང་སྐྱུ་གཉིས་སོགས་འབྲས་ལུང་དང་། ལོས་རྒྱལ་བར་ན་རྒྱལ་
 པའི་སྐྱུ་དང་ནི། ལུང་མེད་ངན་པའི་ལྷོ་ན་མི་བདག་དང་། ལས་ནང་རིན་ཚེན་གཟུགས་ཡོད་
 རི་ལྷ་བར། ལྷོ་ལུང་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
 ཁམས་འདི་གནས། ཞེས་དཔེ་དགུ་དང་། ལྷུ་སྐྱུ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་རྫོང་རྗེའི་བསྐྱེད་པར། ས་ཡི་
 དྲུའི་ལ་ལོད་པའི་རྒྱ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྷུར། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །
 དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་རྫོང་ཁམས་གསེར་དང་ལུམ་ནང་

མར་མེ་སོགས་དཔེ་དུ་མས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཕལ་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་དཔེ། དམུས་
ལོང་གིས་མར་གྱི་ཁ་དོག་དྲིས་པ་དང་སྤང་བོ་ཆེའི་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་དཔེ་དང་། རིམ་
གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བའི་དཔེ། ལྷན་པས་མིག་ལུང་བཏང་སྟེ་དམུས་ལོང་
གི་མིག་སྤྱེ་བའི་དཔེ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྐྱོན་ལཱ་སྤངས་ཤིང་
ཡོན་ཏན་ལཱ་སྐྱེ་ཚུལ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་གི་སྐྱོན་སྤོང་བ། དཀའ་འཁོར་བྱང་ངེས་དང་། ལུང་
མེད་ལུ་གསོ་བའི་དཔེ་སོགས། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་
བ་ལྟར་ལ། ཚུ་བུ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ལ། རོ་བོ་དུག་གསུམ་མེད་པས་དགོ་བུ་ཡིན།

གསུམ་པ་རྟེན་ཚོས་ལས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྩ་བའི་ལས།
དེའི་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་གི་ལས། ལས་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྩ་བའི་ལས་ནི།
རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱའི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་
སྐྱ་ཚོས་ཅན་གྱི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་མདོ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་དེ་སང་
ལས་སེམས་གཉིས་རབ་བསྐྱེད་དུས། རྟོང་རྩེ་མདོན་བསྐྱབས་ཀྱི་རྩོམ་བཞེད་བསོད་ནམས་
ཚོགས་། །ལུས་སོགས་གསང་ཤེར་གསུམ་དབང་བསྐྱེད་རིམ་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དམིགས་
བཅས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་སོ། རྟོང་པ་རང་བཞིན་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །བཞི་
པ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་རྩོགས་རིམ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷག་རྒྱ་ཆེ། འོད་གསལ་
སོགས་སྐྱོས་མེད་ཐམས་ཅད་དོ། །ལྷགས་པར་བསྐྱོས་ཤིང་རིམ་གཉིས་སྟེལ་བུ་ཡིས། །
ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་གནས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམས། རྟོས་ཆེར་འཕེལ་བུས་ཁམས་གྱི་སྐྱིབ་
སྤངས་ཏེ། རྟོས་གཟུགས་དེ་མེད་ཉི་མ་མཐོང་བར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་དེའི་བསྐྱེད་པ་ཡན་ལག་གི་ལས་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྩང་འབྲེལ་བྱེད་པར་
ཅན་གྱི་ལས་བསྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ཚོས་རབ་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཏུ། །བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་ལུ་སོགས་སྤང་བཅས་ཚོགས། །བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཤེས་གྱིས་

ཟིན་པས་ཐར་པ་ཚམ་ཐུན་དུ་འགྲུལ་བས། འཛིག་རྟེན་འདུས་གང་གི་ཏུ་སློབ་པ་མེད། །
དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཏེ་མཉམ་རྗེས་ཡུལ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་སྦྱད་ལས་ལེགས་དགུ་
འགྲུབ། །

གཉིས་པ་ལས་སུ་བརྟགས་པའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ། དེ་ཡང་སྲིད་པར་འདུ་བྱེད་དགོ་
བུ་ལྟར། །ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་ཚུད་པས། ཞི་བར་འདུ་
བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ལས་སུ་བཤད། སྲིད་ལས་འདེམ་མིར་ལས་ལས་ཐར་པ་ལགས། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་བཞིའི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།
སྦྱིན་སོགས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེ་བཤག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་
བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། ལམ་ལུགས་དགེ་བུ་བུ་
ཡི་འབྲས་བུ་ཡང་། རྣམ་སྒྲིབ་རྒྱ་མཐུན་དབང་དང་བྱེད་ལས་ཏེ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། དང་པོ་རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་དག་ཚུང་འབྲིང་
ཚེན་པོ་སྦྱད་པ་ཡིས། །གནས་སྐབས་ལྟ་མི་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འགྲུང་། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱ་མཐུན་བྱེད་པས་རང་གིས་དགོ་ལ་གཞེས། །
ལྟོང་བས་ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྤོང་ཆེ། །མཐུན་པའི་ཁྱིམ་ཐབ་དགུ་ལྷ་མེད་པ་དང་། །སྦྱང་
བུ་མི་འབྲུང་པར་ཚུན་མཛེེ་བཤེས་བཞིན། །ཚིག་གཟུང་འོས་དང་ཀུན་གྱི་ལྷ་བར་སྟན། །
ཚོག་ཤེས་བྱམས་ལྷན་ལྟ་བུ་བཟང་པོར་འགྲུང། །

གསུམ་པ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། དབང་གིས་ཡུལ་བཟང་གཟི་བཟིན་ལུན་སུམ་ཚོགས། །
བཟང་བུང་སྟོན་སོགས་འདུ་སྐྱེ་མཐུ་ཆེ་ཞིང་། །སྤོགས་གཙང་སྟོན་སོགས་དྲི་ཞིམ་དང་དང་
ལྷན། །གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱེ་འཛིགས་བཤེས་གོད་འཚོ་མེད། །སྦྱེད་སུ་མཐུན་དང་རྩོག་སེག་
ཚོར་མ་མེད་པས་རེག་ན་མཚོག་ཏུ་བད། །དུས་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་ལོ་ལེགས་སྒྲིབ་འབྲས་བུས་
ལུགས་སྤོགས་མཉམ་ལ་མཚོ་བསེལ་རྗེད་བུས་བརྟན། །མེ་ཏོག་འབྲས་མང་བཟང་

དགུ་འཕེལ་བ་མཐོང་། །ལོ་འབྲས་སྒྲིན་སོགས་རོ་མཚོག་བདེ་བ་དང་། །འབྲུང་འབྲུང་ས་
བཟང་ཞིང་དཔུང་གཉིན་ལྷན་པར་སྐྱེ། །

བཞི་བ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུས་བྱ་བྱེད་པ་དགེ་ལས་དགེ་འཕེལ་བས། །ལེགས་
དགུའི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་སྒྲིན་སོགས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྒྲིན་སོགས་
བྱུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲིན་པས་ཡོངས་སྒྲིད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་པས་
གཞུགས་བཟང་བཙོན་འགྲུས་ཡོན་ཏན་བརྗིད། །བསམ་གཏན་སེམས་ཉི་ཤོ་ཡིས་གོལ་
བ་འཕྲོབ། །

གཉིས་པ་བྱམས་སོགས་བཞིའི་འབྲས་བུ་ནི། བྱམས་པས་ཡིད་འོང་སྤྱིང་རྗེས་པུན་
པ་འགྲུབ། དགའ་བས་ལྷན་ཚོགས་བཏང་སྒྲོམས་སྒྲོག་པ་མེད་པ་སེམས་ལས་སུ་རུང་ངོ་། །
མདོར་ན་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་འབྲས། །གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་མཐར་
ལྷག་ངེས་ལེགས་འགྲུབ། །འདྲི་ནི་ལམ་བཟང་དམ་པའི་འཇུག་ངོགས་ཤིང་རྩ་ཚེན་པོའི་སྒོལ།
རྒྱས་གསུམ་རྒྱལ་བས་ལྷན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །

དོན་གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། ཚུལ་གཞན་གྱི་ལོག་ཏོག་དགག་པ། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོན་འབྲེལ་
རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་གྲིད་ཉི་འདུ་བྱེད་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་སེམས་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ། བམ་མཁའ་བཞིན་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་ཤིང་སྒྲོས་
དང་བྲལ་ཡང་། དེ་ལ་དེ་བརྟེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་དོན་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་།

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སྣང་མར་བསྟན་པ། གདོད་ནས་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་
དགུ་ལ་མེད་བཞིན་སྣང་བ་ཡི་ལས་ནི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ། རྒྱུན་ལུགས་ལས་སྐྱེས་པ།

རྒྱ་དྲུག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དཔེ་ཀུན་བྱེད་རི་མོ་མཁའ་འདྲུ་ཞིང་། རྟུག་ཏུ་རྗེས་འགོ་ལུས་
གྱི་གྲིབ་མ་འདྲ། །གཞན་དུ་མི་འཕོ་ལུས་གྱི་བདེ་སྲུག་བཞིན། །རང་བཞིན་བསྐྱོག་དགའ་
རྒྱ་ལྷང་འབྲེལ་འདྲུ་ཞིང་། །མཐོ་དམན་ལྷང་བྱེད་འགོ་ཀུན་དབང་པོ་རྒྱ་པོ་དང་འདྲུ་སྟེ་བདེ་
སྲུག་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཚེན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདྲུ་ཞིང་། །དགའ་བག་
མི་འབྱུང་ཀུན་དུ་ལྷུང་ལ་འདྲ། །

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་གྱི་རང་བཞིན་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། ལས་
ནམས་བརྟགས་ན་དོ་བོ་འགའ་མེད་ཀྱང་། །རྗེ་ལམ་བཞིན་དུ་བདེ་སྲུག་སྣ་ཚོགས་བྱེད། །
སྐྱོས་བཏགས་ལས་རྣམས་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད། །རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་རྟེན་འབྲེལ་བ་
མོ་ཉིད། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་རང་བཞིན་གཉིས་སྟེ་མེད། །རི་རྣམ་སྤྱད་པ་དེ་རྣམ་རྣམ་
པར་སྐྱོན། །འདི་ནི་རི་སྟེང་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཡུལ། །ནམ་ཀུན་མཁའེན་པ་དེ་ཡིས་
ལེགས་པར་གསུངས། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་རྒྱལ་གཞན་གྱི་རང་
བཞིན་བརྗོད་པ། བམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཞེས། གང་ཞིག་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དག། །
སྟེ་སྟེགས་ཚད་པར་ལྟ་བུའི་སྐྱོབ་མ་སྟེ། །སྟོང་པའི་ལྟ་ལ་གདེང་ཅམ་སྟེ་འཚུང་བ། །ཚད་
པའི་མཐར་ལྷང་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགོ། །ལམ་དན་ལྷགས་པ་དེ་དག་གནས་དན་ལས། །
ནམ་ཡང་མི་ཐར་བདེ་འགོ་རིང་དུ་བྱེད། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཁས་སྐྱེས་དགོད་པ། རྒྱ་འབྲས་སྟིང་རྗེ་བསོད་ནམས་ཚོགས་འདྲི་
དག། །དང་དོན་བྱིས་པའི་ཚོས་ཏེ་སངས་མི་རྒྱ། །དེས་དོན་བྱར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
དོན། །རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྐྱོམས་ཤིག་ལོ། །

གསུམ་པ་བཞད་གང་གྱི་གནས་སྟེ་བསྟན་པ། ཚད་པ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་
པ་འདི་མེད་པར་མི་སྐྱོན་ན་དེ་ལས་ཀྱང་ཚད་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དམན་པ་ལས་ཀྱང་དམན་པའི་

ལམ་ཞུགས་དག། ཐར་པའི་རྒྱ་ཉིད་བཀག་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་མཚར།

བཞི་པ་ཚར་བཅད་ཀྱི་རིགས་པ་དགོད་པ། ཉམ་མཁའ་ཡིན་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱོམ་
ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས། སྲུང་མིན་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་ངལ་བ་དོན་མེད་དོ། །ཅད་མེད་བསྐྱོམས་
པས་ཐར་པ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །ཚུ་ལོ་མཛེས་པ་ནམ་མཁའི་ཡིད་ཅན་ཉམས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་འགྱུར། ཉོན་མོངས་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེན། བསྐྱོམ་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་
རྒྱ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་སྤྱིར་ལམ་ངན་དེ་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱིངས་ཤིག། །

གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་མའི་
ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཡང་དག་ལམ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཚོགས་གཉིས་ལས་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་པ་མཉམ་སྦྲེད་ལྟར་གྱིས་གྲུབ། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ལས་འབྲས་ཀྱིས། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ། །སྣང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན། །སྣང་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། །དག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། །
དེ་བས་ངེས་དོན་མདོ་རྒྱུ་སྟིང་པོའི་དོན། །ཚོགས་གཉིས་ལྷུང་འཇུག་རིམ་གཉིས་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཀྱིས། །ལྷུང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན། །

གཉིས་པ་དག་སྤྱི་བྱུང་དོར་དུ་བྱ་བའི་མཚོག་ཐར་པའི་ལས་རྒྱུ་བར་གདམས་པ།
འདིར་ནི་སྤྱི་བར་འདུ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི། །ཆ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས། །
ཐར་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནན་ཏན་སྟིང་པོར་བྱ། །ལྷུང་དུ་མདོན་མཐོ་ངེས་ལེག་བྱང་ཚུབ་འགྲུབ། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་
བསྐྱོབ། དེ་རྣམ་བདེ་ཚེན་ཚེས་ཀྱི་ཆར་བསེལ་བས། །འགྲོ་སེམས་ས་བཞིར་ཚོགས་
གཉིས་པར་རྒྱས་ཏེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་གད་སྤྱིད་པ་འདིར། །དུབ་པའི་སེམས་
ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག། །

གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ལས་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །།

། ལྷ་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱའི་
དོན། ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་
འབྲས་མ་ཞོར་ལེགས་པའི་ལུམ། །དམ་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ལུས་འབྱུང་། །།

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་ལ་བདུན། གང་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱ་མའི་རང་བཞིན། གང་གིས་བརྟེན་
པ་སྐྱོབ་མའི་ཁྱད་པར། རི་ལྟར་བརྟེན་ཚུལ་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་འགལ་སྒྲིག་པའི་རྩ་ལག་
སྤང་བ། མཐུན་རྒྱུན་དག་བའི་རྩ་བ་བསྟན་པ། ལམ་ཟབ་སྐྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བསྟན་པ། ཉག་
ཏུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། ལེགས་དགའི་འབྱུང་
གནས་དམ་པ་བསྟེན་པ། བསྟེན་པ་བཟང་ངན་གྱི་ལེགས་ཉེས་བསམ་པ། བཤེས་གཉེན་
དམ་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། དེའི་ཡོན་ཏན་རྒྱབས་ཚེན་བསམ་པ། དམ་པ་བསྟེན་པའི་
མན་ངག་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་ཉན་རང་ཚོགས། །བྱང་
ཚུབ་གསུམ་བརྟེན་དག་བའི་བཤེས་ལས་བྱུང་། །སྤྱི་ན་མངོན་མཐོ་བདེ་བའི་ཤས་ཐོབ་
པ། །དེ་ཡང་དམ་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །།

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་ཚུན་ཤིང་ལ་ལྷི་ཤིང་དེ་བས་ཀྱང་མཐོ་ཞིང་བསུང་ཞིམ་པ་དྲང་།
མི་གཙང་འདམ་དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཤ་ཡང་གཙོག་པ་ལྟར། དམ་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་
དམ་པར་འགྱུར། །རན་པ་བསྟེན་པས་རང་ཉིད་ངན་པར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་
བསྟེན་པ་དང་། །སྤྱིག་པའི་བཤེས་གཉེན་སྤངས་ལ་འན་ཏན་བྱ། །།

གསུམ་པ་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ། དང་པོ་བཤེས་གཉེན་སྦྱིའི་
མཚན་ཉིད། དམ་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཚུལ་དུ་ཞེ་ན། །འཇིག་རྟེན་འདྲན་སྤྱིར་ཀྱང་ཆ་མཐུན་

ལ། །འཛིག་ཏེན་འདས་སྲིད་ཀྱི་དང་ཆ་མི་མཐུན། །སློབ་གསུམ་སྲོད་པ་ཀྱི་ལས་ཁྱད་
བར་འཕགས། །

གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད། །ཉི་རྒྱ་ཀྱི་སྲོད་གཙང་ཞིང་སྲོད་མེད་པ། །ཐེ་
ཚོམ་གཙང་མཁས་གསུང་སྟན་ཏི་མ་མེད། །ཐུགས་ཉི་ཟེང་ཉི་ཀྱི་མཐུན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་
དེ་སྲི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཞིང་ཐོས་དང་སྲིད་
རྩེ་ཆེ། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་དགོངས་སྲོད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་འབྲེལ་ཚད་
དོན་དང་ལྡན། །བྱམས་ལྡན་སྲོད་ལ་སྤངས་ཤིང་ཏུ་བཅོམ། །འགྲོ་བའི་ཁ་ལོ་གྱི་དུ་
བསྐྱུང་ལ་བརྟེན། །

གསུམ་པ་གསང་སྤགས་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད། །བྱུང་བར་གསང་སྤགས་སྒྲ་མའི་མཚན་
ཉིད་ནི། །དཀྱིལ་འཁོར་སྲི་བར་གི་དབང་དང་སྲོམ་པ་དམ་ཚིག་གཙང་ལྡན་ཞིང་། །རྒྱུད་དོན་
མན་རག་རྒྱ་ཚོའི་པ་རོལ་སྲིད་ཏེ་མཁས་པ། །བསྟེན་སྐྱབ་ལས་སྲོད་སྲིད་ལས་ལ་སྤངས་པས་
མངའ་བརྟེས་ཤིང་། །རྟོགས་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་མ་མོངས། །ཉམས་ཕྱིང་བསྟོམ་པ་ལ་འདྲིས། །སྤོགས་
སྲོད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལྷ་སྟོམ་སྲོད་འབྲས་ཉམས་ཏུགས་དོད་ཚད་ཐོབ། །བརྟེ་ཆེན་སྲིད་
རྩེས་ཐབས་མཁས་གདུལ་བྱ་སྲིད་གོལ་འགོད་པ་སྟེ་བེ་མ་ལའི་དགོངས་པའོ། །དེའི་སྲིད་
དུ་བརྒྱུད་པ་ལ་སེལ་མེད་པའི་གྱིན་སྐབས་སྲིད་ཕྱང་མ་ཡལ་བ་སྟེ་དེ་འདྲའི་མཁས་གུབ་
དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་བསྟེན།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ལ་ལ། །དང་པོ་མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ལྡན་གྱིས་གུབ་
བའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་གང་གི་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །འགྲོ་
བའི་གཉེན་གྱི་སྲོགས་ཅམ་རབ་བསྐྱུགས་ན། །སྲིང་པོ་བཞོད་པ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་
ཏེ། །སྲིད་མཚོ་སྒྲོལ་བས་གུབ་ཆེན་མཉེན་པ་སྟེ། །ལམ་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྒྲ་
ན་མེད། །རྒྱུད་པ་སེལ་བས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་སྟེ། །ལས་དང་ཉེན་མོངས་མེ་འཛིལ་

བདུད་ཅི་འི་རྒྱ། ཚེས་ཚར་བསེལ་བས་ཚར་སྤྱིན་བཟང་པོ་སྟེ། །འགྲོ་ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་
ལྷ་ཡི་རྩ་པོ་ཆེ། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྤྲོན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་རིག་ལྷན་སེལ་སྤྲོན་
མེ་འོད་པོ་ཆེ། །སྐྱེ་དཔྱེའི་བདེ་འབྱུང་དཔག་བསམ་གྱིང་ཚེན་ཏེ། །ཅི་བསམ་འདོད་དཔྱུ་
ལྷན་གྲུབ་རིན་ཚེན་བུམ་པ་བཟང་། །བུམས་ཚེན་ཉི་མ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་ཏེ། །
ཉོན་མོངས་གདུངས་སེལ་སྐྱབ་པ་ཡན་བདེའི་འོད་དཀར་ཅན། ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་གཞལ་དུ་
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ། མདོ་མལ་ཆེར་ལས་དགོངས་གྲོང་ཡངས་པས་དྲི་མེད་མཁའ་
འདྲུ་ལ། གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་འོད་གསལ་གཟུང་སྐར་ལྷན་གྲུབ་འདྲ། མཚེན་བཅའི་
རང་བཞིན་དཔག་མེད་མཚོ་འདྲ་ཞིང་། །ཕུགས་རྗེའི་རྒྱབས་ཚེན་གཡོ་བས་ལྷ་གྲུང་འདྲ། །
རྣམ་གཡེང་མི་བསྐྱོད་གངས་རིའི་དཔལ་འདྲ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མཚོག་ཏུ་མི་གཡོ་
རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་འདྲ། །སྤྱི་གནས་མི་གོས་འདམ་སྐྱེས་པད་འདྲ་ཞིང་། །ཀྱུན་ལ་ཕུགས་
སྤོམས་བུམས་སྤྲུལ་པ་མ་འདྲ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཚེན་གཏེར་འདྲ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་
འདེན་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འདྲ། །ས་ཚེན་འགོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
འདྲའི་སྐྱ་མ་དཔལ་ལྷན་ཚེས་གྱི་རྗེ་གང་ན་བཞུགས་ནམས་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་
སྟེ། རོ་རྗེ་མེ་འོང་གི་རྒྱུད་ལས། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ། །སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་
ཀུན་དང་མཉམ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། སངས་
རྒྱས་ཚེས་དང་དགོ་འདུན་དང་། །སྐྱ་མ་ཡང་ནི་བཞི་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། གསང་བ་རབ་
འབྲམས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷུག་ཉེ་རུ་ག། །སྐྱ་མ་མཚོག་ཡིན་དངོས་གྲུབ་ཆེ། །ཞེས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་ལོངས་བ་སྦྱིར་བསྟེལ་ཞིང་། རང་དོན་མི་གཉེར་
བས་རྒྱབས་ཚེན་སྤྱིན་ལས་ལྷར་ཚེན་དཔག་ཏུ་མེད། །སྦྱོང་ལ་མེད་བས་ས་ཚེན་འགོ་བ་ཀུན་
གྱི་རྟེན་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན། དགོན་མཚོག་བཞི་པ་
སྐྱ་མ་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ལྷུག་ཉེ་རུ་ག། དཔལ་ཉིད། །སྤྱི་གས་དུས་འགོ་

བ་གཏུལ་དཀའ་དོན་མཛད་པས། །གཏུལ་བྱའི་དོར་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་བས་ལྷག། །ཁམ་
ལམ་འདྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། །ཀུན་དགའ་བོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཡོངས་སུ་སྣང་བས་ཚོས་
སྟོན་ཅིང་ཐར་པའི་ས་བོན་འདེབས་པའི་སྱིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལྷག་པར་ཡང་ཟུངས་ཤིག ཅེས་དང་། དོ་ཉལས། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་
དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ། །
སློ་གསུམ་ཟེལ་མེད་གཙུག་མའི་སྒྲི་བོས་བསྟེན། །བྱིན་རྒྱལ་ས་ཡན་བདེའི་སྒྲིན་ཚོགས་མངའ་
བའི་ཡོན་ཏན། དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་ཅིང་། །བདེ་འགྲོའི་སྐྱེས་འཇུགས་
འདི་སྱིད་ལན་བདེ་མཛད། །ཡང་དག་དོན་སྟོན་སེམས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཚོ་འདིར་
སྒྲིན་གྲོལ་ལམ་ལ་འགོད་པས་ན། །ཏྲག་བརྟན་འཕོ་འགྲུང་མེད་པའི་དད་བ་ཡིས། །དུས་
རྣམས་ཀུན་ཏུ་སློང་ལ་མེད་པར་བརྟེན། །

ལྷ་བ་དམ་བ་བསྟེན་པའི་མན་ངག་ལ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན། དེ་ལྟར་ཉོན་
མོངས་པའི་ནད་ནི་བའི་སྱིད། བདེ་བས་སྒྲུན་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉེས་པའི་འཛིགས་པས་
རྒྱབས་སྱིད་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུ་ཤིའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་སྱིད་འགོན་པོས་སྒྲེལ་
མ་དང་། རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་སྱིད་ཚོད་པས་དེད་དཔོན་འཕོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
ལས་བཀལ་བའི་སྱིད་གྲུབ་པས་མཉེན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ནི་སྱིད་ཉེས་ཀུན་གཞོད་བལ་
སྱིད། །སྒྲིས་ཤིས་འཛིགས་སྱིད་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་སྱིད། །སྤྱིད་མཚོ་བཀལ་སྱིད་སྒྲུ་མ་
བསྟེན་པར་བྱ། །

གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་བ། ལྷ་མ་སྒྲུན་པ་གདམས་ངག་སྒྲུན་དང་ནི། །རང་ལ་
ནད་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེར་བཞག་སྟེ། །ནད་ཏན་བརྩོན་པས་སྒྲུན་ཉིད་བསྟེན་རྒྱལ་དང་། །
ནི་བདེ་ནད་ལས་གྲོལ་བའི་འབྲས་ཐོབ་བཞིན། །བསྟེན་རྒྱལ་གཞན་རྣམས་རྒྱལ་དེས་དབག་

བྱས་ལ། །དག་པའི་འདུ་ཤེས་བཞི་ཡིས་བསྟེན་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་བསྟེན་པ་སློབ་མའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ། དང་པོ་སློབ་མ་ངན་
པའི་རང་བཞིན་སྣང་བ། གཞན་དུ་སྐལ་ངན་སློབ་མ་ཉེས་ཀྱན་གཞི། །དད་དད་དོ་ཚ་
ཁྲིལ་མེད་སྟིང་རྗེ་རྗེ། །འིགས་དང་རང་བཞིན་ཀྱན་སྟོད་སྐལ་བ་ངན། །སེམས་དང་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་རགས། །ཚོས་དང་ཚོས་མིན་དགོ་སྟོག་བསྐྱབ་པ་འཚལ། །
སྟོམ་དང་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱབ་གཉེན་པོ་མེད་པས་རབ་མོངས་པ་སློ་བྱོས་རྒྱུ་ཞིང་དགང་
སྟེ་མགྱུ་དཀའ་བ། །སྟོ་དང་ཚིག་རྒྱུ་འཕེལ་བ་དེ་དག་གིས། །སླ་མ་རི་དུགས་ཚོས་ལ་སླ་
ཚི་དང་། །རང་ལ་རྩོན་པ་ལྟ་ཉན་མདའ་འཕེན་དང་། །ཚོས་གྲུབ་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་
འཚོང་བའི་རྒྱལ། །འདུ་ཤེས་ལོག་པ་ལྷ་ཡིས་བསྟེན་པ་ནི། །དམ་ཚིག་མེད་པས་འདྲི་རྩིང་
སྟུག་བསྐྱལ་འཐོབ། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ། གསང་སྟགས་དོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་སྟོད། །ཚོས་ལ་དབང་ཟེའོར་དང་བརྗེས། །འིགས་པས་དམ་ཚིག་མི་བསྐྱབ་བ། །
དེ་དག་ཚེ་འདིར་ཚེ་སྤང་ཞིང་། །དཔལ་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཉམས། །མཁའ་འགྲའི་ཚད་
པས་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིང་། །སྟོ་མ་ངན་སོང་ཉིད་དུ་སྤྱང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ངན་པའི་ཀྱན་སྟོད་སྣང་བ། ལ་ལས་ཐོག་མར་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་འཇུག། །
གསར་དེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་སྟོ་བསྟོད། །ཁ་ཅིག་འདྲེས་མས་དོ་སྟོག་གིས་བསྟོད་
སྣང་ངན་གཡོའི་རྒྱལ། །ཟུང་གྱིས་སླ་མ་ཉེ་འཕོང་སྟུན་འཕྱིན་བ། །དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་
བུ་མཁར་མེད་ཉིད། །

གསུམ་པ་སློབ་མ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་བསྟེན་པ། སྐལ་བཟང་སློབ་མ་དད་དད་ཤེས་
རབ་ཚེ། །བརྩོན་འགྲུས་བག་ཡོད་དུན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྟན། །བཀའ་ལས་མི་འདའ་སྟོམ་
དང་དམ་ཚིག་བསྐྱབ་། །སྟོ་གསུམ་དུལ་ཞིང་སྟིང་རྗེ་ཕན་སེམས་ཚེ། །ཁོངས་ཡངས་སློ་
རིང་གཏོང་ཕོད་དག་སྣང་ཚེ། །བརྟན་ཞིང་མོས་གྱུས་ཚེ་བ་དེ་དག་གིས། །

གསུམ་པ་རི་ལྷར་བསྟེན་པ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་སྤང་བའི་ཐབས།
སྤང་བྱ་བསྟེན་པའི་ཐབས། དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སྤང་བྱ་ལ་དུག
དང་པོ་སྤང་མའི་ཉེས་སྦྱོན་བརྟག་པ་སྤང་བ། ཉག་ཏུ་སྤང་མའི་ཡོན་ཏན་དན་བྱ་ཞིང་། སྦྱོན་
ལ་མི་རྟོག་མཐོང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ། །རང་སྤང་ཡིན་པེས་ཁོང་ལ་མི་མངའ་ཞེས། སྦྱོན་
གཅིག་སེམས་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་འཕྱུར་དུ་སྤྲོད་ནས་བསམ་ཞིང་བཤགས་སྟོམ་གཉེན་པོ་བསྟེན།

གཉིས་པ་སྤང་མའི་ཐུགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའི། སྤང་མ་མི་མཉེས་ཆ་དང་བཅས་སྤངས་
ཤིང་། །རི་ལྷར་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱ། །སྤང་མས་བཀའ་སྲུང་ནས་ཡང་
མི་བཅག་ཅིང་། །སྤང་མའི་ཉེ་འཁོར་སྲུག་པའང་སྤང་མ་བཞིན། །སྤང་མའི་འཁོར་གཡོག་སྟོབ་
མར་མི་བསྟུ་ཞིང་། །ཚེས་བཤད་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་ལྟས་ཏེ་བྱ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་མ་གུས་པ་སྤང་བ། སྤང་མའི་སྦྱོན་སྤང་ལུས་ངག་ཡིད་སྟོམ་ཞིང་། །
རྒྱ་པ་བརྒྱུད་དང་སྦྱིལ་རྒྱུད་རྒྱུ་མི་བསྟན། །དོ་འཇུག་མི་གནག་ཤོ་གཉེར་བསྟན་མི་བྱ། །

བཞི་པ་ངག་གིས་མ་གུས་པ་སྤང་བ། བབ་ཅོལ་མི་སྤྲོ་བརྟུན་ཚོགས་སྤང་དང་། །གཞན་
ཀྱི་སྦྱོན་བརྟོད་མི་སྦྱོར་རྩལ་མའི་ཚོགས། །མ་བརྟགས་འབྲེལ་བ་མེད་ནམས་སྤང་མི་བྱ། །

ལྷ་པ་ཡིད་ཀྱིས་མ་གུས་པ་སྤང་བ། སྤང་མའི་རྣམས་ལ་བརྟུན་སེམས་མི་བྱ་ཞིང་། །སྟོབ་
འབངས་ཡོན་བདག་སྤྲོད་བཅས་གཞོན་སེམས་ཆ་དང་བཅས་རྒྱན་བསྟན། དགོས་དབང་
གིས། སྤང་མའི་མཛད་སྟོན་སྤྲོ་ཚོགས་ཚོ་འཕྲུལ་ལ། །འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཅུང་ཟད་ལ།
ཁ་ཞེ་འཇོལ་བས་འཕྲུལ་པར་མི་བརྟག་ཅིང་། །འདྲི་ནི་མི་རིགས་ཁོ་རང་མཛད་མོད་སྟུམ། །
ཅུང་ཟད་འགལ་འདྲུ་ཉེས་སྦྱོན་ལོག་ལྟ་དོར། །

དུག་པ་སྤང་མར་རང་སྤང་ལོག་པ་སྤང་བ། གལ་ཏེ་སྤང་མ་སྤང་བར་མཛོན་ན་ཡང་། །རང་
སྦྱོན་ཡིད་པེས་བརྟགས་ལ་བཤགས་སྟོམ་བྱ། །སྦྱི་གཙུག་བསྟོམས་ལ་ཀྱེ་ཀྱེ་སྤང་མ་རིན་པོ་
ཆེ་སོགས་གསོལ་བ་དུག་པོ་ཉེན་མཚན་སྦྱོར་བཞིར་ལན་བདུན་བདུན་གདབ། །དེ་ཡིས་

མཉེས་གིང་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་དུ་འཐོབ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱ་བ་སྟེན་ཐབས་ལ་བཞི། དང་པོ་ལུས་ངག་མདང་གསལ་གྱིས་མཉེས་
བཤུགས་མཐོང་ཚེ་ལྷུང་དང་སྐྱུ་ཚལ་ཞིང་། །བལྟགས་ཚེ་སྟོན་སོགས་མཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་
དབུལ་ཤོ་སྟོན་པར་སྐྱབས་བསྟོན་ཅིང་ཐལ་མོ་སྟོར། །བལྟད་ཚེ་ལྷུང་དང་ཞབས་འབྲིང་
བསྟེན་བཀུར་བྱ། །

གཉིས་པ་རང་སེམས་རྣམ་དག་གིས་མཉེས་པ། རྟལ་ཏུ་བྱེད་དང་ཤེས་བཞིན་བག་
ཡོད་ཅིང་། །ཀུས་དང་འཛིགས་བཅས་ལྷུ་བས་གནས་པར་བྱ། །རི་ལྟར་བག་མ་གསར་
པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །སློ་གསུམ་ཞི་བས་སྐྱེ་མའི་དུང་འདུག་གིས། །འཕྱར་ཞིང་གཡེང་ལ་
སྟོན་བག་བྱ་བ་མིན། །སྟོགས་རིས་ལ་ཡིན་ཁེ་དང་གྲགས་པས་མིན། །གཡོ་སྐྱུས་ལ་
ཡིན་དེ་བཞིན་ཚུལ་འཚོས་མིན། །རོ་སྟོག་ལ་ཡིན་ཉེ་རིང་ཚགས་སྤང་མིན། །

གསུམ་པ་བསྟེན་བཀུར་ཞབས་ཏོག་གིས་མཉེས་པ། རང་ལ་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ལ་
མཚོན་ཤོ་སྐྱུས་ངག་ཞབས་ཏོག་བསྟེན་བཀུར་སྟེ་ལུ་དང་། །ཚེ་འདི་སྟོས་བཏང་བསྐྱབས་
བས་མཉེས་པར་བྱེད། །

བཞི་པ་རང་སྟོགས་འགྲུང་མེད་གྱིས་མཉེས་པ། གཞན་གྱིས་མི་སྟོན་བརྗོད་ན་འད་
དེ་སྟོག་ཅིང་། །ལུས་པ་མེད་ན་སྤང་ཡང་ཡོན་ཏན་བསམ། །རྣེ་བུ་དག་ལ་ཅིང་སྟོང་རྗེས་
ཡན་པ་བསྐྱབས། །དེ་ལ་མི་བརྟེན་བག་ཐེབས་སྐྱབས་པ་མིན། །

གསུམ་པ་དེས་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ། དེས་ནི་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་ཡན་པ་འགྲུབ། །
དམ་པ་རྣམས་དང་སྤྱད་ཅིང་ཚོས་རབ་ཐོས། །སྤང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན། །
སྐྱེ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་འབྱོར་བས་ཡོངས་གང་ཞིང་། །འགྲོ་ལ་ཞི་བདེའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་
པ་ཡིན། །

བཞི་པ་འགལ་སྐྱེ་སྟོག་པའི་རྩ་ལག་སྤང་བ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྟོག་པའི་བཤེས་གཞིན་

སྤང་བ། དེ་ལྟར་དམ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བསྟན་བསྟུན་པས། རྗེས་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་
ཀུན་དུ་སྤང་། །དེ་ཡང་སྤང་བ་གདུག་ཡོན་ཉན་མི་ལྟན་ཞིང་། །ལོག་པའི་སྤྱོད་མང་སྟོམ་དང་
དམ་ཚིག་འཆལ། །བྱམས་དང་སྤྱི་རྗེ་ཤེས་རབ་ཐོས་པ་རྒྱུང་། །ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་མི་ཤེས་
ད་རྒྱལ་ཆེ། །གོ་ལོང་གདུག་རྒྱུ་ལྟོན་མོངས་དུག་ལྡོ་རགས། །དབེན་པར་གནས་ཀྱང་འདྲ་
འཛི་དང་ཉན་མོངས་པའི་ཆར་འབབ་བས་ཚོ་འདྲི་དོན་གཉེར་བྱི་མ་རྒྱུང་རིང་འཕང་། ཚས་
ལྟར་སྟོན་ཡང་ཚས་མིན་ཟོག་པའི་རིགས་ཏེ་ཚིག་དོན་འཛོལ་བའོ། །མི་གཙང་ལུང་པོ་ལྟ་
ལུའི་སྐྱ་མ་ནི། །གདུལ་བྱའི་ལུང་བ་མང་པོ་འདྲ་ཡང་རིང་དུ་སྤང་། །དད་ལྟན་ལོག་ལམ་
རྣམས་འགྲོར་འཁྲིད་བསྟུན། །ཐར་ལམ་འདོད་པས་ནམ་ཡང་བསྟེན་མི་བྱ། །

གཉིས་པ་རྗེས་པའི་གྲོགས་པོ་སྤང་བ། རྗེས་པའི་གྲོགས་པོ་དེ་ཡང་སྤང་བྱ་སྟེ། །རི་
ཅམ་འགྲོགས་པ་དེ་ཅམ་རྗེས་པ་འཕེལ། །དགེ་བ་འགྲེབ་ཅིང་ཉན་མོངས་ཆར་བཞིན་
འབབ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་འགོག་ཅིང་རྣམས་འགྲོའི་འབབ་སྟེགས་ཏེ། །དམ་པ་སྤྱོད་ཅིང་དཀར་
པོའི་ཚས་ལ་སྤང། །རྣམ་པ་བསྤྱོད་ཅིང་ནག་པོའི་ཚས་ལ་བསྟེན། །སྐལ་མཉམ་མི་དག་སྤྱོད་
རྣམས་བསྟེན་པ་སྟེ། །ཉལ་ཏུ་ལོག་ལམ་དེ་ལྟར་འགྲོར་འཁྲིད་པས་ན། །སྤོ་མིག་ལྡན་
པས་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ། །

གསུམ་པ་བཤེས་དང་གྲོགས་རྣམས་སྤང་བའི་ཕན་ཡོན། རྗེས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྲོགས་
བཅས་སྤངས་པ་ཡིས། །འདྲི་བྱིར་བཏེ་ཞིང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འགྲུབ། །ཉལ་ཏུ་དགོ་
འཕེལ་ཐར་ལམ་ཟབ་མོ་ཟློབ། །སྤྱི་བོ་རན་པ་རྣམ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་
སྟེན་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་མགོན་པོ་ཡིས། །བདག་ལ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པར་མཐོང་། །
བདེ་བར་ཚོ་ཡི་དུས་བྱེད་མཐོ་རིས་འགོ། །དེ་སོགས་བསྟེན་གྱིས་མི་བྱུང་ཡོན་ཏན་ལྟན། །

ལྷ་པ་མཐུན་རྐྱེན་དགེ་བའི་རྩ་ལག་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་དགོ་གྲོགས་བསྟེན་
པར་འོས་པ། དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དམ་པ་ཉལ་ཏུ་བསྟེན། །དེ་དག་གིས་ནི་དགེ་བའི་ལས་

འཕེལ་ཞིང་། སྤྲིག་དང་ཉེན་མོངས་འགྲིབ་ལ་ཉེས་པ་འགོག། སྤྲིད་ལས་མཐར་འབྲིན་
མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འགྲུབ། ཚེ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྱི་མ་འབྲས་དང་བཅས། འཇག་ཏུ་
དོན་ཡོད་ལྷ་མིའི་འདྲན་པར་འགྲུབ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསྟགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་དང་དགེ་གོགས་བསྟེན་
པ་ཡིས། འདག་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འཕྲོབ། སྤྲིད་ན་མི་འཛིགས་ཕན་
བདེ་དཔག་མེད་ཅིང་། འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་འགྲུབ། འདྲི་ནི་རྣམ་
འདྲན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུལ་བ་སྟེ། སྤྲིགས་མའི་དུས་སྐྱེད་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན། འདི་བས་རི་སྤྲིད་
བྱང་ཚུབ་སྤྲིང་བའི་བར། སྤྲི་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ། དེ་ཡིས་དག་སྣང་སྤོགས་མེད་འཆར་བ་
དང་། འབྲས་དང་སྤྲིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྱོར་བའི་དང་། འབྲས་དང་རྟོགས་པ་རང་
བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ། གཞན་དོན་དཔག་མེད་ཅི་བས་ཚོས་བཞིན་འགྲུབ། །

དུག་པ་ལམ་ཟབ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྒྱན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་
ཚོགས་དང་བཅས་པ། བར་ཆད་བསྐྱོགས་པ་དམིགས་གནད་དང་བཅས་པ། ཐབས་
དེས་གྲུབ་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ། འད་པོ་རྒྱན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་
པ་ལ་གསུམ། སྐྱོམ་ཚུལ། ལས་ཚོགས། ཆ་རྒྱུན་ནོ། འད་པོ་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེའི་ལམ་ཁྱིམ། རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། རྒྱན་དུ་
ཚོགས་བསག་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བ་ལ། རྟོན་བདེ་བར་སྐྱབས་སེམས་སྐྱོབ་དུ་འགོ་བས་རང་
ཡི་དམ་གང་མོས་བསྐྱོམ་པའི་ཉེན་མོ་སྤྱི་གཙུག་མཚན་མོ་སྤྲིང་ནང་དུ། ལྷ་བའི་སླ་མ་
གང་མོས་ཡི་དམ་དང་། ལམ་འཕེལ་འགོ་གཉིས་མེད་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་མཐའ། འབྱུང་
པའི་སླ་མ་དཔའ་བོ་ལམ་འཕེལ་འགོས་བསྐྱོང་། ཡིད་ཀྱིས་མཚན་ཅིང་འདོད་དོན་གསོལ་བ་
གདབ་། འདི་གྱུ་རུ་བསྐྱེའི་མན་ངག་ཅུ་བ་གསུམ་བསྐྱིལ་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ། སླ་མས་བྱིན་གྱིས་

སྐྱོབས། ཡི་དམ་གྱིས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར། མཁའ་འགྲོས་བར་ཚད་སེལ་ཞིང་གཙོ་
བོ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་སྟེ་མདོར་བ། ཀུན་འདུས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུད་ལས། གང་
གིས་བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་སྒྲུབ། །ལྷ་སྐྱེ་འབྲུམ་སྒྲུབ་བསྐྱོམས་པ་ལས། །སྤྲོ་མ་ཅུང་ཟད་དྲན་
པ་མཚོག་ །བསོད་ནམས་འདི་ནི་ཡ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་སྟོང་གསུང་གི་ལམ་ཁྱེད། མཚན་དེ་ཤེས་ན་རྒྱ་སྐད་མ་ཤེས་ན་དེ་
རང་བཅུག་ནས་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པས་ཞི་སྤྱོད་ཞིང་ཐུ་མར་ལྷ་རྩེ་ལས་དམིགས་གང་འདོད་ཞི་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སོགས་ཤམ་
བྱུང་གང་གས།

གཉིས་པ་ལས་ཚོགས་ལ་བཞི། དང་པོ་ཞི་བ། དམིགས་པ་ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲི་བ་ཞི་
བར་འདོད་པ་ཡིས། ཐམས་ཅད་དཀར་པོའི་འོད་ཟེང་རབ་འཕྲོས་པས། །མི་མཐུན་སྤྱོགས་
ཞི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པ། ཚེ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་རྒྱས་པའི་ལས་འདོད་པས། །སེང་པོ་འདོད་
དགའི་ཆར་པ་འབབས་ལུས་དང་གནས་ཁང་གང་བར་བསམ།

གསུམ་པ་དབང་། དབང་དང་དགུག་པ་ལ་སོགས་དབང་རྣམས་ལ། ཐམས་ཅད་
དམར་པོ་འོད་ཟེང་ལྷགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གང་འདོད་དྲངས་ཏེ་རྒྱང་འོག་ཚུད་པར་བསམ།

བཞི་པ་དྲག་པོ། བགཉགས་དང་གདོན་སོགས་ཚར་གཙོད་མདོན་སྤྱོད་ལ། །ཐམས་
ཅད་མཐིང་ནག་འོད་ཟེང་མཚོན་ཆ་འཕྲོ། །མེ་དབུང་རྩིབས་སྟོང་འཕོར་ལོས་འཛོམས་
པར་བསམ། །

གསུམ་པ་ཚ་རྒྱུན་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གནད། ལྷན་པར་དུ་སྤྲུགས་བཞུས་
རང་སྤྲུགས་སྟོང་གསུམ་གཡོ་འགུལ་ལྷེག་ཅིང་འཕམ། །མེར་མེར་ལུང་ལུང་ཡོད་པར་བསམ་
པས་ལས་རྣམས་འགྲུབ་ཅིང་ལས་བཞི་སོ་སོའི་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

གཉེས་པ་རྫོགས་ཅིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། རྗེས་རྣམས་སྤང་སྤོང་པར་ལ། རང་སྐྱེས་ཅིམ་
བསྐྱེད་མི་དམིགས་སྟོང་པའི་རང་དང་ཅིག་གྲོད་ལ་དགོ་བ་བྱུང་ཚུབ་བསྟོ།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན། མོ་མོའི་ལས་དང་རྗེས་མཐུན་དངོས་སམ་མི་
ལམ་དུ་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་འདྲི་ནི་ཟབ་ལམ་བདེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚོ་ཡིན།

གཉེས་པ་བར་ཚད་བསྐྱོགས་པ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལ། དང་པོ་མགོན་བསམ་པ།
ཁྱད་པར་ནད་གདོན་བར་ཚད་འཚི་སྐྱེས་ཚོ། མཐུན་གྱི་ནམ་མཁུང་པད་སྟོང་སེདྲི་བྲིད། །
མི་འཛིགས་ཡངས་པ་ཕན་སྟོང་སྐྱེས་དང་། ཁངས་རྒྱས་དབྱེད་མེད་འཛུམ་མེད་པས་ལྟ་
པ་ལ། འབྱུང་པའི་སྐྱེས་པ་བྱུང་སེམས་མཁུང་འགོས་བསྐྱོར། འོག་ཏུ་རིགས་དྲུག་ལན་
ཚགས་སྟོང་རྗེའི་མགོན། ཏུས་གསུམ་པ་མ་འཁོར་བའི་སེམས་ཕན་བསམ། སྐྱེས་དངས་
མཚོན་བསྟོན་བསྐྱེས་པ་བྱས་ལ།

གཉེས་པ་མཚོན་རྗེས་སྐྱེས་པ། རང་སེམས་སྐྱི་གཙུག་རྩྭ་དཀར་པོ་འཐོན་དཔའ་པོའི་
སྐྱེ་དཀར་པོ་རལ་གྱི་འམ་རྒྱ་གྱི་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། ལུས་གྱི་ཐོད་པ་སྐྱིན་
མཚོས་མཚོན་སྐྱེས་བཅད། ཐོད་པའི་སྐྱེད་ལུ་གསུམ་སྟོང་བཞག་པའི་ནད། ལུས་
གྱི་ཤ་ཁག་ལུས་པས་ཁེངས་པ་ལ། སྟེང་ནས་བདུད་རྩིའི་ཚད་བཅད་འོག་ནས་ཡི་ལས་རྒྱུང་
རམ་རི་ལས་མེ་འབར་བས། ཐོད་པ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་བདུད་རྩིས་ཁེངས།

གསུམ་པ་མཚོན་པ་འབྲལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྐྱེད་པ། རང་སེམས་དཔའ་པོ་གངས་
མེད་སྐྱེལ་པ་ཡིས། ཐོད་པས་ཐམས་ཅད་ཏུས་མཉམ་བདུད་རྩི་བཞུ། ཞི་བའི་མགོན་
མཉེས་ཚོགས་རྫོགས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སྤོང་པའི་མགོན་མཉེས་ཐོག་མེད་ལན་ཚགས་
འཁོར་། ཁྱད་པར་གང་གཞོན་གདོན་མཉེས་བར་ཚད་ཞི། ཐམས་ཅད་མཉེས་པའི་འོད་
ཟེང་བདག་ལ་ཐོག། བདུ་ཞི་གདོན་ཞི་བར་ཚད་རང་སར་ཞི། འཚི་བ་བསྐྱེས་ཤིང་དངོས་
སྐྱེབ་ཐོབ་པར་བསམ། །

བཞི་པ་རྒྱལ་གདམས་བྱུང་། རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་སེམས་ཀྱི་ངང་། །སེམས་ཉིད་མི་དམིགས་ཚེས་དབྱིངས་མཉམ་པར་བཞག། །སྐྱུ་མའི་ངང་བཞིན་དག་པས་བསྐྱོ་བར་བྱ། །

ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་སྤྲི་ལི་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་ཚོགས་འཁོར་བཟང་པོ་འདིས་ནི་མི་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ནི་བུ་དང་། ཚོགས་ཚེན་རབ་རྗེས་སྤྱི་བུ་ཀྱན་བལ་བུ་སྟེ། །བྱིན་རྒྱལ་སྐྱོད་མེད་ཉོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེ། །བདག་འཛིན་མེད་ཅིང་ངེས་འབྱུང་གྲོ་སྐྱོ་བྱུང་། །བསམ་པ་འགྲུབ་ཅིང་སྤྱང་སྤྱི་བུ་མར་འཚར། །གནད་གཅོད་མེད་ཅིང་འཚིག་འདི་འདྲ་གསལ་འགྲུབ། །བར་དོར་གྲོལ་ཞིང་དོན་གཉིས་ལུན་སུམ་ཚོགས། །དེ་མྱིང་སྐྱེ་མ་བསྐྱེབ་ལ་བཞག་ཏུ་བྱ། །

གསུམ་པ་ཐབས་དེས་ཀྱུ་བའི་ཕན་ཡོན། གང་གིས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་། །སྐྱེ་མ་སྐྱེད་ཅིག་དྲན་པ་མཚོག་ཏུ་གསུངས། །འཁོར་ལོར་ཚུབ་པ་རོལ་བའི་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་དུ། །ལྷ་ཡིས་སྐྱེ་བའི་བསྐྱོམས་བྱས་པས། །མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་དབང་ལྷུག་ཅེས། །སྐྱེ་མ་དྲན་པ་མཚོག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

བདུན་པ་ཉལ་ཏུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་གདམས་པ། དོན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་འབྱོར་བུ་དམ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡི་སངས་རྒྱུས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་གད་ཕན་བདེའི་སྤྱིན་ཚོགས་ཅན། །སྤྱི་གསུམ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཚུང་འབྲིང་ཚེན་པོའམ། དང་པོ་འཇུག་པའི་གཞི། བར་དུ་འཇུག་པའི་ལམ། ཐ་མར་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་བདུན་རྩེ་དམ་པའི་ཚར་འདོད་པས། ལྷགས་རྗེའི་ངང་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བསྟེན་པར་གདམས་པ། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ཉེ་བར་གོམས་པ་ལྟེ། །ཡིད་མཁའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བུ་ནི་བའི་ཕྱིར། །ཚོང་དཔོན་གྱི་སུ་ནོར་བཟང་གིས་

འཇམ་དཔལ་སོགས་གྱིས་ལུང་སྟོན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་སླ་མ་ལྟ་བུ་དང་བཞི། དེ་དག་གིས་གདམས་པས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་སླ་མ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བསྟེན་པའམ་ཉག་ཏུ་དྲུ་ཡིས་ལུས་བཙོངས་ཏེ་ཚོས་འཕགས་ལ་བཀུར་བ་བཞིན་ཚོས་ཚོལ་བས། སློ་ངལ་སྤངས་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་བ། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་མན་དག་དོན་སྟོན་དབང་པོའི་རྒྱུ་སྟོང་ལྟན་པ་ལས་ཀྱང་། སློ་དགུ་སྐལ་བཟང་རྣེ་བའི་བདུད་ཅིར་སྦྱར་བའི་བསོད་ནམས་ལས། ཉེས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལམ་སྟོག་བཤེས་ལ་བསྟེན་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །།

། དུག་པ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱའི་དོན། ལེའུ་དངོས་གྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་བསྟེན་ནས། ལུང་འདས་ལས། རི་ལྟར་སྐྱས་གྱི་རིམ་པ་བཞིན། །ང་ཡི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་ཡང་། །རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་བཞུག་ཏུ་བྱ། །ཐོད་ཀལ་མ་ཡིན་ཐར་ཆགས་སོ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་གིས་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་གང་ཟག་གང་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ། རི་ལྟར་སྐབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ། སྐབས་འགོ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པའི་ཐབ་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་སུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ལམ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་སྐབས་སུ་འགོ། སྐྱེས་སུ་རྒྱུད་རྣམས་དན་འགོས་འཛིགས་པ་སྟེ། །

འབྲིང་གཉིས་སྤྱིད་པས་འཛིགས་དང་ཚེན་པོ་རྣམས། །འཕོང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆ་དང་བཅས་
མཐོང་ནས། །གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མི་བཟོད་ཉི་བདེས་འཛིགས། །རྒྱལ་སྐྱེས་ཐེག་པ་ཆེ་
རྣམས་འགོ་བའི་སྤྱིད། །སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱེད་གང་ཟག་གསུམ་དང་བསམ་པ་གསུམ་པོ་བུ་
མཚོག་དང་སྐྱེན་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོ་རིགས་གསུམ་གྱི་དུས་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ། དུས་ཀྱང་བསམ་པ་བའི་རྗེས་
འགོ་རྒྱང་དུ་རྣམས། །མི་མའི་བདེ་འབྲས་བར་དུ་འགོ་བ་སྟེ། །འབྲིང་གཉིས་གནས་སྐབས་
རི་སྤྱིད་འཚོ་བ་དང་། །མཐར་ཐུགས་ཉན་རང་འབྲས་ཐོབ་བར་དུ་འགོ། །མཚོག་རྣམས་
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་རྟག་འགོ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་གཞལ་མེད་བསམ་ཡས་བར་དུའོ་ཞེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་བར་དུའོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་
པ། མཚོག་གསུམ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་རྣམས་གཉིས་ཏེ་སྐྱེས་
བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གཉིས་སྤྱིད་མོང་རྒྱ་དང་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་ཡུལ་སྤྱིད་མོང་མ་ཡིན་འབྲས་
སྤྱི་སྐྱབས་གནས་གཉིས། རྒྱ་དང་འབྲས་སྤྱིད་པ་བཅའ་དེ་ཡང་ནི། དུས་གཞན་དུ་རང་
འབྲས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡིན་རང་རྒྱུ་ལ་འགྲུབ་འདོད་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་དང་། དེ་ལྟ་
ཉིད་ཀྱུང་རང་སེམས་འབྲས་སྤྱི་རྒྱུ། །རྫོ་རྗེ་ཐེག་པ་དག་གི་དབྱེ་བས་བཞག། ཡེ་ཤེས་
ཀྱུང་བ་ལས། འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས་ཉིད་ནི། །དཀྱིལ་འཕོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ། །
རྟོགས་ནས་རྗེ་གཙུག་མཉམ་འཛོག་པ། །འབྲས་སྤྱི་མཚོག་ཏུ་ཡང་དག་བཤད། །ཅིས་སོ། །
མཚན་ཉིད་ཐེག་ལས་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། །མིང་ཅམ་མཐུན་པའི་རྩོགས་གཙུག་ངེས་
པར་བྱ། །

གཉིས་པ་མཚོག་གསུམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་བསྟན། ཡུང་
དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་གནས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ། རྩལ་མོང་རྒྱལ་ཡི་ཡུལ་ནི་དམིགས་བཅས་དགོན་མཚོག་གསུམ། སངས་རྒྱལ་ཐེག་
དམན་པས་སྐུལ་སྐུ་མཚོག་ཡིན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། ཐེག་ཚེན་པས་སྐུ་གསུམ། ཚོས་
ནམ་གཉིས་ཏེ་དྲི་མེད་ལུང་གི་ཚོས། །མདོ་དང་རྒྱུད་སྐྱེ་ཐེག་པ་སྐྱ་ཚོགས་དོན། །གསུང་
རབ་ཡི་གེར་སྐྱེད་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལུང་དང་། རྟོགས་
པའི་ཚོས་སོ། །དང་པོ་ལུང་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཕྱིའི་ལུང་གི་ཚོས་ནི། དེ་ཡང་མདོ་སྐྱེ་གསུང་
རབ་བརྟན་གཉིས་ཏེ། སྤེ་ཚོན་མཐུན་པར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་མདོ་སྐྱེ་དང་པོ་སྐུལ་པའི་མཐར་
ཚོགས་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་དབྱེད་སྐྱེད་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་ལུང་བརྟན་ཐོག་
མ་ནས་ཚོགས་སྐུ་བཅུད་འབའ་ཞིག་པ། ཚོས་ཉན་པ་པོ་ལ་བསྐྱུལ་ནས་བརྟན་པ་ཚེད་བརྗོད།
རང་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་དང་སྔོན་གྱི་རབས་བརྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་། གཞི་ལགའ་ཞིག་
གིས་རྒྱུན་ནས་བཅས་པ་སྐྱེད་གཞི། གང་སྟོན་པ་རྒྱལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱལ་དང་།
དང་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་སྐྱེས་རབས་བཅས། དོན་གཅིག་མདོར་བརྟན་ནས་
སྐར་དེའི་འགྲེལ་བར་བརྟན་པ་གཏན་པབ། དོ་མཚར་བ་སྐྱེད་པའི་དོན་བརྟན་པ་ནི་མདོ་
དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཚམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནང་ལུང་གི་ཚོས་ནི། རྒྱུད་ནི་བྱ་སྐྱོད་ནལ་འབྱོར་བྱི་བུལ་པ་རྒྱུད། བང་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ལ་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་མེད། བང་པ་སྐྱེགས་ཏེ་ནལ་འབྱོར་ཚེན་པོལ། །
དེ་ཡི་ཡི་གེ་སྐྱེགས་བམ་ལ་སོགས་ཡིན། །

གཉིས་པ་རྟོག་པའི་ཚོས་ལ་བཞི། དང་པོ་དབྱེ་བ་སྐྱིད་བརྟན་པ། རྟོགས་པའི་ཚོས་
ནི་ས་ལམ་བསྐྱེད་རྟོགས་ཏེ། །གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པོ་ཅན། །ཐུགས་
རྗེའི་རང་བཞིན་ཐབས་ཚུལ་དཔག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྟོན་དེ་ཡང་ཐེག་

དམན་སྣང་དམན་ལམ་ས་བརྒྱད་དང་། ཐེག་ཚེན་སྣང་ན་རབ་དགའ་དྲི་མེད་འོད་ལྷན་པ།
འོད་འཕྲོ་སྣང་དཀར་མངོན་སྣང་རིང་དུ་སོང་། །མི་གཡོ་ལགས་པའི་སློ་གྲོས་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་
ཉེ། དེ་དག་སོ་སོའི་ངེས་ཚིག་དང་། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་བར། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ
ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པ། སློབ་པའི་ས་བཅུ་བཅུ་
གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད། །སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་ས་སྤེ་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པས་བཞག། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ། ཚོས་སྐྱེ།
འོངས་སྐྱེ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས། རྟོ་རྗེའི་ཐེག་པར་ཡོན་ཏན་རིགས་དབྱེ་བས། དེ་
སྤེང་བཅུ་གཉིས་མ་ཚགས་བརྒྱ་ཅན་སེམས་དབང་ལ་མི་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་འོངས་སྐྱེད་ཚེན་
པོའི་སྐྱེ་གཅིག་དང་དུ་མ་མེད་བ་ལྷོན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཡང་དེའི་སྤེང་དུ་བཅུ་གསུམ་རྟོ་རྗེ་
འཛིན་པའི་ས། བཅུ་བཞི་བ་བདེ་བ་ཚེན་པོ། བཅོ་ལྷ་བ་ཉིད་འཛིན། བཅུ་དྲུག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
མ་ལ་སོགས་རྣམ་བཞག་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་སྐྱེ་བའོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེ་བ། ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་མི་སྐྱོབ་ལམ་ལྷ་དང་། །
རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་ཟབ་མོ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ། དམ་ཚོས་ཉི་མ་དྲི་མེད་འོད་
མངའ་འོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་གནས་བསྟན་པ། དགེ་འདུན་ཐེག་དམན་སོ་
སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ཉན་རང་སྐྱེས་སུ་བྱུང་བཞི་དང་ཐེག་ཚེན་རྒྱལ་སྐྱེས་སར་གནས་ཕྱི་སྐྱེ་
ནང་མཁའ་འགྲོ་བུགས་འགྲོ། སྐྱེས་སྐྱེས་སོགས་དྲང་། གསུང་སྐྱེས་རྗེས་སྐྱོབ་རིགས་
འཛིན་བཞི་སྐྱེ། ཚོགས་སྐྱོར་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱེད་པས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་ཡོད་ལ་སེམས་
ལྷ་སྐྱེད་གྲུབ་བ་རྣམ་སྐྱིན། འདིས་ཚོས་མཚོག་མ་ཐོབ་པར་འདས་ན་བར་དོར་སྐྱེ་ཚེན་
ལ་སྐྱོར། ཚོས་མཚོག་ཐོབ་ན་ཚེ་དབང་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོར་རོ། །ཚེ་འདིར་ཚོས་མཚོག་
མཐར་ཕྱིན་ནས། ལུས་རྟོ་རྗེའི་སྐྱེ་ཐོབ་པས་སྐྱེ་གི་མེད་ཅིང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བས་ཚོ་

དབང་དུ་སྐྱུལ་པ་དང་ཡོན་ཏན་ནི་ས་དང་པོའི་རི་སྟེང་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་
བར་སྐོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་གནས་པ་ནི་ཕྱག་ཚེན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་དོ་རྗེའི་
རིག་འཛིན། རྒྱལ་བདུན་གཉིས་འཁོར་ལོའི། བརྒྱད་པར་རིན་པོ་ཚེའི། དགུ་པར་བརྒྱའི།
བརྒྱ་པར་རལ་གྱིའི་རིག་འཛིན་ནོ། །ལྷུན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་སྟེ། དེ་ལྟར་
རིག་འཛིན་བཞིས་བརྒྱས་པའི་ལམ་ལྔ་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ནང་དུ་འདོད་
དོ། །

གསུམ་པ་རི་ལྷུང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། འབྲས་
བུའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱའི་སྐྱབས་སུ་ལྷུལ་
བསམ་པ། འདྲེ་དག་དམིགས་པའི་ལྷུལ་ཏེ་ཀམ་མཁར་སྤྱིན་སྲུང་བཞིན་དུ་བསམ། ལྷན་
པར་ནང་ལྷུང་ན་སྐྱེ་མ་སྤྱི་ལྷུང་སངས་རྒྱལ་གཙོ་བོར་འདོད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ། རྣམ་པ་དངོས་ལྱི་མཚོན་སྟོན་དང་མེ་ཏོག་སོགས། བང་
མཚོན་བདུད་རྩི་སོགས། ཡིད་གསང་གསང་མཚོན་དགེས་མཉམ་བྱང་རྒྱབ་མཚོག་གི་མཚོན་
པས་རབ་མཚོན་དེ། བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་གྲུས་པས་ཐལ་སྐྱུར་ཞིང་། །སྐྱེ་མ་སངས་རྒྱལ་
ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ། །བྱང་རྒྱབ་བར་དུ་གཞན་དོན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །སྟིང་ལོང་རུས་པའི་
གཏོང་ནས་ཡང་ཡང་བྱ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཕན་ཡོན། དགེས་ཤིང་འོད་ཟེར་བའི་བས་རང་གཞན་གྱི། །སྐོ་གསུམ་
སྤྱིབ་སྐྱུངས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་ཚོགས་རྗོགས་གཞུགས་
སྐྱེ་འགྲུབ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ལ་འབྲས་བུ་
མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་གནས་ཚེས་སྐྱེ་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་སྟིང་པོ་
དོན་གྱི་ལྷ། །རང་སེམས་འོད་གསལ་སྟོན་ཀུན་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་

རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཡི་ལམ་འབྱེད་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཅོལ་རྟེན་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡང་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། རྒྱ་ཡི་ཐུན་རྗེས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱེད་འགོ་བྱེད་ཐུམས་ཅན་རང་གི་སེམས་ཡིན་པས། དོན་ལུ་འགོ་བྱེད་འགོ་བྱེད་གཉིས་མེད་པས། །རྗེ་བཞིན་རང་ལུ་དེ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག། །ཡུལ་སེམས་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་མཐར་ཐུག་མིན། །འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་སྐྱོན་པ་མེད་པ་ཡིན། །

གསུམ་པ་དེའི་པན་ཡོན་བསྟགས་པ། དེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་ཚོས་སྐྱེ་འགྲུབ། །རྗེས་སྐྱེད་མི་ལམ་སྐྱེད་མར་བསྐྱོབ་བྱ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ། འབྲས་བུའི་བསྐྱབ་བྱ། ཐུན་མོང་དུ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་རྒྱའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བཞི། དང་པོ་རྒྱུད་བསྟན་པ། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས་རྒྱ་ཡི་རིམ་པ་ནི། །སྟོན་དང་རྒྱལ་སྲིད་བྱ་དགའ་ལ་སོགས་སྲིད། །སྐྱེ་མ་དང་ནི་དཀོན་མཚོག་སྲེད་མི་བྱ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཀྱི་བསལ་བ། ལྷ་མར་སྐྱབས་སོང་མཚོད་འོས་མི་བསྐྱེད། །དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་འདེབས་མི་སྟན་སྲེད། །

གསུམ་པ་ཚགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་སོང་ལྷ་གཞན་ཐུག་མི་འཚོལ་བའོ། །ཚོས་ལུ་སྐྱབས་སོང་སེམས་ཅན་འཚོ་བ་སྲེད། །དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ལུ་སྟེགས་ཅན་མི་འགོགས། །རྗེ་བོ་ཆེ་ལས། ང་ཉིད་སྟེགས་མའི་དུས་ཀྱི་ཚོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་སྐྱུལ་ནས། །ཁྱོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་འགྲུའ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས། རྒྱ་གཟུགས་རྣམ་པ་མང་པོ་དེར་སྐྱུལ་ནས། །འགོ་བ་དགེ་ལ་སྐྱོད་བའི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟན་གྱི་གོང་རྒྱལ་ལས། ལུ་བརྒྱའི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །ང་ཉིད་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། །ང་ཡིན་སྟེ་ལུ་ཡིད་བྱོས་ལ། །དེ་ཚོ་དེ་ལ་གྲུས་པ་གྱིས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དོན་བསྐྱེད་པ། དེས་ན་དེ་དག་གཟུགས་ལའང་དད་པས་རབ་མཚོད་ཅིང་།
ཉིན་མཚན་ལའོར་མོའི་དུས་དུག་སོགས་སུ་རྗེས་དྲན་ཏེ་དག་པར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་བསྐྱེད་བྱ་ནི། འབྲས་བུའི་བསྐྱེད་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་
བསམ་པར་བྱ། བཟང་དན་མི་རྟོག་མཚོག་དམན་གྲང་དོར་མིན། སློམ་ལ་མི་བརྟེན་ཚོས་ཉིད་
གཉུག་མར་སྐྱེད། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་འཛིན་དང་བུལ་བར་སློབ། ཐམས་ཅད་ལྟན་
རྩོགས་དཀྱིལ་ལའོར་གཅིག་ཏུ་སྐྱེད།

གསུམ་པ་སྐྱབས་མོང་དུ་གདམས་པ། གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་བ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཚེ་ལས་
ལེན་མཐར་ཕྱིན་པས་ལས་ལེན་འདས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་པས་གཏོང། བསྐྱེད་བྱ་ཉམས་པས་དམན་པར་ལྷུང་བ་སྟེ། བུ་ཡོད་དྲན་
པས་བསྐྱེས་ཏེ་གྲང་དོར་བྱ། །

ལྷ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་ལ་བདུན། དང་པོ་རྟོག་ཏུ་ཕན་བདེས་སྐྱོབ་པའི་ཕན་
ཡོན། སྐྱབས་གཞན་དབང་སྐྱེས་སོགས་གང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་མཐོང་ནས། ལྷག་པར་སྐྱབས་
རྗེའི་ལྷ་ལ་དད་པ་ཉིད། ཚོར་བས་ཀུན་དུ་དན་སོང་གི་འཛིགས་བུལ་སྐྱོབ་པ་སྟེ། དེ་ལས་
ཕན་བདེ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཡོད། །

གཉིས་པ་ཐར་པའི་ལོ་རྟོག་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་
ནི་སེམས་གཅོད་དད་པའི་ས་གཞི་ལ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆར་ཚུས་ལེགས་བྱན་ཏེ། །
ཚོས་ལམས་དག་པའི་ལྷ་གྲུ་ཆེར་འཕེལ་བས། རྒྱལ་བའི་ཕྱན་ཚོགས་ལོ་ཐོག་སྤོང་པར་བྱེད། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱབས་ཚེན་འབྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན། གང་ཟག་དེའི་ཚོས་ཚུལ་དག་
བ་དོ་ཚོ་བྲེལ་ཡོད་ཤེས། བུ་ཡོད་དྲན་པ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་མང་ཞིང་། བུ་ལྷན་སྤྱོད་ལེ་
ཤེས་ཉི་མ་སེམས་ལ་འཚར། མི་ལམ་ན་ཡང་མི་འབྲུལ་མཐོང་བ་དང་། ཚོར་བས་དྲན་ཞིང་
རིགས་དང་འབྱོར་པས་མཛོམས། །

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་བྱུང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་སྐོར་ཡོན། འགྲོ་ཀུན་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་དགའ་བས་
བསྐྱེད་པའི་དགོང་པ་འཕེལ་བས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །མཐར་ཡང་རང་ཉིད་ལུས་
ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས། །དཔུང་གཉེན་བྱེད་པས་སྐྱ་གསུམ་འབྱོར་བ་འཛིན། །

ལྷ་པ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་འགྲུབ་པའི་སྐོར་ཡོན། སྐྱབས་སོང་ཡོན་ཏན་གལ་
ཏེ་གཟུགས་མཚིས་ན། །ནམ་མཁའ་ཚེས་ལྷག་བསོད་ནམས་པ་མཐའ་ཡས། །

དུག་པ་ལེགས་དགའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་སྐོར་ཡོན། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པ། །དེ་ལ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་བརྟེན་མི་བཞིན། །

བདུན་པ་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐོར་ཡོན་བསྐྱབས་པ། མཚོག་གསུམ་ནི།
ཉེས་སྤོང་ཞི་བ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེན། །དད་བརྒྱའི་སྤྱི་བོས་རབ་ཏུ་སྐྱབས་འཚལ་ཞིང་། །
ས་གསུམ་བསོད་ནམས་འདྲེན་མཚོག་དབག་བསམ་ཤིང་། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་
སྐྱབས་སྤྱི་མཚེ། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཚུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་དགོང་པ་བསྐྱོ་
བཤུ་ དེ་ལྟར་བདེ་ཚེན་ཚོས་ཚར་ཡོན་ཏན་མཚོག་བསྐྱབས་པས། །སྐྱེ་དགུ་དམ་པའི་སྤྱོད་
ལ་ལེགས་གཞེས་ཞིང་། །ཉེས་གྱུར་དམན་པའི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །དུབ་པའི་སེམས་
ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། སྐྱབས་
སྤྱི་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྤྱི་དུག་པའོ། །

༥ བདུན་པ་ཚད་མེད་བཞིའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཚུག་པ་རྒྱུའི་དོན། ལེའུ་
དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཚུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སོང་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་གིས་ནགས་ནང་ཡིད་འོང་དབེར་བྱས་ནས། བྱམས་པའི་ས་གཞིར་སྤོང་

རྗེ་མེ་ཏོག་བཀའ། །དགའ་བའི་ནགས་ཀྱི་གི་བ་བསེལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚོ་རྗེ་ལུ་
རྒྱ་སོགས་རྒྱ་གཙང་གིས། སྲིད་པར་དུབ་པའི་འགྲོ་ལ་པན་སྲིད་རང་གི་སེམས་སྤྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཚད་མེད་དང་ཚངས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཚད་མེད་པ་བཞིའི་བསྐྱེམ་
ཚུལ། སྐྱེམ་པ་དག་གི་འབྲས་བུ། ཐར་ལམ་ངེས་པའི་གཞུང་ལམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞི། དང་པོ་རྒྱ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མ་
འབྲེལ་ན་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་སྟེ་སྲིད་པའི་རྒྱ། ཞི་བའི་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་དེ་རྣམ་བཞི། སྲིད་པའི་རྒྱ་གཏོར་འདེམ་སྲིད་ཚད་མེད་བཞི།

གཉིས་པ་དོ་བོ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། དམིགས་བཅས་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞིའི་
ཡུལ་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཚད་མེད་བཞིའི་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ། རྣམ་པ་
ཀུན་ཁྱབ་དམིགས་བཅས་དམིགས་པ་མེད།

གསུམ་པ་གནས་བཞི་ངེས་པའི་ཁྱད་པར། སྤྲུལ་ཚངས་གནས་བཞིའི་དམིགས་
ཡུལ་ཚད་ཡོད་ཅུང་ཟད་འགྲོ་བ་ལ། དམིགས་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་མ་
དག་དམིགས་བཅས་ཚངས་པའི་རྒྱ།

བཞི་པ་ཐར་ལམ་སྤྱིང་པའི་ཁྱད་པར། འདྲི་ནི་དམིགས་མེད་ཐར་པར་གཞོལ་བས་ན། །
སྤྱིང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་སྐྱེམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། བོ་དོན་ངེས་པས་སྤྱིར་བསྟན་པ། བོ་དེམ་ངེས་པས་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཅུལ་སྤྱངས་ངེས་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་བོ་དོན་ངེས་པ་ལ་གསུམ།
དང་པོ་ཚད་མེད་བཞིའི་དམིགས་ཡུལ། དམིགས་ཡུལ་བདེ་བ་མི་ལྟན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་
ཉམ་ཐག་སྤྱིད་ཅིང་འབྱོར་ལ་ཉེ་དེང་ཆགས་སྤང་ཅན་བཞི་པོ་དེམ་པར་བྱམས་དང་སྤྱིང་
རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་ཡུལ།

གཉིས་པ་རང་རང་གི་སྤོང་རྣམ་པ་བསྟན་པ། རྣམ་པ་བདེ་བོ་སྟུག་བསྐྱེལ་བྲལ་བ་

དང་། །དགའ་དང་མི་འབྲུལ་སེམས་སྣོམས་ལས་རུང་འདོད། །

གསུམ་པ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་གོ་རིམ། སྣོམ་ཚུལ་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་ན་ཡང་། །
དང་པོའི་གང་ཟག་ཐོག་མར་བཏུང་སྣོམས་ཏེ། །ཉེ་རིང་བསྣོམས་ནས་དེ་ནས་གཞན་གསུམ་
སྣོམ་། །

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བཏུང་སྣོམས། བྱམས་པ།
སྣོང་རྗེ། དགའ་བ་བསྣོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་བཏུང་སྣོམས་སྣོམ་པ་ལ་བཅུ་གཉིས། དང་
པོ་ཚགས་སྣང་གི་སེམས་ལ་རྒྱ་བགང་བ། དེ་ཡང་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་། །སྒྲོ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བཏགས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་དང་མ་དང་བཤེས་ལ་ཚགས། །
དགའ་ལ་སྣང་བ་འདི་འདྲའི་སེམས་ཚུལ་རྒྱུ་རྒྱ། །

གཉིས་པ་ཚགས་སྣང་མི་རིགས་པ་གོས་གདབ་པ། ཐོག་མཐའ་དུས་མེད་འབྲུམས་
ཚོ་དགའ་འདིས་ཀྱང་། །ལ་ལ་ལ་སོགས་བཤེས་བྱས་པར་བ་བསྐྱབས། །དེ་ཡི་དེན་ལན་གཞོན་
སེམས་སྣོམ་བྱེད་དམ། །

གསུམ་པ་ཚགས་སྣང་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་དགོད་པ། གཉེན་འདིས་ཀྱང་ནི་དགའ་
བྱས་གཞོན་པ་བསྐྱབས། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཡི་སྣོམ་བསྣུལ་འགོ་དེ་ཡི་ལན་དུ་པན་པ་རི་
ལྟར་རིགས། །བར་མ་ཡང་ནི་མཛའ་དང་མི་མཛའ་འགྱུར། །པན་གཞོན་མ་ངེས་ཚགས་
སྣང་རིགས་པ་མིན། །

བཞི་པ་ཚགས་སྣང་མེད་པའི་བཏུང་སྣོམས་ལ་སྐྱུང་བ། དེ་བས་ཐོག་མར་མཛའ་བཤེས་
སྣོམས་རྣམས་ལ། །བར་མ་བཞིན་དུ་ཚགས་པ་སྣང་བྱ་ཞིང་། །དེ་ནས་དགའ་ལ་བར་མ་བཞིན་
དུ་ནི། །སྣང་བ་སྣངས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱ། །

ལྷ་པ་སྣོངས་པ་མེད་པའི་བཏུང་སྣོམས་ལ་དགོད་པ། བར་མའི་སྣོམས་ལ་འདྲ་གཉི་
ལྷག་དབུལ་བའི་སྣོང་། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་མཉམ་དུ་སེམས་བའི་སྣོ། །སྣོད་དང་བུལ་

བ་དེ་འདྲ་ཚམ་པར་བསྐྱོམ། །ཐམས་ཅད་ཚགས་སྤང་ཉོན་མོངས་ཞི་ཞིང་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བར་ཤོག་ཅིག།

དུག་པ་སྤྲིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་བཏང་སྟོམས་ལ་སྦྱང་བ། ཐམས་ཅད་བདེ་འདོད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
འདོད་འདོད་གཅིག། །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་ལ་སྦྱོད་པ་འདི་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་བཏང་སྟོམས་སྐྱོམ་པ། གྱེ་མ་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བའི་ཉོན་
མོངས་ཚོགས། །བག་ཚགས་བཅས་ཀྱན་ཞི་ལ་སེམས་སྟོམས་ཤོག། །ཚགས་སྤང་བྲག་པོས་
གཟིང་བའི་ལུས་ཅན་ཀྱན། །ཉེ་རིང་སེམས་སྟོམས་ཚགས་སྤང་བལ་བར་ཤོག། །

བརྒྱད་པ་རི་ལྷར་སྐྱོམ་ཚུལ་དངོས། ཅེས་བསམ་འགྲོ་བ་གཅིག་ནས་གཉིས་དང་
གསུམ། །ཡལ་གྱུ་གཅིག་ནས་གྲིང་གཅིག་གྲིང་བཞི་ནས། །སྟོང་གཅིག་གཉིས་གསུམ་
འཛིག་ཉེན་ཀྱན་ལ་བསྐྱོམ། །

དགུ་པ་སྐྱོམ་པའི་རྟགས་དང་ཚད་བཟུང་བ། འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་བདག་གཞན་
དགྲ་གཉེན་མཉམ། །

བཅུ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ལ་སྦྱོ་སྦྱངས། རྗེས་ལ་དམིགས་པ་མེད་
པའི་བཏང་སྟོམས་ལུལ། །ཐམས་ཅད་སེམས་ཉེ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །འོན་དམ་
མ་སྐྱེས་སྟོང་པའི་རང་དེ་ལ། །སྦྱོ་ཡིས་རྣམ་པ་སྦྱོས་དང་བལ་བར་གཞག། །

བཅུ་གཅིག་པ་དེས་ཚད། འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་ཟབ་ཞིའི་རྟོགས་པ་སྦྱེ། །

བཅུ་གཉིས་པ་བཏང་སྟོམས་སྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་ཉེ་རིང་ཉོག་པ་མེད་པའི་
སེམས་། །གཞན་ལུགས་དོན་ལ་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ། །

གཉིས་པ་བྱམས་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ལྟ། དང་པོ་བྱམས་པ་སྐྱོམ་པ་གཤམས་པ། དེ་ལྟར་
ཀྱན་ལ་སེམས་སྟོམས་གྲུང་བ་ན། །རང་ཉིད་མ་ལ་བདེ་དང་སྤྲད་འདོད་ལྟར། །ལུས་ཅན་
ཀྱན་ལ་དེ་བཞིན་བསམ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་རྗེ་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། བྱམས་པའི་དམིགས་སྤུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །
ནམ་པ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་དང་། །མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་བདེ་དང་འཕྲད་པར་
ཤོག། །སྒྲོམ་དུ་གཅིག་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བར། །སྤྱོད་མཐའ་གཏུགས་པར་དེ་སྟེན་བསྒྲོམ་
པར་བྱ། །

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་རྟགས་ཚད། རྟགས་ནི་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བྱམས་པ་མཚོག། །ལུ་
གཅིག་བརྟེ་བའི་མ་བས་སྟག་པ་འབྱུང་། །

བཞི་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ། དེ་རྗེས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་ངང་ལ་གཞག། །
དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བྱམས་དང་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་ཚུད་པ་རྟགས། །

ལྷ་པ་བྱམས་པའི་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་མཐོང་ན་
ཡིད་འོང་སེམས་ལ་ཚགས་སྣང་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་དག་པ་འཕྲོབ།

གསུམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ལ། དང་པོ་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པ། བྱམས་པས་
འགྲོ་ལ་བྱབ་པའི་རྗེས་ཉིད་དུ། །པ་མའི་སྟག་བསྟལ་སྒྲོས་མི་བཟོད་པ་བཞིན། །འགྲོ་
བའི་སྟག་བསྟལ་བསམས་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་པ། དེ་ཡང་
བདག་གི་པ་མ་དེན་ཅན་རྣམས། །བདག་གི་ཆེད་དུ་སྟོག་པའི་ལས་བྱས་པས། །ཚེ་གང་
བཀའ་སྒྲོམ་གསད་གཅད་ལས་ཀྱིས་མཁར། །སྤྱི་གན་འཆིའི་ཚུ་ཆེན་འབྲུག་པར་བྱིང་། །
སྟག་བསྟལ་སྟེ་ཚོགས་དུ་མས་ཉམ་རེ་ཐག། །

གཉིས་པ་ངེས་པ་དགོད་པ། དེ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་མི་ཤེས་ཤིང་ཐར་འདོད་ཞི་བའི་
སེམས་མེད་ལ། །ཡང་དག་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་མེད་པས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བར་
འབྱམས་པ་སྟོང་རེ་རྗེ། །འདྲི་དག་མཐོང་ནས་ཡལ་བར་འདོད་ལོད་དམ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་བསམ་པ། དེ་བས་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་། །ལུས་

གསུམ་དག་བས་འགྲོ་བའི་སྐྱེག་བསྐལ་དག། རྣམ་ཅིག་ཉིད་ལ་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅིས། །
སྒྲིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བསམ་པར་བྱ། །

གསུམ་བ་སྒྲོམ་པའི་རྟགས་ཚད། འགྲོ་བའི་སྐྱེག་བསྐལ་མི་བཟོད་རྟགས་སྐྱ་བཤད། །
བཞི་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ། དམིགས་མེད་སྒྲིང་རྗེས་དེ་རྗེས་མཉམ་པར་
བཞག། །རྟགས་ནི་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེ་ཟུང་བྱ་འབྲེལ། །

ལྷ་བ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་བལ་བའི་སེམས། །
ལས་རྒྱུ་ཐོབ་ཅིང་གཏོད་ནས་དག་པ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་བྱ་འགྲུབ།

བཞི་བ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པར་གདམས་པ། དེ་
ལྟར་སྒྲིང་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་ལ། །རང་རང་བཏེ་བར་གནས་ཏེ་དགའ་བ་བསྒྲོམ། །

གཉིས་བ་སྒྲོམ་པ་དངོས་གྱི་རིམ་པ། དེ་ཡིང་དམིགས་ཡུལ་བཏེ་ལྷན་སེམས་ཅན་ཏེ། །
རྣམ་པ་ཞེ་མ་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང། །བདག་གིས་བཏེ་ལ་དགོད་པར་མ་དགོས་པར། །
རང་རང་བཏེ་བ་བདག་གིས་རྟེན་པ་རབ། །དེ་ནི་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་བར། །
བཏེ་ཞིང་སྒྲིང་པ་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཤོག། །སྐྱེས་དུ་གཅིག་ནས་ཀྱང་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །

གསུམ་བ་འབྱོར་པའི་ཚད། རྟགས་སྐྱ་ལྷག་དོག་མེད་ཅིང་དགའ་བ་སྒྲི། །

བཞི་བ་དམིགས་པ་མེད་པའི་དགའ་བ། དེ་རྗེས་མི་དམིགས་བསམ་གཏུན་དགའ་བ་ཉིད། །
སྐྱང་སྒྲིང་ཟུང་འདུག་ཏུ་བསྒྲོམ།

ལྷ་བ་དེའི་སྒྲོམ་ཚད། ལུས་དག་སེམས་ལ་ཞི་བཏེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་ཚེགས་མེད་དོ། །

དུག་བ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་འབྱོར་བས་ཉན་རང་གིས་མི་འཕྲོག་
པས་བརྟན་ལ་དུགའ་བ་འགྲུབ།

གསུམ་བ་རྩལ་སྐྱུང་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་བདུན། དང་པོ་ཚེགས་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ།
དེ་ལྟར་གོམས་རྗེས་བྱམས་ནས་རིམ་པར་བསྒྲོམ། །དེ་ཡི་བཞི་པོའི་ཞེན་པ་རིམ་གྱིས་འགོག། །

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་གོགས་སྡིང་རྗེའི་འགོག་ཚུལ། བྱམས་བསྐྱེད་མཉམས་གཉེན་བཞེན་
ཀྱན་ལ་ཚགས་པ་ན། སྡིང་རྗེས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཚུལ་འབྲས་ཞེན་པ་འགོག།

གསུམ་པ་སྡིང་རྗེའི་གོགས་དགའ་བས་འགོག་པ། སྡིང་རྗེ་དམུག་པས་དམིགས་དང་
བཅས་པ་ན། དམིགས་མེད་དགའ་བས་སྡིང་བ་རྣམ་པར་འགོག།

བཞི་པ་དགའ་བའི་གོགས་བཏང་སྡོམས་གྱིས་འགོག་པ། དགའ་བས་སེམས་གཡེངས་
སྡོམས་ལ་འཆེལ་བ་ན། །ཉེ་རིང་ཚགས་བཤུ་བཏང་སྡོམས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད།

ལྔ་པ་བཏང་སྡོམས་གྱི་གོགས་བྱམས་པས་འགོག་པ། བཏང་སྡོམས་བར་མ་ལུང་མ་
བསྟན་བཞེན་ན། །ལྔ་པ་བཞེན་བྱམས་སོགས་རིམ་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་འབྲོངས་
པར་སྐྱ་ཞིང་བརྟན་པ་འབྲོབ།

དྲུག་པ་སྤེལ་མ་སྐྱོམ་ཚུལ། གོམས་པ་གྱིན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །རིམ་
དྲུང་རིམ་མིན་སྤེལ་མ་ཐོད་རྒྱལ་བསྐྱོམ།

བདུན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ཡིས་རྟོགས་པ་སོ་མར་ཐོབ་པ་དང་མི་བརྟན་
པ་བོགས་འབྱེན་ཞིང་གིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཆེས་བརྟན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

གསུམ་པ་སྐྱོམ་པ་དག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱིར་བསྟན་
པ། མཚོག་གི་འབྲས་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་
བུ་ལ་བཞི། དང་པོ་རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ལས། །
རྣམ་སྤྱོད་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་འབྲོབ་ལ། །འདོད་པར་སྦྱ་མའི་ལུས་འགྲུབ་པར་
བདེ་བྱེད།

གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱ་མཐུན་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་དྲང་། །མྱོང་བས་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞོན་སེམས་རྣམ་འཚོ་མི་དགའ་བ་ཚགས་སྤང་བཞི་དང་བཤུ་བའི་བདེ་
བ་འབྲོབ།

གསུམ་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ། དབང་གིས་བྱམས་པས་ཡུལ་ཡིད་འོང་སླིང་རྗེས་
བདེ་ཞིང་དགའ་བས་སྤོན་དང་མེ་ཉོག་སོགས་མང་བ་རབ་དགའི་ཡུལ། བཏང་སློམས་གྱིས་
འགྲོ་བུ་མཐུན་ཅིང་གཞོན་པ་མེད་པ་འབྱོར་པས་བརྒྱན་པར་སྐྱེ།

བཞི་པ་བྱེད་པོའི་འབྲས་བུ། བྱེད་པས་བཞི་པོ་ཚེས་ཚེར་རབ་འཕེལ་བས། །རང་གཞན་
དོན་གཉིས་འབྱོར་བུ་ལྷན་གྲུབ་འགྲུལ། །

གཉིས་པ་མཚོག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བཞི། དང་པོ་བྱམས་པའི་འབྲས་བུ། བྱམས་པས་ཞེ་
སྤང་མེད་ཅིང་འོངས་སྤྱོད་རྗེས་ལ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྲུལ། །འོངས་སྤྱོད་
རྗེས་པའི་སྐྱེ་བུ་མཚོན་དཔེས་བརྒྱན་པའོ། །

གཉིས་པ་སླིང་རྗེས་འབྲས་བུ། སླིང་རྗེས་འདོད་ཆགས་མེད་ཅིང་ཚོས་གྱི་སྐྱེ། །སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་བུ་སྟོབས་སོགས་མ་འདྲེས་ཚོས།

གསུམ་པ་དགའ་བའི་འབྲས་བུ། དགའ་བས་སྤྲུལ་དོག་མེད་ཅིང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ། །
བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དུམ་པ་ཐོབ་པར་འགྲུལ། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བུ་མ་དེས་སྐྱ་ཚོགས་གསུགས། །
མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་སྟེ་ཐོན་ལས་སྤོན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་བཏང་སློམས་གྱི་འབྲས་བུ། བཏང་སློམས་རྒྱལ་མོངས་མེད་དེ་གཉི་ལྷག་
གནས་སུ་དག་པའི་པོ་བོ་ཉིད། །མཉམ་ཉིད་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད། །དེ་བོ་
ཉིད་སྐྱ་ཚོས་ཉིད་སློམས་དང་བུལ། །

བཞི་པ་ཐར་ལམ་ངེས་པའི་གཞུང་ལམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་ཚད་མེད་བཞི་
པོ་རྒྱལ་བས་བསྐྲུགས་པ། དེ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏུན་མཐུན་ཡུལ་གཤིང་། །མཚུངས་
བུལ་སྐྱ་མའི་སྟོན་པས་རབ་བསྐྲུགས་མཛད། །དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས། །གང་གིས་ཚད་
མེད་བཞི་བསྐྲུགས་པས། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱིས་དགོངས། །ཀུན་ཏུ་ཡོན་ཏུན་ཚད་
མེད་དེ། །ནམ་མཁའི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མེད་ཡོད་མེད་གྱིས་ཐར་ལམ་ཡིན་མིན་དུ་བསྟན་པ། དེ་དུག་མི་
ལྟན་ལམ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་། སྟོན་པ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སོང་ལམ་ངན་ཡིན། ཚད་མེད་བཞི་
པོ་དེས་བཟུང་ལམ་ནི་ཐར་པ་དྲི་མ་མེད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་བྱིའི་གཤེགས་ལུལ་
ཡིན།

(གསུམ་པ་ལྷུ་མཚན།) རྒྱ་འབྲས་གཞུང་ལམ་གཅིག་པས་ཚད་མེད་བཞིར་བསྟན་ཚུལ། རྒྱ་
ཡི་ཐོག་པ་ས་ས་བོན་ལྷུ་གུ་བཞིན། །ཐབས་ཤེས་སྐྱེ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། །
འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་ས་སྐྱེ་ཡི་སྐྱབ་པ་གཉིས། །སེམས་བྱེད་རྒྱུ་གི་རྣམ་པར་བས་ལེན་པས། །
ཐབས་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན། །དོན་ལ་གཅིག་སྟེ་ཉིད་ཉིད་རྗེ་ཅན། །
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་ཉམས་སྲུ་ལེན། །

(བཞི་པ་ལྷུ་མཚན།) མདོ་རྒྱུད་མཐུན་པར་དབྱིངས་གྱི་དྲི་མ་སྐྱོང་བྱེད་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ།
གཞན་ཡང་ཐོག་མེད་དགོ་བ་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་ཉིད་ས་བོན་
ཚུལ། །མ་བུས་ཡེ་ནས་གནས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ནས་གསུངས། དེ་དང་སྐྱབས་
སྲུ་རང་བཞིན་གྱི་དུག་ལ་འཁོར་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ལྟན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་སྐོ་བུར་གྱི་སྐྱབ་པས་
བསྐྱེད་ས་ཏེ་སེམས་འདོད་སྐྱབས་ཉིད་མཚུངས། མདོར་ན་མདོ་རྒྱུད་ལམ་རྣམས་གྱི་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུ་དངོས་བསྟན་སྐྱབས་དོན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་ཉིད་དུ། བད་འབྱུང་སོགས་སྟོན་གྱི་མཁས་
གྲུབ་རྣམས་གྱིས་སྦྱོར་བཤད་པ་མཛད། དེ་སྦྱིར་རྒྱལ་སྐྱས་དམ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །
ཚད་མེད་རྣམ་པ་བཞི་ལུ་འབྲད་པར་མཛོད། །

གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཚུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱབས་གྱི་དགོ་བ་བསྟོ་
བཤད། དེ་རྣམས་ལོག་གསུངས་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་གྱི་རྟོག་པ་རབ་ཞི་
ནས། །དེ་ལམ་གོལ་ཉན་རང་ལོག་པ་སྐྱེ་གསུངས་བྱེད་དང་དམན་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་
ལྷགས་པ་དང་སྦྱིང་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡིས། དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་དུ་ལ་གསོ་ལུས། ཚུད་མེད་
བཞིའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །།

༥ བརྒྱད་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་
རྒྱུའི་དོན། ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚུད་
མེད་ལེགས་པར་གོ་མས་པ་ཡིས། ཚེས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཕན་ཡོན་ལ་དུག དང་པོ་འཁོར་བ་ལས་འཇུག་
པར་འབྱེད་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་ཡང་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་སྲིད་མཚོ་མཐུལ་འབྱེད་ཞིང་།
སྐྱེལ་མ་དཔའ་བོ་བཞིན་དུ་འཛིགས་དང་ལྷ་དན་སྲིག་ཀྱི་སེལ་བྱེད་དེ། མེ་ལྟར་ལུས་ཉོན་
དང་སྐྱེག་བསྐྱེད་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་འཛོམས། དེད་དཔོན་དང་འདྲ་སྟེ་སྲིད་ནས་ཞི་བར་
འགྲོ་བ་འདེན་བྱེད་ཡིན།

གཉིས་པ་དག་ཚོགས་ཐེག་ཚེན་དུ་འགྲུལ་བའི་ཕན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐོབ་ལ་
མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་གང་ལ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་དང་། །
སྟོམས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་པ་
མདོན་གྲུང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྟན་ན་ཡང་སྲིད་རྗེའི་དུག་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་
ཞིང་། མཉམ་བཞག་ན་ཡང་བྱང་སེམས་དང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ། སེམས་བསྐྱེད་
ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་དག་བའི་ཕྱིར་ལུས་དག་ཚོམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་
ཅིང་། ལྟར་བཅུས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་མཚོན་སྟོང་འགྲུལ། །

གསུམ་པ་དག་རྩ་མི་ཟད་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན། དག་གཞུན་འབྲས་བུ་དམན་ཏེ་ཟད་
པ་ལྟར། །རིན་ཚེན་སེམས་ཟེན་དག་བའི་མི་ཟད་འཕེལ། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དྲུངས་པའི་རྒྱ་

འབབ་དྲང་། །ས་གཞི་བཟང་པོར་ཉིལ་སོགས་ལོ་ཐོག་སྤུང་ཚོགས་བཞིན།

བཞི་པ་དག་ཅུ་བརྟན་ཞིང་ཐར་ལམ་སྤྱིང་པོ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན། ལེགས་པའི་ཚོས་
ཀུན་གྱི་ཅུ་བུ་ས་བོན་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་གི་སྤྱིང་པ་ན་ཡང་བདེ་བའི་འབྲས་མང་ཞིང་། །ཞི་བའི་
རང་བཞིན་བྱང་ཚུབ་མཚོག་གི་རྒྱ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལེགས་བསྐྱེད་ལུ་འབད་པར་མཛོད། །

ལྷ་པ་བསམ་དགའི་རེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་ནི་དཔལ་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་བུམ་པ་
བཟང་། །འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་བདེ་འབྱུང་སྤྱོད་གྱི་མཚོག་། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གདུང་སེལ་ལྷ་བུ་
སྤྱི་། །མཉམ་བཞིན་དེ་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་སྐྱར་ཚོགས་། །རྟལ་ཏུ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་
ལ། ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན། སྤྱོས་བསམ་ཡས་
བསོད་ནམས་སྤྱིན་ཚོགས་དཔལ་གྱི་མེད་དེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཚིས་ན། །ཁམ་མཉམ་འི་
ཁམས་འི་ཀུན་བཀའ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པར་འགྲུབ། །ཞེས་དང་། །སྤོང་བོ་བཀོད་པ་ལས།
མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནམས་ལ་ལེགས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་ཙམ་སྟེ། །ཁམ་མཉམ་འི་ཁམས་དང་ཚོས་
གྱི་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མེད་བྱུང་
དང་། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལྟར་དཔལ་གྱི་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་གཤམ་པར་
བྱ་བ། གཤམ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་རང་བཞིན་གཤམ་པར་བྱ་བ་ལ་བདུན།
དང་བོ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚད་མེད་འགྲོ་བའི་སྤྱིར། །
ཡང་དུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །སྤོང་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་
ཡོན་ནོ། །དེ་ཡང་བསམ་པས་སྤོང་དང་སྤྱོད་པས་ལག་ལེན་ལ་བྱུང་བ། །འགྲོ་བུར་འདོད་

དྲུང་འགྲོ་བ་ཉིད་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་ཡོད།

གཉིས་པ་སློབ་འཇུག་གི་རང་བཞིན། སློབ་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དོ་བོ་ལུ་འཇུག་པར་
ཕུ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དུ་འདོད་དེ། བུམས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བུམས་པ་དེ་ལ་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་ཡང་། བུམས་པ་ཚེན་པོ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དགའ་
བ་ཚེན་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚེན་པོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པར་སྐྱོད་པ་དེ་ཡང་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ་དྲུག་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སློབ་པའི་ཕན་ཡོན། འགྲོ་བ་གང་གིས་ཚོགས་མཐུན་གཏུགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ལ། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་བསྐྱེད་བཀུར་ཏེ། །རང་ཉིད་ལེགས་པ་ཙམ་ཞིག་
དོན་གཉེར་བའི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་སློབ་པའི་ཚད་མི་ཤོད།

བཞི་པ་དེའི་འཐད་པ། འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉུང་ཟད་སེལ་བའི་སྒོ། །སྐྱད་ཅིག་སྐྱེས་
པས་རྒྱ་སོང་ཐར་གྱུར་ཅིང་། །ལྷ་མིའི་འདེ་བ་དཔག་མེད་མྱོད་བར་གསུངས་ཏེ་མཛོལ་
བའི་བྱ་མོ་དགའ་ལྡན་དང་། གྲུང་བག་གི་ཏ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེས་པར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། །

ལྷ་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་བུས་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་མཐུན་ཡུས་ཏེ་དད་ས་སྤུ་
སྒྲོར་བུས་ཡང་དུག་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱད་ཅིག་སྒྲོར་བུས་བྱུང་བའི་སེམས་མཚོག་གིས། །
བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་ཚོགས་གཉིས་བརྒྱུམས་པར་བཤད། །དེད་དཔོན་སྐྱིང་རྗེ་ཅན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་བཞི་བྱི་དང་། བུམ་ཟེའི་ཁྱེད་ཀླུ་ལ་དགའ་བས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཟླའི་ཚོགས་བརྒྱུམས་
པར་གསང་ཚེན་ཐབས་མཁས་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །

དྲུག་པ་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། དེ་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱིས་གངས་མེད་
གསུམ་དང་འབྲིང་གིས་བདུན། རྟུལ་པོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་སོགས་གསུངས་པ་ཀུན། ལྷུང་

དུ་རྫོགས་དང་རིད་དུ་རྫོགས་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་པས་ཚེ་གཅིག་གོལ་བ་སློ་ཡི་སྟོབས་ལ་
རྟལ་ སྤྲུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་དང་འཕགས་པ་དབང་ཚོན་མུར་བུལ་བྱུང་མེད་གསུངས། དེ་
ཡང་ཐུབས་དང་བཅུ་ཉེ་འགྲུས་ཤེས་རབ་མཚོག་ །གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་གང་སྐྱེད་སྟོབས་ཚེ་ལོ།

བདུན་པ་སྟོང་གའ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། འདྲི་ནི་སྟོང་རྗེས་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་ཅན། །འགྲོ་
བདེ་བྱ་ཚོགས་བསྟན་པའི་སྐྱེད་ཚེན་ལེགས་པ་ར་བྱེད་བུ་ནི། ཚད་ས་སོགས་འདྲི་ག་ཉེན་ན་
ཡང་སྟོན་མེད་ཅིང་། །རང་ཉིད་སྐྱེད་ཡང་སྟེ་ལམ་མ་སྟེ་སྟེ། །གཞན་སྐྱེད་སྟོབས་ཅི་འཚེ་ལ་
བདེ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །སྟེ་ན་མེད་པ་འཁུངས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ་ཤེས་ནས་རི་སྟེར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྐྱོར་བ། དངོས་གཞི། མཇུག་
གོ། །དང་པོ་སྐྱོར་བ་ལ་བཞི། དང་པོ་རྟེན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། དེ་ཡང་རང་སྟོབས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ན་མདུན་མཁར་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་སྐྱེད་བྱངས་ནས་དེའི་སྐྱེད་སྐྱེད་ལེན་
བའམ། །རང་ལ་རྣམ་པ་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེད་ལས་ལེན་པར་འདོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་
དེ་ཡང་དགོ་བའི་བཤེས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་དག་ལས་འདོད་དགའི་ཚར་འབྲེབས་
བཞིན། །དེ་ཡང་རི་སྟེར་བྱེད་ཞེན། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྐྱེད་སྟོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །
རྣམ་དང་ལྡན་ལས་བྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་སྟེར་ལོ། །

གཉིས་པ་དེས་སྟོང་བཅོས་པའི་རིམ་པ། སྐྱོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་ལས། །
སྐལ་བཟང་སྟོབས་མ་སྟོང་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཐུར་པའི་ཕན་ཡོན་ཞི་
མཐར་ཞེན་པ་དགག་པ་སོགས། ཐོག་མ་བར་དང་མཐར་དགོའི་ཚོས་རྣམས་དང་མཐའ་
གཉིས་སྐྱངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་མཐའ་ཡས་བརྗོད།

གསུམ་པ་གནས་དང་བཞོད་པ་བཤམས་པ། གནས་གཅོད་མཚོན་པས་མཛེས་ཤིང་
ཉམས་དགའ་བར། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེད་གསུགས་ལ་སོགས་སྟེ་གོན་བྱ། །

བཞི་པ་སྟོན་འགྲོ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བསམ་

པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་བྱ་བ། དེའི་འཐད་པ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་
པོ་དམིགས་པའི་རྟེན་བསམ་པ། བམ་མཁའའི་གནས་སུ་བམ་མཁའ་གང་བ་ཡི། རྒྱལ་བ་
སྤྲུལ་བཅུ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་སྲུང་མཁའ་དབྱིངས་བྱུང་བར་བསམ་ཞིང་། ལྷ་བ་སྤྱོད་མེད་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ནི་རྒྱ་ཚེན་མཚོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་དེ། །འགོ་བ་འདི་དག་
མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱ། །འདི་བ་སྤོད་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད། །བཞེངས་ཤིག་བཞེངས་
ཤིག་སྤོབས་བཅུ་མངའ་བའི་ལྷ། །སོགས་ནས། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་མ་ལུས་གཤེགས་སུ་
གསོལ་། །ཞེས་ལན་གསུམ་སོགས་བརྗོད་པས་དངོས་སུ་འབྱོན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་དགོད་པ། འདི་ནི་རང་གི་སེམས་སྤོབས་དྲི་མེད་དྲང་། །མཁའ་
བརྩེའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །རྗེ་ལྟར་བསམ་པ་དྲེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་
ཏེ། དཀོན་མཚོག་བརྩེགས་པ་ལས། གང་གིས་རྒྱལ་བ་ཡིད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་དེ་
བཞུགས་ཏེ། །ཏག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཀུར་སྟེ་རིམ་གོ་བྱ་བ། དེ་ནས་ཐལ་སྐྱུར་མེ་ཏོག་སྟེ་བཀུར་ནས། །མ་ལུས་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་གྱུར་ཅིང་། །སོགས་རིག་པ་མཚོག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་
ཁང་དུ་སྤྱོད་དྲང་བཞུགས་གསོལ་བྱས་རྒྱན་གོས་སོགས་དབུལ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལ་བདུན། དང་པོ་སྤྱུག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་
ལ་གཉིས། དང་པོ་འཚལ་ཚུལ་དངོས། ཡིད་འོང་རྗེས་བུའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། །འཆར་ཀའི་
པ་རྒྱ་ཁ་འབུས་བྱེ་འདྲ་བ། །ལུག་གཉིས་སྤྱི་བོར་ཐལ་སྐྱུར་བསྟོད་དབྱངས་བཅུས། །
ལུས་དཔག་མེད་པར་སྐྱུལ་ནས་གྲུས་སྤྱུག་འཚལ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཐན་ཡོན། ས་འདི་རིར་བཅས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྟེད་དུ། །བྱང་ཚུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱུག་འཚལ་བའི་བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་འདྲིག་རྟེན་གསུམ་ན་

མེད་ཀྱི་ལུས་བདུན་དབང་ཚེན་བར་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་དྲང་། །མཉམ་པའི་གངས་སྟེང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་འགྲོ་ཞིང་། །མཐར་ཐུག་ཞི་བ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་འཐོབ། །

གཉིས་པ་མཚོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། དངོས་སུ་འབྱོར་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་སྐྱེལ་པའི། །མཚོད་པ་སྐྱེ་བྱུ་ཚེན་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དངོས་འབྱོར་དང་ཡིད་སྐྱེལ་གཉིས། དང་པོ་དངོས་འབྱོར་ནི། དེ་ཡང་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཚོད་པ། མེ་ཏོག་སྟོན་དང་མར་མེ་ཞལ་ཟུང་མེ་ཏོག་འཕམ་མེད་ལྟར་གསུངས་དུང་ལོ་མོའི་སྐྱེ། །རྒྱལ་མཚན་རྩ་ཡབ་རྩ་རྩ་ལ་སོགས་དྲང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་མཁོ་དགའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་དགོན་མཚོག་ལྷན་བཅས་མཚོད། །

གཉིས་པ་ཡིད་སྐྱེལ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ལྷན་པར་གཉིས། དང་པོ་ཐུན་མོང་ལ་བདུན། དང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་རོལ་མོའི་སྒྲིན་ཅན་གྱི་མཚོད་པ། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ལྷ་སོགས་འཛིན་ཉེན་ཀུན་ནི་ཡིད་འོང་བའི། །གཞལ་མེད་ཁང་བཙེགས་རིན་ཆེན་བྱ་བ་ཅན། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྟོང་དབྱངས་ཆར་འབབ་ཅིང་། །རྒྱན་མཚོག་བརྒྱ་ལྷག་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད། །

གཉིས་པ་ཉེ་འཁོར་ཀུན་ནས་དགའ་བའི་མཚོད་པ། གཞན་ཡང་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་རིན་ཆེན་རི་བོ་ནགས་ཚལ་བརྒྱའི་མཚོ། དང་མོའི་འགྲོས་ཀྱིས་གཉེར་བ་དེ་དག་དྲང་། །སྐྱེན་སོགས་དྲི་ཞིམ་དང་ལྷན་དཔག་བསམ་གཤིང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དྲུག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད། །

གསུམ་པ་བརྗོད་རིན་ཆེན་མངོས་པའི་མཚོད་པ། འདབ་སྟོང་གཡོ་བས་བྱུང་བ་བཟུང་བ་ཡི་ཀྱི་ལུག་པའི་གདུ་བུ་ཀུ་ཉམས་མཚན་ཞིང་། །སྒྲིན་བྲལ་ཉི་ལྷའི་ཟེར་གྱིས་རབ་སྤེལ་བའི། །

ལྷན་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་རྣམས་གྱིས་མཚོད། །

བཞི་པ་ཚལ་སོགས་ཀུན་ནས་དག་བའི་མཚོད་པ། ཅན་ཅན་བསིལ་བའི་ཁ་ཡི་སྐྱབས་
བསྐྱོད་པའི། གྲི་ཞེས་སེར་བུ་བདེ་བའི་དང་རྣམས་དང་། །སྐྱུ་དང་བྲག་རི་སྐྱེན་སྐྱོངས་
ཉམས་དགའ་བ། །རྒྱ་བསིལ་རྗེད་བུ་གང་བ་རྣམས་གྱིས་མཚོད། །

ལྷ་པ་ཉི་ལྔ་རིན་ཚེན་བཞེད་པའི་མཚོད་པ། རྩོན་ཀའི་མཚན་མོ་དཀར་བའི་རི་བོང་
འཛིན། །ཀུན་ལ་བལ་རྒྱ་སྐྱར་མེད་བས་བསྐྱར་བ་དང་། །ཉིན་བྱེད་འོད་སྐྱོད་ལྷ་བས་མཛེས་
འབར་བ། །སྤྱིད་བཞིའི་འཛིན་ཉེན་རྒྱན་གྱི་རྣམས་གྱིས་མཚོད། །

དུག་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་མཚོད་པ། ཁོར་ཡུག་རིམ་བཅུས་བྱེ་བ་ལྷག་
བརྒྱའི་ཞིང་། །མ་ལུས་ཡོངས་བཞེད་འདོད་དགའི་འབྱོར་བ་དང་། །སྐྱོགས་བཅུའི་ཞིང་
ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་སྤྱོད་ཀུན། །སྤོ་ཡིས་སྐྱངས་ཉེ་བྱབ་དབང་ཤས་བཅུས་མཚོད། །

བདུན་པ་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཚེའི་མཚོད་པ། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདོད་དགའ་
འབྱུང་བའི་བུ་བཟང་དཔག་བསམ་གྱིང་དང་འདོད་འཛོའི་བ། །ལམ་ལོ། རོར་བུ། བཅུན་
མོ། རྩོན་པོ། ཉམ་ཚེགས་སྐྱང་པོ། དམག་དཔོན་ཉེ་རྒྱལ་སྤྱིད་བདུན་དང་། །ཡུངས་དཀར་
བུར་བ། བེམ། ལི་མི། ཞོ། གི་མང། མེ་ལོང་། དུང་གཡས་འབྱེལ་ཉེ་བཟུ་གྱིས་རྩལ་བརྒྱད་
དང་། །ལྷ་སྐྱོན། བཞོན་པ། མལ་ཆ་དང་། ཁྲི་དང་། རལ་གྱི་དང་། བགས་པ་སྐྱེ་ཉེ་བའི་
རིན་ཚེན་བདུན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བས། །ཡོན་གནས་དམ་པ་བྲགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་མཚོད། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་གྱི་མཚོད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མཚོད་སྤྱིན་
མདོར་བསྟན། ཉིང་འཛིན་གྱི་མཚོད་པ་བཟང་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉིང་འཛིན་ཡིད་
གྱིས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོས་མཚོད། །

གཉིས་པ་སྤྱི་མཚོད་ཡིད་བཞིན་སྤྱིན་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། མི་ཉོག་སྤྱིན་
མཛེས་ལྡིང་ཁང་མཛེས་འབར་བ། །རྒྱལ་རི་ལྟར་ན། དཀོན་མཚོག་ཉལ་ལས། མེ་ཉོག་

ཕལ་ཚེར་མེ་ཉོག་སྒྲ་རེ་དང་། །མེ་ཉོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱི་སྟེ། །མེ་ཉོག་སྒྲ་ཚོགས་
ཀྱན་ཏུ་བཀྲམ་བྱས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མཚོད། །ལལ་པའི་མཐིལ་
ནས་མཚོད་པ་བསམ་ཡས་རྣམས། །རྒྱལ་བ་གཅིག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར། །རྒྱལ་བ་མ་
ལུས་ཀྱན་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དང་སྟོང་ཉིང་འཛིན་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
སྟོས་དྲང་སྟོན་སྦྱར་བདུན་ཅིའི་སྟོན་ལུང་དྲང་། །གཟི་ལྷན་སྟོན་མ་ཞལ་ཟས་རྩལ་མའི་
སྟོན། །བརྟེན་དབྱེད་ལྷན་ལྷན་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་གྱིས་མཚོད། །

གསུམ་པ་ནང་མཚོད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རོལ་བ་ཀྱན་ནས་སྟོན་བ། །ནང་གསང་བའི་
མཚོད་བ། །སྟོ་ཡིས་འདུག་པའི་སྟོན་ཚན་གྱིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ། །སྟོག་མོ་སྟོང་ཐོགས་རིན་
ཚེ་སྦྱ་གར་སོགས། །མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་འདྲོ་བས། །རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་
མ་ལུས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སྦྱང་བྱ་སྟོན་པའི་སྟོང་དུག །འགྲིམ་པའི་སྟོ།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། །ཀྱན་སྟོང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ། །ལུལ་པ་མ་མཁམ་སྟོབ་སོགས་
ལ། །དུས་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། །ངོ་བོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།
སྟོར་བ་རང་གིས་བྱས་པའམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའམ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ། །ཐོག་
མེད་དུས་ནས་ཐོམས་པའི་བག་ཆགས་གྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྟོན་པ་ཅི་མཚེས་པ། །
བྱེད་ལས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་སྦྱིབ་ཅིང་བཞུགས་སོགས། །སྟོན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཀྱན་
བཤགས་པར་བཀྱི། །བཤགས་ཚུལ་སྟོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། །སྟོར་བ་སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་གདབ་པ་སོགས་གྱི་སྦྱོར་སྦྱར་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་།
དངོས་གཞི་སྟོབས་བཞིའི་དམིགས་གཞན་དང་ལྷན་པས་བཤགས་གིང་། །རྗེས་རང་གཞན་གྱི་
སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་ནག་ལིང་རེ་འདུས་པ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སོགས་
གྱི་སྟོན་མཚམས་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དག་པར་བསམ་ཞིང་། །སྟོན་ལྟར་

རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་ལ་བཞག།

བཞི་པ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བ། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་སྤྱང་པོ་མཐུན་ཡུལ་ལ། །རྟོག་
པར་བདུག་ནི་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་དོ། །འདིས་དག་ཅུ་མཉམ་པར་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་ཚད་
མེད་ཐོབ།

ལྷ་པ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ། ལྷ་ལུས་སྤྱི་དགུའི་ཚོགས་ནམས་བསྐྱལ་
བའི་ཕྱིར། །ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མེད་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ། །འདིས་ཚོས་སྤྱང་གི་སྤྱི་བ་པ་
དག་པ་དང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་མི་འབྲལ།

དུག་པ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ། དེར་ནས་སྤྱི་དུ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སྤོར་ས་
བུར། །ལྷ་རྒྱ་ལི་འདའ་རྟོག་ཏུ་བཞུགས་པར་གསོལ། །འདིས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཚི་
བ་ཞིན་མཚེ་རིང་པོ་འཚོ།

བདུན་པ་བསྐྱོ་བའི་ཡན་ལག་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་
བསྐྱོ་རྒྱའི་དག་བུ་དེ་ཉིད་ནམ་པ་སྤྱི་ལྷ་སྤྱི་ཡིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བདུག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། ལྷ་
ལུས་སྤྱི་ལ་གཉིས་གང་དུ་བསྐྱོ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་འགྲུབ་པར་ཐོག། འདིར་
བསྐྱོ་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་དག་བསྐྱོན་དུ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབྱེ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འཐད་པ་དགོད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྤྱང་བྱ་གོགས་གྱི་
དྲི་མ་འབྲུངས་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་བའི་འཐད་པ། རི་རྩུང་ལྷུས་གྱིས་སྤྱི་རས་
པའི་རས་ལྷག་དག། །ཚོན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་ཁོ་དོག་གསལ་བ་བཞིན། །དེ་རྩུང་སྐྱོན་དུ་
འགྲོ་བས་སེམས་སྤྱི་རས་པའི། །རྒྱུད་ལ་དོས་གཞིའི་སེམས་མཚོག་གསལ་བར་སྤྱེ། །

གཉིས་པ་སྤྱང་བྱ་དག་བའི་དཔུང་ཚོགས་བསྐྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་སྤྱི་བའི་འཐད་
པ། །ཡན་ལག་འདུན་པ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་འབྲས་སྤྱི་ཚད་མེད་དེ། །ཚོས་དབྱིངས་
རི་བཞིན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ། །

དུ་ནི་སེམས་གཙང་རིགས་ཡོད་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འབར་བའི་འབྲུང་གནས་ལ་གྱི་
དོར་བྱས་ན་དེ་བས་ཀྱང་མཛེས་པ་ལྟར་དགོ་བའི་སྤྲི་གཞི་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་ལྷ་
གྱུ་རབ་བསྐྱེད་དེ། དེ་གཟུང་བ་དང་དྲི་མ་དྲག་པ་དང་དགོ་བ་སྤྲིལ་སྤྲིར་བཙོན་པར་བྱ།
ཚུལ་ཇི་ལྟར། གཟུང་དག་སྤྲིལ་སྤྲིམ་ན། སྤོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་
པ་ནི་སེམས་བཟུང་བའོ། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བའི་སྤྲིར་འབད་པ་ནི་དག་པར་བྱ་བའོ། །
བདག་གི་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲིག་བསྐྱེད་བརྗེ་བ་ལ་སྤྲིལ་མར་བྱ་བ་ནི་སེམས་
སྤྲིལ་བའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤོ་བ་དང་། དགོ་ཚོགས་མང་དུ་བསྐྱེན་པ་དང་། ཀྱུ་ཏུ་དགོ་
བ་འབའ་ཞེག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་གྱི་ཁྱུང་དུ་འཁྱུང་བ་དང་། བདག་
དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་མདོ་བསྐྱེས་
པ་སྤེ། སྤྲིད་འཇུག་ལས། སྤྲིད་ལུག་མེད་དང་དཔུང་ཚོགས་དང་། །ལྟར་སྤང་བདག་ཉིད་
དབང་བྱ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །གཞན་དང་བདག་ཏུ་བརྗེ་བར་གྱིས། །
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤོན་པ་འཇུག་སྤོད་སྤྲིད་ཚུལ་བསྐྱེན་པ། དེས་ན། འགྲོ་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་
བདག་གིས་སྤང་བྱ་ཞིང་། །བདག་གི་བདེ་བས་འགྲོ་བ་བདེར་འགྱུར་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་བུར་
དུ་དེ་དང་མི་འབྲུལ་ཤོག །སྤྲིལ་དུ་གཏོང་ལེན་སྤྲིལ་མུར་སྤྲིད་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བསྐྱེས་སེམས་
ཀྱང་དངོས་སུ་འཕོ་བ་ནི་མེད་དེ་ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིར། དཔེར་ན་འཇམ་དཔལ་
བཞིན་། དེའི་སྤོན་ལམ་དུ། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྲིར་ཡང་ནི། །སྤྲི་མའི་སྤྲི་མཐར་གནས་པར་
ཤོག །ཅེས་བཏབ་པའི་སྤྲིར། སྤོན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་པོ་བསྐྱེས། གཞན་ཡང་
ཐེག་ཚེན་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཐན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།
ཚོར་བས་གྱི་མ་མ་ཡིན་པས་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་དམན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
བདག་གི་སྤྲིར་སྤོན་སྤྲིག་པ་བྱས་པས་དེ་དག་རན་སོང་དུ་གཞོལ་བ་དང་། དེ་དག་བདེ་སྤྲིག་

འདོད་ལེན་གྱི་ཐབས་ལ་སྐོངས་པ་དང་། ལྷུང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བོད་བུ་འདི་
རྣམས་ངས་མ་དྲངས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འཛིན་ཉོན་
མོངས་གྱིས་དགྲུགས་ཏེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཀྱང་འདྲེལ་བའི་སྤྱིར་འབད་པས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་
ལགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་
ཏོགས་པས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་མ་བྱས་ན་རང་གི་བསྐྱབ་པའང་འདོད་བར་
འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དོན་
བྱས་ན་རང་དོན་ཀྱང་འཁྲུགས་ལ་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་བསྐྱབས་ན་རང་ཉིད་ཉོན་རང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་དམིགས་
སྤྱེད་པས་ཀྱང་རྗོད་ཏེ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་དཀའ་བས་ཀྱང་ཚན་པ་བསྐྱབ་དགོས་
པས་། དེ་ལྟར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་སེམས་ལུམ་པ་
སོགས་སྤང་སེམས་བསྤང་བར་བྱ། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་སྤྱིན་བྱས་སྤྱོད། །དེ་ཡི་
མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་སྤང་བརྩོན་པར་བྱ།

གསུམ་པ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་གྱི་གནས་ལ་གདམས་པ། ཏུག་ཏུ་དྲན་དྲང་ཤེས་བཞིན་
བག་ཡོད་གྱིས། །མི་དགོ་སྤང་ཞིང་དགོ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ། །

བཞི་པ་བསྐྱང་བྱ་བསྐྱབ་མདོའི་རབ་། རང་དུ་དབྱེ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉེས་མི་ཉམས་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི། །ལོག་པར་ལྷ་སོགས་རྒྱལ་པོའི་ལྷུང་བ་ལ། །གྲོང་སོགས་སྤོན་པོའི་ལྷ་དང་
ཡལ་པའི་བརྒྱད། །ཐུན་མོང་གཉེས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ལྷུང་བྱེད་ལ། །ལོག་ལྷའི་སྤྱོད་ས་མཐུན་མ་གུས་
པ་ཅམ་སོགས་གྱིས་མཚོན། དེ་དྲན་སྤྱོད་ས་མཐུན་ཉེས་བྱས་ཤེས་པར་བྱ། །ལོག་ལྷ་སོགས་
དེ་དྲན་མི་ལྷན་པ་སྤང་སེམས་དགོ་བ་ལྷུང་དྲན་ཉེས་མེད་དེ་སྤྱོད་ས་མཐུན་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་
པའོ། །དགོ་བའི་སྤྱོད་ས་མཐུན་རི་སྟེང་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱུང་ཤེས་པར་བྱ།

ལྷ་པ་སྤང་སྤང་ངེས་པའི་གནས་གཞན་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་བཞི་ངེས་པའི་སྤང་

དོར་བསམ་པ། གཞན་དོན་ངེས་པའི་སྤང་དོར། གང་དག་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་བསམ་པའོ། །
དང་པོ་ཚོས་བཞི་ངེས་པའི་སྤང་དོར་བསམ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཚོས་བཞི་སྤང་དོར་མདོར་
བསྟན་པ། མདོར་ན་སྟོན་པའི་སྤང་མཚམས་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་བྱ་ཞིང་། དཀར་པོའི་
ཚོས་བཞི་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱ།

གཉིས་པ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལྷ་མ་དང་མཚོད་འོས་བསྐྱེད་དང་
གཞན་འགྲོད་པ་མེད་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད། རྒྱལ་སྐྱེས་དམ་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟན་སྐྱོགས་པ་
དང་། འགྲོ་བའི་ནང་ན་གཡོ་དང་སྐྱེའི་སྐྱོད་པ། །ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་ལགས་པས་སྤང་འཚལ་
ལོ། །

གསུམ་པ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཤེས་བཞིན་རྒྱུ་སྤངས་ནས་དམ་
པ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡོན་ཏུན་བསྐྱེད་པ་བརྗོད། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡང་དུག་དག་ལ་
བསྐྱེད། །རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་དུ་ཤེས་བསྐྱེད། །གཡོ་སྐྱེ་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་
པས་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཚོས་རབ་བཞི་པོ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། གཞན་
ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་། དེའི་ཚོས་ལ་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས། དེ་སྐྱབ་པ་གྲོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་འདུ་ཤེས་བཞི་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དོན་ངེས་པའི་སྤང་དོར་བསམ་པ། འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱལ་
རང་དོན་ལས་ཀྱང་གཞན་ཕན་གཙོ་འཛིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
སྟེ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྱུར་བ་ཤེས་པ་དང་། དག་ཚོགས་མི་འགྲིབ་པ་གསུམ་
ཚང་ན་ལུས་དག་མི་དག་པ་བདུན། གནང་བའི་སྐབས་ཡོད་དོན་ལ་དག་བ་ཡིན། །ཡིད་གསུམ་
ནམ་ཡང་གནང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །རང་དོན་ཞི་བདེ་འདོད་པའི་དག་བ་ཡང་། རྒྱལ་སྐྱེས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷང་བ་སྟེ། །གཞན་སྤོང་ཕན་ན་མི་དག་གང་ལགས་པ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་

བྱ་ལྷགས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །དེའང་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་ཚུལ།
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། ལྷ་མ་ནི་ཙ་ལྷུང་དང་། མི་དགོ་བ་
 སོགས་གནང་བཀག་ཤེས་པས་བསྐྱོམ་པའོ། །བར་པ་ནི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་པར་བསྐྱབ་སྐྱོམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ལྷུང་ལྷུང་མེད་གྱི་
 དབྱེ་བསལ་དང་། བྱེ་བྱག་སྟོན་སེམས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལུས་པ་སྤྱིད་ལུག་ལམ་གཞན་
 ལ་འཇུག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། འཇུག་སེམས་ཉམས་རྒྱུ། རྟེན་གཞི་སྟོན་པ་ཤོར་བ། འགལ་
 རླ་ཙ་ལྷུང་བྱུང་བ། སྤོང་རྒྱུན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་གསུམ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཉམས་
 པའི་ཉེས་པ་དང་། གོམས་ཐབས་སོགས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །སྤྱི་མ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལས། ཐེག་
 ཚེན་དབུ་མ་ལུགས་ལ། ཉམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། དཀོན་མཚོ་ག་
 གི་དཀོར་འཕྲོག་པ། དམ་པའི་ཚོས་སྤང་བ། རབ་བྱུང་ལ་ཚད་པ་གཙོད་པ། མཚོམས་མེད་
 ལྷ་ལས་གང་རུང་བྱེད་པ། ལོག་པའི་ལྷ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ཉེ་བ་
 ལྷ་དང་། ལྷ་མ་བཞི་པོའི་སྤོང་བྱ། སྤོང་། སྤོངས། སྤོང་ཁྱེད། སྤོང་རྣལ། ལུལ་འཕོར་
 འཛོམས་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པོ་ལ་ཉེ་བ་ལ། སྟོམ་སྤྱངས་པར་སྤོང་ཉིད་སྟོན་པ། ཐེག་
 ཚེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་དམན་ལ་འགོད་པ། སོ་ཐར་སྤང་བྱ་བཅུག་པ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
 ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འཛིན་པ། སྤྱག་དོག་གིས་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད། རྟེན་བཀུར་
 གྱི་ཚེད་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བསྟོད་པ། དགོ་སྟོང་གི་རྗེས་དབང་པོ་ཚེ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པ། སྤོང་
 པའི་འོངས་སྤོང་ཁ་ཏོན་པ་ལ་བྱིན་ནས་ཞི་གནས་འདོར་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་ལལ་ལ་ཉེ་བ་བརྒྱད་
 དང་། དེའི་སྤོང་བུ་མོང་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་འདོར་བ་སྟེ་ཙ་ལྷུང་ཉི་ཤུའོ། །རྣལ་
 འབྱོར་སྤོང་པའི་ལུགས། རྟེན་བཀུར་གྱི་སྤྱིར་དུ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད། སེམ་སྤེའི་དབང་
 གིས་ཚོས་འོར་མི་སྟེར་བ། སྤོང་བས་བཤགས་ཀྱང་སྤྱིར་འཚོག་པ། ཐེག་ཚེན་སྤངས་གིང་དམ་
 ཚོས་འབྲས་སྤོང་སྟོན་པ་སྟེ་ཙ་ལྷུང་བཞིར་གསུངས། ལེན་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅམ་ལུགས་ལ་ལན་

གསུམ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད། དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ལན་གྲངས་
ཇི་ཙམ་སྒྲུབ་ཡང་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་དེས་པའི་དབྱེ་བ་བསམ་པ། གང་གིས་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་
རིམ་པ། རྒྱལ་སྐྱེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་ཉིད་གྲོལ་རྣམ་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་འདོད་
པ། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲང་། །རྒྱལ་དྲང་འགྲོ་བ་མཉམ་དུ་བྲུབ་འདོད་
པ། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲང་། །འགྲོ་བ་བསྐྱལ་རྣམ་རྒྱལ་ཉིད་ཞི་འདོད་
པ། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དྲང་གསུམ། །རིམ་བཞེན་གྲངས་མེད་སྐྱེ་ཅུ་ཅུ་
གསུམ་དང་། །བདུན་དྲང་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །དབང་པོའི་རིམ་པར་ལགས་
པ་མདོ་ལས་གསུངས། །

གཉིས་པ་སྐྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཚེའི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བརྟན།
རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་པོ་མདོར་བརྟན། རྒྱལ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ལ་
བསྐྱབ་པ་སྟེ། །གཙོ་བོ་པོ་ལྷ་ལྷིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ། །ཡོན་ཏན་བཞི་སོགས་སྐྱིར་བརྟན་ནས།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྐྱིན་པའི་པོ་ལྷ་ལྷིན་པ་ནི།
བྱེ་བྲག་འགྲོ་བ་དབུལ་བུས་ཉམ་གྲག་མཐོང་རྣམ་ནི། ཟུག་གོས་རྩ་དྲང་གི་རྩ་སྒྲུབ་པོ་
སོགས། །མགོ་དགུའི་ཡོ་བྱང་དཔག་མེད་གཏོང་བ་སྟེ། །ལུ་དྲང་ལུ་མོ་ལ་སོགས་གཏོང་
བ་ཆེ། །མགོ་དྲང་མིག་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། །ཟང་ཟིང་དྲང་ནི་ཚོས་ཀྱིས་ཡན་པ་
བསྐྱབ། །དེའང་པོ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་
ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལྷ་ལྷིན་པ་
གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས། དུས་ནི་རྒྱལ་ལྷིན་པ་ལྷིན་པ་ལྷིན་པ་ལྷིན་པ་ལྷིན་པ་ལྷིན་པ་
དོན་གྱི་འབྱོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

གཉིས་པ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ལྷ་ལྷིན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་བསྐྱབ་གསུམ་སྐྱིར་བརྟན་པ།

ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མེད་པས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་ཉེས་སྲོད་བསྐྱོམས་ཤིང་། སེམས་
ཀྱིས་དགེ་བ་ཚོས་སྲུང་ཉི་བ་རྣམས་བསྐྱབས་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་གཞན་དོན་སྐྱབ་
པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་དོན་གཉིས་སྤུན་ཚོགས་འཕྲོབ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་པ་ན་སྲོམ་པས་སྐྱིབ་
པ་སྲུང་། ཚོས་སྲུང་ཀྱིས་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གཉིས་འགྲུབ། དོན་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་ལས་ལྷན་ཀྱིས་
ཡུབ་པ་ཐོབ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་བསྟན་པ། སྲོམ་དང་ཚོས་སྲུང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
དེ། །རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཉག་བསྲུང་། །

གསུམ་པ་བསྲུང་བྱ་ངེས་པར་བཟུང་བ། ཁྲིམ་པས་དགེ་བསྟེན་བསྟེན་གནས་སྟོན་
འཇུག་ལ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དགེ་སྟོང་དགེ་ཚུལ་དྲང་། །དགེ་སྟོང་མ་ཡི་སྲོམ་པ་གང་ཡིན་
སྟེང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་བསྲུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་བདུན། དང་པོ་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ། ཕྱི་ནང་གཞོད་པ་
སྐྱ་ཚོགས་ལ་མི་ཁྲོ་བའི་བཟོད་པ་འཇུག། ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྲུང་ཀྱི་སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ། རི་མི་
སྐྱེས་དང་ལེན་དང་སྟིང་རྗེས་གཞན་དོན་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པ་དང་ཚོས་ལ་སོམ། དམིགས་
མེད་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ།

གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པའི་འཐད་པ། ཞེ་སྲད་ལྷ་སྤུའི་སྟིག་པ་འགའ་མེད་ལ། །
བཟོད་མཚུངས་དཀའ་བྱུང་བསྟོད་ནམས་གཞན་མེད་པས། །སྐྱ་ཚོགས་ཚུལ་ཀྱིས་བཟོད་
ལ་ནན་ཏན་དུ། །ཁྲོ་བའི་མེ་ཚེན་འདི་ལ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་རང་སེམས་འདུལ་བའི་རྒྱ་མཚན། གཞོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་མི་བསྐྱེན་གྲངས་
མེད་པས། །རེ་རེ་ཞིང་ཡང་གདུལ་བར་ཡོང་མི་ཡོང་། །སེམས་གཅིག་བཏུལ་བས་ཐམས་
ཅད་དུལ་འགྱུར་བ། །སེམས་འདུལ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུང་ལ་ནན་ཏན་མཚོད། །

བཞི་པ་ཡུལ་ལ་བཟོད་པའི་རིགས་པ་བཟོད་པ། གཞོད་ལ་བཏེན་ནས་བཟོད་པའི་

ལེགས་པ་འགྲུབ། རྗེ་རྗེ་དང་ནི་བྱམས་སོགས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ། བྱང་ཚུབ་གོགས་གྲུང་
དགྲལ་སྟོན་པ་བཞིན། བྱུས་དང་སྐྱོ་བས་བཟོད་པ་ཉེ་བར་བསྟན། །

ལྷ་པ་རང་གིས་ཉེས་པའི་རྒྱན་མཚན་བསམ་པ། གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་མེད་ན་མི་
འབྱུང་ལ། བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་པོ་ཚུན་བརྟེན་པ་ཅན། རང་གིས་ཉེས་གྲུང་གཞོད་པའི་
ཚོགས་རབ་འདྲི། འབྲལ་གྱི་རྒྱན་དང་སྟོན་ལས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཕྱིར། འདྲི་འབྱུང་རིགས་
ཏུ་ལས་ཟད་ཐབས་འདྲི་ལ། ཅི་རྣམ་སེམས་འདུལ་གཅིག་ལུ་བསྟན་ཚུགས་བྱ། །

དུག་པ་སེམས་ལོག་པའི་སྐྱོད་ཐབས་བསྟན་པ། མི་འདོད་ཐོག་ཏུ་བབ་ལ་མི་དགའ་
བཏང་། ཁུ་ཅོས་སྐྱོ་ཡོད་ན་མི་དགའ་ཅི་དགོས་ལ། མེད་ན་ཕན་པ་མེད་པས་ཅི་བྱར་ཡོད། །
དེ་བས་རྒྱན་རྣམས་བཟོད་ལ་ནོན་ཏན་བྱ། །

བདུན་པ་ཚོས་གྱི་དོན་གྱི་བཟོད་པ་བཤད་པ། བཏགས་ན་མཁའ་བཞིན་སྟོང་པའི་
རང་བཞིན་ལ། འདག་འདང་མི་དགའ་ཤོར་གོད་ལེགས་ཉེས་མེད། འདྲི་ལ་གཉེས་སྐྱོ་
བཟུང་ཡང་དོན་མེད་གྱིས། བུམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་རང་ལ་ནོན་ཏན་མཛོད། །

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་
འཐད་པ་དགོད་པ། གང་ལ་བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་དགེ་ལ་སྐྱོ། འདྲི་ལ་དགེ་ཚོས་མི་ཟད་
སྐྱོན་བཞིན་འདུ། འདྲི་ཞིམ་པ་དྲུ་ཚེ་ལ་དུ་བྱང་བ་བཞིན། །

གཉིས་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བསྟན་པ། དེ་ཡི་མི་མཐུན་སྟོགས་གང་ལེ་ལོ་གསུམ། །
བྱ་བ་དཔེ་ཞེན་ཚོང་སོ་ནམ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་དང་། དཀའ་བ་མཐོང་ནས་མི་འགྲུབ་
སྐྱམ་སྟེ་སྐྱོར་བ་བཏང་བ་སྐྱེད་ལུག་པ། བདག་འདུས་མི་རུས་ཞེས་བདག་ཉིད་བརྟན།
ལེགས་པ་མི་འགྲུབ་ཉེས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་གཞི། བྱུན་ཚོགས་ཉམས་ལ་རྒྱུད་པ་སྐྱེ་བར་འགྲུབ། །

གསུམ་པ་དེའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་
འཛིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་། བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་མི་ཡི་བསམ་པ་འགྲུབ། བརྩོན་

འགྲུས་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འཕེལ་ཞིང་། །བརྩོན་འགྲུས་ལྡན་པ་ལྷ་རྩེ་འདུལ་བར་
འགྱུར་། །

བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་དངོས་ཀྱི་བརྩམས་ཚུལ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་དགེ་
ཚོས་མཚོག་རྣམས་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདུས་པའི་ལམ་ནི་གང་ཡིན་པ། །ཟུག་བཅས་ཟུག་
པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །མི་དག་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ལུས་ཀྱིས་འབྲང་
ཡིད་ཀྱིས་རྩོལ་དག་གིས་བརྩོན་པས་ཡང་དུག་གནས་པར་བྱ། དེའང་དབྱེ་ན། དགེ་བ་བསྐྱབ་
ཅིང་བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་རྒྱ་གོ་ཚའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །ལམ་ལུ་ས་བཅུ་རྩོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་སྐྱོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས། རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་
ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་ཀུན་བཏུས་ལས། གོ་ཆ། སྐྱོར་བ། མི་འགོད་པ། མི་
ལྷོག་པ། ཚོག་པར་མི་འཛོལ་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྐྱོབ་པ། ཞེས་སོ། །རྗེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་
ལ་ཐོབ་བར་དུ་ནི། །ཚེས་ཚེར་གོང་དུ་ཡང་དུག་འགོར་ཡོད་པས། །དེ་སྲིད་མི་ངལ་འབྲང་
པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ དང་པོ་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པའི་
རང་བཞིན་བསམ་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱལ་བ། བསམ་གཏན་འདོད་པས་རྣམ་གཡེང་
འདུ་འཛི་སྤང་། །ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་སྟོན་ཀའི་སྲིད་འདུ་ཞིང་། །སྐོག་ལྷར་མི་བརྟན་གཡོ་
བའི་རང་བཞིན་ཏུ། །ལོངས་སྤོད་མི་རྟག་སྐྱེ་མའི་ཁང་བཟང་འདུ། །ནུམ་ཡང་ཡིད་བརྟན་
མི་ཅུང་དེ་སྤངས་ཏུ། །ལྷར་བ་ཉིད་དུ་ཞི་བའི་ནགས་འདུབ་བསྟེན། །

གཉིས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱལ་
བ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བྲོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །བསམ་གཏན་བསྐྱེད་དང་ཚོལ་བས་སྐྱེག་
བསྐྱལ་ཞིང་། །ཞེངས་དྲང་སྤོང་དང་འཇུངས་པས་སེར་སྐྱ་འཕེལ། །ངན་འགྲོར་འཕྲིད་ཅིང་
བདེ་འགོའི་ལམ་འགོག་པས། །འདོད་པ་རྣུང་དང་ཚོག་གིས་ལྡན་པར་བྱ། །

བརྒྱུད་པ་དེའི་གནས་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་ནས་བསམས་གཏན་ལ་བསྐྱེལ་བ། སློབ་དྲུང་
སྤྱོད་སོགས་དྲི་ཞིམ་ངད་ལྟངས་ཞིང་། །དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བསམ་གཏན་ངང་གིས་
འཕེལ་དུ་ །དུས་བཞིར་དགའ་བས་ །བུ་ལུ། །བསྐྱེད་མཚོ་འདྲ་སྟེ་སེར་བུའི་རྒྱུད་གིས་སྤྱོད་དང་
མེ་ཏོག་གི་དྲི་ཞིམ་གྱི་ངད་ལྟངས་ཞིང་། སོ་གྲ་དབྱུང་དྲུང་སྟོན་དུས་དགུན་དང་དབྱིད། །རིམ་གྱིས་
འགྱུར་བས་མི་རྟག་སྟོ་བས་འཕེལ། །

དགུ་པ་མི་རྟག་སྟོ་བའི་ངང་བཞིན་བསམས་ནས་བསམས་གཏན་ལ་བསྐྱེལ་བ། དུང་བློན་
རྩལ་པ་འཕྱོར་བའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །བདག་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །སོ་སོར་
འགྲེས་ཚོས་ཅན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདུས་བྱས་སྟེ་ཕོ་མེད་པའི་འཕྱོར་བ་ལ། །དགའ་
བའི་སྟོ་གོས་གང་ཡིན་རེ་དུ་བྱེད། །ཚོད་དྲུང་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་རྟག་ཞི་བས། །རང་
གི་སེམས་ནི་ལས་རྩལ་བདེ་བ་འཕྱོར། །

བཅུ་པ་ནགས་ཚལ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་ནས་བསམས་གཏན་ལ་བསྐྱེལ་བ།
དེ་འདྲའི་ནགས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད། །མིད་ལ་སྟོ་བས་དགོན་པར་རབ་བྱོགས་
དུ་ །ཤོམ་པ་བདུན་ཅུ་ལོར་བའི་བསོད་ནམས་ནི། །གང་གིས་བསྐྱེལ་བ་གཞུང་སངས་རྒྱལ་
ལ་ །བསྐྱེལ་བར་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་སྤུང་བོ་ཡིས། །སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་སྟོང་
ཚར་མི་ཤོད། །ཅེས་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས་སོ། །དེ་བྱིར་ཞི་བའི་ནགས་འདབས་བསྟེན་པར་
བྱོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་བསམས་གཏན་སྟོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་གདམས་པ། དེར་ནི་སྤྱོད་ལ་སྤྱིལ་
ཀྱང་རབ་བཅས་ནས། །རྩེ་གཅིག་སེམས་ལ་མི་གཡོ་མཉམ་པར་བཞག། །བྱིས་པ་ཉེར་
སྟོན་དོན་རབ་འབྱེད་པ་དྲང་། །དེ་བཞིན་གསེགས་དགའི་བསམས་གཏན་དམ་པ་བསྐྱེད། །
དེ་དག་རིམ་པར་བསམས་གཏན་བཞི་དྲུང་དེ་བཞིན་གསུམས་མེད་བཞི། །ལམ་ལ་མ་ཞུགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིས་པ་ཉེར་སྟོན་དང་ལམ་ལ་ཞུགས་ཟེན་པ། །ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་ལམ་

པའི་ཉིང་འཛིན་ཐར་པའི་རྒྱུར་གྱུར་དོན་རབ་འབྱེད་པ། ས་དང་པོ་ཡན་གྱི་འཕགས་རྣམས་
གྱིས། ཉིང་འཛིན་ཟག་མེད་དེ་བཞིན་གཤམས་དགའི་བསམ་གཏན་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། དེས་ནི་འདོད་ཡོན་དགའ་བའི་སེམས་སྤོང་ཞིང་། རིག་དྲང་མདོན་ཤེས་
ཉིང་འཛིན་མདོན་པར་འགྲུབ། །སྤྱོད་དྲང་རྩུ་འཕྲུལ་སེམས་ལ་རྩེད་དབང་བསྐྱུར། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་
རང་བཞིན་ལ་གདམས་པ། ཤེས་རབ་གསུམ་སྟེ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དེ། འདིར་
གཞལ་བྱེད་དྲང་དེས། དགོངས་ལྗེས་བཞི་སྟེ། གཤམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོན་པ་དེས་དོན།
གཤམས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་དྲང་དོན། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཙམ་སྟེ། དབྱེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་། གང་
ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞི། ལྗེས་དགོངས་ནི་པ་རོལ་གཟུང་པ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ།
ལྷགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱུར་བ་ལྗེས་དགོངས་བཞིའོ། །
གཞལ་བྱ་བདེན་གཉིས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་ནི། ལྷང་ལུགས་ཀྱང་རྩོམ་
སྟེ་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤྱང་དང་། དག་པ་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་གཟུགས་
སྤྱོད་ལས་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་གནས་ལུགས་ནི་དོན་དམ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཕ་ཤེས་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། །
སྒྲོས་པ་རྣམས་གྱིས་མ་སྒྲོས་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །
ཞེས་སོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་ལ། ཐ་སྤྱོད་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་
ལྟོག་པ་ཐད་དོ། །ཡང་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པས། ཚོས་ཅན་
འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་ཀྱང་རྩོམ་དང་། ཚོས་ཉིད་མ་འབྲུལ་པའི་གཤམས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་དོན་དམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་གསུམ་ལས། གཤམས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོ་ནས་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་དག་པ། འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་

ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་འཁོར་ཏེ། མ་རིག་པ་ནས། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། རླེ་
མཚེད་དུག རེག་པ། ཚོར་བ། སྲིད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། རླེ་བ། སྐ་ཤིའི་ལྷགས་ལས་
འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །མྱུང་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་ལྷོག་སྟོང་བ་བཅུ་གཉིས། ལམ་
དང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི།
ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་ཚོགས་སྟོང་ཞིང་། །ཚོས་དྲང་ཚོས་ཅན་གནས་ལྷགས་
རབ་ཤེས་ནས། །སྲིད་པའི་གོང་ལས་ལྷ་དན་འདྲེས་ཞིང་འགྲོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་བར་དང་གི་དོ་བོ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན། ལྷན་འདྲི་
གདོད་ནས་མ་རླེས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །དོ་བོ་མེད་ལ་སྣང་ཚོགས་སྟོང་བ་སྟེ། །འི་མ་ལུ་ལས།
ཀྱུན་རྗེ་བདེ་འཛིན་དམ་དག། །སོ་སོའི་ཚུལ་ལྟར་ཤེས་ལྷུང་ཏེ། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་ལྷུང་པ།
ལུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གཤིས་སྣང་སྟོང་ལུང་འཇུག་སྐྱབས་
བརྗོད་མེད་སྟོ་འདས་ཚེན་བོ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོས་རྟོགས་
སམ་མི་རྟགས་ཞེ་ན། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དོ་བོ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ལས་འདས་པས་
རྟོགས་པར་གཞག་ཏུ་མེད་དེ། །དཀོན་བརྟེན་ལས། །འོད་སྣང་། །དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་བལྟར་མེད་པ། །མདོན་དུ་བྱུང་མེད་པ། །ཐོབ་པ་མེད་པ། །མ་ཐོབ་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པས་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། །དོན་དམ་པ་དང་
མཐུན་པའི་སྟོ་སྐྱེས་པ་ལས་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་ཏེ། །ལྷ་གཤགས་པས། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་རྟོགས་
པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བཤད། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གོ་འབྱེད་པར་རྟོགས་པས།
ནམ་མཁའ་ཉིད་སྟོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྱུར་པ་བཞིན། །རྩོག་ཅོད་ལས། །ཚོས་ཉིད་ཤེས་
པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཅོ། །དེས་ན་དོན་
དམ་མཐུན་གྲུག་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། །གང་ཟག་གིས་དེ་མི་རྟོགས་

པར་ཐལ་ཟེམ་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ་བཞུགས་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་རུང་བཞིན་དུག་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐོང་ནས་ནི། དེའི་ཚེ་བས་མི་གནས་མཚོགས་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་རེག་

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཐབས་
གིས་གོ་ལ་འགྲུང་རྟེ། རི་ལྟར་དུག་ལ་སྐྱུགས་གིས་བཏབ་པ་བཞིན། །ཤེས་རབ་མེད་ན་ཐབས་
གིས་འཚིང་འགྲུང་རྟེ། །སྐྱེན་ཉིད་ནད་དུ་སོང་བས་གདུང་བ་བཞིན། །དེ་ལྟར་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི། མ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྐྱོད་
པ་ན། །རྒྱ་མའི་སྐྱེ་བོ་རི་བཞིན་ཤེས་རབ་བྱ། །བྱེད་བོ་བདག་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་བྱས་པའི་
དགོ་བ་སྟེ། །འཁོར་གསུམ་མི་རྟོག་དགོ་བའི་ཚོགས་གཉིས་གིས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཞི་བ་
ཐོབ་པར་འགྲུང། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་བོ་སྐབས་གི་དགོ་བའི་བ།
དེ་ལྟར་དགོ་ལེགས་སྤྱོད་གི་བཞེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཚར་བསིལ་བོ་ཡིས། །འགོ་སེམས་
གཙང་མའི་ལོ་ཐོག་ལེགས་བསྐྱེད་རྟེ། །སྤྱིད་པའི་ཉེས་ཚོགས་དབུལ་བས་རབ་པོངས་
པའི་། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་དལ་སོས་ཤིག། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་བོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསོ་ལས། བྱང་ཚུབ་
མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །

༥ དགུ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ལུང་འཇུག་ཚེན་བོའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་
རྒྱུའི་དོན། ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་བོ་ལེའུ་ལ་འཇུག་
པ་རྒྱུའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་མཚོགས་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །གསུང་སྐྱུགས་ཕྱི་ནང་
བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་འཇུག། །

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། གསང་སྐྱབས་ཀྱི་གོ་དོན་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།
སྦྱ་འཕྱལ་བུ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེའི་གནས་སྦྱིར་བསྟན་
པ། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྒྱུད་
སྡེའི་གནས་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཐོག་པའི་འཕགས་ཚུལ་བཤད་པ།
དེ་ཡང་ཐུབས་མེད་དཀའ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། དོན་གཅིག་ན་ཡང་འཇུག་སྒོ་དང་འཇུག་
ཚུལ་མ་མོངས་ཏེ་མདོ་ལམ་ནས་སྤང་བྱ་ལམ་དུ་བསྐྱར་མི་ལུས་པ་ལ་འདིར་ལམ་དུ་བྱེད་པ་
ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་གིན་ཏུ་ཚོན་པོའི་དབང་མཛད་དེ། །བྱ་སྦྱོར་ནལ་འཕྱོར་སྐྱ་ན་མེད་བཞི་
བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྟེ་ཚན་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགོད་པ། དུས་དྲུང་མི་རིགས་དབང་
པོའི་རིམ་པ་སྟེ། །རྫོགས་ལྡན་སྐུམ་ལྡན་ཉིས་ལྡན་ཚོད་ལྡན་དང་། །བུམ་ཟེ་རྗེ་འུ་རིགས་
རྒྱལ་རིགས་གདོལ་བུ་འམ་དམངས། །རྒྱལ་པོ་འབྲིང་ཚོན་གིན་ཏུ་ཚོན་པོ་ལ། །སྐྱུས་དང་
གཙང་སྐྱ་གཙང་སྟོན་རིག་པ་མཚོག་དང་། །ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་
སྤང་སོགས་བྱ་བའི་རྒྱུ། །ལུས་དག་བྱ་དྲང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཀུན། །ཅུ་མཉམ་སྟོན་
པ་བརྒྱ་ཅེ་མོ། །རིགས་གསུམ་གྲུབ་པ་སོགས་སྦྱོད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་དྲང་། །སྒོམ་པ་གཙོར་སྟོན་
ལུས་དག་སྦྱོད་པ་ཀུན། །གྲོགས་ཅོམ་སྟོན་པ་རབ་སོང་སྦྱོར་བ། །དོ་རྗེ་དབྱིངས་སོགས་རྣལ་
འཕྱོར་རྒྱུ་དྲང་ཞི། །སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་གཞུང་འཛོན་མི་དམིགས་
པའི་རང་ནས་སྤང་བྱང་དགག་སྐྱབ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོད་ཅིག །སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འོད་
གསལ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བ་རང་ལ་གནས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཚོག། གཙང་སྐྱ་
ཚུང་རྣམས་དོར་ནི་སྦྱ་འཕྱལ། །བདེ་མཚོག་གསང་འདུས་སོགས་རྣལ་འཕྱོར་ཆེ།

གསུམ་པ་གསང་སྐྱབས་སྦྱིན་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིའི་ཁྱད་པར་དང་།
བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་པོ། །དང་པོ་སྦྱིའི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། གསང་སྐྱབས་སྦྱི་པ་དང་།

པའི་འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏེ་ནང་རྒྱུད་གསུམ་ཀུན་གྲུང་ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འཇུག་
ཚོས་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཤེས་པའི་བྱེད་པར། འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་
པའི་དགྲིལ་ལའོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་རང་བཞིན་
ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པ། ལམ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟབ་
མའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཉམས་སྲུ་སྒྲུང་བ། འབྲས་བུ་བྱུང་ཚུབ་མཚོག་གི་
དགྲིལ་ལའོར་དུ་དོན་གཉིས་སུ་སྐྱེས་ཚོགས་པ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དགྲིལ་ལའོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པ་ནི། བདག་དྲུང་འགོ་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ས། །སྤང་བོ་ཁམས་དྲུང་སྐྱེ་མཚེད་ལ་
སོགས་ཀུན། །དགྲིལ་ལའོར་གཅིག་ཏུ་གསལ་བའོར་མེས་གཉིས་བསྐྱོམ། འདིར་དག་པ་
གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་དང་། མ་དག་པ་གཞི་ཡི་འགྲུབ་ཚུལ། དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ལུས་
གྱི་གནས་ལུགས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་བོ་བྱུང་ཚུལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་
བསྟན་པ་རྣམས་གཞུང་འགྲེལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་
ལས་མ་གཏོགས་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ལི། །ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་བོས་སྤང་ཡང་ལུང་མ་བསྟན། །འིས་
ནས་མི་སྟོན་ད་ལྟ་སྟོན་མི་མཛད། །དེ་བས་སངས་རྒྱས་སེམས་སྲུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞི་གསུངས།
དེས་ན་སྤང་བ་སྐྱེ། གྲགས་པ་གསུང། དེ་དོན་གྲུགས་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་ལའོར་གསུམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ང་ཡི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཉིད་ལི། །མ་བཅོས་རྣལ་དུ་བཞག་པའི་དགྲིལ་
ལའོར་གསུམ། །མ་བཞོད་དུས་གཅིག་རྫོགས་པའི་དོན་སྟོན་པས། །ལྟོན་གྲུབ་སྟོང་བའི་དོན་
ལ་རྫོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེའང་སྐྱ་ཚོགས་སྲུ་སྤང་བ་ཉིད་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་
བཞིན་མེད་པས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དོན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་

བྲལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལམ་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གསུམ། ཐབས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་དབྱེ་བ་དང་། ཤེས་པ་
ཚོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་དབྱེ་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་
རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ལྟ། དང་པོ་སྐོར་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཚགས་སྤྱོད་བ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་
སྒོམ་ཚུལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པས་སྒོམ་ཚུལ་ལ་བཞི། །སྐོར་སྐྱེས་བག་ཚགས་སྤྱོད་ཕྱིར་
སྟོན་འགྲོའི་ཚེ། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་
བསྟུན་བསྐོམ་ན་ས། བསྟོན་ན་མས་ཞིང་རབ་སྐྱབས་དྲངས་མཚོན་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་
པའི་མཐུན། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའམ་རང་བཞིན་མེད་བསྐོམ་ཚོགས་གཉིས་སྟོན་སོང་
ནས། གདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཚོགས་རྒྱས་པར་བསྐོམ་པ་ནི། །ཐོག་མུར་སྐོར་དེ་ལས་བྱ་སྐྱེ་
བཞིན་། །མདོར་བསྟུན་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་རིམ་པས་བསྐོམ། །

གཉིས་པ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཚགས་སྤྱོད་བ་རྒྱས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ། མངལ་
སྐྱེས་བག་ཚགས་སྤྱོད་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་པའི་ངང་ལས་མངལ་
དུ་ཐིག་ལེ་དགར་དམར་འདུས་པར་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ལྟར་ས་བོན་དྲང་མེར་ལུང་ལྟར་དེ་ལས་
ཡུག་མཚན་དང་། ལྟར་མཐུང་ལྟར་དེ་ལས་ནི་སྐྱེ་དེའི་རྒྱའོད་ལྗང་གོང་བྱ་དང་། ལྱབ་འཇུག་ཉ་
དང་རུས་སྐལ་ལས་ལུས་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ལྟར་འོད་ལས་སྐྱེད་བསྐོམ་པ་དྲང་འོད་ཟེར་སོགས་རིམ་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྐོམ་གྱིས་ཡང་སྐྱུར་བཞིན་དུ། ས་བོན་ལས་འོད་གོང་ཡུག་མཚན་ལས་སྐྱུར་
བཞེངས་པ་མདོར་བསྟུན་དང་སྟོན་དུ་ཚོགས་གསོག་རྣམས་མི་འགྲོའི་སྐྱེས་པ་རྒྱུང་བའི་བསྐྱེད་
ཚོགས་ནི། རི་ལྟར་རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལེ་དགར་དམར་ལས། །མེར་ལུང་ལྟར་དང་མཐུང་གྱུར་
ལ་སོགས་ན་ས། །ལུས་ཡོངས་ཚོགས་ཏེ་བཅའ་བའི་བར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཚགས་སྤྱོད་བ་འབྱིང་གི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་ཚུལ།

དོད་གཤེར་ལུས་སྐྱེས་བཀ་ཚགས་སྤྱད་བྱའི་ཕྱིར། །སྤྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྡོད་ལུས་
ལྷ་རྣམས་གྱི། །མཚན་ཅམ་བརྗོད་ལས་ལྷར་གསལ་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད། །རྗེ་ལྷར་
དོད་གཤེར་འདུས་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས། །ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པར་སྤྱབས་བཅའ་བ་བཞིན། །ས་
པོན་ཕྱག་མཚན་སྐྱོས་པ་དགོས་པ་མེད། །

བཞི་པ་བརྟུན་སྐྱེས་ཀྱི་བཀ་ཚགས་སྤྱོད་བ་བསྐྱེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་ཚུལ།
བརྟུན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བཀ་ཚགས་སྤྱད་བྱའི་ཕྱིར། །སྤྱད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ལུས་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་
བསྐྱེད། །རྗེ་ལྷར་བརྟུན་སྐྱེས་སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་བ་བཞིན། །མིང་ལས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྫོགས་
བསྐྱེད་མི་དགོས། །

ལྷ་བསྐྱེམ་ཚུལ་བཞིའི་རྣམ་གངས་བསམ་པ། དེ་ལྷར་བསྐྱེམ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་
གྱུར་དུ་། །གཙོ་བོར་སྐྱེ་བ་གང་བསྐྱེས་དེས་བསྐྱེམ་ལ། །བཀ་ཚགས་སྤྱད་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་
དེ་བཞིན་བསྐྱེད། །འབྲུ་པར་ལས་དྲང་བོ་ཡིས་སྐྱོད་སྐྱེས་བཞིན། །ཅུང་ཟད་བརྟན་པས་
མདལ་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱེམས་ལ། །བརྟན་པ་ཆེ་བས་དོད་ཤེས་སྐྱེས་བཞིན་བསྐྱེད། །ཤིན་
ཏུ་གོམས་པ་ཡང་དག་བརྟན་པ་ཡིས། །རྟུན་སྐྱེས་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་བྱ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐོམ་ཚུལ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དང་བོ་རྫོགས་
རིམ་གྱི་རང་བཞིན་བརྟན་པ། །རྫོགས་རིམ་དེ་ཡང་སྤྱད་བཅས་སྤྱད་མེད་དེ། །བསྐྱེད་
རིམ་ཕྱགས་སྐོག་ན་དའི་བར་བསྐྱེས་རྣམ་དེ་ཡང་མཁའ་ལ་སྤྱོད་དེས་བཞིན། །མི་
དམིགས་དང་དུ་འཛོག་པ་སྤྱད་བ་མེད་དེ་ལས་དང་བོ་བས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་དེ་ཉིད་མི་
དམིགས་པའི་ངང་ལ་འཛོག་པ་སྤྱད་མེད་ཀྱི་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཅུང་ཟད་གོམས་
པས་སྤྱད་དུས་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱོས་དྲང་བྲལ། །མ་ཡིངས་བསྐྱེམ་
པ་ཡིས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པར་འཚར་བའི་སྤྱད་བཅས་དེ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ།
སྤྱད་མེད། །ལས་དྲང་བོ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེན་པ་དག་ག། །སྤྱད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་

པོར་བྱེད། །སྤང་བཅས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཞེན་པ་དག་ག། །སྤོང་ལ་མཚན་
ལུང་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པ་བརྟན་པའི་འཆར་ཚུལ། དེ་ལྟར་གོམས་པས་སྤྱི་ནས་གང་སྤང་
བསྐྱེད་རིམ་ཐབས་ཉིད་ལ། སྤང་སྤོང་གྲགས་སྤོང་རིག་སྤོང་གི་ཚེས་ཉིད་བདེན་མེད་དམ།
འཛིན་མེད་དུ་ཤེས་པ་རྫོགས་རིམ་ཤེས་རབ་ཉིད་དུས་རྣམས་ཀྱི་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
འཆར་། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ། ཉེན་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱིས་སྤྱི་ནང་སྤོང་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་འདྲིའི་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་སྟེ། དེས་གཟུགས་སྤྱིའི་
སྤྱི་བ་སྤོང་བསོད་ནམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས། ཞེ་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་ལུང་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་། ཚེས་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
རྫོགས་། ལུག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་དོན་རྟོགས། མདོར་ན། གང་ལ་སྤང་སྤོང་བདེན་ཞེན་མེད་པ་
ན་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་མེད་རུང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །སྤྱིར་ཚེས་དུག་སོགས་
རང་ལུས་ཐབས་ལུན་དང་། གཞན་ལུས་པོ་ཉིའི་ལམ་བསྟན་པ་སོགས་རྫོགས་རིམ་རྣམས་
གངས་མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཞེན་པ་སྤངས་པས་
ལྷ་ཚེས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སྤྱི་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འགོ་བས་ཅིར་སྤང་ཚེས་ཉིད་དུ་འཆར་བ་དང་། རང་བཞིན་ལུན་ཅིག་
སྤྱིས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པས་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཐག་འབྲུས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔག་དུ་མེད་
དོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་གསང་སྟགས་ཐེག་པར་འཇུག་
པར་གདམས་པ། ཚུལ་འདྲི་ནི་མཐུར་བྱུག་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྟེ། དབང་པོ་རྩོན་པོ་ཚེ་འདྲིར་
རྫོགས་སངས་རྒྱ། །དེ་རྗེས་གདུལ་བྱའི་འདྲི་ཉེན་གང་ཡོད་དེར། །སངས་རྒྱས་མཚན་

པ་སྐྱེ་ཚོགས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ། །འདྲི་ནི་གངས་མེད་རྫོ་རྗེ་འཚང་ནམས་གྱི། །ཉེ་ལམ་སྐྱས་
པ་ལྷིན་ཏུ་བབ་མོ་སྟེ། །སྐལ་བཟང་ཚེ་འདྲིར་གྲོལ་འདོད་ནམས་གྱིས་བསྟེན། །

གཉིས་པ་ལམ་བཞིར་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལས་བསྟན་པ། དེ་ཡང་གང་མོས་རྒྱུད་སྟེ་
རིམ་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཐོག་མར་རིག་གཏད་རྗེས་
གནད་དབང་ལ་སོགས། དེ་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཏུ་རིག་གཏད་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནད་བ་དང་།
མཚལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའི་རྣམ་དབང་བསྐྱུར། རྣམས་གྱི་རྗེས་གནད་སྐྱབ་པ་ཙམ་མོ།
སྟོད་རྒྱུད་ཏུ། རིག་པའི་དབང་ལྡོ་རྗེ་བརྟེན་ལུགས་གྱི་དབང་དང་དུག་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཏུ་
རིག་དབང་ལུས་ཐོག་དངས་སྟོབ་མའི་དབང་དང་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་རྫོགས་པར་
བསྐྱུར། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་ལས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བ་སྟེ། རྟེན་རྟེན་གཞུང་
ནས་གསུངས་པའི་ལུང་མཚོས་ཏེ། །རྟེན་གྱི་སེམས་འདྲི་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་ནང་པ་དབང་གིས་སྦྱིན་པར་བསྟན་པ། བྱུང་པར་མཚོག་གསང་རྣལ་འབྱོར་
ཚེན་པོའི་ལམ། །སྦྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཏེ། །བུམ་དབང་གིས་
ལུས་སྦྱིབ་སྐྱུངས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བ་དྲུང་གསང་བས་དག་སྦྱིབ་དག་གཏུམ་
མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བ་དྲུང་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིད་སྦྱིབ་སྦྱོང་། བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བ་དྲུང་ཚོགས་དབང་གིས་དག་ཚགས་མཐའ་དྲག་སྦྱོང་ཞིང་གནས་
ལུགས་ལྷག་ཚེན་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ཏེ། དེ་ཡང་། དྲུང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསོད་
ནམས་ཚོགས་རྫོགས་ལ། །བཞི་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྫོགས་དེ་བཞིན་ཏུ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པ་དྲུང་བཞི་པས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་ཀུན་སྦྱོང་། ས་ལམ་གྱི་དག་པ་དང་སྐྱུར་ན།
བུམ་དབང་གིས་ཚོགས་ལམ། གསང་དབང་གིས་སྦྱོར་ལམ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་
ལམ། ལྷག་རྒྱ་ཚེན་པོ་དོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱོམ་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྦྱིར་
སྦྱིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་ཡིས། །གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

དོན་གཉིས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བའི་ཚུལ་སྐོམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིན་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་སྤྱིར་གདམས་ཤི། སྤོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གདམས་པ། གནས་སྐབས་སྐབས་རྒྱུ་བ་ཚུལ་ངེས་པས་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིན་བྱེད་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཚེ་མོ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བ་ཚེན་པའི་སྐབས་འདྲིའི་ལྷན་དབང་བཅུ་ལྷན་དབང་ལྟ་ལས། དང་པོ་བཅུ་བུམ་དབང་། གསང་དབང་ལས་གསང་ཤེར་གཉིས། རོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ཚིག་དབང་། འཆང་ཕྱིན་གཉིས་དེའི་བྱེད་ལས་ཤི། ཉན་པ་ནི་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེར་བསྐྱེདོ། །དབང་རྫོགས་དུ་མ་ཚིག་ལྷན་པ་ཡིས། དེ་ལ་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བའི་ལྷན་བསམ། དེས་ཚིག་དམ་དུ་བསྐྱེད་ན་མི་དགོ་བ་ཚིག་པའམ་ཡང་ན་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་སོགས་དམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཉམས་ནས་དཔུལ་མེས་ཚིག་པས་དམ་ཚིག་གོ། །དབྱེན། ཚ་བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་གྱི་སྤྱིར་སྐོ་གསུམ་མི་དགོ་བཅུ་ལས་བཞོག་ཅིང་བསྐྱེད་བསྐྱེས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་ལ་བཙོན་པ། ཚ་བ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་དང་། དེ་དེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་བྱེས་པས་ཉེར་བདུན། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ ཤེས་བྱ། སྤྱིད་བྱ། དང་སྤང་། མི་སྤང་། བསྐྱེད་བྱ་ལྟ་ལྟ་སྤེ་ཉེར་ལྟ། བྱེ་བྲག་གསང་སྤིང་ལྟར་ན། དགོན་མཚོག་གསུམ་མི་སྤང་བ། སྤང་མ་བཀུར་བ། སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་པ། མཚེད་ལ་བྲམས་པ། གསང་བ་མི་སྤང་བ་སྤེ་ཚ་བ་ལྟ། དུག་ལྟ་མི་སྤང་བ་དང་། བདུད་ཚི་ལྟ་དང་དུ་སྤང་བ་སྤེ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བཅུར་བཞེད། གཞན་སྤྲུགས་གསང་མ་ལྟར་ན། བསྐྱེད་བྱའི་དམ་ཚིག་ཚ་ལྟར་བཅུ་བཞེ་སྤྱིད་བྱའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ལྟ་བདུད་ཚི་ལྟ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྤྱི་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གངས་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ། བསྐྱེད་བའི་ཕན་ཡོན་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། བཤགས་ཐབས་བསྐྱེད་ཚུལ། སོར་རྒྱུད་པའི་རྟུགས་ཚད་རྣམས་དང་། ཞར་བྱེད་གོགས་སྤྱོད་པའི་ཞུད་པར་དང་། དེས་ལམ་གྱི་བོགས་སྤྱིན་ནས་དངོས་སྤྱི་བོ་བ་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྲས་ནས། གཉིས་མེད་ཨ་ཉིའི་དགོངས་པར་འཇུག་

འདོད་བསམ།

གཉིས་པ་གྲོལ་བྱེད་ལ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་སྐྱེའི་ནལ་འབྱོར། བརྒྱས་བརྗོད་
 གསུང་གི་ནལ་འབྱོར། དྲན་རིག་ཐུགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་རོ། །དང་པོ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེའི་ནལ་འབྱོར་
 ལ་གཉིས། བློ་བཅུའི་སྐྱེད་འཁོར་གྱི་མཚན་མས་བཅད་པ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་རྩོམ་རྩིས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་བདེ་བའི་བརྟན་ལ་སྐྱིལ་
 གུང་རུབ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་། །སྐྱེད་པ་སྐྱེ་འགྲོ་དྲང་བྱེད་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚོས་རྣམས་ཐུམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། །རང་བཞིན་སྟོང་དང་
 བལ་བའི་དང་ཉིད་ལས། གུན་ཏུ་སྐྱེད་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོང་རྩོམ་པོ་སྐྱེ་མ་ལྟར་བསྐྱོམས་
 རེས། །སྐྱེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ལ་བཞི་སྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་ཉེ། དེའང་སྐྱེའི་
 ལྗོངས་ལྗོངས་འཛོམས་བས་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཚན་མས་ཐུམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་
 ལོ་ལོག་སྟེང་ཕྱི་བས་བཅུ་པ་ཡངས་གིང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱི་བས་ནང་བཅུ་
 ལ་བད་ཉིད་སྟེང་དུ་སྐྱེ་ལས་ལྷོ་བོ་བཅུ་ཡིས་མཚན་པ་སྟེ། ལྷི་ནང་མེ་དཔུང་འབར་བའི་
 དབུས་ན།

གཉིས་པ་རྩོམ་རྩིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་རྟེན་
 གཞན་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ། འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཞིང་ཁམས་
 དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བཀོད་པ་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གུན་ཏུ་བཟང་བའི་བཞུགས་གནས་
 ཡིན་པས་དཔལ་གུན་ཏུ་བཟང་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོན་པོ་ནི། དངོས་གཞི་སྐྱེ་ཡི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་གང་ལྟར་རུང་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་མདོར་བསྐྱེས་སུ་
 བསྐྱོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསམ་པའི་བར་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ས་
 བོན་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོར། དེ་ཡང་སྐྱེད་གུར་ནང་ཁང་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་བཞིའི་ལྟེ་བར། ལྗོངས་
 གཞན་ཡས་ཁང་སྐྱོ་བཞི་པ། སྐྱོ་རེ་རེ་ལ་རྣམས་ཐར་གསུམ་མཚོན་པའི་བྱུང་འགྲུལ་ལོགས་གསུམ་

དང་། ལྷ་ཚང་བཞི། སྐོ་བཞིར་རྟ་བབས་བཞིས་བརྒྱུན་པ། བང་ནས་རིམ་བཞིན་མཐིང་ལྷང་
 དམར་མེར་དཀར་བའི་ཕྱི་ག་པ་རིམ་པ་ལྷ་དང་། ཕྱ་བར་འདོད་སྐྱམ་དམར་པོ་ལ་མཚོན་
 བའི་ལྷ་མོ་འཁོད་པ། ཕྱི་ག་སྟེང་མ་གྲུ་སེར་པོ་དེ་སྟེང་མངའ་ཡབ་མིབ་རྒྱུང་གི་རྒྱལ་དུ་སྦྱིར་
 འབྱུང་བའི་གདུང་སྐྱར་དུ་བ་དང་དུ་བ་སྟེང་བས་འབྱུང་བའི་གདུང་སྐྱར་གཞོན་པ་ལ་སུ་ལྷ་མཚོན་
 རྟེན་བརྟེན་ས་སུ་བརྟེན་གས་པ། མེ་ཡོང་ལྷ་སུ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་སྐོ་འབུར་དང་། ཚོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དབུས་མའི་བུམ་པ་རྒྱུམ་པོའི་སྟེང་གི་ཆར་ཁེབས་ནི་དབུས་ལྷུར་པོའི་ཡ་
 མིབས་ཉེ་མདའ་ཡབ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ཞོན་པར་སུབས་པའི་མིབས་ཉེས་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་
 དབུས་དང་སྟོགས་བཞིར་དོ་རྗེ་ཕེ་ལྷ་པའི་རུ་གྲིས་པ་འདྲ་བའི་ཕེ་མོ་ལ་དོ་རྗེ་དང་ཞོན་པའི་
 རྟོག་གིས་མཛེས་པ། སྦྱི་ལོ་དུ་དུར་ཁོད་བརྒྱུད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་བའོ། །སྦྱང་འཁོར་
 གྱི་ནང་ཁང་འཁོར་ལོ་ཕྱིབས་བཞིའི་ལྷོ་བར་རྒྱུ་ལས་གཞུང་ཡས་ཁང་སྐོ་བཞི་གྲུ་བཞི་རྟ་བབས་
 བཞིས་བརྒྱུན་ཅིང་། ཕྱི་ག་པ་ལྷ་དང་འདོད་ཡོན་སྐྱམ་སུ་དང་། །སུ་གྲུ་དུ་སྟེང་མདའ་ཡབ་
 ལྷ་ལྷའི་མཛེས། །སྦྱང་སྦྱུའི་ཐོད་པ་རིབ་ཚེན་དོ་རྗེའི་རྟོག་ །དུར་ཁོད་བརྒྱུད་གྱིས་བརྒྱུར་
 བའི་དེ་ལྷ་སྦྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དབུས་སུ་སེའི་ཤར་སྦྱང་ཚེན་ལོར་རྟ་དང་ལུབ་མ་གྱི་
 དྲང་བྱང་ཤར་ཤར་དང་པར་ཉི་ལྷན་སྦྱས་པའི་སྟེང་། དེ་ལྷ་སྦྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་གཞི་
 ལམ་འབྲས་སྦྱུའི་དག་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་ན། གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་ཆ་
 གཉིས་གཉིས་ཕྱི་སྟེ། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ཆ་ཞོན་མོངས་པ་ལྷར་ཕྱི་བ་བཞིན་ནོ། །ལམ་
 དང་སྦྱར་ན་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཉེ་རྟ་བབས་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། འཕན་བཞི་ཡང་
 དག་སྦྱོང་བ་བཞི། འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱུན་བཞི་རྒྱུ་འབྱུལ་རྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་ག་པ་ལྷ་དབང་པོ་
 ལྷ་། མ་གྲུ་སྟེང་མདའ་ཡབ་སུ་ལྷ་སྦྱུར་སུ་ལྷ་སྦྱོབས་ལྷ། སེའི་སོགས་ལྷ་ཉི་ལྷན་བཅས་གདན་
 གུན་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན། ཀ་བ་བརྒྱུད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་སྐོ་བཞི་ཚོད་
 མེད་བཞི་སོགས་ཚོགས་ལམ་ནས་བསྐོས་ལམ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་སྦྱར། འབྲས་

དུས་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོར་ཏེ། ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཅུ་
བདུན་དང་སྦྱར་ཞིང་། བྱང་པར་མི་འཛིགས་བཞི་སེང་གི། ལྷོ་བས་བཅུ་གྲུང་ཆེན། དབང་
བཅུ་མ་བྱ། རྩེ་འཕྲུལ་བཞི་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤང་ཤང་གི་གྲི་སོགས་
ཏེ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོར་ཏེ། ལྷོ་གས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་དག་པ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་
ཀྱི་དོན་ལ་མེད་ཟེར་བ་ལོག་ཏེ་གསེ། བྱང་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་མེ་ལོང་དུ་གཞུགས་བརྟན་
ཤར་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་རྒྱུས་རང་ཤར་
དུ་ཡེ་ནས་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གསལ་འདེབས་
པའི། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གདན་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ལྟ་སོ་སོའི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
དབུས་སུ་རྣམ་སྣང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འོག་གཞི་འཁོར་ལོའི་རྩིབས་བཞིར། རིགས་ལྡོ་
སོ་སོའི་ཡུམ་དང་བཅས་པ། ལྷོ་ལོ་གྱི་ག་བཞི་དང་གྲུ་ཆད་བཞིར་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་དང་།
སེམས་མ་བརྒྱད་དང་སྐོ་བཞིར་སྐོ་བ་ཡེ་བ་ཡུམ་བརྒྱད། བར་བྱམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ལ་བྱུ་
པ་དུག་རྣམས་སོ་སོའི་གནས་བཞུགས་ཏེ། ལྷོ་མདོག་ཐུག་མཚན་བརྒྱན་རྣམས་ཞིབ་པར་
སྦྱོར་འཕྲུལ་རམ་གྲོག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྦྱོགས་པ་ལས། ལྷོ་མེད་འོད་ཟེར་གྲོགས་མཐུང་
གཏུགས་པར་འཕྲོ།

གསུམ་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
ཚུལ། བར་བྱམས་སུ་བྱེད་གཉིས་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་ལྟ་བའི་བར་
བྱམས་ཏེ། གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀྱི་གཞི་ཡི་ཀུན་ཏུ་བཟང་། ཡེ་བུ་ཡུམ་འཁྲིལ་སྦྱོར་མཚོན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྦྱ། ལམ་ལོ་ལྟར་དྲི་མེད་མཐོན་མཐོང་སྦྱིལ་གྱུང་ཚུལ། ཚོན་གང་འོད་
གྱི་གོང་བུ་འབར་བར་བསྐོས། ཇེ་ལུས་འོད་འཕྲོས་སྣང་སྤྲོད་སྦྱོར་བཅུད་སྦྱངས། ཐམས་
ཅད་རྣམ་དག་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་མེད་དང་། ཇེ་ཡང་སྤང་བོ་ལྟ་རིགས་ལ། དེའི་སྟོང་ཆ་ཡུམ་ལ། མིག་

སོགས་ཤེས་བཞི་དང་དེའི་ཡུལ་གསུགས་སོགས་བཞི་ནང་སེམས་ཡབ་ཡུམ། དབང་པོ་བཞི་
དང་དུས་བཞི་སྤྱི་སེམས་ཡབ་ཡུམ། རེག་སོགས་བཞི་དང་། དུས་བཞི་སྐོ་བ་ཡམས་ཡུམ། ཉེན་
དུག་སོགས་ཐུབ་དུག་ ཀུན་གཞི་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་དག་པ་ ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
སོ། །

གཉིས་པ་བཞུས་བརྗོད་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སློག་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་དང་མཁའ་གསང་ནས་འཁོར་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྱི་ལས་སྐྱུ་དང་
ཡིག་འབྲུ་ཐུག་མཚན་འཕྲོས་པས་དོན་གཉིས་བྱེད་པར་མོས་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་དྲང་རིགས་
ལྷའི་སྟེན་བཞུས། །གྲགས་སྟོང་སྐྱེ་མེད་བྲག་ཅུ་རྩེ་བཞི་ནོ། །དེ་ཉིད་དང་ལྷ་མ་བཅོས་
མཉམ་པར་བཞག། །

གསུམ་པ་དྲན་རིག་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་བསྟན་པ། འཛོག་ཚུལ་དངོས་ནི།
དྲང་སེམས་ཡེ་རྣམ་ལྷ་ཡི་དྲང་བཞིན་ལ། །ལྷས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་ཚིག་གསང་སྐྱེས་
ཉིད། །ཐུམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལྷན་རྗོད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་དྲང་ནས་བཞུས་པ་
དང་མཚོན་བསྟོད་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དུམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དགྲུག་གཞུག་མེད། །
གཤེགས་གསོལ་མི་དགོས་བཟང་དྲན་སྐྱེད་དོར་མེད། །འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་དང་སྐྱོས་
པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེན་དྲངས་སོགས་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ནི་མེད་ལ། དོན་དུ་ལུས་
ལྷ། དག་སྐྱེས། སེམས་ཉིད་འཛོན་ཉེ། ཡི་རྣམ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའམ་
ཡིན་པའི་བདུག་ཉིད་ལ། ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ལུས། །ལྷ་གྲུབ་
པ་ལ་ཡང་གྲུབ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤོའི་རིམ་པ་དང་སྐྱུང་ཉེ་རྗོགས་རིམ་སྐོམ་ཚུལ་བསྟན་པ། རྗེས་ལ་ལས་དང་པོ་
པས་ཞེན་པ་ཡོད་ན་སྐོད་བཅུད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ ཡོད་མེད་

སོགས་གང་དུ་འདྲ་མི་དམིགས་ཏེ་སློབ་དེ་བུ་བར་གཞག་གྱུར་ས་པ་བྱས་པས་ཞེན་
འཛིན་མེད་ན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་ཤེས་པས་སྐྱེད་སྐྱོང་སྐྱུ་མ་ཁུ་ཟླའི་དང་ཉིད་ནས།
རྗེས་དགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱ།

གསུམ་པ་སྐྱབ་མཚམས་སྐྱོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ། སྐྱབ་མཚམས་གྱི་སྐྱོད་
ལམ་ཀུན་དུ་མཉམ་བཞག་ལ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱོང་གསལ་
སྐྱུ་མའི་ཚུལ། སྐྱེད་དང་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དྲར་སྤྲུགས། སེམས་གྱི་དྲན་རིག་ཐམས་
ཅད་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་ཤར་གྲོལ་འཛིན་མེད་ཚེན་པོར་བྱུམ་བྱུམ་བཞག་པ་སྟེ། དྲན་དྲང་སེམས་
པ་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་སྤྱི་བཞག་ཅིང་། ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེད་བ་དང་ཚགས་སྐྱེད་ཉོན་མོངས་གྱི་
དབང་དུ་མ་ཤོར་བར་སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་ཡིངས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གནས་སྐབས་སྐྱབ་ཚུལ་ངེས་པས་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་རྩ་བ་
དམ་ཚིག་བསྟན་པ། ཤོགས་རྩ་བ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚིག་གཅེད་མ་བསྐྱེད་། དེ་ཡང་། ཤེས་
དྲང་མི་སྤང་སྤྱད་དྲང་དྲང་དུ་བྱེད་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ལྟ་སྟེ། །ཡན་ལག་
དམ་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟ་མདོར་བསྐྱབ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་གྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་
རང་སེམས་རྣམ་དག་ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་མདོར་ན་རང་སེམས་དྲི་མས་གཅེད་བའོ།།

གཉིས་པ་ཤོགས་ཚིགས་མཚོན་སོགས་བསྟན་པ། བསྐྱེད་བའི་དུས་ལ་དུག་ཅི། ཉེ་དྲང་
གནམ་སྐྱོང་ཚེས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་དགུ། །ཚེས་བཅུ་ཡུལ་རོམ་རྩེའི་ཉིན་དྲང་མཚན། བྱིར་མཁའ་
འགོ་རྒྱ་ཞིང་ནང་དུ་རྩ་རྒྱུད་ལྱད་པར་ཅན་འདུ་བས་ཉེ་བའི་འདུ་བ་ཞེས་བྱ། ལྱད་པར་ཡར་
མར་གྱིས་ཚེས་བཅུ་ལ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཚིགས་མཚོན་བསྐྱེད་བཤུགས་འབྲུང་བར་བྱ། དེས་ཟླ་
བ་དེའི་རིང་ལ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སོས་པ་དང་དངོས་གྲུབ་ལྗོངས་དུ་འགྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཟབ་དོན་སྐྱེད་པོ་བསྟན་པ། ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། རྐྱེད་སེམས་
རྩ་དྲང་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་མན་ངག་སོགས། རྫོགས་རིམ་ཡང་ཟབ་

གནད་ལ་ནུབ་ཏུ་སྡིང་པོར་བྱ། བསྐྱེད་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པ་གཞིའི་ཀུན་བཟང་ཡབ་
ཡུམ་དང་། རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པར་སྡིང་གར་འོད་ལྗེའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་
བདེ་གསལ་ལ་མི་ཉོག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལུམ་བསྐྱོམས་པུམ། རྫོ་རྫོ་འཛིན་པ་དེ་ནི་ཚེ་འདྲིར་
རྫོགས་སངས་རྒྱུ་། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐྱོ་
བ། དེ་ལྟར་རབ་གསལ་བྲ་མེད་སྡིང་པོ་འདྲིས། །རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཉེ་དུ་ཀྱ་དཔལ་གྲོང་
དུ་ཉེར་འཚོ་ཞིང་། འགྲོ་ཀུན་ལས་དྲང་ཉོན་མོངས་སྡིད་པ་འདྲིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་
དེ་རིང་ལ་སོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་རལ་གསོ་ལས། བསྐྱེད་རྫོགས་
ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ། །།

༥ བརྒྱུ་པ་གནས་ལུགས་གཞིའི་རང་བཞིན་མཐའ་བུལ་རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་དོན་གྱི་ལེའུ་
ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུའི་དོན། ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཚོས་ཀུན་གྱི་སྡིང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལ་གོང་དུ་སྐྱོས་པའི་ཚུལ་
དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་རྣལ་འབྱོར་པུམ། ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སྟེང་པའི་ཚུལ་
ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པ་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པའམ་ལྟ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
ཤེས་པས་སྐྱོང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་གོ །

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མདོར་
བསྐྱེད་པ། གཉིས་མེད་མཐའ་བུལ་ཚེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཟུང་འཛིན་ཡེ་

སྣོང་ཅུ་བྲལ་དུ་དོན་བསྐྱེའོ། །དང་པོ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ་
 ཉི། དེ་ཡང་སྣང་སྤྲིད་འཁོར་འདྲེས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ནས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་
 བདུག་མེད་ཅིང་སྣོན་དང་བྲལ་བ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའམ་མ་རྟོག་པས་ང་དང་ང་
 ཡིར་འཛིན་པས་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲིད་བུ་འདྲིར་འཇུག་ཏུ་འཁོར་འདྲེས་བདེ་སྐྱེག་
 སོགས་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་མོད་ཀྱང་། སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་སྣོང་
 བའི་དང་། དཔེ་སྣུ་མཉམ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད། དེའང་འཇམ་
 དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ལས། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་སེམས་སམ། རྟོག་པའི་བག་ཆགས་
 གྱི་སྣང་བའི་ཚུལ། ལྷ་རྣམ་སྤྲིན་བས་ཟེམ་སྤྲིན་གྱིས་ལུས་སྟག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས། རྩོད་ཀྱི་རྩོད་
 པས་དེར་མཐོང་སྟེ་བོས་པས་ཤོང་ཀྱི་སྣོང་པ་དང་། ཟད་པར་དང་མི་སྐྱེག་པ་སོགས་བསྐྱེམས་
 པས་དེ་དང་དེར་འཇུག་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་གྱི་ལྟ་ཅི་སྣོན། སྣང་བ་
 ཐམས་ཅད་མ་དེས་ཏེ། ལ་ལའི་སྣང་བ་ལ་ལའི་སྐྱེན་པ་སོགས་དེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་བག་
 ཆགས་གྱིས་དབང་གིས་གང་ལྟར་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ཅོག་གསུངས། གཞན་ཡང་མི་གཅིག་ལའང་
 དག་གཉེན་སོགས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཚུ་གཅིག་ཉིད་རྒྱུང་གིས་དབང་རྒྱབས་མང་པོར་
 སྣང་བ་དང་། མར་མེ་གཅིག་ཉིད་མིག་བཙོར་{ཚིར}བས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། ས་ར་
 ཉ་གཅིག་ཉིད་བཟང་རན་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་གསུངས།

གཉིས་པ་གཉིས་མེད་མཐའ་བྲལ་ཚེན་པོའི་རོ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 བྱི་ཡུལ་སྣང་སྣེ་མེད་སྣོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཐག་བཅད་པ། རང་འཛིན་རྟོག་སྣོང་
 ཉིད་ཅུ་བྲལ་དུ་ལ་ལྟ་བུ། །དང་པོ་བྱི་ཡུལ་སྣང་སྣེ་མེད་སྣོང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་
 ཐག་བཅད་པ་ལ་དུག་ དང་པོ་ཡུལ་སྣང་སྣོང་བའི་རང་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ། འདྲི་ལྟར་
 བྱི་རོལ་རི་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཀུན། རང་གི་སེམས་ལ་སྣང་ཡང་སྣང་ཡུལ་

རི་སོགས་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་རང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་བྱེད་ཅིང་ཁ་དོག་
དང་དབྱིབས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སེམས་ལུས་གཞན་དུ་འང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་
འགྲུབ་མེད་དེ། ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཚགས་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
སྐྱེ་བའདྲུང་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ། འདིར་གཟུང་
བ་ནི་གཟུང་ཡུལ་ལས་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་སེམས་ཉིད་གཟུང་བར་སྐྱེས་པ་
ཅན་དང་། འཛིན་པ་ནི་རྗེས་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་དབྱེད་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་
རི་སོགས་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་པ་འཛིན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ལ་
གཟུང་འཛིན་སྒྲུང་བའམ། ཡང་ན་ཡུལ་སྒྲུང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་མི་སྒྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་རི་སྟེང་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྲང་བ་སོགས་སྟོན་མང་དོ། །བཞིན་དང་མེ་ལོང་རྒྱང་
གླི་གཟུགས་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སེམས་དང་གཞན་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ། །མེ་ལོང་གི་ནང་དེར་ནི་
བྱུང་ཉིད་སྒྲུང་ཡང་མ་གྲུབ་པ། །བྱུང་ལས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་བྱེད་མེད། །མེད་བཞིན་
གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་མངོན་སུ་ལྟར། །སྐྱེ་ཚོགས་ཚོས་རྣམས་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

གསུམ་པ་སྒྲུང་དུས་མཐའ་བུལ་བརྗོད་མེད་དུ་བསྟན་པ། །མ་བརྟགས་ན་བདེན་བདེན་
ལྟར་སྒྲུང་བས་ཉམས་དགའ་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པས་
དོས་བརྒྱང་མེད། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བས་བརྗོད་ལས་འདྲ་ས། །ཡོད་མེད་མི་དམིགས་
མཐའ་བུལ་མ་བུལ་མེད། །

བཞི་པ་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟར་བསྟན་པ། །སྐྱེ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་སོགས་སྒྲུང་ན་ཡང་། །
སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད། །སྐྱིག་རྒྱའི་ཚུད་རྗེས་བུའི་རྩེ་གཟུགས་བཞིན། །

ལྷ་པ་ཡུལ་སྒྲུང་སེམས་ཀྱི་བག་ཚགས་སུ་བསྟན་པ། །བྱུང་པར་མ་དུག་འགོ་དུག་
སྒྲུང་བ་འདི། །མེད་བཞིན་སྒྲུང་ལ་བག་ཚགས་འབྲུལ་པའི་གཟུགས། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་བཞིན། །དེ་བསལ་འདོད་པས་བད་ཀའ་སྐྱོད་བ་ལྷུང། །འབྲེལ་སྐྱེ་དུག་
འདོད་མ་རིག་ལིང་ཏོག་བསལ། །

དུག་པ་འབྲེལ་སྐྱེ་བཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ། དེ་ཡི་གཉེན་པོར་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །འཁོར་བའི་བག་ཚུགས་སྟོང་པར་ལ་བཟུང་ཞིང་། །མ་དྲོས་པས་ལྷུས་པའི་མདོ་
ལས། །གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །སྟོང་པའི་རུང་བཞིན་
སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅད་དེ་གཟུགས་སྟོང་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྟོང་གཉིས་
མེད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པས། །རྟག་ཆད་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐུང་གཉིས་གནས་
བསལ་དབུ་མར་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །སྲིད་ཞེ་མི་གནས་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་གྲོལ། །ཚོས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། །འདོད་ཚལས་མི་དམིགས་དེ་བཞིན་ཞེ་སྐྱེ་དང་། །གཉི་
ལྷན་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། །ཚོས་ནམས་ཀྱི་དང་ནམ་མཁའ་འདྲའོ་ཞེས། །དེ་
ལྟར་གང་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་དེས་དོན་སྟོང་པའི་དམ་པ་སྟེ། །རུང་བཞིན་
རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གནས་ལྷགས་ཡིན། །

གཉིས་པ་ནང་འཛིན་རྟོག་སྟོང་ཉིད་ཅུ་བྲལ་དུ་ལ་སྐྱོ་བ་ལ་དོན་བཅོ་ལྷ་སྟེ། དང་
པོ་སེམས་ཀྱི་ཅུ་བ་བཅད་པའི་འཐད་པ་དགོད་པ། །པར་མ་ཞེན་ན་ཚུར་མི་གོས་པའི་ཕྱིར།
སྐྱེ་བའི་དདོས་ཀྱིས་ཕན་གཞོད་གཉིས་སྐྱེ་མེད་དེ་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེར་བདེན་
པར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པས་སྲིད་པར་འཆིང་བས་ན། །ཡུལ་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ལ་བདེན་བརྟུན་
སོགས་བརྟུན་དབྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། །ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་གཞིའམ་ཅུ་བ་བཅད་པར་
མཚོད་དོ། །དོ་ཉལས། །གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་
དེ་ཡིན་པས། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །སྐྱོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་བསྐྱོམ་
པའང་དེ། །བསྟན་བཅོས་སྟོང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །དགོན་བརྟུགས་ལས།
ཁྱིལ་རྡོ་འཕང་གི་དབེས། །ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་ལ་པར་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་རང་བཞིན་

མེད་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་ཤེས་ཀྱང་དེས་གཉེན་པོ་མི་ལུས་ཤིང་། སེངྒེ་ལ་རྩོད་འཕང་བའི་
དཔེས་ནང་སེམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ། སེངྒེ་མི་ལ་ཟ་བ་
ལྟར་། དག་སློང་རྣལ་འབྱོར་སློང་བ་ཡིས། །སྤྱི་ལོ་འདོད་ཡོན་མཐོང་གྲུར་ན། །སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ཤེས་ནས་ནི། །སེམས་ཉིད་སློང་པར་ཤེས་པ་ཡིས། །དེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྲོལ་
བར་འགྲུལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞི་མེད་སློང་བ་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། སེམས་ནི་སྣང་ལ་རུང་བ་ཞིན་འགྲུལ་
མེད་དེ། །བཅུ་ལ་བུས་མི་རྟོག་བལྟས་པས་མཐོང་བ་མེད། །ཁ་དོག་དབྱིབས་མེད་དོ་བོ་
དོས་བཟུང་མེད། །སྤྱི་དྲང་ནང་མེད་དུས་གསུམ་སྐྱེ་འགག་མེད། །སྤྱི་གས་དྲང་རིས་མེད་གཞི་
རྩ་དངོས་པོ་མེད། །འདི་ཞེས་མི་མཚོན་བསམ་ཡུལ་འདུས་པའི་སེམས། །

གསུམ་པ་དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། དུས་གསུམ་དུ་འཆར་འཆར་འདྲ་
ཡང་འདས་པའི་སེམས་འགགས་པ་མི་དམིགས་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་སྤྱོད་ཀྱིས་ན་མེད། དུ་ལྟར་
མི་གནས་ཏེ་སེམས་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ཅིང་། མེད་པའང་མ་གྲུབ་པས།
རུང་བ་ཞིན་མཉམ་པའི་དང་དུ་བཞག་པ་ཉིད་དོ། །བལྟ་ས་དང་ལྟ་མཁན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་སེམས་གྱིས་སེམས་མ་ཚོལ་བར་དུ་ལ་དུ་རྒྱལ།

བཞི་པ་ལྷ་སྤྱི་རིས་མེད་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། སེམས་འཕྲོ་དུས་ཉིད་ནས། དགག་སྐྱེ་བ་
དེ་རིག་སྐྱད་ཅིག་ཡིད་གྱི་ཡུལ། །སྣང་ཅོམ་ཉིད་ནས་སྤྱི་དང་ནང་གང་དུ་བཅུ་ལ་ནའང་
མེད་དེ། །བཅུ་ལ་བྱའི་དོན་གྱིས་ཚོལ་མཁན་བྱས་པས་བསྐྱད། །རུང་གིས་རུང་བཅུ་ལ་ནམ་
ཡང་རྟོག་མི་འགྲུལ། །དེས་པ་བརྟགས་ན་རུང་གང་ཡང་མེད་དེ་གང་དུ་འང་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། དེ་ལྟའི་དོན་དེ། ཡེ་རྣམ་སྐྱེ་མེད་རུང་
བཞིན་གཞུག་མའི་དོན། །མི་གནས་འགག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །དུས་གསུམ་གཞི་

ཅུ་མེད་པུས་སྟོང་པའི་ངང་། །སྣ་ཚོགས་འཚར་གཞི་མ་འགགས་སྣང་བུ་ལ། །བརྟགས་
ན་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད་པས་རྟག་པ་མེད། །རིག་ཅམ་དུ་རང་ཤར་འགག་པ་མེད་པས་
ཚད་པ་མེད། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་མེད་པས་བརྗོད་པས་བརྗོད་དུ་མེད། །ལུང་གསུམ་
མིན་པས་འདྲི་ཞེས་གྲུབ་པ་མིན་པས་དོས་བརྗེད་མེད། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་
བཞིན་གདོད་ནས་དྲག་པར་ཤེས་པར་བྱ།

དུག་པ་བརྟག་དབྱེད་གཉིས་མེད་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། །བརྟགས་པས་མེད་ལྟར་མ་
བརྟགས་དུས་ནུའང་མེད། །རང་བཞིན་གཉིས་མེད་གདོད་མའི་དོ་བོ་ལ། །བཟང་དཔ་སྣང་
དོར་རེ་དོགས་མི་དམིགས་པས། །བརྟག་དང་དབྱེད་པས་འདྲི་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད། །དུས་
གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་ཚོལ་སྟོ་མ་བྱེད་ཞོག། །དོ་ཉ་ལས། །སྣང་ཚེན་ཡོན་ནས་སེམས་ཚགས་ཚུད་
པ་ན། །དེར་ནི་འགོ་འོང་བཅད་ནས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་སུ་ལའང་འདྲི་ས་
མེད། །ཤམས་པ་དོ་ཚེད་པས་དེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཚེན་ཡན་དུ་
ཚུག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ལ་དྲིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས།

བདུན་པ་གྲུབ་མཐའི་ཡུལ་འདས་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། །ལང་གཤེགས་ལས། །བྱིས་པ་ངན་
པ་རྟོག་གི་བ། །འོ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་བརྟག །ཅེས་གསུངས་པས། །རྟོག་གི་སྟོན་པའི་སྟུན་པས་
བསྟོད་པའི་སེམས་རྣམ་གཡེང་རྣུང་ལྟར་གཡོ་བུས་མི་རྟོགས་ཀྱི། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཚེད་མའོ་
དང་། །གཤེད་དམར་ཚུད་དང་། །བུམས་ཚོས་ལས། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་སོགས། །བསལ་བཞག་
འགོ་འོང་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉེ་དྲི་མ་ཡེ་ནས་མེད་པས་བྱང་། །ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རྫོགས་
པས་ཚུབ། །འཚར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མ་འགགས་པས་སེམས་ཉིད་སྟུ་གསུམ་ཡེ་ནས་ལྟོན་ཀྱིས་གྲུབ་
པས། །ཀྱན་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་དོ་བོ་ཉིད། །རྗེ་བཞིན་བཞག་པས་དེ་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིན། །
དེ་ཡང་གནད་མཐོང་གོལ་བ་ནི་ཡུལ་སྣངས་པ་ལ་མི་སྟོས་ཉེ། །སྣང་ཅམ་གྱིས་མི་འཚིང་བས་
ཞེན་པ་སྣང་དགོས་ཉེ། །ཉི་ལི་པས། །བྱ་སྣང་བས་མི་འཚིང་ཞེན་པས་འཚིང་། །ཞེན་པ་ཚོད་

ཅིག་ན་རོ་བུ། ཞེས་དང་། དོ་ཉ་ལས། གལ་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་ངོ་སྐྱུ་མ་པའི་སེམས། སྦྱིང་ལ་
འབབ་ཅིང་གཅེས་པར་བྱས་ན་ནི། ཉི་ལ་གྱི་ཤུན་པ་ཙམ་གྱི་ཟུག་རྩུས་ཀྱང་། བམ་ཡང་
སྤྲུག་བསྐྱེལ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱས། ཅེས་སོ། དེས་ན་རང་སེམས་སྦྱེ་མེད་དུ་དང་བོ་
ཉོགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ལས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོག་དཔྱོད་ཀྱི་སྦྱོམ་པས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་
སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། རང་བཞིན་མ་བཅོས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། བརྟག་དང་དབྱུང་བ་མང་
པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། མི་ལ་དུག་མདའ་ཕོག་པའི་དཔེས་
གཏན་ཚིགས་མང་པོ་ལ་ཉོག་དཔྱོད་བྱས་པས། སེམས་ཉོག་པའི་དབང་དུ་སོང་བས་ཉོན་
མོངས་པས་འཆིང་ལ། དེ་བས་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། ཞེས་
དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། སོ་སོར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་སྦྱོད་ཡུལ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་
ཅིང་ཐ་སྦྱོད་ཡོངས་ཆད་པས། ཚོུད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོག་གའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། ཞེས་སོ། དེའང་ཚིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཐུག་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། དཔེར་
ན་འོན་པ་རོལ་མོ་མཁའ། གཤམ་དག་དེ་ཡིས་དགའ་བྱེད་ཀྱང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མི་
ཐོས་པ། མ་བསྐྱོམས་ཚེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དོ་ཉ་ལས། གང་གིས་
བྲམ་མའི་མན་ངག་བདུད་ཅིའི་ཆུ། གདུང་སེལ་བསེལ་བ་ངོམས་པར་མི་འཐུང་བ། དེ་ནི་བསྐྱེད་
བཅོས་དོན་མང་ལྟ་ངན་གྱི། ཐང་ལ་སྐྱོམ་པས་གདུང་སྟེ་འཆི་བར་བྱས། ཅེས་དང་། ལུ་བ་
བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་གང་སེམས་པ། བྲམ་མའི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཚོག། ཞེས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་སྟོ་བྲལ་བརྗོད་མེད་ཆེན་པོར་བརྟན་པ། འདྲི་རྩི་སྦྱོ་ཚོགས་གྲུབ་མཐུན་མུང་པོ་
དང་། བསྐྱེལ་བརྗོད་ཉོག་པ་དུ་མས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་པའི་དོན་ལ་གྲུབ་དྲང་མ་གྲུབ་མེད། །
མཐུན་དྲང་དུས་མེད་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད། མཁའ་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་འདི་ཞེས་
རྒྱ་ཆད་དེའི་ཕྱོགས་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཡོད་མེད་སྟོས་བརྟགས་འབྲུལ་པས་ན། བརྗོད་
དུ་མེད་གང་རྗེ་ལྟར་བཤད་དུ་ཡོད། དོན་མེད་གནས་ལ་རབ་ཏུ་དལ་བར་བྱས། །

དགུ་པ་སྒྲོམ་བཏགས་དོན་མེད་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་མཛུལ་
བ་ཐམས་ཅད་དཔེ་རྗེ་ལྟར་མཁུལ་དབུས་དྲུང་ས་པའི་སྐྱེད་མོས་ཚུལ། མེ་ཉོག་འབྲས་མུང་
འབྲབ་ཚུས་བརྒྱན་པ་ཞིག། མཛོན་དུ་བསམས་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་དང་། མཐུན་སྦྱོགས་མི་
མཐུན་སྦྱོགས་གང་ཚོད་པ་བཞིན། འབྲུལ་སྤང་གཞི་མེད་པ་ལ། གསར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཤེས་
བྱ་སྦྱི་བྱེ་བྲག་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་རྣམ་དབྱེ་གཞི་བཅས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིང་བ་དར་གྱི་
སྲིབ་བྱ་རང་གི་ཁ་ཚུམ་འཛིང་བ་བཞིན། དེས་ན་གཤམ་དོན་ནམ་མཁུལ་འབྲ་བས་རྣམ་དབྱེ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཚོས་ཀུན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
ཡིན་དེ་དཔེ་ནི། ཀུན་དཔེ་ནམ་མཁུལ་སྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བཅུ་པ་དམིགས་འཛིན་འཛིང་ཞེན་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྐྱོ་བྱུང་གི་སྐྱིབ་
པའམ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གྲང་གི་ཡང་དྲི་མ་མེད་པ་སེམས་
ཉིད་དགུ་པ་གཞོན་ནས་རང་བཞིན་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ལ། བཅོས་བསྐྱུར་དྲི་མས་
བསྐྱིབས་པ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས། དེ་ལ་བསྐྱེད་དང་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་པས་ཅི་
ཞིག་བྱ། འཛིན་ཞེན་མེད་པའི་དྲང་བུའི་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་བྱས་ཀྱི་བསྐྱོམས་པས་བསྐྱེད་
པར་ཟེད།

བཅུ་གཅིག་པ་འཛིན་མེད་གནས་ལུགས་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། གདོད་ནས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་དགུ་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོས་བལ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་དམིགས་
གཏན་ཤོས། ལྷི་ནང་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་ཚེད་འཛིན་ཐོང་། འཁྲུལ་སྤང་ལ་འདྲི་ཞེས་
ངོས་གཟུང་མེད་ཀྱིས་ཞེན་པ་ཚོད། འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད་ཀྱིས་རེ་དོགས་སྐྱོངས།

བཅུ་གཉིས་པ་ཤར་གྲོལ་ཚོས་སྐྱའི་རོལ་པར་བསྟན་པ། གཞི་གདོད་མ་ནས་འཕོ་
འགྱུར་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། བདེ་སྲུག་སོགས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོ་བྱུང་དུ་ཅི་

ཤར་ཡང་། རྒྱལ་ཅིག་དེ་ལ་དེར་འཛིན་མེད་པར་ཤར་བུ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཏེ།
ལྷ་དང་རྒྱལ་བ་ཞེན་དུ་ཚོས་སྐྱུར་བྱུང་གཅིག་གོ།

བཅུ་གསུམ་པ་གང་ཤར་གཞི་མེད་ཚེན་པོར་བསྟན་པ། དགག་སྐྱབ་གྱི་སློབ་ཉེན་གང་དུ་
བསྟན་ཚེ་བལྟ་མཁན་ཁོ་རང་གི་དོ་བོ་སྟོར་ཏེ། བཙུན་པ་བས་མི་རྟོན་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་སྟེ་མེད་
པར་མ་ཟད། འཚོ་ལུ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་སྒྲོལ་དུ་བྱུང་། ཚོལ་བར་བྱེད་པོ་ཤེས་
པ་མི་གནས་བཙུན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དགག་སྐྱབ་གྱིས་སྟོང་།

བཅུ་བཞི་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ཚེན་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་རང་
གནས་ཚོས་སྐྱུའི་བཙུན་ས་ཟེན་ཏེ། མཁའ་བཞེན་དྲི་མེད་གདོད་མའི་རང་དུ་སྦྱོར་བ་དེའི་
སྦྱིར་དུ་སྟོག་པའི་གནས་མེད་དུ་ཉི་གང་དུ་འགྲོ། །ཚོས་ཟད་པའི་སར་བུག་སྟེ་མཚའ་འཛིན་
གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བ་དང་འགྲོ་འོང་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ལའོར་བར་འོང་བུ་འགྲུལ་ཡང་
མེད་དེ། སེམས་ཉིད་དབྱིངས་གྱི་རང་དུ་སྦྱོར་བའི་དུས་འདི་ན། འཛིན་རྟོག་གདོད་མའི་གཞིར་
དག་པས། རྒྱལ་གསུམ་རྩོལ་མེད་དུ་གྲོལ་བས་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག་པའི་དོན་མཐོང་རམ་སྟེ་
སྐལ་བ་དམན་པས་སྐྱུར་ཀྱང་མི་མཐོང་ཁོ་བོ་གང་ན་འདུག།

བཙུན་པ་གྲོད་གྲུར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ཚེན་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་ཤེས་ན་གཞན་ཞིག་དགོས་
མི་འགྲུལ། རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱང་རས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་ན་གོལ་བས་ན། གོལ་
བུ་རྣམས་ཉི་དུ་བཞེན་འབྲུལ་པ་ཆད། དེས་ན་དེ་ཉི་མེ་འདྲི་སེམས་གྱི་གཞི་རྩ་སྟོར། སེམས་
གྱི་གཞི་རྩ་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་གཏད་མེད་ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་བདེན་མེད་འཛིན་མེད་དེས་མེད་
སྐད་ལ་དོས་བཟུང་གི་འདྲི་ཡིན་མེད། བྱ་བའི་རང་བཞེན་བྲིགས་སུ་མེད་པས་སྐལ་བུ་ལྷ་གྲུ་
པ་ཡང་ས་བུ་གཏད་སའི་ཞེན་འཛིན་ལས་འདས་པར་སྐྱུར་གཅིག་པ། འདྲི་ལྟར་རྟོགས་ན་ས་
དུ་ཉི་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཏུག་མ་དོན་གྱི་སྐྱུ་ལེན་ཏེ། དྲི་མེད་འོད་ཟེང་ཤར་བུས་
བསྟན་ནས་སོང་། །ཞེས་གནས་ལུགས་ཡིན་མིན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོགས་བྲལ་ཚེན་པོའི་གནད་

རྟོགས་པ་ཉི་མ་ལྟར་སྤང་བ་བྱས་ཏེ་ཐར་འདོད་ཀྱི་པད་ཚལ་དུ་བསྟན་ནས་བདེ་ཚེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་
བོའི་ས་ལ་སོང་ངོ། །

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་ཡེ་སྟོང་ཙུ་བྲལ་དུ་དོན་བསྟུ་བ་ལ་བཅུ་གསུམ། དང་
པོ་ཡུལ་སྤང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྟན་པ། སྤང་སེམས་ཡེ་གྲོལ་དུ་གདམས་པ། ཀྱི་རྟོ་
གྲོགས་དྲག་སྤང་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས། །ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད། །མི་
ལོང་གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཤར་ཡང་། །མི་ལོང་དོས་ཡིན་དུངས་པར་གཅིག་པ་
བཞིན། །

གཉིས་པ་སེམས་ཉིད་གཞི་མེད་ཙུ་བྲལ་དུ་བསྟན་པ། སྤང་བ། དེ་ཉིད་འབྱེད་པའི་
ཡིད་ལ་ཚུར་ལྟོས་དྲང་། །སེམས་ཉི་མའལ་འདུ་དག་གསུབ་ཀུན་དྲང་བྲལ། །ལྟ་བུར་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཡུལ་ཐོག་ལ་གྲོལ་ཞིང་། ཡུལ་སྤང་གི་རྣམ་པ་འཛིན་མེད་དུ་སངས་པའི། མའལ་ལ་སྤྱིན་
རྣམས་བྱུང་ནས་ཞིག་ན་ཡང་། །ཁམ་མའལ་ཚོ་འཕྲུལ་གཉིས་མེད་དག་པ་བཞིན། །རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་བོ་ཡང་དབྱིངས་སྐྱེ་མེད་ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེར་གནས་
མཐར་ཡང་དེར་གྲོལ། གང་ཤར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་། དང་བོ་སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངང་ལས་
བྱུང་། ད་ལྟ་ཡང་དེར་གནས། མཐར་ཡང་དེར་ཡལ་བ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
ངང་བཞིན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
ངང་བཞིན་ནི། །ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤིང་བོ་བྱང་ཚུབ་ལ། །རྩོལ་ཞིང་བསྐྱབས་པས་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་པ་མེད། །མ་སྐྱེས་ངང་བཞིན་དག་པའི་ངང་དེར་ཞོག་ །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་
སེམས་ཉིད་ངང་བཞིན་དུ་མེད་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། མ་བྱས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཚོས་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་མེད་རིས་མེད་སྟོང་པར་བསྟན་པ། ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་
ལམ་གྱི་ནང་ལྟར་དོན་ལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། སྤང་སྤང་གཉིས་

སྲུ་བྱུར་མེད་ཅིང་ཕྱོགས་རིས་དང་དགག་སྐྱབ་མེད། ཡུལ་གང་སྤང་བདེན་མེད་ཡུལ་ཅན་གང་གར་སྤོང་པ་ཉིད་དེ། ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་འདི་ཞེས་གཟུང་གཏད་ཀྱན་དྲང་བུལ།

བཞི་པ་ཡུལ་སེམས་གཏད་མེད་ཕྱོགས་བུ་བསྟན་པ། ཡུལ་ལ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་པ་སྤང་བ་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ལྟར། ལྡོ་ལ་ཡང་གཟུང་གཏད་མེད་པའི་ཕྱོགས་བུ་ཚེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གོལ་བ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ།

ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གཞི་རྫོགས་སྲུ་བསྟན་པ། འདི་ལྟར་སྤང་སྤོང་འཁོར་འདུས་ཚོས་རྣམས་ལ། །མཉམ་ཉིད་ལྷ་པ་བཟླ་སྟེ་སྤང་འདུས་པའི་ཚོས་རྣམས་འགགས་པས་མི་དམིགས་མཉམ་པ་ཉིད། མ་འོངས་ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པས་ཕྱོགས་བུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད། དྲུ་ལྟའི་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་པས་མི་གནས་མཉམ་པ་ཉིད། དུས་གསུམ་དུས་མེད་གཞི་བུ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད། ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་དང་ཉིད་ཅེས་གཞོན་མ་ནས་སྐྱེས་འགག་གནས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

དུག་པ་ཕྱི་ནང་ཚོས་ཉིད་ཀྱན་བཟང་དུ་བསྟན་པ། སྤང་སྤོང་འཁོར་འདུས་སེམས་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ནམ་འབྲུལ་པའི་བག་ཚགས་ཏེ། སྤང་བ་སེམས་གྱི་འབྲུལ་སྤང་དུ་ཐག་བཅད། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྲུར་མེད། །འགྲུར་མེད་རང་བཞིན་གཞོན་ནས་ལྷ་རབ་འདུས། །འགྲུར་བ་མེད་པའི་དོན་དེ་གཞོན་མ་ནས་ཞི་ཞིང་ལྷང་འདས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཞི་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིན།

བདུན་པ་དབྱིངས་གཅིག་གཏོད་ནས་མཁའ་མཉམ་དུ་བསྟན་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་དྲང་སྤོང་པ་དབྱེར་མེད་གཏོད་མའི་དང་། གཅིག་དྲང་དུ་མར་མི་དམིགས་སྐྱོས་དྲང་བུལ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དྲང་རིས་མེད་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། མེ་འོང་ནང་གི་

གཟུགས་བརྟན་བཞིན་སྤང་མཉམ་དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་པས་སྤོང་མཉམ། ལྷོ་ལྟུང་འོར་
བདེན་མཉམ། གཤིས་ལ་བརྟུན་པར་མཉམ། སྤང་ཅམ་དུ་ཡོད་མཉམ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
པས་མེད་མཉམ། དོན་མཐའ་ལུས་འདྲས་པར་མཉམ། དབྱིངས་གཅིག་གཏོད་ནས་དག་
པའི་རང་ཉིད་དོ། །

བརྟུང་པ་གཟུང་འཛིན་འབྲེལ་མེད་སྤོང་བཏགས་སུ་བསྟན་པ། ལྷོ་ཡིས་བརྟུགས་པ་ལུང་
ཁམས་སོགས་ཚོས་ཐུམས་ཅན་དོ་བོས་སྤོང་། མིང་རྣམས་དོན་དེའི་སྤྱི་ནང་གང་དུའང་
མེད་པས། ལྷོ་བུར་བ་དོན་རང་མཚན་ཞེས་པའང་མིང་དང་རྟོག་པའི་རི་མོས་སྤོང་བཏགས་
ཉིད། རི་ལྟར་སྤང་དུས་ནས་བདེན་རྟུན་གཉིས་མེད་དབྱེད་ལྟུང་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་བ་
མེད་དེ་གཉིས་གཏོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་དུ། དེས་ན་ལྟུང་སེམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་གོས་
གཟུང་འཛིན་མེད། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤོངས་པས་འཛིན་པ་ཐུམས་
ཅན་ལྟུང་པ་སྟེ། དེའང་བུ་རྒྱུད་གི་དུས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། རྣམ་དབྱེ་སྤོང་བཏགས་
པ་མེད་པ་ལས། ལྷིས་སྤོང་བཏགས་གོམས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་དོན་ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་སྟེ། རྣམ་དེས་ལས། ལྷེ་བོ་རེད་བུར་སྤྱེ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོན་ཏུར་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། །
ཀྱི་མ་གྲུབ་མཐའ་མི་བཟང་པའི། གཏོན་འདི་སྤྱི་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །

དགུ་པ་ལྟུང་སེམས་འབྲེལ་མེད་སྤོང་བར་བསྟན་པ། རི་ལྟར་མེ་ལོང་གཟུགས་བཞིན་
སྤང་བ་ནི། ལྟུང་གི་རྣམ་པ་དབྱེད་པོའི་ཤེས་ལ་ཤུར། རྟེ་ཉིད་བརྟུང་བུས་ཆགས་
སྤང་གིད་པར་ལྟུང་། རྣམ་ཏུར་གཏུགས་ན་ནི་སེམས་ནི་ཐར་ལྟུང་ལ་མ་འཕོས་ཤིང་།
ལྟུང་གི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་ཞེས་པའདྲ་དབྱེད་ན་སེམས་ལ་རྣམ་པར་བུ་མེད། ལྟུང་སེམས་
གཉིས་གཏོན་པོ་མེད་སྤོང་གཉིས་སྤྱུ་མ་གྲུབ་པོ། །

བརྟུང་པ་གཞི་གྲོལ་ཡང་མཉམ་དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། དེས་ན་མི་ལམ་སྤོང་ཚོགས་

གཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་དང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག་
པ་རྒྱབ་སྐྱོད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་འཆར་བའི་སློབ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོས་གཟུང་མེད་
པར་གཅིག་ རབ་རིབ་དང་དེར་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་འབྲུལ་པར་གཅིག་པ་བཞིན་སྒྲུབ་
སེམས་གཉིས་མེད་གདོད་རྣམས་དག་པར་གཅིག་ གང་ལའང་བརྟག་དཔྱད་མི་དགོས་གཉི་
ནས་གོལ་པར་གཅིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྐྱོད་ཚལ་བཞིན་ནོ། །

བརྟུ་གཅིག་པ་ཚོས་རྣམས་དབྱིངས་གཅིག་སྟོང་མཉམ་དུ་བསྟན་པ། འཕོར་འདུལ་
གཉིས་མེད་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་སྟེ་དཔེ་སྟོན་སྟེ་བཞིན་སྟེ་འབབ་པའི་རྒྱ་བོ་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱ་
མཚོའི་ངང་དུ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། ། ལྟ་སྟོན་སྟོང་འབྲས་ཉམས་མྱོང་གི་རྣམ་པ་ཅི་ཤར་ཐམས་
ཅད་རོ་མཉམ་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པར་གཅིག་སྟེ། འབྲུང་བཞིའི་འཕྲོ་འགྲུལ་རྣམས་མཁའི་ངང་དུ་
གཅིག་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་སྟོང་པའི་ངང་དུ་གཅིག་ རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་སྐྱེ་མེད་
དུ་རང་གོལ་བས་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པར་དག་པར་གཅིག་པ་ཅི་དབུ་རྒྱབ་སྟེ་ལྟ་བུའི་
ངང་དུ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ན་སྐྱེས་སྐྱེ་
མཁའ་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཚེན་ལས། དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་ཅི་མཁས་པ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་
ལ་རྟོག་པས་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

བརྟུ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དང་བཞག་ཏུ་བསྟན་པ། ལྷ་ཚོགས་དེས་གཟུང་
མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ལ། དང་བཞིན་གཉིས་སྐྱེ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། །བཟང་
དུ་བྱུང་དོར་མེད་པའི་རོལ་པ་ལ། །སློབ་ཡིས་གཉིས་སྐྱེ་མེད་འཛིན་གང་བདེར་ཞོག། །

བརྟུ་གསུམ་པ་རིག་སྟོང་རྣམ་ཡིན་ཚོས་སྐྱུར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཞག་ཏུས་གཏུང་
མེད་ཡུལ་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེང་བ་ཤར། འཛིན་མེད་རིག་པ་དང་ཡན་དུ་ཤར་བས། རྣམ་ཡིན་
ཚོན་པོ་ནི་དང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན།

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་

བསྐྱེད་པ། དེ་ལྟར་ཚེས་ཀྱི་མཉམ་པའི་རྒྱུ་བཞིན་གྱིས། ལྷོ་བྲལ་ངང་དུ་འཛིན་མེད་ལ་
བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ། འགོ་བ་གང་དག་དབྱིངས་སྤྱོད་པ་བྲལ་ཆེན་པོ་རིག་པ་ཞིང་
དུ་མ་ཚུད་པར་གྱུབ་མཐའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་གྱིས་ཞོལ་བུར་དགག་སྐྱབ་ཏུ་བཅིངས་པ་ཡིས།
འཚིང་འགོལ་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་ཤེག་པས་དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རྒྱུ་ལྟར་སྤྱོད་པ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། ལྷོ་གས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ལས། གཞི་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་མཐུང་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལེའུ་སྤྱོད་བཅུ་པའོ། །།

༥ བཅུ་གཅིག་པ་རང་བཞིན་ལམ་གྱི་སྐྱོམ་ཚུལ་བསམ་གཏམ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལེའུ་ལ་
གསུམ། ལེའུ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུའི་དོན། ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཚེས་ཀྱི་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། མ་བསྐྱེད་པ་མི་གོལ་
བས་ངེས་པར་གནས་ལུགས་རེ་དོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚོད། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བཞིན་གཞུག་པ་གཅིས་
ཉེ། དེ་ཞོན་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱེད་པ་བཅུར་མཉམ་པ་ལས་སེ་གོལ་གཏོགས་
པ་ཙམ་དུ་དེ་ཞོན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ། དབང་པོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱེད། འབྲིང་
དང་ཐ་མའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པས་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་དབང་
པོ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་རབ་ཀྱི་རིམ་པ། འབྲིང་དང་ཐ་
མའི་རིམ་པ། དབང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་དབང་རབ་ལ་གཉིས། དང་པོ་
རྟོགས་པ་རྒྱུ་པོ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་ལུགས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་བསྐྱེད་
པ་སྤྱོད། ལྷོན་བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་དབང་པོ་ཡང་རབ་བྱེད་མའི་བརྟེན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་
ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་གོལ་ཉེ། འབད་ཚུལ་ལ་མ་སྤྱོད་པར། ལྷོམ་དུང་བསྐྱོམ་
བུ་གཉིས་མེད་སེམས་ཉིད་རྣམ་པའི་དོན་མཐོང་ནས། ལྷོན་སྤྱོད་གཞི་གོལ་སེམས་ཉིད་བུ་

ཚུལ་མེད་པ། རྩོགས་བྲལ་རིག་པ་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འཆར་ཏེ། གྲོང་དུ་ལྷུང་ན་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བས་གཉེན་པོས་བསྐྱོམ་དུ་མེད་པས་ཞེན་མེད་གྱི་ངང་དུ་རྒྱན་དུ་གནས་པ་ལས།

གཉིས་པ་གྲོང་རྒྱུར་རྩོགས་པའི་གདེང་ཚད་བསྟན་པ། རྒྱན་མཚམས་གྱི་རིས་མེད་འདྲི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་དོས་གཟུང་བྱུང་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་བུའི་ཞིང་ལ་སྐྱོད་པས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་སྐྱོམ་པ་ལྟར་དོས་བཟུང་གི་རྟགས་དྲང་ཚད་མེད་དེ། གོལ་སྐྱིབ་ནི་སྐྱུང་བསྐྱོད་ལྟ་སྐྱོམ་གྱི་ཚུལ་ཞེན་ལས་འབྱུང་བས། འདིར་ནི་རང་བྱུང་གཞི་གྲོང་ཡངས་པའི་དོན་ཅི་བཞིན་དང་ལུ་ཡེ་བཞིན་གནས་པས་གང་དུ་འང་མ་སྐྱོན། གང་ལའང་མ་བཟུང་བས་ན། རྒྱན་ཡོན་གཉིས་མེད། གོལ་དྲང་གོལ་ས་མེད། གོང་དུ་ཚུལ་སྐྱོང་བ་དང་བོགས་འབྱེན་པ་མེད། ཐོབ་དྲང་མ་ཐོབ་མེད་པར་རང་སེམས་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཐུག་ཚོད་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུར་སྐྱིས་ཐོབ་འདོད་གྱི་སྐྱོན་པ་མེད་པར་དུ་ལྷུ་ནས་རྩོགས་སངས་རྒྱས་པས། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་རབ་འབྱུངས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བྱེད་ལས། ལུས་ནི་གང་ཟག་ལྟ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཚོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཆེད་དུ་ཚུལ་བས་སྐྱོམ་པའི་འཐད་པ་དགོད་པ། དབང་པོ་འབྲིང་དང་ཐ་མས་གོམས་ལུ་བཙོན་དགོས་ཏེ། ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་དབྱིངས་སྐྱུ་མ་ལུབ་པར། དེ་སྲིད་སྐྱོ་ཚོགས་ཐབས་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱོམ་མི་སྐྱོམ་གྱི་མཚམས་ཀྱང་སེམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་ལུབ་མ་ལུབ་ལ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྐྱོམས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པས་སྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། ལྷན་པར་རྣམ་རྟོགས་ངན་པས་སྲིད་པར་འབྱིད་དེ། རྩོགས་གྱི་སྐྱུང་པོས། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཚེན་

པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡི། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས་གྲོལ་སྦྱིར་བསམ་གཏུན་
གྱི་བུ་བསམ་ལུ་བརྟེན་པ་དུས་སྦྱི་རྣམས་ཤེས་རབ་ཚོས་ཀུན་མཐུའ་གྲོལ་གྲོལ་ཡངས་ཚེན་པོར་
འཆར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དགོས་ཚེད་བསྟན་པ། སེམས་རྩེ་
གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་ལ། ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་མེད་ཉོན་གས་
གྱི་ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་འབྱུང་། དེའང་ཞི་ལྷག་པོ་བའི་གཅིག་པ་དང་། སོ་སོ་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་ཚེ་ཞི་གནས་གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། གསལ་སྟོང་མཐུའ་
བྲལ་དུ་ཉོན་གས་པ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལོ། །ཐ་དད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱའི་རྗེས་སུ་མཐུན་
པ་དང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོས་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞི་
གནས་དང་། དེ་ལས་དོན་ཉོན་གས་པ་ལྷག་མཐོང་འོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པས་དང་པོར་
རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཟེན་པ་ཙམ་ཞི་གནས་ལ། སྦྱིས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོན་གས་པ་ལྷག་མཐོང་
སྟེ། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་
བྱུང་བ་དང་། གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
གྱི་ཚིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །དེའི་དོན་ཉོན་གས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་འོ། །གདམས་
ངག་ལས་བྱུང་བ་ནི། མན་ངག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །དེའི་དོན་
ཉོན་གས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་འོ། །ཞེས་གསུང།

གསུམ་པ་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྟན་པ། དེས་ན་རང་བྱིས་གསེར་གྱི་དོན་སྟོན་
པ་ལྟར་རང་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཚོས་སྦྱར་སྟོངས་ཏེ། གང་གར་ཚོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བས། བཟང་
ངན་མེད་ན་གཉེན་པོ་བསམ་གཏུན་ཐུན་འཛོག་ཏུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་སོ། །འབྲིང་གིས་ལྷ་
བརྟོགས་པས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་དང་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་དུངས་རྗེས་སུ་རྟོགས་བྲལ་མི་གཡོ་
བ་ལྟར་བཞག་པས་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པར་གྱུར་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་རྟོགས་པ་རྣམས་མཁའ་ལྷ་སྤུ་འཆར་ཏེ།
ཏིང་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས། རི་བཞིན་པ་ཡི་ཚོས་ཉིད་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་སློབ་ལག་
ན། །མིང་དུ་མི་ཐོགས་ཉམས་ཐྱོང་འབྱུང་། །དེས་ན་ཏིང་འཛིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དབང་
པོ་ཐུ་མུས་ཐོག་མུར་སེམས་མི་གནས་པ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཞི་གནས་བཙུག་པ་
ཡིས། །གང་ལ་དམིགས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་སྲ། དེ་རྣམས་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་
ལྷག་མཐོང་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་
སྣང་སེམས་གཞི་གོ་ལ་ཚེན་པོར་འཆར། །དེས་ན་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཤེས་པ་གཅེས། །

དོན་གཉིས་པ་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་འབྲིང་
གི་སྐྱོམ་ཚུལ། ཐ་མའི་སྐྱོམ་ཚུལ། སྐྱོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་འབྲིང་
གི་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་གདམས་པ། དེའི་དོན་ལ་རི་
ལྷང་སྐྱོམ་པ་དངོས་བསྟན་པ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོམ་པར་གདམས་པ་ལ་ལྷ། དང་པོ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་འཐད་པ་དགོད་
པ། དེ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་གི་སྐྱོམ་པ་བསྟན། རི་ལྷང་ཚུ་ནི་དབང་རྒྱབས་གྱིས་སྐྱོག་པ་ན།
དུངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་འཛིན་ཅིང་མི་གསལ་གཡོ་བ་ལྷུ་ལ། ཡིད་ནི་མི་བསྟན་ཀྱང་
ཏུ་རྟོག་པས་འཕྱར་ཞིང་གཡོ་སྟེ། ལྷ་ཚོགས་པའི་སྐྱོས་པ་ལ་ཀྱུན་དུ་འཆེལ་བ་ན། མདོན་
ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
སྐྱོན་དང་མདོན་ཤེས་གྱི་གཟུང་སྐར་མི་འཆར་བས། གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་རྒྱ་མཚོ་དངས་པ་ལྷང་
མཉམ་པར་བཞག་པ་གཅེས།

གཉིས་པ་མཐའ་བུལ་སྐྱོམ་པའི་མན་ངག་བསྟན་པ། བཞག་ཚུལ་མི་གཡོ་གསུམ་ལྷན།
ལུས་ནི་མི་གཡོ་བ་ཚོས་བདུན་རི་རྒྱལ་ལྷ་སྤུ་ལ། ཀར་པ་སྐྱིལ་གྱུང་། ལག་པ་མཉམ་བཞག་
སྐལ་ཚོགས་དངས་པོ། ཕྱེ་ཡ་སྐྱོན། དབུགས་དལ་བ། མིག་སྣ་ཅེ། མགིན་པ་ཡིད་ཙམ་

དགུག་པོ། །དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ནི་དབང་པོ་དུག་མ་འགགས་ཤིང་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་ན་སྐྱེན་
 དང་མངོན་ཤེས་སོགས་དབང་པོ་དང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འཆར་བས། དབང་པོ་ལ་དགག་
 རྒྱབ་མེད་པར་མཐུང་བུ་དཔེ་རྗེ་དུ་སྤྱི་ལོ་ནང་དུ་ཡུལ་སྐྱེད་གཟུང་སྐྱེད་ཤར་བ་དང་འདྲ་སྟེ།
 དེའང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྟོག་པས་དེར་མ་བཟུང་ན་མི་གཞོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་འཆར་
 ཞིང་རྣམ་པར་སྐྱེད་ལ་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ། རྣམ་པ་མེད་ན་རྟོག་
 མི་རྟོག་གི་དབྱེད་ར་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལ་ཡུལ་
 སྐྱེད་དུས་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་བཞག་པས་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་སྐྱོས་རྟོག་པ་འགྲོ་འོང་ཆད་པ་ལ་
 རྐྱེད་འགགས་པར་བཤད་དེ། །ཁ་སྐྱེད་རྐྱེད་འགྲུ་ཡང་རྟོག་པ་མི་གཡོ་བས་སྐྱོས་པ་ཆད་པ་
 ལ་རྟོག་པ་ཤི་བར་བཏགས་པས། དེའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་
 མི་དགོས་ཏེ། རོ་ཉ་ལས། མིག་ནི་མི་འཇུམ་སེམས་ཀྱང་མི་འགོག་དང་། རྐྱེད་འགགས་
 པ་ནི་དབལ་ལྡན་གྲ་མས་རྟོགས། །གང་ཆོ་རྒྱུ་རྒྱ་དེ་ནི་མི་གཡོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ཆོ་བ་རྣམས་
 འབྱོར་བས་ཅི་བྱ། །ཞེས་སོ། །སེམས་མི་གཡོ་བ་སྐྱོས་པའི་མཐུང་དང་བུལ་བར་བཞག་པ་ནི།
 ཡུས་དང་དབང་པོ་མི་གཡོ་བ་ན་ཞར་ལ་འབྱུང་སྟེ། སྐྱོ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་
 བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་སྟོང་གསལ་འཁོར་འདས་བཟང་པོ་ནམ་ཐར་རང་གི་ཉིང་འཛིན་ལའང་
 ཞེན་འཛིན་མེད་པས་དུངས་པའི་ནམ་མཁུང་བཞེན། ཕྱིར་ཚོད་གཉིས་མེད་སྐྱོས་དུང་བུལ་
 བུར་གཞུག་གསུམ་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པས་ཉམས་མུང་བསྟན་པ། དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཆོ་དུས་
 གསུམ་དང་སྐྱེད་སེམས་སོགས་རང་བཞེན་གཅིག་སྟེ་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་གདོད་
 མའི་ངང་དུ་གཟུང་དུང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། དྲི་མེད་འོད་གསལ་
 བ་ཉི་མའི་སྟེང་པོ་ནི། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་མཐུང་དབྱས་མེད་པ་འཆར། །

བཞི་པ་དེ་ཆོ་རྟོགས་པའི་འབྱུང་རྒྱལ་བསྟན་པ། རང་བྱུང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཤར་བ་དེའི་སྐྱོང་བ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་དབེ་བརྒྱུད་དང་། །དེའི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་

དུ་མཐོང་བས། ལྷོང་དྲང་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལྷུ་གཅིག་ལ། །ཡོད་དྲང་མེད་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་
ལས་འདྲས། ལྷིང་དྲང་ཞིབ་གཉིས་སྤྱི་ཉོག་པ། །ཤེས་དྲང་ཤེས་བྱ་རོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
འཆར་བ་སྟེ་གཅིག་པའི་དོ་བོ་ཉིད། དེའང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མཉམ་དྲང་མི་མཉམ་
མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་།

ལྷ་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་སྒྲིམ་པར་གདམས་པ། འདྲི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆེས་ཆེར་གོམས་ན་སྤྱི་རྣམ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
སློ་མིག་གིས། རྒྱལ་བའི་ཚོས་སྤྱི་ལྷན་ཚོགས་བསྐྱེད་པས་ན། །སྐལ་བ་ཟུང་རྣམས་གྱིས་རྟོག་
ཏུ་མཉམ་པར་ཞོག།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་ལ་རི་ལྷ་ར་སྒྲིམ་རྒྱལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་དག། དང་པོ་སྟོང་གསལ་
མཁའ་ལྷ་ར་དག་པའི་སྒྲིམ་རྒྱལ། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ལས། སེམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་མཁའ་ལྷ་ར་
དག་པའི་ངང་། སེམས་བྱུང་མི་དམིགས་སྤྱི་རྣམ་ཚོགས་དེངས་པ་བཞིན། །ཡོང་མེད་སྤྱོས་
དྲང་བུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། །རྗེ་བཞིན་ངང་ལ་ཡེ་བཞིན་མཉམ་པར་ཞོག།

གཉིས་པ་དྲངས་གསལ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་སྒྲིམ་པ། མ་བྱིང་བས་དྲངས་བྱིང་མི་ཚོད་པས་
སྟོང་པ་རྒྱ་མཚོ་རང་སར་གནས་པ་ལྷ་བུ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་གི་རྟོག་བུལ་དབུལ་རྣམས་
མེད་པར་དྲངས་སང་ཏེ་ཞོག།

གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་སྤྱི་དངས་པ་ལྷ་བུའི་སྒྲིམ་པ། སྟོང་ཞིང་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་
ལྷ་བུ་ལ། ཀུན་རྟོག་སྤྱི་རྣམ་མེད་ཚོགས་སྤྱུང་བུལ་བར་ཉེ་སེམས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་
ལྷ་བུའི་ངང་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱོ་བསྐྱེ་མེད་པར་ཞོག།

བཞི་པ་མིག་ཡོ་རི་རྒྱལ་ལྷ་བུའི་སྒྲིམ་པ། སེམས། བརྟན་ཞིང་མིག་ཡོ་རི་རྒྱལ་ལྷ་བུ་ལ། །
དགག་སྐྱེད་གཉིས་མེད་རྟེ་དོགས་བུལ་བར་ཞོག།

ལྷ་པ་གསལ་དག་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་སྒྲིམ་པ། སེམས་གསལ་དྲངས་བྱེད་པ་དྲག་ཅིང་གསལ་

བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ། སྒོ་ལུ་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་འགགས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་རྟོག་མེད་པར་ཞེས།

དུག་པ་སྟོང་གསལ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྒོམ་བ། གཉེན་པོས་མ་བསྟེན་པར་ཡེ་གོ་ལུ་སོར་བཞག་སྐྱང་བ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ལྟེང་སྟོང་གཉིས་མེད་དུག་ཅིང་གསལ་བུར་ཞེས།

བདུན་པ་མ་ཡིངས་མདའ་མཁན་ལྟ་བུའི་སྒོམ་བ། སེམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིངས་པར་ཚེན་ནི་དཔེ་མདུང་འཁུན་མདའ་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ལ། རོན་གཏུག་མའི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་བསྐྱེད་པར་ཞེས།

བརྒྱད་པ་སྒོ་བདེ་ལས་ཟེན་ལྟ་བུའི་སྒོམ་བ། རང་བཞག་ཚོས་སྐྱར་ཐག་ཚོད་ཤེས་པ་ལས་ཟེན་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ལྟེང་དེ་རྟོགས་གཉིས་མེད་རང་བབས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེས། ཉ་ཅང་དུན་པས་བསྐྱེས་པའང་མི་དགོས་ཀྱི་ཡན་དུ་ཡིངས་ན་ཐ་མལ་དུ་ལྟེང་བས་རིང་བབས་ལྟག་པར་བཞག་གོ།

དགུ་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་བ། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་འདྲི་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་གཏུག་མའི་ཞི་གནས་ལྟག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་དང་ཡིན་ཐོག་དེར་གནས་པ་ས་ཞི་གནས་ལ། དེ་དུས་གསལ་སྟོང་སྒྲིམ་དང་བལ་བས་ལྟག་མཐོང་ཉིད་ཅིས་བརྗོད་ཀྱང་དབྱེད་མེད་དོ་པོ་གཅིག་པས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྟོད་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཞི་གནས་ནི། ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྤེ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ལའང་མི་གནས་སོ། ། ལྷག་མཐོང་ནི་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་སྟེ། ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་དོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་འཆར་ཚུལ་ངེས་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་སྐྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

གཉིས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་དངོས། དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རིམ་པས་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་
ཚུལ་ཡང་། བཞག་ཐབས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་གཏུག་མར་གནས་པ་དེ་ཚེ་རྒྱ་གྲོ་ཞེན་ཡུལ་
ལས་འདས་པའི་ཟབ་ཞི་སྐྱོས་དྲུང་བུལ་བའི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བས་མ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་དོན་
ཐོག་མར་མཐོང་བས། དེ་ནི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཡི་འོད་གསལ་
། གསུང་པ་ཁུམ་མཁ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན། དེ་ཉིད་མཐོང་སྟེ་ཀུན་རྟོག་རང་སར་གོལ་བས་འོད་གསལ་མ་
བུ་འདྲེས་པས་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་། ཕྱི་ཡི་ཚོས་ཡུལ་ལྟ་ནང་གི་ཚོས་སེམས་ལ་དགག་
སྐྱབ་གྱི་ཞེན་པ་ཚུང་། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་དང་ནས་འགོ་ལ་སྟོང་རྗེ་སྟོགས་མེད་དུ་འཆར་བས།
རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་དགོ་པ་ལ་སྟོང་ཅིང་གཞན་ཡང་དགོ་ལ་བསྐྱུལ། རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ར་
དགའ་ཞིང་རྣམ་གཡེང་དང་འདྲུ་འཛི་ཉུང་། ཐབ་སྐྱི་ལམ་ན་ཡང་མི་དགོ་བའི་སེམས་མེད་
པར་དགོ་བའི་ཚོས་ལ་སྟོང་ཅིང་། སྐྱོ་གསུམ་ལ་ཤིན་སྐྱབས་ཐོབ། ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་། དེས་ནི་ཐུང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བྱེན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་མཚེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལའང་གཉིས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་དངོས། དེ་རྣམས་སྣར་གྱི་
དོན་ལ་ཚེས་ཚེར་གོང་དུ་གོམས་པ་ཡིས། སེམས་སྟོང་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་
ཡོན་ཏན་ནམ་ཉམས་སྟེང་སྟོན་བས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱིའི་སྣང་བའང་རང་གིས་སྐྱི་ལམ་སྐྱེ་མར་རབ་
ཏུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དང་དུ་དུ་མ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས།
ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་སོགས་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་མེད་པར་མཉམ་པར་མཐོང་བའི་ཚོ། གཉིས་
པ་མཚེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཤིན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་འཛིན་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་
ཆེ་ཞིང་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། སྐྱུང་ལམ་དེ་ཡི་ཚོ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་རྟོགས་
ལྷན་པར་ཅན་སྟོན་བས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་། ཐབས་དྲང་ཤེས་རབ་བྱུང་འཇུག་དྲི་མ་མེད་པའི་

རྟོགས་པ་འཆར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ལྷན་ཞིང་སྡིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ལྷན་པ་འགྲུབ། སྡིང་
པ་ལ་སྐྱོབ་སེམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་ཀྱིན་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་
མ་སོགས་དེ་འདྲར་རྟོགས། ལྷན་གྱི་ཕྱི་ནང་ཤིག་སྟོང་དང་འབྲུ་སྟོན་མེད། བྱིང་སྟོང་དང་
བྲལ་ཞིང་ཉིན་མཚན་དུ་འབྲལ་མི་ཐོད་པའི་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པ་སོགས་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྟགས་
དང་ལྷན་པའི། སྐྱོབ་ཏེ་སྟོན་ཏེ་འཇགས་ལམ་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་ལྷུང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཉམས་རྟགས། དེ་ནས་ཆེས་ཆེར་
གོམས་པ་སྟོན་སྐྱོར་ལམ་བས་ལྷག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུད་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་དག ཉིང་
འཛིན་རྟོགས་པའི་ཉི་མ་སྟོན་མེད་འཆར། ཚོས་ཀྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚུལ་གཅིག་པས་མཉམ་
པའི་དོན་མཐོང་བས། ལྷན་དང་མངོན་ཤེས་སྐྱིབ་པ་མེད་མངའ་བས། ལྷགས་ལྷུང་ན་རང་
གི་ཁམས་ཡེ་ལྷན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དང་། མཚན་ཉིད་ལྷུང་ན། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་ལྷ་བ་
སོགས་ཕྱིའི་ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་གྲེ་བ་དཔག་མེད་མཐོང་།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས། དེ་ཡི་ཚེ་ཟླ་མེད་འཇགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱར་མ་མཐོང་བ་
གསར་དུ་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ལམ་ཏེ། གསུམ་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། འཚོ་བ་ཆད་དང་མི་བསྐྱུགས་ངན་འགྲོ་དང་། །
འཁོར་གྱི་འཛིགས་བྲལ་ཉམས་ངའི་གཞོན་པ་མེད། །ཅིས་འཛིགས་པ་ལྷ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

བཞི་པ་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཉམས་རྟགས། དེ་ལས་ཆེས་
ཆེར་སྐོམ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེར་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་
གྱི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་ཅིང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་
པས་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་པ་དང་། དག་ས་གསུམ་ན་མངོན་གྱུར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པས་མི་རྟོག་
མཉམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས། གཟུངས་སྐྱིབ་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་སྐྱར་མཐོང་ལམ་སོགས་

ལས་རྒྱ་ཚེ་ཞིང་། མཉམ་པར་བཞག་དང་མ་བཞག་གཉིས་མེད་པར། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་
བཞག་སྐྱལ་པ་བསམ་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་གཞན་
དོན་མཛད་པ་ལ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཚད་མེད་ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས། དེའི་ཚེ་རྩ་ཁམས་དག་ཅིང་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཡོན་
ཏུན་མཚོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཚེ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི། སྐྱམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐོབ་པ་ཞེས་བྱའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། འཇུགས་ལམ་བརྒྱད་རྫོགས་ནས་ལྷུང་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲོ་བའི་ཡོན་ཏུན་དེ་དག་
ཀྱང་དོ་རྗེའི་ལུས་གྱི་ཉེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལས་སུ་རུང་བས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏུན་འཆར།
སངས་རྒྱས་སྐྱལ་སྐྱའི་ཞལ་མཐོང་། དེ་བཞིན་སྟོང་གསང་མཐོང་ལམ་སྟེ། མགྱིད་པས་ས་
དང་པོ་ནས་བདུན་གྱི་བར་ལོངས་སྐྱུ་མཛེས། སྐྱི་བོས་དག་པ་ས་གསུམ་སྟེ། དབུ་མའི་མདུད་
པ་ཉེར་གཅིག་གི་དང་པོ་གཉིས་གྲོལ་བས་ས་དང་པོ་ནས། ཉི་ཤུ་པ་གྲོལ་བས་ས་བཅུ་པའི་
བར་གྱི་ཡོན་ཏུན་རྣམས་འཆར་ཞིང་། ཉེར་གཅིག་པ་གྲོལ་བས། ཤིན་ཏུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་
གྱི་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཆར་རོ། །དེའི་འཕྲོས་དོན་བར་དོའི་ཐིམ་ཅིམ་ཐམས་ཅད་
རྫོགས་ནས་མཐར་འོད་གསལ་འཆར་ཏེ། དེའང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཚས་སུ་ཡོད་
པ་ཉིད་རང་ལ་སྣང་སྟེ། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་ལས་ཚོས་སྐྱའི་འོད་གསལ་བཞི་དང་།
སྣང་བའི་ཆ་ལས་གཟུགས་སྐྱའི་འོད་གསལ་ལྟར་གར་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྣང་མཆེད་སྐོབ་པ་
ཉེར་སྐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་ཅིམ་བཞིན། སྣ་མ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཞེ་སྣང་གི་རྟོག་པ་སོ་
གསུམ་། འདོད་ཆགས་གྱི་བཞི་བཅུ། གཏི་ལུག་གི་བདུན་ཏེ་རྟགས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་
ལྟ་བུ་འཇགས་ཏེ་ཀྱང་གཞི་ཚོས་སྐྱར་ཐིམ་པའི་ཚོ་གཞིའི་འོད་གསལ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་འཆར་
བས། དེ་ཉིད་དོ་ཤེས་ན་གྲོལ། དེའི་རྩལ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་གཟུགས་སྐྱའི་འོད་གསལ་རིགས་
ལྟའི་ཚོམ་སུ་འཆར། དེ་རྣམས་དོ་མ་ཤེས་ན། སྟོང་པ་བར་དོའི་སྣང་བ་འཆར་བས། རབ་
གྱིས་བདེན་མེད། འབྲིང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཐ་མས་སྐྱབས་འགོ་སོགས་གྱིས་

བར་དོའི་འཛིགས་པ་ལས་ལོག་ནས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་སྤྱི་མ་ལ་གོལ་བར་གསུངས་སོ། །
འདྲི་ནི་འོད་གསལ་དེ་རྗེས་ཤིང་པོའི་ཐེག་པ་སྟེ། སྐལ་བཟང་དབང་རབ་རྣམས་འབྲས་བུ་ཚེ་
འདྲིར་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐ་མའི་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཞི་ལྷག་གི་གནས་ལ་སྦྱིར་གདམས། སོ་
སོའི་རིམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཟུང་འཇུག་གི་བྱུང་པར་རོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ཞི་ལྷག་
གི་གནས་སྦྱིར་གདམས་པ་ནི། དབང་པོ་ཐུ་མུས་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ཡང་། དྲང་
པོར་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྤྱུང་སྟེ། བརྟན་པར་གྱུར་ནས་གཉིས་ཀ་ཟུང་འཇུག་དབྱེར་མེད་
ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཚུལ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་
བསྟུན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །དང་པོ་ཞི་
གནས་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་སེམས་ཁོད་མཉམ་
བཤུན་ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བའི་རིམ་པ་ནི། གནས་དབེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
སྤྱོད་ལ་རབ་ཏུ་འདུག་ནས། དབྱུགས་སྦྱིར་དབྱུང་བ་དང་ནང་དུ་རྒྱུ་པའི་ཁ་དོག་དང་
གྲངས་རྣམས་ཀྱིས། ཉིན་ཞག་འགྲུབ་རྣམས་རྟོག་འདུལ་ཞིང་སེམས་གནས་པར་བྱའོ། །
དེའང་ལུས་གནད་སྦྱིལ་གྲུང་ལག་པ་ལུས་མོར་བཀའ། རྩ་གསུམ་གསལ་བའི་རོ་མ་དཀར་
པོ་སྣ་བྲག་གཡས་ལ་རྒྱང་ཕར་འགོ་བའི་ཚེ་ནད་གདོན་སྤིག་སྤིག་དག་པར་བསམ། རྒྱུ་
ཚེ་གཡོན་རྒྱུང་མ་ནས་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡོན་ཏན་སོགས་འོད་དུ་ལྷུན་ལྷུགས་
པ་དབྱུགས་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་རྒྱང་ཁ་རྒྱུར་དལ་བུ་བཟུང་། རྒྱང་གི་ཁ་དོག་བད་ཀའ་གཉེན་
པོར་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱང་གྲ། དབྱུང་ཚེ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱ་རྒྱང་དཀར་པོ། རྩོམ་མཁྲིས་པའི་
གཉེན་པོ་ས་རྒྱང་སེར་པོ། དབྱུག་གྲང་བའི་གཉེན་པོ་མེ་རྒྱང་དམར་པོ་སྟེ་འདུན་དུ་གཉེན་
པོའོ། །དབྱིབས་སྤིང་ནང་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ། གཞུ། བྱ་གསུམ། ལྷུམ་པོ། བྱ་

བཞི་ཚམས། རེག་བྱ་དེ་མཐུན། གངས་ཁྲག་པ་བདུན་ཚུན་ཚོད་དོ། །རྒྱུང་དེ་སྣ་བྱག་
ནས་སྤྱོད་གས་སྤོང་གསུམ་བར་དུ་རྗེ་རིང་ལ་སྒྲོ། །ཁམས་འདུས་ཚེ་ཉམས་བསལ། དད་པ་
དང་བདེ་བ་སོགས་སྐྱེས་ཚེ་ནང་དུ་བཟུང་། དེས་ཚམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་སྐྱེ་ཞིང་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན་པར་འགྲུལ་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ། དེ་ནས་
བུམ་ས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་དྲུང་སྒོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་ནི་
བྲིས་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་གས་བུམ་སོགས། དགེ་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ཞིག་ལ། དམིགས་
པ་རྩེ་གཅིག་པས་སེམས་མ་ཡེངས་མཉམ་པར་གཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ། དེ་ལྟར་བཞག་
པས་སེམས་ནི་བཏང་འགོ་བཞག་སྤོང་ལ་ལས་སུ་རྒྱུང་ཞིང་། ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འསྐྱོད་མིགས་
པ་གང་གཏད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཟེན་ཅིང་། ཡུན་རི་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཉམ་པར་གཞན་
ཤིང་། ལུས་ཀྱི་མདོག་སྐྱུམ་དག་སྐྱེ་བ་ཉུང་སེམས་ནི་དགའ་བདེས་བྱུང་པ་ན། རྩེ་གཅིག་མི་
གཡོའི་ཞི་གནས་སྐྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟགས་པ་
དང་། ཉང་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་པའོ། །དང་པོ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་བརྟགས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གཟུང་ཡུལ་སྣང་སྤོང་རྩེ་བལ་དུ་བརྟན་པ། དེ་ནས་ལྷག་
མཐོང་གི་དོན་ལ་བསྐྱུང་བ་ནི། ལྷི་རོལ་སྣང་གི་དེ་ལོར་འདུས་ཀྱི་ཚོས་འདི་ཚམས། དོན་
ལ་མེད་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་མི་བདེན་པ་སྐྱི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་འདུ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
གཟུགས་བརྟན་དང་སྐྱུ་ལ་པ་དང་སྐྱེ་བརྟན་དང་དྲི་ཟེའི་གོང་ཁྱེར་དང་། མིག་ཡོར་དང་སྐྱིག་
རྒྱུ་འདུ་ཞིང་སྤོང་པོ་མེད་པ་སྣང་བས་ཏེ་སྣང་དུས་ནས་སྤོང་སྤྱེ་རང་བཞིན་སྤོང་པའི་དང་ཉིང་
དོ། །དེ་ཡང་འབྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་རང་བཞིན་ཚུ་ཟླ་ལྟར་

དབྱིངས་ཚོས་སྐྱེ་དང་ལོངས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བརྟུན་གྱི། དག་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པ་མེད་པའི་བརྟུན་པ་ནི་མིན་ལོ། །འབྲུལ་རྟོག་
ལའོར་བའི་བདེ་སྐྱབས་སོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཅིང་ཚེ་རབས་བགྲངས་པ་འདྲ་
ཡང་། དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ལའོར་མ་ལའོར་གཉིས་ཀ་མེད་དེ་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་ལ་འཛིན་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་མར་འཛིན་པ་
ཅོམ་ཡང་དོན་ལ་མི་དམིགས་པས་སྐྱེ་བ་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་ཐུམས་ཅད་ཡོད་མེད་སོགས་སྐྱོས་
པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་མཁུ་འདད་འདྲ་ཞིང་བདག་མེད་བསམ། སྐྱེ་མེད་སྐྱོས་དྲང་
བྲལ་བར་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་འོལ་ཚོས་ལུ་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཅིང་།
བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའང་ལྡོག་བསམ། གཟུང་རྟོག་གི་སྐྱོ་དང་གཟུང་ཡུལ་གཉིས་
ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་རང་པོ་བརྟགས་པ། དེ་རྣམ་ནང་གི་སེམས་ལུ་འདྲི་ལྟར་བརྟག་སྟེ། བཟང་རན་
སོགས་ཡུལ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་རྟོག་ལུ་བརྟགས་ན་དོ་བོ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་སེམས། ལྷན་དོར་
དགག་སྐྱབ་དང་བདེན་བརྟུན་བདེ་སྐྱབས་བཏང་སྟོམས་སོགས་ཀྱི། ཡུལ་ལུ་ག་ར་ར་འཕྲོ་ཞིང་
འདི་ཞེས་དོས་བཟུང་མེད་པ་ལྟོད། དང་པོ་གང་ནས་འོངས་དུ་ལྟ་གང་ན་གནས། ཐུ་མ་
གར་འཕྲོ་དབྱིབས་དྲང་འདྲོག་ཅི་ལྟ་བུ་འདུག་སྟམ་དུ་སྐྱེ་ཅིག་གྲང་མ་ཡིངས་པར་བརྟགས་
ཤིང་དབྱུད་པའི་ཚེ་འདྲི་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དོ་བོ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དཀོན་བརྟེན་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་ཉིད་རླུང་གིས་བྱུང་བ་ལས། །མེ་བྱུང་ནས་ནི་དེ་ཡིས་
ཐོག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་
པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོང་པར་རྟོགས་པས་རྩ་བ་བཅད་པ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་

དང་། དེ་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་རྟོག་པས་བསྐྱེད་
པ་སྟེ་དོན་ལ་ངོ་བོ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་པས། དྲང་བོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་སྟོང་ཞིང་།
མ་སྐྱེས་པ་ལ་བར་དུ་གནས་མཁན་དྲང་བོ་མར་འགྲུག་རྒྱུ་མེད་པས་སྟོང་། དེ་བཞིན་ཁ་
དོག་དང་དབྱིབས་མེད་དོ་བོ་འདི་ཞེས་དོས་བཟུང་བྱར་མེད། སེམས་འདུས་པ་འགགས་
ཤིང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་ལ། དུ་ལྟ་བ་གང་དུ་འང་མི་གནས་ཏེ་སྤྱི་ནང་གང་ན་འདུ་མེད་དེ་
བཙལ་བས་མི་རྟོན་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་དོས་བཟུང་དབྱུང་ར་མེད་པར་ཡངས་
ཡུམ་མེ་བ་བྱ་བྱེད་སྒྲོས་དྲང་བུ་བར་འཆར་བ་ནི་ཚོས་སྐྱུ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ལས། རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །བཙལ་བས་མ་རྟོན་
དོས་བཟུང་མེད། །རི་བཞིན་ཡེ་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་། །བརྗོད་བྲལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ངང་ལ་སྒོམ་རྒྱལ་བསྟན་པ། དེ་ཚེ་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་གང་
ཡང་མི་བསམ་པར། །ལུས་ཀྱིས་དུབ་པའམ་ཆད་པ་དེ་ལ་གསོ་བ་བཞིན་དུ་དབྱུང་པའི་
རྗེས་སུ་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་དེ། ཅི་ཡང་མི་བསམ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བོར་ཏེ། རིག་
མདངས་བདེ་བ་དང་བཙལ་མ་འགགས་པར་སྤང་བ་ཐུམས་ཅད་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་
མཉམ་པའི་ངང་ལ་ཁོལ་ལེ་ཤིགས་སེ་སུན་ནི་བཞུགས། དོ་ཏེ་ལས། འཇུར་བུས་
བཙུངས་པའི་སེམས་དེ་ནི། །སྟོད་ན་གོལ་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །མོངས་རྣམས་གང་གིས་འཆིང་
གྱུར་པ། །མཁའ་རྣམས་དེ་ཡིས་རྣམས་པར་གོལ། །ཞེས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་སེམས་བསྐྱེམས་
ཏེ་བཟུང་ན་འཕྲོ་ཞིང་། །གང་དགར་སོང་ཞིག་ཅེས་སྟོད་ན་རང་སོར་གནས་པ་ཆོད་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །བཙུངས་པ་དག་ནི་སྟོགས་བཅུར་འགོ་བར་རྩོམ། །ཐོངས་པར་གྱུར་ན་
མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །གོ་སྟོག་ར་མོ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་མཐོང་། །སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་
རང་ལ་ཅེར་ཏེ་སྟོས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཟིངས་ཀྱི་བྱ་རིག་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་རུ་བཅུག་

ནས་། ད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ནང་དུ་མ་འོང་ཞིག་ཅེས་བྱས་ན། བྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་
ནང་དུ་ལོག་ནས་རང་སར་གནས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཟིངས་ལ་འཕྱུར་བའི་བྱ་རོག་ནི།
བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱོར་ཞིང་སྐྱོར་ཡང་དེ་རུ་འབབ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་བརྗོད་པ། བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ཡིས་ངུར་འཛིན་གྱི་རྣམ་
རྟོག་ཅུང་བཅད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་། འཛིན་པའི་སེམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱར་གཟུང་ཡུལ་རོ་མེད་པས་གཟུང་བ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་གོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཟུང་འབྲེལ་གི་ཀྱང་པར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། ཟུང་འཇུག་དོན་
གྱི་སྐྱོམ་ཚུལ། འོད་གསལ་རྟོགས་པའི་འཆར་ཚུར། ཞི་ལྷག་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ངང་
པོ་ཟུང་འཇུག་དོན་གྱི་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཟུང་འཇུག་ ཞི་
ལྷག་སོ་སོར་བརྟན་བ་ཐོབ་བ་དེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱང་བ་
གཟུང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སེམས་སྐྱང་སྐྱོང་གཉིས་མེད་ཚུད་ཚུ་རྒྱ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་མེད་སྐྱོམ་སྐྱོམ་ཚུལ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་བདག་གཉིས་སྐྱུ་གཟུང་
བས་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་སྲིད་པར་འབྱུལ་ན་ཡང་། རང་བཞིན་གཉིས་སྐྱུ་
མེད་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་ལྟ་དུ་འདྲས་ཞིར་འགྲོ། དེ་བུས་གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་དོན་
ལ་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་མི་
འགག་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡེ་ནས་དག་ཅིང་
དྲི་མེད་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས། མཐའ་ཡིས་མ་གོས་པའི་སེམས་ཉིད་
དྲི་མེད་སྐྱོང་གསལ་སྐྱོས་པ་དུང་བུ་བར་སྐྱོ་ཡི་རྩོལ་བས་མ་བཅོས་པར་གཞག་ མི་ཟད་
པའི་གཉེར་མཛོད་མན་ངག་གི་སྐྱུ་ལས། སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་
དགའ་བས། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྐྱིང་བོ་ནི། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་

པས་ཀྱལ་གྱིས་དབྱུང་མི་བྱ། །ཀལ་ཉེ་དབྱུང་ན་དུག་སྐྱུལ་ཕྱིས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅིས་དང་།
ཀྱལ་བྱེད་ལས། རི་ལྷར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ངང་དུ་གཅིག །འདི་ལ་སྐྱས་ཀྱང་འཚོས་པར་མ་
བྱེད་ཅིག །མ་བཅོས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །མི་རྟོག་ཚོས་སྐྱའི་དགོངས་པ་ངང་གིས་
གནས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དོད་རྟོགས་ཡོན་ཏེན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ། དེ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྫོག་པ་རུ་བ་ཏུ་
ཞི་ཞིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོར་གནས་ཏེ། དེ་ག་པ་དང་གོལ་པའི་ཡོན་
ཏེན་མཛོན་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་སོགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་རྟོག་ཚད་མཐུའ་བུལ་དབུ་མར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་འོད་གསལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སེམས་ཉིད་གཞིའི་འོད་གསལ། མཉམ་
བཞག་དེ་ཡི་ཚེ་སེམས་ནི་སྐྱོ་བསྐྱུ་བུལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། སྣང་ཡུལ་ནི་མ་འགགས་
ཤིང་མི་དམིགས་པས་དང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོས་དྲང་བུལ་བ་སྟེ། སྐྱོམ་མཁན་དྲང་བསྐྱོམ་བུ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། བྱ་རྒྱ་དང་བྱེད་མཁན་མེད་པས་དང་སར་གོལ་བའི་
གདོད་མའི་ངང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དྲི་མ་མེད་པའི་དང་བཞིན་དུག་པའི་སེམས་ཉིད་
དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོས་རྟོགས་ཚུལ། དེའི་ཚེ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལྷ་མི་དམིགས་ཏེ་
ཚུ་རྒྱ་དང་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་ལ། བང་འཛིན་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ཚམེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་
མི་དམིགས་ཤིང་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྫོག་ལྷུང་དང་བུལ་ཏེ། སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་སྐྱོ་བསྐྱུ་
དང་བུལ་བའི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོལ་སྐྱིབ་པའི་ངང་། ཟུབ་ཞི་སྐྱོས་བུལ་དང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས་པ། མོ་མོ་དང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་
ཁོང་དུ་རྒྱུད།

གསུམ་པ་གནས་ལུགས་དང་དུ་བྱིན་ཚུལ། དེ་ལྟའི་ལྷ་བ་འཛིན་མེད་ཡངས་པ་

ཚེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ཤིང་དེའི་ངང་ལ་གནས་པའི་ཉིད་འཛིན་གྱི་གྲུ་ཚེན་གྱིས། མིད་གསུམ་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་བརྒྱལ་བས་ན། ཡེ་ནས་སྐྱོས་པ་མེད་པས་གཞི་བདེའི་སྟེང་དུ་སྐྱོ་སྐྱོས་པ་མེད་པར་འདྲེས་པའི་དུས་དེར་བདེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། དབྱིངས་ཡེ་དབྱེར་མེད་པར་བཞིན་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་ངང་དུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ལྷག་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། དང་པོ་ངོ་པོ་ངེས་པའི་གྲུབ་ཚུལ།
སེམས་སྐྱོ་བསྐྱེད་དང་བུལ་བར་གནས་པ་ས་ནི་གནས་ཚུལ་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ་ཕན་སྟོང་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བུས་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ་ཕན་སྟོང་བ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚོགས་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལུག་གིས་གྲུབ་པོ། །དེའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་མེད་པས་སྦྱིན་དུག་རྫོགས་པར་ཡང་། ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ལྷུས་པའི་མདོ་ལས། མི་འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སེམས་སོ། །མི་གནས་པ་ནི་བཟོང་པའོ། །མི་བརྩོན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །མི་སེམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ངེས་པའི་སྐྱོམ་ཚུལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ནི་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ལ་གནས་པས་ཟུང་དུ་རྒྱུད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གནས་ལུགས་ངེས་པའི་སྦྱིས་ཚུལ། མཉམ་པར་འཛིན་པའི་དུས་གང་ཚེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དག་སྐྱོ་ཡི་མདུན་ནས་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ། དེ་ཡི་ཚེ་དབྱིངས་དྲང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་པར་ཟུང་དུ་འཇུག་པས་སེམས་དྲང་སེམས་བྱུང་གི་སྐྱོས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ནི་བ་ཉིད་དོ། །

དོན་གསུམ་པ་བསྐྱོམས་པས་ཐོབ་པ་ཉིད་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། སེམས་ཉིད་

ཡོན་ཏན་གྱི་འཆར་གཞི་མདོར་བསྟན། དེ་ལས་ཤར་བའི་ཡོན་ཏན་དངོས་རྒྱལ་པར་བཤད།
ཞི་ལྷག་ངེས་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་སེམས་ཉིད་
ལ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སློ་བུར་ཀུན་ཏོག་གི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་
པའི་ཚེ་མི་སྤང་བས། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་བསྐོས་པས་ཅི་རིགས་སུ་དག་པ་ན།
བསམ་གཟུགས་སོགས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དྲང་རྩུ་འཇུག་དང་མདོན་ཤེས་འགྲུབ། ཉིད་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གངས་མེད་པ་དང་ཚིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དུ་
མ་སྒྲིན་ལུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོམས་འཇུག་དགུའི་སྟོམ་རྒྱལ་དང་། ཉིད་འཛིན་གྱི་ཐོབ་
རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་དགུའི་སྟོམ་རྒྱལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞིའི་
སྟོམ་རྒྱལ། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ནི་སྐབས་འདིར་རང་གི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པས་མི་ལ་
རྒྱུར་ཏེ། རང་ས་འདོད་པའི་སེམས་གང་ཅུ་གཅིག་པ་སྤར་སྟོས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
པའི་ཉེར་བསྟོགས་ {བལྟོག་འདིའི་རིགས་འདི་ལྟར་ལྟས།} དེ་ལས་དངོས་གཞི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་
བཅས་པའི་ཉིད་ངེ་འཛིན། དགུའ་བདེའི་ཡོན་ལྷན་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེ་སྟེ།
དང་པོ་འདོད་སེམས་ཅུ་གཅིག་དུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་
མེད་པ་སྟེ། དེའང་མཉམ་པར་འཛིན་དགོས་སྟུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གང་
དུའང་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་འཛིན་པའི་དུན་རྩེའི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་དངོས་གཞི་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །ཐུན་རྗེས་དང་ཐུན་མཚམས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དེ་ལས་དངོས་གཞི་རྟོག་
པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིད་ངེ་འཛིན། སེམས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་དགུའ་བདེའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྐྱེ། ཉེར་བསྟོགས་དེ་ལས་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་
གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཉིད་ངེ་འཛིན་དགུའ་བདེས་བརྒྱན་པའི་ཡོན་ལྷན་ཅན་བསམ་གཏན་གསུམ་

པ་སྐྱེ། ཉེར་བསྐྱོགས་དེ་ལས་གསུམ་པའི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་བྱུང་བར་
ཅན་དགའ་བ་སྐྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་བཅས་པ་སྐྱེ།
ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་བོའོ། །
རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཚམ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའོ། །རྟོག་པ་ཡང་མེད་
དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །དགའ་བ་སྐྱུད་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མ་ལཱའི་སྐྱོམ་ཚུལ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལས་
གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་དུ་གཙུག་ཅིང་
དུངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་སྐྱེ་
མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར། རྟེན་དེ་ལས་ཚོས་ཀྱན་སེམས་ཚམ་ལ་སེམས་ཉིད་ཐོག་ཐ་སོགས་
སྐྱོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚམ་སྟོན་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཚེད་ཐོབ་པར་འགྱུར།
རྟེན་དེ་ལས་སྐྱུང་སེམས་གཉིས་ཀ་མི་དམིགས་པས་སྐྱོས་དུང་བུ་བས་གང་དུའང་མི་མཐོང་
བའི་སེམས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཚེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། རྟེན་དེ་ལས་ཡོད་མེད་གང་གིའང་
མཐའི་སྐྱོས་ཀྱང་བུ་བས་སེམས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ་སྤྲིད་ཅིའི་སྐྱེ་མཚེད་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་རྟེན་དེ་ལས་སྐྱོ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱོས་པའི་སེམས་མ་ལུས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་འགོག་པ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དབྱེན། སྐྱོས་གཞིགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་སོ་སོར་བརྟགས་
པའི་འགོག་པ་དང་། མ་གཞིགས་པར་ཚོས་ཉིད་གྱི་ངང་ལ་འཛོག་པ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་
གྱི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དེའང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ནི་སྤྲིང་རྗེས་སེམས་ཅན་
རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྲིང་རྗེ་སྐྱེ་བས་སྐྱོས་པ་
ཡོད་པ་མིན་ལོ། །སྤྲིང་སྐྱེ་འཕགས་གྱི་བསམ་གཏན་ནི་འབྲས་བུ་ཚེའི་སེམས་བར་མཉམ་དུ་
ཐོབ་པ་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ཞི་གནས་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་

དེའི་ངང་དུ་སློབ་འཇུག་པ་རྒྱབ་པ་ས། གཞུགས་མེད་གྱི་སེམས་གྱིས་སྲིད་ཅེར་འཕེན་ལ།
འཕགས་པ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཟུང་འབྲེལ་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས། མི་ཚེ་བའི་སེམས་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་མཐོང་སློམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་
མ་ཐོབ་ནས་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདའོ། །འཕགས་པ་དེའི་སེམས་ལ་བསམ་གཞུགས་གྱི་ཚའི་ཡོན་ཏན་
ཚང་བས་ཉིང་འཛིན་དེ་དག་ལ་འཇུག་གི། སོ་སྐྱེས་ལྟར་ཁམས་དེ་དག་གི་སེམས་རང་མཚན་
པ་མེད་དེ་ཐེག་ཚེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་པའི་སྲིད་པོ། །

གསུམ་པ་མངོན་ཤེས་རྒྱུ་འབྲུལ་ཐོབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཐུར་གྱིས་གནས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་སློམ་ས་འཇུག་དགུ་པོ་ཡང་ཡས་མར་གོ་མི་བཞིན་མི་པར་བསྐྱོམ་པ་སེམས་རྣམ་
བསྐྱེད་ས་དང་། སེམས་དང་མི་མིན་ཐོད་རྒྱལ་དུ་ཅུ་ལྟ་སྐྱེད་ས་པས་སྐར་མི་ཤེས་པའི་རྟེན་གཞན་
གྱི་སྐྱེད་སྲིད་ཚེ་རྟེན་བས་དེར་བསགས་པའི་ལུས་རྣམས་དྲང་། དག་མི་དག་སོགས་སེམས་
གྱི་སྐྱོད་ལྷུལ་གང་ཡིན་ཤེས་པ་དྲང་། གནས་གང་དུ་འཚི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དྲང་། སེམས་
སྐྱིབ་པས་ཚོད་ཀྱང་མ་བསྐྱིབས་པར་མཐོང་། དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་དྲང་དུ་ལྷུ་ལྟ་ཞིང་
རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་དང་། ཉེན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་རི་སྐྱོད་པའི་ཚོས་ཀྱན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་རྣམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་གྱིས་གང་བ་མཐོང་བ་དང་།

གཉིས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ། དེ་ཚེ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེད་བ་སྐྱེ་མར་རྟེན་
ཏུ་རྟོགས་པ་ས། སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉིད་དེ་ནི། སེམས་ཉེན་མོངས་གྱི་གདུང་བ་
དང་བལ་བས་རྟོག་པ་རྟེན་ཞིའི་སྲིད། ལྷ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དྲང་། ཚོས་
ཀྱན་མི་དམིགས་མཉམ་པའི་ངང་དུ་རྟོག་ཅིག་པར་རྟོགས་པ་ས། བམ་མཁའ་ལྟར་གོས་
པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས། སློ་རྗེས་གཅིག་ལ་ཚའི་ཡོན་ཏན་རི་མང་དུ་གོང་དུ་འཕེལ་
བས་བརྒྱ་སྐྱོད་གྲངས་མེད་པ་རྟེན་འགྲུབ་པར་འབྱུང་།

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ། དོན་གསུམ་པ་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་

ལ་དྲུག་ལས། དེའང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷན་མཐོང་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་དོན་
རྣམས་ཀྱི་གནས་དུམ་པས་ཚེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་གཟུང་བའི་སྤྱིར་ལྷན་མཐོང་གི་གཟུང་ས་
དང་ཞི་གནས་ནི་ཉིད་འཛིན། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་གསུམ། དང་པོ་རྒྱུད་དུ། བྱེ་བྲག་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལམ་ལུ་འུའི་རིམ་པ་བཀོད་ལུས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེའང་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཐོག་ཚེན་
སེམས་བསྐྱེད་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་རིགས་སད་པ། འབྲས་བུ་ནི་ལམ་སྐྱི་མ་བཞི། དེས་
ཚོགས་ཐོས་བསམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །དབྱེ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་
ཚེ་གསུམ་ཉེ་རྒྱུད་དུར་ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས། དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བརྒྱམ་
ཞིང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དུས་མ་དེས་པའོ། །འབྲིང་བོར་ཡང་དག་སྐྱོར་བ་
བཞི། སྐྱོར་ལམ་ཚོ་སྐྱི་མར་སྐྱེ་དེས་པ། ཚེན་བོར་རྩུ་འཇུག་གི་རྒྱུར་བ་བཞི། སྐྱོར་ལམ་
ཚོ་འདིར་སྐྱེ་དེས་པའོ། །ལམ་འདི་ཡི་གཉེན་བོའི་བྱུང་བར་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
ལྷ་བས་སུན་འབྱིན་པ། སྤངས་པ་ནི་ཟག་བཅས་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བས་མངོན་ཞེན་མངོན་
གྱུར་པའི་ངོ་སྐལ་དུ་གྱུར་ཚད། རྟོགས་པ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྤྱིའི་
ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཤས་ཚེ། སྐྱོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་འདྲ་ཡོད། ཡོན་ཏན་སྐྱུན་དང་མངོན་ཤེས་
སོགས་ཅི་རིགས་ཡོད། བརྒྱམ་པའི་བྱུང་བར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོམ་བཞི་དང་། དད་སོགས་ལྷ་དབང་
པོའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པའི་ཐར་ཆ་ལྟ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཚེན་བོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་དང་། མི་སྤྱུག་
པ་སོགས་དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་བོར་གྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུར་ལུས་ཚོར་
སེམས་དང་ཚོས། དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
མི་གཙང་བ་སོགས་བཞི་བརྒྱམ་ཞིང་།

གཉིས་པ་འབྲིང་། འབྲིང་དུ་འདུན་དང་འབྲད་ཚོལ་བཙོན་འགྲུས་བཞིས། དགོ་བ་མ་
སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བ་མི་དགོ་མི་སྐྱེད་སྐྱེས་སྤང་གི་ཞེན་བཞི་ཡང་དག་སྐྱོང་།

གསུམ་པ་ཚེན་པོར། ཚེན་པོར་འདུན་སེམས་དཔྱོད་དྲང་དྲན་པ་བཞིས། རྩ་འཕྲུལ་
ཉེན་འགྲུབ་རྐང་པ་བཞི་པོ་བསྐོམ་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
དབང་པོའི་སྐོ་བསྐྱམས་པ་དང་ཟས་གྱི་ཚོད་རིག་པ་སོགས་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་
ཀྱང་པོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཉེན་ནི་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་གང་ལ་སྦྱེས་པ་སྟེ། བྱེ་
བྲག་བསམ་གཏན་ས་དུག་རྒྱ་ཚོགས་ལམ་མཐར་ཐུག་ རོ་བོ་ནི་སྐོམ་བྱུང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་། དབྱེན་དོད་ཅེ་བཟོད་མཚོག་བཞི། དང་པོ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྷ། ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་སྦྱོབས་
ལ། གཉེན་པོའི་བྱུང་པར་མགོ་གཞོན་གྱིས་སྦོང་། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་སྦྱོབ་པའི་ས་བོན་
དང་མངོན་གྱུར་ཉམས་སྦྱང། ཉོགས་པའི་བྱུང་པར་འཛིག་ཉེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉོགས། ཡོན་ཏན་གྱི་འཕགས་ཚོས་གཟུངས་
དང་མངོན་ཤེས་སོགས་དུ་མ་ཡོད། ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་དང་འདི་གཉིས་སྐོམ་བྱུང་དུ་བྱུང་
མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་བད་གསལ་བས་མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱུང་
ཡོད་དོ། །སྦྱོར་ལམ་བཞི་སྟེ་དོད་སྤང་བ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཅེ་མོ་དུ་སྤང་བ་མཚེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ། དད་བཙོན་དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རྟེན་གྱིས། རྣམ་བྱུང་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་
པོ་ལྷ་དང་བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཚོས་མཚོག་དེ་མ་
ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ། དད་སོགས་མི་མཐུན་པའི་གཡོ་བས་མི་བརྩི་བའི་སྦྱོབས་ལྷ་པོ་རབ་
ཏུ་སྐོམ་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ། མཐོང་ལམ་སྦྱེ་བའི་ཉེན་ཚོས་མཚོག་ཚེན་པོ་དང་གཅིག་
པས་འགྲོ་དུག་གང་ཅུང་། བསམ་པའི་ཉེན་བསམ་གཏན་བཞི་པ། རྒྱ་ཚོགས་མཚོག་མཐར་
ཐུག་དངོས་རྒྱ་དང་གཞན་བརྒྱད་རྒྱ། འབྲས་སུ་ཕྱི་མ་གཉིས། རོ་བོ་བདེན་བཞིའི་དབྱེ་
བས་ཁམས་གྱི་དྲི་མ་སྦོང་བ་ལ་སྦོས་ན་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དུག་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་

བཞི་རེ་རེ་བཞིན། ཚོས་བཟོད། ཚོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག
སྒྲུང་བྱའི་དྲི་མ། འཛིག་མཐར་ལོག་གསུམ་མཚོག་འཛིན་གཉིས་ཉེ་ལྟ་བུ། ཚགས་ཁྲོང་
རྒྱལ་མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྟ་བཅས་བཅུ་པོ་འདོད་ཁམས་སུ་བདེན་བཞི་རེ་རེ་ལ་བཅུ་
ཚར་ལོག་པར་ཞུགས་པས་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དགུ་དགུ་སྟེ་
བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བཅས་མཐོང་སྒྲུང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ།
འཛིག་ལྟས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན། མཐར་འཛིན་
གྱིས་ཉག་ཚད་དུ་འཛིན། ལོག་ལྟས་མེད་པར་འཛིན། མ་རིག་པས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག
ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བཞིན་འཇུག་པས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟ་ལ་འདོད་ཚགས་
གྱིས་ཞེན་ཅིང་ཚགས། ང་རྒྱལ་གྱིས་རྗོལ་ཞིང་ཞིངས། ལྟ་བུ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དམ་པར་
འཛིན། ཚུལ་བརྟུལ་གྱིས་དག་གོལ་གྱི་ལམ་དུ་འཛིན། ཁོང་ཁྲོས་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་
བའི་སེམས་སུ་བྱེད་དེ་ཕྱི་མ་ལྟ་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །མནར་སེམས་དགུ་ནི། བདག་
ལ་དགས་སྒྲུང་གཞོད་པ་བྱས། ད་ལྟ་མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པའི་འགྲུང་སྒྲུམ་པ་གསུམ། དེ་
བཞིན་གཉེན་ལ་གསུམ། བདག་གི་དགའ་ལ་ཕན་བཏགས་སོ། །འདོགས་སོ། །གདགས་པར་
འགྲུང་སྒྲུམ་པ་གསུམ་སྟེ་དགུ་འོ། །གཉེན་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྒྲུང་དྲིལ་ནས་
སྒོང་བས། ལྷག་ཀུན་འགོག་ལམ་གྱི་ཚོས་བཟོད་བཞི་སྟོ་རྗེས་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པས་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱེ་དུས་མཐོང་སྒྲུང་ས་བོན་ཅུ་བ་ནས་སྒྲུང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཚད་མེད་
ལམ་ཡིན་པས་མཐོང་སྒྲུང་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲུངས། དེའང་བདེན་བཞི་སོ་
སོའི་ཚོས་བཟོད་གྱི་ཉེ་རྒྱ་དང་དེའི་རོ་སྐལ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་བུས་ལྷན་གཉིས་འཕྲད། དུས་གཉིས་
པ་ལ་དངོས་རྒྱ་དང་སྒྲུང་བྱ་བུས་མེད་གཉིས་འཕྲད། དུས་གསུམ་པ་ལ་ཚོས་བཟོད་བཞི་སྟོ་
བ་དང་། དེའི་རོ་སྐལ་གྱིས་བོན་སྤོ་མོ་མཐའ་དག་འགགས་པ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་ཚོས་
ཤེས་བཞི་སྟོ་རྗེས་གཅིག་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ལས་གོལ། གཉེན་པོ་རྣམ་གོལ་གྱི་

ལམ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་བཟོད་བཞིན་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞིན་ཅི་ཐག་བསྐྱང་གི་གཞིན་པོ་བྱུང་
པར་གྱི་ལམ་མོ། །སྤང་བ་དེ་དག་གྲུང་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མེས་ས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་
བྱེད་པ་སེར་སྒྲ་སོགས་ཉོན་སྦྱིབ། འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་ཤེས་སྦྱིབ་དེའང་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་བརྟན་གསུམ་མཐོང་སྤང་། ལྷན་སྦྱེས་སྦྱོམ་སྤང་། ཤེས་
སྦྱིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པར་རགས་པ་མཐོང་སྤང་། སྤ་བ་སྦྱོམ་སྤང་ངོ་། །རྟོགས་པའི་
བྱུང་པར་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་མེད་གཉིས་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་
བའི་ལམ་སྦྱེ་ས་དང་པོ་དུ་བ་ཏུ་དགའ་བའི་སྦྱེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་བསྐྱེད་པ་བཅུ་
གཉིས་སོགས། དུས་གྱི་བྱུང་པར་བྱ་རྗེས་གྱི་སྤྱད་ཅིག་བཞི་ལ་ངོ་བོ་རིག་བཞི་ལྷོག་པ་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྦྱེ། དེའི་ཚེ་བསྦྱོམ་པ་ནི་དྲ་དང་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་དང་དྲག་ལ་བ་དང་། སིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མཐོང་སྤང་དང་བྲལ་བས་ཡང་དྲག་
མཐོང་ལམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི། ཡུན་ལག་ཡིན་པས་བདུན་པོ་དྲག་ནི་ལེགས་བསྦྱོམ་ཞིང་།

བཞི་བ་སྦྱོམ་ལམ། དེ་ནས་མཐོང་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོམ་ལམ།
དབྱེན་རྒྱུང་འབྲིང་ཚེན་པོ་ཤེ་ཤེ་ཞིང་། རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་རྒྱུང་དུའི་འབྲིང་དྲང་ནི། །རྒྱུང་དུའི་ཚེ་
སོགས་སྤྲུལ་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་འབྲིང་ཚེ་གསུམ་ནི། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་
མེད་པ་དྲང་། གསུམ་པ་འོད་བྱེད། བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་ཅན་གསུམ། འབྲིང་གི་རྒྱུང་འབྲིང་ཚེ་གསུམ།
སྤ་བ་སྦྱུང་དགའ་བ། དྲུག་པ་མཐོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སྦོང་བ་གསུམ། ཚེན་པོའི་
རྒྱུང་འབྲིང་ཚེ་གསུམ། བསྐྱེད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་བ་ལེགས་པའི་སྦོ་གོས། བཅུ་བ་ཚེས་
གྱི་སྦྱིན་ལོ། །དེའི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྦྱོམ་སྤང་ཡང་། ཚེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་ལ། ཚེན་པོའི་ཚེན་པོ་
དང་། ཚེན་པོའི་འབྲིང་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དགུའོ། །སྤོང་རྒྱལ་སྦྱོམ་ལམ་རྒྱུང་
དུའི་རྒྱུང་དུ་ས་གཉིས་པས་སྦྱོམ་སྤང་ཚེན་པོ་སྤོང་བ་ནས་མཐའ་སྦྱོམ་སྤང་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་
ས་བཅུ་པས་སྤོང་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོམ་ལམ་སྦྱེ་བའི་རྟོན་ནི་མཐོང་ལམ་དང་གཅིག་སྦྱེ།

སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བ། གཞན་
 ལ་འང་སྐྱེ་སྤྱིད། གནས་པའི་རྟེན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏུན་
 བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཤས་ཆེ་གཞན་ལ་འང་རུང་བར་འཚད། རྒྱ་ནི་ལམ་དང་པོ་གསུམ།
 འབྲས་བུ་ནི་མི་སྲོང་བའི་ལམ་མོ། ་ངོ་བོ་ནི་ས་དགུའི་རང་རང་གི་དྲི་མ་སྲོང་བའི་གཉེན་པོ་
 ལ་ལྟོས་ནས། སྲོང་བ་དང་། བར་ཚད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་
 རྟེ་བཞིའོ། ་དེ་དག་གྲང་ས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་པ་སྲོང་བ་ལ་སྲོང་བ་སྟེ་རང་སའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
 བའི་སྤྲ་ལོགས་སུ་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཉོན་མོངས་མགོ་གཞོན་གྱིས་སྲོང་། དངོས་གཞིའི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེ་བཞེན་པ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེས་རང་སྐྱལ་འཚལ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩ་བ་
 བས་སྲོང་བས་འདི་གཉིས་ནི་སྲོང་བའི་གཉེན་པོའོ། ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སའི་དངོས་
 གཞི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་རྟེན་གྱི་གཉེན་པོའོ། ་སའི་མཚུག་གི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ནི་ཐག་
 བསྐྱིང་གི་གཉེན་པོའོ། ་སའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་རྫོགས་ཀྱི་བར་རང་རང་གི་དྲི་མ་ཐམས་
 ཅད་ཚུལ་དེས་སྲོང་ཞིང་། དྲི་མ་ཡོངས་རྫོགས་སའི་འགགས་པ་དང་མཉམ་པ་སྲོང་བའོ། ་
 ཡོན་ཏན་ནི། རྟོང་སྐྱེས་བཅུ་གཉིས་སོགས། སྤང་བའི་དྲི་མ་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་མ་དུག་སྟེ།
 འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ར་རྒྱལ། མ་རིག་པ། འཛིག་ལྟ། མཐར་ལྟའོ། ་དེ་དག་ཁམས་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་འདོད་པ་ན་དུག་གཟུགས་ཁམས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོག་ལྷ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་དུག་གོ། ་སའི་
 སྐྱོན་ས་དབྱེ་བ་འདོད་པ་ན་དུག་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ན་ལྷ་ལྷ་བགྲངས་པས་ཞེ་དུག་གོ། ་
 དེ་དག་གྲང་ཆེ་འབྲིང་གིས་དབྱེ་བ། འདོད་པར་དུག་ལ་དགུ་དགུར་སྐྱེ་བས་ལྷ་བཅུ་རྩ་བཞི།
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བོར་བའི་ལྷག་ལྷ་ལ་དགུ་དགུར་སྐྱེ་བས་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྷ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ཚན་བརྒྱད་ལ་སུམ་བརྒྱ་དུག་རྩ་དེ་དང་འདོད་པའི་རེ་བཞི་བསྐྱེམས་པས། བསྐྱེམ་
 སྤང་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞིའོ། ་སྲོང་ཚུལ་གོང་སྲོམ་སྲོལ་བས་མགོ་སྤྱད། བར་ཚད་མེད་
 པས་དངོས་སུ་སྤངས། རྣམ་གྲོལ་གྱིས་རྟེན་གཉེན་པོ་བྱས། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་ཐག་

བསྐྱེད་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་ས་དགུ་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་རྣམས་སྦང་
བ་ཡིན་ནོ། ས་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་སུ། ཡུང་དུག་པའི་ལྷ་བ་དྲུང་ཉེས་པ་དང་དག་དྲུང་
ལུས་གྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་དང་ཉིང་འཛིན་ཉེ་འཕགས་པའི་ལུས་
བརྒྱུད་བསྐྱོམ། ས་འདི་དག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ན་དམིགས་བསམ་ལས་འདས་གུང་།
ཁམས་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་རིམ་པར་བསལ་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཉེ་བ་དཔེ་དུ་བཞག་གོ། བྲི་མ་སོ་སོ་
བ་རྣམས་དག་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གདོད་མའི་དབྱིངས་སམ་འོད་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་རང་
གསལ་དུ་མཐོང་བས་ཆེས་གྱིས་དབང་གིས་ལྷ་བ་ལྷ་བ་སྦང་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་བ་མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ། དེ་ལྷ་རྒྱུད་ཚུབ་སྐྱོགས་ཆོས་སུ་མ་བཅུ་བདུན་པོ། ཆོགས་སྐྱེར་
མཐོང་སྐྱོམ་སྤེ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། མི་སྐྱོབ་པའི་
ལམ་ལེ། སྐྱོབ་ལམ་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་བྱང་སྐྱོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐར་མི་
སྐྱོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་གྱི་རྩོལ་ཐེག་པ་སུན་མོང་བ་ལྷ་བ་ན་འཛམ་གླིང་གི་
རྒྱལ་རིགས་སམ་བུམ་ཟེ་གང་རུང་། ཐེག་ཆེན་ལྷ་བ་ན་ཡོངས་སྐྱོལ་ལོག་མིན་དུ་ཐོབ་པས་དེའི་རྩོལ་
མདོར་ན་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་དེའི་རྩོལ་གང་ཡིན་པའོ། །བསམ་པའི་རྩོལ་བསམ་གཏན་(རྩོལ་
བཞི་པ། རྒྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོབ་ལམ་བཞི། འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པ། ངོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཉེ་
མི་ཟད་རྒྱུན་འཁོར་ལུ། སྦངས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦངས་པ།
རྩོལ་བ་པ་ནི་ཆོས་རྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྩོལ་པ། ཡོན་ཏན་ནི་འཛིག་རྩོལ་ལས་
འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཐར་ཕྱིན་མི་སྐྱོབ་པ་སྤེ་སངས་
རྒྱས་ས་གྱི་ལུ་མི་གནས་པའི་ལྷ་བ་ལས་འདྲའ་བར་འགྲུལ་པོ། །

དུག་པ་ས་ལམ་བགོད་པའི་ངེས་བཟུང་། ས་ལམ་གྱི་དགོས་པ། དེ་ལྷ་རྒྱུད་སྦང་ལུས་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བགོད་པའི། ལྷ་བ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲ་དུས་རྣམས་

ཡང་འབྲུང་བ་མེད་དོ། དུས་ཀྱི་ཡུན་བསྐྱེད་པ་མང་བོའམ་མི་ཚེ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཚེ་རུབས་
དུ་མཉམ་ད་ལྟའི་ཚེ་གང་སྟེ་ཚེ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱལ་ཉེ་གོལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་རུང་། དེ་དྲག་ཀུན་
ཀྱང་ས་དང་ལུང་འདྲིར་བརྟེན་ནས་བཤོད་དགོས་ཉེ་སྦྱིབ་པ་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་
ཐོབ་དགོས་པས་ན། རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་
དང་ལུང་གི་བྱུང་པར་རྣམས་མཁུན་ནས་ཡང་དག་པར་བཤོད་པར་མཛོད་ཅིག

གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་འཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་
བཤ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཟབ་ཞི་འོད་གསལ་སྦྱིང་བོ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཆར་ལེགས་པར་
ཕབ་པའི་དགོ་བ་ཡིས་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
ཚོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞེ་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱི་འདྲིར་དུས་ཡུན་རིང་དུ་ཀུན་ཉོག་གི་སྦྱོར་
ལ་འཆེལ་བ་ཡིས། དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་སྐྱབ་དེ་བ་
ཚེན་བོའི་དགོན་པར་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག་སྟེ་སོས་པར་གྱུར་ཅིག

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་བོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའལ་ས། ལུང་བསྐྱེད་
གཏན་རྒྱུ་མ་མེད་པ་ཞི་ལྟག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །།

༥ བཅུ་གཉིས་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེའུ་ལ་འཇུག་
པ་རྒྱའི་དོན། ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན། ལེའུ་རྫོགས་པ་འཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་
བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཞི་ལྟག་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་བཏན་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། ལམ་གྱི་ངོ་
བོ་ཡང་དག་པའི་ཉིད་འདྲིར་མི་གཡོ་བ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡུན་ལུག་གསུམ་གྱིས་འབྲུབ་པས་
དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཉེ།

གཉིས་པ་ལེའུ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། སྐྱབ་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་གང་ཞེན། གང་ཟག་གང་གིས་

བསྐྱེད་པ་ཚོ་གཉི་ཡུན་ལག་དང་། རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུས། ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཐུབས་ཀྱི་ཡུན་ལག་དང་། གཉིས་མེད་བསྐྱེད་པ་དོ་བོའི་ཡུན་ལག་གོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་གིས་རྒྱབ་པའི་གང་ཟག་ ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐབས། གང་རྒྱབ་པའི་དོ་བོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་གང་གིས་རྒྱབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ལྷ། དང་པོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པ། གང་གིས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གམ་སྐྱེ་བོ་སྤྱིད་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སློ་ཅན་གྱིས། ལུས་ནི་འདྲ་འཛིན་གྲོང་ལུས་དབེན་པར་རྒྱུང་བསྐྱེད་ས་ཤིང་། མེམ་ས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པའི་ཚོགས་ལས་དེ་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གང་དག་ཁྱིམ་གྱི་ནང་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡོངས་དག་རྟེན་པ་ཞི། །དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱས་སྒོམ་ཚད་མ་བྱུང་ཞིང་། །ད་ལྟ་མི་གནས་མ་འོངས་པ་ན་མེད། །ཅེ་གསུངས། དེས་ན་ལུས་སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་ཞིང་། ཞི་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པ་དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཚོག་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་དག་པས་འགྲུབ་པ། དྲན་པ་དང་ལྟན་པ་ཚོས་ལ་འཇུག་ཅིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོ་ཚུ་ཤེས་ཤིང་བྱེད་ཡོད་ན་བསྐྱོམ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་མི་འདོར་བས་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ལ། བཀ་ཡོད་པས་རྣམ་གཡེངས་ལས་སེམས་བསྐྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བུས་དག་ཅིང་དག་ལ་སྐྱོ་བ་དང་། མུང་དུ་སྐྱོས་པ་དང་འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཚོགས་ཤེས་དང་ལྟན་པ། རྒྱ་དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་འདི་ནི་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་འབྱུང་ཏེ། དཀོན་བརྟེན་གས་ལས། དད་པ་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཚོས་ནི་ངང་གིས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ལྷ་བ་སྐྱོན་མེད། ཡོན་ཏན་ཚོགས་རབ་འདོད་དང་ཚོགས་ཤེས་ལྟན། །མང་དུ་སྐྱོས་ཤིང་ཡོ་བྱུང་བསྐྱུང་བ་དང་། །དཀོན་པར་གནས་ཤིང་གཅིག་ལུང་དབེན་ལ་དགའ། །དེ་ཡིས་ཉིང་འཛིན་མཚོག་འདི་རྟེན་མི་དགའ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་སེམས་དད་པས་འགྲུབ་པ། ལུས་སེམས་རྟོན་བག་གི་རྣམ་པ་རྣམས་

དགོས་ཏེ། བཤེས་སྒྲིང་ལས། འདོད་པ་རྣམས་ཞི་སྲུང་ཚོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱབ་པའི་དབང་
པོའི་གིས་པའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། །དེ་དག་སྤང་བ་གྱི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྒྲོག་གིས། །འཕོར་
བའི་བརྩོན་རར་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། །ཞེས་སོ། །ནང་སེམས་ཅན་ལ་ཚགས་པ་
སྤངས་དགོས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། ལུང་མེད་སྲུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟེན་
འདི་དང་ཡ་ཙོལ་སྲུང་། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །དེ་བས་ལུང་མེད་རྣམ་པར་
སྤངས། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རང་རྒྱུད་ལ་གང་གསལ་ཆེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་པོར་བརྟགས་
ནས་གཙོ་བོར་སྤོང་ཞིང་། དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་དང་། རྒྱན་པོ་འགྱེད་སོགས་
གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། ཚུལ་བརྟུལ་མཚོག་འཛིན། ཚོས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་སོགས་
ཉེས་པའི་ཚོགས་སྤང་ཞིང་། དད་སོགས་འཕགས་པའི་ལོར་བདུན་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱེ་བོ་
གཞན་རྣམས་དག་བ་ལ་བསྐྱུལ་བ་སོགས། བསམ་གཏན་པ་དགོན་པར་གནས་པས་སྒྲོམ་
སྤྱད་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་དང་མ་འགལ་བར། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྲགས་འབྲུ་སྤོན་
སོགས་ལའང་མི་འཚོ་ཞིང་ཟས་སོགས་བྱིན་ནས། དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་མཚན་དང་གཟུངས་
སྲགས་སོགས་རྣ་བར་བསྐྱུགས། བམ་ཞིག་འདི་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པེས་སྒྲུམ་པ་དང་།
འདི་དག་བདག་གིས་འཕོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱ། འདི་དག་སྐྱུལ་བ་ཡིན་པའང་སྲིད་སྒྲུམ་
དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་དག་སྤྱང་སྤྱང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་། རླང་ཅིག་ཀྱང་མ་
ཡིངས་པར་དག་བས་དུས་འདེལ་བར་བྱུལ། །

གཉིས་པ་རི་ལྷར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བཞི། ཞེ་ལྷག་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་དོན་སྤྱིར་བཏགས།
ཞེ་གནས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། ལྷག་མཐོང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་ཆེར་བཤད།
རྒྱང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ཞེ་ལྷག་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་དོན་ལ་
གསུམ། དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ལྷ་སྤང་བར་གདམས་པ། རི་ལྷར་བསྐྱབ་པ་ཐབས་
གྱི་ཡན་ལྷག་ཀྱང་། གཉིད་ཞི་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པ། ལྷགས་

པ་ནི་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པ་ལུང་མ་བསྟན། རྟོན་པ་ནི་ཡུལ་སྲིར་འཕྲོ་བ། འཕྲོད་པ་ནི་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བཅགས་པས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ། ཐེ་ཚོམ་ནི་གཉིས་བཅས་
ཀྱི་སྒོས་ཟིན་མེད་པས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉིད་སྐྱགས་རྟོན་
འཕྲོད་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་པོ་དེ་དང་གཞན་འདོད་འདུན་གཞོན་
སེམས་སོགས་སྐྱེས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེའང་གཉིད་
སྐྱགས་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་གསལ་དུངས་སྐྱེད་པ་ལ་བྱིང་པར་བྱེད་པས་དབ་ཏུ་སྒྲིབ། རྟོན་
འཕྲོད་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་དུངས་ལ་ཚེ་གཅིག་པ་འཕྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་གཡེང་།
ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀའི་གཞོན་བྱེད་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་པར་གདམས་པ། དེ་ལྟར་ལྷ་པོ་ཉིད་བྱིང་རྟོན་གཉིས་
སྐྱེད་ལྷ་སྟེ་གཉིད་སྐྱགས་གཉིས་བྱིང་། གཞན་རྣམས་རྟོན་པའོ། །དེས་ན། བྱིང་ན་གསེང་
ཞིང་ཡིད་བྱེད་བཏུ་གཅིག་བསྟོམ། རྟོན་ན་ཚེ་གཅིག་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་བསྟོམ། །

གསུམ་པ་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱབ་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ། ཞི་གནས་མེད་པའི་ལྷག་
མཐོང་སྒོས་ལ་རྟོན་དེ་ཚོག་གི་གོ་ཡུལ་ཙམ་དང་། ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ལུང་
མ་བསྟན། འཁོར་བའི་ས་བོན་ལས་མི་འཕགས་པས། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ནི་སྒྲིབ་པའི་
གཉེན་པོ་མཚོག་གི་ལམ་ཡིན་པས་འབད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་དཔལ་ལ་མ་ཡིངས་པ་ཐབས་ཀྱི་མཚོག་
ཏུ་བསྟན་པ། དེའང་ཞི་གནས་ནི་ལྷན་དག་ཡིད་སེམས་དུལ་བས་ཏེ། ལྷན་དཔལ་བས་རྩ་
དཔལ་། རྩ་དཔལ་བས་རྐྱང་དཔལ། རྐྱང་དཔལ་བས་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་འགྲུབ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྒོ་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་མཉམ་པའི་དང་དེར། གཟུང་འཛིན་
གྱི་དམིགས་པར་བ་ཞི་སྒོ་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོའམ། གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ།
དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གཅིག་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ཟུང་ཟང་མི་རྟོག་

པ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཏེ། དེའང་གཤམ་ལ་སེམས་འདིའི་རང་བཞིན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་
མི་འགོ་མི་གནས་པའི་རང་ལུགས་སྤྱུང་སྤྱུལ་ལེ་བཞིག་དུས་རྒྱུན་ཡོད་དེ། གསལ་དུངས་སྤྱེད་
པའི་ཆ་ལྷག་མཐོང་། གནས་ཆ་དེ་ཞི་གནས། གཉིས་སྤྱེད་པས་ལུང་འབྲེལ་ཏེ། ཡོད་ནི་
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། གསལ་བའི་རང་གིས་མི་གཡོ་བ་དཔལ་སོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དུས་སྤྱོད་འཕྲོད་པར་སྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འཕྲོས་སམ་གནས་ཀྱང་
རང་བབས་བཅོས་བསྐྱད་མེད་པའི་ཞི་ལྷག་ཤེས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་རྟེན་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་ལུགས།
དེ་ཡང་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་བཞེ་ཡིས་ཟེན་པར་འགྱུར། །
སྣང་བཅས་ལ་སེམས་བཟུང་ཚུལ་གཟུགས་སོགས་སྒྲིལ་ཡུལ་རྣམས་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་
གཏད་དེ་འཛིན། དེ་བརྟན་སྣང་མེད་ལ་སེམས་བཟུང་བ་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ་སེམས་རྩེ་
གཅིག་པའི་རང་ལ་འཛིན། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནི་སྤྱི་རོལ་དོམ། ཤིང་རམ་སྐྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་རྟེན་ཞིག་ལ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བཟུང་བ་དྲང་། བད་ཉིད་ལུས་ནང་དུ་ལྟ་སྐྱེའམ། ཡི་
གོ་སྟོང་གར་པ་དྲུ་འབྲུང་འབྲུང་དང་སྤྱུག་མཚན་འོད་སོགས་ལ་སེམས་འཛིན་ཏེ། དེའང་
སྒྲོས་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྤྱིར་བཟུང་ན་འཕྲོ་བས་ནང་དུ་བཟུང་། རྟོག་པ་ཉུང་བས་ནང་དུ་བཟུང་
ན་བྱིང་བས་སྤྱིར་བཟུང་། དང་པོ་མཚན་བཅས་གང་དུང་ཞིག་ལ་སེམས་བཟུང་བས་རྗེས་
ལ་མཚན་མེད་རང་གིས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རྣམ་པ་སྒྲོས་འཛིན་ཚུལ་བསྟན་པ། མདོར་ན། དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་རྩེ་
གཅིག་སེམས་འཛིན་པ། །ཞི་གནས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་ཡུན་ལུག་ཡིན། །དེ་ནས་སེམས་
གནས་པའི་ཐབས་དགུས་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་སེམས་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པར་བྱེད།
སྤྱིར་འཕྲོ་བ་སེམས་བརྟན་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད། སྤྱི་སྤྱིར་བཏུང་དེ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད།
དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བར་བྱེད། རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱེད། གཉིད་

པའི་རྩལ་སྤྱད་བྱ། དེའི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛོག་པའོ། །སྤྱི་མེད་རིན་པོ་ཚེའི་མཛོད་
ལས་དྲུག་གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་ཤིག། །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷུག་
པར་ཞོག། །མ་བཅོས་པ་དེ་སྤྱི་མེད་རིན་ཚེན་མཛོད་དེ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་
ལུལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཚོལ་སྤོ་དང་བུལ་བར་ཚོས་ཉིད་དམ། །གནས་ལུགས་
རྗེ་བཞིན་པའི་ངང་ལ་བཞག་པུས་སྤྱད་ཡུལ་སྤྱི་མེད་རྟོགས་ལ་འཛོན་བྱེད་མ་ཞུགས་པ་སྟོང་
གསལ་སྤོས་བུལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འགྲུལ་དོ། །

གསུམ་པ་རྩལ་སྤྱོད་བོགས་གྱི་འབྲིན་ཚུལ་བསྟན་པ། །ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་ས་ནས་སྤྱོད་
མེད་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཚོས་ལུ་དགག་སྤྱི་བ་སོགས་མང་པོ་སྤོས་ཏེ་སྤྱི་མ་ལྷ་བུར་སྤེལ་སྤེལ་རྩལ་
སྤྱོད་སྤྱོ། །སྤྱི་མ་ཡང་སྤྱོད་པ་གཉིས་མེད་དུ་ལ་བསྐྱབ་བས་དག་པར་བལྟ་བ་དང་། རྟོག་
པ་འཕྲོ་ན་སྤྱི་བཞིན་ཞི་གནས་ངང་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག། དེའི་ངང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་
བཅུ་གཅིག་བསྐོས་པར་བྱ་སྤྱོ། དེའང་རྟོན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་རྟོག་པ་དང་བཅས་
ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་འཕྲོ་ན་ཞི་གནས་ལ་བཞག་སྤྱོ་
རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཚམ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་རྟོག་ན་རྟོག་
དཔྱོད་མི་འགྲུལ་བའི་ངང་དུ་མི་རྟོག་པ་སྤྱོ་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་མ་ཡིངས་པའི་ཞི་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་གསལ་
དུངས་སྤྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ངང་ལ་རྒྱན་བསྐྱང་བའི་སྤྱི་བ་སེམས་རབ་ཏུ་
འཛོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་སེམས་གནས་པའི་ངང་ལས་
མི་གཡོ་བ་ཞི་གནས་གྱིས་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གསལ་དུངས་སྤྱོད་པ་ལྷག་
མཐོང་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་
གི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཉམ་པ་བཏང་

སྒྲོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་འཕྲོ་ན་བཏུལ་བྱིང་ན་
 གསལ་དུ་ ཞི་ལྷག་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྩལ་སྦྱངས་པས། དེ་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་འོད་
 གསལ་ནི། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་སྟོང་གསལ་སྒྲོས་དྲང་བུལ་བའི་དོ་བོ་མཐོང་། དེ་ཡིས་
 བྱིང་སྟོང་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་འགྲུབ། དེས་འགྲའ་ཞི་གནས་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་
 རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་འོད་གསལ་ཏེ་སེམས་གསལ་དྲངས་འཛིན་མེད་དུ་འཆར་རོ། རྟོག་པའི་
 འགྲུ་བ་ཤར་གྲོལ་ལྷག་མཐོང་འོད་གསལ་གྲོང་དུ་གྱུར་པས་དང་དྲངས་རྟོག་མེད་ལྷན་
 བྱིས་གྲུབ། བོགས་འཕྱིན་དུ་སྟོང་ལམ་ཀུན་དྲང་དེ་ཉིད་བསྟེ། འདིས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལྷན་
 དུ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ་སེམས་ཉིད་འཕོ་འགྲུར་བཅོས་བསྐྱེད་དང་བུལ་བ་སྟོང་གསལ་རྗེན་
 པའི་དོ་བོ་མཐོང་དུས། སེམས་གནས་ཀྱང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་པས་ཡིན་མིན་གདོད་
 བས་དག་པའི་གདེང་ཐོབ། འཕྲོ་བ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བས་གང་སྐར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩལ་དུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུན་སྐར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་བའི་དུས་སོ། །དེའི་ཚེ་རང་སེམས་
 རྒྱ་གསུམ་གྱི་དོ་བོར་མཐོང་བས་རྩལ་སྦྱང་མཚན་མའི་ཚེས་ལས་གྲོལ་བའི། ཀུན་བྱེད་ལས།
 ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱིང་ལྷན་སེམས། །བྱང་ལྷན་སེམས་ལས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ། །རྒྱལ་ཚམ་སུས་ཀྱང་
 བཅོས་སུ་མེད། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་ལས་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཟུང་འཇུག་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ལ་ལྷ། དང་བོ་སྐུམས་བརྒྱལ་འཛིན་མེད་ཐབས་
 ཀྱི་མཚན་ཏུ་བསྟན་པ། ཞི་ལྷག་གི་དོ་བོ་གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་འཕྲོ་གནས་
 གཉིས་མི་འགལ་བས་མཉམ་པའི་ངང་། གསལ་སྟོང་ངམ་འཕྲོ་གནས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་ལ། དེའི་ངང་ལས་ཡེ་ཤེས་མེད་སྒྲོས་དྲང་བུལ་བ་འཁོར་གྱི་
 རྩལ་དུ་གནས་སོ། །དེའང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཉིད་གཉིས་མེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་།
 དེ་ཞི་ལྷག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་དུས་རྟོགས་པར་སྦྱབས། ཐབས་ཡེངས་མེད་དེ་འཁོར་
 རམ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་གཞི་མེད་དུ་གྲོ་བུར་གྱི་སྒྲོས་པ་ལྷན་པས་

ཚུལ་ཚུལ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་རྣམས་ངེས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པ། དེའི་ངང་ལས་རྟོག་པ་རྗེ་
ལྟར་ཤར་རམ་གནས་ཀྱང་དེ་ཡི་ངང་ལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པུས། ཚུལ་རྒྱབས་ཞི་བ་ལྟར།
རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་ཤར་བས་གྲོལ་ཏེ་ཤར་དུས་སུ་གྲོལ་ལུ་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་གནས་པུས་ཤར་
གྲོལ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བས་ཉམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་འཆར་
རོ། །དེའི་ཚེ་ཤར་བས་གྲོལ་བ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ལ་སྣང་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལྷུག་གིས་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཞི་བའི་རང་རིག་པ་དྲུངས་གསལ་དང་བཅས་པ་
ལ་གནས་པ་ཞི་གནས་ཏེ། སྣང་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་གྲུབ་པས།
ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ཉམས་སེམས་ལ་སྣང་སྟོང་དང་ཐབས་ཤེས་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་
ལྷུག་གིས་གྲུབ་སྟེ་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་གོགས་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་ཐབས། དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་བཅོས་བསྐྱེད་མེད་པར་
བསྐོམས་པས་སྟེངས་ན་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་རྩལ་སྣང་སྟེ། ཞི་གནས་སྟེངས་ན་ལྷག་མཐོང་དང་།
ལྷག་མཐོང་སྟེངས་ན་ཞི་གནས་བསྐོམ་ཞིང་། སྤྱིང་སྟོང་ཚེ་ན་ལྷོག་ལུ་ཏེ་སྤྱིང་ན་ལྷག་མཐོང་
སྟོང་ན་ཞི་གནས་བསྐོམ་པར་བྱ་སྟེ་དེས་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །

བཞི་པ་བོགས་འབྲིན་གནད་ཀྱི་མན་ངག། དེའི་བོགས་འབྲིན་རྣམ་མཁའ་དྲུངས་གྲིང་
སྤྱིན་མེད་པའི་ཚེ། ཉི་མུར་རྒྱབ་སྤྱོད་པས་གཙུག་ཏུར་རྣམ་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་
མཁའ་ལུ་རབ་ཏུ་བལྟས་པུས། སེམས་སྟོང་གསལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱོས་པ་དྲུང་བལ་བུ་འཆར་
བ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ལྷ་པ་རྩལ་སྟོང་ཟབ་དོན་སྟོང་པོ། དེའི་ཚེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་ཡི་རྣམ་མཁའ་དྲུག་པ་ལས།
དེས་མཚོན་པའི་ནང་གི་ཤེས་པ་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཚེའོ། །
དེ་ལས་སྟོང་གསལ་སྤྱོས་པ་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་། ལྷན་

གཅིག་ཤར་བས། ཚེས་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གོལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ལས་གོལ་བཞི། གསང་བ་འོད་གསལ་སྤྲིད་པོའི་ནམ་མཁའ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་
སྟུང་སྟུགས་དགོངས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །དེའི་དུས་སྟུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏྲགས་བཅུ་དང་།
འོད་ལྗེའི་སྐར་བའང་རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་ཚུད་པའི་ཏྲགས་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གང་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད། དང་པོ་བརྗོད་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ།
གཉིས་མེད་བསྐྱབ་པ་ངོ་བོའི་ཡན་ལུག་ཞི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་སྐྱབ་སྐྱབ་བྱང་ལས་འདས་
པས་ངོ་མཉམ་རྗོགས་པ་ཚེན་པོའི་ངང་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པས་ལྟ་བུ། དེའི་རང་ལས་མ་
ཡེངས་པས་བསྐྱོམ་པ། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་རེ་དོགས་ལས་འདས་པས། སྐྱར་བྱང་མི་བྱ་བར་
གང་ལའང་དམིགས་གཏུད་དང་ཞེན་པ་དོར། འཛིན་ཞེན་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྲིད་
པའི་འདུ་བྱེད་དེ་སྤྲིད་ལས་གོལ་མི་ལུས་ལ། གང་ལའང་དམིགས་གཏུད་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་
ན་མཁའ་བཞེན་དུ་བཅིངས་གོལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཚོགས་
མེ་ལོང་དང་ལས་གཞན་མིན་པ། ཇི་ལྟར་ཚེས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྤྲིད་པའི་ངང་དུ་ཤེས་པར་བྱ།

གསུམ་པ་འཆར་ཚུལ་རང་དུངས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་
རྣམ་མཁའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་དེ་བཞེན་གྲོ་ལ་དགག་སྐྱབ་སྣ་ཚོགས་ཅི་ཤར་ཡང་སེམས་
ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་སོ། །

བཞི་པ་ཉམས་རྟོགས་ངོལ་པའི་རྩལ་སྐྱུང་དུ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་རྩལ་སྣ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་
ངང་དུ་རོ་གཅིག་པ་དེ་བཞེན་དུ་ཉམས་རྟོགས་སྣ་ཚོགས་སྐྱོམ་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་གོ། །

ལྔ་པ་འཁོར་འདས་རིག་པའི་རང་སྐྱུང་དུ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་སྣ་ཚོགས་སྐྱུ་ལ་
པའི་ངང་སྟེ་སྐྱུང་དུས་ནས་རང་བཞེན་མེད་པ་དེ་བཞེན་འཁོར་འདས་སྣ་ཚོགས་ཚེས་ཉིད་
ངང་ལས་མི་གཡོའོ། །

དུག་པ་ཚོས་རྣམས་ཡེ་གྲོལ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་སྤོགས་བཅུ་ཉེ་རྣམས་མཁའ་གཞི་བྲལ་ངང་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཡེ་གྲོལ་ཚོས་རྣམས་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་དོ། ། རི་ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་འདྲེས་ནས་གཉིས་མེད་ངང་། དེ་བཞིན་སེམས་དྲང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་རང་ཞིར་ཐིམ་པས་དབྱེར་མེད་ངང་།

བདུན་པ་སྣང་སེམས་སྣང་མ་གཉིས་མེད་དུ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སྤྱི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་དེ་བཞིན་བྲུང་དོར་གཉིས་མེད་སྤྱོད་པའི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའོ། ། རི་ལྟར་མཚོ་དྲང་དབུ་ལྷ་བས་ཚུ་བུའི་ངང་ལས་གཞན་མིན་པ་དེ་བཞིན་རྟོག་པ་དྲང་མི་རྟོག་པ་མཉམ་པའི་ངང་ཉིད་དོ། །

བརྒྱད་པ་རིག་སྟོང་ཚོས་དབྱིངས་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་བསྟན་པ། རི་ལྟར་ཚོང་པ་དོན་གྲུབ་པ་རེ་དོགས་མེད་པའི་ངང་དུ་སློབ་དེ་བའི་ངང་། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རང་སེམས་སུ་ཐག་ཚོད་པས་རེ་དོགས་གཉིས་མེད་འབྲས་བུའི་ངང་དུ་སློབ་དེ། སེམས་ཉིད་ངང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བྲུང་དོར་མེད་པའི་ངང་འདིར་ཚོས་ཐུམས་ཅན་སྤྱུ་གཅིག་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ་ཚེན་པའི་ངང་སྟེ། བྱ་ཚོལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ལས་གྲོལ་བས་ཁྱབ་གདལ་དབྱིངས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོན་པ། དེ་ལྟར་མུད་དུ་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་མེད་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་རོ་གཅིག་གིས། འགྲོ་ལྱུན་བདག་གཞན་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཚིང་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ། དུས་རིང་མོ་ནས། འདྲི་ཞེས་དམིགས་པས་འབྲུལ་པའི་སྤྱིད་པ་འདྲིར། །དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་རིང་ངལ་སོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལས། ཉིད་དེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཐུབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པ་ཚོས་སྐྱེ་ཉལ་གཅིག་གི་དུས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དོ། །གནམ་གྲང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བུ་ཡོད་ཀྱང་དབྱིངས་སུ་རུབ་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་
བལྟར་རུང་བའི་མངོན་གསལ་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཟབ་ཅིང་སྤྱ་བའི་ཚོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་
དབྱིངས་པ་དྲོམ་འཁྲིལ་བ་གང་དུ་འདྲ་མི་རྟོག་ཞི་བུ་བརྟེན་པའི་ཚེ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ནང་
དབྱིངས་སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞུགས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བའ་ལས། དབྱིངས་སུ་འཁྲིལ་བས་
མཐོང་དུ་མེད། །མེད་པ་མིན་ཏེ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། ཚོས་ཀྱི་སྤོན་རོལ་ལྷ་བུ་བཞིན། ཟབ་པ་ཞི་
བ་ཚེས་སྤྱི་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བར་དབྱིངས་
སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ། རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། སྤྱིར་སྤྱང་སྤྱིལ་སྤྱིའི་རབ་དབྱེ་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་
དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྤྱང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་
དབྱེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་མི་འགྲུལ་རྟོ་རྟེན་སྐྱེ་ནི། བསམ་བརྟོན་སྤོས་པའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྲུལ་མེད་པས། རང་བཞིན་
གདོད་ནས་དུག་པའི་ཆ་དེ་ལ། མི་འགྲུལ་རྟོ་རྟེན་སྐྱེ་ཞེས་བརྟོན་པ་སྟེ། ལཱ་ཞི་དབྱིངས་ཟུང་
པའི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཤོད་པ་མཐུར་བྲུག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལས།
དབྱིངས་ཀྱི་དག་པ་རྟོ་རྟེན་སྐྱེ། མི་འགྲུལ་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་ནི། སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་དག་པ་
གཉིས་ལྟར་མཐུར་བྲུག་གི་ཚེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་སྤོ་བུར་སྤྱི་བུ་གཉིས་ལས་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་བརྟེན་ཏེ། སྤངས་དང་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐུར་སྤྱིན་པས། སྤོ་བུས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད། བྲགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་སོགས་མཁྱེན་བརྟེན་ལུས་པའི་ཕ་རོལ་

དུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་གཞུག་ན་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་སྐྱེ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། མ་འདྲེས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་མཐུར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའང་ཡེ་ལྷ་ལས། དྲི་
མ་བུལ་སྤྱིར་བྱང་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱུས་པས་རྒྱབ་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འདྲེས་སྤྱིར་བྱང་འཇུག་
སྤྱིར་། །མངོན་པར་བྱང་རྒྱུར་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཞི་བ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། དབྱིངས་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངང་དུ་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་
ཏུ་འདྲེས་པ་གནམ་གང་ལྟ་བུའི་ཚེ་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་དེ་སྐྱོ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཤེས་བྱེད་སྐྱོ་
ལ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་དབྱིངས་ནང་གསལ་ཆེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་མཐུའ་དབྱིངས་ལྷན་
པའི་སྐྱོ་བ་ལྟར་སྐྱོས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཞི་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཆ་མ་འགགས་པས་ཐིམ་
ལ་མ་རྒྱུགས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོགས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཆས་འཆར་གཞི་དོ་བོའི་རྒྱལ་
ཏེ། །ནང་གསལ་ཡེ་ཤེས་མཉམ་བཞག་གི་ཆ་ལ་སྤྱིར་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚེད་པའི་སྤྱིར་
བོ་བྱེད་པ་སྟེ། །དེའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་གདུལ་བྱའི་སྐྱོན་ལམ་གྱིས་དེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་རྣམས་
མཁྱེན་མཚེད་འགྱུར་ཞིང་། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱེད་མཛད་ཡོན་ཏན་གཏེར་ཡིན་སྟེ། །ཤིན་
ཏུ་ཆེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཞིའི་ཆས། རྟོག་མེད་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ནི་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
རབ་ཏུ་བརྗོད་དེ། །སྐྱེ་འཇུག་སྐྱེ་མ་ལས། ཆེས་སྤེའི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ། །དམིགས་མེད་
འཆར་གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སྟོང་རྒྱང་ལ་ཚོས་སྐྱེར་མི་འདོད་དེ། །རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་སྐྱེ་འདོད་པ་ལྟར་ན་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་སྟེ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་བོ་རྒྱལ་བ་
ཁོ་ནས་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ། དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་གཞན་པའི་སྐྱེ་གསུམ་བོ་འདྲི་དག་
སྤྱོད་ལ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་སྤྱིར་གསལ་དུ་འཆར་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཆད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟོག་དྲང་ཆད་སོགས་སྐྱེ་བཞིའི་མཐུའ་

ལུས་འདུལ། །སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་མེད་པ་རྩོལ་སྤྱིན་པའི་དང་། །སྤོང་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་
པ་རབ་ཞི་བས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་གྱི་སྤོང་ཡུལ་མིན། །དེའང་འཚར་གཞི་བྱེད་
པས་ན་རྒྱས་སྤྱོད་སར་གནས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྤྱི་མིག་ལ་སྤྱང་བ་
སོགས་དབང་པོ་དུག་གི་དོན་དུག་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་ནང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་བ་དབྱིངས་སུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་བྱུང་བས་སངས་རྒྱས་
ལས་གཞན་གྱི་སྤོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཟིགས་སྤྱང་ཀུན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ནང་གསལ་གྱི་དུས་སུ་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ན་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་སྤོང་བ་བྲལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་
མེད་ན། །དུས་གསུམ་མམ་བཞིའི་རྒྱལ་བ་ཐུམས་ཅན་དགོངས་པ་སྤྱི་སྤོང་མེད་པར་རྟག་
བཞུགས་ཀྱང་གཅིག་གི་གཅིག་མི་གཟིགས་ཏེ་ཚོས་ཉིད་སྤྱིར་དེ་ཉིད་གཟིགས་བྱ་གཟིགས་
བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་པས་རང་བཞིན་ཟུབ་སྤྱིར་བཞུགས་ཞེས་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རང་དུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགོངས་སྤོང་གཅིག་ །ལུས་
མཁའ་སྤྱིའི་རྣམ་མཁའ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་བཞིན། ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེར་རོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཚོས་ཉིད་དམིགས་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གནས་ལུགས་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་བསྟན་པ། རྒྱལ་འདྲི་ནི་ཚོས་ཉིད་སྤོང་
པ་ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོགས་དང་རྫོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེའང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་རྫོགས་རིམ་སྤོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་
པ་གསལ་བའི་ནང་གསལ་ཚོས་སྤྱོད་མཐར་དབྱུང་མེད་པའི་དབྱིངས་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་
བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་སྤྱང་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་བཤད་པ་ལ། ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟའི་
རོ་བོ་མདོར་བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རྣམས་དོན་ངེས་པར་དོན་བསྟུ་

བའོ། །དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི། བང་གསལ་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་དང་ལུས་སྤྱིར་གསལ་དུ་
རང་སྣང་བའི་ལོངས་སྤོང་རྣམས་སྤྱོད་རྗེས་སྤྱི་བུ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་སྟོན་པ་རིགས་
ལྟ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གནས་དུས་སྟོན་པ་ཚོས་འཁོར་སྤུན་ཚོགས་ལུས་ཞིང་འདྲིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་རང་སྣང་གཞིའི་འོད་གསལ་ལས་གྲུབ་གྱི། ག་ཤེད་ན་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། གནས། དུས། སྟོན་པ། ཚོས། འཁོར་སྤུན་
སྤུམ་ཚོགས་པའོ། །དང་པོ་གནས་ལ་གསུམ། དང་པོ་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྣང་
ཚུལ། གནས་ནི་རང་སྣང་འོད་གསལ་སྤྱུག་པོ་བཞོན་པའི་ཞིང་ནི། སྤྱིང་གའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འོད་ལྟ་རང་གསལ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་སྟེ། ལྟ་སྟེ་འོད་ཀྱིས་ལྟུན་སྤྱུག་
ཁ་དོག་གསལ་ཞིང་འོད་འཚོར་བ་འདྲ་འཚོན་གདུངས་གསལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་བཞིན།
སྤྱིང་འོག་སྤོགས་མཚམས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་འོད་ཀྱིས་བཞོན་ལེགས་པས་བྱུང་བར་
སྣང་བའི་དབྱས་ན། ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་པོ་ཆེའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཛེས་འོག་གཞི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱིང་ན་གྲུབ་པའི་སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་སྤྱོད་སྤོའ་འབྲུང་དུ་བབ་བང་རིམ་བཞི་དང་ལྟན་པ།
ཅིག་པ་ལྟ་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྤྱོད་བ་དུ་སྤྱོད་དུང་། མདུང་ཡུལ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅི་མོ་སྤུམ་པ་
རྒྱལ་པོ་གཙོང་ཁང་ལྟར་སྤུམ་མཛེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱན་དང་བཞོན་པའི་བྱུང་བར། རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གྱི་འཕུལ་གདུགས་
རྟེ་ཡུལ་དྲིལ་སྤེའི་སྐོར་བ་དུང་། ལྟ་རི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་རྣམ་མཁའ་གང་བར་བརྒྱན་
ཞིང་། འདོད་ཡོན་ལྟ་མོ་མཚོན་པའི་སྤྱིན་སྤོགས་བཅུར་འསྟོ་ཞིང་། དབྱས་མཐིང་ག་ལ་
སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འབྱེལ་བས་སྤྱི་རྣང་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ། དབྱས་དང་སྤོགས་
བཞི་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ལ། མཐུན་པའི་བརྒྱན་དང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཟུ། ཚད་ཆེ་ཆུང་མ་
དེས་གང་བསྟན་དེ་ལྟར་སྣང་སྟེ་མཐིང་མི་མདོན་ལ། གངས་ནི་ཚད་མེད་རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་

ཀུན་ལྟན། །རྗེ་ལྷ་རྟེན་གྱི་གོང་བུ་ཐུ་བ་བཞེན། །

གསུམ་པ་གདན་ཁྲིའི་རང་བཞིན། གཞལ་ཡས་ཁང་ཀུན་གྱི་རྟེན་རྟེན་མི་འཛིགས་པ་
སེང་གོ། སྟོབས་སྲུང་ཚེན། རྩ་འཕྲུལ་རྟུ། དབང་མ་བུ། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཤང་ཤང་། རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ལྷ། གོས་པ་མེད་པ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བརྟོན་
དུ་མ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་གདན་ཁྲི་དེ་དག་ཏུ་སྦྱང་བའོ། །

གཉིས་པ་དུས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། དུས་ཉི་མ་དེས་གཞི་རྩོགས་འཕྲོ་འགྲུར་མེད། །
དུས་གསུམ་དུས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་དུས། །ཐམས་ཅད་མཉམ་རྩོགས་ཚོས་ཉིད་གདལ་
བ་ཚེ། །རང་བཞིན་གདོད་ནས་དག་པའི་རང་ཉིད་དོ། །སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚོས་ཉིད་
སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དུས་གསུམ་འཕྲོ་འགྲུར་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་དུས་རང་བཞིན་རྩོགས་
པ་ཚེན་བོའི་རང་སྟེ་མཚོན་བརྟོན་ལས། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པར་གནས། །ཞེས་
པའི་དུས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྟོན་པ་མཚོན་རྩོགས་དཔེ་བུ་འབར་བའི་
རྒྱུ། །ཚུལ་སྦྱང་མི་བསྐྱེད་རིན་འབྲུང་འོད་དཔག་མེད། །དོན་གྲུབ་ལྷ་པོ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱེད་
བ་ལ། །རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་གྲོ་རྗེ་ལྷ་མ་གྱི། །སངས་རྒྱལ་སྐྱེད་དང་གོས་དགར་
དམ་ཚིག་སྟོལ། །ཡེ་བ་ཡུམ་མཉམ་སྦྱེད་སོ་སོའི་རྒྱན་ཚུལ་རྩོགས། །མཐིང་ག་དགར་སེང་
དམར་ལྷ་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །འོག་གཞི་ཉི་བ་སྟེང་གཞི་སྟོ་བོའི་ཚུལ། །བརྗོད་བརྟོ་རྒྱ་པར་
གར། །རྗེ་རུ་ག་དཔལ་ལྷ་ལྷས་བསྐྱེད་བ་ཡང་། །ཤོ་རྗེ་ལྷ་པོ་ལྷ་དང་མཉམ་པར་སྦྱོར། །
དེ་སོགས་རྣམ་པ་བརྟོན་གྱིས་མི་ལྟར་དོ། །སྟེ་ཞི་བའི་སངས་རྒྱལ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་གྱི་
གཙོ་བོ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་འབྲིལ་སྦྱོར་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་མཉེན་དང་ལྷགས་སོགས་ཚུལ་
དགུས་འོག་གཞི་ལ་མཚོན་དང་དཔེ་བུ་འབར་བར་བཞུགས་སོ། །སྟེང་གཞི་ལ་སྟོ་བོ་རིགས་
ལྷ་ཡང་སྐྱེག་པ་དཔལ་བ་སོགས་ཚུལ་དགུས་བཞུགས་སོ། །སྟོ་དེ་གྱི་ལ་གདན་དང་བཅས་

པ་དྲུག་རྒྱུ་གཤམ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སོགས་ཞི་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ནམ་མཁའི་
མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བས་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་བརྗེས་ལས་འདས་པའོ། །

བཞི་པ་ཚོས་སྐྱབ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ནི། ཚོས་ནི་རང་བཞིན་རྗོགས་པ་ཚེ་ཤི་དང་། །
སྐྱབ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་རྗེས་དྲུག་པའི་སྐྱོད་ཉིད་དོ། །སྐྱབ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་དྲུག་མཐའ་པའི་
ཚོས་སྐྱབ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་བརྗེས་དྲུག་པའོ། །

ལྷ་པ་འཁོར་སྐྱབ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཞི་བའི་འཁོར་ནི། རང་སྐྱབ་ལོངས་
སྐྱུའི་ཞིང་ན་གཙོ་འཁོར་དྲུག་ལ་ཡང་བཟང་ངན་མེད་པས་ཡོ་ཤེས་གཅིག་གི་རོལ་བར་རང་
གར་བ་སྟེ། འཁོར་ནི་ཉིད་ལས་མི་གཞན་རང་སྐྱབ་ལོངས་། བཅའ་སྐྱབ་དཔལ་བརྒྱད་དང་དེ་
བཞིན་སེམས་མ་བརྒྱད། སྐྱོ་བ་བཞི་དང་སྐྱོ་མ་ནམ་པ་བཞི། ཞི་བ་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་
ཅུ་གཉིས་ལས། ཐུབ་པ་དྲུག་ནི་གཞན་ལ་སྐྱབ་སྐྱུའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱབ་ལོངས་མི་སྐྱབ་པོ། ཀྱན་བཟང་
ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ནི་ནང་གསལ་ཚོས་སྐྱུའི་སྐྱོན་པར་དབྱིངས་ན་གནས་སྐྱུའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རུ་
བཞུགས་པས་འདྲིའི་སྐྱབ་པོ། གཙོ་བོ་ནམ་སྐྱབ་ཡབ་ཡུམ་དྲུག་ལས་དུས་དུས་རིགས་བཞི་ཡབ་
ཡུམ་བརྒྱད་བཅས། རང་སྐྱབ་ཞི་བ་ལོངས་སྐྱབ་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི་འཁོར་དང་། གཙོ་བོ་
རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བཅུར་བྱས་ན་བྱུང་བར་འཁོར་ནི་ཉི་ཤུ་བཞིར་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྲོ་བའི་འཁོར་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་གཞིར་ཁྲོ་བའི་འཁོར་ནི་གོ་སྲིད་སྐྱབ་
མེན་བརྒྱད། སྐྱོ་སྐྱོད་བཞི་དང་དབང་སྐྱུ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོ་རང་བཞིན་ལྷ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་
ལས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཅུར་བྱས་ན། བྱུང་བར་འཁོར་ནི་བཞི་བཅུ་བརྒྱད་དང་བཅས་ཉེ་
ལྷོ་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་བྱས་ན་ལྷ་བཅུ་ཅུ་དྲུག་འཁོར་དྲུག་རང་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།
འབར་བའི་ཆུ་ཡུགས་ཟླ་བྱེད་རྩམ་སྐྱབ་སྐྱུ་ཅན། ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་གར་དགུས་རོལ་བར་
བཞུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞི། དང་པོ་དགྲིལ་འཁོར་གཞན་ཡང་ཚུལ་འདིས་དབག་

པ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཇུག་ལྟོ་བོའི་དགྲིལ་ལའོར་བཤོད་པ་ལས་ཚུལ་གཞན་ཡང་གསང་འདུམ།
གྱེ་དོར། ལའོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས། ལུས་གྲུབ་དགྲིལ་
ལའོར་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ། དེ་སྟེད་རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་སྣང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྣང་གདུལ་བུའི་ཞི་བོ་ཇི་སྟེད་པ། སྐྱུལ་སྐྱུས་{སྐྱེའི་}བསྐྱེས་ཕྱིར་
རང་སྣང་ལོངས་སྐྱེ་མིན། །སྟེ་གདུལ་བུའི་རང་སྣང་ཡིན་པའི་སྐྱིར་སྤི་ལམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེ་གཤེགས་ལོངས་སྐྱེའི་སྣང་བ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་གསལ་
དུ་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་རྣམ་ལུ་ཞེད། ཐམས་ཅད་རང་སྣང་ཡིན་ཕྱིར་བཟང་རྟོག་
མེད། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་གསལ་ལ་འཚོར་སྐྱེ་སྐྱེ་ལོད་ཟེར་འཕྲོ། ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པས་ལྷམ་མེ་བ་གསུང་བརྗོད་བྲལ་ཚེན་པོས་ལྷན་ནེ་བ་སྐྱེ་གཟི་བརྗོད་ཚེན་པོས་ལྷན་དེའི་
ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་སོ། །འདྲི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཏེ། འདྲི་དག་སྐྱིར་སྣང་དུ་
མཐོང་བ་དག་པའི་སྐྱེ་བ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་རང་སྣང་བའི་སྐྱིར། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་
གཤིས་གཅིག་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གཟིགས་པས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱེགས་པ་བརྗོད་པས་
མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་གདུལ་བུའི་སྣང་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཡིད་འོང་ཀྱན་རྣམ་བཤོད་
པའི་ཞིང་སངས་རྒྱལ་རང་སྣང་གི་ལོངས་སྐྱེ་འདྲི་ཉིད་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་དག་
པའི་གདུལ་བུ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་མི་རུས་ཏེ། ད་དུང་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བའི་
སྐྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་རང་སྣང་དུ་བསྟན་པ། འོ་ན་སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན།
རྣམ་འབྲོར་པ་ལ་རང་སྣང་སྟོང་གཟུགས་སྣང་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་ལོངས་
སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་བསམ་མི་བྱུང་པ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྣང་རོ། །སྟེ་ལྷན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་སྐྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིར་སྣང་སྣལ་སྣའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་ནི།
རང་སྣང་ལོངས་སྣའི་ཞིང་དེ་ཉིད་རང་ལམ་གདུལ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་དུ། འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་
རིམ་གྱིས་སྣང་བ་ནི། །རང་བཞིན་འགྲོ་འདུལ་སྣ་ཚོགས་སྣལ་པའི་སྣ། །རྣམ་པ་གསུམ་
གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་སྣལ་སྣ། འགྲོ་འདུལ་སྣལ་སྣ།
སྣ་ཚོགས་སྣལ་སྣའོ། དང་པོ་རང་བཞིན་སྣལ་སྣ་ལ་གསུམ། འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་རང་
བཞིན་སྣེར་བསྟན། འཕོར་དུས་རིགས་ལྡེའི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། གནས་སྐབས་
ངེས་པའི་རང་བཞིན་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས།
རྟེན་སྣའི་སྣང་ཚུལ་དང་། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྣའི་སྣང་ཚུལ་ནི།
བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སྣང་བ་གཟུགས་བརྟན་ལོངས་སྣའི་སྟོན་པ་ནི་རང་སྣང་ལོངས་སྣ་དང་
ཆ་འདྲ་ལ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟབས་སུ་
ཚོགས་པ་ལྡེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྣལ་སྣའི་སྟོན་པ་ནི། །
དབུས་འོག་མིན་ཤར་མདོན་དགའ་ལྟོ་དཔལ་ལྡན་ལུབ་པརྟ་བཅུགས། བྱང་ལམ་རབ་བྱུང་
པའི་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་ལྡེས། སྟོན་པ་རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་རིགས་ལྡེའི་སྣ་སྟེ་རིན་
འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་རྣམས་མཚན་དྲང་དཔེ་བྱུང་འོད་ཟེར་འབྱར་བ་ལ།
ཞི་དྲང་ཚོ་ཚུལ་དཔག་མེད་ཚུལ་འཆང་བས། །འགྲོ་བའི་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་
མཛད་དོ། །དེའང་དག་དབྱེངས་ལོངས་སྣ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་
ལོངས་སྣ་སེམས་དཔས་མཐོང་བ་གཉིས་སོ། །ཁར་ལ་མཚོག་གི་སྣལ་པ་མཚན་དཔེས་བརྟན་
པ་ཡང་དེའི་ཆ་མཐུན་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྣ་བོ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བ་ལ་སྣུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལོངས་
སྣ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་དང་ལྡན་པ། འདི་ལྟར་

རྣམ་སྐྱེད་ལ་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མེ་ལོང་། རིག་འབྱུང་ལ་མཉམ་ཉིད།
སྐྱེད་མཐའ་ལ་སོ་སོར་རྟོག། རོན་གྲུབ་ལ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་ཡང་། རེ་རེའི་
འཁོར་དུ་གཞན་བཞི་བཞི་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་རང་བཞིན་གཅིག་གི་དང་
ལས་མ་གཡོས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། དང་པོ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚོས་
དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་མི་གཡོ་བར། གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
ཏེ་གཉི་ལྷག་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སྟོང་གསལ་འཆར་གཞིའི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་
ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཚེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་འཆར་གཞི་དབྱིངས་
སུ་རྒྱབ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་མེ་ལོང་དག་པའི་ངོས་ལྟ་བུ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རི་མ་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀུན་མཉམ་པའི་དང་། འཁོར་
འདས་གཉིས་མེད་མཉམ་རྗེ་གས་ཚེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ང་རྒྱལ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་ཅིང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །

བཞི་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཀུན་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མ་འདྲེས་མཁྱེན། ཇི་
སྟེད་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་རྣམ་དུ་ག་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པས་སོར་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །

ལྷ་པོ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། ལྷ་པོ་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཐོན་ལས་སུན་སུམ་ཚོགས། ཤེས་བྱ་ཀུན་
ལ་རྟག་ཐོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དྲག་དོག་དབྱིངས་སུ་རྒྱབ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་
ཐོགས་པ་མེད་པ་བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་དུས་རིགས་ལྡེའི་རང་བཞིན་ལ་བདུན། དང་པོ་འཁོར་གྱི་སྐྱིབ་པ་སྦྱོང་

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་ན་ཡང་ལའོར་དང་ཞིང་སོགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལུས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་
ཞིང་ས་བཅུའི་སྒྲུབ་བས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་སྤྱེད་སྐྱུལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བར་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །ཞིང་འདི་ཡང་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་
ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྤྱེད་སྐྱུལ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
ཡང་དངོས་རང་སྒྲུབ་ལས་གཞན་མིན་པས་དེ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་བྱེད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ནའང་སྤྱེད་སྐྱུལ་ཉིད་དེ་རང་སྒྲུབ་གི་རང་བཞིན་འཕུལ་མས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཞེས་གྲང་
བཤད་དོ། །དག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན། །སྐར་གནས་རྣམས་ལས་གཏུལ་
བྱ་གཞན་ལ་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱེད་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ། །

དུག་པ་ཞིང་ཁམས་དེའི་སྒྲུབ་རྒྱུལ། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལཱའི་ཞིང་དེ་འོད་མཉམ་ཡིད་
འོང་གཞུལ་མེད་ཁང་། རིན་ཚེན་བདུན་ལྟོན་འོད་ཟེར་སྤོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་བྱ་བས་བརྒྱན་
པ་དང་། དུས་ལས་སྐྱེས་རྒྱུལ་སྐྱེས་དཔག་ཏུ་མེད། གང་ཅི་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
འདོད་དགའུའི་ཆར་པ་ནམ་མཁའ་ལས་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དུས་བཞིར་ཚོས་གསུངས་དྲི་
མེད་གཡེར་ཁའི་སྐྱ། དཔག་བསམ་རིན་ཚེན་རྒྱ་མཚོས་དཔ་ཏུ་མཛོས་པ་སྟེ། ཏ་ལའི་ལྷོན་
པར་དྲིལ་བུ་དང་གཡེར་ཁ་ཚར་དུ་སྐྱེད་ {བསྐྱེད་} བ་ལས་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་གྱི་སྐྱས་ཉོན་མོངས་པའི་གོང་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་རང་འབྱུང་བ། རྗེང་བུ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་ལྟར་སྐྱུལ་པའི་བྱ་ཚོགས་སྤྱོད་ཚོགས་བརྩེ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་སེལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲུབ་བ་འདྲི་ནི་ཞི་བ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་དག་གྲང་རང་སེམས་དག་པའི་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤོད་ནས་སྤྱིན་དུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་ལྟར་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རང་སྒྲུབ་བའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱེད་སྐྱུལ་དང་
ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་པ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་བའོ། །

བདུན་པ་མཁའ་སྤྱོད་རྒྱུལ་འདྲིར་བསྐྱུ་རྒྱུལ། ཞི་བ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་བྱང་སེམས་

སང་བཞུགས་ཚམས་ལ་སྒྲུང་བ། དེ་བཞིན་ཁོ་ཚུལ་དགྲིལ་ལམོར་དབུག་ཏུ་མེད། །མཁའ་
 འགོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཕྲོ་བའི་མཁའ་སྤྱོད་གནས། བང་གསལ་ལས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་དུ་
 བཞེངས་པ། དེ་རྒྱ་ཀ་དབུལ་རིགས་ལཱའི་ཞིང་ཁམས་ཉིད་ལས་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་
 ལྷར་སྤྱོད་བ་བཞིན་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གྲུབ་པ་ཚེ་དབང་དང་ཕྱག་ཚེན་རིག་
 འཛིན་ཚམས་ལ། དུག་ལྷ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དང་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་ཚོས་རང་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་སྤྱོད་
 བ་ཡིན་པ་ལས། གཏི་མུག་འདུལ་བའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བརྟན་ཏེ་
 རུ་ཀའི་དགྲིལ་ལམོར་འོག་མིན་དུ་གསལ་ཞིང་། དེར་བཞོད་ནས་མཁའ་འགོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
 དབང་ཕྱག་རིག་པ་འཛིན་པ་གཞན་ཚམས་དང་སྐལ་བ་གཅིག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ལྷབས་
 བོ་ཚེ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་ཞིང་ལ་བཟོ། རིན་པོ་མའི་ཞིང་ལ་རྒྱ། བརྟན་ཞིང་
 ལ་བརྟན། ལས་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཀམ་ཏེ་རུ་ཀའི་དགྲིལ་ལམོར་དང་ཞིང་གི་བཞོད་པ་དང་། མཁའ་
 འགོ་གྲུབ་པ་ཅན་གྱི་གོགས་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོགས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ཞིང་སྤོང་གོགས་
 གྲུང་པས་འཚི་ཁར་ཞིང་དེར་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལོ་ལོ་མོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་བསུ་ཞིང་
 རིག་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཚམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་དངས་ཏེ་རིག་འཛིན་གྱི་གྲུབ་པ་འཛོག་པའི་
 གནས་ལྷ་བོ་འདྲི་ནི་དེར་སང་བའི་ཚེན་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས། མཁའ་གྲུབ་ཚམས་ལ་རབ་ཏུ་
 གྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ་ས་ཐོབ་ཚམས་དང་སྐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཞིང་དང་། ཚོས་དང་། ལྷན་པ་
 དང་། གོགས་སུ་གཅིག་པས་རང་རང་གི་ལྷ་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཅན་གང་
 ལ་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཉིད་དུ་ལམ་སྤྱོད་བའི་རིག་པ་
 འཛིན་པ་རྩོམ་ཞིང་སྤྱོད་ཚམས་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འགོ་འདུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་གསུམ། འགོ་འདུལ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་
 པ། དེ་ལ་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 འགོ་འདུལ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྤྱོད་པ་དུག་གི་རང་བཞིན་

བསྟན་པ། འོག་མིན་གྱི་ལོངས་སྤྱི་གནས་དྲུག་ནས་འོད་ཟེར་དྲུག་འགྲོ་དྲུག་གི་གནས་སུ
འཕྲོས་པའི་ཕེ་མོ་ལས་ཡི་གེ་ཐེང་བའི་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་སྟོན་པར་སྤང་བས་དོན་མཛད་པ། དྲི་
ཉིད་རང་ལས་འགྲོ་འདུལ་སྤུལ་པའི་སྤྱི། །འགྲོ་དྲུག་གནས་སུ་རང་རང་སྟོན་པར་སྤང་། །
དྲི་ཡང་ལྷའི་གནས་སུ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་ཐུབ་པ་དང་། ལྷ་མིན་གནས་སུ་ཐགས་
བཟང་རིས་དྲང་ནི། མི་ཡི་གནས་སུ་ཤུ་ཐུབ་པ་ཚེན་པོ། དྲི་འགྲོའི་གནས་སུ་སྟོན་
རབ་བརྟན་དྲང་། ཡི་དྲུགས་གནས་སུ་ལ་འབྲུང་དྲི་བ། དམུལ་གནས་སུ་ཨ་བ་སྤང་མགོ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་དྲུག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རྣམས་སྤྱི། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་རྒྱུད་དྲུག་
སོ་སོར་སྤྱོད་བའི་དོན་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་རེ་རེའང་དབག་མེད་མཐའ་ཡས་པར་བསྟན་པ། ཐུབ་པ་དྲུག་ཅེས་སྟོས་པ་
ནི་སེམས་ཕན་གྱི་རིག་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དྲི་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་
པ་གཙོ་བོའི་གངས་ཏེ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་དབྱིངས་ལས་སྤུལ་པ་དང་། སྤུལ་བ་དེས་ཀྱང་།
ཡང་སྤུལ་རྣམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་ཚད་མེད་པས་ལྷ་ཡི་གནས་སུ་འདྲུང་རྒྱལ་ཚེན་
བཞི་ནས་གནས་རིས་སོ་སོ་སྤྱི། ཚད་ས་དྲང་དབང་སྤྱུག་འོག་མིན་བར་སྟེད་ཏུ་རང་རང་
འདུལ་བྱེད་སྟོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྤང་ནས་དོན་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་འབྲང་བ་འགོད་པ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལའང་ཐུབ་པ་གཅིག་
ལུང་མ་ཟད་དེ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བམ་ཟེ་དང་། ལུང་མེད་ལ་སོགས་པ་གང་འདུལ་དེ་ལ་
དེར་སྤང་སྟེ་འདུལ་ཞིང་། ཐུབ་པ་གཅིག་སུས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་དང་། །རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤུལ་རྣམ་མི་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ་བཞིན་
ལོ། །དེ་བཞིན་ལྷ་མིན་གནས་སུ་འདྲུང་སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་དང་། དྲི་འགྲོའི་རིས་སུ་འདྲུང་
བྱུ་ལ་བྱང་སྤང་ཞིང་། །རི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སྟོན་མཚོག་ལ་སོགས། །སོ་སོའི་འདུལ་བྱེད་
སྟོན་པ་བསམ་གྱི་བྱུབ། དེ་བཞིན་ཡི་དྲུགས་དམུལ་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ། །རང་རང་མཐུན་

པའི་གཞུགས་གྱིས་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ལལ་བོ་ཆེ་ལས། གྱེ་རིགས་གྱི་བུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱལ་པ་འི་ཚད་མེད་དེ་འགོ་བ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་གཞུགས་དང་ཞེས་པ་ནས། དགོ་སྦྱོང་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་དམུལ་བའི་གཞུགས་གྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་གཞུགས་སུ་སྐྱལ་ཞིང་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གཉིས། །རྗེ་ལྷ་ཇི་སྟེད་མཁུན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །ཚོས་ཉིད་དྲང་ནི་ཚོས་ཅན་མ་འདྲེས་པར། །སོ་སོར་མཁུན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་གཉིས་མཛད་སྟེ། འགོ་བ་འདུལ་བ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་འི། ཚོས་ཉིད་ལ་སྟོས་ཏེ་རྗེ་ལྷ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་སྟོས་ཏེ་རྗེ་སྟེད་པ་མཁུན་པ་སྟེ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། འདི་ལྟར་རྗེ་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་མཁུན་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚོས་སྟོན་ཅིང་། ཇི་སྟེད་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱའི་སེམས་དྲང་དབང་པོ་དང་བག་ཉལ་སོགས། མ་འདྲེས་མཁུན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཚུལ་བསམ་ཡས་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་མ་དག་གདུལ་བྱའི་སྟོན་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དུག་འདི་ནི་མ་དག་འགྲོ་ལ་སྦྱང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱལ་སྐྱའི་གནས་སམ་ཞིང་ནི་འགོ་དུག་གི་སྦྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་དུག་རྣམས་སྐྱེ་སྟོན་པ་འགྲོ་འདུལ་དེའི་རང་གི་སྦྱང་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིས། ཚོས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོ་རྟོག་དང་དབང་པོ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་མ་དེས་ཐེག་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཉིད། དུས་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བར་མཚུངས་པར་སྦྱང་བ་སྟེ་སྟོན་པ་གནས་དང་འཁོར་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་དེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགོ་སེམས་མཐུན་པའི་ལས་སྦྱང་དུ་བསྟན་པ། ཚུལ་དེ་ལྟར་འགྲོ་དུག་འཇིག་རྟེན་དུག་པོ་ཡང་། འགོ་བའི་ལས་དང་བག་ཚགས་དགོ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་གྱིས། བདེ་སྐྱབས་

འཁོར་བ་མཐོང་དམན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉིད་མྱོང་བ་དང་། རྟོན་པ་དུག་གྲུང་འགྲོ་སེམས་
རང་སྣང་སྟེ་འབྲུལ་སྣང་གི་སྣོད་བཅུད་རླུན་པ་ལྟར་དེ་ལ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའང་
བརྟུན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེད་བཞིན་སྣང་བའི་སྲིར་སྡི་ལམ་ནང་གི་སངས་རྒྱལ་
སེམས་ཅན་བཞིན་ལོ་དེས་ན་འཁོར་འདས་སྡི་ལམ་ལྟ་བུར་སྣང་དུས་འདིར་དོ་བོ་ཡེ་ནས་དག་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་གྲུང་རྣམ་པ་མ་དག་པས་འགྲོ་དུག་གི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་འདྲུལ་
བའི་རྟོན་པའང་དེ་དག་གི་གཟུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་ལ་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་
པར་ཤར་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡང་གདུལ་
བྱ་དང་གདུལ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་དོན་མཛད་དོ། །

གསུམ་པའི་ཐུགས་རྗེ་སྐྱུལ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་བས་བརྟན་པ། སྐྱུལ་སྐྱེ་ཚེན་པོ་རྣམ་དུག་པོ་
འདྲི་ནི་དབྱིངས་གྱི་ངང་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོ་བོ་ཚོད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལ་ལས་རང་
སྣང་བའི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རང་རང་གི་སྐལ་བ་བཞིན། འབད་ཚོལ་མེད་
པར་སྲིད་པ་རྗེ་སྲིད་བར་འཁོར་བ་ལས་འདྲེན་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྲིན་ལུས་
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་མཛད་དེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། དེ་བཞིན་
འཁོར་བ་རྗེ་སྲིད་འདིའི། །ལས་ཅི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅིས་དང་། །རྣམ་པ་ཅི་སྐྱུ་སྣང་
བ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དགུས་མཚོན་པའོ། །

གསུམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྐྱུལ་སྐྱེ་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐྱུལ་སྐྱེའི་སྣང་ཚུལ། འགྲོ་འདྲུལ་སྐྱུལ་
པའི་དུས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྲིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ། དེ་
ཉིད་ངང་ལས་སྣ་ཚོགས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ། །སེམས་མེད་བེམ་པོའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུས་དོན་མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། །རྗེས་སུ་བྱིས་དང་འབྲུལ་
དུ་དོད་པ་དང་། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རང་བྱོན་དུང་ཡི་གེ་དང་ལྟ་ལ་སོགས་མཚོན་པའི་
རྟེན་དང་ནི། །དེས་མཚོན་ཏེ་རྟེན་གང་ཞིག་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛིག་ཅིང་ཐར་པར་བྱེད་པ་

ཐམས་ཅད་དེ། མདོ་རྒྱལ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཚུབ་ཆེ། །ལྷ་རན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་
པས། །སངས་རྒྱལ་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་ལོ། །ཞེས་པས།
བཟོ་ནི་བཟོའི་རྣམ་པར་སྐྱེང་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་སོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དངོས་
སྐྱེ་ཐབས་པ་དེའི་ལུས་སྐྱུ་ལ་པ་སྟེ། །ཉ་བོ་ཆེ་དང་། །སྟོག་ཆགས་དེས་པ་དང་། །རྟ་རྒྱལ་བ་ལ་
ཉ་ལ་སོགས་པར་སྐྱུ་ལ་ནས་དོན་མཛད་པའོ། །མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་པ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་པར་དཔག་བསམ་གྱིས་དྲུང་དྲུང་སྐྱེད་མོས་ཚུལ། །ཁང་བཟང་མཚོག་དྲང་ལྷན་
དགའི་ར་བ་དྲང་། །ཚོང་པ་སོགས་ལ་སྐྱུ་ལ་པའི་གྲོང་དྲང་གྲུ་གཟིངས་ཟམ་པ་དྲང་། །མུར་མེ་
ལོར་བུ་ཟུམ་གྲོས་གཞོན་པ་སོགས་སྐྱུ་ལ་ནས། །འགྲོ་བའི་དོན་མུང་བྱེད་པའི་བེམ་པོར་
སྐྱེང་ཞིང་གང་ལ་གང་ཐབས་ལོན་བསྐྱབ་པར་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ། །སྐྱུ་ལ་པའི་རོལ་བ་དེས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སྐྱེ་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་ཡིད་དང་ལུས་ངག་དགའ་སྐྱིད་བདེ་བའི་གནས་མཛད་རྣམས། །མཐར་ཐུག་ཞི་
བའི་ལུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་འགྲོད་པས་ན། །སྐྱ་ཚོགས་སྐྱུ་ལ་པས་འགྲོ་དོན་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པ་སྟེ། །རྒྱུད་སྐྱེ་ལས། །སྐྱེང་བ་དེ་ནི་ཤིན་དུ་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །
དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ས་སྟེང་ན། །དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་འཆར་གཞིའི་དོན་བསྐྱབ་པ། །སྐྱེ་དག་དབྱིངས་
ལས་བྱུང་ཞིང་དབྱིངས་སྐྱེ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྐྱེད་པའི་གཏུལ་བྱ་མེད་ན་གཏུལ་བྱེད་
དབྱིངས་སྐྱེ་བྱུང་། །རང་སྐྱེང་ལོངས་སྐྱེ་ཚོས་སྐྱེའི་རང་དུ་ཐིམ། །ཁྱ་སྟོན་མེད་ན་ཁྱ་སྐྱེ་མཁའ་
ལ་ཐིམ། །ཚོས་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དབྱིངས་སྐྱེ་བྱུང་། །གནམ་གང་སྐྱེ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་
བཞིན། །གཏུལ་བྱ་ཡོད་ན་སྟོན་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྐྱེང་། །འདྲི་ནི་འབྲས་བུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིན། །འཕྲི་བ་སྟེ། །རི་ལྷུང་ཚུ་སྟོན་མེད་དུས་སྐྱེ་བའི་རང་དུ་ཁྱ་སྐྱེའི་གཟུགས་བཟོན་རང་ཐིམ་
པ་ལྟར། །གཏུལ་བྱའི་ཚུ་སྟོན་མེད་ན་དེའི་རང་སྐྱེང་བའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེའི་ལྷ་གཟུགས་རང་

སྤང་ལོངས་སྤྱི་འདུག་པའི་ཚམ་ལས་མེད་པས་དེར་ཐིམ་པའི་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་གཅིག་ནས་སོང་སྟེ་
གཅིག་ཏུ་ཐིམ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཅོ། །སྤྱི་བའང་གནས་གང་གི་ཚེ་ན་ནང་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ལྟར།
རང་སྤང་གི་ལོངས་སྤྱི་འདུག་པའི་ཚམ་སྤྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་
པས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལྟ་
བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དབུ་མ་ལས། དེའི་
ཚེ་འཇུག་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་བས་གང་དུ་འདུང་དམིགས་སུ་མེད་པ་འགོག་པ་དམ་པའི་
རང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞེས་འདོད་པ། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ནས། མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་འདོད་དོ། །ཡང་གསུལ་བྱ་ཡོད་ན་གཡོ་བ་དང་འབད་པའི་རྩོལ་
བ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱིར་གསལ་དུ་རང་སྤང་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱད་པ་སྤྱུལ་
པའི་སྤྱུ་རྣམས་སྤྱི་མེད་པར་དོན་མཛད་པ་སྤྱི་མ་བཞིན་མི་རྟོག་པའི་རང་ནས་འབྱུང་ངོ། །
འདི་ལ་དབུ་མ་ནས་སྤོབ་གྱི་སྤོབ་ལམ་ལས་གཞན་སྤང་དུ་དོན་མཛད་ཅེས་འདོད་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་
མ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་མཛད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་གཡོས་པ་
ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །
ཅེས་དང། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྩོལ་འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང། །
སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྤོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱུལ་
དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །བྱང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང། །བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་བྱང་དེ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལེའུ་རྫོགས་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་སྐབས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྟོ་
བཤ། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཞི་བ་མཚོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། འགྲོ་ཀུན་
སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་དབྱིངས་གཞོལ་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིད་ཞིད་མཐུར་འཇོན་
པའི་ཉེས་རྒྱུ་ལྟ་ཡིས། དུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བདེ་བ་ཚད་མེད་

པས་དབང་འགྲོལ་བའི་ས་ལ་དེ་རྟེན་དུ་འཇུག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་སྐྱོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལུས་འབྲས་སྐྱེ་
ལྷན་གྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་སྐྱེ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །

། སྐྱེ་དོན་གསུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་ལྟ། དང་པོ་དགོ་བ་གཞན་དོན་
དུ་བསྐྱོད་པ། དེ་ལྟར་དེ་མ་མེད་པའི་ཡིད་མཁར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱོན་ལུང་ཆེན་པོ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲུག་ལྟར་སྐྱོན་གསུམ་པའོ། །
ལུང་རིགས་མན་ངག་གི་སྐོག་སྐྱོད་བཟང་པོ་འགྲུལ་བ་ལུས་འཐོན་པའོ། ། ཞི་བདེའི་རང་
བཞིན་དགོ་བའི་ཆར་གྱི་ཚོགས་མང་པོས། སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་ཚོས་ཁམས་
དགོ་བ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བརྒྱུན་པས་ལེགས་པར་བཤད་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པ་
རྒྱལ་བའི་འགྲོལ་ཚོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་
ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོའི་མངའ་དབང་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་བཤད་བརྒྱུ་བའི་འཐད་པ་འགོད་པ། དུས་དེང་སངས་རྒྱུན་གྱི་མཁས་
གྲུབ་རྣམས་ནི་གཤེགས་ལ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུ་ལྟེ་སྐྱོ་མིག་
ལྟ་དག་པུས་རང་རང་གི་ངན་རྟོག་གིས་དགྲུགས་པས་གསལ་བར་མེད་ལ། སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུད་
སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་པོ་ལྟེ་སྐྱོན་པའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་
པས། མང་དུ་མ་ཐོས་ཤིང་རྟོག་གིའི་ངན་རྟོག་ཅན་གྱིས་དགྲུགས་ནས་སྐྱེན་པོ་མཁས་པའི་
མངོན་སྟོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་འཛིན་པུས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
སྐྱེད་མི་ཤེས་པ། དེ་སྐྱིད་དེ་དག་ལྱུང་བཟང་མེད་ཚོགས་ཅན་ལྟར་ལེན་པས་སྐྱོགས་མེད་མིག་
ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུ་ཚུལ། ཚུལ་དེ་དག་མཐོང་ནས་

གཞུང་འདྲིར་ཉི་རྒྱུ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་རྣམས་མདོ་དང་། རྒྱུད་
དང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནས་བསྟན་པ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་
བ་དང་། སྤྲོ་མ་དམ་པ་ལས་འོངས་པའི་ཟུང་མའི་དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཚོན་རྣམས། གཅིག་
ཏུ་བསྟན་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བྱ་བས་གྲངས་དེ་ཐོད་དགྲར་རང་བྱུང་པ་དྲུ་སྟེན་གྱིས་
བསྟན་པས་ཨོ་རྒྱན་རྫོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཡུབ་པས་རྟེན་པའི་གནས་སྲུ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་
ཤར་བས་ལེགས་པར་བཞོད་པའོ། །

བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་བཀྲ་ཤིས་ཤིང་དགེ་བ་རྣམས་ཆེ་བར་བསྟོ་བ། དེ་ལྟར་ཟུང་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་བསྟན་ནས་བཞོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་མཚོན་ཏུ་ཡུར་བ་དེ་ཡིས་ཁམས་
གསུམ་རིགས་དུག་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས། མ་ལྟས་
པར་འབད་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཉེར་ཞིའི་གོ་འཕང་མཚོན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས། རྒྱ་
དྲང་ཡེ་ཤེས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིས། སྟོགས་དང་དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་
ཤིས་པའི་འོད་ཟེར་བརྒྱ་རྫོང་བྱེ་བ་ལྷག་ལྷིག་དཔག་གིས་མི་ལང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་དག་
ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞིང་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གྲགས་ (ལྷགས་) པར་བྱས་པ་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་
རྒྱན་ཡིན་ལོ། །

ལྷ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྲུང་རྩལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཉིད་དུ་ལ་གསོ་ཞེས་
བྱ་བ། དལ་ལ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོ་ལྟན་མཚོན་སྟེ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་རབ་འབྲམས་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཚོར་གྱིས་སྦྱག་ལ་ཐེག་པ་
མཚོན་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས། གངས་དེ་ཐོད་དགྲར་གྱི་མགུལ་དུ་ལེགས་
པར་སྦྲུང་བ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པར་གྲགས་ཤིང་ཡུབ་པས་བསམ་
ཡུས་པ་ངག་གི་དབང་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་དེ་རབ་མང་མའི་

རྒྱལ་མཚན་དུ་འགྱུར་ཞེས་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་བ་དུ་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ལུང་
བསྟན་ལ། རྒྱུ་ཤོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷན་པའི་མདོ་ལས། ས་བཅུ་པོ་ནི་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞིང་
ཚགས་པ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོ་སྤྱད་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་སྤྱ། །དེ་ནི་མི་དགོ་ཀུན་
སྤངས་དག་ལས་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱིས་འཕགས་པ་རི་རབ་
བཞིན། །དེ་ནི་བསམ་ཡུལ་དྲི་མེད་འོད་འདི་རབ་ཏུ་བྱོབ། །ཅེས་གང་གསུང་བ་འདིས་ཀྱང་
དམ་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་པར་བདག་ཅག་སྣམ་ནའང་གཟུང་གནས་སློབ་གསལ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་འཚལ་ཞིང་། གཞུང་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས། བྱི་རབས་
སྐལ་བཟང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དག །ཡི་གེ་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མཛོད། །མདོ་རྒྱད་མན་
དག་སྣིང་པོ་འདིར་ཚང་ཞིང་། །ཟབ་དོན་བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་བུང་མཚིས། །ཞེས་འདི་
ཉིད་མདོ་སྒྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྤྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལུང་པ་ལགས་
པའི་སྤྱིར་བྱུགས་བཅུ་བས་གང་མས་པར་མཛོད་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་
གཞུང་འདི་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་སྣིང་ཞོར་དུ་འཚང་བར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ཐལ་མོ་སྤྱུང་ཞིང་
གསོའི་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།། །།

འདིར་སྤྱིས་པ། མདོ་རྒྱད་མན་དག་སྣིང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །སྐལ་བཟང་སྤྱེ་བའི་
ཕན་བདེའི་དབྱིད་དཔལ་མཚོག །སྤྱིད་{སྤྱིན་}ན་མཛོན་པར་མཐོ་འདིར་ལེགས་ལྷགས་ན། །
བསྟན་འགྲེལ་དོན་ཆེན་འགྲུབ་ལ་སོམ་ཉི་བལ། །དེ་སྤྱིར་དེར་བརྩོན་དགོ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ། །
མཁའ་ཁམས་དོན་པོར་བཞུད་གང་མཁའ་འབྱུང་གི། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་
དར་རྒྱས་ཏེ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ཀུན་སྤྱུམས་གཅིག་སངས་རྒྱལ་ཤོག །བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་
བུའི་སྤྱེ་ཚོར་བར་བརྟན་ཅིང་། །བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ་ཡིས། །ཀུན་མཁྱེན་
རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རབ་ལྷགས་ཏེ། །ཀུན་གྱང་ཀུན་བཟང་གོ་འཕང་ལྷུང་བྱོབ་ཤོག །ཅེས་

དེ། ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་འགྲུང་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འཁུམ།

པ་འདི་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྗེ་སྐྱེ་མ་མཁམས་གིང་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ལ་
མཚན་འགྲེལ་ཞིག་དགོངས་ཏེ་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་ཡན་རང་འགྲེལ་ལྟར་ཚོམ་གཞིར་ལྷག་མཚན་དུ་བཏབ་པ་
ཉིད། ལྷགས་གཉེས་ཀྱི་མཛད་བཟང་རྒྱལ་བརྟན་སྲིད་བྱེ་བྲག་ལ་བཀའ་དྲིན་སྲིད་ན་མངོན་པར་མཐོ་བ་སྐྱེ་
མ་དམ་པ་ཞིང་སྦྱོང་གི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཞལ་བལྟས་གྲུབ་ནས་སྤར་སྤར་སྤུ་ལའང་ས་བཙན་དཀྱུས་བཀོད་དང་།
བཙུ་གསུམ་པ་འབྲས་སུའི་ལེའུ་མཇུག་དང་བཙན་པའི་མཚན་འགྲེལ་མཐའ་ལུང་གྱི་བཀའ་གནང་སྲིད་པོར་རྩལ་
བ་དང་སྤང་གིས་བཀའ་དྲིན་དང་བརྩོན་པ་དོན་ཡོད་ལ་བསམ་སྟེ་སྟོགས་སུ་གྲུབ་ཐོབ་སྲིད་པས་ཆེས་མཉམ་པ་ཡང་སྦྱོ་
དགས་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་དོན་བརྟུང་དཀར་པོའི་ཕྱིང་བ་དབལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
བསྐྱེས་པ་དཀྱུས་བཀོད་བཙན་རབ་བྱུང་བཙུ་བྲུག་པའི་གིང་ཁྱི་རང་ལོ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པར་དགོ་གོང་དགོན་
གྱི་རི་དོགས་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་གྲིང་དུ་མཚམས་མལ་དུ་ཉལ་བའི་རྟོན་ལྷུ་བ་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་ལ་
རྟོག་པས་སྟོམ་པས་སྤྱེ་འགྲུང་པའི་གྲལ་ཐ་པ་ཀུན་མཁུན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུད་པར་མངོན་སྟོན་ཅན་སྲིད་ཏེ་ལ་སྟོངས་པས་
མཉམ་སྦྲུལ་གྱི་རྟོགས་གྲུབ་པར་བཅུས་པ་དགོ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྲུང་ཅིག དགོའོ།། དགོའོ།། དགོའོ།། སམ་མཉམ་ལོ།། །།

༡༡། |ཚེས་བཅུའི་རྣམ་བཤད།

ཚོ་སྤྲི།

གང་མཚན་ལོ་བ་བུའི་ལྷ་ཏུ་ལ།
རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་དབྱངས་ཙམ་གྱིས།
གྲུབ་གཉིས་འདོད་པ་འཇོ་བའི་དབྱིད།
མཚོ་སྤྲིས་རྒྱལ་བ་གཉིས་བས་སྦྱོངས།

འདིར་སྣོན་ལྷའི་སྦྱོས་བཅས་ཚེས་བཅུ་ཚེན་མོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བར་སྐབས་སུ་བབས་
པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལྟར། སྦྱིར་བདེ་མཚོག་ཙམ་རྒྱུད་ལས། རང་འདོད་ལས་ལ་
རྣལ་འབྱོར་བས། |ཚོག་ཇི་བཞིན་སྦྱིན་པར་བྱས། |མར་གྱི་དོ་ཡི་ཚེས་བཅུ་དང་། |ལྷ་བ་ཡར་
དོར་གང་གྲུབ་ལ། |ལྷུར་དུ་འབད་བས་མཚོན་བྱ་སྟེ། |ཞེས་དང་། |རྣལ་འབྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་
པ་ལས། |དགུན་འབྱིང་ལ་སོགས་ལྷ་བ་ཡི། |བཅུ་པ་ལ་མི་རབ་ཏུ་མཚོན། |ཅིས་དང་། |ཀུན་
མཁུན་ཚོས་རྗེས། |ཚེས་བཅུ་ཡར་དོ་མར་དོའི་ཉིན་དང་མཚན། |བསྟོན་སྦྱོར་ཚོགས་མཚོན་
བསྐྱང་བཤགས་འབད་བར་བྱ། |ཞེས་གསུངས་པར་ལྟར། |དུས་དེ་དག་ལ་ཕྱིའི་གནས་ཡུལ་
རྣམས་སུ་དབའ་བོ་མ་ལའ་འགོ་རྣམས་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུས་ཏེ་བདེ་ཚེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་པ་དང་། |ནང་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་གྱི་དོ་རྗེའི་ལུས་གྱི་གནས། |སྦྱི་བོ་བུ་སྦྱི་ར་མ་ཁ་དང་།
སྦྱི་གཙུག་ཇི་ལྟར་ར་སོགས་སུ་དུངས་མའི་རྐྱང་སེམས་འདུ་བས་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་པའི་དུས་ལྷན་
པར་ཅན་ཏེ། |དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་མ་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་ལ་སྤྲིག་

ཤོན་པའི་དུས་ཚེན་ཀྱང་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་མཚན་བཟུང་ན་དང་ལྷན་མི་ཤེད་མཁུན་
ན་སྐྱེལ་པ་རེ་ཤོན་པས། གནས་སྐབས་ནད་གདོན་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་། མཐར་
ཐུག་སྐྱེལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཚན་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷུང་དུ་སྤྱུག་གྱི་
ཚེན་པའི་རིག་འཛིན་འཕྲོ་བ་པར་གསུང་།

དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བའི་ཚེས་བཅུར་མཐའ་འཁོབ་ལུ་སྟེགས་ཟངས་གྲིང་རྒྱལ་པོས་སློབ་དཔོན་
ཉིད་ཟངས་ཁ་སྐྱུར་དུ་བཅུག་སྟེ་གསུམ་ཉི་ལྔ་ལ་འཕངས་པས་མ་ཚུགས་ཏེ་ཚུའི་སྟེང་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་
ཕོ་གར་མཛད་པས་མཚན་གྱི་རུམ་ཁའ་ལྡིང་རྩ་ལ་དུ་གྲགས་པའི་དུས་མཚན་འདི་བཟུང་ན།
དང་ལྷན་གང་དག་ལུས་བདེ། དག་ལུས་ཆེ། སེམས་ལ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་
སྒྱེ། དབང་གི་སྒྲིབ་ལས་འགྲུབ། ལྷ་མ་དང་ཡི་དམ་ལྷ་ཡིས་འབྲུལ་མེད་དུ་སྒྲོབ།

ཁྱི་སྐྱེལ་ཚེས་བཅུར་སློབ་དཔོན་ལ་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དུག་ཅན་དང་། མཐོང་དུག་
རེ་དུག་སོགས་ཀྱིས་མཐོ་འཚོམ་(བརྩམ)པས་མ་ཚུགས་པར་སྐྱར་ཡང་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་
འབར་བས་མཚན་མཚོ་སྐྱེས་དོ་རྗེར་གྲགས་པའི་དུས་མཚན་འདི་བཟུང་བས་ཚོ་རབས་མང་
པོའི་སྤྲིག་སྒྲིབ་བྱུང་ཞིང་། བདུན་ཟུར་བཞི་གཤེད་དགུ་དུར་གཤམ་སྤི་མི་ཁ་ངན་པ་ལས་ཐར་
ཞིང་། ཚེས་མཐུན་གྱི་བསམ་དགུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་དག

པག་སྐྱེལ་ཚེས་བཅུར་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོས་བལ་ཡུལ་དུ་བསེ་མོ་བཞི་སོགས་ལྷ་འདྲེ་
ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་པའི་མཚན་བསྐྱེད་བཟོ་དུ་གྲགས་པའི་དུས་མཚན་བཟུང་ན་གནས་
སྐབས་གཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ། མ་མོའི་ཡམས་ནད། འབྱུང་པོའི་འཚོ་བ། བྱུང་སྐྱར་ཐོང་གཏོང་།
ལྷས་ངན་ཡེ་འདྲོགས་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་སྒྲིབ་རིག་འཛིན་འཕྲོ་བ།

ཁྱི་སྐྱེལ་ཚེས་བཅུར་བོད་ཡུལ་དུས་སུ་ཤོན་ནས་ལྷ་སྤིན་དམ་ལ་བཏགས་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་གཞི་བཅུགས་པའི་མཚན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་སུ་གྲགས་པའི་དུས་མཚན་འདི་བཟུང་
བས། བསྐྱེལ་བ་གཅིག་ཏུ་སུགས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་

པ་དག་ཅིང་། མཛོན་སྡོད་གྱི་སློབ་ལས་འགྲུབ།

སྤྱི་ཚུལ་ཚེས་བཅུར་བོད་ཡུལ་དུ་གཏེར་ཁ་བྱེ་བ་ས་ཡ་སྤྲས་ཏེ་མཚན་རྟོ་རྗེ་གོ་ལོད་དུ་
གྲགས་པའི་དུས་མཚོན་འདི་བཟུང་ན་སློབ་པ་གཉིས་དག་གནས་སྐབས་བདེ་སྡོད་སྤྱིད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཚོགས་ཀྱི་མཐར་ཐུགས་སངས་རྒྱལ་འབྲམ་ཕྱག་མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་འཕྲོག་པ། བསྐྱར་
སྤྱོད་ནས་སྡོད་དཔོན་ཚེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་དཔོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་
འགོ་བའི་དོན་དཔག་མེད་འགྲུབ།

སྤྱི་ཚུལ་ཚེས་བཅུར་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་བཟུང་བའི་མཚན་བསྐྱར་རྒྱལ་པོར་གྲགས་པའི་
དུས་མཚོན་འདི་བཟུང་བས། གནས་སྐབས་ནད་རིགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། གལ་སྤྱིད་
ནད་བྱུང་ཡང་ལྷུང་དུ་གྲོལ་ཞིང་ལུས་སེམས་བདེ་བ་རྟེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་བ་རྫོགས།
ཕས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཞི། ལུ་རྩ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་ལྷུང་དུ་ཐུགས་རྗེས་སྡོད་། མཐར་ཐུག་ལྷུན་གྲུབ་རིག་
འཛོན་གྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག།

ཡོས་སྤྱི་ཚེས་བཅུར་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤངས་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྡོད་པ་བསྐྱར་བའི་
མཚན་བསྐྱར་བོད་མེད་དུ་གྲགས་པའི་དུས་མཚོན་འདི་བཟུང་བས་ཡོངས་སྡོད་འཕེལ་ཞིང་། ཡུལ་
ལྷན་སྡོད་གོགས་བྱེད། ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་ནད་ལུག་མཚོན་འབྲུགས་ཞི། ལོ་སྤྱོད་ལེགས།
ཞི་བའི་སློབ་ལས་འགྲུབ།

འབྲུག་སྤྱི་ཚེས་བཅུར་སྡོད་དཔོན་པ་རྣ་ཏེ་སྤྱི་དུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཚན་ལྷུག་
སང་གི་གསོལ་བའི་དུས་མཚོན་འདི་བཟུང་བས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་ཞི། སྤེ་བརྒྱད་འབྱུང་
པའི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས། ལུས་ཀྱི་སྤྱིག་པ་འདག་བདེ་སྡོད་དང་སྤྱོད་གྲགས་འཕེལ།

སྤྱི་ཚུལ་ཚེས་བཅུར་ཟ་ཏོར་རྒྱལ་པོས་གསོན་སྤྱོད་ཞུགས་པས་མེ་དཔུང་མཚོར་བསྐྱར་
ཡུལ་ཁམས་ཚོས་ལ་བཞོད་པའི་མཚན་ལྷུག་འོད་དུ་གྲགས་པའི་དུས་མཚོན་འདི་བཟུང་བས་
གནས་སྐབས་ནད་འཁོར་སྤོང་ཞེ། ཕྱི་ཡི་འཁོར་འདུ། མི་ལོར་སུ་དཔལ་འཛོམས། ལུག་གྱིས་

བཀུར་ཞིང་བཀུ་གིས། བསམ་པ་འགྲུབ། མཐར་ཐུག་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་འཕྲོབ།

དྲ་ལྷའི་ཚེས་བཅུར་ཨོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་མེ་བསྐྱེད་པས་མ་ཚུགས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་
བཀོད་པས་ཨོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་ཚེས་ལ་བཀོད་པའི་མཚན་ཨོ་རྒྱལ་གྱི་རྩ་དོ་རྩེར་གྲགས་པའི་
དུས་མཚན་འདི་བཟུང་ན། སྤྱོད་པ་དང་དུད་གཅོད་སོགས་སྤྲོད་སྤྱོད་གཟུང་སྤྲོད་ལོ་ལྷ་ཞག་
དུས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ལྷ་འདྲེས་མི་ཚུགས་ཤིང་། རྒྱས་པའི་ལས་འགྲུབ། ལྷ་སྤྲུང་གིས་མགོན་
སྤྲུབས་བཀྱིད།

ལུག་ལྷའི་ཚེས་བཅུར་ལྷ་སྤྲུང་གསལ་སྤོན་པ་ལྷ་བརྒྱའི་ཚོད་པ་བརློག་ཅིང་རན་སྤྲུགས་བདག་
པོ་གནམ་ལྷ་གསལ་ཐོག་གིས་བསྐྱེད། འགོ་བ་མང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་མཚན་
སང་གོ་སྐྱོད་སྤྲུགས་སྤྲུགས་པའི་དུས་མཚན་འདི་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་སྤོང་ལ་མཚན་པ་
ལུལ་བ་དང་། སྤོང་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མཚུངས།
དག་གི་སྐྱིབ་པ་དག་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐོང་ཡས་རྣམས་དོ་རྩེར་ལུང་གིས་བསྤོན་པ་ལྷ་ལ་ཡིན།
དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱེལ་ལོ་སྤྱེལ་ལྷ་དང་ལྷ་དང་ལྷའི་ཚེས་བཅུ་གཅོད་པོར་གསུངས་ཏེ།
གསང་འདུས་ཐེམ་མེད་ཞལ་གདམས་ལས། དབང་ཚེན་སྤྱེལ་ལྷའི་ཚེས་བཅུ་དང་། དུས་
ཀྱི་ཚེས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ལས། ལྷུལ་པ་འཛོམས་གྲིང་ལྷུང་པར་འགྱེད། མཚོག་ཐུན་དོར་གྲུབ་
ང་ཡིས་སྤྱིར། མི་ཚོ་བླ་མ་སྐྱུབ་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་ཚོ་ཡི་དུས་བྱེད་ཚོ། ཨོ་རྒྱལ་ང་ཡི་ལུགས་ཀར་
ཐེམ་། །ཞེས་དང་། བད་གྲིང་གཏེར་བྱོན་ཚེས་བཅུའི་ཕན་ཡོན་ལས། དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེས་
བཅུ་ཐམས་ཅད་ལེ། དབང་ཁྲིད་ལ་སོགས་དཀར་པོ་དགོ་པའི་ལས། བྱས་ན་ཕོན་ཏན་ཁྲི་དང་
འབུམ་དུ་འགྲུང་། འཚུགས་མེད་སྤྱེལ་ལོ་སྤྱེལ་ལྷའི་ཚེས་བཅུ་ལེ། བད་དེ་ཉིད་འཕྲོན་པའི་
ཚེས་གངས་ཡིན། འདི་ལ་ཚེས་བཅུ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ། ཞེས་གསུངས། སྤྱེལ་
ལྷའི་དོར་འཛིན་གྱིང་། ལུག་ལུགས་རྗེས་འབྲང་དུས་གཅོད་མཁས་པ་ལོངས་ལ་གྲགས་
ཤིང་གྲུབ་པ་ནི་ཉོར་ལྷ་ལྷ་བ་སྤོན་གྱི་ལྷ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་

གྲུབ་ཚེན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་གཏེར་བདག་གྲིང་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་ཚེན་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བཅུའི་དུས་མཚོན་སྐྱེ་ཁོངས་འདིར་མཛོད་པ་བཞིན། སྐབས་
 རྗེ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱི་བྲགས་བསྐྱེད་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས། ཚོས་གྲུ་ཚེན་པོ་འདི་
 ཡང་། རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་བྲག་སྐོལ་མ་མེད་པའི་མཐོང་བརྒྱུད་སྐོན་ནས་ད་བར་གཏན་
 འཇགས་སུ་གྱུར་པས། འཚམ་དབྱངས་རོལ། བཅའ་འབྱུང་བརྟུང་དགོལ། འགྲིགས་ལམ་
 ཀྱན་སྐྱོད་གང་ཅིའི་ཐང་གཞན་ལ་འགྲམ་ཚུ་ལྟང་མི་དགོས་པར། མིས་སྐོན་རང་སྐྱོད། ཡ་དཔེ་ལུ་
 ཡི་དཔེ་ལྟར་ཡོད་བཞིན་ལ། གསར་དུ་ལྷུ་མ་དགོས་ཀྱང་། མཚོད་གསར་རྣམས་ཀྱི་བྲགས་ལ་
 གསལ་འདེབས་ཚུ་དུ་ཅུང་ཟད་ལྷན། འོག་མེན་གཉིས་པ་ཨོ་རྒྱུན་སྐོན་གྲོལ་གྱིང་ནས་གནང་
 བའི་བཅའ་ཡིག་ཚེན་མོ་སོགས་བཅའ་ཡིག་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར། དབུ་ལྷ། ལ་བཟུང་
 རྟོར་བྱིལ། འདོན་པ་སྐོ་རྒྱུགས་སོགས་སྐྱིགས་{འགྲིགས་}ཁྲིམས་ཚང་མ་གཞིར་བཞག་ཐོག་
 ཚང་དང་ཀུན་དོང་ཐ་མ་ཀ་སོགས་སྤྱད་འོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དུག་བཞིན་དུ་སྤངས་ཤིང་། ཚབ་
 ལེན་ལྷུ་མ་སྤྱད་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ནས་ཇི་སྐྱོད་གསུངས་པའི་སྐྱོད་ལམ་རྣམས་བཞི་
 གང་ལའང་ཉེས་ལུང་གི་དྲི་མས་མ་སྤྲུགས་པར་དང་ལྟན་དང་བ་འདྲེན་གནས་སུ་མཛོད་དགོས་
 ཤིང་། བྱུང་བར་དབྱངས་རོལ་གར་འཚམ་སོགས་སྐོས་བཅས་ཀྱི་བྲག་ལེན་འདི་རྣམས་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་མཚར་འདོད་ལྟ་བུས་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཁྲིམ་བདག་མ་དང་
 པ་རྣམས་དང་པར་བྱ་བ་དང་དགོན་མཚོག་གསུམ་མཚོད་པའི་དོན་དུ་དབྱངས་ཀྱི་ར་རོ་བྱ་བར་
 འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཚོན་པོ་དུག་ལ་མ་གྱེར་ན། །
 ཨོ་ག་དབྱངས་ཀྱི་བསྟན་བུ་ལ། །ཅེས་གསུང་ཤིང་། ཚོན་པོ་དུག་ནི། སྐབས་མཚོད་དབང་བསྐྱར་
 རབ་ཏུ་གནས། །དུས་མཚོད་གཞན་དོན་སྐྱོན་སྟེན་རྒྱས། །ཞེས་དབྱངས་བྱ་བའི་དུས་དང་།
 དབྱངས་རང་གི་རོ་བོ་ར་རོ་བཞི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། སྐོལ་མའི་སྐྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་
 དང་། དབྱངས་བཏང་ཚུལ་ཚོགས་སུ་མེད་གའི་ར་རོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལེན་ཚུལ་བཅུ་

གཉིས་སོགས་དབྱེས་ཀྱི་ངེས་པ་མང་དུ་གསུངས་ནས་འདུག་ཡོད་པ་ལྟར་། ཡེང་བ་སོགས་སློ་ཡི་སྐྱོན། ཟུར་
 མ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཚིག་གི་སྐྱོན། འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་གདངས་ཀྱི་སྐྱོན། ཡ་ཡོ་སོགས་ལུས་
 ཀྱི་སྐྱོན། མི་འགྲིགས་པ་གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན། ལྷ་དགོད་སོགས་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ཏེ་སྐྱོན་དུག་
 སོགས་དང་བུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། རིང་ཡང་མགོ་ལུས་འཚམ་པ་དང་།
 རླུང་ཡང་ལན་ལག་རྫོགས་པའོ། །བརྗེད་དང་ལྡན་ཡང་སྐྱེག་ཆགས་པ། །སྐྱེན་ཡང་ལུས་
 པ་མ་ཤོར་དང་། །ཁྱོད་ཡང་སྐབས་སུ་ལུག་པ་དང་། །དིག་ཀྱང་ཚིག་གི་གོ་གསལ་དང་། །
 མགྲིན་པ་མང་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་གཅིག་ང་རོ་དུ་མས་བརྒྱན། །མདོར་ན་སྐྱེན་པོ་
 ཡིད་འཛིན་ཅིང་། །མཁས་པ་དགུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་མཚོད་འོས་ཐམས་ཅད་
 མཉེས་ཏེ་ །ཡ་རབས་དང་འདྲེན་དམན་པ་མཐུ། །ཟིལ་ཆགས་མང་པོའི་དབུས་ན་བརྗེད། །
 མཁས་པའི་ཡིད་འཛིན་ཀྱང་གྱིས་བསྐྱེད་པ། །དག་བགེགས་འབྱེད་ཞིང་དོས་གྲུབ་འདུ། །
 འདི་ལས་བདེན་འབྲས་འབྱུང་བར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་
 སྐྱོན་གྱི་སློབ་དཔོན་མཁས་པའི་བྲིད་རྒྱན་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཚངས་པའི་དབྱེས་
 ལྡན་བྱང་འདྲེན་མཁས་ཚེན་རྣམས་ལ་ཀྱུན་གྱིས་འབྲི་དགོས་ཤིང་།

རོལ་མོ་བརྗེད་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་གྱི་རོལ་མོ་གང་དགོལ་ཡང་། །དམ་དུ་བཏུང་བར་མི་
 བྱ་ཞིང་། །བྲང་ལག་མི་སྐྱོར་མན་ངག་ཡིན། །དབྱུག་པ་ལྟ་བུར་མི་བྱུང་ཞིང་། །ཀ་བ་ལྟ་བུར་
 བསྐང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། །དབྱུང་བ་ལག་དར་ཚིགས་ནས་ལྟོད། །ལག་པའི་མཐིལ་ནས་འབྲུལ་
 ཆགས་ཚོད། །རང་ལྗིད་ཁོ་ནས་སྐྱ་བསྐྱུལ་གྱིས། །འདབ་མའི་རྩེ་མོ་རྩལ་གྱིས་མིན། །ཞེས་
 སོགས་སྤང་སྤང་དང་། །འཇབ་འཇམ་འཇམ་དེར་དེར་སྐྱེན་རྒྱུབ་དང་། །སྐྱོན་དུངས་འབྲོལ་
 ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱ་ཐབས་རྣམ་དབྱེད་ཉེགས་པར་བྱོས། །ཞེས་སྐབས་དང་བསྐྱེན་པའི་སྐྱ་ཐབས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་ལ་མཁས་པས་འདྲ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་རྩ་སྐྱོད་དང་སྐྱུར་དགོས་པར་གསུངས་
 ཤིང་།

རྩ་འགྲུལ་ཡང་། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་གྲོང་མི་དགུགས། རི་རབ་སྤྱིར་བཞི་མཐའ་མི་
སྐོར་། རི་ཐང་མཚོ་མས་གྱི་བྲག་མི་བཤེགས། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་གདོང་མི་བསྐྱུན། ཞེས་
དང་། རྒྱལ་བརྒྱུད་འོག་ངོས་མཁྱིལ་གང་བོར། རྩ་གཡོག་རང་ལྡིང་ཉིད་གྱིས་ནི། བསྐྱུལ་
མ་ཐག་ཏུ་སོ་སོར་ཐུལ། གྲལ་ལ་བསྐྱིགས་ཏེ་བརྩེད་བཟུང་། ལམ་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
འོན་ཅུ་མ། འོར་བུ་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར། མཐོང་མཐོང་འབུར་བྱོན་སྐང་བར་བྱ། སྐྱོམས་
ཤིང་མཛེས་པར་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱིགས། ཞེས་དང་། ཞི་བའི་རྩ་བརྩེད་བྱེད་པ་ན། རྩ་ཐབས་དལ་
ལ་ལྟོད་པས་བརྩེད། རྒྱས་པའི་རྩ་བརྩེད་བྱེད་པ་ན། རྩ་ཐབས་གསལ་ལ་འབྲོལ་བར་བརྩེད།
དབང་གི་རྩ་བརྩེད་བྱེད་པ་ན། རྩ་ཐབས་སྣོན་ལ་འཛེབས་པར་བརྩེད། རྩ་གཡོག་རྩ་བརྩེད་
པ་ན། རྩ་ཐབས་དྲག་ལ་ལྟུང་བར་བརྩེད། རྩ་གཡོག་རྒྱན་ཆམས་བྱེད་པ་ན། གཞུགས་
ལྷགས་ལྟར་ཡང་དབབ་པར་བྱ། ཞེས་སོ་སོའི་ཉམས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་མདོར་
ན་ཟུང་གསུམ་སྤྱད། ལྟོད་གསུམ་དང་ལྟོན་པའི་ངོས་ཤེས་སོགས་མཐོང་བརྒྱུད་ལྟར་རིམ་
པར་རྩ་དཔོན་ལ་འབྲི་དགོས་ཤིང་།

འཚམ་ནི་གསར་སྤྱིར་གི་རྒྱུད་ལྟེ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལས་བཤད་ཅིང་དགོན་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་རི་སྐྱོད་ཡོད་པ་ཀུན་སྤྱིར་གར་གྱི་ཉམས་དགུའི་རྣམ་པ་དང་ལྟོན་ཞིང་། བྱུང་བར། ལུས་གྱི་
སྐྱོད་ལ་སེང་ཆགས་དང་། སྐྱིད་པ་ལ་འབྲིལ་ཆགས་དང་། ཚིག་བཞི་ལ་འབྲིལ་ཆགས་
དང་། བཞག་གཤམ་ལ་འབྲིལ་ཆགས་དང་། ཤུལ་ལ་འབྲིལ་ཆགས་དང་། རྣམ་འགྲུལ་ལ་འབྲི་
འབྲིང་ཆགས་དང་། སྐྱོད་པ་ལ་འབྲི་དལ་ཆགས་དང་། སྐྱིད་པ་ལ་འབྲི་ལྷེམ་ཆགས་དང་། རྒྱུང་མགོ་
ལ་འབྲི་བདེ་ཆགས་དང་། ཀུན་ཏུ་དཔའ་ཞིང་བརྩིད་ཆགས་པའོ། ཞེས་དང་། འཛིགས་ཤིང་
རྣམས་པའི་གར་དག་ལ། རྟ་ཅང་གསོར་ན་སྐྱོན་ཡིན་འོ། འབྲིང་ཞིང་གཉེན་པའི་གར་རྣམས་
ལ་། རྟ་ཅང་བཅོས་ཚུང་སྐྱོན་ཡིན་འོ། འབྲུག་ཅིང་བདེ་བའི་གར་རྣམས་ལ། རྟ་ཅང་རྟོག་འབྲིང་
སྐྱོན་ཡིན་འོ། རལ་ཞིང་ལྟོད་པའི་གར་རྣམས་ལ། རྟ་ཅང་སྐྱིད་ལུག་སྐྱོན་ཡིན་འོ། རྐྱེག་

ཅིང་ཚགས་པའི་གར་རྣམ་ལ། །ཉ་ཅང་བསྐྱར་ན་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
སྤང་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱིའི་གདམས་པ་བཅས་ཞིབ་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་།

བྱེད་སྤྱི་རང་རང་གི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་མེད་ཅུ་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལ་མཁས་པར་
བསྐྱབ་དགོས་པས། སྐབས་འདིར་ནི། སྤྱི་ལ་པའི་གཏེར་ཆེན་གྱི་སུ་ཚེས་ཀྱི་དབང་སྤྱི་
དག་པའི་སྤྱང་བར་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་བྱོན་པའི་ཚེ་རི་ལྟར་
མཛལ་ཞིང་རྗེས་སུ་གདམས་པ་སྤྱི་ལ་པའི་དོན་མཐོར་གཏོན་ལ་པལ་པའི་རྒྱན། ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྤྱི་ལ་པ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་ལ་བཞེས་མེད་སྤྱི་ལ་བཅས་ཚེས་བཅུའི་གར་འཆམ་ཞེས་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། ཐ་ན་དུད་འགོ་ཡན་ཚོད་གདགས་མཐོང་ཚོད་སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
གདུལ་བྱུང་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་དང་ལྷན་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་གང་བྱུང་སྤྱི་ཚེས་
དང་དེས་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་སྐྱོབ་དཔོན་མཁས་པ་ལས་སྤྱི་བཅུ་གནད་ལེལ་དེས།

འཆམ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱང་འཆམ་དཔོན་སོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་འབྲི་ཞིང་ལུས་
ཉམས་སོགས་དང་བྲེལ་གང་གི་སྐབས་ཀྱང་རང་ཚུགས་མ་ཤོར་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
དུ་དུང་རྒྱགས་སོགས་འབྲུག་གི་རིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་སྤྱི་ལ་བཞེས་པན་
ཡོན་དང་དགོས་ཆེད་དུ་མས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འབྲུག་ཚོགས་སོགས་རང་ལུགས་རྒྱང་
ཐོན་ཁོ་ན་ལས། ཨ་གསར་གྲུང་ཡང་གིས་འདི་བས་འདི་ལེགས་སོགས་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་
ན་པོ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱང་མ་ཟེམ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་སྟོགས། བསྟན་པའི་བྲེལ་འཚོང་
དང་རྒྱང་འདྲེན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཀྱུན་གྱིས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་
སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ལ་
གལ་ཆེ་ཞིང་། ཅ་བཟའ་སྤྱི་ཚེས་གཟའ་འཚོར་སོགས་ཀྱང་གནའ་ནས་གནའ་སྤོལ་ཡོད་
བཞིན་འདི་སྤྱི་ལ་ཚོས་དང་སྤྱི་ལ་གས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དཀོན་མཚོག་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱེད་དུ་ལེགས་
པར་བསྐྱར་ན། གཞན་དང་བ་འདྲེན་ཞིང་། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྗོགས་རང་ལུས་

ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་གདོད་ནས་གདན་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལྟའི་ལམོར་ལོ་གནས་པ་ལ་
 ལྟ་ལ་ལྟ་རོལ་བའམ། ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་ཉིད་རོལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ཞེན་པ་མེད་པར་ཡོངས་
 སྐྱོད་པས་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྐྱོད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་པས་ཀུན་
 གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གནང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གནང་ན་དཀོན་མཚོག་ལ་དམིགས་པའི་ལས་ནི་ནམ་
 ཡང་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་ཞིང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཚེན་པོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 བཟང་སྤེལ་དུག་ཅུས་རོལ་མོ་སྤུལ་བས་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་མི་ལྟུང་
 ཞིང་མཐར་འཇུག་སྐྱེས་དབྱེད་སྐྱེན་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲུལ་བར་གསུངས་སོགས་ལུང་
 མཐའ་ཡས་ཏེ། མདོར་ན། ཁང་བུ་བརྟེན་གསུམ་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་
 ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལམོར་བར་ཟད་པར་མི་
 འགྲུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་མི་འགྲུལ་ལ། ཟད་མི་ཤེས་པས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་འགྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷན་པར་དེང་སངས་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིག་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ལྟག་བསམ་གྱིས་ཞབས་ཏོག་
 སྤེལ་ཞུ་ཅུང་ཟད་རེ་འགྲུབ་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་
 གསུམ་པོ་སྐྱེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྐྱོམ་རྣམས་དང་། གཏུགས་དང་བ་དན་
 མར་མེའི་ཕྱང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་འབྲག་ཁྲིག་རིམ་གྱོ་བྱས། །གང་ཞིག་དམ་ཚོས་རབ་
 ཏུ་འཛིག་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་འགྲུལ་བའི་ཚེ། ཞིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱེད་
 པ་གཅིག་སྐྱོད་ན། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་ལྷན་པར་འཇགས། །ཞེས་དང་། སྤོ་གོས་
 རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐྱེན་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཞིང་མང་པོ། །རིན་ཚེན་
 བཀའ་སྤེལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྤུལ། །ཟད་པའི་དུས་ན་རི་ལྟར་ཚོས་འཛིན་ལྟར། །བསོད་
 རྣམས་སུང་པོ་དེ་ཙམ་འཕེལ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་འདུལ་སོགས་ཕར་སྤྱིན་
 གྱི་ཚོས་ལ་བརྩོན་པ་བས་ཀྱང་གསང་མཚོག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགྲིལ་ལམོར་ཟབ་མོ་

འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་བཞག་ན་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་པ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མདོ་ལས།
 དབུ་མ་རྣམ་ཐར་གསུམ་སྒོར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱང་། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་མི་དགོངས་བཀུར་མི་མཛད། །
 སྤྱིང་པོའི་དོན་རིགས་སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །བྱིན་རྒྱབས་ཡོན་ཏེན་རྒྱལ་བས་བཤད་མི་
 རྫོགས། །དཀར་པོ་མཐར་ཐུག་བསོད་ནམས་ཀུན། །སེན་མོའི་ཐོག་གི་ས་རྒྱལ་འདྲ། །རྩོ་
 རྩོང་པོར་གཅིག་བརྒྱུད་པས། །ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཅམ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་
 གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །དེ་ནི་ལུག་ཁང་སྒོམ་མེ་ཅམ། །རྩོ་རྩོང་པོ་གཅིག་རིག་པ། །དུས་མཐའི་
 བསྐལ་པའི་མེ་ཆེན་འདྲ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས་
 ཀྱང་། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་དུ་མ་སྲ། །སྒོན་དུ་སྤྲིག་པ་བྱས་པ་གང་། །དགྱིལ་འཁོར་འདི་འདྲ་
 མཐོང་མ་ཐག། །དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་ཡིན་ན། །གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་སྤྲུགས་སྤྱིད་པའི། །
 རྒྱལ་ལ་གནས་ན་སྒོས་ཅི་དགོས། །སྒོབ་པའི་གསང་སྤྲུགས་བསྐྱེས་ན་ནི། །གོ་འཕང་གྲོན་
 མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །རྩོ་རྩོང་པོ་ལས། །སྤྲུགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །
 སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། །ཚོས་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྐྱབ་བྱེད་པས། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་
 ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་གསུང་གིང། །སྤྲུགས་ཚོག་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲུམ་
 སྐྱབ་པ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་མཚོག། །དངོས་གྲུབ་སྣ་ཚོགས་སྤྱིར་བས་
 བ། །སྤྱོད་དང་ལྟན་པས་ཉག་མཚོད་བྱ། །ལང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་མཚོད་བསོད་ནམས་ལས། །འབྲེལ་བ་སྤྱིའི་ཁུང་གཅིག་མཚོག། །དེ་སྤྱིར་སྤྱོད་དཔོན་
 མཚོད་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་གཟིགས། །ཞེས་དང་། །དགོངས་འདུས་
 ལས། །བསྐལ་བ་སྤོང་གི་སངས་རྒྱས་པས། །སྤྲུམ་གཉན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཅི་སྤྱིར་བསྐལ་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །སྤྲུམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་སྤོང་སྤྲུག་
 ལས། །དབསྐལ་བ་སྤོང་དུ་མཚོད་བྱས་པས། །སྤྲུམ་འདི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་རེ་ལ། །ཅན་ལྟོག་ཐིགས་པ་

གཅིག་ཕྱགས་པའི། རྫོང་ཕྱག་ཚར་ཡང་ཕོད་པ་མིན། །ཞེས་དང་། གསང་འདུས་ལས།
 དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཚོད་པས། །སྤྲུམ་འི་བ་སྤྲུའི་ལུང་ལེ་ལ། །མར་གྱི་ཐིགས་པ་
 གཅིག་ཕྱགས་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། །འཁོར་ལོ་ཚུབ་པ་
 རོལ་པའི་རྒྱད་ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་དུ། །ལྟ་ཡི་སྐྱུ་ནི་བསྐྱོམས་པ་བས། །མགོན་
 པོ་ཀུན་གྱི་དབང་ཕྱག་ཚེ། །སྤྲུམ་དྲན་པ་མཚོག་ཏུ་བཤད། །ཅེས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 ཚེ་བ་རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱད་ལས། །རྫོགས་པ་ཚེན་པོ་ཨ་ཉི་ལས། །བྱུང་བའི་སྤྲུམ་འི་རྩ་
 ཉིད་། །རྫོང་གི་དགྱིལ་ལམ་ལག་པའི་མཐིལ། །སྤྲི་བའི་གཙུག་ཏུ་གང་བསྐྱོམས་པ། །སངས་
 རྒྱས་རྫོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་། །གང་ཟག་དེ་ཡིས་འཛིན་པར་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། །ཡིད་བཞིན་
 མཚོག་གི་རྒྱད་ལས། གང་གིས་སྤྲུམ་ལྟག་པའི་ལྟ། །སྤྲི་བའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ཡིས། །
 སངས་རྒྱས་དགྱིལ་ལམ་ལོར་རྫོང་ཕྱག་ཉིད། །ལག་མཐིལ་བཞག་ནས་རྫོང་གསུམ་བསྐྱོར། །
 རྫོང་ཁར་ལན་རྫོང་བསྐྱེ་བྱས་པས། །བརྒྱ་རྫོང་རྒྱ་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་དང་། གཞན་
 ལས་ཀྱང་། མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ནས། །སྤྲུམ་མཚོད་ལ་ཡང་དག་བཅོམ། །
 དེ་བརྟེན་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཚོག་དེ་ཐོབ་པར་འགྲུལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ལུ་རུ་ཉིད་གྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། །ང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ། །ང་འགྲུབ་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ང་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ང་ནི་བདེ་
 གཤེགས་འདུས་པ་ཡིན། །ཞེས་ལུ་རུ་རིན་པོ་ཚེ་ཉིད་རྒྱལ་ཅིང་མཚོད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་རྒྱལ་ཅིང་མཚོད་པར་འགྲུལ་བར་གསུངས་ཤིང་། །རྒྱལ་ཐབས་ཡང་ལུགས་སྲོལ་ཀུན་
 གྱི་ཕྱི་ཚེ་མོར་གྲུར་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྤྲུམ་འི་རྒྱལ་ཐབས་མོས་ལུས་ཚོས་མང་གིས། །རང་
 དང་དབྱེར་མེད་རྒྱལ་པ་འདི་ནི་མཚིས། །དེ་གང་ཞེན་སྤྲུམ་གསང་འདུས་སྐོར། །མཐར་ཕྱག་
 ཡིན་ནོ་རྫོང་གི་དགྱིལ་དུ་ཚོངས། །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་ཐབས་གང་བྱེད་བསྐྱེད་ཤིང་གྱི། །བཅའ་
 གཞི་བཤམས་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །ང་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ག་མེད་འོད་

ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནི། །བདུ་འབྱུང་གནས་སྐྱེ་རུ་སྒོམ། །དེ་དུས་ཆེ་བའི་ད་རྒྱལ་སྦྱེད། །སློག་གི་སྣོད་པོ་བོད་སྦྱེད་རྩལ། །བྲག་ཁ་དག་ནས་ཆུ་འབབ་བཞིན། །དྲག་པོ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྦྱོངས། །ང་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་འབྱོན། །ཨོ་རྒྱལ་བདུ་དེད་ལ། །སློ་ནི་ཡང་ཡང་གཏད་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། །འདི་ལྟ་བུའི་སྐབ་པ་ཟབ་མོ་ལ་འབྲེལ་བ་བོབ་པ་ནི་མི་ལུས་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་མཐར་ཐུག་པར་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་གྲལ་དུ་ངེས་པར་དབྱགས་འབྱིན་པ་ལགས་ན་ཀུན་གྱིས་དགའ་བ་དང་སྦྱོ་བ་ཚད་མེད་པའི་ངང་ནས་བརྩོན་པ་ལྟ་བུ་བཞེས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས།

ས་བོན་ཙམ་འདི་རིག་པའི་འཆར་གཞིར་བྱིས། །
རྩ་བ་འདི་ལས་སྦྱོས་པའི་ལེགས་བཤད་བརྒྱ། །
ཞིབ་མོར་སྦྱོས་ཏེ་སློ་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། །
རྣ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཅི་དགར་དབྱང་མཛོད་ཀྱི། །

འདི་ཡང་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པའི་དོ་རྗེའི་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ངོར་བུ་ཇ་ཡས་གང་དུན་ཤར་མར་བྱིས་པ་དགོ། །

༄༅། །ལམ་ཟབ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་
ཚེན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་དེ་མ་རྒྱ་གི་ཡེ། རྒྱབས་རྒྱུན་འདུས་དབལ་ལྡན་སྐྱ་མ་ལ། །བདག་སྐོར་གསུམ་
གུས་བས་རྒྱབས་མཚི་ཞེད། །མ་འགོ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་མྱིར། །ལམ་ཟབ་མོ་སྐྱ་
མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐོར། །རང་མདུན་མཁར་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལའི་སྐོར། །གདན་ཉི་ཟླ་
པ་རྒྱ་བཅེགས་པའི་སྤྱིད། །རང་བྱིན་ཐོབ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་དང། །དོན་དབྱེར་མེད་ཨོ་རྒྱུན་དོ་
རྗེ་འཚར། །དབལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚ་ལུགས་ཅན། །སྐྱ་མ་ཐིང་གསལ་མཚན་དཔའི་
ལང་ཚོ་རྒྱས། །བྱུག་བདེ་སྐོར་དོར་དྲིལ་ཡུམ་ལ་འཁྱུད། །ཞབས་སྤོང་ཞེ་མཉམ་སྐོར་སྐྱིལ་
རྒྱུང་བཞུགས། །ཡུམ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མཚོ་རྒྱལ་མ། །སྐྱ་དམར་གསལ་གྱི་ཐོད་འཛིན་
བས་འབྲིལ། །རྒྱན་རིན་ཚེན་རུས་རྒྱན་ཅོད་པའ་མཛེས། །སྐྱིའི་གནས་བཞིར་འཁོར་ལོ་
པ་དང། །དོ་རྗེ་དང་རྒྱ་གམ་སྤེ་བ་དུ། །ཨོ་དཀར་དང་ཨུའུ་དམར་རྩྭ་མ་ཐིང་ག། །རྩི་མ་དམར་
འོད་ཟེར་འབར་བར་བསྐོར། །སྤྱིའི་མཐའ་བསྐོར་དགོངས་བརྟན་བརྒྱུད་ཀྱི། །དབལ་
རིག་འཛིན་རྩ་བརྒྱུད་སྐྱ་མ་དང། །དོན་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དུག་ཡི་དམ་ལྟ། །མ་མཁའ་འགོ་ཚེས་
སྐོར་སྤྱིན་ལྟར་གསལ། །བྱུགས་སྤོག་གི་འོད་དཀྱིལ་ཡེ་ཤེས་པ། །འོག་མིན་ནས་སྐྱོན་དྲངས་
གཉིས་མེད་བསྐྱིམས། །མི་བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགོ་རྒྱན་གྱིས། །ལུས་ཞིང་རྣལ་སྐྱིལ་
ནས་གུས་བྱུག་འཚལ། །ལུས་འོངས་སྐོར་རྒྱན་བཟང་མཚོད་སྤྱིན་འབུལ། །སྤྱི་ཚོར་བས་
བསགས་པའི་སྤིག་ལྟར་བཤགས། །རྣམ་དཀར་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡི་རང་འབུལ། །དེས་གསང་
གི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐྱུལ། །གཟུགས་སྐྱ་ཡི་བཀོད་པ་གཡོ་མེད་གསོལ། །དགོ་ཚོགས་
རྣམས་འགོ་བའི་རྒྱུད་ལ་བསྐོར། །རྗེ་སྐྱ་ལྟ་ལྟུན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ་ཅན། །དོན་སྐྱེ་འཚིག་ཉིས་སྤངས་

འཕོ་ཆེན་སྐྱུ། །མ་འགོ་ཀུན་སྐྱོབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །དཔལ་ལོ་རྒྱུན་རྗེ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས། །རྒྱུ་གངས་ཅན་སྐྱ་མ་པ་དྲུང་། །བདག་གསོལ་འདེབས་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་
 གཟིགས། །སྤྱིང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་རྗེ་བྱེད་བྱེད། །ངག་གཏུང་བའི་དབྱངས་གྱིས་འབོད་
 ལགས་ན། །ལ་ཐུགས་རྗེ་བཏང་སྟོམས་མ་མཛད་པར། །སྡོན་ཐུགས་དམ་ཞལ་བཞེས་
 དགོངས་མཛོད་ལ། །བདག་སྐྱབས་མེད་པོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས། །གསོལ་བཏབ་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་མཆིས་པར་མཛོད། །དུས་ད་རེས་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་འདི། །དོན་དོ་བོ་རྒྱ་རྒྱུན་དཔེ་
 གངས་སོགས། །རྒྱལ་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། །དོན་ཆེ་བ་ཡིད་བཞིན་ལོར་ལས་
 ལྷག་ །སྡོན་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིས། །དུས་ལན་གཅིག་རྟེན་པའི་རིན་
 ཆེན་འདི། །དདོན་མེད་བད་དུ་མ་སོང་བར། །སྟོ་ཆོས་སུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །སྤྱི་
 བམ་ལྷ་དུས་བཞི་འཕོ་ཞིང་འབྱུང། །ནང་དག་གཉེན་བར་མ་སྐྱེ་ཞིང་འཆི། །གསང་ལུང་ལྗེ་
 ཆོགས་པ་རྒྱུད་ཅིང་རྟེན། །རྒྱལ་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྐྱོ་བའི་རྒྱ། །དུས་དེ་སྡོན་དོན་མེད་
 ལས་ལ་གཡེངས། །ད་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཨ་ཅ་མ། །སྟོ་ཉག་འཛིན་འགོང་པོས་མི་བསྐྱབས། །
 ཆོས་བརྩོན་པས་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །དཔེ་དབྱིད་དུས་ས་བོན་གང་བཏབ་པས། །
 རྟོན་འབྲས་བུ་དེ་དེར་སྤྱིན་པ་བཞིན། །ལས་དཀའ་ནག་རྒྱ་འབྲས་ཟབ་མོའི་རྒྱལ། །དུས་
 བམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་དོ་མཚར་ཆེ། །མ་ཆགས་དང་མི་སྤང་གཏི་ལུག་མེད། །སྟོ་དེས་བསྐྱེད་ལས་
 ཀུན་དགོ་བ་སྟེ། །འབྲས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་དགོའི་དཔལ་ལ་སྐྱོར། །སེམས་ཆགས་སྤང་སྐྱོངས་
 པས་ཀུན་བསྐྱངས་པའི། །ལས་བསགས་ཀུན་སྤིག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །འབྲས་འཕྲལ་ཀུན་
 ལྷག་བསྐྱལ་བཟོད་པར་དཀའ། །རྒྱལ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རབ་སྐྱེས་ནས། །སྤིག་མི་དགོའི་ལས་
 རྣམས་དུག་ལྷར་སྐྱོངས། །སྐྱར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་གཞོང་འགྲོད་བཤགས། །དགོ་བཅུ་ཡི་རྒྱལ་
 ལ་འཕྲུག་པ་དང་། །བྱད་པར་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལམ། །རྒྱལ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་བྱིན་
 པའི་ །རྟོ་ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །སྤྱིར་སྐྱེ་བཞི་བརྒྱུད་ལྗེ་འཕོར་བ་པ། །

དོན་བདེ་མེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་བཞིན་ཅན། །དཔེ་འཛིགས་རླུང་སྤོང་མོའི་སྤྱིང་དང་འབྲ། །
ད་ཐར་པའི་དུས་མེད་ཡ་རེ་ང། །དགོས་དཔུལ་བ་ཚ་གྲང་དུལ་པས་གཟིར། །ཡི་དུགས་
ཚམས་བཀའ་ཤིང་སྐོམ་པས་ཉམས། །དུད་འགོ་ཚམས་སྐོན་སྐྱུག་བཀོལ་སྤྱོད་ཉེན། །མི་
སྐྱེ་གྲ་ན་འཚེའི་ཆད་པས་གཅོས། །ལྷ་མ་ཡིན་འཐའ་ཚོད་བཅད་གཏུབ་ཕྱོད། །ལྷ་འཕོ་ལྷུང་
སྐྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་པར་དགའ། །འགོ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་འཕོར་ལོ་བསྐྱོར། །ང་བཟོད་
ཐབས་མེད་པ་ཨ་ཅམ། །དུས་ད་ལྷ་མེ་སྐྱུག་ཕོག་ཅམ་ཡང། །བཟོད་དགའ་ན་བསྐྱེད་པར་
དཔུལ་མེ་ཡིས། །བསྐྱེད་མཚེན་བདག་གིས་རི་ལྷར་བཟོད། །རྗེ་མཁུལ་ལོ་སྐྱེ་མ་དགོན་
མཚོག་མཁུལ། །སྤོ་སྤོད་ལེན་འཚེང་བའི་ཞགས་པ་ཡིས། །དུས་ད་བར་སྤྱིང་པའི་བཙོན་རར་
བཅིངས། །ད་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པ་ཡིས། །ལམ་བྱང་རྒྱུབ་སྐྱུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །
གནས་འཛིགས་རླུང་སྤོང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས། །སྐྱོབ་ལུས་པ་སྐྱེ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ། །
སྐྱུབས་དེ་ཡིས་བསྐྱུབ་བཀའ་ཡང་མེད། །རྒྱལ་དེ་ཡིས་ཡིད་ཚེས་རབ་སྐྱེད་ནས། །རྒྱ་དང་པ་བཏན་
པོས་སྐྱུབས་འགོ་ཞིང། །དགག་སྐྱུབ་དང་ཆ་མཐུན་བསྐྱུབ་བྱ་ཚམས། །རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉམས་
མེད་སྤྱང་བ་ཡིས། །གནས་འཛིགས་པ་གསུམ་གྱི་གཡང་ས་ལས། །དུས་ད་ལྷ་སྐྱོབས་པར་
བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་བཏུད། །དཔལ་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་འབྱུང་
བའི་དབྱིངས། །རྒྱལ་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུབ་པའི་གཏིར། །མ་འགོ་ཀུན་སྤྱིང་ལས་སྐྱོལ་
བའི་ཕྱིར། །དོན་རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་འདོད་སྐྱོས། །སྤོལ་གཉིས་དང་ལུན་པའི་བྱང་
རྒྱུབ་མེམས། །རྒྱ་འབྲས་བུར་དམ་བཅའ་སྤོན་འཇུག་རྒྱལ། །དུས་འདི་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སྤྱིང་
པའི་བར། །འཚི་སྤོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་འདོད་ཞིང། །ལས་ཚོས་སྤོང་སྤྱིབ་པས་མི་བརྗེད་
དང་། །ཤོགས་ངན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བསྐྱུར་བར། །རྒྱ་ཚད་མེད་བཞིན་སྤོ་སྤྱོད་པོས། །
ལམ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ། །རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྐྱོབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །ཐབས་
བྱུང་འཕགས་གསང་སྐྱུགས་རྗོ་རྗོའི་ཐེག་ །དབང་རྣོན་རྣམས་ཚོ་འདིར་གྲོལ་བྱུང་པའི། །སྤྱིན་

གོལ་གྱི་གདམས་པ་སྟོལ་མཁས་པ། །དྲིན་ལའོར་མཐའ་བུལ་བའི་སྒྲ་མ་རྗེ། །སྐབས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་སྟོན། །ཡིད་ཁྱེད་ཤེས་མོས་པའི་དད་པ་དང་། །དབང་བཞི་ཡི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་མཚམས་རྣམས། །དུས་ནམ་ཡང་ཉམས་མེད་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཞི་རང་རིག་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་ཁམས། །ཀ་དག་དང་ལྷན་གྱུ་བ་ཟུང་འབྲེལ་བ། །དོན་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་ཡེ་གནས་ཀྱང་། །དུས་ད་བར་མ་རིག་འབྲུལ་པས་སྦྱིབ། །མེད་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོར་འབྱུངས། །མི་ལམ་བཞིན་བདེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚོགས་མེད། །ད་ཚོས་རྗེ་སླ་མའི་བྱིན་རྒྱུལ་གྱིས། །དབང་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཚང་སྐྱེ་གསུལ་བསྐྱེད། །ལས་ཉོན་མོངས་གཟུང་འཛོན་སྦྱིབ་པ་སོལ། །ལམ་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་སྦྱོམ་ལ་དབང་། །འབྲས་སྐྱེ་བཞི་མངོན་བྱེད་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཞིའི་སྐྱེད་བྱ་ལུས་གྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམས། །ལམ་སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །འབྲས་སྐྱེལ་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་པར། །པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཞིའི་སྐྱེད་བྱ་རག་གི་སྦྱིབ་པ་རྣམས། །ལམ་སྐྱོང་བྱེད་རྐྱེད་སྐྱོར་དོར་བཟུངས་གྱིས། །འབྲས་ལོངས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་པར། །པ་ལོངས་སྐྱོད་རྗོགས་སྐྱེས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཞིའི་སྐྱེད་བྱ་སེམས་གྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམས། །ལམ་སྐྱོང་བྱེད་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །འབྲས་ཚོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་པར། །པ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །གཞིའི་སྐྱེད་བྱ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས། །ལམ་སྐྱོང་བྱེད་ཁྲེགས་ཚོད་ཐོད་རྒྱལ་གྱིས། །འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མངོན་བྱེད་པར། །པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་སྐྱེའི་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །རྗེ་དབུ་ལོ་དྲིན་ཚེན་སྒྲ་མ་དབུ། །མི་བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད། །དུས་ད་ལྟ་དབང་བསྐྱེད་བྱིན་སྟོབས་ལ། །མཚོག་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྐྱེལ་དུ་གསོལ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་མོས་གུས་གདུངས་དབྱངས་གྱིས། །སྟིང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །དག་སྟིང་པོ་བརྗེ་གུ་རུ་བགྱངས། །ལས་གང་འདོད་དམིགས་པའི་འཕྲོ་འདུ་བ། །མཐར་འཁོར་གྱི་རྩ་གསུམ་དགྱིལ་འཁོར་སྦྱིན། །འཇའ་ཟེར་ལྷའི་རྣམ་པས་འོད་དུ་ལྷ། །དུས་རིགས་བདག་སླ་མའི་སྐྱེལ་ཐིམ། །སྐྱེ་མཚན་དཔེའི་གཞི་བྱིན་ཡ་

དཔྱོད་གྱི་ལྷ་བས་འཚང་མི་རྒྱ། །ལྷ་བ་དེ་སློང་དང་བྲལ་བར་མཛོད། །སློམ་སེམས་འཛིན་
 མཐའ་ལ་ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཙམ་བཞག་དང་དུ་མ་བསྐྱད་ན། །སློ་སླྱ་སློ་མང་པོ་འཚིང་བའི་
 རྒྱུ། །ཡིན་སྐྱམ་གྱི་སློམ་གྱིས་བསྐྱེད་ཉན་གདལ། །དོན་དབྱིངས་རིག་གཉིས་དང་མ་འབྲལ་
 བཤུན། །ཚོས་ཉིད་གྱི་གྲོང་ནས་འདའ་ས་མེད། །ཀྱུན་བཟང་གི་དངོས་པའི་གྲོང་རེ་ཡངས། །
 གཏད་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱ་རེ་ཆེ། །རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རེ་ཡངས། །རྒྱ་གོལ་གྱི་སྐྱེས་
 ལུ་སློང་རེ་བདེ། །སློམ་འཛིན་ཞེན་དང་སྐྱོལ་ལ་སྐྱོད་དེ་ཞོག། །ཉམས་སྦྱ་ཚོགས་གྱི་སྤང་བ་འཛོད་
 དུས་མེད། །རང་གོལ་གྱི་གནད་དང་མི་ལྡན་ན། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་འཚིང་བའི་རྒྱ། །
 བཅོས་མ་ཡི་སློད་པས་འཚིང་ཉན་གདལ། །བཟང་རྟོག་གི་ཉམས་ལ་ཕུ་གྱིས་རྒྱུ་བས། །
 དཔེ་རྟོག་རྣམས་དང་གོལ་ལམ་དུ་བྱེད། །དཔེ་སྐྱུལ་མཐུད་དང་གིས་འགོལ་བ་བཞིན། །
 གཞན་གཞན་པོ་མི་དགོས་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཀ་དག་གི་གཏན་སྲིད་འཛིན་རེ་རམ། །གང་ཤར་
 ཀྱུན་ཚོས་སྐྱེའི་རོལ་རྩལ་ལགས། །འདི་ཚོག་དབང་ཐོབ་པའི་ལམ་བྱེད་ཡིན། །ཉིན་མོ་རུ་
 སྤང་བ་རྒྱ་ཡིས་ཐོབ། །མཚན་མོ་རུ་འོད་གསལ་སྐྱབས་འཇུག་བསྐྱོམ། །བདེ་སྐྱུག་དང་རྒྱེན་
 དན་ལམ་དུ་བྱེད། །འཚི་ཁ་རུ་ཚོས་སྐྱེའི་དང་དུ་འཕོ། །བར་དོ་རུ་འོད་གསལ་མ་ལུ་འབྲད། །
 གོལ་གཞི་ཡི་གྲོང་དུ་ལྷ་དན་འདལ། །འདི་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་ཉིང་ལུ་ཡིན། །ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་ན། །རྟེན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་ཉིད། །ཚོག་དེ་སྐྱད་བཏུ་བེ་ཇ་
 ཡས། །ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ལྡན་བརྗེད་འོར། །ཚོག་ཉུང་གསལ་གོ་བདེའི་ཚུལ་གྱིས་
 གདམས། །དཔེ་དེ་ཡིས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་དགུ་ཀྱུན། །མགོན་དགེ་བའི་བཤེས་གྱི་རྗེས་བཟུང་
 ཞིང་། །ཚོས་ཐེག་མཚོག་སྤིང་པོའི་གསེང་ལམ་ནས། །ཀྱུན་བཟང་གི་དགོངས་པ་མཛོད་
 བྱེད་ཐོག །

།། །ཁ་མོ་གྲུ་སྐྱ །གནས་མཐའ་མེད་ལའོར་བའི་འཛིག་རྟེན་ན། །སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་
 འཛིགས་ཚོགས་བསམ་མི་བྱེད། །དེ་བསམ་བཞིན་སྤིང་རྒྱུད་ལྡང་ལ་ཉེ། །ཚུལ་དེ་ལས་སྐྱོབ་

ལུས་དགོན་མཚོག་གསུམ། །དོན་དེ་ཕྱིར་སྤྲིང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དུས་ཐོག་མེད་ལོར་
 བར་ཡུན་རེ་རིང་། །ལུས་མ་སྤངས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །དོན་དེ་ཕྱིར་འགོ་ཀུན་པ་མ་དངོས། །
 །ཁོང་སྤོང་ཉིད་སྤྲིང་རྗེས་སྐྱོལ་བའི་ཕྱིར། །ལམ་ཟབ་མོ་སྤྲོ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། །རང་
 བ་མལ་གནས་པའི་སྐྱེ་བོའི་གཙུག་། །གདན་སེང་ཁྱི་པར་ཉི་ལྷའི་སྤྲིང་། །རང་བྱིན་ཐོབ་ཙུ་
 བའི་བྲམ་པེ། །སྐྱེ་བ་མལ་མ་ཡིན་དྲངས་མའི་ལུས། །དབལ་བཞད་པ་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། །སྐྱེ་
 སྐྱོ་སངས་རས་དཀར་བྲམ་གོས་ཅན། །ལྷག་གཡོན་པ་བདེ་སྤོང་ཐོད་ཞལ་འཛིན། །གཡས་
 སོར་མོ་ཞལ་འབྲམ་ལོགས་སུ་སྐྱུར། །སྐྱེ་མཚན་དཔེའི་གཟི་མདངས་ཡ་ལ་ལ། །གསུང་གང་
 འདུལ་ཚོས་དབྱངས་འུ་འུ་སྤྱ། །ཐུགས་བདེ་སྤོང་མཁུའི་བཅེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། །བདག་མོས་
 པའི་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །རྗེ་བྱོན་ལོ་བྱིན་ཚེན་བྲམ་པེ། །བདག་གསོལ་འདེབས་
 གྱི་བྱ་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས། །མི་བདག་ལ་རེ་ས་ཁྱེད་ལས་མེད། །རྗེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་
 བཟུང་དུ་གསོལ། །སྤྱི་སྤྲང་བའི་ཡུལ་ལ་པར་བལྟས་པས། །དོན་མི་རྟག་སྐྱེ་མའི་གྲོང་ཁྱེར་
 འདྲ། །མི་སྐྱེས་པ་འདི་ཚོའི་འཚི་ལུགས་ལ། །རང་སྐྱེ་མའི་ལུས་འདིས་བསྐྱེ་བསྐྱེ་འདྲ། །
 །སྤྲང་གྲོ་བུར་གྱི་ན་ཅི་ཙུག་བྱེད། །འདི་བསམ་ཞིང་སྐྱོ་བ་གཏིང་ནས་སྐྱེས། །པ་ཐུགས་རྗེས་
 གཟིགས་གྱི་བྱིན་ཚེན་རྗེ། །སྐྱོས་དགོས། འདུས་པ་འདི་ཚོའི་འབྲལ་ལུགས་ལ། །གཉེན་མཛོད་
 གོགས་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེ་བསྐྱེ་འདྲ། །སྤྲང་གཏན་གྱི་གོགས་པོ་གང་དུ་འཚོལ། །འདི་བསམ་
 ཞིང་། པ་ཐུགས་རྗེས་། རོར་བསམགས་པ་འདི་ཚོའི་འཛོད་ལུགས་ལ། །ཟང་ཟིང་གི་རོར་འདི་
 བསྐྱེ་བསྐྱེ་འདྲ། །སྤྲང་གཏན་གྱི་རོར་སྐལ་གང་དུ་བཅོལ། །འདི་བསམ་ཞིང་། པ་ཐུགས་རྗེས་།
 སྐྱོན་བཅུགས་པ་འདི་ཚོའི་ཞིག་ལུགས་ལ། །རང་གནས་མལ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེ་བསྐྱེ་འདྲ། །
 །སྤྲང་གཏན་གྱི་ས་མཁའ་གང་དུ་འཛིན། །འདི་བསམ་ཞིང་། པ་ཐུགས་རྗེས་། །ཁོང་མཐོན་
 པོའི་བ་མ་སྤྲང་ལུགས་ལ། །སྤོབས་ཁེ་གསལ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱེ་བསྐྱེ་འདྲ། །ད་སྤྲང་བའི་འདུན་
 མ་གང་དུ་འཚལ། །འདི་བསམ་ཞིང་། པ་ཐུགས་རྗེས་། །ནང་སྐྱེ་མའི་ལུས་ལ་ཚུར་བལྟས་

དཔལ་དུ། །ཡུས་མི་རྟག་ཚུ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལྟར། །དབུགས་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་ན་སུན་བཞིན། །ཚོ་
 དེས་མེད་རྒྱུད་གསེབ་མར་མེ་དངོས། །འདི་བསམ་ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །གཞོན་སོ་དཀར་
 །གྱི་སྦྱང་བ་ཡུད་གྱིས་ཐལ། །ཤམ་འཛིགས་གཟུགས་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉམས་ཟིན། །ཡུས་སྤྱོད་
 །མའི་གཡར་ཁང་འཛིགས་ལ་ཉེ། །འདི་བསམ་ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །ཚུར་རང་གི་སེམས་
 །ལ་ནལ་བརྟགས་བསམ། །རྒྱུད་མ་དུ་ལ་ནགས་མཐའི་མི་ཚོད་ལྟར། །ཚོས་ཐོས་པ་ཡོད་དེ་ཉམས་
 །ལེན་མེད། །ཚོགས་ཁ་བཤད་ཤེས་ཀྱང་ལག་ལེན་དཀོན། །དོན་རང་རྒྱུད་མ་དུ་ལ་སྤྱོད་པས་
 །ཡོད་དུ། །འདི་བསམ་ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །ཚོ་གང་དུ་དག་བཏུལ་གཉེན་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། །
 །དག་ཐུལ་དང་གཉེན་ལ་འཁྱེད་དུས་ཅི། །ལས་ཅི་བྱས་རང་ཐོག་ས་སྤྱངས་དངོས། །འདི་བསམ་
 །ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །མགོན་ཐུབ་པའི་བསྟན་སྟོར་ཞུགས་སྟོམ་ཡང་། །དེས་འབྱུང་དང་
 །ཕན་སེམས་དག་སྦྱང་བལ། །སྟོམ་གསུམ་ཡང་མིང་སྐྱམ་ཅོམ་དུ་ཡུས། །འདི་བསམ་ཞིང་།
 །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །རྒྱུད་བྱེད་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཉམས་པའི་རྒྱས། །སྤྲིག་སྤྱོད་དང་ཉེས་བྱས་
 །ཚར་བཞིན་བབས། །བཤགས་སྟོམ་དང་གཉེན་པོའི་དགོ་སྟོར་དབེན། །འདི་བསམ་ཞིང་།
 །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །དོན་འཚིབ་སྐྱེད་ཅིག་མ་བྱེད་རྒྱས། །ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཚོ་འདིའི་ལག་ཚར་སོང་། །
 །དུས་དོ་རུབ་འཚིབ་ཅི་རྒྱུག་བྱེད། །འདི་བསམ་ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །རྒྱིར་གནད་གཅོད་
 །གྱི་རྒྱུག་བསྟུལ་བཞེད་གྲགས་མེད། །སྟོམ་(དགོས)བར་དོའི་ཡུལ་ན་འཛིགས་པ་ཆེ། །ཡང་
 །དགོས་སྤྱོད་འཁོར་བའི་སྤུལ་བསྟུལ་ཚད་བཟུང་བལ། །འདི་བསམ་ཞིང་། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་། །དུས་
 །ལན་གཅིག་རྗེད་པའི་དལ་འབྱོར་འདི། །དོན་མེད་དུ་གཏོང་བའི་སྤྲིང་རུལ་པོ། །གནས་ངན་
 །འགྲོའི་གཅོད་དོ་བྱས་གྱིས་དོགས། །འདི་བསམ་བཞིན་སྟོ་བ་གཏོང་ནས་སྦྲེས། །འདི་
 །བསམ་བཞིན་འགྲོད་པའི་མེ་ཡིས་གདུང་། །འདི་བསམ་བཞིན་སྦྱིང་ཕྱ་དབང་མེད་འདར། །
 །ཕ་སྤྱུགས་རྗེས་གཟིགས་ཤིག་དྲིན་ཚེན་རྗེ། །ཚོ་འདིར་སྦྱང་ཞེན་པ་ཚོད་པ་དང་། །ལས་ཅི་
 །བྱེད་གཞན་དོན་འགྱུར་བ་སྤྱ། །ཕ་སྤྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །སེམས་རང་དོ་

སྤོད་ཅིག་རས་པ་ཇེ། ཚིག་དེ་སྐད་སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་ཏུ་བ་རྒྱས། །པ་སྒྲ་མ་ཇེ་བཅུ་ལྷུལ་
 པའི་རྒྱས། །ཐུགས་དགེས་པའི་ཉམས་འབྱུང་དང་བཅས་ཏེ། །གསུང་གྲགས་སྤོང་མགུར་
 དབྱངས་འདི་ལྟར་སྒྲོགས། །ཀྱེ་ལེགས་པར་གསོན་དང་དད་པ་ཅན། །ངག་ལྷང་ལྷང་འབོད་
 པའི་གདུང་ཡུས་ཅན། །སྟན་ལྟན་ཞེས་གཏོད་དང་པ་ཡི་བྱ། །དོན་སེམས་ལ་སྒྲོར་དང་སྐལ་
 བ་ཅན། །ནང་རང་རྒྱུད་ཚོས་ཀྱིས་མ་བྱལ་ན། །ཚིག་གོ་བ་ཡོད་པས་ཅི་ལ་པན། །ཞེ་གཏོང་
 བས་དེས་འབྱུང་མ་སྐྱེས་ན། །གཏམ་སྒྲུབ་པ་མང་པོས་སྐྱུ་ལ་ཅི། །སེམས་མོས་གྲས་སྤྱིང་ལ་
 མ་ཤར་ན། །ངག་འོ་དོད་བོས་པས་ཅི་ལ་པན། །ཚོས་རང་གི་སེམས་དང་མ་འདྲེས་ན། །མིང་
 ཚོས་པར་བཏགས་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུད། །དོན་དེ་སྤྱིར་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོར། །མགོན་
 མཚུངས་མེད་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཉིད་དུ་གསུངས། །
 འདི་གདམས་ངག་ཡིན་ཀྱང་གོ་མ་ཁབ་དགོན། །ཚིག་ཁ་ལ་ཁྱེར་ཀྱང་བསམ་མཁན་མེད། །
 དོན་བསམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་དགོན། །དེ་དགོན་པས་ཅི་བསམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །ལས་
 ཅི་བྱེད་ཚེ་འདིའི་ལག་ཚར་ཤོར། །ཚོས་བྱེད་སྐྱམ་རང་དུ་མི་ཚེ་ཟད། །ཚུལ་གང་ལྟར་
 བསམས་ཀྱང་ཡི་ཐུག་རྒྱ། །མིང་ཇི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་ཐ་མལ་པ། །འདི་འཚི་བ་སྤྱིང་ནས་མ་
 དབ་སྒྲོན། །དོན་དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་སྒྲོ་ཤས་བསྐྱེད། །ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་གིས། །
 རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ས་བོན་མ་བཅོམ་ན། །འབྲས་འབོར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུན་མི་ཚད་པས། །འཕོག་ཞི་
 པའི་བདེ་བ་ནམ་ཞིག་ཐོབ། །དོན་དེ་སྤྱིར་སྒྲུ་མའི་གདམས་ངག་སྒྲོམས། །སྤྱིར་དེས་འབྱུང་
 རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །གཞི་རྒྱལ་སྤྱིམས་བསྐྱུང་ཡང་ལེགས་སྒྲོན་ཅམ། །དེས་ཐར་པར་བགོད་
 ལ་པན་རྒྱ་རྒྱུད། །དོན་དེ་སྤྱིར་བཅོས་མིན་དེས་འབྱུང་བསྐྱེད། །བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་གཏོང་ནས་
 མ་འབྱོངས་ན། །མིང་བྱང་སེམས་བཏགས་ཀྱང་བཟང་བརྗེ་ཡིན། །རྣམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་
 དེ་ལ་རིང་། །བྱ་གཞན་པན་སྒྲོམས་ཤིག་སྐལ་བ་ཅན། །ཅིར་སྤྱིང་ཀུན་བདེན་མེད་མ་ཤེས་
 ན། །བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྤངས་འདིས། །སྤིད་རྩ་ཡི་བདག་འཛིན་མི་ཚོད་པས། །

ལུ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་གོམས་འདྲིས་མཛོད། །རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་སྲོལ་སྲོལ་སྲོལ་དེ། །
 ཚེས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕྲོད་ཀྱི་ལ་བར་བརྟུན། །ཡོན་ཏན་ལ་བསམས་ན་ཚད་བཟུང་བུལ། །བཀའ་
 དྲིན་ལ་བསམས་ན་འཁོར་ཐབས་ཅི། །སྒྲོན་མཐོང་ཀྱི་རང་སྲོལ་དྲི་མ་ཡིན། །དཔེ་མིག་
 སྒྲོན་ཅན་གྱི་དུང་མཐོང་འདྲ། །འཕྲོ་སྲོལ་གྱི་མ་ཕྲོག་གསོལ་བ་ཐོབ། །ཐབས་ལམ་གྱི་ཁ་ཕོ་མང་
 ལགས་ཀྱང། །ཚེ་འདི་ལ་གོལ་བྱེད་ཐེག་ཅེད་གནད། །ལྷན་སྒྲུས་གྱི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དེ། །
 མོས་གྲུས་གྱི་ཕ་ཕོག་མ་ལགས་སམ། །སྣང་སྲིད་ཀྱི་དག་མཉམ་ཚེས་སྲུའི་ཞིང། །སྣུག་
 ཀྱི་འདི་བདེ་བར་མ་གཤམ། །མཚན་རྟོག་གི་ལྷ་སྒྲོམ་འཚིང་བའི་རྒྱ། །འཁྲུག་པ་རབ་
 འབྲམས་འཁོར་འོར་སྲོལ་དུ། །ཅིར་སྣང་ཀྱི་སྲོལ་མར་མ་གཤམ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་དགལ་
 ཟད་མཐའ་མེད། །རེ་དོག་གི་འབྲང་ལས་ཐར་དུས་ཅི། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲོལ་མར་ཤེས་ཅོ་
 བ། །ཁྱིམ་རྒྱུ་ལ་མི་འབྲུང་གཅིག་ཀྱང་མེད། །སྣང་སྲིད་ཀྱི་སྲོལ་མའི་རོལ་བར་གཤམ། །
 གདམས་ངག་ལ་མི་འཆར་གང་ཡང་མེད། །སྲི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འདི། །དོན་མ་
 བརྟགས་ཉམས་དགའ་བརྟགས་ན་དཔེ། །ནན་བརྟགས་ན་སྒྲེ་སོགས་མཚན་མས་སྣོང། །
 གཟུགས་སྣང་སྣོང་སྣོང་མའི་རོལ་མོ་འདི། །དོན་སྲོལ་མའི་སྣོང་ཡི་དོ་རྗེ་ཡིན། །བསྐྱེད་པེ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་འདི་ལ་འདུས། །འཕྲུ་དབང་གི་ལམ་ཁྱེད་འདི་རང་ལགས། །སྣོན་མི་སྣོན་གྱི་
 སྣོང་སྣོང་སྣོང་ཚོགས་པ། །འདི་དོན་ལ་མེད་དེ་བྲག་ཆ་འདྲ། །མིང་ཚིག་ཀྱི་བརྗོད་པའི་མཐའ་
 ཡིས་སྣོང། །བྲགས་སྣོང་འདི་གསུང་གི་དོ་རྗེ་ཡིན། །བརྗོད་བུལ་འདི་གཞུག་མ་བླ་དའི་སྣོང། །
 གསལ་སྣོང་འཛིན་མེད་འདི་གསང་དབང་ལམ་ཁྱེད་ལགས། །ནང་ཡིད་གྱི་འཁྲུ་བ་སྣ་ཚོགས་
 འདི། །དཔེ་དོན་མེད་བར་སྣང་བསེར་བུ་འདྲ། །འདི་བཟུང་བསེར་མི་ཟེན་བཏང་ན་ཟེན། །
 བདེ་སྣུག་གི་མཚན་མ་རང་སར་ཞིག །ཅིར་གཤམ་ཀྱི་ཚེས་སྲུའི་ཡོ་ལང་ཆེ། །སེམས་དྲན་
 སྣོང་འདི་ཐུགས་གྱི་དོ་རྗེ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་བདེ་སྣོང་འདི་གསང་དབང་ལམ་ཁྱེད་ལགས། །
 དབྱིངས་ཀ་དག་གདོད་མའི་གཤིས་ལུགས་སུ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་རང་སར་གོལ། །

ཚོག་པ་སྟེང་གི་བརྗོད་པས་མ་བསྐྱེབས་པའི། །སློབ་པའ་གྱི་རིག་པ་རྗེ་ཞེ་བ། །དོན་རིག་སྟོང་
འདི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལགས། །ཚོག་དབང་གི་དོ་ཉི་འདི་རང་ཡིན། །ལམ་ཀུན་གྱི་སྐྱེལ་སོ་
འདི་ལ་ཐུག། །དོན་དབང་བཞི་སེམས་ལ་མ་རྗོགས་ན། །གཞན་བསྐྱར་ཐོབ་མང་པོ་སྐྱོས་
པའི་རྒྱ། །ནང་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཤེས་ན། །ཚོག་པ་སྟེང་མང་ཡང་འཆིང་བའི་
གཟེབ་དུ། །དོན་སློབ་པའ་གྱི་གཤིས་ལ་མ་ཐེབས་ན། །ཉམས་ཟ་ཟི་མང་ཡང་མགོ་སྐྱར་ཡིན། །
རང་སེམས་གཉུག་མ་འདི་སྐྱ་མར་མ་རྗོགས་ན། །ཀུན་རྗོད་པའ་གྱི་སྐྱ་མ་འདུ་འབྲལ་བྱེད། །
འདི་གོ་འམ་སྐལ་ལྷན་དད་པ་ཅན། །དེ་གོ་ན་བདག་དང་འདུ་འབྲལ་མེད། །གཉིས་བརྗོད་
མེད་རང་དུ་ཨི་མ་ཉོ། །མདངས་འགག་མེད་གྱི་རོལ་པ་ཨ་ལ་ལ། །རྩལ་ཤར་གྲོལ་རྗེས་མེད་
གྱི་གྲོང་དུ་ཨ། །དོན་སྐྱེ་གསུམ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་དོ་ཉོ། །ཚོག་དེ་སྐྱད་གསུངས་ནས་སྟེང་
དབུས་བྱོན། །རང་གཉུག་མའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེས། །དཔེ་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞག་རི་བཞིན་
དུ། །དོན་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་གྱི་འཛིན་ཉོག་ཞིག། །ལྷན་སྐྱེས་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས། །
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཅིར་སྐྱར་སྐྱར་མར་ཤར། །དགོ་འདི་ཡིས་བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགོ། །དཔལ་
བཞད་པ་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་འགྲུབ་ནས། །དོན་གཉིས་གྱི་འབྲས་བུའི་གཉེར་ཁ་བཞད། །ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་དོང་སྐྱུགས་ཤོག། །རྩལ་དེ་སྐྱད་དད་དམ་ལྷན་པ་འགས། །ཡང་ཡང་དུ་
ནན་གྱིས་བསྐྱེལ་བའི་དོར། །བཅའ་ཅོལ་རྒྱུང་པ་དྲུ་ཚུལ་རྒྱལ་གྱིས། །འབྲལ་གང་ཤར་མགོན་
པའི་ཉལ་བསྐྱོན། །ཐུགས་དབྱེས་པར་མཛོད་ཅིག་གོགས་པོ་དག། །དོན་ཅི་བསམ་ཡིད་བཞིན་
འགྲུབ་པར་ཤོག། །

༡། །རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བཞུགས།

ལྷོ་ ཡེ་གྲོལ་ཀ་དག་གཏུག་མའི་མཁམ། །རང་གྲོལ་གདོད་མའི་ཉེ་རུ་ག །ཞལ་
 ལྷག་འཛིན་པ་ལས་འདས་དབྱིངས། །གང་འདུལ་ལྷག་རྒྱུ་རོལ་པའི་གར། །དཔལ་གྱི་
 སེང་གེ་གྲུབ་བརྒྱའི་མེས། །འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཞལ། །རྩོ་རྩེའི་ལྷ་སྒྲུངས་མཁམ་
 ལ་བརྒྱུམ། །ལྷ་ལྷན་འཇའ་འོད་ཟེར་ལྷེད་གྲོང་། །སྤྲིགས་མཚུབ་རྩོ་རྩེའི་ཐོད་ཞལ་བརྒྱམས། །
 དར་དར་རིན་ཆེན་རུས་པས་བརྒྱན། །བདེ་སྟོང་རྩོ་རྩེའི་བདེ་སྟོང་བརྒྱུམ། །བྲན་པ་ཙམ་གྱིས་
 མཚོག་སྟེར་བའི། །སྐྱབས་ཀུན་རོ་བོར་ལྷ་མ་མེར་གསལ། །ཐ་དད་ཞེན་རྟོག་འཛིན་བྲལ་
 བར། །རོ་མཉམ་རྟོག་པའི་དཔའ་གདེང་གིས། །རང་རོ་ཤེས་པའི་ལྷག་གིས་འདུད། །ཡིད་
 དབྱོད་བྲལ་བའི་མཚོན་སྤྲིན་འབྲུལ། །འབྲུལ་རྟོག་ཡེ་སངས་ཆེན་པོར་བཤགས། །བཏང་
 བཞག་བྲལ་བར་རྗེས་ཡི་རང་། །རྒྱུད་ཆད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོད། །སློབ་བྲལ་རྗེན་པར་
 བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །དགོ་ཚོགས་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་བཤགས། །རང་བྱུང་འདུས་
 མ་བྱས་པའི་དབྱིངས། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེ། །མཚོག་རྒྱ་མི་འགྱུར་གདོད་མའི་
 མགོན། །ཤམས་པ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི། །བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད། །འབྲལ་མེད་ལྷགས་རྗེས་
 རྗེས་དགོངས་ཏེ། །དགོངས་བརྒྱད་བྱིན་སྐྱབས་འཕོ་བ་ཡི། །དབང་བཞི་སྐྱུར་ཅིག་བྱིན་ཆེན་
 རྗེ། །སློབ་མའི་གནས་གསུམ་རྩོ་རྩེའི་ཟེར། །རང་གི་སྐྱོ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས། །དབང་བཞིས་
 རྒྱུད་སྤྲིན་སྤྲིབ་བཞི་སྐྱུངས། །སྐྱུ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་བྱེད་གྲུམ། །མཐར་ཉི་སློམ་རང་ལ་
 ཐིམ། །འོད་གསལ་གཏུག་མའི་ཐིག་ལེ་ཆེ། །སློབ་ལ་ཚོས་སྐྱུ་རྗེན་པའི་ཞལ། །རིག་སྟོང་
 ཟང་ཐལ་གྲོང་དུ་ལྷོ། །དེ་སྐྱེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྗེས། །ཡིད་ལ་གང་ཤར་ཐོལ་བྱུང་ཐེང། །ཞིང་སྐྱོང་དབྱིས་
 པའི་གསོས་སུ་ལྷུལ། །དགོ་བས་སྐྱུ་གསུམ་གྲོང་གོལ་ཤོག །

༥ ཚོགས་མཚོན་སྒྲོལ། ལྷུང་ གཞུང་འཛིན་མཚན་བྲལ་ཀ་སྤྲ་ལམ། ཅིར་སྤང་འདོད་ཡོན་
ཚོགས་སུ་བཤམས། ལེན་འཛིན་བྲལ་བའི་བདུད་ཅིར་བརྒྱབས། འིག་སྒྲོང་སྐྱ་གསུམ་
ལྷ་ལ་འབུམ། འབུམ་རྟོག་ཡེ་གྲོལ་ཚེན་པོར་བཤགས། ལག་ཉིས་འཛིན་དག་བགོགས་
དབྱིངས་སུ་སྒྲོལ། ཀ་དག་རྒྱལ་ས་ཟིན་པར་མཛོད། ཅེས་པའང་བི་རྩམ་སོ། །

༥ ལེ་མ་རྟོ། མཐའ་བརྒྱད་སྒྲོས་བྲལ་དབུ་མའི་གོང་ཁྱེར་མཚོག། སྒྲིང་དབུས་ཟངས་
མདོག་དབལ་འི་པོ་བྲང་ན། འིག་སྒྲོང་མི་ཐིགས་ཐིག་ལེ་མཚོ་སྐྱེས་རྗེ། ཚོགས་བརྒྱད་དག་
པའི་འིག་འཛིན་ཚོམ་བུས་མཛེས། འུས་གསུམ་གཤེགས་བཞུགས་འཕོ་འགྲུལ་བཤེས་རྒྱུད་
བྲལ་༥ འོད་གསལ་རང་བཞིན་བདེ་གྲོང་གཅིག་ཏུ་འབྱེལ། ཐིག་ལེ་ཉག་ཅིག་འཁོར་འདས་
ཀུན་གྱི་གཞི། ལེལ་སྤྱལ་འཛིན་པ་དག་པའི་དབྱིངས་ཚེན་པོར། འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་
རྟོགས་པའི་སྤྱལ་གིས་འདུད། ཚོགས་དུག་རང་སར་གྲོལ་བའི་འདོད་ཡོན་སྒྲིབ། ལེ་ཉི་
འབར་འཛག་ལུ་བདེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་ཟག་མེད་མཚོན་སྒྲིབ་གིས། །
སྒོ་བྲལ་གཞུག་མ་དོན་གྱི་གྲུ་རུ་མཚོད། ཀ་དག་སྤུམས་བདལ་ཚེན་པོའི་གཤིས་ལུགས་ལ། །
གཞུང་འཛིན་མཚན་མའི་རྟོག་ཚོགས་རང་སར་དག། འཁོར་འདས་སྤང་སྤང་འབུམ་གྲོལ་
གཉིས་ཚོས་ཚོགས། ལག་ཉིས་མེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་གྲོང་དུ་བཤགས། ཡེ་གྲོལ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་མའི་མཁའ་གྲོང་ལས། འོལ་པ་འཁོར་འདས་སྒྲིབ་ཚོགས་ཅིར་སྤང་ཡང་། ལག་དོད་
ནས་རྣམ་དག་དབྱིངས་གྱི་རྒྱན་ཚེན་པོར། རྗོགས་པས་བསལ་བཞག་བྲལ་བར་རྗེས་ཡི་
རང་༥ འོལ་གྲོལ་ཅིག་བཞག་ཚེན་པོའི་སྤྲོན་ཚེན་གྱིས། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྒྲོང་རིམས་
ནད་དཔུང། མ་བཅོས་གཞུག་མའི་གྲོང་དུ་གཞིལ་མཛོད་པའི། བརྗོད་བྲལ་དོན་གྱི་ཚོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། མཐའ་གྲོལ་སྒོ་འདས་འིག་པའི་དབའ་བོ་ཡིས། མཐའ་འཛིན་
སྒོས་བྱས་གྲུབ་མཐའི་འཚི་བདག་དཔུང་། མཐའ་བྱས་འཚི་མེད་གཞུག་མའི་ཐིག་ལེ་ཚེད། །

དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟག་པར་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་སྐྱེ་མའི་རོལ་
 གར་བཞིན། །ཟག་མེད་རང་ངོ་ཤེས་པའི་དགོ་ཚོགས་རྒྱན། །འོད་གསལ་ཚོས་ཉིད་གྲོང་དུ་
 བསྐྱོ་བཞུད་ན། །འཕྲོ་ཀུན་ཡེ་དག་ཀུན་བཟང་གནས་ཐོབ་ཤོག། །སྐྱེ་གསུམ་མཉམ་ཉིད་རང་
 རིག་བྱང་ཚུབ་སེམས། །དོན་དམ་མ་རྒྱ་གུ་ཡུའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟར། །རང་བབས་གཉུག་མ་
 དོན་གྱིས་གསོལ་འདེབས་ན། །བསྐྱར་ཐོབ་བྲལ་བའི་དབང་མཚོག་སེམས་ལ་བསྐྱར། །
 སེམས་བྱང་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དབྱིངས་སུ་སངས། །ཀ་དག་ཚོས་ཟད་དགོངས་པ་མའོན་གྱུར་
 བས། །འོད་གསལ་ལྟུང་གྲུབ་སྒྲུང་བཞིའི་གསེང་ལམ་ཆེར། །འཕོ་ཆེན་འངའ་ལུས་དོ་རྗེའི་
 དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་བཞིན་འཕྲོ་བ་རྣམས། །གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་
 པའི་སྐབས་རྒྱ་ལས་གྲོལ་ནས། །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་འཛད་མེད་རྒྱལ་བའི་ཁམས། །ཀ་དག་
 གདོད་མའི་གྲོལ་སར་དབང་འབྱོར་ཤོག། །ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་དང་། །འབྲེལ་བའི་སླ་མ་རྒྱབ་
 པའི་ཐབས། །སྐྱེ་གསུམ་ལ་བརྒྱ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། །བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་སྐྱེ་གྲུབ་ཏུ་བཞོད། །

༥ ། ཨེ་མ་ཉོ། གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཚོགས་དུ་མར་ཐིམ་པའི་རྩལ། །འོག་མིན་གསང་
 ཆེན་དོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་དུས། །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་ཀུན་བཟང་ཡབ་དང་ཡུམ། །མཉམ་པའི་
 རྒྱལ་རྒྱ་དོར་དགྱིལ་པད་ལྷན་རོལ། །སྤྱི་བོར་དྲངས་མ་ལྟ་ལྟོན་ཐིག་ལའི་དུས། །ཤེས་
 རིག་མ་བཅོས་དོན་གྱི་གྲོང་ཆེན་པ། །དཀར་གསལ་ཞི་འཇུག་བརྟེན་ཡི་ཆས། །ངལ་གསའི་
 རྒྱལ་རྒྱ་དོ་རྗེའི་སྤྱིལ་གྲུང་བཞུགས། །སྐྱེ་གསུམ་སྟོག་འོད་གྱིས་རྩ་རྒྱུད་སླ་མ་དང་། །ཡི་དམ་
 ཞི་ཁོ་དཔའ་བོ་མཁའ་འབྲེའི་སྤྱིལ། །ཉི་ཟེར་རྒྱལ་ལྟར་སྐྱེ་བྲངས་གཉིས་མེད་ཐིམ། །ཡོངས་
 གྲུབ་གདན་གསུམ་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟར། །སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་
 གིས་འདུད། །སྐོ་ལྟ་རང་ཡན་ཚོགས་དུག་མཚོད་པ་འབྲུལ། །ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་
 ཡོངས་གྲུབ་གྲོང་དུ་བཞགས། །འཁོར་འདས་རོ་མཉམ་ངང་དུ་རྗེས་ཡི་རང་། །ལྟོན་སྐྱེས་

གཞུགས་མ་དོན་གྱི་ཚེས་ལའོར་བསྐྱོད། །འཕོ་མེད་རྟོག་པ་དམ་པའི་དོ་བོར་བཞུགས། །བྱང་
འཇུག་འོད་གསལ་ཚེན་པོར་བསྐྱོད་བར་བཞི། །ཀུན་ལྷན་ཀུན་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་
དབྱིངས། །འཕོར་འདས་ཡེ་དག་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །མ་བཅོས་རང་ཤར་དོན་གྱི་
གྲོང་ཚེན་པར། །འདུད་དོ་འཕོར་འདས་གཞི་ཟད་ས་ལ་སྐྱོལ། །སྤྲོ་མའི་སྤྲོ་ལས་འོད་ཟེར་
བདུད་ཚིའི་རྒྱུ། །ཆར་ལྟར་བབས་པས་རང་ལུས་ལྟུམ་གྱིས་གང། །དབང་བསྐྱར་རྒྱིབ་
བྱང་གདོད་མའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེགས། །དེ་མཐར་སྤྲོ་མ་འོད་ལྷུ་རང་ལ་ཐིམ། །དུས་གསུམ་
རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་གཞུགས་མའི་གཤིས། །བརྗོད་བྲལ་ལྟོན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གྲོང་དུ་ལྷོ། །རྗེས་
ཐོབ་ཅིར་སྤངས་སྤྲོ་མའི་དོ་བོར་སང། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་ཀུན་བཟང་གྲོང་གྲོལ་ཤོག །མོས་
གྲུས་ཉམས་གྱི་རྩལ་སྐོ་ལས། །གང་ཤར་སྤོ་ཡིས་མ་བཅོས་པར། །སྟགས་བཅ་པ་དྲུ་ཚུལ་
རྒྱལ་གྱིས། །བདེ་ཚེན་འོད་གསལ་སྤུག་ཏུ་བཀོད། །

༄༅། །སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲུལ་རྟོག་དབྱིངས་གཅོད་བཞུགས།

ཡུལ་སྤྲོ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད། །གང་འདུལ་སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་གར། །
སྟོན་མཛད་ཨ་མ་ལབ་སྐྱོན་དང། །དབྱེར་མེད་རང་རིག་སྤྲོ་མར་འདུད། །ཡུལ་སྤྲོ་བསམ་གནས་
རྣམས་ལ་སྐྱུ་བསམ་སྤུ་མཚེ། །འགོ་ཀུན་སྐྱོལ་བར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་བདེ་ལྟོན་
སྤུག་བསྐྱེད་བྲལ། །བདེ་མཚོག་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་ཤོག །ཡུལ་སྤྲོ་བར་ལུས་ཐ་མལ་
གནས་པ་ཡི། །མདུན་མཁར་བསྐྱེད་ཉི་མའི་སྟེང། །དྲིན་ལྟོན་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་དང། །དབྱེར་མེད་
ཨ་མ་ལབ་གྱི་སྐྱོན། །དཀར་གསལ་སྤུག་གཉིས་ཏུ་དྲིལ་འབྱོལ། །སྤུན་གསུམ་མཁར་
གཞིགས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ལོ། །སྤུན་གོང་དམ་པ་རྒྱ་གར་དང། །ཁག་མོ་ལྟ་ལྟ་དཔུལ་སྟེང། །
ཤུག་བྱུབ་རྣམ་སྤངས་སྐྱོལ་མ་ཡུལ། །དཀོན་མཚོག་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱོད། །སྤུན་ཀུན་

འདུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར། །ཡའ་ཏོན་དམ་ཤེས་རབ་ཡར་སྐྱོན་ལ། །རང་ངོ་བོས་པའི་སྐྱུག་གིས་འདུད། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་མཚོན་པ་འབྲལ། །ག་ལུང་འཛིན་འབྲལ་ཏོག་དབྱིངས་སུ་བཤའགས། །མིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྗེས་ཡི་རང་། །སྤྱོད་བསམ་བརྗོད་བྲལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར། །དག་ཚོགས་ཚོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། །ཡུམ་ཆེན་དགོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཡའ་ཏོན་སྐྱབས་ཀུན་འདུས་ཞལ་སྤྲུ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་ཨ་མ་ལ་བ་གྱི་སྒྲོན། །བྱུང་ཐོབ་གཅོད་ཡུལ་བརྒྱུད་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་སྒོའབས། །ཡའ་ཏོན་མ་གཅིག་གཅོམ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི། །འབྲུ་གསུམ་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། །བདག་གི་གནས་གསུམ་ཐིམ་པ་ཡིས། །སྒོ་གསུམ་རྩེ་རྗེ་གསུམ་ཐོབ་ཤོག །ཡའ་ཏོན་རང་སེམས་དབྱིངས་ཐོན་རྣལ་འབྱོར་མས། །རང་ལུས་ཐོད་བྲེགས་སྦྱིད་བུར་བཅུགས། །ཤེས་སྤྲོད་དབྱེགས་བདུད་རྩི་སྐྱར། །ཟག་མེད་འདོད་ཡོན་མཁའ་ཁུལ་སྒེལ། །ཨོ་ཨུམ་རྒྱུ། ཡའ་ཏོན་བདག་ལུས་ཟག་མེད་ཚོགས་མཚོན་འདིས། །མཚོན་ཡུལ་རྒྱལ་མཚོའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱང། །སྦྱིན་ཡུལ་ཡན་ཚགས་མགོན་ཀུན་ཚོམ། །དབར་ཆད་ཀུན་ཞི་ཚོགས་རྗོགས་ཤོག །ཡའ་ཏོན་ཐོགས་བཅས་ཡུལ་གྱི་འགྲི་བཚོད། །ཐོགས་མེད་རེ་དོགས་གཉིས་འཛིན་དག །དགའ་བྲོད་ཉམས་གྱི་འཚིང་ལས་གྲོལ། །སྒྲེམས་བྱེད་བདག་འཛིན་རྩད་ཚོད་ཤོག །ཡའ་ཏོན་ཅས་འདི་གཅོད་མཁའ་སྐྱུར་ལོ་ཡིས། །རིང་མའི་ལམ་ནས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །བསྐྱུར་པར་རྒྱལ་བས་བྱིས། །དག་བས་ཡུམ་དོན་མངོན་གྱུར་ཤོག །

༥ ། ཨེ་མ་ཏོན་ །རང་སྤྱོད་ལྷུན་གྲུབ་འོད་གསལ་དག་པའི་ཞིང་། །ལུན་ཚོགས་མཚོན་པའི་སྦྱིན་སུང་གཉིབས་པའི་དབུས། །རྩ་བའི་སྤྲུ་མ་ཨོ་རྒྱན་བཏུ་འབྱུང། །སྐྱབས་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོར་སྤུམ་མེར་གསལ། །བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་གྱིས་བས་སྐྱུག་འཚལ་ཞིང། །མཚོན་ཚོགས་ཀུན་འབྲལ་སྦྱིག་སྦྱང་འགྲོད་བཤའགས་སྤོམ། །དག་ལ་ཡི་རང་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་དུ། །བསྐྱལ་བརྒྱུར་བཞུགས་གསོལ་དག་ཚོགས་འགྲོལ་བསྐྱོ། །རྒྱལ་ཀུན་འདུས་

ཞལ་རང་བྱུང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ། །འཕགས་བོད་ཀྱི་འདྲུ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མེ་སྐྱར། །གདུལ་དགའ་
འདུལ་མཛད་ཨོ་རྒྱུན་རིན་པོ་ཆེ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས། (རྫོབས་ལུ་མཚན།) །
འབྱུང་བཞིའི་གཡོ་འབྲུགས་ནད་མཚོན་དུག་སྐྱོར་སོགས། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་འགའ་རྒྱུན་ཀྱི་
ཞི་ཞིང་། །ཚོས་མཐུན་བསམ་པའི་དོན་ཀྱི་འབྲུག་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྫོབས་སྐྱིན་
གྲོལ་དངོས་གྲུབ་སྐྱོལ། །ཅེས་མོས་ལ་སྤྲི་ཅི་འབྲུག་གསོལ་འདེབས་གྱི་རྒྱུ་དུ་བཞུ། །མཐམ། ལུ་རུ་
དགེས་པས་འོད་ལྷ་རང་ལ་ཐིམ། །དབང་དང་བྱིན་རྫོབས་དངོས་གྲུབ་དུས་གཅིག་ཐོབ། །
སྐྱོ་གསུམ་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྐྱུངས། །ཅིར་སྐྱར་ལྷ་སྐྱུགས་ཚོས་སྐྱའི་རོལ་པར་
ཤར། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་འགོ་བ་ཀྱི། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་བས་འབྲལ་མེད་རྗེས་
བཟུང་ནས། །ས་བཅུ་ལམ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗེས་ཏེ། །ཨོ་རྒྱུན་སྐྱེས་མའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་
ཤོག། །ཅེས་པའང་རྣམ་པར་དགའ་བའི་ཐུགས་འདུན་ཅན་མཚོ་སྐྱེད་ལུ་བཀྲ་གིས་ལྷ་མའི་ཞལ་འདོན་རྒྱུར་
ཞེ་ཚེན་པས་འཕྲལ་མར་སྐྱེལ་བ་དགོ།

། བ་མོ་གྲུ་ལུ དང་བའི་ཡིད་མཐར་དད་བརྒྱའི་རྒྱ་འཛིན་དཔུས། །དེ་མཚོག་མགོན་
པོ་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེ་ཐོད་ཐོད་རྩལ། །རྒྱུབས་ཀྱི་འདུལ་པའི་
ངོ་བོར་ལྷ་མ་མེར་གསལ། །སྐྱོ་གསུམ་གྲུས་པས་ལུག་འཚོལ་མཚོད་སྐྱིན་དཔུལ། །སྤྱི་གུང་
ཀྱི་བཤགས་དགོ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཚོས་འཁོར་སྐྱོར་བཞིན་ཏུག་པར་བཞུགས་གསོལ་
འདེབས། །དེས་མཚོན་དགོ་ཚོགས་བྱང་རྒྱུབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་རྩ་
བའི་སྐྱ་མ་ལ། །བཟོད་མེད་གདུང་ལུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱང་རྒྱུབ་བར་དུ་
འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས། །དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྫོབས་མཚོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྐྱོལ། །
ལུ་རུའི་གནས་གསུམ་རྗེ་རྗེའི་འབྲུ་གསུམ་ལས། །འོད་ཟེར་བདུད་རྩི་བདག་གི་གནས་གསུམ་
ཐིམ། །དབང་བསྐྱར་སྐྱིབ་སྐྱུངས་སྐྱིན་གྲོལ་མཚོག་ཐོབ་ནས། །སྐྱ་མ་འོད་ལྷ་རང་དང་གཉིས་

མེད་ལྷུང་། དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན། །འཁོར་འཤི་མགོན་དང་ནམ་ཡང་
མི་འབྲལ་ཞིང་། །ས་བཅུ་ལམ་ལཱའི་ཡོན་ཏན་རབ་རྗེས་ནས། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལྷུང་
ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའང་དད་དམ་སྐྱོད་བྱུང་གར་དབང་ཆེ་མཚོག་ལགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་རྒྱུར་སྒྲོམ་ལས་པ་
འལྷུང་མེད་པ་སྐྱེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བྲིས་པ་དགོ།

༄༅། །སྐྱེ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱུ་བས་འདོད་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་ཏུ་བདུ་ཀར་ཡེ། འདིར་དད་དམ་སྐྱེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཟབ་མོ་སྐྱེ་མའི་
རྣམ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས། རྒྱུ་བས་སེམས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རྟེན་བསྐྱེད་པའི། མདུན་གྱི་
ནམ་མཁའ་འཇའ་ཟེར་གྱི་ལེའི་དབུས། །སེང་གི་པད་ལྷན་ཅུ་བའི་སྐྱེ་མ་དང་། །དབྱེར་
མེད་མཚོ་སྐྱེས་དོ་རྗེ་དཀར་དམར་མདངས། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་དོ་རྗེ་ཐོད་པ་འཛིན། །
ཁ་དྲོ་གཡོན་བརྟེན་གྱི་བའི་སྟོན་ལུ་གསོལ། །གསང་མོད་སྐྱེ་སྐྱུར་ཟབ་བེར་བརྗེད་པར་
བསྐྱུབས། །དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱུང་དགུས་འཇུམ་འོད་ཟེར་འབར། །མཐའ་བསྐོར་ཅུ་གསུམ་དཀྱིལ་
འཁོར་སྐྱོན་ལྷུང་གཏིབས། །དུན་པས་གདུང་སེལ་མཚོག་གི་དོ་བོར་བཞུགས། །ཞེས་མོས་ལ་ཡན་
ལག་བདུན་པ་འབྲལ་པའི། གང་འདུལ་རྒྱུ་འལྷུལ་དུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོན། །སྐྱོ་བསྐྱེད་བྱེད་
པོ་ཨོ་རྒྱན་དོ་རྗེ་འཆང་། །གང་དང་དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་ལ། །སྐྱོ་གསུམ་གྱས་པ་
ཚེན་པོས་ལྷག་བགྱེད། །སྐྱི་ནང་གསང་མཚོད་དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྣུལ་འབྲལ། །ཅུ་བ་ཡན་
ལག་དམ་ཚོག་ཆག་ཉམས་བཤགས། །ཟག་བཅུས་ཟག་མེད་དགོ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཐེག་
མཚོག་སྐྱེ་མེད་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བཞེན་དུ། །ལྷ་རབ་མི་འདའ་བསྐལ་བརྒྱུར་བཞུགས་གསོལ་
འདེབས། །འདིས་མཚོན་དགོ་ཚོགས་བྱུང་རྒྱབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོ། །ཞེས་མོས་ལ། གསོལ་འདེབས་

གྱི་དངོས་གཞི་གྲུ་ཅུ་རིན་པོ་ཚེའི་དོན་རྗེའི་གསུང་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་དང་བཟོ་གྲུ་ཅུ་ལ་སྤྱིང་པོ་བྱ། མཐའ་
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དོན་རྗེའི། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་མཉམ་མེད་གྲུ་ཅུ་
རྗེའི། །སྤྱིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། །དབང་བསྐྱུར་བྱིན་རྒྱུ་བས་
སྤྱིན་གྲོལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད། །ཚིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །འཁོར་རྣམས་འོད་ལྷ་གཙོ་བོའི་སྐྱུ་ལ་
ཐིམ། །གྲུ་ཅུའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་དོན་རྗེའི་ཟེའ། །བདག་ལ་ཐིམ་པས་དབང་བསྐྱུར་
སྤྱིབ་བཞི་བྱང། །ལམ་བཞིའི་སྤོད་གྲུར་སྐྱུ་བཞིའི་སྐྱུ་ལ་ལྷན་གྲུའ། །ཚིས་མོས་ལ། མཐའ་ནི་
ལྷ་མ་འོད་ལྷ་རང་ལ་ཐིམ། །ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་དགོངས་པའི་རྩལ་ཚེན་རྗེའི་གསུམ། །
དུས་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་གཞུག་མའི་མདངས། །རྗེས་ཐོབ་གང་གར་སྐྱུ་མའི་རོལ་བར་
བསྐྱེད། །ཞེས་པའི་ལམ་ཁྱེད་དང་མ་བུལ་བར་དགོ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱོ་ཞིང་སྤོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའང་དད་དམ་བསྐྱེད་གསུམ་མེད་བྱུང་ལུང་རྟོགས་མཐའ་བྱིན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན། །ལྷ་གཙོ་བོ་
ཚེན་གྲུ་ལོ་རྒྱུ་མི་འགྲུལ་ཀུན་བཟང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དམར་སེར་ཅན་གྱི་ལོ་ས་ག་ལྷ་བའི་འཕེལ་
ཕྱོགས་གྱི་ཚེས་བཅུ་ཉིན་བྲིས་པ་སྐྱེ་ཀུན་རྗེ་བཅུན་མ་རྣམས་ཅུས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་གྲུའི་གྲུའི་ཅིག། །

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱིན་རྒྱུ་བས་
མཚོག་སྤྱོད་བཞུགས།

ཨུམ་ རྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་རྒྱུ་དུ་ཚོགས་པ་ཡི། །འོད་གསལ་རང་མདངས་དག་པའི་
ཞིང་གི་དབུས། །རང་ལུས་དོན་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མར་གསལ་བའི། །སྤྱི་བོར་རྒྱ་སྐྱེས་ཉི་ལྔའི་
གདན་གྱི་སྤྱིང། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་དབྱིད། །རྣམ་རོལ་མ་འགགས་
ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཚོན་པ། །ཞི་འཇུག་དགེས་ཉམས་བརྗེས་ཡི་ཚས། །དལ་གསོའི་ཐུག་རྒྱས་
ལྷུང་ལ་སྐྱེགས་རལ་འཛིན། །འཁོར་དུ་རབ་འབྲུམས་རྩ་གསུམ་སྤྱིན་ལྷུང་འབྲིགས། །ཐུགས་

ཀའི་འོད་གྱིས་དགོངས་བརྒྱད་སླ་མའི་ཚོགས། །སྤྱོད་བྱངས་དམ་ཚིག་རྟེན་དང་གཉིས་མེད་
 བཞུགས། །ཞིང་རྒྱལ་ལུས་སྤྱུལ་གྲུས་བས་སྤྱག་འཚལ་ཞིང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་
 གསུམ་དགོ་ཚོགས་འབྱུང། །ཚེ་རབས་བསགས་པའི་སྤྲིག་ལྷུང་འགྲོད་བཤགས་བསྐྱེམ། །
 ལའོར་འདས་ལམ་གྱི་དགོ་རྩ་རྗེས་ཡི་རངས། །སྤྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ངང་དུ་རྟག་བཞུགས་
 བས། །དེས་དོན་ཚོས་གྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འདིས་མཚོན་དགོ་ཚོགས་སླ་མེད་
 བྱང་ཚུབ་ཆེད། །ཡོངས་བསྐྱོ་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་འབབ་སྤྲིགས་ཤོག །མཁུལ་རབ་ཟུར་ལུང་
 ལུ་པའི་རང་མདངས་གར། །བཙེ་ཚེན་སྤྱག་ན་བསྐྱེད་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །མའོན་སྤང་གསང་
 བདག་ལུས་པའི་ཚ་ཟེར་ཅན། །འདིག་རྟེན་མིག་གཅིག་དག་གི་དབང་པོར་འདུད། །རབ་
 འབྲམས་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཀུན་རྩལ་གཅིག་གིས། །ཉེར་བྱངས་གཙུག་ལག་གྲེ་བའི་གསྐྱེད་རྒྱུ། །
 ལེགས་སྤྱུག་སྤུབ་བསྟན་མཚོ་ཚེན་རྒྱས་མཛད་པའི། །སྤྱོ་བའི་སླ་བ་ཀུན་མཁུལ་སླ་མར་
 འདུད། །རྒྱ་ཚེན་སྤྱོད་གཞུང་གཉིད་ཟབ་ཚུགས་ཆེ། །ཟབ་མོ་སྤྱོ་བའི་ལོར་སྤྱོད་བཅུད་གྱིས་
 གཏམས། །རྩམ་དག་རིགས་པའི་རྒྱབས་སྤེང་འབྲམ་གཡོ་བའི། །སྤུབ་བསྟན་ཡོངས་གྱི་མངའ་
 བདག་གྲོད་ལ་འདུད། །ཟབ་གསང་རྒྱད་སྤེ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་བཟང་ཅེད། །འོད་གསལ་དོ་རྗེ་
 རྟིང་པའི་ཉོག་མཛེས་བས། །གྲོ་ལ་བ་དུག་ལུན་འདོད་དགུའི་ཆར་སྤྱིན་པའི། །ས་གསུམ་
 འགུན་བྲལ་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཚོན་ཐོས་ཅམ་གྱིས་སྤྲིང་གི་ལུན་སེལ་ཞིང་། །
 ལུན་སྤྱིས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་མེད་བསྐྱེད་མཛད་པའི། །ཡེ་ཤེས་སྤྱོ་མའི་གར་མཁའ་གྲོང་ཚོན་བར། །
 རྟིང་བས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྤྱགས་རྗེས་དགོངས། །དེང་སང་སྤྲིགས་མ་ལུ་ཡི་མཐར་སྤྱག་
 བས། །སྤུབ་བསྟན་སྤྱོད་དང་ཁྱད་པར་སྤྱོ་འགྲུར་གྱི། །བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་ལལ་ཆེར་ལུབ་ལ་
 ཉེ། །འདི་ལ་སྤྱགས་རྗེས་དགོངས་ཤིག་ཀུན་མཁུལ་རྗེ། །སྤྱོག་བ་ལལ་ཆེར་རང་འདོད་སྤྱོ་
 མཐའ་འཚལ། །སྤྱོམ་བ་ལལ་ཆེར་ཡིད་དཔྱོད་མཐའ་ལ་ཞེན། །ཟབ་གནད་འདི་ཞེས་དེས་
 བ་རྟེན་དཀའ་བས། །ཡིད་ལ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་བ་ལྷུར་སྤྱོལ་མཛོད། །ཟབ་ཞི་སྤྱོས་བྲལ་འོད་

གསལ་འདུས་མ་བྱས། རྫོང་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱུང་འཇུག་དབུ་མ་ཚེད། བྱམས་འཇམ་བརྒྱུད་
པའི་མན་དག་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། རེས་དོན་ཟབ་མོའི་སློབས་པ་རྒྱས་བྱིན་རྫོབས། བྱུང་པར་
རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པ་ཡི། དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་ཡོ་ག་རྣམ་གསུམ་གྱི། བསྟན་
པའི་སློང་པོ་སྤྱོད་མཐའ་རྒྱས་པ་དང་། ཟུང་དགོངས་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་བྱིན་
རྫོབས། རྩེད་དོན་ཐོས་བསམ་སློམ་པའི་ལུས་སློབས་རྒྱས། བཀའ་དོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་
པའི་གད་རྒྱུད་སློབས། བཀའ་དོན་འཕོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མཛེས། རྒྱ་པའི་སེང་
གོ་ཁྱིད་དང་མཚུང་པར་ཤོག་ཅེས་མོས་ལ། ཨོ་ཨུལ་བཟོ་མ་ཏ་གུ་རུ་བེ་མ་ལ་རྩོམ་སྐྱོ་སྐྱོ་
ཞེས་བསྐྱེད་དབང་བཞི་ལེན་པའི་དམིགས་གནད་ཡང་ཡང་བྱུང། མཐའ་ ལྷ་མ་དབྱེས་པས་འོད་ལྷ་རང་ལ་
ཐིམ། རྩུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་དགོངས་པའི་རྩལ་ཚེན་རྫོགས། རིག་སློང་བྱུང་འཇུག་ལྟན་
སླེས་བདེ་བ་ཆེ། མ་བཅོས་རྫོགས་པ་ཚེན་པོའི་སློང་དུ་ཨུལ། ཞེས་མོས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་
དགོ་བ་བསྐྱེད། ཞེས་པའང་ཚོར་བས་ཀུན་ཏུ་ཀུན་མཁུན་སྐྱེ་མའི་བྱན་དུ་སློབ་པ་གཞན་ཅན་ཚོས་གྱི་སློ་གོས་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་དག།

༥ རྒྱུ་མེད་ཀ་དག་སློབ་པ་བྲལ་བའི་སློང་། འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་
གདངས། རྩེད་གོལ་རྗེས་མེད་རིག་རྩལ་རོལ་པའི་གད། རང་རིག་དཔལ་མགོན་སྐྱེ་མར་
གསོལ་བ་འདེབས། ཡིད་དབྱེད་གཟུང་འཛིན་སྐྱབས་རྒྱ་ལས་གོལ་བའི། བརྗོད་བྲལ་ཟང་
མ་ཐལ་བྱུང་རིག་པའི་གཤིས། རོ་ཤེས་རྩལ་རྫོགས་བཏུན་པ་ཐོབ་པ་ཡིས། བཀའ་ལྟན་ལུ་བུམ་
སྐྱུར་གཏན་སྲིད་ཟེན་བྱིན་རྫོབས། ཞེས་པའང་རྗེ་དབོན་དམ་པ་ན་ཐའི་མཚན་ཅན་གྱི་བཞེད་འོར་བེ་
ཇོས་གང་གར་བརྗོད་པ་དག།

༄༅། །ཀུན་མཁུལ་ཚེན་པོའི་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

ལྷོ། འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལའི་གྲོང་། །ཀ་དག་གདོད་མའི་མགོན་
པོ་གྲོང་ཚེན་པ། །དཀར་གསལ་མཛེས་འཇུ་མས་ངལ་གསའི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །དེ་པས་མཚོག་
སྟེར་སྐྱབས་ཀུན་ངོ་བོར་གསལ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ཅན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ལ། །ཀུས་པས་
ཕྱག་འཚལ་མཚོད་འབྲལ་གསལ་བ་འདེབས། །ཚོ་རབས་སྐྱེར་བར་འབྲལ་མེད་རྗེས་རྒྱུངས་
ལ། །དུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཞེས་དང། ཨོ་ལྷོ་རྩྱ་བཟོ་མ་དུ་
གྲུ་རུ་བེ་མ་ལ་རྩྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་རྩྱི། །ཞེས་བསྒྲ། མཐའ་ སླ་མ་དགྲེས་པས་འོད་ལྷུང་ལ་ཐིམ། །ཡེ་
ཤེས་དགོངས་པའི་རྩལ་དབང་སེམས་ལ་རྗོགས། །རིག་སློང་ཚོས་ཟད་དགོངས་པ་སླ་མའི་
ཞལ། །དུས་བཞི་མཉམ་ཉིད་གྲོང་དུ་ཨེ་མ་རྟོ། །ཞེས་མོས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་བའང་རང་
བཞིན་རྗོགས་པ་ཚེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སླ་མ་དམ་པ་འོད་གསལ་འཇའ་ལུས་རྗོ་རྗེའི་ཕྱགས་བཞེད་བཞིན་པསླ་
དགྲེས་པས་བྲིས་པ་དག།

༄༅། །རྗེ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྟིང་པོར་དྲིལ་བ་ནི།

ལྷོ། ཀ་དག་སློས་པ་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །ལྷུན་གྲུབ་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལའི་སྐྱབས། །
རིག་རྩལ་མ་འགགས་སླ་མ་རྗེ། །ཀུན་མཁུལ་འཇམ་དབལ་དགྲེས་པའི་ཞབས། །ཞི་འཇུ་མ་
པརྗེ་ཏུ་ཡི་ཚས། །དཀར་གསལ་ཚོས་འཚད་གྲེགས་རལ་འཛིན། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་
ལྷམ་མེར་བཞུགས། །རང་རིག་དོན་གྱི་སླ་མ་ལ། །རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱག་གིས་འདུད། །
ཅིར་སྐྱང་རྒྱན་ཤར་མཚོད་སྟིན་འབྲལ། །རང་གོལ་མཚན་མེད་དབྱིངས་སྐྱབས་ཤེས། །ཡིད་

དབྱེད་བྲལ་བས་རྗེས་ཡི་རང་། །བྲན་བ་རང་ཟད་ཚེས་ལའོར་བསྐྱོད། །འོད་གསལ་ལའོར་
ཡུག་གྲོང་དུ་བཞུགས། །དག་ཚོགས་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་བསྐྱོ། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་
རྟོགས་གྲུང་ཅིག། །ཅིས་དང་ཞལ་གསུང་གསོལ་འདེབས་གང་འོས་མཚན་སྲགས་ཀྱང་བསྐྱས་མཐར། །ལུགས་
ཡིད་བསྐྱེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཅིར་སྤང་བྱ་མའི་འོལ་པར་ལྷ་བའི་མོས་གྲུས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །
ཞེས་པའང་བྱ་མ་འོན་པོ་ཆེ་འོད་གསལ་མཚོག་གི་བཞེད་སྐོང་དུ་བི་ཇ་ཡས་བྲིས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དགོ།

༄༅། །དོན་དམ་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཞུགས།

ན་མོ་མ་དུ་སྤྱི་ལེ། །ཡེ་གྲོལ་ཀ་དག་གདོད་མའི་གཤིས། །སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་
བ་ལ། །རང་ངོ་ཤེས་པས་སྐྱབས་མཆི་ཞིང་། །འོག་བཞག་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
ལྷུང་ཀ་དག་གཉིང་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ལྷུན་གྲུབ་འོད་ལྗེའི་ཐིག་ལེ་ཆེར། །རིག་རྩལ་
མ་འགགས་སྤྱ་མའི་སྐྱ། །ཞལ་སྤྱུག་འཛིན་བ་ལས་འདས་པའི། །མི་ཡིག་འགྲུའ་མེད་བདེ་
བ་ཆེ། །ཞེ་ཡིག་སྤྱོད་ཆེན་ལུམ་དང་སྐྱོར། །ཟུང་འཇུག་སྐྱོས་པ་ཀུན་བྲལ་བའི། །ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་མཚོའི་ལའོར་དང་བཅས། །སྲིད་ཞི་ཀུན་བྱབ་ཆེན་པོར་གསལ། །མཉམ་ཉིད་གྲོང་ནས་
སྐྱབ་འབྱོར་གཤེགས། །དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་བཞུགས། །ཡིད་དབྱེད་མཚན་
འཛིན་བྲལ་བས་འདུད། །གང་གར་རང་གྲོལ་མཚོད་སྤྱིན་འབུལ། །གཟུང་འཛིན་དུ་མའི་
དབྱིངས་སུ་བཞགས། །སྤོ་བྲལ་ཆེན་པོར་རྗེས་ཡི་རང་། །ཡེ་གྲོལ་གཞུག་མའི་ཚེས་ལའོར་
བསྐྱོར། །རྒྱུན་ཚད་མེད་པར་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །ལའོར་གསུམ་རྟོག་བྲལ་དབྱིངས་
སུ་བསྐྱོ། །ཨྱོ་སྤང་སྤོང་སྐྱུ་ཡི་དོ་རྗེ་ལ། །ཞེན་འཛིན་བྲལ་བས་གསོལ་བ་འདེབས། །གཟུགས་
སྤང་ལྷ་སྐྱུའི་སྤྱུག་རྒྱུར་གྲོལ། །བྲུམ་དབང་རྟོགས་པ་མཐར་སྤྱིན་ཤོག། །ལྷུང་གསུམ་སྤོང་
གསུང་གི་དོ་རྗེ་ལ། །སྐྱོ་བཞེད་བྲལ་བས་གསོལ་བ་འདེབས། །འགྲོ་འོང་སྐོག་རྩལ་དུ་

མང་དག །གསང་དབང་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཤོག ། ལྷོ། བདེ་སྟོང་ཐུགས་གྱི་དོ་རྗེ་ལ། །གཟུང་
འཛིན་བྲལ་བས་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕོ་མེད་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེར་བསྟོམས། །ཤེར་དབང་
རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཤོག ། ལྷོ། རིག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལ། །དབྱིངས་རིག་འབྲལ་མེད་
གསོལ་བ་འདེབས། །འོད་གསལ་སྣང་བཞིའི་གསང་ལམ་ནས། །བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཕྱིན་ཤོག །ཨེ་མ་ཉོ། ཅིར་སྣང་སླ་མའི་རོལ་པ་སྟེ། །ཁང་ཤར་ཀུན་བཟང་སྟོན་པའི་རྒྱན། །
ཐམས་ཅད་ལྷུན་མཉམ་བདེ་བ་ཆེ། །མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོས་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དེ་རྒྱུད་གང་
ཤར་ཐོལ་བྱུང་ཚིག །འཕོར་ལའི་དབང་ཐུག་སྐྱལ་པའི་སྐྱུར། །དབྱེས་སྟོང་མཚོན་པའི་རྣམ་སྲུ་སྐྱུལ། །རེ་དོགས་
མེད་པའི་གྲོང་དུ་ལྷོ།།

༄༅། རྗེ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྐབས་བདུད་ཅིའི་སྒྲིབ་སྲུང་བལྟགས།

ལྷོ། འཕོར་འདས་ཚོས་ཀུན་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་དབྱིངས། །མ་འགགས་རང་སྣང་དག་
པའི་ཞིང་གི་དབུས། །ཐུབ་བྱུང་མཚོན་པའི་སྒྲིབ་སྲུང་འབྲིགས་པའི་གྲོང་། །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་
ཚངས་སྒྲས་འཕགས་མའི་སྐྱུའི། །མདུན་གྱི་འམ་མཁར་སངས་ཀྱི་པད་ལྷེའི་སྟེང་། །རྗེ་ཡིག་དམར་
སེར་འོད་གྱི་འཕྲོ་འདུ་ལས། །རིགས་ཀུན་བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་ཞབས། །
རྣམ་པ་སྐྱུ་བའི་སེང་གེ་རྒྱལ་ཀུན་ཡབ། །འཁྱར་གྲུ་མདོག་ཅན་བརྒྱུད་གཉིས་ལང་ཚོས་སྐྱེག །
ཟུར་སྲུང་ལྷར་འཚིང་དར་དར་རིན་ཆེན་བརྒྱན། །ཐུག་ཟུང་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་སྟེགས་བམ་
འཛིན། །དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྲུང་ལུ་མེད་འོད་ཟེར་འབར། །ཐུགས་སྟོག་སློང་སྟོང་རྗེ་ལས་འོད་
འཕྲོས་པས། །རབ་འབྲལ་སྟོགས་དུས་བདེ་གཤེགས་སྒྲས་སྟོབ་བཅས། །རིགས་འདུས་
སླ་མའི་ངོ་བོར་སྐྱུན་དངས་ཐིམ། །རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་རབ་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་པ། །དྲན་
པས་གདུང་སེལ་འཇམ་མགོན་སླ་མ་ལ། །སྟོགས་སྐྱུ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཚལ་ཞིང་། །

ལུས་དང་ཡོངས་སྤོང་གྲུབ་བཟང་མཚོན་སྤྱིན་འབུམ། །ཚོ་རབས་བསགས་པའི་སྤྱིག་ལྷུང་
སྤྱིང་ནས་བཤགས། །བྱང་ཚེན་སྤོང་པ་རྒྱ་མཚོར་རྗེས་ཡི་རངས། །འགྲོ་གནས་བར་བལྟགས་
ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འདིས་མཚོན་དགོ་ཚོགས་བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོར་བསྐྱོ། །འགྲོ་
རྣམས་སྤྱ་མེད་ཐེག་པའི་སྤོང་གྲུབ་ཅིག །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་གྲུབ་
གྲུང་། །སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ལུའི་རྒྱལ། །སྤྱིང་པ་རི་སྤྱིང་སྤོན་པའི་ལྷགས་རྗེ་
ཅན། །བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེར་གསོལ་བ་འདེབས། །གང་གི་ལྷགས་བསྐྱེད་ཚུ་
གཏོར་བསྐྱབས་པ་ལས། །ཉེར་ཐོན་མཚུན་བརྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་པའི་ལྷ། །མཐའ་ཡས་
སྤྱི་དགའི་ཀྱ་ལུང་བཞད་པའི་མཉེན། །འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་དོ་རྗེར་གསོལ་བ་འདེབས།
མཚུན་རབ་པ་མཐའ་ཡས་པས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བརྩེ་ཚེན་ལྷགས་རྗེ་མཚུངས་མེད་
པད་དཀར་འཚང་། །ལུས་མཐུ་ཚད་མེད་གསང་བདག་དོ་རྗེ་ཅན། །རིགས་གསུམ་དབྱེར་
མེད་སྤྱ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་གནད་ལ་རྣ་ག་རྩ། །རྒྱ་ཚེན་སྤོང་པའི་
གཞུང་ལ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །རྣམ་དག་རིགས་པའི་སྤོང་འབྱེད་ཚོས་གྲགས་དངོས། །ལྷ་
བུལ་པའི་ཚེན་སྤྱ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །གསང་ཚེན་རྒྱུད་སྤྱིའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཇོ། །
ཟབ་དོན་སྤྱབ་སྤྱིའི་མཚོན་འཛིན་དོ་རྗེ་ཚོས། །འོད་གསལ་ཐེག་མཚོག་བརྟན་བདག་དགའ་
རབ་དངོས། །བྱུང་བརྒྱུའི་གཙུག་ཚོར་མཚོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱུང་པར་ལྷ་བདོའི་
རྒྱུད་པས་ཉམ་ཐག་ཚོ། །ལྷག་བསྐྱེད་བརྩོན་པས་དེས་གསང་སྤྱིང་པོའི་བརྟན། །དབྱེར་
གྱི་མཚོ་ཚེན་བཞེན་དུ་རྒྱས་མཚན་པའི། །བཀའ་དྲིན་བསམ་མི་བྱུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
དེ་སྤྱིང་གཙམ་བུ་མེན་པའི་གདུང་དབྱངས་གྱིས། །རྩེ་གཅིག་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བདག་
ཅག་ལ། །ཡེ་ཤེས་དགོངས་པའི་བྱིན་ཚེན་དབབ་མཚོན་ལ། །གཟུངས་སྤོབས་སྤོ་གྲོས་གཏོར་
ཁ་འབྱེད་དུ་གསོལ། །རྒྱ་ཚེན་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས། །བསྐྱབ་གསུམ་ཉེས་
པས་མ་གོས་བརྩུན་མཐར་ཕྱིན། །བརྟན་འགྲོར་ཕན་པ་བཟང་པོའི་སྤྱིན་ལས་རྒྱས། །འབྲེལ་

ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །མང་དུ་བོས་པའི་མངའ་འབངས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །
 བསམ་བློར་གཤམ་རབ་རིན་ཆེན་བདུན་དང་ལྡན། །སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤོང་ཞིང་སློབ་ན་
 འཕགས། །དེས་དོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་སྤྱིན་པར་མཛོད། །འཚད་པས་སློབ་ལྡན་བྱེད་པའི་ཡིད་
 འཕྲོག་ཅིང་། །ལུང་རིགས་རྩོད་པས་ཕས་རྒྱལ་དྲེགས་པ་བསྟེན། །ལེགས་བཤད་རྩོམ་
 བས་ཐུབ་བསྟན་གསལ་ལུས་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་མཚུངས་མེད་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །
 ལྷོག་པ་བོས་བསམ་རྟག་པར་གཞན་ལ་ཕན། །སྤོང་བ་བསམ་གཏན་དོད་རྟགས་མཛོད་དུ་
 ལྷུང་། །རྣམ་དཀར་སྤོང་ལས་ས་གསུམ་ཡོངས་ལ་བྱུང། །དོན་གཉིས་མཐའ་དུ་སྤོང་པར་
 མཛད་དུ་གསོལ། །མདོར་བ་འདི་ནས་བྱང་ལྷུང་སྤིང་པོའི་བར། །ཁྱོད་མིན་བདག་ལ་སྦྱུབས་
 གཞན་མ་མཚིས་བས། །འབྲལ་མེད་ཡི་གེས་གཟིགས་པས་རྗེས་དགོངས་ཏེ། །མགོན་པོ་
 ཁྱེད་དང་མཚུངས་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཞེས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ལ། །སློབ་མའི་ཐུགས་
 སྤོང་སྤྱུགས་སྤོང་འཁོར་བ་ལས། །འོད་འཕྲོས་སྤོངས་དུས་བདེ་གཤེགས་སྤྱུགས་བཅས་ཀྱི། །
 དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་ཉེར་བསྐྱལ་ནས། །སྤུལ་བྱུང་མཁུལ་བཅུ་ལྷུས་པའི་བྱིན་མཐུ་ཀུན། །
 ཡོངས་བསྐྱུས་ཐུགས་དཔུས་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། །དབྱུངས་གསལ་ཡི་གེ་མར་མའི་སྤོང་
 བ་ལྟར། །བརྒྱན་མར་བྱུང་བ་ཞལ་ནས་རང་རྒྱུར་བཅས། །བདག་གི་སྤིང་དཔུས་ལྷགས་གིང་
 ཐིམ་པ་ཡིས། །མི་བརྗེད་གཟུངས་སློབས་སློབ་སྤོང་བ་རྒྱས། །སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་
 ལུང་ཐོབ་པར་བྱུང། །ཞེས་མོས་ལ། །ཨོ་ཨུལ་འཇོ་མ་དུ་གྲུ་དུ་ཨེ་རི་ཏེ་འི་རྩ་ཨེ་ར་བ་ཅན་རྩེ་
 སམ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ཨུལ་ །ཞེས་ཅི་ལུས་བསྐྱེད། །སྤོང་། །ཨོ་རྩེ་རྩེ་མ་མེ་སོགས་དང་། །མཚན་བརྗོད་རྒྱས་
 བསྐྱུས་བྱུང་བསྐྱུགས་ལོ། །མཐར་ །སློབ་མའི་གནས་གསུམ་དོ་རྗེའི་འབྲུ་གསུམ་ལས། །འོད་འཕྲོས་
 བདག་ཐིམ་སྤོང་དག་དབང་བཞི་ཐོབ། །མཐར་ཁི་སློབ་མ་འོད་ལྷུ་རང་ལ་ཐིམ། །རང་ཡང་
 མི་དམིགས་སྤོངས་བྲལ་དབྱིངས་སུ་ཡལ། །དུས་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱུང་གཏུག་མའི་
 གཤིས། །དེ་གསྤོང་བྱུང་འཇུག་དགོངས་པ་སློབ་མའི་ཞལ། །གཟུངས་སློབས་སློབ་མའི་འཛད་

མེད་འབྱུང་བའི་སྒོ། །གང་གར་སྤང་སྤང་བུལ་བའི་དབྱིངས་སུ་ལྷུ། །ཞེས་མཉམ་པར་བཞག་
ཅིང་། །སྤང་ཡང་ཅིང་སྤང་སྤང་མའི་ཚོལ་པར་ཤེས་པའི་དག་སྤང་དང་མ་བུལ་བར་དག་བ་བསྐྱོའི་ཞིང་སྐྱོན་ལམ་
གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའང་རང་གཞན་མང་པོ་ལ་སྤྱན་པའི་བསམ་པས། །མགོན་པོ་གང་གི་
ཞབས་རྒྱལ་ལ་སྤྱོ་བོས་རེག་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་གཞན་ཕན་ཚོས་གྱི་སྐོ་གོས་གྱིས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གི་གནད་སྤིང་
པོར་བྱིལ་ནས་བཞོན་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དཔལ་ལྷན་སྤང་མའི་བྱིན་སྤྲབས་ཞུགས་ཏེ་
སྤིང་བའི་བརྟན་པ་ལྟན་དུ་གསལ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
ཟབ་དོན་སྤྱིན་གྱི་ཚོལ་མོ་བཞུགས།

ན་མོ་གྱུ་རུ་མ་རྣུ་གྱི་ཡེ། །དེ་ལ་འདིར་སྐལ་བ་མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱི་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཙོ་
བོའི་ལམ་ཟབ་མོ་སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཏེ། །དེའི་རྒྱལ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པས་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་
རྒྱུད་གྱི་སེམས་བརྒྱམ་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བས། །ཐོག་མར་རྟེན་བརྟེན་པ་འོ། །རྣམ་ཚོས་ཀུན་རྣམ་དག་རང་
བྱུང་བདེ་ཚེན་ཞིང་། །འོད་གསལ་རང་མདངས་དག་པའི་ཞིང་གི་དབུས། །ཡུལ་བྱུང་མཚོན་
པའི་སྤྱིན་གྱི་སྤིང་ཁང་དུ། །མདུན་མཁར་སངས་མེད་པ་ལྷན་གྱི་སྤིང་། །འཛིགས་ཀུན་
ཞུབ་བདག་སྐོ་གོས་དྲི་མེད་ཞབས། །རྣམ་ཚོལ་མ་འགགས་སྤྱོ་བའི་སངས་གའི་སྤྱ། །ཀྱུར་
གྱུམ་མདོག་ཅན་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་འབར། །ཡུག་གཡས་རལ་གྱི་གཡོན་པས་སྤྱེགས་
བམ་བསྐྱམས། །ཟུར་སྤྱད་ལྷ་ལྷན་དར་དང་རིན་ཚེན་སྤྱས། །རྫོང་རྫོང་གྱི་ལྷུང་ལྷུང་འོད་སྤྱང་
སྤོང་ན་འགྱིང་། །གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་སྤྱགས་སྤོག་རྣམ་ཡིས་མཚོན། །དམ་ཡེ་དབྱེར་
མེད་གདོན་ནས་ལྷུན་གྱིས་སྤྱབ། །དྲན་པས་སྤིང་ཞིའི་འཛིགས་འཛོགས་ཚེན་པོར་གསལ། །
ཞེས་མོས་ལ། །དེ་ནས་ཚོགས་བསགས་པ་འོ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །།

གང་འདུལ་མཚན་དཔེའི་གང་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དྲན་པས་མཚོག་སྟེར་དཔལ་ལྡན་
 སློབ་མ་ལ། །སློབ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་འཚལ་ལོ། །ཉེར་སྟོན་འདོད་ཡོན་བཟང་གིས་
 རྗེས་རྟུགས་བརྒྱད། །རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལྟ་མིའི་འབྱོར་པའི་ཚོགས། །བདག་ལུས་སྤང་
 ཁམས་དུས་གསུམ་དགེ་རྩལ་བཅས། །ཀུན་བཟང་མཚོན་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོར་དམིགས་ཏེ་འབུལ། །
 ཐོགས་མེད་དུས་ནས་དཔལ་སྤྲུལ་གི་བར། །མི་ཤེས་བག་མེད་ཉོན་མོངས་དབང་གུར་པས། །
 བཅས་དང་རང་བཞིན་ཉམས་པའི་སྤྲིག་ལྟར་ཚོགས། །སྤྱིང་ནས་འགྲོད་བཤགས་ཕྱིན་ཚད་
 མི་བགྱིད་དོ། །སློབ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་གཞན་
 ཡན་མེད་ལས་སོགས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་དགོ་ཚོགས་རྒྱུན། །ཀུན་ལ་
 དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །ལམ་འཛུགས་འགྲོ་ཀུན་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་ཅན། །རང་
 བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟག་བཞུགས་པས། །འདི་ན་སྟོན་མིན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་
 མེད། །དེ་སྤྲད་གང་འདུལ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འཕགས་རྣམས་བདུད་བཞིའི་
 གཡུལ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞིང་། །དབང་བཅུའི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་རྟག་གནས་སྤྱིར། །ལམ་འཛུགས་
 རྒྱབ་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་མིན་པར། །གཟུགས་སྐྱེས་པ་དེ་སྤྱིད་རྟག་སྤང་མཛོད། །
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དགེ་བྱི་མེད་རྒྱུན། །འཁོར་གསུམ་རྟོག་པའི་རྟོག་མས་སྤྲད་མིན་པར། །
 འོད་གསལ་ཚོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་བསྟོ་བགྱིད་ན། །འགོ་ཀུན་དཔལ་ལྡན་སློབ་མའི་གནས་
 ཐོབ་ཤོག། །ལམ་འཛུགས་འགྲོ་ཀུན་སྤྱིད་ལས་དེས་སྦྱོལ་སྤྱིར། །བསྐྱེད་མེད་དཀོན་མཚོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་མཚེ་ཞིང་། །སྟོན་འཇུག་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སྟེང་
 པོའི་བར་དུ་བརྒྱང་བར་བགྱི། །སློབ་གསུམ་བརྩོན་པ་རྟག་ཏུ་དོན་ཡོད་ཅིང་། །ཉིན་མཚན་
 མི་དལ་ཐེག་ཆེན་ཚོས་མཚོག་བརྒྱུད། །སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་སྤྲིག་ལས་ཁྱུང་ཁྱུང་བས། །
 བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །སྤྲུང་ཡང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ལ་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི། རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་སྤང་པོ་ལ། །འཇམ་པའི་དོ་རྗེར་

རབ་བསྐྱགས་ཡེ་ཤེས་སེམས། གང་དང་དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་ལ། ཚེ་གཅིག་
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ལུགས་རྗེས་གཟིགས། ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའི་རྟེན་བཟང་ཐོབ་དུས་
 འདིར། །མི་རྟག་འཚིབ་དྲན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། མྱིང་པའི་སྐབ་ཚོགས་ཀྱན་ལ་མ་
 ཚགས་པའི། བཅོས་མིན་དེས་འབྱུང་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་
 མང་དུ་ཐོས་པས་ལྷུག བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྱོར་ཟབ་མེད་གནས་ལུགས་རྟོགས། །འི་མ་
 གཉིས་མཐར་བྱིན་ས་ལམ་དོད་ཚད་རྙིང་། །དོན་གཉིས་བསམ་ཀྱན་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། །བྱང་པར་འཇམ་མགོན་ལུགས་རྗེའི་རྣམ་ལུགས་ཀྱིས། གཟུངས་སྐོབས་སྐོ་གོས་བྱེ་བའི་
 ཀྱུ་ལྟ་བུ། །སྤལ་བྱུང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་ཟེལ་དངར་གྱིས། རྒྱལ་བཟང་རྐང་དུག་
 དེ་སྐོང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་མཐུས་སྐྱེ་མ་ཡི། ལུགས་སོག་རྩི་ལས་
 དབྱངས་གསལ་སྐྱགས་ཀྱི་སྲེང་། རམར་མེད་སྲེང་ལྟར་རང་སྐྱོག་བཞེན་པ། །དཔག་མེད་
 འཕྲོས་ནས་རང་གི་སྙིང་དུས་ལྷུགས། །རི་ལྟ་རི་སྙིང་མཁུན་པའི་དཔལ་ཐོབ་ལྷུང་། ཚེས་
 མོས་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ། ལོ་རྩི་རྩི་མ་མེ་དུ་པོ་མ་རྩི་ཤི་ཤི་རྩི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་ཤི་
 དུ། ཞེས་དང་། སྐོན་མཚན་སྐྱགས་དང་དབྱངས་གསལ་ཡང་བརྗོད་ཅིང་ཡི་གེའི་རྒྱ་དོན་ལའང་སེམས་གཞིལ།
 མཐར་དྲུག་སྐྱེ་མའི་གནས་གསུམ་འབྲུག་སུམ་ལུགས་སྐོག་ལས། །འོད་འཕྲོས་བདག་ཐིམ་དབང་
 ཐོབ་སྐྱིབ་བཞེས་རྒྱུངས། །ལམ་བཞེད་སྐོད་གྲུང་རྒྱ་བཞེད་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱིགས། །མཐར་ཉི་
 དཀྱིས་པས་རང་གི་སྙིང་གར་བྱོན། །བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་འབྲལ་བ་མེད་བཞུགས་ནས། །ཟབ་
 གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་མདངས། །གཟུངས་སྐོབས་སྐོ་གོས་ལུ་མེད་འཆར་
 བར་མོས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་གཞན་འགོ་བ་ཀྱན། །སྐྱེ་ཀྱན་འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མས་
 རྗེས་བཟུང་མཐུས། །མཁུན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱང་བ་སྐྱིབ་མེད་རྒྱས། །སྐྱེ་བཞེད་གོ་འཇམ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཤོག །ཚེས་སོགས་བརྗོད་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། དུས་རྒྱུན་དུ་བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་ཟབ་མེད་གནས་ལུགས་ལ་མཁུན་པར་བཞག་ཅིང་ཅིར་སྐྱང་སྐྱེ་མའི་རོལ་བར་བལྟ་བའི་ལམ་བྱེད་

དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་གཞན་པའི་གྱི་སྤྱིན་ལས་ལ་ཉལ་ཏུ་ལོལ་པས་རང་གཞན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའང་ལའོར་ལོའི་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བརྟེན་དབང་པོའི་ཡང་སྐྱུལ་བཀའ་
དྲིན་སྐྱོ་བྲལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་གོ་ཆས་བཀའ་སྐྱུལ་སྐྱི་བོར་ལེབས་པ། གུས་པ་མཚོན་དེ་རྒྱལ་སྐས་
འཇམ་དབྱངས་སྐོ་གོས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་དབྱངས་སུ་འབོད་པས་འོག་མིན་སྐྱོ་མའི་གཟིམས་སྐྱུལ་དུ་གང་ཤར་ཡུད་
ཙམ་ལ་བྱིས་ཏེ་སྐྱུལ་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་མཚོག་སྐྱུལ་བསྐྱོད་མེད་ལེགས་པའི་སྐོ་གོས་གྱིས་མཚན་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་
སྐྱེ་ཀུན་སྐྱོ་མ་མཚོག་གིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

༄༅། །རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་གསུམ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་ལ་བརྟེན་པའི་
སྐྱོ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྲུབ་གཉིས་མཚོག་སྐྱིན་
ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས།

ན་མོ་གྲུ་དུ་བརྗོད་རྒྱ་ར་ཡ། འདིར་སྐལ་བ་མཚོག་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ནི་ལམ་
ཟབ་མོ་སྐྱོ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། དེས་འབྱུང་དང་བྱང་རྒྱུ་
གྱི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྐྱབས་སེམས་སྐྱོན་དུ་འགོ་བས། རྟེན་བསྐྱེད་པ་ནི། ལཱེ་ འཁོར་འདས་
ཚོས་ཀུན་མི་དམིགས་སྟོང་པའི་དབྱིངས། །འོད་གསལ་རང་མདངས་གྲུབ་པའི་གཞལ་མེད་
ཁང་། །དུན་ཚོགས་མཚོན་པའི་སྐྱིན་སུང་གཉིབ་པའི་དབུས། །མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སེང་
ཁྲི་པད་སྐྱེའི་སྟེང་། །རྒྱལ་ཀུན་འདུས་ཞལ་དྲིན་ཆེན་མཚན་ལ། །དཀར་གསལ་བགྱིས་རྒྱུལ་
སྐོ་ལུ་ཚོས་གོས་གསོལ། །སྐྱུག་གཉིས་མཉམ་བཞག་ལྷ་སྐྱངས་མཁའ་ལ་གཟིགས། །
རབ་འབྱམས་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་གྱིས་བསྐོར། །དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་གདོད་ནས་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །དྲན་པས་སྤིང་ཞིའི་འཛིགས་འཕྲོག་ཆེན་པོར་གསལ། །ཞེས་མོས་ལ་
ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྱུལ་བ་ནི། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་དབྱིད། །

ལུང་རྟོགས་ཐེག་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །བསྟན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་
གཞུག་འོར་མཚོག། །མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་སྤྱལ་འཚལ་ལོ། །སྟོན་བཅུད་
དཔལ་འབྱོར་ལྷ་མའི་འབྱོར་པའི་ཚོགས། །བདག་ལུས་ཡོངས་སྟོན་དུས་གསུམ་དག་
ཅུར་བཅས། །མ་ལུས་སྟོས་བསྐྱམས་ཡིད་སྦྱལ་ཀུན་བཟང་སྦྱིན། །སྤྱི་མའི་མུ་མཐར་བྱུང་
པས་ཀུན་ཏུ་མཚོད། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལ་ཐུག་གི་བར། །བཅས་དང་རང་བཞིན་
འགལ་བའི་ཉེས་ལྷུང་ཚོགས། །བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་གེགས་གྲུར་མཚིས་སོ་ཅོག། །སྟོང་ནས་
འགྲོད་པས་མཐོལ་བཤགས་སྟོམ་པར་བགྱི། །འཕགས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྟེད་གྱི། །ལེགས་
སྦྱུད་དག་བའི་དངོས་པོ་མཚིས་ཀུན་ལ། །སྤང་དང་སྤྱལ་དོག་སྟོང་ན་ཀུན་བཏང་ནས། །
སྟོང་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དོ། །སྦྱུག་བསྐྱལ་སྟོན་པའི་འཁྲི་ཤིང་དྲུང་འབྱིན་
ཅིང་། །ཀུན་འབྱུང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་བའི་ཚབ། །ལམ་བདེན་ཟག་མེད་བདུད་ཅིའི་ཚར་
ཚོན་པོ། །གདུལ་བྱའི་ཞིང་སར་རྟག་པར་འཛོལ་བར་མཛོད། །ཚོས་ཀྱི་དབང་སྦྱུག་འཆི་བདག་
བདུད་བཅོམ་པས། །སྐྱེ་འཛིག་མཚན་མའི་སྟོས་པ་ལས་འདས་ཀྱང་། །གདུལ་བྱའི་ཡུལ་
ལ་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། །སྟོན་པ་ཇི་སྟོན་ནམ་ཡང་མི་སྦྱིབ་གསོལ། །འདིས་མཚོན་དུས་
གསུམ་བསགས་པའི་དག་ཚོགས་རྣམས། །འཁོར་གསུམ་དམིགས་པའི་མཚན་མས་བསྐྱུད་
མིན་པར། །འོད་གསལ་ཚོས་དབྱིངས་ཚེན་པོར་བསྟོན་བགྱིད་ན། །སྤྱི་བཅས་རྒྱལ་བའི་
དགོངས་མཚོར་རོ་མཉམ་ཤོག། །ཅིས་དང་། །ཀུན་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་སྤྱང་བྱེད་མཚོག། །
བཀྱ་ཤིས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན། །ཞི་བའི་སྟོང་པོ་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ལ། །གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིས་གྱིས་སྟོབས། །ཞེས་སྤྱང་རྒྱུགས་སྤྱུགསོལ་བ་གདབ། །སྟོན། །ཨོ་ཨུམ་
གྲུ་ཏུ་ཀུམ་མཚུ་ལ་རྩེ་སམ་སི་རྩེ་རྩེ། །ཞེས་བཞུ། །མཐར་དབང་ལེན་པའི། །འཁོར་རྣམས་འོད་ལྷ་
སྒྲ་མའི་སྐྱེ་ལ་ཐིམ། །སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་འབྱུ་གསུམ་བདུད་ཅིའི་ཟེར། །བདག་ཐིམ་
དབང་ཐོབ་སྦྱིབ་སྦྱུང་དོ་རྗེ་བཞིའི། །རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འགྲིགས་སྦྱུ་བཞིའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། །

མཐར་ཉི་མེད་ལྷ་རང་ལ་གྱི། །ཕྱགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་དགོངས་པའི་རྩལ་ཆེན་
རྩོགས། །དུས་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱད་གཉེན་མའི་གཤིས། །འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་གྲོང་དུ་ལྷ། །ཞེས་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ལ་བསྐྱོད་བུ། །རྗེས་ཅིར་སྤངས་སླ་མའི་ལམ་ཁྱེད་དང་
མ་འབྲལ་བར་བུ། །ཞེས་པའང་སྐྱབ་བརྒྱད་བརྟན་པའི་སྤང་བྱེད་ཚབ་ཚ་ཉ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱགས་བཞེད་
བཞེན། །མགོན་པོ་གང་གི་ཞབས་ཀྱི་ཚུ་སྐྱེས་སྤྱི་བོས་ལེན་པའི་བཅུན་པ་ཀམ་གཞན་པན་ཚོས་ཀྱི་སློ་གོས་ཀྱིས་
བྱིས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཡི་གེ་པའི་མཁུན་རབ་དང་ལྷན་པར་རུ་སྤུལ་སྤྱི་འཇམ་དབྱངས་ལགས་ཀྱིས་བགྱིས་
པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་རང་རིག་སླ་མའི་རོ་བོར་རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག།

༥ ། ཚོགས་མཚན་འབྲལ་བར་སློབ། །ཙོ་ལྷ་རྩྱུ། །ཟག་མེད་ཉིང་འཛིན་སྐྱུ་མའི་བཀོད་པའི་
སྤྱིན། །དུས་བྱུང་འདོད་ཡོན་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་རྒྱན། །མ་ཚང་མེད་པའི་མཚན་ཚོགས་རྒྱ་
ཆེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ཅན་རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་བདག། །དབལ་མགོན་སླ་མ་གདན་གསུམ་
འཁོར་ལོར་འབྲལ། །སྤོམ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་ཚག་འགལ་འབྲལ་བཤགས། །སྤྱིབ་མེད་
ཚངས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་ནས་ཀྱང། །རྩོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདིར་འབེབས་པར་མཛོད། །
ཅས་བརྗོད་ལ་འབྲལ་ཡོ། །ཞེས་པའང་དམ་པ་མཚོག་གི་བཞེད་རོར་སྤྱར་བྱིས་པ་དག།

༭། །སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མོས་གྲུས་སྤྱིན་གྱི་རོལ་མོ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་ར་བྱུ་ རང་སེམས་ཚོས་སྐྱུར་སྟོན་མཛད་པའི། །སླ་མ་མཚོག་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས། །མདོ་
སྐགས་ལམ་གྱི་ཟབ་གནད་སུལ། །སླ་མ་སྐྱབ་པའི་མན་རག་གི། །ན་མོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་སྐབས་
ཀུན་འདུས་པའི་བདག། །རིགས་འདུས་མ་རྟུ་གུ་རུར་སྐྱབས་སུ་མཆི། །འགྲོ་ཀུན་གདོད་མའི་
གོལ་སར་དབྱགས་དབྱུང་གྱིར། །ཟབ་ལམ་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བགྱི། །ཨོ་མ་

རྟོ། རྫོང་བཅུད་རྣམ་དག་འོག་མིན་བདེ་ཚེན་ཞིང་། རྫུ་དང་ཐིག་ལེ་འཇའ་འོད་ཟེང་འཕྲེང་
 འཕྲོ། །ཡེ་ཤེས་རང་རྩལ་མཚོན་པའི་ལྷིང་ཁང་དབུས། །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་རྣལ་འབྱོར་
 མར་གསལ་བའི། །མདུན་གྱི་རམ་མཁའ་ཚུ་སྐྱེས་ཉི་ལྷའི་སྟེང་། །རིགས་ཀུན་བདག་པོ་
 བཏུ་གར་གྱི་དབང་། །རྣམ་པོལ་མ་འགགས་ཨོ་རྒྱུན་དོ་རྗེ་འཚང་། །དཀར་དམར་མཛེས་
 འཇུམ་དོ་རྗེ་ཐོད་བུམ་འཛིན། །གྲུ་མོར་གསང་བའི་ཡུམ་མཚོན་ཁ་ཏྲུ་འབྱུང། །པད་ལྷ་གསང་
 ཐོད་ཚོས་གོས་པེར་བུམ་གསོལ། །རིན་ཚེན་རྒྱལ་ལྡན་དོ་རྗེ་འི་སྐྱིལ་ཀྱང་བཞུགས། །པར་
 དུ་བཀའ་བབས་བདུན་ལྡན་མདོ་སྐྱེས་སྤྱིང་། །ལྟོ་རུ་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཨོ་རྗེ་ཏ། །
 ལུབ་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་མཛུ་ལ། །བྱང་དུ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་བདེ་ཚེན་རྒྱལ། །པར་
 ལྟོར་མཁས་མཚོག་འཛིགས་མེད་ཚོས་གྱི་དབང་། །ལྟོ་ལུབ་མཁའ་ཚེན་བཏུ་བཟླ་རྗེ། །ལུབ་
 བྱང་ཀམ་ཚོས་གྱི་ཉིན་མོར་བྱེད། །བྱང་པར་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་སོགས། །
 དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་རག་ལུང་འབོག་དང་། །ཉམས་ཆག་སྐྱོང་དང་ཤེས་རྒྱུད་
 འགོལ་མཛོད་པའི། །ཚུ་རྒྱུད་སླ་མ་པའ་བྱུང་རིག་འཛིན་ཚོགས། །ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ཚོས་
 རྫོང་སྲུང་མར་བཅས། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཚུལ། །མོས་པའི་ཡིད་མཁར་མདོན་
 རུམ་ལྷུ་མེར་གསལ། །ཨོ། །དད་པའི་ལྷགས་ཀུས་དབྱིངས་ནས་བྱུགས་དམ་བསྐྱུལ། །
 མོས་གུས་ཞགས་པས་རྟེན་དང་དབྱེར་མེད་བསྐྱེ། །དམ་ཚིག་སྒྲིག་གིས་འདུ་འབྲལ་མེད་
 པར་བཅིངས། །གདུང་བྱགས་དྲིལ་བུས་གཉིས་མེད་དབྱེས་པར་མཛོད། །ཉོ་མཁུན་རབ་
 མཁའ་འདུ་བྱགས་རྗེ་ཚོད་བཟུང་མེད། །ལུས་མཐུ་མེད་བྱང་བཀའ་དྲིན་བསམ་མི་བྱུང། །
 ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ཅན་སླ་མ་རྩ་གསུམ་ལྷུ་མ། །སྐོ་གསུམ་གུས་པས་བྱུག་འཚོལ་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །
 ལུས་དང་འོངས་སྐྱོད་དུས་གསུམ་དགོ་ཚོགས་འབུལ། །རྩ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ཉམས་
 ཆག་བཤགས། །སྤིང་ཞིའི་ལེགས་སྤྱད་ཀུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །གང་འདུལ་ཐེག་གསུམ་
 ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འགོ་གནས་བར་དུ་གཟུགས་སྐྱེ་རྟག་སྤང་མཛོད། །འདིས་

མཚོན་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགོ། །རིགས་འདུས་སྒྲ་མའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 ཕྱིར་བསྟོ། །ཀུན་ཀྱང་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་ཤོག །རབ་འབྱུངས་སྟོགས་དུས་བདེ་གཤེགས་
 ཅུ་གསུམ་ལྟའི། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྟུན་དུན་པས་མཚོག་སྦྱིན་མཁམ། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་
 སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བསྟན། །བཀའ་དྲིན་ཚེན་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྣམ་
 ལྷན་ལོ་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་མའི་འཕྲུལ། །ཕྱབ་པས་ལུང་བསྟན་མཛོད་ལྟའི་ཤིང་ཏྲ་པ། །བདག་
 ལ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཚེ། །སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
 དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་སྙིགས་འགྲོ་སྦྱོབ་པའི་མགོན། །ངོ་མཚར་བཀའ་བབས་བདུན་གྱི་
 གསང་མཛོད་འཛིན། །གངས་ཅན་མཁམ་གྲུབ་ཡོངས་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་མཚོག། །འཇམ་
 དབྱུངས་མཁའ་བཟེན་བརྗེའི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བའི་རྒྱ་གཏེར་འཇམ་མགོན་
 ལྷ་བས་བསྟེན། །བཅུ་བའི་བད་དཀར་སྙིང་རྗེའི་ལྷ་ཡིས་བསྟུན། །ལུས་མཐུ་ཚད་མེད་རྒྱལ་
 ཀུན་གསང་མཛོད་འཛིན། །འཇམ་དབལ་དགུས་པའི་དོ་རྗེར་གསོལ་བ་འདེབས། །མྱོད་
 བྱུང་བྱུང་རྒྱབ་སེམས་གྱི་རྒྱ་གཏེར་ཚེ། །གཞན་པའི་སྦྱིན་དུག་སྦྱོད་པའི་རྒྱབས་སྐྱེད་གཡོ། །
 དོན་གཉིས་ནོར་བུའི་གཏེར་གྱིས་ཡོངས་སྟུག་པའི། །བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར་ཞབས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །མྱོད་བྱུང་ཕྱགས་བསྟེན་བརྗེན་པའི་སྦྱིན་ཚེན་ལས། །སྦྱིན་གྲོལ་བདུད་རྩི་
 ཚར་རྒྱུན་འབུམ་འཛོལས། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ལྷ་གྱུ་བསྟེན་བསྐྱེད་པའི། །ཀུན་བཟང་
 བདེ་ཚེན་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བའི་རྒྱ་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་ན་མཐོ། །འཚད་
 རྩོད་རྩོམ་པའི་འོད་སྣང་སྟོགས་བརྒྱར་འགྲེད། །སྙིགས་འགྲོའི་རྒྱུད་སྦྱིན་སེམས་མཛོད་པདྨའི་
 གཉེན་། །འཛིགས་མེད་ཚོས་གྱི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བའི་རྒྱ་ཚེད་གོངས་
 པའི་རྩལ་ཚེན་རྫོགས། །བསྟོན་གསུམ་རྣམ་དག་བསྟུ་བཞིའི་སྦྱིན་ལས་རྒྱས། །ངེས་གསང་
 སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱས་མཛོད་པའི། །པདྨ་བཟོ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་བའི་
 ཏོགས་རྩལ་རྫོགས་གཞན་པའི་སྦྱིན་ལས་རྒྱས། །ངོ་མཚར་རྣམ་ཐར་ཚེ་ཡོན་མྱོད་དུ་བྱུང་། །

འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་སྐྱབ་བརྒྱུད་བརྟན་པའི་མགོན། ཚེས་ཀྱི་ཉིན་བྱེད་ཞབས་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། །འཇམ་དབྱེད་སྤྱོད་མའི་བྱུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ལས། །ཡོངས་ཤར་མཁའ་ས་
 ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐིན་ལས་ཀྱིས། །དིས་བྲལ་བྱུབ་བརྟན་རྒྱལ་མཚན་སྐྱོང་། །སྐྱོང་མཛད་པ། ཚེས་
 ཀྱི་སྤོ་གྲོས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མདོ་སྐྱགས་བརྟན་འཛིན་ཨ་རྟ་ཡ་བཟླ། །རྒྱལ་
 བྱིམས་རྒྱ་མཚོ་གྲུ་ཅ་ས་ལུང། །དོ་རྗེ་བདེ་གཤེགས་དྲུམ་མཚུ་སོགས། །བྱིན་ཐོབ་སྐྱེ་མ་རྣམས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་འགྲུབ་བཀའ་གཏེར་བཀའ་གདམས་པ། །ལམ་འབྲས་
 མར་གདས་བཀའ་བརྒྱུད་ཞི་གཙོད་དང། །སྦྱོར་དྲུག་ཨོ་རྒྱལ་བརྟན་རྒྱུབ་རྒྱུབ་བརྒྱུད་བརྒྱུད། །
 འཛིན་མཛད་དངོས་བརྒྱུད་སྤྱོད་མར་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱིན་རྒྱབ་སྦྱིན་འཕྲིགས་བརྒྱུད་
 གསུམ་སྤྱོད་མ་དང། །དངོས་གྲུབ་ཚུལ་འབེབས་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ། །ཐིན་ལས་ཐོགས་མེད་
 མཁའ་འགོ་ཚེས་སྐྱོང་སྟེ། །རྩ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་
 ལྟར་མི་སྐྱེད་གྲུས་པས་གསོལ་བཏབ་མཐུས། །ཚེ་རབས་སྐྱོང་བར་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་
 ཞིང་། །དགོངས་རྒྱུད་བྱིན་རྒྱབས་འཕོ་བའི་དབང་བསྐྱུར་མཚོག། །བདག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
 ལྟལ་དུ་གསོལ། །ཐིན་ལས་ངེས་འབྱུང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྤོས། །སོར་བྱེད་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་
 རྣམ་རྣམ་པར་དག། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འབྱོངས་དེམ་གཉིས་ལམ་མཐར་བྱིན། །རང་གཞན་
 དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མང་དུ་ཐོས་པས་གྲུབ་མཐའི་སྤོགས་འཛིན་
 ཞིག། །རྩེ་གཙུག་བསམ་བས་ཐེ་ཚོམ་སྦྱོག་ལས་གྲོལ། །ཟབ་དོན་སྦྱོམ་བས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་
 བས་སད། །བརྟན་པ་འགལ་མེད་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྒྱབས་ཚེན་མཁའ་བཙུན་
 བཟང་པོའི་ཡོན་གྱིས་འབྱོར། །འཚད་རྩོད་རྩོམ་པས་བརྟན་དང་འགོ་ལ་སོ། །སྤང་གྲོག་
 ལས་ཀྱི་བྱ་བ་གོགས་མེད་འགྲུབ། །འབྲེལ་ཚད་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །སྤང་
 ཐིན་རྣམ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྗོགས། །འགོ་འོང་སྤོག་རྩོམ་དཔུ་མའི་དབྱིངས་སུ་
 ཐིམ། །དཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་དགོངས་པའི་བཙན་ས་ཟིན། །གདོད་མའི་གསང་མཚོག་འགྲུབ་

པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བཀའ་བརྒྱུད་སློབ་མེད་ཚོགས། །བྱིན་གྱིས་
 སློབས་ཤིག་རིག་འཛིན་རྩལ་འཆང་ནམས། །དྲོགས་པ་སློབ་ཅིག་དྲིན་ཚེ་ཚོས་གྱི་རྗེ། །
 རྒྱགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །ཞེས་མོས་ལ། །ཨོ་ཨུཾ་བཙུན་མ་དུ་གྲུ་འུ་སྲུ་
 སྒྲི་རྒྱུ། །ཞེས་བཟླ། །མཐར་ལའོར་རྣམས་འོད་ལྷུ་གཅི་བོའི་སྐྱུ་ལ་ཐིམ། །དེ་ཡི་གནས་བཞིའི་
 དོ་རྗེའི་ཡིག་འབྲུ་ལས། །འོད་འཕྲོས་བདག་ཐིམ་སྐྱིབ་སྐྱུངས་དབང་བཞི་ཐོབ། །ལམ་བཞིའི་
 སློབ་རུང་སྐྱུ་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱིག། །མཐར་འི་དགེས་པས་འོད་ལྷུ་རང་ལ་ཐིམ། །འབྲུགས་
 ཡིད་གཅིག་འདྲེས་དགོངས་པའི་རྩལ་ཚེན་རྗེས་སུ། །ཤེས་ཉམས་ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པས་
 བསྐྱེད་མིན་པའི། །རང་གོལ་རྗེས་སུ་ཚེན་པོའི་གྲོང་དུ་ཨུཾ། །ཞེས་མཉམ་པར་བཞག་ལ། དེ་
 ལས་ལྷུང་བཅ། དག་བ་འདི་ཡིས་བདག་གཞན་སྐྱེ་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ལོའི་མགོན་གྱིས་འབྲལ་
 མེད་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །དད་དང་དམ་ཚིག་མོས་གྲུས་རྣམ་དག་པས། །རིགས་བདག་སློབ་མེད་
 གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག། །ཅིས་མོགས་བསྐྱོན་ཅི་ལྟར་རིགས་པས་མཐའ་བརྒྱུན་ཅིང་ཅིང་སྐྱུང་སློབ་མེད་
 རོལ་བར་ཤར་བའི་མོས་གྲུས་གྱི་རྩལ་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྐྱེ་ཀུན་སློབ་མེད་འབྲུ་ལྟོས་པ་
 ལི་འབྲུམ་མེད་པུ་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དད་པའི་གསོས་སུ་བྱིས་པ་དགོ།

༄༅། །ག་མོ་གྲུ་སུ། །ལམ་ཟབ་མེད་ལྟོས་ལ་བརྩོན་པར་འདོད་པས། །སྐྱབས་སེམས་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས།
 །ཨུཾ་ །བདག་ལུས་ཡི་དམ་ལྷུང་གསལ་སྐྱི་བོ་སུ། །རབ་མཛེས་ད་དཀར་ལྷ་བརྒྱས་པའི་
 རྟེན་དུ། །རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེས་འཁོར་ལོའི་མགོན། །མཛོད་ལུའི་སྐོ་འབྲེད་ཀུན་
 མཁྱེན་གར་གྱི་དབང་། །སློ་གོས་མཐའ་ཡས་བཤེས་ཚུལ་པའ་གྲུབ་ཆས། །འབྲུག་གཉིས་
 ཐབས་ཤེས་རྗེར་དེལ་འབྲུགས་ཀར་བསྐྱོལ། །གཡས་སུ་པད་ལྷུང་འདྲེན་མཚོག་རྣམས་མཚོན། །
 སྐོམ་ལྷ་ཚོས་གོས་ཚོས་འཆང་པད་དཀར་འཛིན། །གཡོན་དུ་རྗེ་རྗེ་དབང་མཚོག་རབ་བྱུང་
 ཆས། །ཤོང་ལུ་ཅེ་རྒྱུམ་མཉམ་བཞག་འབྲུག་རྒྱ་འཆིང་། །མཐའ་བསྐྱོར་བརྒྱུད་པ་དུག་ལྷན་

སྤྱི་མཐོང་ཚོགས། །ཡི་དམ་ཞི་ཁོ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་དང་། །ཚོས་སྤྱང་གཏེར་བདག་ལོར་
ལྷའི་སྤྱིན་སྲུང་འབྲིགས། །ཀུན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་རང་རྩལ་དུ། །དབ་པས་མཚོག་སྟེར་
གཟི་བྱིན་ལམ་མེད་གསལ། །སྤྱབས་ཀུན་འདུས་ཞལ་སྤྱི་མ་ཡབ་སྲས་ལ། །སློ་གསུམ་གུས་
པས་སྤྱག་འཚལ་མཚོན་པ་འབུམ། །སྤྱི་གཚོགས་ཀུན་བཤགས་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ལྷ་
རབ་མི་འདས་ཚོས་འཁོར་རྟག་བསྐྱོར་གསོལ། །དགེ་ཚོགས་འགོ་ཀུན་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་
ཕྱིར་བསྟོ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ། །མཐའ་སྲས་གདུལ་བྱ་སྟོབ་པའི་མགོན་
གཅིག་དུ། །ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཚེན་སྤྱི་མ་རྗེར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དབང་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྟོལ། །འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལ་ཐིམ། །ཀུན་ཀྱང་དབྱེས་པའི་
ཉམས་འགྲུར་དང་བཅས་ཏེ། །འོད་ལྷ་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་མཐིང་གའི་རྒྱན། །སྤྱི་བོ་ནས་
ལྷགས་ལུས་ཀུན་རྟེན་གྱིས་གང་། །སྤྱི་བ་དག་དབང་ཐོབ་སྤྱི་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་གས། །
སྤྱགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་དགོངས་པའི་རྩལ་ཚེན་རྗོགས། །དུས་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་
གཉུག་མའི་གཤིས། །སྟོ་བུལ་རྗོགས་པ་ཚེན་པོའི་གྲོང་དུ་ལྷ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚོ་རབས་
ཕྱིར་བ་དུ། །དམ་པའི་མགོན་གྱིས་འབུལ་མེད་རྗེས་བཟུང་མཐུས། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་
དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ། །འཁོར་བ་དོང་སྤྱག་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྷན་ཤོག །ཅིས་བརྗོད་ལ་
ཅིར་སྤྱང་སྤྱི་མའི་ལམ་ཁྱེད་དང་མ་བུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའང་མོས་ལྷན་རིག་བཟང་ལགས་གྱིས་ལོ་གསུམ་
གྱི་བཅད་རྒྱའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་ནན་གྱིས་བསྐྱོར་དོ། །རིག་འཛིན་གྱི་བཙུན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་གང་
གར་སྤྱི་བ་བ་སྤྱི་མའི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

༄༅། །སློབ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྐབས་ལྷུང་འཇུག་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་བརྗོད་སྟེ་ཡ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་ཏེ་ལམ་ཟབ་མོ་སློབ་མའི་རྣམ་འབྱོར་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་འདོད་པས། ཐོག་མར་སྐྱབས་སེམས་ནི། ན་མོ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་དཔལ་ལྷན་
 སློབ་མ་ལ། །མི་སྲིད་སྲིད་ནས་གྲུས་པས་སྐྱབས་མཚི་ཞིང་། །འགྲོ་ཀྱུན་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་
 བསྐྱལ་བུའི་ཕྱིར། །ལམ་ཟབ་སློབ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པར་བཀྲི། །དངོས་གཞི་རྟེན་བསྐྱེད་
 པ་ནི། ཚོ་སྣ་རྒྱ་མཚན་སྐྱབས། མི་དམིགས་སློབ་བྲལ་འོད་གསལ་སྲོང་པའི་དབྱིངས། །གནས་
 ཡུལ་རྣམ་དག་འོག་མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད། །ཚུན་ཚོགས་མཚོད་པའི་སྤྱིན་སྲུང་མཛེས་པའི་
 དབུས། །དགོངས་བད་སྟོན་བརྒྱུད་སློབ་མའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་
 པའི་སྤྱི་དཔལ་མཚོག། །རྩ་བའི་སློབ་མ་བཅོམ་ལྷན་རྫོང་རྩེ་སེམས། །དཀར་གསལ་ལྷག་གཉིས་
 རོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་འཛིན། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་ལོངས་སྐྱུའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུམ། །པད་ལྷའི་
 སྲིད་ན་སྤྱིལ་མོ་དགྲུང་གིས་བཞུགས། །དུམ་པས་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་འཕྲོག་ཚེན་པོར་གསལ། །
 ཞེས་མོས་ལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲུལ་བ་ནི། སྐྱབས་ཀྱི་འདུས་ཞལ་དཔལ་ལྷན་སློབ་མ་ལ། །མི་
 སྲིད་སྲིད་ནས་གྲུས་པས་ལྷག་འཚོལ་ཞིང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྲོད་ཀྱི་བཟང་མཚོད་སྤྱིན་
 འབྲུལ། །ཚོ་རབས་བསགས་པའི་སྤྱིག་ལྷུང་འགྲོད་བཤགས་བསྐྱེམས། །འཕོར་འདས་དགོ་
 པའི་རྩ་ལ་རྩེ་ཡི་རང་། །ཟབ་རྒྱས་ཚོས་འཕོར་རྟག་པར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །གཟུགས་སྐྱུ་
 ལྷུང་ན་མི་འདའ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །འདིས་མཚོན་དགོ་ཚོགས་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་རུ་
 བསྐྱོད། །འགྲོ་ཀྱུན་སློབ་མའི་རྩེ་གསལ་བྱང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་ཅུ་རྣམས་དང་། སྤྱོན་རང་རང་གང་མོས་ཀྱི་
 གསོལ་འདེབས་བྱེ་བྲག་དང་། སྤྱི་ཚམ་དུ། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ཀྱི་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཇུག། །བགྲང་
 །བསྐྱེད་སྤྱི་ལས་སྐྱེ་དགུ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་མཚོག། །བཀའ་དྲིན་ལྷ་བྲལ་རྩ་བའི་སློབ་མ་ལ། །
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་སྤོབས། །ཞེས་དད་མོས་རྩེ་གཅིག་པས་གངས་མང་གསོལ་བ་

གདབ་ཤོ་མཐར་དབང་སྒྲུབ་བཞི། སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་བདུད་ཚིའི་ཟེར། རྫོོ་གསུམ་ལ་ཐིམ་སྒྲིབ་དག་དབང་བཞི་ཐོབ། །ལམ་བཞིའི་སྣོད་རུང་སྐྱ་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིགས། །མཐར་འི་སྒྲ་མ་འོད་ལྷུང་ལ་ཐིམ། །དུས་གསུམ་རྟོག་པས་མ་བསྐྱེད་གཞུག་མའི་གཤིས། །སྒོ་འདས་འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱའི་རང་ལལ་བལྟ། །དག་འདིས་འགོ་ཀུན་སྒྲ་མས་རྗེས་བཟུང་མཐུས། །དད་དང་མོས་གྲུས་དམ་ཚིག་མཚོག་ལྷག་རྣམ་དག་པས། །ཡང་དག་ལམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་འབྲིགས་ཏེ། །རིགས་བདག་སྒྲ་མའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་སོགས་བསྐྱོད་ཅི་རིགས་གྱིས་མཐའ་བརྒྱུན་ཏེ་ཅིར་སྐྱེད་སྒྲ་མའི་ལམ་ཁྱེད་དང་མ་བུལ་བར་བྱའོ། །འདི་ཡང་བསྐྱབ་གསུམ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་འཇུ་སྒྲ་མ་ཨ་ཡུ་དང་མ་ཏིའི་མཚན་ཅན་རུང་གི་བཞེད་པོར་སྒྲིགས་དུས་གྱི་བཙུན་གཞུགས་དུག་ལྷ་མེ་ལྷུང་དུ་འབར་བའི་དཀོར་ཟེན་གྱི་རྗེས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་མདོར་བསྐྱས་ནི། ཨེ་མ་ཏོ། རང་སྐྱེད་རྣམ་དག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ལྷན་ལས་གྲུབ་གཞུག་མེད་ཁང་། །སྐྱེན་ཚོགས་མཚོན་སྒྲིབ་རྒྱལ་མཚོ་འབྲིགས་པའི་དབུས། །རང་ཉིད་གཞི་ལུས་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས། །གངས་རིའི་མདངས་ཅན་མཚན་དཔེའི་ལང་ཚོ་རྒྱས། །ཞལ་གཅིག་སྐྱེད་གཉིས་མཚོག་སྐྱེན་པད་དཀར་འཛིན། །ཤོར་ཚུགས་དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱས། །པད་ལྷའི་སྟེང་ན་བཞེངས་པའི་སྐབས་གྱིས་རོལ། །སྐྱེ་བོར་མ་བྱ་བརྒྱུད་གྱིས་བཏེགས་པའི་ཁྲིའ། །རབ་མཛེས་པདྨ་ལྷ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་། །ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད། །དམར་གསལ་མཉམ་བཞག་བདུད་ཚིའི་ལྷུང་བཟེད་འཛིན། །མཚན་དཔེའི་གཟི་འབར་མཚོག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེའི་ཆས། །སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱུང་བཞུགས། །དེ་ཡི་གཡས་སུ་འཕགས་མཚོག་སྐྱེན་རས་གཟིགས། །གཡོན་དུ་སེམས་དཔའའ་མཐུ་ཚེན་ཐོབ་ལ་སོགས། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔག་མེད་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར། །གཙོ་བོའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་འོད་ཟེར་གྱིས། །

ལྷན་འཚམས། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤོང་དུས་གསུམ་དག་ཅུ་བཅས། །ཀྱུན་བཟང་མཚོན་པའི་
སྤྱིན་དུ་སྤྱོད་ཏེ་འབྲུག། །བཅས་དང་རང་བཞིན་ཉམས་པའི་སྤྱི་གུང་ཀྱུན། །སྤྱིང་ནས་
འགྲོད་པས་བཤགས་ཤིང་སྤོམ་པར་བསྒྱི། །འཕགས་དང་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཇི་སྤྱོད་གྱི། །རྣམ་
དཀར་དག་ཚོགས་ཀྱུན་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་བྱའི་བྱིར། །
ཐེག་གསུམ་ཚོས་གྱི་འཕོར་ཡོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུར། །སེམས་ཅན་རྒྱ་མཚོ་མ་སྤོམ་དེ་སྤྱིད་
དུ། །གཟུགས་སྤྱིའི་བཀོད་པ་གཡོ་མེད་རྟག་བཞུགས་གསོལ། །འཕོར་གསུམ་དམིགས་
པའི་དུག་གིས་ཡོངས་བཏང་བའི། །ཟུག་མེད་དག་ཚོགས་ཚོས་དབྱིངས་ཚེན་པོར་བསྐྱོ། །
འགོ་ཀྱུན་སྤྱིད་པའི་མཚོ་ལས་བསྐྱུལ་བྱའི་བྱིར། །བསྐྱུ་མེད་སྐྱབས་གནས་ཡོངས་ལ་སྐྱབས་
མཚེ་ཞིང་། །རིན་ཚེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སྤོམ་འཇུག་བསྐྱུལ་
བྱའི་ཚོགས་ལ་སྤོམ་པར་བསྒྱི། །འདིས་མཚོན་དག་བས་བདག་གཞན་མཁའ་མཉམ་འགོ། །
ཚོ་འདིར་མི་མཐུན་ཉེས་བརྒྱའི་གཞོད་པ་ཞི། །ཚོས་མཐུན་བསམ་སྤོམ་འབད་མེད་ཡོངས་
འགྲུབ་ངོས། །རྒྱལ་བུ་མཉམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ། །རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་ལ་
སྤོམ་པར་ཤོག །བྱང་པར་འདིར་སྤྲང་ལུབ་པར་གྱུར་པའི་ཚོ། །གནད་གཅོད་དྲག་པོའི་སྤྱི་ག་
བསྐྱུལ་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དག་པའི་སྤྲང་བ་ཚེན་པོའི་མདུན་བསུས་ནས། །བདེ་ལྡན་པ་དྲུའི་
སྤྱི་པོར་རྗེས་སྤྱོད་ཤོག །ལལ་མཐིལ་ལས་སྤྱུལ་ཀྱུན་བཟང་མཚོན་སྤྱིན་གྱིས། །སྤོམས་
བཏུའི་དབང་སྤྱི་ག་འཕོར་བཅས་མཉེས་བྱས་ཚོ། །བྱང་ཚུབ་ལུང་བསྐྱུན་དམ་པ་མཚོག་ཐོབ་
ནས། །རྗོགས་སྤྱིན་སྤྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཤོག །བདེ་བར་གཤེགས་པ་
ཚོ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འོད་དང་གཟི་བརྗིད་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཡི། །སྤྱི་གསུང་བྲུགས་ཡོན་
སྤོམ་ལས་སྤྱིད་པོ་ཚོའོ། །རྣམ་ཐར་དཔག་ཡས་བདག་གིས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའང་རྣམ་
པར་དཀར་པའི་བྲུགས་འདུན་ཅན་ལྷམ་ཚོ་བརྟན་སྤོམ་དཀར་གྱི་ཞལ་འདོན་རྒྱུར། །མདོ་ཁམས་ཞེ་ཚེན་རྒྱལ་ཚབ་
སྤྱུལ་མིང་པ་འགྲུལ་མེད་པ་དྲུ་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་བོད་ཡུལ་དབུས་གྱི་དོ་རྗེ་གདན་དཔལ་འཇུག་སྤྱིད་གི་

གུའི་གུ་ལག་ཁང་ཚེན་བོའི་ཉེ་གམ་སྤྱག་ནང་ལྗོང་མཁར་གསལ་ཏུ་གང་བྱེད་འབྲེལ་མར་བྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་འགོ་
ཀྱན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

༄༅། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་
སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་མཚེ་ཞིང་། །འགོ་དོན་སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། །
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་པད་ཟླའི་སྟེང་། །དོ་བོ་རྩ་བའི་སླ་མ་ཉིད། །རྣམ་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་
རས་གཟིགས། །དཀར་གསལ་ཞལ་གཅིག་སྤྱག་བཞི་པ། །ཐལ་སྐྱུར་བསྐྱེད་སྟེང་པད་དཀར་
འཛིན་། །དར་དང་རིན་ཚེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །ཞབས་གཉིས་དོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྱང་བཞུགས། །
གནས་གསུམ་ཨོ་ཨུ་ཨྱི་གིས་མཚན། །འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དྲངས་བསྟོམ། །སྐྱབས་
ཀྱན་འདུས་པའི་དོ་བོར་གྱུར། །སླ་མ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལ། །སྐོ་གསུམ་གྱས་པས་
སྤྱག་འཚོལ་ཞིང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་མཚོན་སྤྱིན་འབུལ། །ཚེ་རབས་ནས་བསགས་
སྟོག་ལྷུང་བཤགས། །འཁོར་འདས་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཤེས་མཚོག་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བ་དང་། །འགོ་གནས་བར་དུ་བཞུགས་གསོལ་འདེབས། །དགོ་ཚོགས་འགོ་བའི་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱོད། །སླ་མའི་བྱང་ཚུབ་སྐྱུར་ཐོབ་ཐོབ། །སྐྱབས་ཀྱན་འདུས་ཞལ་དྲིན་ཚེན་རྗེ། །སླ་མ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ལ། །སྟིང་ནས་གྱས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །དབང་བསྐྱུར་བྱིན་
སྐོབས་དངོས་གྱུབ་སྟོལ། །སླ་མའི་གནས་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་ལས། །འོད་འཕྲོས་བདག་
དང་འགོ་ཀྱན་གྱི། །སྤྱིབ་གསུམ་བག་ཚགས་ལྷག་མེད་སྐྱུངས། །རིགས་དུག་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་
ཐག་བཅད། །དབང་དང་བྱིན་སྐྱབས་དུས་གཅིག་ཐོབ། །དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་བྱས་བསམ། །
ཡིག་དུག་ཚུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བསྐྱེདས། །དད་དང་མོས་གྱས་གསལ་རང་གདགས། །སྟོང་

ཉིད་སྡིང་རྗེའི་རང་མདངས་སྡོངས། །ཕྱུན་མཐར་སླ་མ་རང་ལ་བསྟུ། །སློ་འདས་ཚོས་སྐྱའི་
རང་ཞལ་བཟླ། །རྗེས་ཐོབ་དགོ་བ་འགོ་ལ་བསྟོ། །ངེས་འབྱུང་མོས་གྲུས་སྡིང་རྗེ་དང་། །
སྡོང་ཉིད་ལམ་ཐུར་ཅི་ཡིས་གདབ། །ལས་འབྲས་སྲུང་དོར་ལྟོད་མེད་བྱ། །འདི་ནི་ཚོས་གྱི་
སྡིང་པོ་ཡིན། །དད་ལྡན་ཀུན་དགའི་བཞེད་སྡོང་དུ། །ཁི་རོས་གང་དུན་འབྲལ་མར་གྲིས། །
དགོ་བས་འགོ་ཀུན་ཡོངས་གོལ་ཤོག །

༄༅། །མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་
སླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

སླ་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་མཚི་ཞིང་། །འགོ་ཀུན་སྐྱོལ་སྦྱིར་ཟབ་མོའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། །མི་དམིགས་སྐྱོས་བྲལ་སྡོང་པའི་རང་ཉིད་ལས། །གནས་ཡུལ་རྣམ་
དག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་། །འོ་མཚར་མཚོད་པའི་སྤྱིན་སྲུང་གཉིབས་པའི་དབུས། །རང་
ཉིད་གཞི་ལུས་འཕགས་མཚོག་སྟུན་རས་གཟིགས། །དཀར་གསལ་སྟུག་བཞི་ཐལ་སྐྱུར་
པད་ཐང་འཛིན། །སྤྱི་བོར་མ་བྱ་བརྒྱད་བསྐྱོལ་རིན་ཚེན་གྱི། །མ་ཚགས་པདྨ་ལྷ་བའི་གདན་
གྱི་སྡིང་། །སྐྱབས་ཀུན་འདུས་ཞལ་དྲིན་ཚེན་སླ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་བཅོམ་ལྡན་མགོན་
པོ་འོད་དཔག་མེད། །སྐྱུ་མདོག་དམར་གསལ་མཚོན་དཔའི་ལང་ཚོ་རྒྱས། །སྟུག་གཉིས་
མཉམ་བཞག་བདུད་ཅིའི་ལྷུང་བཟེད་འཛིན། །ཚོས་གོས་གསུམ་གསོལ་དྲོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱུང་
བཞུགས། །ཁམཐའ་བསྐྱོར་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་རྣམ་གཉིས་སོགས། །དགོན་མཚོག་ཅུ་གསུམ་
རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན་ལྷུང་གསལ། །ཕྱགས་སྟོག་འོད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྟུན་དངས་བསྐྱིམས། །བདག་
དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྐོ་གསུམ་འཇུག་པ་གཅིག་པས་སྟུག་འཚོལ་
ཞིང་། །ཁཚོད་ཚོགས་ཀུན་འབྲལ་སྤྲིག་ལྷུང་འགྲོད་བཤགས་སྟོམ། །དགོ་ལ་ཡི་རངས་ཚོས་

ལའོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །བསྐྱུལ་བརྒྱུར་བཞུགས་གསོལ་དགོ་ཚོགས་འགོ་ལ་བསྐྱོ། །
 རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །བསྐྱེད་བྱའི་ཚོགས་ལ་རིམ་བཞིན་
 སྐྱོབ་པར་བགྱི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འོད་དང་གཟི་བརྗིད་དཔག་
 མེད་རྒྱལ་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་དྲིན་ཆེན་ཅུ་བའི་སློབ་མ་ལ། །མི་བྱེད་སྤྱིང་ནས་གྲུས་པས་
 གསོལ་བ་འདེབས། །མད་བྱུང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་དགོངས་ལ། །དབང་བསྐྱུར་བྱིན་
 རྒྱལ་སྤྱིན་གྲོལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱོལ། །བདག་སོགས་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་གྲུབ་མ་ཐག། །རྣམ་
 དག་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་འདྲེན་དུ་གསོལ། །རིགས་འདུས་སློབ་མའི་སྐྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། །
 ལའོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གཙོ་བོའི་སྐྱུ་ལ་འདུས། །སློབ་མ་འོད་དཔག་མེད་པའི་གནས་བཞིན་ས། །
 བདུད་ཚིའི་རྒྱན་བབས་རང་ལུས་སྤེམ་གྱིས་གང་། །དབང་བསྐྱུར་སྐྱིབ་སྐྱུངས་སྤྱིན་གྲོལ་དངོས་
 གྲུབ་ཐོབ། །སྐྱོད་བཅུད་འོད་ལྷ་རང་ཐིམ་རང་ཉིད་ཀྱང་། །འོད་དུ་ཡལ་ནས་སློབ་མའི་ཐུགས་
 ཀར་ཐིམ། །སློབ་མ་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསྐྱོལ། །མ་བཙོས་རང་རིག་སྲོའདན་
 རྗོགས་པ་ཆེ། །དོན་དམ་སློབ་མ་ཚོས་སྐྱུའི་རང་ཞལ་བལྟ། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་
 མཐའ་ཡས་འགོ། །ཚེ་འདི་འཕོས་མ་ཐག་པར་བདེ་ཆེན་ཞིང་། །རྣམ་དག་བསྐྱུའི་སྐྱུབས་སུ་
 བརྗེས་སྐྱེས་ཏེ། །ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱུང་མའོན་པར་སངས་རྒྱས་ཤོག། །ཅིས་པའང་དང་
 དམ་མད་བྱང་བཅུན་པ་འགྲུར་མེད་ཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་འོར་སྐྱགས་བཅུན་བསྐྱུ་བའི་རྣམ་ཐབ་རྒྱས་གདམས་པའི་
 སྤྱིང་བོ་ལྷང་དུ་དྲིལ་ཏེ་གང་ཤར་རྒྱན་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་དགོ།

༄༅། །ར་མོ་རྒྱ་ཏུ་ཡུ་ཡ། བདེ་གཤེགས་འོད་སྣང་སྐྱུ་ཚེ་དཔག་མེད་མགོན། །རྒྱལ་
 སྐྱེས་ཐུབ་བོ་གཉིས་སོགས་སེམས་དཔའི་ལའོར། །བདེ་ཆེན་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཡོངས་རྗོགས་
 སྤྱིན། །དང་པའི་ཡིད་མཁའ་ཡང་ཡང་བཀོད་བྱས་ནས། །སྐོག་སུམ་གྲུས་པས་རྟག་ཏུ་ཐུག་
 འཚལ་ལོ། །ལུས་དང་འོངས་སྐྱོད་ཀུན་བཟང་མཚོན་སྤྱིན་འབུལ། །ཚེ་རབས་བསགས་

པའི་སྤྲིག་སྤྱང་སྤྱིང་ནས་བཤགས། །འཕགས་སྤྱིང་རྣམ་དཀར་ཚོགས་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །
འགོ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ། །འཕགས་རྣམས་མུ་འཕྲུ་མི་འདུལ་བཞུགས་
གསོལ་འདེབས། །དགོ་ཚོགས་འགོ་ཀུན་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་སྤྱིར་བསྐྱོ། །དཀོན་མཚོག་རིན་
ཚེན་གསུམ་ལ་སྐྱབས་མཚི་ཞིང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་ལ་གནས་པར་བགྱི། །
དེའི་མཐུས་བདག་སོགས་ཚེ་འཕོས་གྱུར་མ་ཐག །རིགས་དུག་འཁོར་བའི་གཡང་ས་མི་
མཐོང་བར། །རྒྱལ་སྤྲས་སྤྱོད་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་མདུན་བསུས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་བརྗེས་
ཏེ་སྤྱོད་བར་ཤོག །བདེ་གཤེགས་འོད་དཔག་མེད་མགོན་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས། །ལུང་བརྟན་
དབུགས་འབྱུང་བྱང་ཚེན་སྤྱོད་པའི་མཐུས། །རྗོགས་སྤྱོད་སྤྱངས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མཐར་
སྤྱོད་ནས། །མགོན་པོ་ཚེ་འོད་དཔག་མེད་ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཚོས་ཉིད་རྣམ་དག་ཚོས་ཅན་རྒྱ་
འབྲས་དང་། །མཚོག་གསུམ་གསུམ་རྗེས་བསྐྱེད་བདེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད། །བདག་ཅག་ལྷག་
བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་མཐུས། །སྤོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
པའང་མོས་ལྷན་འགའ་ཡི་བཞེད་སྐོང་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཚང་པའི་ཁུལ་གྱིས། །པདྨ་བོ་རྣམ་འབྲུལ་
མར་བྱིས་པ་སྤྱོད་འདིས་གྲུང་འགོ་ཀུན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། །།

༄༅། །འཕགས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྲམ་མའི་རྣལ་
འབྱེད་གཞན་པར་མཚོག་སྤྱོད་ནི།

ན་མོ་བྲམ་མ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་མཚི་ཞིང་། །འགོ་ཀུན་སྤྱིད་ལས་སྤྱོད་
བར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་བདེ་ལྷན་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྒྱུར་བཅས་བྲལ། །བདེ་མཚོག་
བཏང་སྤྱོད་ཚེན་པོར་གནས་གྱུར་ཅིག །ཚོ་སྤྱོད་སོགས། །རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་སྤྱོད་ཚེན་
རྒྱུ་མའི་རྩལ། །གནས་ལུལ་རྣམ་དག་གྱུ་འཛིན་གཞན་མེད་ཁང་། །བཀོད་པ་རབ་རྗོགས་

མཚོན་སྒྲིབ་འབྲིགས་པའི་དབུས། །པད་ལྷའི་གདན་ལ་སློབ་མ་སྐྱོན་རས་གཟིགས། །དཀར་གསལ་མཛེས་འཇུག་མཚན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་འབར། །དར་དང་རིན་ཆེན་རི་དྲུགས་པགས་པས་མཛེས། །ཕྱག་གཞི་ཐལ་སྐྱུར་བསྐྱེད་ཐེང་པད་དཀར་འཛིན། །སྐྱབས་ཀྱུན་འདུས་པའི་དོ་བོར་ལྷམ་མེར་བཞུགས། །དྲན་པས་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་འཕྲོག་སློབ་མ་རྗེར། །ཤུས་པས་ཕྱག་འཚལ་མཚོན་འདུལ་སྤྲིག་ལྷུང་བཤགས། །དགོ་ལ་ཡི་རང་བསྐྱུལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས། །དགོ་ཚོགས་འགོ་ཀུན་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །རྒྱལ་ཀུན་ཕུགས་རྗེའི་དབང་ལྷུག་སློབ་མ་རྗེར། །བཟོད་མེད་སློབ་གསུམ་གདུང་བས་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་དང་སྲིད་རྗེས་བདག་གྲུང་བརྟན་པ་དང། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སློབས། །འཕགས་པའི་སྐྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས་བདག་གཞན་ལ། །ཐོག་པས་ལས་ཉོན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྐྱེས། །རིགས་དྲུག་སྐྱུག་བསྐྱེད་འཇུག་སྣང་དབྱིངས་སུ་ཞི། །སློབ་བཅུ་ལྟ་སྐྱུགས་ལེ་ཤེས་འཁོར་ལོར་གྱུར། །ཞོ་མ་ཁི་བརྟེ་རྩྱ་རྩྱེ་འཕགས་མཚོག་འོད་ལྷ་རང་ཐིམ་རང་ཉིད་ཀྱང། །གསལ་སློབ་སྐྱུ་མ་ཚུ་ལྷའི་སྐྱུར་གྱུར་ནས། །སློབ་དང་སྲིད་རྗེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིས། །འཁོར་བ་དོང་སྐྱུགས་ཕྱིན་ལས་མཁེལ་མཉམ་གྱུར། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་ཡིད་ཅན་ཀུན། །འཁོར་ལོའི་མགོན་གྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་མཐུས། །ས་བཅུ་ལམ་ལྷའི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའང་རྣམ་ཐར་གཙང་མ་སྤྲིགས་སློབ་གྱི་ཏི་མས་མ་སྐྱུགས་པ། །དམ་པའི་རང་ཚུལ་གསེར་ལྷུང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་ཚེན་པོ་ཤི་ལའི་མཚན་ཅན་གྱི་བཞེད་དོར། །སློབ་ལས་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁུག་ལྷུང་མཚོས་ཕྱིས་པ་སྟེ། །འདིས་ཀྱང་གཞན་ཐན་ཕྱིན་ལས་གྱི་སློབ་འཕར་བརྒྱ་ཕྱག་འབྲེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག

༄༅། །རྒྱལ་དབང་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ལ་བསྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
འོད་གསལ་སློན་གྱི་རོལ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་གི་ཚར་
འབེབས་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རང་རིག་དོན་གྱི་བླ་མ་ལ། །རང་རོ་ཤེས་པས་བྱུག་བྱས་ནས། །ཚོ་འདིར་གྲོལ་བ་རྟེན་འདོད་པས། །ལམ་
ཟབ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེས། །ཨ། གདོད་ནས་རྣམ་དག་རིག་པའི་གཤིས། །ཡེ་ནས་བླ་མའི་རོ་
བོ་སྟེ། །བྲལ་སློན་ཡོན་ཏན་གཞི་ལ་རྫོགས། །སློབ་པ་ཚེན་པོས་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །རང་
སེམས་བླ་མར་མ་རྟོགས་པས། །གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་གཞན་དབང་གིས། །མེད་སྣང་
སྲིད་ལམ་དུབ་པའི་འགྲོ། །སྐྱུག་སུམ་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། །ཨ། ཡེ་གྲོལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་
གྲོང་དུ། །རྟུན་འབྲུབ་འཇམ་ཟེར་ཐིག་ལའི་སྐྱབས། །རིག་རྩལ་མ་འགགས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ། །
ཀུན་མཁུན་ཚོས་རྗེ། །ཁ་བསྐྱུར་ན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གྲོང་ཚོན་པ། །མཚན། རང་བྱུང་དོ་རྗེ་གམ་པ། །
དཀར་གསལ་ཞི་འཇུག་དགུས་པའི་ཉམས། །ཚོས་གོས་གསུམ་གསོལ་པར་ །ལུ་མཛེས་མཚན།
ལུ་ནག་ཅན། །སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྐྱུལ་ཀུང་གིས། །
ཐབས་ཤེས་པད་བླའི་གདན་ལ་རོལ། །ཤངས་རྩེར་སྐྱེ་མེད་ཨ་ཡིས་མཚོན། །གནས་གསུམ་
དོ་རྗེའི་འབྲུག་སུམ་དང་། །ཐུགས་སྟོག་འོད་ལྡེའི་ཉི་ལ་ཀར། །རྗེ་བཙུན་བི་མ་མི་ཏུ་བཞུགས། །
གཞན་ཡང་དགོངས་བད་རྟུན་བརྒྱད་ཀྱི། །རྩ་བརྒྱད་བླ་མ་ཡི་དམ་ལྟ། །མཁའ་འགྲོ་ཚོས་
སྐྱོང་སྐྱུང་མའི་ཚོགས། །ཡོངས་གྲུབ་གདན་གསུམ་འཁོར་ལོར་རྫོགས། །སྐྱབས་ཀུན་འདུས་
པའི་རོ་བོར་གྱུར། །ཨ། དབྱིངས་རིག་ལུང་འཇུག་བླ་མ་ལ། །འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱག་གིས་
འདུད། །ཤར་ལུང་འཛིན་བྲལ་པའི་མཚོད་སློན་སྟོབ། །འབྲུལ་རྟོགས་ཡེ་གྲོལ་གྲོང་དུ་བཤགས། །
ཟག་མེད་དགོ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །འཚི་མེད་གཞུག་མའི་ཐིག་ལའར་བཞུགས། །བརྗོད་བྲལ་

འོན་གྱི་ཚུལ་ལོངས་བསྐྱོད། །དགོ་ཚོགས་འོད་གསལ་སྤྱིང་ལོང་བསྐྱོ། །འགོ་ཀུན་རང་བྱུང་
 རྒྱ་ཐོབ་ཤོག །ཞལ། ཡེ་གོལ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ལྷུན་འགྲུབ་རང་མདངས་དོ་རྗེ་སེམས། །
 དགའ་རབ་དོ་རྗེ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །འཇམ་དཔལ་
 བཤེས་གཉེན་འཛིག་རྟེན་མིག །དཔལ་གྱི་སེང་གོ་གྲུབ་བརྒྱུད་གཙོ། །འོད་ལུས་མངོན་
 རྗེ་གསལ་ཡེ་ཤེས་མངོད། །གསོལ་མེ་ཚེན་དོ་རྗེའི་སྐྱུར་བཞེངས་ནས། །སྤྲེ་གསུམ་སྤྱིང་
 པའི་སྟོག་འཛིན་པའི། །འི་མ་པད་འབྱུང་བའི་རོ་རྗེ། །གསོལ་བ་འདེབས་མེ་ཀུན་བཟང་
 དགོངས་གྲོང་མངོན་གྱུར་ནས། །འོད་གསལ་བསྟན་མཚོག་སྤེལ་མངོད་པའི། །རང་བྱུང་དོ་
 རྗེ་གསལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གྲོང་ཚེན་པར། །མཚན། །ཀར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་
 སྐྱོབས། །རྟོ་གྲེ་གྲེ་མཁས་པ་འཛིག་རྟེན་མིག །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གཉེར། །གདོད་
 མའི་མགོན་པོ་སློབ་མ་རྗེ། །གསོལ་བ་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་ནས་འདེབས། །ཁ་ཙམ་ཚོག་ཙམ་
 མ་ཡིན་ནོ། །བྱིན་སྐྱབས་བྱུགས་རྗེའི་གྲོང་ནས་སྟོལ། །དབང་མཚོག་བསྐྱུར་ལ་བྱིན་ཚེན་
 ཐོབ། །འོད་ལུས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས། །ཨོ་ཨུ་ཨུ་གུ་ཏུ་འི་མ་ལ་རྩི་སྐྱེ་སྐྱེ་
 མཚན། ཨོ་ཨུ་ཨུ་གུ་ཏུ་ཀམ་སྐྱེ་སྐྱེ་རྗེ་རྗེ། རྗེ་བཙུན་གུ་ཏུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུའི། །སྐྱུ་འི་བདེ་ཚེན་
 གཟི་བྱིན་འབར། །གསུང་འི་བརྗོད་བྲལ་སྐྱུ་སྐྱོགས། །བྱུགས་འི་འོད་གསལ་ཟང་
 ཐལ་ལེ། །ཡོན་ཏན་སྤོང་ལས་དཔལ་ཏུ་འབར། །འབྱུང་པར་དོ་རྗེའི་གནས་གསུམ་དང་། །
 བྱུགས་སྟོག་འོད་ལུའི་ཐིག་ལེ་ལས། །དཀར་དམར་མཐིང་དང་ལུ་ལུན་གྱི། །འོད་འཕྲོས་
 བདག་གི་གནས་གསུམ་དང་། །སྤྱིང་དབུས་དཔལ་གྱི་བེའུར་ལྷགས། །དབང་བཞེའི་ཡེ་
 ཤེས་ཙིག་ཙམ་ཐོབ། །སྤྱིབ་བཞེ་བྱང་ཞིང་ལམ་བཞེ་འབྲོངས། །སྐྱུ་བཞེ་ཐོབ་པའི་སྐྱུལ་ལུན་
 ལྷུར། །མཐར་འི་སློབ་རང་ལ་བསྐྱེམ། །སྤོ་འདས་ཚོས་སྐྱུའི་རང་ཞལ་བཟ། །འདི་ལྷུར་
 ལྷུང་སྤྱིང་ཚོས་རྣམས་ཀུན། །ཚོས་སྐྱུའི་གྲོང་ནས་བྱུང་ཞིང་གནས། །མཐར་ཡང་ཚོས་སྐྱུའི་
 གྲོང་ཏུ་གྲོལ། །ཚོས་སྐྱུའི་གྲོང་ལས་འདེའ་ས་མེད། །དེ་བྱིར་འབྲུལ་གྲོལ་སྤང་གཉེན་དག །

གཟུང་འཛིན་འཚིང་བའི་རྒྱལ་ས་གྲོལ། །བཏུ་བྱ་མེད་ཅིང་ལྷ་བྱེད་མེད། །སློལ་ཡིད་མཚན་མའི་ཚོས་ལས་འདས། །གཟུང་གཏུང་བྲལ་བའི་ངང་དུ་བཞག། །སློང་གསལ་རིག་པའི་སློང་པོ་ཅན། །སྐྱུ་གསུམ་དགོངས་པ་གཞི་ལ་རྫོགས། །ཡེ་ནས་གྲོལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །ཡོངས་གྲོལ་སློམ་གྱི་འཛིན་པ་བཤེག། །དགག་སྐྱབ་གཉིས་མེད་ཟང་ཐལ་ལེ། །རང་བབ་གཉུག་མའི་ངང་དུ་བཞག། །རྩལ་གྱི་རྟོག་པའི་སློབ་རིས་ཀྱང། །ཚོས་ཉིད་མཁའ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐིམ། །རྩལ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་བསྐྱུར་དུ་མེད། །རང་བབ་བཞག་ན་རང་སར་གྲོལ། །ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོར་ལྷན་གྱིས་བྱུང། །གྲོལ་ལུགས་གདེང་དང་ལྷན་པས་བཞག། །སློས་པ་བྲལ་བའི་ཚོས་སྐྱུ་དང་། །མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས། །ཤུད་ན་མེད་དེ་རང་ལ་གནས། །ཀྱང་གསུམ་ལྷན་བྱུང་དེའི་སྐྱེ་རྣམས། །གང་གར་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོ་ལང་སྟེ། །ཅིར་སྐྱུང་ཀུན་བཟང་སློང་པའི་རྒྱན། །ཡིད་སློབ་བྲལ་བའི་ངང་ལ་བཞག། །ཨ་ཨ་ཨ། །སྐྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མའི་སྐྱུ། །གསལ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་གསུང་། །དྲན་པར་རང་དག་རྒྱལ་བའི་ལྷགས། །ཅིར་སྐྱུང་སྐྱེ་མའི་འཁོར་ལོར་སད། །དགོ་འདིས་མཐའ་གྲས་འགོ་བ་ཀྱང། །མེད་སྐྱུང་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པ་དག། །ཀྱང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གྲོང་། །འཕོ་མེད་གཏན་མིན་ཟིན་བྱུང་ཅིག། །ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་རིག་པའི་གྲོང་། །སློབ་དུག་ཉམས་སྐྱུང་གོང་དུ་འཕེལ། །རིག་པ་ཚད་ལེབས་དོ་རྗེའི་སྐྱུ། །ཚོས་ཟད་སློལ་དང་ས་བཀྱ་ཤིས་ཤོག། །དེ་ལྟར་དད་དམ་ལྷན་པ་ཡིས། །ཉིན་མཚན་བརྩོན་པས་གསོལ་བཏབ་ན། །དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱིན་སྐབས་འཕོ་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་བརྟེས་པར་འགྲུལ། །རྩལ་འདི་འོག་མིན་ཀུམ་ཡི། །ཡང་དཔེན་རང་བྱུང་གཟིམས་སྒྲིལ་དུ། །མོས་གསུམ་ཉམས་གྱི་རྩལ་ལས་གར། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་གྲོང་གྲོལ་ཤོག། །ཅེས་པའང་སྐལ་ལྷན་བསྐྱེའི་བེ་རྩ་རེ་ཞིག་སློངས་ཀྱང་། །རྒྱུ་རྒྱུ་བར་ཚས་པའི་སྐབས། །འོག་མིན་ཀུམ་འི་ཡང་དཔེན། །ཚོས་རྗེ་རང་བྱུང་ཞབས་གྱིས་ཨ་ཉི་མན་དག་སླེའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ཚེན་པོ་བསྐྱུར་བའི་གཟིམས་སྒྲིལ་དུ་གང་གར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ནགས་ཚལ་དུ་བས་མཛེས་པའི་སྐྱེ་སློངས་ཉམས་དགའ་བར་རས།

དཀར་གྱི་ལྗོངས་ལྷན་པའི་ནང་དུ་ཡི་གེ་ར་བཏབ་པ་སྟེ་འདི་ས་ཀྱང་འགྲོ་ཀྱུན་སླུ་མ་མཚོག་གི་ས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་
ཟབ་གསང་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡར་སྐྱོད་ལྷན་ཀྱིས་པའི་རྒྱུར་ལྷུང་ཅིག་ དགེའོ། དགེའོ། དགེའོ།

༄༅། །སླུ་མ་ལ་ཕྱག་འཚའ་ལོ། །སྟོན་འགྲོ་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས། །ལྷུང་གནས་
འགྲོ་གསུམ་ཨར་ལ་གཏད། །སྐྱེ་འགག་གནས་བྲལ་སྐྱེ་གསུམ་གྲོང་། །སྐྱོམ་མེད་ཡེངས་
མེད་བཅོན་ས་འཛིན། །ཡི་གྲོལ་ཕྱུམ་བདལ་ལྟ་བུའི་གནད། །ཅིར་གྲོལ་ཅོག་བཞག་སྐྱོམ་པའི་
བཅུད། །རྩེ་གྲོལ་ཞེན་བྲལ་སྐྱོད་པའི་སྟོག། །མཐའ་གྲོལ་སྟོ་བད་འབྲས་བུའོ། །སྐྱེ་གསུམ་
བཞུགས་སྟངས་གཟེགས་སྟངས་གྱིས། །སྐྱོ་ལུལ་རྒྱུང་གསུམ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ། །དབྱིངས་རིག་
འབྲལ་མེད་སྐྱོང་མཁས་ན། །ཚོས་ཉིད་མཛོན་མཐོང་ཉམས་གོང་འཕེལ། །རིག་པ་ཚད་ཐེབས་
ཟད་སར་འབྱོལ། །ཚོ་འདི་ཉིད་དུ་བརྒྱུའོ། །རྟོགས་པ་དོན་བརྒྱུད་མན་ངག་ཡིན། །ཟབ་
དོན་ཡལ་བར་མ་དོར་ཅིག། །མན་ངག་གི་ཡི་གེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པ་རྫོགས་སོ། །

དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་ཉམས་མཁའ་ལ། །འགྱུར་མེད་རིག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར། །སྤང་སྤྱིད་བདེ་
ཚེན་ཚོས་སྐྱེ་དུ། །ཡི་གྲོལ་ཚེན་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག། །མཚན།

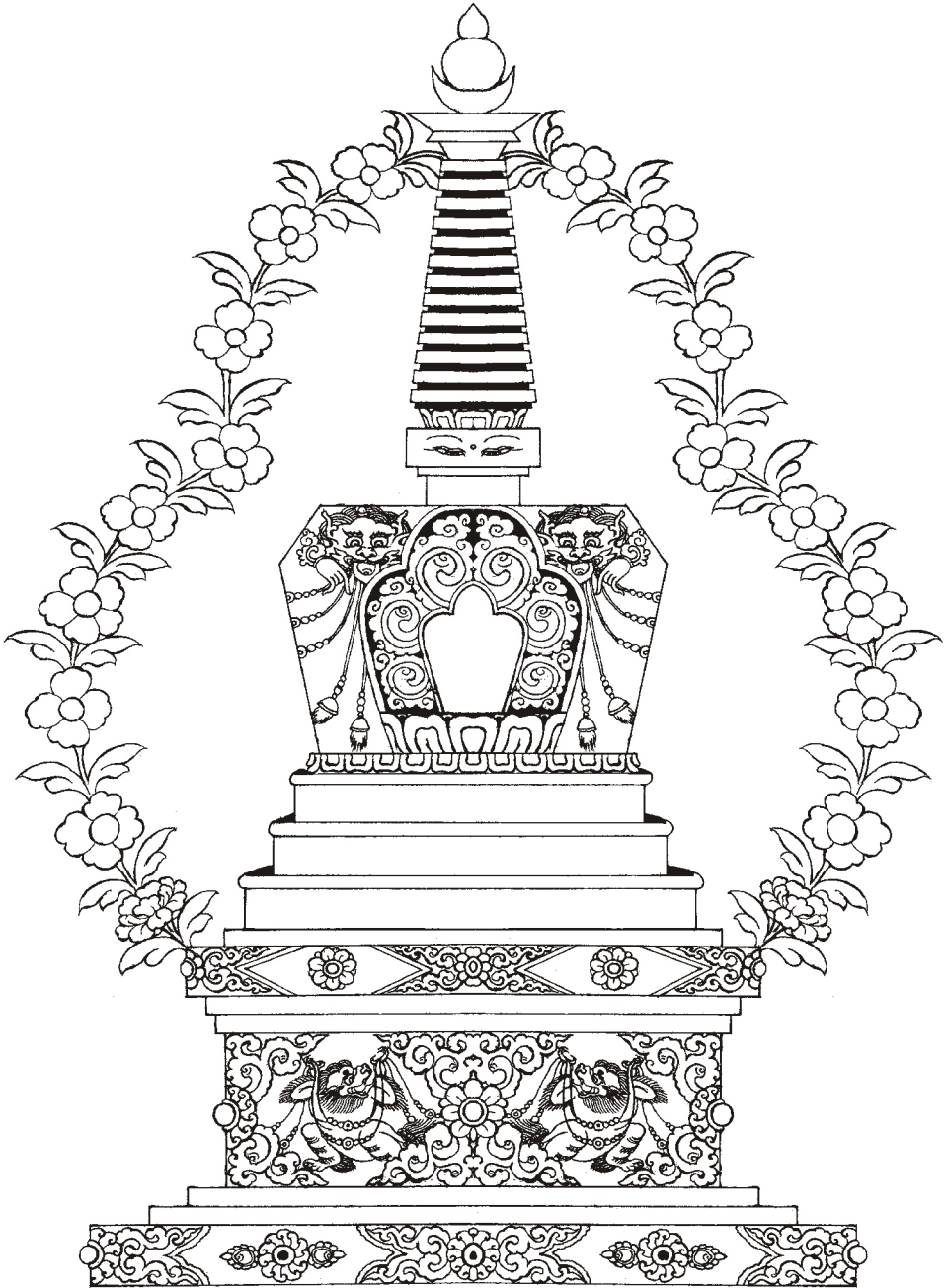
༄༅། །ཚོགས་མཚོད་གྱི་རིམ་པ་འོད་གསལ་ཉི་ལྗེའི་རྒྱུན་ཅིས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རང་རིག་སྐྱེ་གསུམ་ལྟ་ལ་འདུད། །ཐུན་མཚམས་ཚོགས་མཚོད་རིམ་པ་ནི། །ཐབས་ཤེས་རྗེས་རྣམས་འདུ་
བྱས་ལ། །རྟེན་གོངས་གདེང་བསྐྱེད་འདི་སྐད་དོ། ། །ཨ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམས་དག་དུང་ཚེན་གྱི་
སྟོན་དུ། །ཅིར་སྤང་རྒྱུན་དུ་ཤར་བ་འདོད་ཡོན་གྱི་དམ་རྗེས། །བདེ་ཚེན་ཡི་ཤེས་ཚེན་པོར་
བྱིན་གྱིས་རང་བརྒྱབས་པས། །བདེ་སྟོང་ཟག་མེད་འོད་གསལ་བདུད་ཅི་རུ་བསྐྱེལ་ལོ། །གཞི

དབྱིངས་ཀ་ནས་དག་པ་སློམ་བྲལ་གྱི་ཞིང་ནས། གཞི་སྤང་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་སྤྲུག་རྒྱ་རུ
 བཞེངས་པའི། སློམ་ཡི་དམ་རྒྱ་གེ་ཚོས་སྤྱང་གི་ཚོགས་རྣམས། བདེ་སྟོང་ཟག་མེད་ཚོགས་
 གྱི་འདུ་བ་ལ་ཐེབས་ཤོག །ཡུལ་དང་དབང་བོ་རྣམ་དག་འདོད་ཡོན་གྱི་སྤྱི་མཚན། །ཨ་ཉི་
 འབར་འཇོག་ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་གི་ནང་མཚན། །འོད་གསལ་བསམ་མི་བྱུང་བ་གསང་བ་
 ཡི་ཚོགས་མཚན། །སློབ་པ་དོན་གྱི་ལྷ་ལ་འབྲལ་མེད་དུ་འབྱུང་ལོ། །གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་
 པའི་དྲི་མ་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ། བཞགས་དང་གོལ་ས་མཐའ་དག་རེ་དོགས་གྱི་ཚོ་འབྲུལ། །
 དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མཐའ་གྲོལ་ལ་ཐིམ་པའི། །འོད་གསལ་གཏུག་མའི་སློང་
 དུ་བསྐྱང་བཤགས་དེ་འབྱུང་ལོ། །གཟུང་འཛིན་ཉོན་མོངས་འབྲུལ་པའི་དག་བཞགས་གྱི་
 དཔུང་ཚོགས། །རང་གྲོལ་རྟོགས་པའི་མཚོན་ཆས་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྐྱུལ་ནས། །རིག་སྟོང་མི་
 ཤིགས་ཐིག་ལེ་ཉེ་རུ་ཀའི་ཞལ་དུ། །ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་མི་བཞི་སྟོང་རྣམས་མེད་དུ་བསྟུང་བོ། །
 ཡོངས་གྲུབ་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཚན་གདན་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ། །ཨ་ཉི་འབར་འཇོག་ལུ་བདེ་
 བདེ་སྟོང་གི་མཚན་སྤྱིན། །ཟག་མེད་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རོ་བོ་རུ་བསྟེན་ནས། །ཅིར་སྤང་
 ཀུན་བཟང་སྟོང་པར་ལྷུན་འབྲུམས་སུ་སྟོང་དོ། །སེམས་སྤང་ལྷུང་སྤང་འབྲུལ་བ་ལྷུག་སྤང་
 གྱི་ཚོགས་རྣམས། །སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་པམ་པབ་འདི་བཞེས་ལ། །གཟུང་
 འཛིན་འབྲུལ་པའི་དག་བོ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུལ་ནས། །གཏུག་མའི་གཏན་སྤིང་ཐིག་པའི་
 ཐིག་ལས་དེ་སྐྱབ་མཛོད། །དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་སློང་དུ་ཤེས་རིག་གི་རྒྱལ་བོས། །རིག་
 སྟོང་སྐྱེ་མེད་བཟོད་བྲལ་ཚོས་འཁོར་དེ་བསྟོར་ཚོ། །འབྲུལ་བ་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོག་པར་དམ་
 བཅས་གྱི་ཚོགས་གྱིས། །གང་ཤར་སྤང་སྤང་བྲལ་བའི་མཚན་གཏོར་འདི་བཞེས་ཤིག །རྟེན་
 འབྲེལ་རྒྱུང་སྐྱུང་འཕོ་བ་གནས་དག་གི་རྒྱ་གིས། །གང་ཤར་འཛིན་སྤངས་བྲལ་བའི་མཚན་
 གཏོར་འདི་བཞེས་ལ། །ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་སྐྱ་སྐྱོ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོགས་ནས། །སྤང་
 བཞི་བད་སར་འཕྱོལ་བའི་ཐིག་ལས་དེ་སྐྱབ་མཛོད། །སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་རིགས་ལྟའི་

དཔལ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོས། །ཡི་ཤེས་ལྡེ་ཡི་སྐྱུ་ལེན་བྲོ་བརྟུང་ལ་བརྩོན་པས། །གནས་
 ལུགས་ནམ་ཐར་གསུམ་ལྟན་ཨོ་དབྱིངས་ཀྱི་གྲོང་དུ། །ཆམ་རྟོག་དུག་ལཱི་དག་བོ་ལྷང་མེད་
 དུ་མཐོན་ནོ། །ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་ཡི་སྐྱབས་ནས། །སློན་དུག་ཉམས་
 སྐྱང་གོང་འཕེལ་ལྷ་ལྟན་གྱི་ཚོམ་བུར། །འིག་པ་རྩོ་རྩོའི་སྐྱུར་སློན་ལོངས་སྐྱུ་ཡི་ཞིང་སྐྱུངས། །
 འཇའ་ལུས་ཚོས་སྐྱུར་གྲོལ་བའི་བྱིན་རྒྱུའི་ལྷོ། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་སྐྱུའི་ལྟན་ཀུན། །ལྷུར་
 དུ་ཚོགས་རྩོགས་སྐྱེབ་གཉིས་བྱང་། །ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ། །ཡི་ཤེས་ཚེན་པོ་མངོན་བྱེད་
 འགྱུར། །རྩེའི་ལྟན་ལུང་མར་ཐར་དུ། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་གསུང་བསྐུལ་དོར། །གང་ཤར་སློལ་མཚོ་
 ལས་སྐྱུར། །དགོ་བས་འགོ་ཀུན་གྲོང་གོལ་ཤོག །ཅེས་པའང་མཁས་བརྩུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་
 པར་མཐོལ་སློལ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་ལྷ་རྩེས་དང་དྲི་བཟང་བམ་གྱི་རྟེན་བཅས་གསུང་བསྐུལ་གནང་
 རོར། རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཚེན་པོའི་ལམ་ལ་མོས་པས་སྐྱོད་པ་ཞེ་སྐྱུའི་འཇམ་དབྱངས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཚོའི་
 ལྷེས་མདོ་ཁམས་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་དཔལ་རི་བོ་ཚེའི་ཚོས་སྐྱུར་གང་ཤར་སྐྱེད་ཅིག་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་དགོ། །འདིར་རང་
 ལྷུང་སྐྱུའི་གྲི་ཚོགས་མཚོད་ཡིན་ནའང་ཕྱ་གསུམ་གང་ལ་སྐྱུར་ཡང་རུང་དོ། །དགོལ། །དགོལ། །དགོལ། །།

།བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

།སངས་རྒྱས་ཞིང་།འམས་བརྒྱན་པ་དང་།

།དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་སྤུལ་ཞིང་།

།ངན་སོང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

།ཚེ་འདིར་ཚོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

།མྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

། རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་སྐྱལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཚོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 བན་འགོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་རྒྱུད་བརྟན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཚེ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྐྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །
 ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྐྱུན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་གོན་
 གཏོང་མཁའ་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དག་བསྐྱེད་སློབ་ཚིག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །
 སམ་མཛེས་ལོ། །

ཨོ་ནམ་:ཨམི་དུ་སྐྱེ་ཡ།

། སྐར་འགེམ་དང་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་མཁའ།
 ཐུའི་མན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྟན་ཚོགས།
 ཐུག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགེམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཚོང་བསྐྱུར་བྱེད་མི་ཚོགས།
 སྐར་སྐྱུན་བྱེད་ཡུལ་ཐུའི་མན།

書 號: TI911 ~ TI923

**書 名: 藏文: 雪謙甲察仁波切文集
第一冊 至 第十三冊**

**Collected Works of Shechen Gyaltsab
Gyurmed Padma Namgya**

**作 者: 雪謙甲察仁波切
Shechen Gyaltab Rinpoche,
Pema Gyurme Namgyal (1871 – 1926)**

宗 派: 藏傳寧瑪巴

**提供單位: 印度雪謙寺
Shechen Tennyi Dargyeling**

提供日期: 2013 年 2 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：雪謙甲察仁波切文集 第十一冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

Printed in Taiwan

3,000 copies; February 2014

TI921 - 12038